

ENGLISH-SANSKRIT.
DICTIONARY.
VOL. I.

PRACTICAL ENGLISH-SANSKRIT
DICTIONARY

BY

ANUNDORAM BOROOAH, B.A. ; B.C.S. ;

OF THE MIDDLE TEMPLE, BARISTER-AT-LAW.

VOL I A TO FALSENESS

CALCUTTA, 1877

Agents WYMAN AND Co , 10, *Hare Street, Calcutta*
KHETROMOHAN MUKHERJEA, 49, *Machhabazar Road,*
Calcutta

TRUBNER & Co ; 57 & 59, *Ludgate Hill, London*

GANTZ BROTHERS, 7 & 8, *Mount Road, Madras.*

THACKER, VINING & Co , *Bombay*

All Rights Reserved

CALCUTTA

PRINTED BY BHETDOMOHAN MUKHERJEE AT THE SARASWATI PRESS

TO
THE REVERED MEMORY
OF
MY DEAREST PARENTS
Durlabheshwari and Gungorani Borooah.

I
RESPECTFULLY DEDICATE
THIS WORK
WITH
ALL THE ADMIRATION OF AN ACQUAINTANCE
ALL THE AFFECTION OF A SON
AND
ALL THE GRATITUDE OF A PUPIL

BURDWAN, }
May 9, 1877 }

A B

PREFACE

The want of a practical English-Sanskrit Dictionary is felt so much at the present time that it calls for no apology for an attempt to remove that want, although it will probably be unanimously admitted that the task is beset with the greatest difficulties. Sanskrit has long ceased to be a living language and its antiquity has been mixed up with all that imagination could inspire and veneration could support. Its grand and varied literature is, to a considerable extent, shut up in distant manuscripts and special works on special subjects have yet received but very scanty attention. A variety of causes has alienated the modern dialects from their mother tongue, making it often unsafe to draw any inferences from their usage *. The Light of the West has not yet even spread over the surface of our society and any deviations from the established opinions will be set down by our veteran Sanskritists as audacious and preposterous. It will be considered foolishness to maintain that our revered grammarian Pāṇini did not exhaust the subject of idioms†,

* It must however be admitted that they are sometimes of very great use in determining the exact sense of words which have not been clearly defined by any Sanskrit lexicographer. Take, for instance the word पिच्छिल. The Bengali word पिक्कल derived from it shows its exact meaning and clears the apparent obscurity of such passages as रषादने श्रीपितृपदविच्छिदे.

† The great commentators of Pāṇini were aware of his omissions although they filled them up in a circuitous way. Take for instance, the use of the plural in the case of proper names in the sense of family or race. This is not to be found in the *Ashtaka* but supplied by the commentators. But there are other idioms which so far as my knowledge extends, are not noticed by any grammarian. Take, for instance the use of the demonstrative pronouns with the personal pronouns. The cause of these omissions is apparent. Our ancestors had all the advantages of a

although my critics will probably agree with me that if father of grammar was ignorant of any other refined language and was not therefore in a position to treat the subject fully. It will be considered arrogance to assert that our popular lexicographer Amara Sinha confounded the language of conversation with "theatrical language," although it may be shown that such language is not confined to the drama, but used alike in prose and poetry in the romances and tales *. It will be considered imprudence to question the correctness of his definitions and lay bare the mistakes in his grouping of synonymous terms, although there may be the strongest grounds and the clearest evidence to the contrary †

2 These are some of the difficulties in the way of this attempt—difficulties which would probably stagger the most accomplished scholar of the day. They are doubly telling on a man of my humble requirements, conscious alike of the poverty of intellectual gifts which are necessary for its execution and of the inability to devote uninterrupted and long-continued attention which is essential for its success. And I can assure my readers that I should have gladly left it to those, who add profound knowledge of Sanskrit to high philological attainments and have successfully used their powers in the highest intellectual achievements. But, unfortunately, Sanskrit researches seem yet to attract but very few scholars, and I know of none who is employing or is about to employ his abilities in the elucidation of this branch of study. It is, therefore, with some reluctance that I am devoting my leisure hours in the compilation of this work, neither intending nor pretending to produce a comprehensive work, but with a view to remove some of the difficulties in the way of this very interesting language and to make it approach the level of the classics of the West. The work is expected to be complete in three volumes of not less than 600 pages each and I now present the first volume with the hope that, in the absence of any other work of the kind, it may be of some use to the students of the most copious, most refined, most philosophical language of the world—students whose number is every day increasing and every day spreading all over the civilized world.

* The size of the work will be much larger than I expected in March 1876. I am sorry I have in consequence to raise the price of the work and to publish it in three instead of two volumes. I also regret the delay in its appearance owing to causes which I need not allude to. But I hope the second volume will be more punctually met by the beginning and the third by the end of the next year.

abnormal and rare in the days of classical Sanskrit and we have a quite different expression for it. Kalluka, for instance, uses *अनपिह* i. e., "born of a different father" to indicate this relation and I have little doubt that my readers will agree with me in thinking that it is in complete accordance with the ideas of our ancestors.

6 Then there are what I may term accidental equivalents, that is, words which do not represent the real sense of the English words, but are practically used for them in a limited sense or for a limited class of ideas. Take, for instance, the word *विज्ञ*. This word literally means ending in *विज्ञ*. According to the quibbles of Pammi, Sanskrit causal verbs are *विज्ञ* and are therefore called *विज्ञ*. But the word will never be applied to causal verbs of other languages, and I consider it wrong to apply the term as = *causal*. In such cases, I have taken the greatest care to find out and give the real equivalents and to explain the meaning and usage of the accidental equivalents.

7 It must also be remembered that distinctions observed in Sanskrit are not always observed in English and *vice versa*. Words, which are only allied to each other in one language, are sometimes represented by one and the same word in another language, the shades of difference being subordinated to the prominent idea conveyed by them all. In such cases, I have always tried to explain the broad distinctions observed in Sanskrit. I have also tried to note the distinctions observed in English, when such distinctions are not hostile to the spirit of the former language. The object of this work is to explain the niceties of Sanskrit and not of English and I have thought it improper to enter into a field which would involve the invention of unnecessary words or modes of expression.

8 In the case of the second class of words, I have not coined words to murder the idiom of the language, but have

illustrated them u c l y citations from classical writers Take, for instance, the word *science*. There is no equivalent in Sanskrit for this word, but the idea was known to our ancestors and there are numerous instances of its use I have given some examples and I hope my readers will find no difficulty in understanding how the idea is expressed in Sanskrit and how to handle the mode of expression in other combinations

9 With reference to the third class of words, my views almost coincide with those expressed not long ago by our distinguished countryman Dr. Rajendra Lal Mitra To coin new equivalents, expressive of the prominent idea conveyed by new scientific and philosophical terms, is not only in harmony with the genius of the Sanskrit language whose pliancy and malleability are unsurpassed, but is likely to facilitate the study of science and philosophy among our countrymen, who are not acquainted with foreign tongues It not only eliminates the repulsive character of hard uncouth foreign terms but at the same time impresses the memory with certain ideas or attributes which must necessarily be associated with those terms When this object cannot be attained, it is better to retain them in Sanskrit garb and in such cases, I have either done this or explained the sense in Sanskrit In the case of some new words, I am indebted to the labours of my predecessors, but in many cases, I have taken on myself the responsibility of their introduction when I have found that the force of the English words are not well expressed by their words But I have marked all new words with asterisks to shew my readers that they are not sanctioned by classical usage and to enable them to use other words should these inventions be found fault with

giving idiomatic, but not necessarily, literal equivalents. For instance, I have दिनमणि as the equivalent of "day star" not because मणि corresponds with star, but because the compound fully expresses the idea of the English expression and has been used in the same sense by Sanskrit writers.

11 With these preliminary remarks, I may say that I have prominently marked the different senses of English words, specially when they are represented by different Sanskrit equivalents. I have used much care to find out the nearest and most common equivalents in each sense and taken great pains to arrange them according to their usefulness and frequency. I have attempted to note their construction briefly, when peculiar or different from the construction of the corresponding English words. I have tried to illustrate their use by citations from classical writers, specially when my readers are apt to misunderstand their use in combination with other words. The laws of growth, development and ramifications of words are probably the same all over the world and I have strived to exemplify this not only by showing that the same words with the same original senses are used in both the languages in many same secondary senses, but also by noticing some of the most remarkable coincidences in what may appear at first sight, their most peculiar idioms. I have kept in view the great difficulty of the particles of the English language and tried to go thoroughly into them by sufficiently illustrating the different shades of meaning as differently expressed in Sanskrit. Verbs followed by particles are often used in English in quite different senses from the original verbs and many English phrases, such as *arising from*, *be awake*, *belonging to*, *feel ashamed*, *of age* are generally peculiarly expressed in Sanskrit. I have put both such compound verbs and phrases before the prominent notice of my readers by inserting them among the words themselves.

12 Obsolete and technical words of rare occurrence have

no place in my dictionary. I have also for the most part omitted to record *nominal* compounds and *participles*. For the former, my readers must look to the *single words* which form the compounds and for the latter ample information will be found in the published Sanskrit grammars. To include them will be to increase the size of the book without in the least enhancing its utility. With the same object, I have made as few repetitions as possible. If the student does not find sufficient information under any word, he is requested to look to the references made. If the student does not find a phrase under any of its components, he must not give up that it does not occur at all in my work before the other components are looked into. For instance, the phrase *tooth and nail* is given under *nail* and he must not despair if he does not find it under *tooth*. This absence of repetition is of some inconvenience to the student but it will be more than compensated by the consequent reduction of the bulk of my work and comparative cheapness of its price.

13 As to the mechanical part of my work, I must first draw the attention of my readers to the abbreviations explained on pages xv to xx. I should also add that every English word has been mostly expressed by its first letter followed by a dot, when any example is cited under it. For instance, under ADMIRE, "*ad* used by the assembled gods" is printed "*ad* / the assembled gods". The same letter *a* means *act* under ACT, *allow* under ALLOW, and so on.

14 As regards the Sanskrit part of my work, I have, in the case of substantives, either given the singular number of the nominative case or when the base cannot be easily inferred from it, the base with its gender or genders in brackets. In the case of adjectives, when the base is the same for all the three genders as *शुद्ध* I have given the base and marked (nfn) within brackets. When the base is the same for two

genders, I have either given this base and the other base with gender within brackets, or given the nominative singular in the masculine gender, and indicated the nominative singular in the other two genders within brackets. In the case of verbs, I have given the third person singular present tense and exhibited the root in brackets—the root such as would be under a rational classification and not necessarily what is given in Sanskrit works on roots. Adverbs are generally expressed by certain cases of the corresponding substantives and adjectives. But they are practically indeclinable and require no explanation. The prepositions are mostly put *after* the words they govern.

15. In this place, I may also remark that the formation of Sanskrit compounds is in many cases almost unlimited. In such cases, I have satisfied myself by giving some typical examples and leaving the student to form other compounds on the same plan.

16. I am indebted to Dr. Smith's English-Latin Dictionary for the plan of my work. I have also received much assistance from Wilson's Sanskrit-English Dictionary, Monier Williams' English-Sanskrit Dictionary, Webster's English Dictionary, Subhā Kalpa Drumā, and a few other works.

17. In conclusion, I must express my thanks to the Governments of the Panjab and N. W. Provinces for subscribing to my work and to Lord Northbrook for being the first and foremost to encourage its publication.* I should also thank my other subscribers for their encouragements and to the Indian Press generally for taking a kind notice of it. Nor must I omit to thank professor Max Muller, the most renowned, if not the most accomplished scholar of the day, for his very favor-

* As regards the Governments of India and Bengal, I may say that His Honor the Lieutenant Governor of Bengal has been pleased to express that he will pass orders about it on the appearance of my work.

able opinion on the first 64 pages of this work, which has not a little encouraged me to persevere in these very difficult, however interesting, researches. Irrespective of the disadvantages under which I lie, a first attempt of this nature must necessarily contain many mistakes and omissions and I shall be under great obligations to my readers and reviewers if they would favour me with their remarks and general suggestions, as it would be not only assisting the cause of Sanskrit but possibly also of its modern descendants.

BUNDWAN,
May 9th, 1877 }

A. B.

ABBREVIATIONS

OF THE

NAMES OF WORKS.

A.	Amara Kosha.	Bh. p.	Bhavisya Purana.
A. b.	Arya Bhatta.	Br.	Brahma Purana.
*An.	} Anargha Raghava Nataka.	*B. r.	Bala Ramayana.
Ana.		B. v.	Brahma Vaivarta Purana.
Ap.	Apastamba Sanhita.	C.	Banabhatta's Sriharsha. Charita.
A. p.	Agni Purana.	Ch.	Ramanatha's Chandra Shekhara Champu.
A. r.	Adhyatma Ramayana.	*Cha.	Chanda Kaushika Natika.
A. s.	Angiras Sanhita.	C. r.	Champu Ramayana.
At.	Atri Sanhita.	C. s.	Charaka Sanhita.
Au.	Aushanasa Sanhita.	D.	Dasakumara Charita.
†B.	Bhatti Kavya.	Da.	Dayabhaga.
B. a.	Brahmanda Purana.	Dak.	Dakshin Sanhita.
B. c.	Bharata Champu.	D. b.	Devi Bhagavata.
Bh.	Bhoja Prabandha.	D. c.	Dattaka Chandrika.
Bha.	Bhava Prakasha.	Dc.	Devala Sanhita.
Bham.	Bhamini Vilasa.		
†B. p.	Bhagarata Purana.		

* The Roman numerals after this abbreviation refer to the number of acts, and the Arabic numerals (if any) refer to the number of the verse.

† The Roman numerals refer to the number of cantos, parts, &c., and the Arabic numerals refer to the number of verse.

§ The Roman numerals refer to the number of the parts, and the Arabic (if given) refer to the number of the verse.

|| The Roman numerals refer to the number of the story.

Di	Dhananjaya Vijaya	K 1	Kallakā Blatta's Com
D m	Dattaka Mimamsa		mentary on Manu
D s	Sarva Darshana	San	Jogadhyana
	graha	K d	Misra's
G	Bhagavat Gita	† Ki	Kelātratatva Dipika
Ga	Gautama Samhita	K p	Kiratarjuna
Gau	Gatadhyaya and its	K s	Kurma Purana
	Mitakhara	† Ku	Katha Sarit Sagara
† Gi	Gita Govinda	Kar	Kumar Sambhava
Go	Goladhyaya and its	L	Kuvalayananda
	Mitakhara	~L	Lalita Vistara
C p	Garuda Purana	L j	Lilavat
§ H	Htopadesha	L p	Laṅkā Jataka
H a	Harivansha	L s	Linga Purana
H r	Hayana Ratna	† M	Likṣita Samhita
H s	Harita Samhita	* Ma	Manu Samhita
J	Jvananda Vidyasagars	Mal	Malati Madhava
	Kavya Sangraha	* Mal	Mahabharata
Ja	Brihat Jataka	* Ma n	Malavikagnimitra
K	Kadambar	Mat	Mala Nataka
† Ka	Kamandaki	M b	Matsya Purana
Kal	Kalki Purana	M c	Maha Bhasya
Kar	Karanda Vyasa	M d	Madhava Champu
Kat	Katyayana Samhita		Mimamsa Darsana and
† Kav	Kavya Prakasa		Savara Svami's Commen
			tary

* The Roman numerals after this abbreviation refer to the number of acts, and the Arabic numerals (if any) refer to the number of the verse

† The Roman numerals refer to the number of cantos, parts, &c. and the Arabic numerals to the number of the verse

§ The Roman numerals refer to the number of the parts, and the Arabic (if given) refer to the number of the verse.

†Me.	M'ghaṭāṭa.	P. p.	Padma Parana.
Mi.	Mitākshara.	*Ps.	Prasanna Raghava Na- taka.
Mis.	Vachaspati Misra		
Mit.	Vira Mitrolaya.	*Pri.	Priyadarsaka Natika.
M. m.	Mantra Mahodāḥi.	†R.	Raghu Vansa.
M n.	Māli Nath's Commen- taries.	*Ra.	Ratnavali.
		Raj.	Rajatarangini.
M. p.	Markandeya Parana.	Ram.	Ramayana.
*Mr.	Mrichchhikati.	†Ri.	Ritu Samhara.
*Mu.	Mudra Rakhasa.	R. t.	Raghunāṇḍana's Tatvas.
†N.	Naranda Charita.	†S.	Sankaracharya's Commen- tary on Vedanta Su- tras.
*Na.	Nagananda.		
N. d.	Nyaya Darsana and Vat- syayana's Commentary.	*Sa.	Sakuntala.
Ni.	Nidhivaktra's Nidana.	†Sah.	Sahitya Darpana
Nil.	Nilakantha's Commen- tary on the Mahabha- rata.	Sam.	Samvarta Samhita.
		San.	Sankara Vyaya.
		S. b.	Sankara on Brihadara- nyka Upanishada.
N. p.	Naradiya Purana.	S. c.	Sankara on the Chhan- dogya.
N. s.	Naradiya Samhita		
‡P.	Panchatantra.	Sea.	Seanda Parana.
Pa.	Parasara Samhita.	S. d.	Sankhya Darsana.
Par.	Bhasha Parichchheda.	S. g.	Sankara on Bhagavat Gita.
P. d.	Patanjala Darsana and Vyasa's Commentary.		

*The Roman numerals after this abbreviation refer to the number of acts, and the Arabic numerals (if any) refer to the number of the verse.

†The Roman numerals refer to the number of cantos, parts, &c., and the Arabic numerals to the number of the verse.

‡The Roman numerals refer to the number the parts, and the Arabic to the number of the story.

§The Roman numerals refer to the chapters in the first part, and the Arabic to the number of the aphorism.

Sha.	Shankha Sanhita.	Va. p.	Vayu Parana;
Shat.	Shatatapa Sanhita.	Vas.	Vasistha Sanhita.
†Si.	Siempalabhalha.	V. c.	Sanakaracharya's Viveka Chintamani.
S. k.	Shikhaṇṭa Kaṇṭha li.	V. d.	Vaiśeṣik Darsana and Sankara Misra's Com- mentary on it.
S. p.	Siva Parana;		
S. p. b.	Sankhya Pravachana Bhaṭṭya.	•VI.	Vira Charita.
Sr.	Saṁruta.	•VII.	Vidha Saṁbrahṁika.
Sra.	Rudradhara's Śraddha- viveka.	Vij.	Vijaganita.
S. s.	Śikhaṇṭa Śiromani.	Xiv.	Vivada Chintamani.
Su.	Surya Śikhaṇṭa.	†V. m.	Vaṣaṁkara's Brihat Sanhita.
Say.	Sayana.	Vri.	Vrihaspati Sanhita.
T.	Vaṣaṁpati Misra's San- khyā Tatra kaṇṭha li.	V. p.	Vishnu Parana.
Ta.	Chandrasekara's Tatvavali.	V. s.	Vishnu Smṛiti.
Tar.	Vidraṇṭha Tarangini.	V. t.	Vasanta Tilaka Bhana.
•U.	Uttara Ramacharita.	Vy.	Vyasa Sanhita.
Up.	Upanishad.	Y.	Yajñavalkya Sanhita.
•V.	Vikramorvasi.	Ya.	Yama Sanhita.
Va.	Vasavāṭṭa.	Com.	Commentary.
Vam.	Vamana Parana.		

*The Roman numerals after this abbreviation refer to the number of acts, and the Arabic numerals (if any) refer to the number of the verse.

†The Roman numerals refer to the number of cantos, parts, &c., and the Arabic numerals refer to the number of the verse.

AN ENGLISH SANSKRIT DICTIONARY.

A.

A, or (before vowels) **AN** I This article has no eq^y in Sanskrit and is expressed by the singular number alone *there is a large silk cotton tree on the banks of the Godavari* अस्ति गोदावरीतीरे विशाल शाल्मलीवृक्षः, H I, *there was a ling named Chintamani* अभूद्राजा चिन्तामणिर्नाम Va II But कश्चित् (काचित् कश्चिन्) should be added when special attention is directed to the object *a (certain) yaks^h* कश्चित् यक्षः, Me I I *a (certain) saint named Manick* कश्चिन्मनीषिनाम सद्गुरुर्हि, D III III When it means a species of विशेष, भेद, etc should be added *Asoka is a tree* अमोको वृक्षविशेषः —IV When used distributively, (a) expr by any comp with प्रति or, by the repetition of the word in proper agreement with the verb *give (me) 100 sovereigns a day* प्रत्यहं सुवर्णपञ्चशतानि देहि H III, '(n) the simple gen may be used in connection with पुनः पुनः *dinner twice a day* द्विरप्री भोजनम् —V In O E sometimes=on, in, for q v *the world runs a wheels* * चलैर्जगद्भवति

in let	indicative	pa p	passive let
indic	indicative	perf	perfect
inf	infinitive	perl	perfectly
ins	instrumental	pl	plural
inter	interjection	poet	poetical
interro	interrogative	precel	precelling
kar	karmaharava	pref	prefix el
leg	legal	pro	pronoun
lit	literal ly	prob	probably
loc	locative	prop	properly
m	masculine	quod val	quod val
mf	masculine and femi	r f	reference
	nunt	rel	relative
mf	masculine, feminine	gn	signification
	and neuter	im	imply
mn	masculine and neuter	ng	singular
met	metaphorical	slj	subjunctive
mil t	military	subs	substantive
miscell	miscellaneous	suff	suffix
n	neuter	super	superlative
nom	nominative	syn	synonymous
nomi	nominal	tat	tatpuruṣha
num	numeral	term	terminat on
O E	Old Engl sh	tran	transitive
obs	observation	t t	technical term
opp	opposed to it on	u t	usually
ord	ordinal	v	verb v le
orig	original ly	v	verb intransitive
p	page	v t	verb transitive
part	particle	voc	vocative

AN

ENGLISH SANSKRIT

DICTIONARY.

A.

A, or (before vowels,) **AN** I This article has no eq^y in Sanskrit and is expressed by the singular number alone *there is a large silk cotton tree on the banks of the Godavari* अस्ति गोदावरीतीरे विशाल शाल्मलीतृ, II 1, *there was a king named Chintamani* अभूद्राजा चिन्तामणिर्नाम Va II But कश्चित् (काचित्, कच्चित्) should be added when special attention is directed to the object • a (certain) yaksha कश्चित् यक्ष, Me I 1, a (certain) saint named Manchu कश्चिन्मरीचिर्नाम मन्चुर्हि, D III III When it means a species of, विशेष, भेद, etc. should be added *Asoka is a tree* अशोकौ वृक्षविशेष —IV When used distributively, (a) expr by any comp with प्रति, or, by* the repetition of the word in proper agreement with the verb *give (me) 100 sovereigns a day* दत्तव्यं सप्तर्षिपञ्चशतानि देहि, II III, (b) the simple gen may be used in connection with num adverbs *dinner twice a day* द्विरशौ भोजनम्—V In O E sometimes=on, in, for *q v the world runs a wheels* • चक्रं गन्तव्यमिति

ABAST पदादने (with ge) a the mast * गुणवृद्धस पदादने

ABANDON (1) त्यजति परि, स, (त्यज c 1), (2) नष्टति वि अप, (हा c 3), (3) उद्धति, सम, प्र, (उद्ध, c 6), (4) उद्धति वि, (सज c 6)

ABANDONED I Lit त्यज (हा ज) & TO ABANDON II Fig extremely wicked q v (1) धष्ट (हा, छ), (2) खलित्वज (जा, ज) (—of a character)

ABANDONMENT (1) त्याग, (2) परित्याग, (3) लक्ष्म Ph a of worldly connexion रहस्य

ABASE (1) क्षीन-भक्ति (न, c 1) (2) समप्रति (c of नम) & TO HUMBLE, TO LOWER

ABASMENT क्षीयता & HUMILIATION

ABASH (1) क्षीयति (c of क्षी) (2) क्षयति (c of क्षय)

ABATE (v t) I To lessen diminish q v लघ्वति (norm) II Let t t, to put down q v

ABATE (v t) (1) क्षीयते (q v of क्षी), (2) परि क्षीयते (q v of परि), (3) अप क्षीयते (q v of अप) & TO DECREASE

ABATEMENT I Decrease diminution q v क्षय —II Diminution of price Ph I a mile an a of five per cent * पञ्चशतं क्षयशतम् —III Let t t & FAILURE

ABEYSS (1) विहारपालनी (2) मठाध्यक्षा

ABEYSS (1) विहार, (2) मठ

ABEYSS विहारपालनी, (2) मठाध्यक्ष, (3) मठाधीश

ABREVIATE सम्प्रति (हृद्य, c 1) & TO CONTRACT, SHORTEN

ABREVIATION (1) संक्षेप, (-) संक्षेप, (3) संक्षेप

ABEDICATE (v t) * राज्य शासिकार मा न्यक्ति परिचरति

ABEDICATE (v t) न्यक्ति, परि (त्यज, c 1) & TO DESIGN

ABEDICATION (1) भाव, परिचय (when the sense is clear), (2)

राज्यव्यवस्था (—a c of a th one), (3) पदव्यवस्था (f a c c c c)

ABDOMEN (1) वलि , (2) उदर v LLLIY

ABDUCT चरति, अप , (ह, c 1), Si 1 51

ABDUCTION (1) चरयम् , (2) अपचरयम्

ABERRATION (1) भ्रम (2) विभ्रम (3) उन्मादमग्नम् Ph a of mind
मतिभ्रम, Si vi a of light * तेजीभ्रानि

ABET प्रीति साहयति (c of सह) v TO AID, INSTIGATE, ENCOURAGE

ABETTOR (1) प्रीत्याहक (2) प्रवर्धक

ABEYANCE, BE IN मान् (ना, न्) ननि (gen understood) v SUSPENSION

ABHOR जुगुप्सते v TO HATE

ABHORRANCE (1) जुगुप्सा , (2) परमदेष N B const with loc

ABHORRENT v REFUGNANT, DISCORDANT, INCONSISTENT

ABIDE (v 1) I To dwell q v वसति (वम्, c 1) II To stay q v
अवतिष्ठते (स्था, c 1)

ABIDE (v t) I To wait for q v प्रति ईक्षते (ईक्ष्, c 1) II To en-
dure q v सहते (हृ, c 1)

ABIDE BY (1) तिष्ठति (स्था, c 1) (with loc), B III 53 , (2) अवतिष्ठते
(स्था, c 1) (with loc), B III 14

ABIDING (part adj) (1) श्वादिन (f भी) , (2) श्वायु (mfn)

ABIDINGLY v CONSTANTLY, PERMANENTLY

ABILITY I Power q v (1) गति , (2) सामर्थ्यम् Ph to the best or
utmost of one's a (1) यावच्छक्तम् , (2) यावच्छक्ति —II Mental
capacity (1) नेपुण्यम् , (2) वैषम्यम् , (3) पाटनम्

ABJECT (adj) (1) निजट (टा, ट) , (2) अपजट (टा, ट) v BASE, VILE

ABJECTION, ABJECTNESS अपजटता v MEANNESS, SERVILITY

ABJURATION * अपपूर्यक्त्याग , त्याग (when the sense is clear)

ABJURE (v t) * अपपूर्यक्तम् or सप्रतिश्रम् त्यजति, परित्यजति, (त्यज्, c 1)

ABLATIVE CASE (1) अपादानम् , (2) अपादानकारकम्

ABLE (adj) I Competent, having sufficient power (1) सम

(घोर्घम्), (2) शक्त (शक्त), (3) चम (मा, म) —II Possessing mental capacity (1) पटु (mfo) (2) निपुण (पा, ण) & CLEVER, SKILFUL

ABLE, be (1) शक्नोति (शक्, c 5) (2) पायति (य, c 10) (3) प्रभवति (भू c 1) (4) ईष्टे (ईष्ट, c 2) (5) चमते (चम्, c 1) & CAN

ABLE BODIED प्रबलकाय (वा, य), (2) दृढाङ्ग (डा, ङ्ग), & ROBUST, STRONG

ABLUTION (1) आचमनम् (of the mouth) (2) आश्वानम् (of the body) (3) प्रक्षालनम् & WASHING

ABLY i e with ability (1) निपुणम् (2) सपाटवम्

ABNEGATION प्रत्याख्यानम् & DENIAL, RENUNCIATION

Aboard Ph to get a नावसारीइति, R'y

ABODE I Continuance in a place अवस्थिति & RESIDENCE, STAY II Dwelling place (1) निवास, (2) आलय, (3) निजैवम् & HOUSE

ABOLISH (v t) क्षुत्पति, अत्र, रि, (लुप्त, c 8) (?)

ABOLITION (1) क्षोप, (2) अवक्षोप, (3) निक्षोप (?)

ABOMINABLE (1) गर्हित (गा त), (2) घणित (गा, ण), (3) दुष्टाकार (री, र)

ABOMINABLE (1) गर्हितम् (?), (2) घणितम् (?) [DETEST, EXECRATE

ABOMINATE (v t) (1) हेष्टि (दिष्ट, c 1), (2) गर्हते (गर्ह, c 1) & TO

ABOMINATION I Hatred q v हेष्ट —II That which excites hatred (1) अगुप्तितम्, (2) गर्हितम् (3) घणितम्

ABORIGINES आदिमवासिन (m pl) (?)

ABORTION (1) गर्भसाध, (2) गर्भपात, (3) गर्भपतनम्, (4) गर्भक्षति
To cause a (1) गर्भम् पातयति (c of पत्) (2) भूषहत्या करोति (ह, c 8) One who causes a. (1) भूषहन् (f घ्री), (2) भूषहत्याकारिन्, (f स्त्री) Causing a (1) गर्भपतनम्, (2) भूषहत्या

ABORTIVE I Producing abortion (1) गर्भपातिन् (f स्त्री), (2) गर्भसाधिन् (f स्त्री), (3) भूषहन् (f घ्री) —II Born prematurely (1) अज्ञातपुम्न

(ता, त) , (2) अकालजात (ता,य) —III Fruitless , unsuccessful q v
निष्फल (ता, ख)

ABORTIVELY (1) सुधा , (2) दृष्टा v iv iv iv

ABOUT (v 1) no equiv expr by the corresp adj's among those
trees a ing in good fruit भूविहसम्भावाफलैर्धूमौषु पादपेषु, R XIII 43,
the country of Anupurusha a s in curiosities बहुकुतूहल किम्पुत्र
विषय , K v ABUNDANT, FULL OF

ABOUT (prep) I. Around q v परितः (with acc) sometimes sim
by the loc a one's neck कण्ठे or कण्ठदेशे (not कण्ठ परितः) I'h
a these places इतस्ततः —II In attendance on सह (with ins)
v with III Respecting, concerning प्रति (with acc) (rare in
this sense) you have spoken one thing good a Siva लवैकमीश प्रति साधु
भाषितम्, Ku y 81 N B note the following exx is there any
mistake a it किमप्य काचिद्भ्रान्तिः, Vi III , whether mere knowledge a
God leads to emancipation किमीश्वरविषय ज्ञानमात्र निर्व्याणकारणम्, Ds ,
conversing now a his father, now a his mother, now a Sukanasa
अथरा पित्रयत्नमन्त्रा मातृसम्बन्धमन्त्रा यकनासमय कुर्वन्नालाप, K , I also
want to ask something a your friend वयमपि भवन्ती सखीगत विनपि
पृच्छाम , Sa I , we had some conversation a the news of the country
मदया च देशसामानुग्निहा आपनावधीरमुत्तु, D v , a the Lord of the
Heavens दिगीधनावमधिरूप, a the friend of the God of Wind पानन
सुधाव निर्दिग्ध, a the Lord of the (south) quarter दिक्पतिमुद्दिष्ट, a
many Nalas अनेकमलापलम्बा, N XIII 2 9 15 26 IV Near (in
time) v ABOUT (adv) (III) Ph remained for a a moment
मुहूर्तनिवासाद्यज्ञे, K , a the same time तद्विधेव चवानरे, D. I

ABOUT (adv) I around q v परितः —II Here and there इतस्ततः
to go, walk, wander a परि क्रामन्ति (शम्, c 1) —III Nearly (1) by an
altern comp we will reach (Putna) in a a week (lit in five or six

day) पञ्चद्वेराहीमिर्बैयमेव तत ग्गार, Mu ८, (2) *ly bah comp* with उप
आसन्न, अदूर, etc. *a ten उपदग्ग (in pl)*, *a four उपवर्गुरा . a*
tienty वासवेविशा, *a thirty अदूरविशा*, (3) *by प्राय (या, य) or*
कथ्य (स्यात्) affixed *a as high as the knee *जानुद्वयकथ्य (स्यात्)*,
(4) of age, *by देशीय (या, य) affixed a 12 years of age अष्टादश*
वर्षदेशीय (या य), D ५१

ABOUT, BE उपगत (ता, त) १ POINT OF, ON THE, READY Ph *what*
is the king a now अथ च राजा किमिदम् सम्पूति, U ११

ABOVE (adv) I Overhead (1) उपरि, (2) ऊरम्, (3) उपरिष्ठान
From a (1) उपरिष्ठान, (2) ऊरत. Ku XIV 3. II Before (1)
पूजम्, (2) प्राक्

ABOVE (adv) पूज (आ, ऊरम्). *in the a aphorism पूजय मूतय* B

ABOVE (prep) I In a higher place उपरि (with gen) *Just a*
उपशुपरि (with acc), *Just a the village उपशुपरि यामन्* —II In great
ter number (1) *by tat comp with अधिक (वा, क) in a half a*
moment अधिकमुहतेन, Panu, (2) *ly bah comp with अधिक a*
forty अधिकवत्तारिशा (in pl), (3) *ly comp with पर, a hundred*
(=hundreds) पर हत (त, त), Ku XIII 28 III Beyond, & BEYOND
(prep) (III)

ABOVE, be (1) अतिरहते (बृह, c 1) Vi 1८, (2) अधि or अति (with
acc) (VII) *Krishna is a the gods अति देवान् हय*

ABRADE V TO HUR, SCRAPE

ABREAS १७ पाश्चापार्धि (indec)

ABRIDGE (1) मङ्घ्रिपति (विप, c 6), (2) समाह्वति (ह, c 1), (3)
सम् अमति (अम c 4) १ TO LESSEN, SHORTEN

ABRIDGEMENT (1) सचेय, (2) प्रव्याहार, (3) समाहार, (4) समाह

ABROAD (adv) I In a foreign country (1) विदेशे, (2) देशान्तरे
—II To a foreign country (1) विदेश, (2) देशान्तरम् —III Not at

ABSOLUTE (adj) I Perfect q v (1) निव्य (व्या, व्य) (=eternal, sometimes used with the same force) *it is admitted by all assertors of final emancipation that it is a* निव्य मील सर्वसर्ववादिभिरुपगम्यते, S 1 4 (2) परम (मा, म) (=excellent, q v) II Unconditional, uncontrolled q v Ph *for fate has a power* [सर्वव्या] प्रभवति हि भगवान् विधि, K III Not relative केवल (ला, ल) (2) *the recent philosophy of the a* *आधुनिककैवल्यदर्शनम् or-विज्ञानम्

ABSOLUTE १०० entirely (1) सव्यया (2) एकात्मनम्

ABSOLUTION I Acquittal q v II Religious a (1) निन्दार, (?) निवृत्ति, (3) उद्धार

ABSOLVE I To acquit, exonerate q v मीचयति (c of सुच्) —II In religious sense (1) निव सायति (c of द,), (2) उद धरति (ध, c १)

ABSORB (v t) I To imbibe, suck up (1) शूयति (शूय, c १), (2) शोषयति (c of शूय) (=dry up) II Fix to engross (1) मयति, नि, (मय्, c ६), *old men are a el in thoughts and none clings to the supreme spirit* बृद्धमाश्रितानामग्र परमे ब्रह्मणि कोपि न लप, (2) विशति, अभिनिविशते (विश, c ६) (with acc) [not so forcible as (1)] *became a el in thought* चिन्तां विवेम, K

ABSORPTION (1) शोषणम्, (2) चूषा, (3) निषानम्, (4) शोषणम्

ABSTAIN (v i) (1) विरमति (रम, c १), *a from this dirty work* विरम कर्म्मजीव्यान्मलिनसात, D iv, (2) निवर्त्तयति (c of वृत्) (with acc.), *a yourself from this unlucky affair* निवर्त्तयाद्यादमदीक्षिताग्रन Ku १ १३, (3) नि-वर्धते (वृत्, c १) निवृत्तमांससु तवमशान् जनक, U ११

ABSTAIN from food उप वसति (वस्, c १) v TO FAST

ABSTEMIOUS (1) मितारहार (रा, र), (2) मितग्रसन (मा, न), (3) मितभुज् (मभ), (4) लज्जाहार (रा, र), (५) लघ्वाशित् (६ भी), (6) यताहार (रा,)

ABSTEMIOUSLY (1) मितारहारिण, (2) मितग्रसिण, (३) लघ्वाहारिण

ABSTINIOUSNESS (1) मिताहार , (2) मितभीक्षणम् , (3) मिताशनम्

ABSTINENCE I In gen sense, refraining from (1) निवृत्ति , (2) विरति , (3) चानि —II From fool (1) उपगस , (2) अनशनम्
v FASTING —III From the gratification of animal propensities
(1) सयमनम् , (2) यम

ABSTINENT I From food (1) यवाहार (रा, र) v ABSTEMIOUS —II
In a wider sense सयमिन् (f गौ) v CONTINENT

ABSTRACT (v t) I To separate q v वि योजयति (c of युज्) —II. To
filch away, steal q v अप हरति (ह, c 1) —III To abridge q v

ABSTRACT (subs) v ABRIDGEMENT, EPITOME

ABSTRACT (adj) I Separate q v II As opposed to concrete perh
सूक्ष्म (क्ष्मा, क्ष्म) v ABSTRUSE, REFINED

ABSTRACTION Phil t t * मविधानम् पदाव्यातामपरधर्मानगाह्यैकधर्म प्रति
मविधानम् In gen sense, v STEALING, SEPARATION, ETC

ABSTRUSE निगूढ (ढा, ड) v RECONDITE, OBSCURE

ABSTRUSENESS निगूढता v OBSCURITY [BLF

ABSURD v RIDICULOUS, PREPOSTEROUS, INCONSISTENT, UNREASON-

ABSURDITY I Want of sense or judgement (1) अनर्थाक्यम् (2)

अव्याख्यम् , (3) असद्वति —II An absurd thing Ph what a क प्रगाह

ABSURDLY Ph do not talk a *अलमनर्थैकप्रलापेन

ABUNDANCE (1) प्राचुर्यम् , (2) मयत्नम् , (3) बाहुल्यम् , (4) प्रभूतत्वम्

ABUNDANT (1) प्रचुर (रा, र) (2) प्रभूत (ता व) , (3) बहुल (ला, ल) , (4)
मूयिष्ठ (हा, ष) , (5) प्राग्य (व्या, ज्ञा) , (6) भूरि (मिन्) , (7) अद्भ (मा भ)

ABUSE (v t) I To revile q v आ क्षिपति, अधि , (क्षिप् c 8) , (2)
आ क्षीयति (क्षुध, c 1) , (3) अप भाषते (भाद्, c 1) —II To make ill
use of Ph a king who a s his rights goes to hell राजाव्यायमाचरन्नेक
मच्छति , he a s his time स काळ वृथा नयति, क्षिपति, हरति, etc —III
To violate q v प्रकुर्वते

ABUSE (sub) I Ill use (1) दुर्व्यवहार (?) दुर्मयवहार (3) दुप्रयोग
(of word) (1) वृथाहरण (of time) II Contumely (1) अहिंसा,
(2) विरक्तार (3) आक्रोश (4) आचार

ABUSIVE Ph a lang age आक्षेपवच a writer *परपक्षेयक

ABUT v TO ADJOIN, BORDER ON

ABYSS (1) गभीरगर्त (?) गभीरभूम (3) अगाधनिलम

ACACIA वृक्षविशेष, असी (a sun a) शिरीष (another specie)

ACADEMIC i e Belonging to an acad my cyr ly tat col p

ACADEMICIAN *विद्वत्समाधिठाढ (f श्री)

ACADEMY I A school q v विद्यालय —II A society of learned
men (1) विद्वत्सभा (?) (2) पण्डितसभा () The Royal a *लण्डननगरस
चिन्तकसभा

ACCEDE अनुज्ञादिति (ज्ञा c 9) v TO AGREE ASSENT

ACCELERATE त्वरति (f त्वर) v TO HASTEN QUICKEN

ACCELERATION त्वरा () (hu ii 63) v HASTE

ACCENT (sub) I In speaking त्वर The acute a उदात्त the
grave a अनुदात्त the circumflex a स्वरित —II A peculiar tone in
speaking त्वर i th d act art c lat on an la अतिस्पष्टार्थस्वरसम्भारया
ह —III An accentual mark त्वरचिह्न (?) —IV Language
express ions q v

Note a Negation अस्तीकरोत् परमार्थवान् यः सान्ना, N viii 53 ;
 (1), प्रतिपद्यते (दृष्ट, c 4), Sa vi 22 , (2) प्रति द्रच्छति (दृष्ट, c 6)
or present प्रतीच्छद्गुपायनानि, K

ACQUITABLE I. Lit (1) परिपश्यतीत्य (या, य), (2) उपार्जेव (वा, य) —II
 Agreeable, pleasant अ ५ (1) रुचिर (रु, र), (2) मनोज्ञ (ज्ञा, न)

ACQUITABLE, be रोचते (रुच, c 1) (with did) ५ TO PLEASE

ACQUITABLENESS ५ AGREEABLENESS, PLEASANTNESS

ACQUITALLY रुचिम् ५ AGREEABLY, SATISFACTORILY

ACQUITANCE (1) परिपश्य (2) प्रतिपद्य , (3) स्वीकरणम् (4) प्रतिपत्ति

ACQUITANCE अथ ५ MEANING Ph according to usual & the word
 'inheritance' conveys property over which ownership is created on the
 demise of the former owner पूज्यमायुपरमे यच्च द्रव्ये भूतं तत्र निवृत्ती
 दास्यञ्च D ५

ACQUITTER (1) साक्षक , (2) परिवाहक , (3) परिपश्येता

ACROSS I Admission, interview अ ५ Ph the ascetics want to gain
 a to the Ling तपस्विनो देव द्रष्टुमिच्छन्ति, Sa ५. II The means of a
 (1) आगमद्वारम् . (2) उपसर्पणमार्गं , etc III Sexual intercourse
 अ ५ अभिगमनम् IV Addition ५ ACCESSION V A fit of disease :
 आगम ५ ACCESSION

ACCESSIBLE I Of places (1) गम्य (ग्या, य), (2) सुगम (सा, म) —II
 Of persons (1) उपसर्पणीय (या, य) surely kings are a only at
 convenient times नन्दवसरीपसर्पणीया राजान्, Sa ५ , (2) सुलभदर्शना
 (ना, न) (easily seen) Ph not a to bribe or sexual gratification
 धनस्त्रीदानादिनामेव , K b

ACCESSION I The act of joining (1) योज , (2) सङ्गम —II A coming
 to power Ph on his a to the throne राजागमाय etc on सिद्धासनमाह्वय
 —III Increase अ ५ वृद्धि, Ph a of wealth भूभागम् —IV Of
 disease (1) आगम , (2) आविर्भात , (3) अवतार

ACCESSORY (sub) (1) सहाय (2) सहकारी (3) प्रत्यक्ष & INVESTIGATION

ACCIDENTAL उपक्रमविधा (?) & REDIMENT

ACCIDENT I Chance casualty q v ph seen by a समापन्निहता D v

& ACCIDENTALLY II An unlucky event दुष्घटना or sum घटना
(when the sense is clear) III A non-essential property (1) न
प्रकृति (?) असहजौ घट्ट or गण (?)

ACCIDENTAL I Can al fortuitous q v (1) दैविक (की क) if a
there is no p n h nent दैविके नास्ति नियह M viii 403 (?)

याच्यिक (की क) not approving of a un on याच्यिकों सम्प्रतिमनभिस
भीत्या D vi even a un on यद्वक्ष्यापि येष, Kl—II Non-essential

(1) असमवायिन (f नी) (?) आहाय (या ये) (3) असहज (जा ज)

ACCIDENTALLY (1) दैवात् (?) दैवयोगात् (3) दैवगत्या (4) यद्वक्ष्या
(5) विधिगमात्

ACCLAMATION (1) प्रशंसावाच with various a s of the spectators रङ्गमञ्च
जनसौभाग्या प्रशंसावाच प्रतिग्रहणन्ते D vi (?) साधुवाद Si xiv 41

ACCLIMATIZE Ph many foreigners become a d to Ind a * बहो विदग्धिन
कालेन भारतवर्षेण जनवायादिसहिष्यो भवति

ACCLIVITY उत्कट & SLOPE INCLINE

ACCOMMODATE (v t.) I To adapt, conform Ph a yourself to the
sch ms of nat re विधिविलसितान्यनुवृत्त (?) —II To reconcile, adjust

q v —III To supply with conveniences a me with lodg ngs

*वासदानेन मासुपकुह

ACCOMMODATION I Adapt on q v उपयोगिता —II Reconciliation

q v —III Conveniences Pl we rece ed every a in the inn

*सर्वोपकरणान्यकामि पदिकादने मन्धिमतानि —IV A loan of money

Ph a b li * उपकरणपत्रम

ACCOMPANIED BY often expr by avr comp with स as if a b j
attendants समविह इव Kl x 14 \ B note the fol exx. a b j

Sachi शचीसख , R VIII 3 , a *bj* *Rati* रतिद्वितीय , Ku III 35 ,
a *bj* *his mistress* गच्छिणीसहाय , R II²4

ACCOMPANIMENT *ph* singing in a with drums यद्वानुगतपद्मोत्तम् , Ra 1

ACCOMPANY I To go with (1) अनुगच्छति, अन्वेति, etc a *d* by some
of the chief *Kurats* अन्वीत स कतिपयै किरातवर्धे , K₁ XII 52 v TO
GO AFTER, FOLLOW , (2) सहचर (री, र) भवति (भू, c 1) (with gen) ,
(3) गच्छति, याति etc with सह and ins I will a you लया सह गमि
ष्यामि—II To play in accompaniment (1) अनुगच्छति (गम् c 1) ,
(2) अनुसरति (छ c 1)

ACCOMPLICE सहाय \ ACCESSORY

ACCOMPLISH (v t) I To complete q v पूरयति (c of पूर)—II
To perform, execute (1) साधयति (c of सिध) , (2) निष्पादयति,
सम्पादयति (c of पद) (3) निवर्त्तयति (c of वृत्) , (4) समादधाति (धा,
c 3) , (5) करोति (कृ, c 8) , (6) दिशति (दिश, c 9) , (7) राधयति
(c of राध्)—III To furnish q v

ACCOMPLISHED (adj) I Finished, performed (1) सिद्ध (दा, द) , (2)
निष्पन्न (न्ना, न्न) , (3) निवृत्त (त्ता, त्त)—II Clever, refined (1)
विशारद (दा, द) , (2) विचक्षण (णा, ण) , (3) कृतिन् (f नी) let *tle* a
enjoy it with pleasure तत् सुमयन्नमनस कृतिनी मज्जन्तम् , V₁ 1 N B
The last word generally used absol but see K₁ XIV 2

ACCOMPLISHMENT I The act of accomplishing (1) सिद्धि , (2) साधनम्,
(3) सम्पादनम् , (4) निष्पत्ति , (5) राशि , (6) निवृत्ति—II Attainment,
acquisition, culture q v

ACCORD (subs) I Agreement, concurrence q v *ph* let us all
with one a *flj* up with the net सर्वैरेकचित्तीभूय जालमादावीड्यीयता , H
1 , of one's own a स्वेच्छात —II Concord, harmony q v

ACCORD (v) I Trans v TO GRANT II Intrans \ TO HARMONIZE,
AGREE

ACCORDANCE with, in (1) comp with अनुसरण, in a with it तदनुसरण ,
(2) sometimes by the sim ॥ or ins ॥ *as a with the king's decree* ।
राजाज्ञया, in a with my anjuna मदचनात् Mr १ ACCORDING TO

ACCORDING TO (1) By av comp with यदा-, a to ॥ it यदाविधि ,
punishing a to (the nature of) the offence (committed) यदापराधदण्डना,
R I 6 , (2) when indicating order or succession by अनुक्रमेण, क्रमेण,
or by av comp with अनु not a to (the seniority of) the mother
न मातृक्रमेण R 1 , a to regular order अनुपूर्व , M १ १५ ACCO-
RDANCE WITH

ACCORDINGLY (adv) तथैव ॥ AGREEABLY, CONFORMABLY

ACCORDINGLY (conj) often understood or expr by circumlocution
pl 'the prince as is come, come to see her,' (say ing this) she went and let
a followe d her प्राज्ञैवेय भर्तृदारिका, आगच्छता द्रष्टुमिच्छासीत् । तामन्वयाव
चाक, D ५१ *He a followed me* तथैक मामनुवत्राज ॥ CONSEQUENTLY,
THEREFORE

ACCORD (v t) आ मन्वति (मन् , c 10) ॥ TO ADDRESS

ACCOMPLISHMENT (1) सम्पन्नता , (2) प्रसूत ॥ DELIVERY.

ACCOMPLISHER (1) कुमारभवाकुलदी भिषक् R III 12 , (2) प्रजननकुशल
(पुरुष) Br

ACCOUNT (sub) I Of money गणना, a book गणनापत्रिका, Ray ,
balanc ing an a गणनामेकीकृत्य Ray , render an a for ॥ it मदर्थ गणना
हुव —II Estimation q १ गणना —III Importance, value, advan-
tage q १ —IV A narrative or description q १ (1) विवरणम् ,
(2) विवृति —V Reason, consideration q १ Ph on this a अत ,
on what a किसर्थेन or किमितिनाम् , on ॥ a न कथयन् , on all
a १ सूचयन्

ACCOUNT OF OR (1) by the abl on a of hat ag no power अग्रमुन्नात्,
D , (2) sometimes by the ins , especially if the word ends in त्,

on a of my childhood बाल्यया, K , (3) by-निमित्त (ता, च) as we
 are reduced to this state on a of the enemy विपत्रिमित्ता यदिह दशा, I.

I 41 a FOR, FROM, FOR THE SAKE OF

ACCOUNT (v t) गणयति (गण्, c 10) a TO CONSIDER, PERFORM

ACCOUNT FOR I To assign the cause of कारण दर्शयति, प्र (c of इङ्)

(with gen) a TO EXPLAIN II To render an account Ph a

for the money received * यद्वन प्राप्त गण्य गणना देहि

ACCOUNTABLE Ph I apprehend you are a for his death * त्वद्दीपात्स

गरुडमाशङ्के, every one is a to God for his conduct * सर्वेरीश्वराया-

ल्लकार्याणां व्याख्यायौ प्रदर्शयितव्यौ

ACCOUNTANT perh गणक, chief a, a - general गणनाध्यक्ष, Raj

ACOUTRE (v t) अ मञ्जति (मञ्, c 4) a TO EQUIP, ARM

ACCOMPLISHMENT (1) सम्राट्, (2) सज्जा a ARMED, EQUIPMENT

ACCRUIT (v) I To trust a वि श्रयसि (श्रम्, c 2) —II To

send with credentials प्र द्दिणीति (द्दि, c 5) a TO SEND

ACCRETION (1) उपपन्न, (2) वृद्धि

ACCRUE (v i) a TO RESULT, ALSO TO AUGMENT

ACCUMULATE (v t) (1) स चिनीति, ममा, प्र, (चि, c 5), (2) स विभक्तिं (भ

c 3), (3) स गृह्णाति (गृह्, c 9), (4) राशौकरोति, पूनीकरोति etc.

(= to amass)

ACCUMULATE (v i) (1) उपचोदते [पाठः], (2) वर्धते (वृध्, c 1), (3)

प्नोति (ता, व) भवति

ACCUMULATION (1) सङ्घ, (2) सङ्ग्रह, (3) सङ्भूति

ACCUSATION (1) विग्रहणम्, (2) विग्रहि a CORRECTNESS, NICETY.

ACCUSE विग्रह (ता, व) a. CORRECT, FACT, CAUSE

ACCUSELY विग्रहम् a. CORRECTLY, EXACTLY

ACCUSED (1) छलक (का, क), the a. moon चन्द्रलक, K (2) दण्ड (ग्रा,

ण्ड), the a. saint दण्डगिष्ठ, D VII. a. DETESTABLE, EVIL.

ACCUSATION (1) अभिप्रेत (१) अपवाद *an allegation against her husband* भर्तृभिष्यापवादमभिहितन्ती *Yet* (3) अभिप्राय (= *in the*

ACCUSATIVE CASE (1) कर्मकारकम् (१) कर्मोन् (n)

ACCUSATORY (adj) १ containing an accusation अपवादगर्भं (भा मम)

ACCUSE (v t) (1) अभि युनक्ति (युज् c 7) *that I go like an ass to you* अभियुक्तं ह्य प्रयामि *Mr* १५ (2) अप वदति (वद् c 1) १
TO CALUMNIATE

ACCUSEE (1) अभ्युक्त (f ची) (2) अभियुक्तिन् (f नी) (rare)

ACCUSTOM (1) परिचय करीति *as I self shoot my noble objects* परिचय चक्षणानिधायने करीति *R* १५ ५३ (2) अभ्यसति (अभ्य c 4) १ TO PRACTISE *Ph* *he is used to good food* * य सञ्चदा भोजनविशेषैराहार करीति *as I to cheating* चक्षणापर (रा २)

ACE of cards * टका *Pl* *it is an a piercing* * अभ्यन वद नम्रयाक

ACERBITY कटुता (lit a l f g) १ SOURNESS

ACIE (sub) (1) षोडा (2) वदना (3) ध्वजा १ HEAD-A ETC

ACIE (v) (1) अद्यत (अद्य c 1) (१) षोद्यत (p of षोड) *Pl* १५
leal as शिरीषवदना मा वाधत *Mu* १११

ACHIEVE (t) (1) साधयति (c of सिध) (१) निष्पादयति (c of पद्)
१ TO ACCOMPLISH

ACHIEVEMENT I *Exploit* c १ (1) अच्यनन *measured by your* १
अवदानसक्तिनी *b* १११ (१) कर्मन् (n) १ DEED II In heraldry
१ ESCUTCHEON

ACROMATIC * अरक्त (लं र्थम्) *a telescope* * अवर्षदूरबीक्षण यैन
तत्रोविद्य यत्र रक्तपीताद्यादिमरत्नं न दृश्यत

ACID I adj अम्र (धा घ) — II Sule अम्र

ACIDITY (1) अम्रता (2) अम्रत्व *4 of et nact* अम्रपित्त

ACIDULOUS ईष्य (धा घ) (१)

ACKNOWLEDGE (v t) (1) अभ्युप एति (इ, c 2), *she ad defeat from me* तत् पराजयीभुपेत, D II, (2) अभ्युप गच्छति (इम्, c 1) *I a I am* just so अभ्युपगं तापदग्माभिरिवविधा एव वय, Sa v, (3) स्वीकरोति, D s, (4) अङ्गीकरोति, *if one would not a the authority of inference* यदि कथित्वामाणमनुमानस्य नाङ्गीकृयात्, D s, (5) प्रतिपद्यते (पद्, c 4), M. VIII 183

ACKNOWLEDGMENT (1) स्वीकार, (2) अभ्युपगम, (3) अभ्युपाय, (4) अङ्गीकार

ACME परा कीटि *the a of joy* परा कीटिमानन्द्य, K

ACONITE a poison बकनाम

ACORN 1 c the fruit of the oak १ oak

ACOUSTIC (1) श्रौत (ती, त), (2) comp with श्रोत्र

ACOUSTICS * मन्त्रविद्या

ACQUAINT (v t) I To make familiar परिचय करोति (क c 8), वा चरति (चर, c 1), *making himself a ed with all sciences* सर्वे विद्यापरिचयमाचरत, K —II To inform q r बोधयति, अव, (c of बुध्), *you should keep me a ed with whatever happens there everyday* अथदृष्ट यद्यनव हताना ज्ञात तदधि त्वदावबोध्य, D III

ACQUAINTANCE I Familiar knowledge (1) परिचय, *out of respect for his a with all practical arts* सकलकलाकर्मपरिचयबहुमानेन, K, (2) अलव (rare) १ KNOWLEDGE, INTIMACY II A person known (1) परिचित (ता, त), *like of l o s* चिरपरिचितविश, D III, (2) उज्जुत (ता, त) K: III 2

ACQUAINTED WITH अनिष्ट (ता त) (with gen), *I am not a with such affairs* परविधानी वृत्तान्तानामनभिज्ञाभि, K Ph *we are not a with love affairs* अनभ्यन्तरा धनु ययमद्वन्द्वतस्य वृत्तान्तस्य, Sa III

ACQUIRE १ TO ASSENT, ABIDE BY, CONTENT WITH

ACQUISITION मन्त्रति १ ASSENT

ACQUIRE (v t) (1) अजति उप (अज c 1) or commonly उपार्जनं करोति (w th gen) (2) अधिगच्छति (यम c 1) to a fame यथाधिगतम् Ka III
40 \ TO GAIN OBTAIN

ACQUIREMENT I The act of acquiring (1) अज नम उपार्जनम् by the a of knowledge विद्योपाजने P i p (2) अधिनम (3) लाभ (4) अवाप्ति —II Of knowledge ATTAINMENT (III) [v gain

ACQUISITION I Acquirement q v II The thing acquired लाभ
ACQUIT (v i) (1) मुच्यति (मुच c 6) (2) मोचयति (c of मुच्) (3) निम्
तारयति (c of तृ) (?)

ACQUIT ONESELF आचरति (चर c 1) TO CONDUCT

ACQUITTAI (1) मुक्ति (2) मोचनम् (3) मोच [q v

ACQUITTAUCE I Of left (1) परिशोध (2) निदातनम् —II A receipt

ACRE भूमानविषय

ACRID (adj) कट (ट्टी ट) v PUNGENT SHARP ACRIMONIOUS

ACRIMONIOUS (1) कट (ट्टी ट) (2) उग्र (या य) (3) प्रखर (खर ख)

ACRIMONIOUSNESS ACRIMONY (1) कटुत्वम् (2) प्राख्यम् (3) उपलम्

ACROSS (adv) (1) व्यवस्र (सा स) (?) कौशाकाणि (?)

ACROSS (prep) Pl I will go a the river नदीपारं गमिष्यामि a bridge
has been laid a the Son * शीतस्त्रीपरि सतुवदम्

ACROSTIC nearest word चित्र काव्यम् Ka v 8 * आद्याचरदम्

ACT (v t) I To be perform q v II On the stage (1) अभिनयति
(नौ c 1) Sa 1 (2) प्रयोजयति (यज c 10) rec shod a Malal

lagn n tra t t s s p r n g f t al मालशिकाप्रमिश्रमन्त्रिन्सन्तोष्य प्रयोजयम्

Mal (3) भाटयति (भट c 10) Ma 1 Pl U bash a ng the
part of Jalasa लक्ष्मीसुमित्रायां वर्तमानोऽयम् \ 1 \ B The se se

of a ng is ofte expressed by nom v s a the n j n pl असरायत

ACT (v) I To be in act on करीति (क c 8) th s is not pos s ble that
one a s a d another enjoys न ह्यतन् सम्प्रविष्यन् करीत्यन् भुङ्क्ते इति

D s —II To conduct oneself (1) आचरति (वर, c 1) *the king has a ed very ungentlemanly towards Sahuntala* तेन राज्ञा शकुन्तालायामनार्थ-
साचरितम्, Sa IV. **v TO BEHAVE** (2) by nominal verbs *to a as a step mother* सुपदायते, *to a as a tutor* गुरुयते, *to a like yourself* त्वयते
—III. On the stage अभिनयति (नी, c 1) **v ACT.** (v 1) (II)

Act (subs) I A deed q v (1) कर्म (n), (2) क्रिया, (3) कृतम् —II.
A division of a play अङ्क (man)—III A law * विधि Ph. *the last act of life* (जीवनस्य) चरमदशा

ACTION I Agency often not expr *uater boils by the a of heat*
* बारि तपति तापेन Ph *the a of the senses* इन्द्रियाणां वृत्ति Ku III
72., *the a of love* मदनस्य व्यापार, Sa 1 —II Deed, conduct q v
(1) चेटितम्, (2) विचेटितम्—III Gesticulation q v चेष्टा, M VII.
63 —IV. Law suit, cause q v कार्यम्. Mr XI —V An engage-
ment, battle q v युद्ध —VI In plays etc * कार्यम् *there is much a in the play* * कार्यबहुलौ नाटक

ACTIONABLE (1) वावहार्य (घा, घ), (2) ग्राह्यत्वेन (वा, वा) a. subject
व्यवहारपद, M

Active (adj) I Agile, nimbale (1) उद्यमानशील (ला, ल), (2) उत्साहिन्
(f. नी) (=zealous), (3, 4) चित्रकारिन्, आग्रकारिन् (f. स्त्री) (=one
who does quick), (5) तीक्ष्णकर्मन् (mfu) (=sharp worker), (6)
अतन्द्रित (ता, त) (=not slow) —II Busy, industrious q v (1)
कथ्यिष्ठ (हा, ह), (2) व्यवसायिन् (f. नी)—III In gram Ph *a verb*
सकर्मक्रिया, *a voice* कर्तृवाच्यम् —IV As opposed to passive
Ph *a organs* कर्मेन्द्रियाणि (n pl), *entered into a life* सञ्चारकार्ये व्याप्त
(ता, त) (?)

Active (subs) I Agility (1) चित्रकारिता, (2) उत्साह v ZEAL.
II Industry and energy (1) उद्योग, (2) व्यवसाय (3) व्यवसाय,
(4) कर्माभिनिर्गम, (5) उत्पानशीलता, Ph *with great a* महता यत्नेन

ACTOR : I. A doer : q. v. : कर्त्तृ (m.)—II. A stage player (1) नट ,
(2) नर्तक ; (3) कुशीलव. ; (4) चारण. ; (5) शैल्य ; (6) अभिनेत्र (m) ;
(7) रत्नाजीव. ; (8) शैलाङ्गिन् (m.) (rare).

ACTRESS : (1) नटी ; (2) नर्तकी ; (3) अभिनेत्री.

ACTUAL : (1) यथार्थ (वां, धंम्) ; (2) comp. with परमार्थ—v. REAL, TRUE.

ACTUALITY : (1) यथार्थता ; (2) तत्त्वम् : v. REALITY.

ACTUALLY : (1) परमार्थतः ; (2) यथार्थतः v. REALLY, TRULY.

ACTUARY : लेखक (?) v. CLEPK, REGISTRAR.

ACTUATE : प्र-उदति (तुद, c. 6.) : v. TO MOVE, IMPEL, INFLUENCE.

ACUMEN : (1) सूक्ष्मदर्शिता ; (2) कुशाग्रबुद्धि : v. SAGACITY

ACUTE (adj.) : I. In intellect : (1) सूक्ष्मदर्शिन (f. नी) ; (2) कुशाग्रबुद्धि (mfn)

R. v. 4. : v. SUBTLE SHREWED, KEEN. II. Of the senses . तीक्ष्ण
(आ, छ) v. SHARP, PENETRATING. III. Sharp, pointed : q. v. : Ph.
a. angle v. ANGLE. a. accent उदात्त. ; a. pain तीव्रवेदना.

ACUTELY : v. SHARPLY, KEENLY, SUBTLY.

ACUTENESS : I. Of intellect v. ACUMEN. II. Of the senses (1) तीक्ष्णम् ;
(2) तेज .

ADAGE : वचनम् (when the sense is clear) : v. PROVERB, SAYING.

ADAMANT . I. An imaginary stone : वच. (Lit and Fig) . II. Lode-stone
q. v. : अयस्काल .

ADAPT : v. TO FIT, SUIT. A. ed . v. FIT, SUITABLE.

ADAPTATION : v. FITNESS, SUITABILITY.

ADD. I. To sum up : (1) योजयति, सं-, (युज्, c. 10). ; (2) सं-कलयति (कल्,
c. 10)—II. To gain ,unite : q. v. : योजयति —III. To speak in addi-
tion : अपरञ्च ब्रवीति (ब्रू, c. 7.), अभिदधति (धा, c. 3.), etc.

ADDER : सद्विद्वेध .

ADDICT : (1) आत्मान् आ-सज्जयति (with loc.) ; (2) आसज्जते (with loc.) :
v. TO DEVOTE, GIVE UP.

ADDICTED (1) आसक्त, प्रसक्त, or सक्त (पा, क्त) (2) निरत (ता, त)

ADDITION • I The process of adding (1) सङ्खनम् (2) सङ्कलितम्,
of fractions भिन्नसङ्कलितम्, Ia —II The act of adding (1) योग ,
(2) सयोग , (3) समयोग , (4) सङ्खनम्—III Anything added योग
V INCREASE

ADDITIONAL Ph on receiving the a powers * अतिरिक्तचमता प्राप्य ,
there are additional reasons for his departure * तस्य प्रस्थानस्यापराणि
कारणानि सन्ति

ADDLE (adj) (1) नष्ट (दा, ट) (?), (2) दृष्ट (दा, टा) (?) १ PUTRID.

ADDLE HEADED १ SILLY, FOOLISH

ADDRESS (subs) I A speaking to (1) सन्वीधनम् , (2) अभिभाषणम् ,
(3) वचनम् —II A message of respect perh अभिवाद —III Man-
ner of speaking to another Ph of pleasing a प्रियम्बद (दा, द) or
निष्ठभाषिन् (f णी) or सधुराज्ञापिन् (f नी)—IV Tact, dexterity q १ दक्षता
—V In pl of courtship Ph his a es were rejected * तस्यामन्वय प्रत्या-
दिष्टम् —VI The superscription of a letter वाङ्मनामन् (n) get this letter
written by Salatadasa without putting any a अदत्तवाङ्मनामान लेख
शकटदामेन लेखयित्वा Mu 1 —VII The direction नामधामनी (n du)

ADDRESS (v t) I To discourse to (1) सन्वीधयति (वृष्, c 10) or
सन्वीधन करोति, (2) अभि भाषते, सम्-, आ , समा , (भाष, c 1), he a es me
by my name नामधायपूर्वक मां सम्भाषते , (3) अभि दधाति (धा, c 3),
a me as you have been accustomed to do यथाव्यसन्नभिधीयता. U 1
१ TO SPEAK TO—II To superscribe (as a letter) q १ Ph he
a ed a letter to me स मद्य पत्र पुनर्दिष्टोत् —III To court, woo q १

ADDUCE. (v t) (1) दिशति, चन्, निर्. (दिग्, c 6), if a man does not a-
witnesses saying that he has got them साक्षिणी सम विदने द्रव्यज्ञा यी न
निर्दिशति, K 1, M VIII 56 , (2) उप-व्यस्यति (पम, c 4) a ing of t it
1 es 1 es साधुपन्थास K. b

ADAPT (adj) (1) निपुण (णा ण) (2) कुशल (ला ल) (3) पटु (मृि)

ADEQUACY पर्याप्ति v SUFFICIENCY N B better expr ly the adj

ADEQUATE (adj) I Sufficient q v पर्याप्त (मा ण) —II As applied

to men (1) उपयुक्त (क्ता क्त) (2) समर्थ (र्थै र्थम्) v COMPETENT

ADEQUATELY Better expr by the adj v SUFFICIENT SUFFICIENTLY

ADHERE (v i) (1) सञ्जते (सञ्ज, c 1) *iclo as to my dress* फी नु

निवसने मे सञ्जते *So in* (2) लगति स (लग, c 1) *ag n a d to the*

S nsapa tree शिगपावले पुनर्ललाग etc , v TO STICK CLING TO

ADHERENCE v ADHESION

ADHERENT (subs) अनुगामिन् (f नी) v FOLLOWER P] *Anantasura is an*

a of Prabaravar ia अनन्तसीर प्रहारवर्धण पल, D III v PARTISAN

ADHESION (subs) I Lit sticking to (1) सलग्नत्वम् (2) ससक्ति

—II Fig attachment q v आसक्ति

ADHESION (adj) Perh ग्लान (ना ना) v STICRY

ADIEU (nterj) v सन्नि with dat

ADIEU (subs) (1) आसन्नत्वम् (2) आपन्नत्वम् *To b l a* (1) आसन्नयते

(मन्त्र c 10) R VII 30 (1) आपन्नयते (प्रच्छ c 6) R VIII

49

ADJACENT (adj) (1) सन्निकृति (ता त) (2) सन्निकृष्ट (ष्टा ष्ट) (3)

समीपवर्तिन् (f नी) (4), निकटस्थ (स्था थ्य) (5) आसन्नवर्तिन् (f नी)

ADJECTIVE (1) विशेषणम् (2) गुणशब्दक शब्द

ADJOIN (v t) (1) लगति स (लग c 1) (2) स्पर्शति (स्पर्श c 6)

ADJOINING (adj) कलप or लग्न (मा ण)

ADJOURN (v t) perh व्या विपति (विप c 6) *a ed the case till*

mon laj * सोमशर दावान् कार्यं व्याविधेय v TO PUT OFF POSTPONE

ADJOURN (v i) P] *the parliament a ed for four lajs* * अनुद्विगम

महासभा व्यक्तकार्यासीत्

ADJOURNMENT व्यासप () v POSTPONEMENT

ADJUDGE (v t) v TO AWARD, TO DECREE, TO SENTENCE

ADJUDICATE निर्णयति (नी c 1) v TO DECIDE, JUDGE

ADJUDICATION (1) निर्णय, (2) निर्णयनम् v DECISION

ADJECT (1) संयुक्त (जा, क), (2) सम्मिलित (ता, त), (3) अनुबद्ध (या, ज)

ADJURATION I The act of adjuring शापनम्—II The form of oath
शपथ

ADJURE v TO PUNISH, RECK

ADJUST I To make exact fit q v II To regulate q v समिद्धधाति
(धा, c 3) III Of accounts v ACCOUNT

ADJUSTMENT v REGULATION, SETTLEMENT

ADJUTANCY * सहचरपद

ADJUTANT (subs) I Auxiliary officer * सहचर—II The gigantic
crane (1) अग्निमञ्च, (2) लीहृष्ट

ADMINISTRATION, Admensuration v MEASUREMENT, MEASURATION.

ADMINISTER (v t) I To manage, execute q v निरवाहयति (c of वृ) *Ph to a justice धर्मविवेचन करोति* (ह c e) *M VIII 21*—II, To
give, afford q v ददाति (दा c 3)—III To tender an oath शापयति
(c of शप)—IV To manage an estate * स्वतन्त्रसम्पत्ते रक्षणविवेचन करोति

ADMINISTRATION I, Execution, management q v • निरवाह *Ph*
a of Government शासनम्, a of justice धर्मविवेचनम्, internal a
प्रज्ञाम् कति, Ki r r—II The executive part of Government
कषिण (m pl)—III Legal t t *Ph letters of a* * निरवाहपदम्

ADMINISTRATIVE *Ph has a abilities are proverbial* * तस्य शासनकार्यदायक
सुसिद्धम् [property * रक्षक

ADMINISTRATOR I Manager q v निरवाहक—II Of an inestate's

ADMIRABLE (adj) (1) आश्चर्य (ध्या, घाम्), (2) प्रशंस (धा, त), (3) अद्भुत
(ता, त) (=hon'ful, q v), (4) अनुपम (मा, म) (=uncomparable
q v)

ADMIRABLE (nterj) साय साय

ADMIRABLY (1) साय (2) सुष्टु (3) in comp by the words given
u for ADMIRABLE

ADMIRAL (1) नाविकनायक D vi (2) * रणपोतपति

ADIRAITT The board of a * रणपोतसविवमण्डली सामुद्रिकसचिवसमाज

ADMIRATION (1) द्वाधा (2) प्रशसा (3) प्रशसावाच (=acclamation
c v) (4) विस्मय (=wonder q v) ka xiii 1

ADMIRE (v t) (1) प्रशंसति (क्रम c 1) *Intra a l the speed* बलव्यग्रव
पुण्यस शीघ्रताम् S i 52 (2) द्वाधत (द्वाध c 1) *a l l y the
as e ble l go ls* द्वाधितो द्वसई ka xviii 48 (3) क्षवी त (सु, c 2)
(g n e) *a deep sense* क्षवलि शुर्वमिभिधयसम्पदम् ka xii 1, 1 7
PRAISE

ADMIRE I Lat प्रशंसक —II A l o c r q v

ADMIRINGLY of g zing (1) विस्मयविक्रमिताय (धी ध) D (2)
विदलनिबलधाय h

ADMISSIBLE (1) साय (द्वा धम) M viii 78

ADMISSION (1) Acknowledgement c v स्वीकार —II A l m
tance entrance (1) प्रवेश (2) प्रवेशम्

ADMIT (v t) I To allow to enter (1) प्रवेशयति *a the i at once*
अलिखित प्रवेशयती S i ii (2) आ वसयति (c of दिम) *a ing (e)
t l o l t* स्वकुत्रिमावय D iii —II To acknowledge q v (1)
अभ्युदयति (ह c 2), (2) अभ्युपगच्छति (क्रम c 1) —III To be capable of
I l t a s e f n o o t t e r c o n s t r u c t i o n * अवादीत्वधी न अरति or मोदयति
t a s e f n o d l a y विमय न सहत ()

ADMITTANCE v ADMISSION

ADMITTING THAT v FANTASY

ADMIXTURE मिश्रण v MIXTURE

ADMONISH (t) —1) अनुशोधयति (c of बुध) v TO PER suAD (2)

उपदिशति (दिश c 8) v TO ADVISE (3) उपा लभते (लभ c 1)
TO REPROVE

ADMONISHER (1) उपदेष्टा v ADVISER (2) परोक्षक (?) v MONITOR

ADMONITION (1) उपदेश v ADVICE, (2) उपालम्भ v BLPROOF (3) प्रत्या-
देश (?) v WARNING

ADMONITORY (adj) उपदेशगर्भ (भां भंम्)

ADO (subc) v TROUBLE DIFFICULTY BUSTLE

ADOLESCENCE (subc) (1) यौवनम्, (2) तारुण्यम् v YOUTH

ADOLESCENT (adj) युवम् (f युवती or युवती) v YOUNG

ADOPT v t) (1) गृह्णाति परि, प्रति, (गृह् c 9) (Lit and Fig) *Te uho a s a son* य पुत्र पतिगृह्णीयात् M ix 171 (2) करोति (=to make, applicable only to a ing children), *uho should a and uat sort of child en* कोन क कियतां सुत, D m Ph *to a as a son* पुत्रीकरीति (noun) D m

ADOPTER यहीद पतिगृहीद पतिग्रह (f वी) (Lit and Fig) D m

ADOPTION (1) पतिग्रह पतिग्रह (Lit and Fig) D m (2) पुत्रीकरण (=a as a child) D m

ADOPTIVE I One who adopts पतिगृहीद (f वी) v ADOPTER II One who is a el (1) कथिम (भा म), (2) दत्तक (a son given) (3) क्रीत (a son bought) See M ix 158 169 1 4 177 Pl a *dis glir* अपत्यकृतिका U 1

ADORABLE (1) आराधनीय (या य) (?) उपास्य (या य) (3) पूज्य (आ, जं.)

ADORATION (1) आराधना (2) उपासना, (3) पूजा

ADORER (v t) (1) उप आसी (आम c 2), (?) उपनिष्ठते (आ c 1) (3) आराधयति (राध c 10) (1) पूजयति (पूज, c 10)

ADOPER (1) आराधक (का, क) (?) उपासक (का क) (?) पूजक (या क)

ADORN (v t) (1) अलङ्करीति (ल c 8) (?) भूषयति ति (भूष c 10), (1) सज्जयति (सज्ज c 10) * (1) वेषयति (वेष of विष)

ADORNED (1) अलङ्कृत (f ची) (2) प्रसाधन (f-धिका)

ADORNMENT I Adorning (1) भूषण (2) गणनम् (3) अलङ्किया — II
Ornament q v (1) अलङ्कार (2) भूषणम्

ADRIPT दृढमत प्रमान (भा न) To set a Perh प्रावयति (c of प्र)

ADROIT (adj) (1) निपुण (खा च) (2) दक्षवत् (f ती) \ CLEVER SKIL-
FUL DEXTEROUS

ADROITLY (1) नैपुण्येन (2) सपात्रवत् (3) दक्षतरत्वा

ADROITNESS (1) दाक्षिण्य (2) नैपुण्यम् (3) दक्षतरता (4) चातुरी

ADULATION (1) चाटका (2) स्तव (?) (3) *to flatter a* रितये स्तवे \

ADULATOR चाटकार v FLATTERER

ADULTORY (1) चाटवृत्ति (ला ण) (2) (2) परसाधन (भां भै) (3) श्राव्य
सूचक (का क)

ADULT (1) मानव्यवहार (रा र) (2) यवत् (f ती) \ ROUTEFUL

ADULTERATE (v t) अपद्रव्यन् मिश्रयति (मिश्र c 10) or sm मिश्रयति
(v) on the sense \ clear) Pl a *li: il icater* जलमिश्र (टा ट) M

ADULTERATE (1) मिश्रक M vi s (1) अपद्रवेण मिश्रयवत् (m)
K t

ADULTERATION अपद्रव्यमिश्रण or sm मिश्रण (v) on the sense is clear

ADULTERY (1) पारदारिक (1) पारतन्त्रिक (2) परस्त्रीगमनम् (u)

ADULTERESS (1) अविवाहिनी (2) परपुरुषसंस्त

ADULTEROUS (1) अविवाहिक (f जी) (2) comp with अविवाह

ADULTERY (1) अविवाह (2) पारलार्थम् (3) परस्त्रीगमनम् (4) परस्वय-
लङ्घनम् (5) पतिलङ्घनम् (6) परपुरुषगमनम् \ B note that 2, 3,
and 4 apply to men only and 5 and 6 to women only Pl *to*
c m t a t th a u s n परपुरुष गमयति (गम् c 1) *with a u s n*
परस्त्री गमयते दि (भज c 1)

ADULTERATE (v t) पारलार्थी करोति (ज c 8) \

ADULTERATE \ *to adulterate* परिश्रयो (2)

ADUST : (1) दग्ध (ग्धा, ग्ध) , (2) दृक् (क्ता, क्क) v. MARCHED

ADVANCE (v. 1.) • I. To move forward (1) प्रयाति, *the chariot a. d towards Krishna अभिगीरि रथ प्रयायी*, Si. xx 2. , (2) उद्वहति (चल्, c. 1) , *I a d three or four steps त्रिचतुराणि पदान्मुद्वहत्*, D. II , (3) अभि याति (या, c. 2.) , चक्षा गच्छति (गम्, c. 1.) , etc. (with acc.), *at once a. d against the lords of the quarters सपदि ककुभाभीमानभ्यागम्*, Ku. xvi. 50. ; (4) अभिसुख याति, व्रजति, etc , *should a against the enemy विपत्तीनिमुखं व्रजेत्*, Ka xviii. 2. Ph *the day has a d दूरमधिष्ठ सविता*, Sa iv II To make progress . q v ph. *with his age, he a. d in knowledge वयसा सह ज्ञानमस्य वदधे* Ph . *of a d age* • (1) गतवयम्, H , (2) गलितवयम्, R ; (3) परिणतवयम्, K.

ADVANCE (v. t) • I. To bring forward • अभिसुख चालयति (c of चल्) or नयति (नी, c. 1.)—II. To promote, forward . q v. . वदयति (c. of वृध्) —III. To offer or propose (as an opinion) : q v.—IV To pay beforehand : Ph. *a. d 500 rupees for the bridge * मैत्रवन्धनार्थं पञ्चशतरूप्यमुद्रा णमेव दत्तवान्*.

ADVANCE (subs) • I Onward movement • (1) प्रयाणम् v GOING , (2) आगमनम् v. COMING —II. Progress, improvement q v. उद्वति —III.

Increase of price : इद्धि —IV. A paying beforehand अशिमदानम् (?)

ADVANCED-GUARD नासीरपरा (m pl) (after V₁) and sim comp.

ADANCEMENT • (1) उन्नति , (2) अभ्युदय . v. PROMOTION

ADVANTAGE (subs) I Benefit • (1) हित (=good, q v.), *for whose a. कस्य हिताय* ; (2) लाभ , (=profit, q v) , *what a. will you derive* * *तव को लाभो भविष्यति* , (3) युष्म (—ment, q v) *they do not know the a. of riding* * *अघारीहणगार जानन्ति* —II Opportunity q v ; असर .—III. Superiority Ph. *the enemy had the a. of us in number यवूणां सङ्गाद्यदधिकासीत्*.

ADVANTAGE (v. t) : उपकरोति (कृ, c 8) : 1. TO PROFIT.

ADVANTAGEOUS (1) हितकर (री, र) v * BENEFICIAL, (2) लाभदायक (दा ह) v PROFITABLE, (3) अघकर (री, र) (=entichung) *To be a* v TO ADVANTAGE

ADVANTAGEOUSLY I Profitably q v II Conveniently q v

ADVENT आगमनम् v ARRIVAL

ADVENTITIOUS (1) आचर्य (मा, यम), (2) आचर्य (की, कं) ('), (3) बाह्य (आ बा) (=external q v)

ADVENTURE I Risk, hazard q v —II A remarkable achievement v (1) अद्युत कथं, *although a boy, Ram is celebrated for his a s राम कथं* निरुद्धे विपदविच्छात, *vi iii* (2) वरितम् (=the sum total of one s a s) *the a s of the ten princes* दशकुमारवरितम्—III Accident q v

ADVENTURE (v) v TO VENTURE, DARE

ADVENTURER साहसिक (की क). *A military a* v FREEBOOTER.

ADVENTUROUS साहसिक (की, क) v BOLD, RASH

ADVERB क्रियाविशेषणम् A adl * क्रियाविशेषक (का, क)

ADVERSARY (1) वैरिन् (m) (?) विपक्ष v OPPOSITION, ENEMY.

ADVERSATIVE * विरोधमुक्तकमवायम् यथा 'तु शयाव'.

ADVERSE (1) पतिकूल (मा, म), (2) विपक्ष (वा, व) v INIMICAL HOSTILE

ADVERSITY (1) विपद् (f), (2) आपद् (f) v CALAMITY, MISFORTUNE

ADVERT TO (1) उदाहरति (ह c 1) *if in course of conversation, people* *refer to a to your name* कथापक्षेन उदाहरतान् तदभिधानम्, *hi i 24* (2) उद् नृ विव्रति (निय c 6) v TO NOTICE, ALLUDE

ADVERTENCE अवधानम् v ATTENTION, NOTICE

ADVERTISE (v t) I To inform q v उपपत्ति (c of आ)—II To publish a notice of (1) * विज्ञापयति (c. of आ), (2) * घोषयति. (इष. c 10) *Ph a d a horse for sale in the Sons Pradiaz* * विक्रीयी घोषक इति सोमपक्षादपविकाया विहाययामाद्य [* विज्ञापनम्, (2) * घोषणा

ADVERTISEMENTS I Information q v, II. A public notice (1)

ADVERTISER * धीपक

ADVICE I Counsel (1) उपदेश , (2) गुरुत्व , (3) अनुगुरुत्व *To give a*
may be expr by शान्ति etc *what sort of friend is he who does not*
give good to his master स किञ्चन साधु न शान्ति धीविपम्, Ki 1 5
1 TO ADVISE II Intelligence q v सवाद

ADVISABLE युक्त (का, क्) B XII 15 1 PRUDENT, EXPEDIENT

ADVISABILITY औचित्यम् 1 EXPEDIENCY

ADVISE (v t) I To give advise (1) उप दिशति (दिग्, c 6) *there is*
nothing to do you ते नाभ्यमप्युपदेष्टवामसि, K , (2) शान्ति, अनु (ज्ञान,
c 2), *do me what is to be done with this wealth* कि विधेयमनयार्थसम्पदा,
शान्ति वा Si XIV 11 N B These verbs may take two acc s
II To inform q v ज्ञापयति (८ of ज्ञा)

ADVISEDLY 1 DESIGNEDLY, PURPOSELY Ph *a cruel* पतिपत्तिनिष्ठुर,
R VIII 65

ADVISER (1) उपदेष्टु (m) (2) उपदेशक (3) शासक (rare in this
sense)

ADVOCACY no equiv * अभिभाषणम् 1 DEFENCE, VINDICATION, RECOM-
MENDATION [VINDICATION

ADVOCATE (v) * अभिभाषते (भाष, c 1) 1 TO PLEAD DEFEND,
ADVOCATE (sul v) I A pleader अभिभाषक उक्तिः,—II. A defender,
vindicator q v * अभिभाषक

ADVERSE * धम्नहतिद (दा द)

ADVERSELY * धम्नहतिदानम्

ADZE (1) वासि (m) or वासी (f) (2) वलघी

AERIAL I Lit (1) वायव (वी, व) , (2) वायुसम्भव (वा, वं) (=produced
in the air) , (3) वैहायव (=through the air) Ph *a flight* (1)
नभीगति , (2) विषद्व्युत्पन्न *a spiral* वलघ (वी व) —II Fig lofty .
वरीमम्पृण (of m) and sim comp.

AERIE (1) कुलाय , (2) नीड \ NEST

AEROLITE perh गण्डशैल , * वायूपल

AEROMANCY * वायुगत्या भविष्यदुभाषणकथनम्

AEROMETER * भारमाप वायादीनां भारमापकयन्त्रविशेष

AERONAUT विमानगाढ (f ची) , नभसर (री, र)

AESTHETICS * रुचिरविज्ञानम्

AFAR दूरत (from a) A off दूरस्थ (म्या, स्त्र),

AFFABILITY (1) मधुरालापता (2) मिष्टभाषिता , (3) सौजन्यम् , (4) प्रयय

AFFABLE (1) मधुरालाप (पा प) , (2) मिष्टभाषिन् (f ची) \ COURTEOUS

AFFABLY (1) सौजन्येन , (2) प्रययेन \ COURTEOUSLY

AFFAIR कार्यम्, *state a s* राजकार्याणि \ BUSINESS

AFFECT (v t) I To act upon, influence Ph *I am a ed with pain in*

the feet मम पादयो पीडा सञ्जाता , *as if a ed with devil* पिशाचीपहतमिव

—II Of feelings Ph *a ed with sorrow* शोकाभिभूत (ता, सं) , *a ed*

with joy हर्षाकुल (ता, सं) *a ed with those lamentations* आहतसौ

परिदेविताचरी , *his speech did not a the audience* * तस्योक्ति श्रोतवर्गं

हृदयानि न जयाह or श्रोतवर्गहृदयपूर्वकार्यं न जेभे—III To aspire to,

am at q v—IV To love q v—V To concern q v—VI To

make a mere show of Ph *a ing quarrel* कृतककलह कृत्वा Mu III ,

a ing anger सङ्गरक्तकीप, Sa I \ TO FEIGN

AFFECTED I Assumed (1) कृतक (का, क), *restraining his a anger*

कृतक कीप सङ्ग्रह्य Mu III , (2) कृत्रिम (मा म) *un a love* अकृत्रिम प्रेम

Ki III 37 \ FALSE FEIGNED II Moved (1) तरल (ला, ल) *I am*

a by your manners तारक्षेत्रनुभावे नरक्षा क N v 14 , (2) दलित

(ता सं) (=melted) \ TO AFFECT (II) III Unnatural and offensive

perh कृतक (का, क) \ UNNATURAL [q v

AFFECTEDLY (I) ly the adj \ AFFECTED (2) सादोप (=loastfully)

AFFECTING (al) कदण (ला ल) (=a hetic, q v) \ TO AFFECT (II)

AFFECTINGLY करणम् *spole a* करणमभिहित, K \ 58 \ PATHETICALLY

AFFECTION I Love (1) स्नेह (2) अनुराग (3) प्रणय (conjugal

or friendly), (4) प्रेमम् (n) \ LOVE, (5) वास्तव्यम् (parental a),

(6) हार्दम् (rare) N B note that these words agree with the loc

I saw I feel a for this child as for my own श्रीरम् इवास्मिन् वस्ते

वस्त्रतोति मया विज्ञापित, D III—II An attribute or property Ph

a s of the mind मनोवृत्तयः & a s of bodies शरीरधर्मा,—III Disease

q v Ph *remover of all rheumatic a s सर्वव्रतविकारानुत्*, Sr

AFFECTIONATE (1) स्निग्ध (मा, म्), (2) प्रणयिन् (f नी), *a heart* प्रणयि

हृदयम् Me 1 10 (3) वन्दन (मा, न्) (applied to parents) (1)

भक्तिम् (f ती) (of dutiful affection towards parents and older rela

tives), (2) प्रेमपर (रा, र)

AFFECTIONATELY (1) स्निग्धम् (2) सानुतापम्, (3) प्रीत्या

AFFECTIONATENESS स्निग्धता v AFFECTION (1)

AFFIANCE (sul a) I Marriage contract (1) विवाहसम्बन्ध (2) वास्तव्य

(only of the female & her guardian) II Trust, confidence q v

विश्वास

AFFIRMANT वादिन् (f नी) v ASSERTER

AFFIRMATION I Assertion q v उक्ति —II Confirmation e tall l
assent q v ph on solemn a प्रतिज्ञापूवक (?)

AFFIRMATIVE (n l j) I Declaratory of what exists अस्तित्वसूचक (का क)
—II Expressing assent स्वीकारसूचक (का क)—III Confirmative
v TO CONFIRM ETC

AFFIRMATIVE (suj) ph 'yes is an a अयसि स्वीकारे, o e s s i t a t i s
the a the other the negat ve एकीस्तित्वसंगे भावित्व प्रवीति

AFFIX प्रत्यय a to verb s क्तम् a to no n सङ्गित

AFFLICT (1) पीडयति (पीड c 10) (2) क्षिप्रति क्षिप्र c 9) (3) अदति
(अर्द, c 1)

AFFLICTING AFFLICTIVE (1) पीडाकर (री र) (2) वायक (का क)

AFFLICTION I Misfortune calamity q v II Distress grief q v

AFFLUENCE समृद्धि v OPULENCE RICHES

AFFLUENT समृद्ध हा ह) v OPULENT RICH

AFFLUX प्रवाह (?) v FLOW

AFFORD I To give yield supply q v ददाति (दा c 3) —II To l
able to sell or expend w th out imprudence ph le can a to keep
for servants * स अश्वरी भवान् रजितु माक्षीति le can a to spe l oo
Pe a day * स प्रयद्मक शस पश्यतकथ्यमुद्रा वाविनु समर्थ

AFFRAY (1) हल्ल (2) कलह (3) द्विष (4) डमर (rare)

AFFRIGHT (r v) (1) भीषति (c of भी) (2) धामति (c of तम) v TO
FRIGHTEN

AFFRIGHT (n l) (1) वार (2) माध्यम v FEAR, TERROR

AFFRONT (v t) अवमन्यते (मन् c 4) T INSULT

AFFRONT (s l v) (1) अपमानन (2) अपमानना v INSULT

AFFUSE (c t) निक्षति नि (मिष c 6) v TO IRR

AFFILI v (1) मेक (2) निष्क (3) अभिवेक

AFLOAT प्रसृत. (ता, त), or by the verb, *I was a for the day and the whole night* तावदशीषि धावदपापरहासर शर्वरी च सञ्चि, D vi Fig : *the rumour is a* महलीसूतीवमर्, S i vi १ TO GET ABROAD

AROOT (adv) I Lit पश्चात् *did she go a or in a carriage* किममी पश्चागता ? उत प्रवहणेन ? Mr ix II Fig, in action प्रारब्ध (आ, अ), *good men do not abandon what is set a* पराञ्चमुत्तमगुणा न परित्यजन्ति, P v TO BEGIN, UNDERTAKE

AFOREGOING & FOREGOING

AFOREMENTIONED, AFORENAMED, AFORESAID (1) पूर्वोक्त (जा, त), (2) प्रागुक्त (जा, त)

AFORETIME (1) पुरा (2) पूर्वकाले १ FORMERLY

AFRAID (1) भीत (ता, त), (2) शङ्कित (ता, त) १ FEARFUL

AFRAID, be (1) विमोहि (भी, c 3) (with abl) *I am a to allow guls to live publicly* विमोहि कन्यकानां प्रकाशवस्थापनात् D ix १ TO FEAR, (2) शङ्कते (with acc) १ TO APPREHEND,

AFRESH (1) पुनर्, (2) पुनरपि १. AGAIN

AFT I Sub= * (ताव) पश्चात्ताव —II Adv १ ABOARD

AFTER (prep) I Behind अ १ * अनु (with acc) *to go a अनु गच्छति ; to run a अनुद्वरति* —II. At a later time (1) 1 y abl *seen a a long time* पक्षीदंष्ट कालात्, U ii N B This const is very rare (2) अनन्तर (with abl or crude base) *a his father* पितुरनन्तर, R ix 1 , a, 18, cars पौत्रप्रदानान्तर, D , *just a his order* वचनान्तरमेव, K , (3) पर (with abl) *a childhood* बाल्यात् पर, Ku i 31 , (4) उत्तरिम (with abl) *a childbirth* उत्तरिम एवमे R xix 66 , (5) अर्थात् (with abl) (rare), (6) when time is specified, by loc or loc absolute of words signifying motion *a the rainy season* अतीते वर्षुंक्षे वान्, B vii 18 *a a few days* कनिषयदिमावगमे, K , मनी शतेषु कनिषयदिमेषु, D [N P note that इत (=from this time) and इत (=from that

ture) are sometimes prefixed in such cases for the sake of precision] (7) sometimes by parts a *bathing with the water of the*

cascade निम्नरज्जुनिर्वात तटानविधि h —III In an inferior degree to

अनु (with acc) a *the acquisition of friends* मित्रवामस्तु, R: XIII 53

—IV In imitation of (1) अनु (with acc) *every thing you see is a*
man but you do not feel the pain of separation from your beloved

(or *fe*) सर्वे मानु त प्रियविरहजो हनु व्यथो मानुभू,—1 iv, (2) अनुदय
(पा प)

AFTER (adv) I Subsequent, succeeding, later q v II More aft

Ph the a *as is* * पदाज्ञानस्थानि वायुवसनानि

AFTER (adv) of time पश्चात् *soon* a किञ्चित्पश्चात् Me: 1 10 *long* a
विशालम् R: iv, *how long* a किञ्चिदितरेण S: vi For phrases like
many years a (=a many years) v AFTER, (prep) (II)

AFTER AGES आद्यति () v POSTERITY

AFTER NOON (sib) (1) पश्चाह्ण (2) अपराह्ण, (3) वैशा-

AFTER NOON (adv) (1) अपराह्णकम् (जी न) (2) आपराह्णिक (की क),
(3) वैकान्तिक (की क)

AFTER PAIN प्रसववेदना ५

AFTER PECE * उपपन्नम् * अनुवाटकम्

AFTER THOUGHT (1) अनुबोध (2) उत्तरविज्ञा (?)

AFTERWARDS (1) पश्चात्, (2) पश्चेत् (rare) v AFTER (adv) THEN
THEREUPON

AGAIN (adv) I Once more (1) पुनर्, (2) भूयम् (3) पुनरपि a *and* a
(1) पुन पुन, (2) भूयोभूय, (3) वाच वाच, (4) अस्मत्त —II Moreover

q v अन्तर II —*sleeping next to* a अपनिवीयमानिन् (f जी)

P VIII 52

AGAINST I Almost of facing (1) प्रति, a *the hostile army*
प्रतिदिग्, R: vii 52 a *the island* पल्लिम् R: iii 31 (2) सम्प

with अभि (rare), *a. the enemy* अभ्यभिद', Ki. xvi. 5. ; (3) अभिसुच (in comp. or with gen.) *should advance a. the enemy* विपतीभिमुप नवीत्, Kn. xviii. 2.—II. In opposition to : ph: (subjects) *should not act a. their king* राजन्यविद्वान्मिर्त्तिभि र्जितित्वान्, Mu. 1. ; *I have never acted a. your wishes* प्रतिकूल न च मे मया कृतम्, Kn. iv. 7. ; *if she, a. her caste*, . यदियमतिशय्य स्तुलधर्मम्, D. II.—III In provision for : ph: *a. misfortune* आपदर्थे, H.—IV. Upon : q. v. , १, also the verbs to which it is joined.

AGAPE : अङ्गमान (वा, न) : V. GAPIING.

AGARIC : V. MUSHROOM, TOUCHWOOD.

AGATE : अरलमणिविशेष, , perh. गोमेद'.

AGE : I. Time of life : (1) वयम्, *and what is his a.* कियथा वय, K. ; *of the same a.* सवयम् (mfñ.), R. v. 65. ; *of advanced a.* मलितवयम् (mfñ) (poet.) R. III. 70. ; *your majesty is still of a.* वयस्य एव प्रभुः, Sa. vi. ; (2) आयुस् (=the whole term of one's life) : *when the king passed the 61 st year of his a.* एकषष्टिमतिशय्य वर्षान् भूपतिरायुयः, Raj. —II. An epoch : q. १. - युगम् : *the golden a.* (1) कृतयुगम् ; (2) सत्ययुगम्.

AGE, or : (1) comp. with वर्ष, रत्सर, etc. : *thirteen years of a.* त्रयोदशवर्षः (र्षा, य) D. VIII. ; *one who has completed twenty years* पूर्णविंशतिवर्षः (र्षा, यम्), M II. 212. ; (2) comp. with वर्षेय. (या, यं) etc. : *twenty years of a.* विंशतिवर्षेयः (या, य), H. iv. ; (3) comp. with वयस्कः (स्का, स्कं) V. AGED (11) : Ph. *about 18 years of a.* अष्टादशवर्षदेशीय- (या, यं), D. VI. ; *below two years* ऊनद्विवर्षिकः (की, कं) M v. 68. ; *above 20 years of a.* नवत्यधिकवयस् (mfñ.), K. b. ; *who has not reached 25th year of his a.* अप्राप्तपञ्चविंशतिम्, Sr.

AGED : I Old : q. v. : (1) वृद्धः (जा, ड) (as animals) ; (2) पुराणः (पा, यं) (as trees etc.) II. Of a certain age : वयस्क. (स्का, स्कं), *a. ten years* दशवर्षवयस्क. (स्का, स्कं) V. AGE, or.

AGENCY I Action q v II Instrumentality कर्तृत्व the a of God
is visible every here *सर्वदेवस्य कर्तृत्व द्रष्टव्यम् Ph through ny a
मरकटिक (का क) the burn ng power of iron is through the a of ap
plied fire अयसो दग्धुल खसयुक्ताग्निहारकम् & p b III The business of
an agent शाखा (=branch) v AGENT

AGENT I One who acts for another (1) प्रतिनिधि (2) प्रतिद्वक्ष —II
An actor q v कला —III An active power शक्ति (with gen)
fire is a power ful a * अग्नेर्दहनं शक्ति

AGGLOMERATE पिण्डीकरीति (क c ३२) v TO COLLECT

AGGLUTINATE v TO GLUE STICK TO

AGGRANDIZE (1) वर्धयति वि स (c of हध) (2) तनीति (तन् c ३१) (3)
स्कावयति (c of स्काय) (4) आप्याययति (c of प्यै) (5) एधयति (c of एध)

AGGRANDIZEMENT (1) इद्दि (2) विवृद्दि (3) वृद्धन्म् v ADVANCEMENT,
EXALTATION ENLARGEMENT

AGGRAVATE (v t) I To enhance q v वर्धयति वि (c of हध) —II
To exaggerate q v —III To provoke or irritate q v

AGGRAVATION I Enhancement q v (1) इद्दि (2) उपपद्य —II
Exaggeration q v —III Provocation irritation q v

AGGREGATE (v t) समग्रहति (पङ्क c ३) v TO BRING TOGETHER

AGGREGATE (sub s) (1) समष्टि (2) समुदाय, (3) निचय, (4) सञ्चय

AGGREGATE (adj) Expr ly the subs also v TOTAL, WHOLE

AGGREGATION I An aggregate q v II The act of aggrega
ting (1) समाहार (2) सवह v COLLECTION

AGGRESSION (1) आक्रमणम् v ATTACK (2) प्रथमापकार (=first act of
mischief)

ACCESSOR (1) पुत्रापकारी P ix 102 (2) य प्रथम द्विविधि (द्विज c २)
आक्रान्ति etc

AGGRESSIVE आक्रमणशील (आ अ) (?) v HOSTILE

AGGRIEVE : (1) वाययति (c. of वाय्), (2) क्षिणति (क्षिण्, c. 9.) : v. TO GRIEVE, INJURE. [(ला, ल).]

AGHAST : (1) भयविभ्रुनः (ता, तं), (2) साध्वसीपह्न (ता, तं), (3) विघ्नयाकुल

AGILE : (1) चटुलः (ला, ल) (2) चञ्चलः (ला, ल) : v. NIMBLE.

AGILITY : v. NIMBLENESS, BRISKNESS.

AGISTMENT : I. Pasturing : चारणम्.—II. The rate paid for it : चारण मूल्यम् (?).

AGITATE : I. Lit. : (1) चीमयति, वि-, (c. of चुम्) ; (2) धूनयति, वि, (c. of धू) v. TO SHAKE ; (3) वि-खोडयति (c. of लुङ्).—II. Fig. : (1) चीमयति, चाकुलीकरीति. v. TO DISTURB, EXCITE.—III. To discuss, debate : q. v.

AGITATED : i. e. excited : (1) आकुल. (ला, ल) ; (2) विह्वलः (वा, व).

AGITATED, TO BE : (1) चुम्बति (चुम् c. 4.) ; (2) आकुलीभवति (भू, c. 1.) ; (3) द्रवति, वि-, (द्रल्, c. 1.).

AGITATION : I. Commotion : (1) चीम, (2) विखोडनम् ; (3) , विधूननम्.—II.

Mental a. : (1) चीम ; (2) चाकुलता.—III. Discussion : q. v. : विचारणम्.

AGITATOR : Ph. political a.s * राज्यविखोडका .

AGNAIL : (1) नखरीय ; (2) विण्ण .

AGNATE : (1) समीप (वा, व) ; (2) गुणामि (मिष्.) v. KINSMAN.

AGNUS CASTUS : पादपरिमेष :

AGO : Ph. 1917 years a. इन पूर्व सप्तविंशत्यौत्तरोदविंशतिशततमवर्षे, Tārānāth ; six months a इत पन्नासात् पूर्वम् ; long a. पुरा ; not very long a. अनतिपूर्वम् (?), how long a. कियपूर्वम् (?) ; sometime a. किञ्चिपूर्वम् (?).

AGOG : कुतूहलिन् (f. नी) : v. EAGER, LONGING.

AGONIA : (1) चलः (ला, लं) ; (2) प्रचल (ला, ल) ; (3) प्रचलितः (ता, त).

AGONIZE : (1) मन्तापयति (c. of तप्) ; (2) नितरा वाययति (c. वाय्).

AGONIZING (adj.) : (1) मन्तापकर (री, र) ; (2) वायक (जा, कं) . v. EXCruciating.

AGONY (1) श्वासा (physical) (2) श्वासा (mental) (3) श्वासा (gen
mental) (4) श्वासा (gen physical), (5) श्वासा १ १४१

AGRARIAN (1) श्वासा (भा २) (२), (2) भूमिनिपयक (का क) (२)

AGREE (१ १) १ TO ADMIT

AGREE (१ १) I To concur तथैव or एव मन्वत (मन् c ४) In some
cases by circumlo my views about jail discipline a with yours
* कारागारम्याहमरिषयमनाद्यायोरभिमानि they a as to the omniscience of
God * ईश्वरस्य सच्चिदानन्दस्य तेषामेकमनसः —II To yield assent (1)
मन्वत (ता त) मन्वति (2) मन्वति परि, (पह c ९) (with acc) १ TO
ACCEPT —III To resemble q १ सन्वति (वद c १), the charact
ers a with each other सन्वन्वाचराणि Ma. १ —IV To stipulate
q १ श्वासादेति we sent messengers to Kamamanyari aing that he
who would be sought for by her would carry the ensign of victory
काममन्वरी य काममन्वते स हरतु सुमन्वनाकाभिसन्वयेय पाहिन्वत नमै दूतान् D II
Pl at the hour a.d upon निर्दिष्टमन्वे —V Of food Ph one should
eat what a s with him हितमन्वीयात् Sr —VI Gram t t Ph a
verb a s with its nominative in number and person * वचनपुदयविषये
मिया कर्णमनुमन्वति

AGREEABLE I Pleasing (1) मनीष (का ३) (2) दृष्ट (या, यं), (3)
श्रमिमत (ता, त) (4) रम्य (म्या ३), (5) श्रमिमत (री रं) —II Suit
able conformable consistent q १ [agreement q १

AGREEABLENESS I Pleasantness q १ मनीषता —II Consistency,

AGREEABLY I Pleasantly q १ II Consistently, in accordance
with q १ a to his command मसाग्रानुसारैव

AGREEMENT I Compact (1) सेविद, to violate an a सविद भिननि (मिद
c १), श्रमिजानति (कम्, c १), etc, M., (2) नियम, (3) समय, (4)
प्रतिष्ठा —II Harmony of opinions or feelings (1) ऐक्यम्, (2) ऐक्यमन्, —III Conformity consistency q १ (1) सादृश्यम् (2) अनुवचम्

AGRICULTURE : कृषिः, *the science of a.* कृषिविद्या.

AGRICULTURIST : (1) कर्षकः ; (2) कृषिकः , (3) कृषिजीवी ; (4) कृषीवलः.

AGROUND : Ph. *the boat is a.* * भूमिं स्पृशति नीः.

AGUE : I. An intermittent fever : (1) विषमज्वरः ; (2) कम्पज्वरः : *a quotidian a* अग्नेद्युक्ः, *a tertian a.* तृतीयकः, *a quartan a.* चतुर्थकः, Sr.—II.

The ague-fit : (1) वेपथुः ; (2) कम्पः.

AN (inter.) : (1) हा (of grief etc.) v. ALAS ; (2) अहो (of surprise etc.) v. OH ; (3) आः (of contempt etc.), *ah ! frowning at me* आः मय्येव भ्रुकुटीधरः सङ्गः, Vi.

ANA (inter.) : अहो (in all the senses of the English word).

AHEAD : v. FORWARD. *To go a.* : v. GO ON. *To get a.* : v. v.

AID (subs) : I. Assistance, help : (1) साहाय्यम् ; (2) साहायकम्.—II. An Auxiliary, a helper : (1) सहाय , साहाय्यकारी.

AID (v. t.) : साहाय्य करोति (with gen.) : v. TO ASSIST, HELP.

AIDE-DE-CAMP : * सहायकः.

AIL (v. t.) : Ph. *what ails thee* का ते पीडा ? : v. ILL, UNWELL.

AILING (adj.) : (1) पीडितः (ता, तं) ; (2) बाधित. (ता, त) : v. ILL, UNWELL.

AILMENT : (1) पीडा ; (2) बाधा , (3) व्याधा ; (4) घातकः.

AIM (subs.) : I. The object aimed at : (1) लक्ष्यम् , (2) शरव्यम् , (3) लक्षं —II. The direction of a missile weapon : सुशानम्.—III. A purpose, intention : v. v. : निश्चीर्षितम्.

AIM (v.) : I. To direct an arrow etc. : लक्ष्यीकृत्य विपति, अस्तति, etc. Ph. : *a. ing at Sita* हरदलस्य , Ku.—II. To aspire, endeavour to attain : (1) आकाङ्क्षति (काङ्, c. i.), *a. ing at your post* पदकाङ्क्षिता ते, Ku. ; (2) ईक्षति (desl. of आप्).

AIR (sub.) : I. The atmosphere : (1) वायुः ; (2) मरुत् ; (3) मातरिश्चम् (m.) —II. The space occupied by air : (1) वायुशर्मम् ; (2) वीर्यम् (n) : v. SKY.—III. Air in motion : (1) वायु ; (2) पवन ; (3) अनिल ; (4)

वात (5) समीरण (6) गन्धरह Ph for til ng a वायु मैत्रार्थम् the
atal a पाण—IV Manner, mien look q र आकृति —V A tune
or melody q र राग Ph to take a i e to get abroad
q र बहुलीभवन

AIR (v t) I To admit the fresh air सुप्रगत (ता त) करोति—II To
try q र आतपे ददाति (दा c 3) (=to expose to the sun)

AIR BALLOON (1) वीक्षयानम्, (2) विमानम्

AIR BLADDER * वायुकोष

AIRGUN * वायुशुद्धक

AIRING I A walk or ride in the air वायुसेवन or वायुपरिसेवा—II An
exposure to the sun v TO AIR

AIR PUMP * वायुनिष्कासनयन्त्रम्

AIR SHAFT (a mine.) (1) वायुच्छिद्रम् (?) (2) आसीकयथ (?)

AIRY (aly) I Consisting of air (1) वायव्य (वी व) (?) वायुमय (वी
य)—II Relating to air Pl took an a flit विद्युत्पथम् \ or
विहायसा जगाम the a regions वायुवर्त्मन् पदमार्ग —III Open to
the sun ता त—IV Vain trifling (1) शून्य (श्या न्य), (?) अकार
(रा र) V Gay, lively q र

AISLE no equiv मकोट may b used

AKIN I Related by blood (1) सगीत (वा व) (2) सम्बन्धि (mfn.)—II

Allied by nature (1) सहज (श्या य) (2) रूप (वा य) mixed

ALABASTER द्वैतप्रमदस्त्रिद

ALACK (int r) अहह v ALAS

ALACRITY (1) उत्साह \ ZEAL (2) ईमानम् v EAGERNESS

ALARM I Alarm-cry no equiv why don't you rouse your master
by raising an a किमिच्छे मय हला मन्दि न जागृदमि II—II
Terror fright consternation o र 1) आस (2) परिप्रास (3)
उद्वेग

ALARM (v t) (1) उद्देजयति (c of विज्), *summon Tasantazena's mother without naming her* वसन्तसीनामातरमनुद्देजयन्नाह्य Mr ix , (2) आकुलयति (nom) (=to fill with anxiety) , (3) घामयति (c of वम्) v to TERRIFY

ALARMED (adj) (1) उद्दिग् (घा, घ) , (2) आकुल (ला, ल) v ANXIOUS (3) घस्त (ला, ल) (=terrified) , (4) विपुल (रि, र) (rare)

ALARMED, BE (1) उद्दिजते (विज्, c 6) , (2) घमति (वम्, c 4) v TO DREAD

ALARM BELI * विपुलघण्टा , शशीराममनादिमुचनय वा घण्टा वायते [1 UL

ALARMING (adj) (1) उद्देगकर (री, र) , (2) घासजनन (नी, न) v. DREAD-

ALARM * प्रदीपघण्टा

ALAS (1) अहह, a 'the buds of the tree of Ruiana's impolicy are as if scattered around' अहह 'रसपतेर्दुर्विन्दयस्त्रिपिकीरजा परितः पकोर्णा इव VI vi , (2) हाहा a my Queen, my heart is bursting, my joints loosening हाहा देवि ! स्फुटति हृदय असते देहवस्त्र , U III , (3) हा, a what has befallen हा किमिदमापन्नित, K. , (4) हन, a you will be the first enemy of the man who never had an enemy हन ज्ञानमज्ञातारे प्रथमेन त्वयारिणा, Si II 10* , (5) वन a when you hear what has befallen me समाद्य वृत्तान्तमिह वतीदिता, N : 139

ALB * कृष्टपद्मपुरीक्षितपरिहितं यक्षापपदीयम

ALBATROSS * जालपाद समुद्रपक्षिरिजेष

ALBERT यद्यपि v ALTHOUGH

ALBINO चेतकाय (या, य)

ALBICO यलम्, यस्त्रीगविज्ञेष

ALBUM photographic a * आम्बिग्रामकम् , a for inserting quotations * ययमनिवेश

ALBUMEN Perlis चेतम् (of eggs) , मया (in the scientific sense) (?).

ALCHEMIST (1) रसायनविद (t) (2) रसविद (') , (3) रसज्ञ (2)

- ALL-CONQUERING (1) सर्वजयिन् (f नी) , (2) सर्वदमन (ना, म)
 ALL DESTROYING (1) सर्वध्वसिन् (f नी) , (2) सर्ववध (वा व)
 ALL-FORGIVING (1) सर्वसह or सर्वमह (झ, ञ) , (2) सर्वमहिष्णु (mfn)
 ALL GLORIOUS (1) सर्वतेजोमय (यी, य) , (2) सर्वप्रभापयत् (f तौ)
 ALL KNOWING सर्वज्ञ (झ, ञ) , (2) सर्वविद (mfn)
 ALL-PERVADING (1) सर्वव्यापिन् (f नी) , (2) सर्वगत (ता, त)
 ALL POWERFUL (1) सर्वशक्तिमत् (f तौ) , (2) सर्वशक्तिसम्बन्धिन (ता, त)
 ALL SEEING (1) सर्वदर्शिन् (f नी) , (2) सर्वदृष्ट (f द्वी)
 ALL-WISE (1) सर्वज्ञ (झा ञ) , (2) सर्वज्ञानमय (यी, य)
 ALLAY (v t) शमयति घ, (c of शम्), *as the heat* शमयति परिताप, *So*
 IV , V TO APPEASE, MITIGATE
 ALLEGATION (1) वचनम् , (2) उक्ति v ASSERTION, PLEA
 ALIEN (v t) I To affirm, to assert q v प्रति जानीते (झा, c. 9)
 II To cite, quote q v उदा हरति (झ, c 1)
 ALIENANCE भक्ति, *they took an oath of a to Caesar* *वयं सिंजारमन्त्रा इति
 शपथं कुरु
 ALLEGORICAL रूपकमय (यी, य) (?) v FIGURATIVE
 ALLEGORICALLY Expr by the alj
 ALLEGORIZE I To turn into allegory *रूपकक्रमेण वर्णयति (वर्ण, c 10)
 II To interpret allegorically *रूपकाद्यं म-धीजयति (c of युज्)
 ALLEVIATE (v t) (1) शमयति, घ , (c of शम्) (2) लघयति (nomu) .
 v TO MITIGATE
 ALLEVIATION I Mitigation q v उपशम —II Extenuation q v
 ALLEY (snls) I A walk in a garden (1) उद्यानपथ , (2) उद्यान
 वनम् (n) , (3) वीथि v AVENUE II A narrow passage सड्डीरूपपथ
 ALLIANCE I A union between states मित्रि, *offensive and defen-*
sive परस्पररूपकारमित्रि, II iv v TREATY, LEAGUE II Union
 arising from marriage सम्बन्ध, *constitutional* or वैसादिक सम्बन्ध

ALLIGATOR (1) गज , (2) कुम्भीर

ALLITERATION अलप्रास

ALLOCUTION v ADDRESS

ALLODIAL Ph a land निष्करभूमि (?) a land belonging to a Britishman
ब्रह्मीनर (?)

ALLODIUM i e freehold estate v FREEHOLD

ALLOT (v t) I Distribute q v विभजति (भञ्ज, c 1) —II To
grant, assign q v ददाति (दा, c 3)

ALLOTMENT I The act of allotting (1) विभाग , (2) विभजन
II That which is allotted अंश v SHARE

ALLOW (v t) I To concede, permit (1) अनुमत्यते (गन्, c 4), if
you a me space in (your) flower bed यदि कुसुमस्तरेण वकाशमनुमत्यसे,
Sa III , (2) अनुमोदते (मुद c 1), now none is a c'd egress or
ingress without a pass इदानी न कीप्यमुद्रास्त्राद्यिती निष्कृमिन् प्रवेष्टुं वा न
मोक्षते, Ma v , (3) अनुजानाति (जा c 9) v TO PERMIT II To
grant, bestow q v ददाति (दा, c 3) III To acknowledge
q v स्वीकरीति (ह, c 8)

कलम् Ku iii 14 , (3) भूयिष्ठ (टा, ट), a *extinguished* निर्वाह
भूयिष्ठम्, Ku iii 12 N B Note that these words are placed after
adjectives or part adjs and that, therefore, when in English a
qualifies verbs, it should be expressed in Sanskrit by corresp part
adjs *when I had a finished* * अवसितप्राये मन वाच्ये

ALMS (1) भिक्षा , (2) भैक्षम् *To beg* a भिक्षते (भिक्ष, c 1)

ALMS GIVING (1) दानधर्म , (2) भिक्षादानम्

ALMS HOUSE (1) दरिद्रशाला (?) , (2) अनाथाश्रम (?)

ALOE छतकुमारी a wood अगुरु [आकाशपथेन

ALOFT I On high ऊर्ध्वम्—II In the air , (1) विहायसा , (2)

ALONE (adj) I Without any body else एकाकिन् (f नी), *he could not*
remain a even for a moment without him निभेधमपि तेन विना स्थातुमेकाकी
न शक्यात्, K v SOLITARY II One out of many एक (का, क)
(with एव or केवलम्), *let Bhagurayana a accompany me* नागुरायण एक
एव मामनुगच्छतु, Mu iv , *let my intellect a remain with me* एका
कीर्यम् बुद्धिस्तु सा गान्धम, Mu i III By itself केवल (वा, ल),
policy a is cowardice कान्त्यम् केवला नीति R xvii 47 Ph *let*
imperialty be a आक्रान्त्यकार्यता, D viii v TO LEFT ALONE

ALONG (prep) अनु (in comp or with acc), a *the bank* अनुवच्छम्, *flours*
a the city of Oude दहल्यग्रीष्मामनु राजधानीम्, R A *with* सह (with
ins) v WITH A *side* पार्श्वत *All a* प्रथमादि A of v ON
ACCOUNT OF

ALONG (adv) \ ONWARD, FORWARD

ALoud (1) उच्चै or उच्चैः स्वरेण (with a loud voice) , (2) मुक्तकण्ठम् (with
loosened throat) , (3) प्रकाशम् (openly) *To call a* शब्दायते (nom)

ALPHABET वर्णमाला a *scally* (1) वर्णैकमेष , (2) वर्णानुसारेण

ALREADY (1) प्रागेव , (2) पूर्वमेव Sometimes by sum एव *he is a come*
स अ गत एव , *the sun is already up* उदित एव भास्कर

ALSO अपि , *Clandrapira* entered into thoughts * अन्ध्रापीडीपि विन्ता
विशेष. K , not only he who speaks ill of the great but a he who
fears . न केवल यो महतीपभाषते यथीति तन्नाटपि य अ Ku v 53

ALTAR (subc) (1) वेदि , (2) चैत्यम्

ALTER (v t) (1) करोति (ह, c २.) (when the sense is clear) *He con-*
cluded that the merchant had led the n into a रेफे सकार कथिजा
करित निधिकाय न , Ruj , (2) i y means of अन्य (न्यान्), भिन्न (भा, प्र)
etc as if you are a ed in appearance समन्वमाकारमिवामिपन्न , hi,
iii 45 , (3) परिवर्तयति (c of हल्) १ TO CHANGE

ALTER (v i) परिवर्तते (हल्, c 1) १ TO CHANGE, VARY

ALTERABLE (a j) परिवर्तनीय (दा, य) १ CHANGEABLY

ALTERATION (1) परिवर्तन , (2) परिणाम , (3) विपाक , (4) विकार . Δ B

The last three words refer to change in form etc १ CHANGE

ALTERCATE (v i) (1) कलहायति (homi) , (2) विवादते (वद c 1) १ T
WRANGLE

ALTERCATION (1) कलह , (2) विवाद १ QUAREL, WRANGLING

ALTERVATE (a j) Comj with पर्याय , with a victory and defeat पर्याय
जयविजयादी. Ki xvii 18 , a angles * पर्यायकीर्ण (m dual) , a
line * पर्यायद्वयार्ति (n pl)

ALTERVATE (v i) Ph the flood and eb t les a with each other
* पर्यायेव वेल्नात् वृद्धिपथो भवत् or वेल्नात् पदावृद्धिपथी

ALTERNATE (v i) Pl to a labour with repose * पर्यायेव श्रमविश्रामौ
करोति

ALTERNATIVELY पर्यायेन , अद्वन्द्वेन (=in regular or lry) [q r]

ALTERNATION (1) पर्यायक्रम , (2) पदावृत्ति , (3) परिवर्तन (=change)

ALTERNATIVE (1) विकल्प , (2) यावक Ph who h a shall I clear
‘Ye a d-arter of my or fa’ or ‘Ye pollute I with the touch of another’s

~ भ्रातृणां परस्त्रीवर्षेपीडन , hi v

AITHOCSH (1) अपि we remember that Vidura and others, a. born
 Sudras, were possessed of superior knowledge विदुःप्रभनव गुह्योनि-
 प्रभन अपि विविद विज्ञानमन्त्रा व्यङ्ग्ये, B III 24 She will surely move
 a she may be in a painting, will practise jugglery a she may
 consist of a doll, will deceive a she may be engraved विगतनियमादि-
 व्यङ्ग्यतापि चक्षति, युक्तमव्ययीन्द्रजालमाचक्षति, उन्मीर्यापि विमलभने, K , (2)
 यद्यपि, a we cannot extirpate pain, still we can put it down, यद्यपि
 न सविद्वज्जते दुःखं तथापि तदभिधाय ज्ञानं क्षयं, L

AMAZEDLY (adv) (1) सविस्मयम् , (2) विस्मयेन , (3) by the adj

AMAZEMENT विस्मयम् V ASTONISHMENT

AMAZING (adj) विस्मयकर (री, र) V ASTONISHING

AMAZINGLY expr by the adj V AMAZING V also EXCESSIVELY

AMAZON * पद्मिनी , रणप्रिया

AMBASSADOR (1) दूत , (2) राजदूत Ph *the English at Berlin*

* बार्निमस हल्लण्डियराजदूत or हल्लण्डियराजमन्त्री

AMBASSAGE (1) दौलतम् , (2) राजदौलतम् , (3) दूतम् V AMBASSADOR

AMBER (sub) (1) वैलस्कटिक , (2) दधमणि

AMBERGIES अम्बरम् (?)

[PAGES

AMBIENT (a) (1) व्यापक (का क) (2) परिवेष्टक (का क) V TO ENCLIN-

AMBIGUITY (1) सन्देह , (2) सन्दिग्धता (3) सन्दिग्धार्थता

AMBIGUOUS (1) सन्दिग्ध (म्हा, म्हा) (2) सन्दिग्ध्य (दो धे) Ph *it is a love whether the word* इत्या means 'capture' or 'a lovable' अथ वन्द्यामिति किं वन्द्यभूतायास्तु वन्दनीयमिति सन्देहः Sub [तत्र भाषितम्

AMBIGUOUSLY expr by the adj Ph *you have spoken a* * सन्दिग्ध

AMBIT (1) मण्डलम् , (2) चक्रम् V CIRCUM, COMPASS

AMBITION (1) मृष्टा , (2) आकाङ्क्षा , (3) यत्नीनिष्ठा (for fame) , (4) राज-
लौभ (for loyalty) , (5) शौरवन्मालसा (for esteem) , (6) and aim
comp *

AMBITIOUS (1) दसम्भाम (मा, म) (for fame) (2) उच्चपदाभिन्नाधिकम् (if जी)
(for high post) etc V DESIROUS OF, EAGER Ph *a for your post*
पदकाङ्क्षिणा ते, Ku III 4

AMBLE (sub) (1) धीरितकम् , (2) धीरितम्

AMBLE (v) (1) Perh धीरति (धीर् c 1) , (2) धीरितक्या चलति

AMBLER धीरितशील (मा, म) (?)

AMROGIA अमृतम् V NECTAR

AMBULATORY चरितम् (inf) V MOVABLE

AMBLICADE, AMBLISH I The place पराभिवीगाय निभतारस्थानम् —II
The men पराभिवीगाय निभतारपितसेचन To be in a निभत तिष्ठति
(स्था, c 1)

AMELIORATE, AMELIORATION V TO IMPROVE, IMPROVEMENT

AMEN श्री or चाम In non ecclesiastical sense तदास्तु एवमस्तु

AMENABLE I Submissive, compliant q v अनुविधायिन् (f नौ)

II Accountable to Ph a to our government *अन्त्याज्ञा मासनायना

AMEND (v 1) सुधयति (सुध c 4) v TO MEND, IMPROVE

AMEND (v t) श्रीधयति (c of सुध) v TO CORRECT, IMPROVE

AMENDMENT I Correction, improvement q v श्रीधनम् —II A
secondary resolution in a bill or motion *श्रीधनम्

AMENDS V COMPENSATION, SATISFACTION To make a v TO RECON
PENSE, ATONE FOR

AMENITY (1) रम्यता, (2) मनोज्ञता v AGREEABLENESS

AMERCE दण्डयति (दण्ड c 10) (with double acc) v TO FINE

AMERCEMENT (1) दण्ड (2) अर्थदण्ड (=fine, q v)

AMETHYST आनील मणिविशेष [(4) मियम्भाङ्गता (rare)]

AMIAILITY (1) मनोज्ञता (2) रमणीयता, (3) सुशीलता (good behaviour)

AMIALE (1) सुशील (ता, ल) (=of good behaviour), (2) प्रेमाहर्ष (हर्ष है)
(=deserving of affection), (3) रम्य (आ, अ) (=pleasant, agreeable)

AMIALELY प्रीत्या v LOVINGLY, AFFECTIONATELY

AMICABLE मैत्र (मी, व) v FRIENDLY, KIND

AMID Amidst (1) मध्ये (with gen), a four fires हविर्मुञ्जा अत्रर्षा मध्ये,
K XIII 41, (2) by adj s मध्यगत (ता स) etc Ku v 20

AMISS (adv) expr by the adj s (1) अयुक्त (ता क), (2) सापराध
(ता ध) etc v UPON

ANITY मैत्री v PEACE, FRIENDSHIP

AMONIA * निमग्नता

AMMONIAC निर्दासप्रभेद

AMMUNITION युद्धोपकरणम् (now=gunpowder, shot) q v

AMNESTY क्षमा (=pardon, the meaning determined by the context)

AMONG I Amidst q v मध्ये (with gen) —II. Making part of a number of (1) मध्ये (with gen) a his very many sons अतिप्रभूतानां सुतानां मध्ये, K , (2) by loc, Pambha a women and Pama a king जातीषु रक्षा वृत्तिषु राम

AMOROUS I Prone to love (1) कामिन् (f नी) (2) कामुक (का क), (3) प्रेमशील (ला ल) II In love v ENAMOURED III Pertaining to love काम (in comp) v AMATORY

AMOROUSLY (1) मातुरागम् v AFFECTIONATELY, (2) सखाम

AMOUNT (subc) v SUM

AMOUNT (v 1) Pb a ing to a loc सचासखक (का क), these races together a to fourteen पतायकव चतुर्दशकुलानि, h , ascertain what the balance as to *क्रियदवशिष्टमिति परिभाषयताम् your argument as to this *एतदभिप्रायकस्ते तर्क

AMOUR प्रणय (=love), secret a गुप्तप्रणय (?)

AMPHIBIOUS भूजलचर (रा र) (2), पादिन् (f नी) Sr

AMPHITHEATRE (1) रङ्ग , (2) रङ्गभूमि

AMPLE I Spacious q v विमाल (ला, ल) —II Abundant, copious q v प्रचुर (रा र) —III Not brief विष्टत (दा त)

AMPLENESS I Spaciousness q v विमालता —II Abundance q v प्राचुर्यम् [विस्तार

AMPLIFICATION I Enlargement q v II Of speech विस्तर or AMPLIFY विस्तर or विस्तारेण वर्णयति उप, (वर्ण, c 10.) v TO ENLARGE.

AMPLITUDE I Extent q v विस्तर —II Greatness q v महत्त्व , -

AMPLI प्रचरम् v ABUNDANTLY, SUFFICIENTLY, FULLY

AMPUTATE क्लिप्त (क्लिद्, c 1) V TO CUT OFF

AMPUTATION अक्षेद or sim क्षेद (when the meaning is clear)

AMULET (1) रत्नाकाण्ड , Sv. vii , (2) कवच (mn)

AMUSE I To entertain the mind agreeably (1) विनीदयति (c of रुद्) *how shall I of myself* वीनेदानीमात्मानं विनीदयामि V II , (2) रञ्जयति (c of रच्) , *the prince was very much aed by his long description of his past valor, beauty, and fortune* अतीतस्वशीर्यैर्यदपि विवर्णनवाचालेन तेन सुतसामरस्येन राजपुत्र K II To delude q v हसयति (nomi)

AMUSED, bc , (1) रञ्ज्यते , (2) विनुद्यते (pass)

AMUSEMENT (1) विनोद , (2) विनोदनम् V DIVERSION, ENTERTAINMENT, PASTIME To afford a (1) रञ्जयति , (2) मीलयति (c of मी)

AMUSER विनीदयित् (m) V TO AMUSE

AMUSING (part adj) विनीदिन् (f नी) V PLEASING

AN V A

ANABAPTISM *धीवनमज्जनवादिन् V ANABAPTIST [अनीह्वमनुशासति]

ANABAPTIST *धीवनमज्जनवादिन् (m) , लट्धर्मानुयायिना मध्ये ये धीवने लज्जम

ANACHRONISM कालगणनाभ्रम (?)

ANAGRAM *अक्षरविपर्यास , अक्षरान्तराणां मिश्रसुविवेचनायशब्दकल्पनम्

ANALOGICAL Ph a argument उपमानम्

ANALOGICALLY सादृश्यात् , सादृश्यतस्त , तुल्यरूपतया

ANALOGOUS (1) सदृश (शा, श) , (2) तुल्य (ख्या ख्य) , (3) तुल्यरूप (पा, प)

ANALOGY सादृश्यम् V RESEMBLANCE, SIMILARITY

ANALYSIS I Philo tt no equiv *विश्लेष —II Synopsis q v

ANALYTIC, ANALYTICAL *विश्लेषक (f दिका, a कक)

ANALYZE (v t) *वि श्लेषयति (c of द्रिप्) , विश्लेष्य परीक्षते (ईत्, c 1)

ANARCHICAL (adj) (1) अराजक (का, क) (=without a king) , (2) विद्रुत (ता, त) (=turbulent) , (3) *विद्रवकारिन् (f ची) (=anarchist)

ANARCHIST *राज्यविद्रवकारिन् (f ची)

ANARCHY (1) राज्यविग्रह , (2) प्रजाविग्रह , V: III

ANATHEMA (1) शाप (?), (2) अभिशाप (?) v CURSE, EXCOMMUNICATION

ANATHEMATIZE शापति, अभि, (शाप् c 1) v TO CURSE, EXCOMMUNICATION

ANATOMICAL (1) *व्यवच्छेदविद्याविशयक (का, क) , (2) ly tat comp

ANATOMIST * व्यवच्छेदविद्याविशारद or कुशल

ANATOMIZE व्यवच्छिनति (हिद्, c 7) v TO DISSECT

ANATOMY * व्यवच्छेदविद्या

ANCESTOR पुरुषपुङ्ख In pl (1) पूर्वपुङ्ख , (2) पूर्वजा , (3) पिता ,
(1) पूर्व, I have excelled my a : पूर्व तिरस्कारिता , V: v

ANCESTRAL पितृपैतामह (ही, ह) P v PATERNAL

ANCESTRY I Ancestors q v II Birth, or, honorable descent
(1) अवय , (2) वय Ph of good or noble a (1) अभिजात (ता, त) ,
(2) अभिजनम् (f ती), Sa iv

ANCHOR (subs) नीरन्ध्रनलौहयन्त्रमेद , *लङ्गरम् Ph the arms of an a ,
*लङ्गरदला (m pl) the eye of an a *लङ्गरच्छिद्रम् , to cast a *लङ्गर
प्रविपति , to ue gh a लङ्गर छत्तीलयति (तुल्, c 10)

ANCHOR (v) लङ्गर प्रविपति (क्षिप, c 6) (with gen) a ed off Benares
*उपकारावधि लङ्गर प्रविसेप, or, लङ्गरेष नाव बधन

ANCHORAGE I The place *लङ्गरस्थानम्—II The duty *लङ्गरपञ्चम्

ANCHORITE (1) यति , (2) सन्नासिन् (m) v HERMIT

ANCHORY * ऐरिजातीय चन्द्रमकाविशेष

ANCIENT (adj) (1) पुराण (का, क) , (2) पुरातन (नी, न) , (3) प्राचीन
(ना, न) , (4) चिरनन (नी, न) , (5) प्राज्ञन (नी, न) , (6) पूर्वकालीन
(ना, न) (7) प्राकालीन (ना, न) v OLD

ANCIENT (subs) I Flag q v पताका—II An ensign q v -
पताकिन् (ही नी)

ANCIENTLY (1) पूर्वकाल , (2) पुरा v FORMERLY

ANCIENTS, THE - (1) वृद्धा (m pl), U v , (2) चिरन्तना (m pl), S
V ANTIQUITY

ANCILLARY V SUPPLEMENTAL

AND -I In case of subs and adjs (a) by dv comp *summer a spring*
यौष्मदसन्नी, *father a mother* मातापितरौ or, *sister* पितरौ [*so brother a*
sister मातरौ, *son a daughter* पुत्री, *father-in law a mother in law*
श्वशुरी], *with his superior birth, asceticism, erudition, valor a*
deeds अभिन्नगतयोविद्याक्रियातिशये निजे, V i ix , *exhausted, tremulous,*
and (therefore) pleasant अलमखलितसुम्भानि, U i , (6) by च (enclitic)
fresh youth, incomparable beauty, a superhuman prowess अभिनव-
यौवनत्वमप्रतिमरूपत्वममानुषशक्तित्वञ्च, K —II In case of numerals (1)
by a comp with अधिक (का, क), or, छत्तर (रा २) *one hundred a*
two द्वाधिक शत, or *sim*, छत्रिंशत्शत, *three thousand a sixty eight*
षट्पट्टात्तरविसहस्र, (2) by २a comp with स *after a reign of 18*
years a thirteen days सोढादशाब्दान् क्ष्मां भुक्त्वा स तयोदशरासरान्, Raj ,
(3) by च (very rare), V i —III In case of verbs, generally by
participles - *go a speak this to the minister* गतंनममान् ब्रूहि, S i ix ,
then he alighted (from the horse) a tied it up to a branch of a tree,
a then approached a saluted Siva, a then again gazed on the same
lady ततोवर्तोर्य तरुशाखायां बद्धा नृगमुपसृत्य प्रणम्य विभीषनाय तामेव योषितं
अनुया पुनर्निरूपयामास, K v (iv) —IV In connecting sentences
(1) by च (never at the beginning) (*these remembrances*) *burn*
my body a rend my heart दैव दहति हृदयञ्च विशारदनि M i ३ , (2)
Sometimes च is omitted *behave so that you will not be laughed at*
by men, will not be censured by the good, will not be reviled by the
seniors तथा प्रवर्तेथा यदा नीपदस्यसे जनै , न निन्द्यसे माधुभि न चिद्विद्यसे
शुभनि, K —V In interrogation, generally by वा (enclitic) *who is*
he ? whose son ? a what is his name कोसी, कस्य वामस्य, किमभिधानी

वा ? K , O, fair lady, who are you, whose spouse, a what is your
 object for coming to me ? काल शुभे कस्य परियहो वा कि वा मदभ्यागमनकारण
 ते, R xiv 8

AND THEN denoting immediate sequence (1) तदनु in childhood a
 then again in youth शशवे तदनु यौगने पुन U 1 , (2) तत, a then
 allowed his son to go तदीदुजमे गमन सुतस्य, B, 1 23 , (3) तदनुष (very
 rare), Vi 11 " AND (III)

AND YET तथापि V YET

ANDROGYNI, ANDROGYNOS (adj) V HERMAPHRODITE

ANECDOTE (1) कथा , (2) उपख्यानम् , V STORY

ANEUHISM perh नाडीमूलम्

ANEW (1) पुनर , (2) पुनरपि V AGAIN

ANGEL I Lit देवदूत , * गन्धर्व —II Fig as a term of endear-
 ment (1) प्रियतमा , (2) प्रियमी V LOVE, DARLING

ANGEL, ANGELIC (adj) I Belonging to angels by tat comp
 II Resembling angels (1) दिव्य (व्या व्य) , (2) अमादुष (वी, य)

ANGER (subs) (1) क्रोध , (2) क्रोध , to give way to a कीपयन् मन्दति V
 iv , restraining his a कीप निगलन्. B xii 81 , (3) रीष , (4)
 अमर्ष , void of a अमर्षशून्य (व्या, व्य), Ki 1 33 , (5) मन्वु , deep-
 rooted a possessed (him) मन्वुरभजदग्मादतः, Si xv 2 , (6) सरम् ,
 (7) रुष (f) , (8) क्रुध (f) , (9) रुषा

ANGER (v t) (1) कीपयति (c of क्रुप) , (2) क्रोध मन्वु करोति (with gen).

ANGLE (subs) (1) कोण , (2) अक्ष Right a समकोण , obtuse a
 *विषमकोण , acute a *समीनकोण , भूजकोण , alternate a विपर्यय
 कोण [c 4 ' , or, गट्ठाति (पद्, c 2)

ANGLE (v) (1) perh वडिगयति (nomi) , (2) वडिगेन मत्स्यान् विध्यति (वाध,

ANGLER I One who angles मत्स्यवेधक V FISHERMAN II A
 species of fish मत्स्यविभेद

ANGELICISM *इ रेगभाषारीति

ANGELICIZE (v t) *इ रेगयति (nom)

ANGLING (subs) बडिरीन मख्यव्ययम्, or, मख्यधारणम्

ANGLING-ROD perh बडिरीदण्डम्

ANGRILY (1) सकीपम्, (2) सकोधम्, (3) मरीपम्, (4) सामर्पम्

ANGRY (1) क्रुद (ह, छ), (2) क्रुपित (त, स) v EXRAGED

ANGRY, BE OR OFT (1) क्रुयति (क्रु, c 4), (2) क्रुयति (क्रु, c 4), (3) क्रुयति (क्रु, c 4) N B These verbs are const with dat or with प्रति and acc a with the king of Chedi क्रुहम येय प्रति, Si i 75

ANGUISH (1) मनसाप (= a of mind), (2) यातना (= bodily pain) v AGONY

ANGULAR (1) क्षीयनिमित्त (टा, छ) (?), (2) सात्र (सा छ) (?)

ANIMADVERSION उपाख्य v REPROOF, CENSURE

ANIMADVERT (v i) v TO OBSERVE, REMARK, CENSURE

ANIMAL - I Any living creature (1) प्राणिन् (म), (2) जीव, (3) चेतन (= a rational a), (4) जन्तु (usually applied to lower a s only), (5) जग्निन् (म), (6) जग्यन् (म) II A beast q v (1) चग, (2) पग

ANIMAL (adj) Expr by gen of above Ph a food प्राणिपन् v OR MEAT, a pleasures विषया or निदयसुखानि (pl) a passions इन्द्रियाणि (n pl) (lit organs of sense), or, कामादय पद रिपव, the a kingdom *जीवसृष्टि, निखिलप्राणिवर्ग

ANIMALCULE (subs) (1) सूक्ष्मजीव, (2) अविबुद्धजन्तु

ANIMATE (v t) I To give life to (1) जीवयति (c of जीव), (2) जीव सुधारयति (c of चर), P—II Fig to encourage, incite q v (1) आशासयति (c of शस्), (2) प्रोत्साहयति (c of सह)

ANIMATE, ANIMATED (adj) I Alive सजीव (रा, य) Ph a being

(1) जीव (2) प्राणी —II Lovely, vigorous q v (1) प्रकुल (जा व);
(2) उन्नम (सा स)

ANIMATION I Bestowal of life (1) जीवनदानम्, (2) जीवसंचार
—II Life q v जीवनम् —III Liveliness vivacity q v (1)
प्रकुलता, (2) उन्नम

ANIMOSITY (1) द्वेष, (2) विद्वेष, (3) वैरम्, (4) विरोध

ANISE (1) अतिद्वया, (2) दत्ता

ANELE (1) गुल्फ (mn), (2) घुटिका, (3) घुटि

ANELET (1) नूपुरम्, (2) पादाङ्गदम् (3) गुलाकीटि, (4) मञ्जीरम्

ANNALIST (1) आख्यानविद् १; (?) (2) आख्यानरचक (?)

ANNALS (1) आख्यानचय (?) (2) इतिहास (?) (3) *वार्षिकवृत्तान्ति

ANNATS (1) प्रथमवर्षकृतानि (n pl) (?)

ANNEAL (1) *प्रतपति (तप c 1)

ANNEX I To subjoin Ph I a a list of articles for sale *लक्षान्ते
विज्ञेयद्रव्यानि निर्दिष्टानि —II To unite स योजयति (c of युज)

ANNEXATION (1) संयोजनम् (2) संयोग v UNION

ANNIHILATE (1) उत्प्लव्णयति समुत् (विद्, c 7) (2) उत्प्लव्णयति (मूल c
10) (3) उत्प्लव्णयति (c of सद्) (4) प्रलययति (c of लो) (5) विक्षोभयति
(c of लप्) v TO DESTROY

ANNIHILATION (1) उत्प्लेद, समुत्प्लेद, (2) क्षीय विक्षोप, (3) क्षय, (4)
प्रलय (rare, except with reference to the s of the world) v DE-
STRUCTION

ANNIVERSARY (1) वार्षिक (को क) (2) सांस्कृतिक (को क) The a of
Krishna s b th जन्माष्टमी the a of Rama s b rth रामजयन्ती

ANNOTATE (1) टीकां करोति लिखति or रचयति (with gen) (2) व्याख्याति
(आ c 2) v TO EXPLAIN

ANNOTATION (1) टीका (2) टिप्पणी, (3) व्याख्या

ANNOUNCE (1) घोषयति (घुष c 10) v TO PROCLAIM (2) विज्ञापयति

(c. of वा) v. TO INFORM, (3) प्र-काशयति, सन्नि-, (c. of काञ्). Ki XIII. 35; (4) अभि-दधाति or धत्ते (धा, c. 3), *the drum a. and the departure (of the nymphs)* प्रत्यानं समभिदधे शब्दज्ञानाद्, Ki. VII. 1. v. TO SPEAK; (5) आख्याति (खा, c. 2.), *to a. this to the king of Naishadha* आख्यातुं वृज-भीतरिपथनरपती, N. III. 132. v. TO TELL.

ANNOUNCEMENT . (1) आवापनम् ; (2) विज्ञापनम् . v. PROCLAMATION, PUBLICATION.

ANNOUNCER : (1) आवापक ; (2) विज्ञापक , (3) प्रकाशक .

ANNOY : (1) बाधते (बाध्, c. 1.); (2) दुनोति (दु, c. 5.); (3) अर्दति (अर्द्, c. 1).

ANNOYANCE : (1) बाधा ; (2) विडम्बना ; (3) दुःखं v. TROUBLE, VEXATION.

ANNOYER : (1) बाधकः ; (2) विडम्बक ; (3) कदर्थक .

ANNOYING (adj.) v. TROUBLESOME, VEXATIOUS.

ANNUAL (adj.) . (1) वार्षिक (कौ, कं) ; (2) सावस्वरिक (कौ, कं) ; (3) आर्द्धिक (कौ, कं).

ANNUAL (sub.) : I. An a. plant : शीघ्रि .—II. A book appearing a. ly *वार्षिकम् or *वार्षिकपुस्तकम्.

ANNUALLY (1) वर्षेवर्षे ; (2) प्रतिवर्षम् ; (3) प्रतिवस्वत्सम् ; etc.

ANNUITANT, *वार्षिकवृत्तिभोगिन् (f. गौ) and sim. comp.s.

ANNUITY : * वार्षिकपूत्त and sim. comp.s.

ANNUL . लुप्यति, अय-, वि-, (लुप्, c. 5.) (?).

ANNULAR : (1) गण्डलाकार (रा, रं) ; (2) गोललाकार (रा, रं) ; (3) बलदाकारः (रा, रं)

ANNULMENT : लोपः, वि-, अय-, (?).

ANNUNCIATION : (1) आवापनम् , (2) विज्ञापनम् ; (3) प्रकाशनम्.

ANODYNE : (1) मूलघ्नः (घौ, घं) ; (2) पीडाशमक- (वा, कं) (?).

ANOINT : I. To besmear . q. v. . (1) लिप्यति (लिप्, c. 5.), *as if a. ing, as if filling my sense of smell.* अगुलिष्यन्ममिष पूरयन्ममिष प्राचेन्द्रियम्, K. ; (2) अगुलि, अभि-, (अघ्, c. 1.), Sa. v. , (3) दिग्धे (दिग्ध- 2.) a. and

1. *h nectar as well as po son दिग्धीयतम् च विषय च* Ma 1 (4) समा
लभत (खम c 1) *I w ll prepare ausp cious o ntments मन्त्रसमालम्ब्य*
दिश्याति Sa. iv —II To consecrate by unct on अनिविधति (सिच
c ६) B III 2

ANOINTER विलपक \ TO ANOINT

ANOINTING (subs) (1) विनिषेपनम् (2) अभ्यङ्गनम् (3) समाख्य (4)
अनिषेप (=consecration)

ANOMALOUS (1) विधिविहृत (झा झ।) (?) अनियमपर (रा रा) (?) (3)
अविधि (mf n) (?)

ANOMALY (1) विधिविहीन (?) अविधि (?) (3) अनियम (?)

ANON I Quickly soon q v सपत्ति —II Again q v Ph eter
and a यदा तदा v OFTEN FREQUENTLY

ANONYMOTS (1) *अनिर्दिष्टवक्त्राभिधानम् (ना न) (2) *अज्ञतवक्त्रसम् (झा
झ) etc

ANONYMOUSLY (1) *अनिर्दिष्टवक्त्राभिधानम् (2) *अज्ञतवक्त्रसम्

AN THER (1) अथ (या नन् it is mpossible that one acts and a. enjoys
न हतन् सम्प्रविषयस्य करीत्यन्ती भक्त इति D c a day अन्य यु (2)
पर (रा रा, a s x fe परस्त्री a s property परम् (3) अपर (रा रे)
a dearer to vo than m s lf मत् प्रियतरस्तपरो जन K (4) in
some ca.es by अनर affixed tool her to a king राजान्तर निनाय
R vi 3 v DIFFERENT \ B Note that पर is gen confined to
comp and अर is gen used w th a qualifying sul Note also
that अथ and अपर do not gen mean a s n comp v ANOTHERS

ANOTHER one (rec nrol) v ONE ANOTHER

ANOTHERS (1) अन्यदीय (दा य) (?) परकीय (दा य)

ANSWER (v t) I To reply (1) कथयति (कथ c 10), (first) a my
these four quest ons and then dr nlt trater समेतान् अनुरी प्रान्कथयित्वा
कथयि Mah (?) वतीति (व c 2) / you do not a my quest ons I

will eat you न चेद्भूवीधि मग्नानग्रामि त्वा, D. vi., (3) उत्तर ददाति (दा, c. 3.) (with gen.), (4) प्रतिलिखति (=to write back, q. v.). N. B. (1) and (2) are not applicable to writing. II. To refute : q. v. III To correspond to, suit q. v. IV To pay q. v. Ph. *this will a. my object* अनेन सफलसमीहितो भवामि

ANSWER (v. 1) . I. To make a reply . उत्तर ददाति—II. To speak in reply (1) प्रतिशक्ति (वद्, c. 1) ; (2) प्रतिवदति (वद्, c. 1.) , (3) प्रतिभाषते (भाष्, c. 1.)—III. To render an account to . expressed by circum-
lo. . *you will have to a to your master for the sums received* *लया
यदन लभ्य तस्य विशिष्टकृतान्त स्यामिनि निवेदयितव्यम्.—IV. To serve for .
q. v.

ANSWER (subs) . (1) उत्तर , (2) प्रतिवचनम् , (3) प्रत्युक्ति , (4) प्रतिशक्त्यम्.
N. B. The last three words applicable only to speaking in reply,
while the first उत्तर is applicable also to legal replies and solutions
of problems.

ANSWERABLE . I. Refutable खण्डनीय (या, य).—II. Responsible, ac-
countable . q. v.—III. Correspondent, proportionate, suited : q. v.

ANT . (1) पिपीलिका (the common small red a) , (2) पिपीलक (a large
black a) .

ANT-EATER पिपीलिकापादकी जलमेद .

ANTAGONISM : (1) विरोध ; (2) प्रतिवन्द्यम् , (3) पर्यायव्याजम्

ANTAGONIST . (1) विरोधिन् (f. नी) , (2) प्रतिवन्द्यन् (f. नी) , (3) पर्यायव्याज
(f. नी) . v. OPPONENT.

ANTAGONISTIC विरोधिन् (f. नी) v. OPPOSED.

ANTARCTIC . *दक्षिणक्षेत्रीय (या, य) . A pole, *दक्षिणक्षेत्रम्.

ANTECEDENT (adj.) v. PRIOR, PREVIOUS.

ANTECEDENT (subs) . Ph. *whose a s are not known* *यस्य पूर्ववर्तितम्
विज्ञातम्—II. In logic . पूर्वपक्ष.—III. In gram. : *पूर्वपक्ष.

ANTECHAMBER perh प्रागृश *उपमाला

ANTEDATE Pl *He a d the letter* *अधिमदिश पत्र समिवेगयामास

ANTIFELUVIAN *पलयपूज्जकालीन (ना न)

ANTELOPE (1) कृष्णसार (the black spotted a) (2) ऋष्य (the painted a.) (3) घन (f गी) (the general term for a s deer etc)

ANTENNA Of insects perh घण्टम्

ANTERIOR I Preced ng n time v PRIOR PREVIOUS II Before in place अग्र (या ग) *the a part* (as of a month) अग्रभाग

ANTHEM (1) मूलम् (2) स्तौत्रम् v *HYMN SONG*

ANTIER *परागकीष

ANT OLOGY कुसुमसङ्घ (Lit and F g)

ANTHONY'S FIRE उद्द v ERYSIPELAS

ANTIB LIOUS पिच्छ (घो घ)

ANTICHRIST the great adversary of Cl r st *प्रतिहृष्ट

ANTICIPATE (v t) I To foresee Ph *old men can a t what is com ng* बृद्धवदिरनागत पश्यति V *e en a ng h s death* तस्य भाविमरण जानवपि —II To be before in do ng Ph *I a d h s des gns by remo ng to London* *तस्याग्र्य निरूप्य सख्यमसह जगाम *Sc p o a d Hann bal in cross ng the Po* *हनिवालस्याभिप्राय ज्ञात्वा सिधिय प्रागद पीनदीमुत्ततार

ANTICIPATIO Expr by circumlo v TO ANTICIPATE

ANTIDOTE I Any remedy q v प्रतिहार —II For po son विषघ्नौषधम् ETC *A dealer in a s* (1) विषवैद्य (2) जाइलिक (3) गरुड —III For fever अरघ्नौषधम्

ANTIMO Y (1) स्तौत्रम् (2) कापीतम् (3) स्तौत्रम् (4) दामुनम्
These words properly mean a sulphuret of a

ANTIPATHY विषय HATRED AVERSION

ANTIPRASA नव् at word निरुकार्णिकम् Sab 111 *विपरीतावेगम्

ANTIPODES : I. The opposite part of the globe : *प्रतिलोमम् ; भूगोच-
स्याधीभागम्—II. Those who inhabit it : *प्रतिलोमा Ph. *the a. and*
those who live in other parts of the globe, live just as comfortably as
we do here अनाकुलालिप्तयः स्थिताप्रतिष्ठानि ते तत्र वयं यथातः, S. ६.

ANTIQUARIAN (adj.) : Ph. *a. knowledge* प्राकालीनविषयविज्ञानम्. [(?).

ANTIQUARIAN, ANTIQUARY (subs.) . *प्राकालीनविषयेषु पण्डित , अभिज्ञ , etc.

ANTIQUATED (adj.) : अपमत्तित. (ता, त) ; v. OBSOLETE, OLDFASHIONED.

ANTIQUE (adj.) . प्राचीन (ता, न) . v. ANCIENT, OLD.

ANTIQUE (subs.) : (1) प्राचीन द्रव्यम् (?), (2) पुराणद्रव्यम्. (?).

ANTIQUITY : I. The ancients (1) वृद्धा (m. pl.) , (2) पूर्वे (m. pl.) , (3)
चिरलता (m. pl.) , (4) प्राचीना or प्राचीनलोका (m. pl.) ; etc.—II. The
ancient times . (1) प्राकालम् ; (2) पूर्वकालम्.—III. Ancientness : (1)
प्राचीनत्वम् ; (2) पुराणत्वम् ; (3) पुरातनत्वम्.—IV. The remains of a. :
(1) प्राचीनद्रव्यम् (=an old thing) , (2) प्राकालीनविषय (=antiquarian
subject.).

ANTITHESIS : nearest word विरोध , Sah. x.

ANTITYPE : आदर्श .

ANTLER : हरिषयङ्गम् (or simp यङ्गम् when the meaning is clear).

ANTLERED . यङ्गिन् (f. ची) . v. HORNED.

ANTONOMASIA : लक्षणा.

ANUS : (1) गुदम् ; (2) पुच्छम् ; (3) पायु ; (4) अपातनम्.

ANvil (1) दृढि (m.) ; (2) सुर्मे (f.).

ANXIETY : (1) उत्कण्ठा ; (2) चरित (restless a.) ; (3) चिन्ता v. CARE ;
(4) व्याकुलता v. AGITATION , (5) उत्कण्ठिता ; (6) दयस्वला (sarc).

ANXIOUS : I. Beset with anxiety : (1) उत्कण्ठित (ता, त) ; (2) उत्क्रि
(ता, त) ; (3) व्याकुल (ता, त) , (4) चिन्तित (ता, त).—II. Solicitous,
eager . (1) व्याप (ता त) , (2) उत्क्रुज (ता क).—III. Causing anxiety .
(1) उत्तेजक (री, र) , (2) उत्कण्ठापद (ता, त)

ANXIOUS, TO BE उन्मत्तायते (nom) a to see दर्शनाद्यन्मत्तायमान, D

ANXIOUSLY I With anxiety (1) सीतकण्ठम्, (2) सीद्वेगम्, (3) by the
adj V ANXIOUS (1) II Eagerly by the adj V ANXIOUS (1)

ANY (1) कथित् (काचित्, किञ्चित्), have you got a one named Vimardaka
किमस्ति कथिदिमर्दका नामावभवत्, D II is there a doubt about it
किमवकाचिद्गमि, VI I could not find a thing in the house गृह
प्रविश न किञ्चिन्मया समासादितम्, Mr III, (2) कीपि, (कापि, किमपि)
a one else अन्य कीपि etc (3) कपन (कापन, किञ्चन) (rare) Ph in
the absense of a witness साधमाये, without a wisdom ज्ञान विना,
what power has Dhananjaya or a body else even to take the na is
of your son का शक्तिरस्ति धनञ्जयस्यान्यस्य वा नामापि दक्षितु ते तनयस्य, VI II

N B When a means any one or anything whatever, it is expr (a)
by य कथित् etc, a one could be a witness in a house or in forest
अन्यैरग्न्यरश्ने वा य कथित् साध कुदात्, M VIII 69, I want to give
even the gold bracelet of my hand to a one [I meet] अहस्यमपि सुवर्ण
कण्ठयन्म कश्चेविद्वातुनिच्छामि, (b) by य स etc, they can attack
a number of horsemen *याशनश्चाथानधिगच्छन्ति साशनशमिधीन्तु क्व दन्ति

ANY HOW (1) येन केन प्रकारेण, (2) यथा तथा

ANY LONGER, ANY MORE (1) इत परम् (=from this time) (2) इत
परम् (=from that time) I will not think any more of other girls
न चिन्तयेयान्त परमितरान्तरा, D III

ANY WHERE (1) कुत्रापि, a else अन्यत्र कुत्रापि, (2) क्वचिदपि, N XIII 55
Ph go a you like गच्छ यद्येच्छम्, N I 143, die a you like यव तव
वा पापस्थानं कुह, VI VI, I do not allow you to go a else from here
इतोन्वतो न वो गन्तुमनुमन्ते, Sa III

AORIST no equiv अनयतनभूत (=indefinite past)

AORTA हृदयस्य वामकोषनिगता रक्तवाहा वृहन्नाडा

APACE अस्तरम् V QUICKLY, RAPIDLY

APART I Separately q v पृथक्—II At a distance दूरे—III

Privately (1) निजने, (2) निजतम् Ph a from this there is no other fault in the man एतद्विज्ञप्तस्य दोषो नास्ति

APARTMENT कोठ v ROOM The inner a s अन्तःपुरम् The attendants on the inner a s अन्तर्वाहिना पुरपा D I

APATHETIC I Void of passion (1) वीतराग (वा, ग), (2) वीतस्पृह (हा, ह), (3) निस्पृह (हा ह), (4) उदास (वा, स), (5) विरामिन् (f नी) —II.

Indifferent q v [q v

APATHY I Stoicism (1) वैराग्यम् (2) श्रौदासम्—II Indifference

APE (subs) पुच्छहीनो वानर, कपिभेद

APE (v t) v TO IMITATE COPY

APERIENT I Adj रचक (की क) —II Subs रचक v PURGATIVE

APERITURE (1) हिद्रम् (2) रश्मि v OPENING FIBULAE

APEX (1) चूडा (2) शिखरेण v TIP, POINT

APHORISM (1) सूत्रम् (2) वचनम् v MAXIM

APHORISTIC Ph the method of the book is a *सूत्रैर्वाधितोयम्

APIARY *मधुमक्षिकागारा v BEE HIVE

APIECE एकैक (का क) v EACH

APISH v FOOLISH, POPPISH

APOCALYPSE प्रकाशनम् v REVELATION

APOCOPE *अन्त्याक्षरक्षीप, *अन्त्याक्षरक्षीपालङ्कार

APOCRYPHA *कटोपनिषद् *उपमन्युस्तकम्

APOGEE उच्च, चान्द्रकान्तिनष्टलस्य इषिय्या दृष्टिपद्म

APOLOGIZE (1) क्षमा प्रार्थयते or याचते (2) मवयति (स्य c 10) a to the king for what we said amongst ourselves agn ust et quiette सर्वपक्ष लोकपाले यदक्षानिविद्यमपलापिनीभिरुपचारातिक्रमैः भवितम् Sr III, (3) अग्न मयति (नी c 1) (= to propitiate)

APOLOGUE * कथा , v. FABLE

APOLOGY I. An excuse for a fault : Ph to make an a. चमापार्थना करोति , to accept an a. अनुनयवचनं प्ररिच्छति (after ge) : v. EXCUSE.

II. An apologetic treatise no equiv. : *प्रतिवाद .

APOPHTHGOM * (1) वचनम् , (2) वाक्यम् v. SAYING, MAXIM.

APOPLECTIC * I. Subs. . सत्रासरीमिन् (f. स्त्री) II. Adj expr. by tat. comp.

APOPLEXY * सत्रासरीम

APOSTASY * (1) स्वधर्मत्याग (= abandonment of one's religion) ; (2) स्वमतत्याग. (= a of one's principles) , (3) परधर्मादय (taking another religion) v. DESERTION.

APOSTATE (1) *स्वधर्मत्यागिन् (f. स्त्री) , (2) य (या, य) स्वधर्मं स्वमतं स्वधर्मं वा परित्यज्य परधर्मं , परमतं , परपथं वा अवलम्बते , आश्रयति , etc.

APOSTATIZE - स्वधर्मं स्वमतं स्वधर्मं वा त्यजति , परित्यजति , स्वधर्मात् , स्वमतात् वा भ्रमं सते (भ्रम्, c. 1.), आश्रयते (श्रु, c. 1)

APOSTLE * (1) *ईश्वरदूत , (2) *महर्षि . A.-ship *ईश्वरदौत्यम् .

APOSTROPHE : I. In Rhe सम्बोधनम् —II. In gram *अभिनिधानम्.

APOSTROPHIZE : (1) सम्बोधयति (c. of वृष्) , (2) आह्वयति (ह्वे, c. 1.) : v. TO ADDRESS

APOTHECARY (1) *बीजप्रकार , (2) मिषन् (म.) (= physician, q. v.).

APOTHEOSIS v. DEIFICATION.

APPAL वि आश्रयति, स-, (c. of अम) : v. TO TERRIFY.

APPARATUS उपकरणम् v. TOOLS, INSTRUMENTS.

APPAREL (subs) * परिच्छद . v. DRESS, ATTIRE.

APPAREL (v.) v. TO DRESS, CLOTHE, ATTIRE.

APPARENT (adj) I Visible . q v. पादुर्भूत (ज्ञा, ज्ञ) —II. Evident, clear . q v . (1) व्यक्त (ज्ञा, ज्ञ) , (2) स्पष्ट (टा, ट) , (3) स्पष्टः (टा, ट) —III. Seeming (as opposed to real) . (1) प्रकाश (मा, घ) ;

(2) प्रकट (टा ट), (3) शत्रु (छा छ) (=external, q v) **▼**
FEIGNED, FALSE

APPARENTLY I Plainly clearly q v व्यक्तम् —II Ostensibly, seemingly (1) प्रकाश (2) प्रकट, Si xvi 19, (3) वद्वि (=externally, q v) *a sweet, but really unfriendly* मधुर वद्विस्तरप्रियम्, Si xvi 17 [छाया

APPARITION I Appearance q v II A ghost, phantom q v

APPARITOR no equiv दूत अनुचर

APPEAL (subs) I Leg t t *पुनर्विचारप्रार्थना *A court of a* *ये माद्वि, वाका पुनर्विचारप्रार्थना योत्रमर्हन्ति or मन्वन्ति —II Reference to some one as an authority or witness Ph to make an a. to प्रमाणयति (nomi) —III Resort, recourse q v —IV An address of entreaty प्रार्थना

APPEAL (v i) I Leg t t *पुनर्विचार प्रार्थयति (चर्च, c 10) —II To refer to another as an authority प्रमाणयति Ph *I o to gods about it* अथ विषये सक्त देवा साविण्यन्तिष्ठन्ति —III To implore, entreat q v —IV To excite, affect q v

APPEAR (v i) I To be visible (1) आविभवति or प्रादुर्भवति, *a herd of deer a ed* भगवाणं यदमाविर्भवन्, R ix 55 (2) प्रादुर्बुध्ति (अस, c 1) R xi 61 (3) दृश्यते अभि, प्रति, (pass of दृश्) (=to be seen, not restricted to real life as (1) and (2)) *a woman a ed in their dream* तयो स्त्रिये कविज्जात्यपाद प्रत्यग्गन्त D i —II To show one's self Ph *she does not a before me* या मममक्ष नागच्छति (not दम्पन ददाति see R. xix 1) —III To be out दिग्गच्छति, *an article a ed in the Indu prokasha about so and so* *अमुकविषयक प्रबन्ध द्रष्टुमकाम्यपत्रिकायां निर्दिष्ट IV Leg t t to be present (1) उपस्थिति (छा, c 1), (2) पार्थ दर्शनं ददाति —V To seem q v प्रतिभाति (भा c 2) —VI To be evident or clear q v

APPEARANCE I The act of becoming visible , (1) **प्राविर्भाव** (= actual a, especially of invisible spirits), *who wants to make his a* (in this world) **यथाविर्भावमिच्छति** Mah , (2) by the verb **v** TO APPEAR (1) , (3) **प्रादुर्भाव** (rare) Kuv —II Act of being present (1) **उपस्थिति** , (2) **दर्शनम्**, *he who stands a security for one's a* यो यस्य प्रतिभूतिर्देहेनाय M VIII 53 —III Personal a (1) **प्राकार** , (2) **प्राकृति** *Of good a सुख्य* (ग्य, य) —IV Semblance, mere show Ph *outward a वाङ्मयकृति* *has an a of justice न्यायमित्रा* बभासते Ki XI 7 **v** APPARENTLY (11) —V A phenomenon q **v** —VI Probability, likelihood q **v**

APPEASABLE शमनीय (या य) **v** PLACABLE

APPEASE (1) शमयति **प्र** उप- , (c of शम) , (2) **सान्त्वयति**, उप , परि , (सान्त्व c 10) **v** TO CALM PROPITIATE

APPEASED TO BE (1) **शान्त्यति** (शम c 4) , (2) **प्रसीदति** (सद, c 1)

APPEASER शमयिता , प्रशमयिता **v** TO APPEASE

APPEASING (subs) (1) **शान्ति** (2) **प्रशान्ति** (3) **सान्त्वना**

APPELLANT *पुनर्विचारप्राधिन् (f जी) निदेशमन्त्राधिन् (f जी)

APPELLATE Ph *a jurisdiction* *पुनर्विचारधिकार , *a court* ये प्राहि, वाका पुनर्विचारप्राधनां त्रीनुमर्त्तन्ति

APPELLATION नामधेयम् **v** NAME

APPELLATIVE **v** c common (1) **साधारण** (वा, य) (2) **सामान्य** (वा य)

APPEND अनुबध्नाति (बन्ध c 9) (?)

APPENDAGE Ph *a louse with its a s* *सोपकरण गृह , *virtue is an a of belief in God* *सदाचार चास्तिक्यबुद्धिमनुबध्नाति **v** CONCOMITANT

APPENDIX परिशिष्टम्.

APPERTAIN **v** TO BELONG *A ing to* **v** BELONGING TO

APPETENCE **v** APPETITE, DESIRE

APPETITE I Any mental desire * (1) **काम** , (2) **राम** **v** DESIRE,

LONGING. II. Actual desire for food : (1) बुधा ; (2) पुभुषा ; (3) अमनाया.

APPLAUD : (1) वृषति (वृष, c. 1.) v. TO PRAISE ; (2) गायति, उपगायति (गे, c. 1.) Ki. XVII. 47. ; (3) वन्दते, परि-, (वन्द्, c. 1.), *a. ed by the chiefs of the clans गव्यपतिभिः परिवन्दितेन*, Ki.

APPLAUSE : I. Acclamation : q. v. : प्रशसावाच (f. pl.).—II. Praise : q. v. * प्रशसा. N. B. Clapping the hands is not a sign of a. in Sanskrit, but quite the reverse, Si. xv. 39.

APPLE : I. A tree : *आतापृषः.—II. Its fruit : *आताफलम्.—III. Of the eye : ताता : v. PUPIL.

APPLIANCE : I. APPLICATION : q. v. II. In pl., instruments • q. v. : उपकरणानि (n. pl.).

APPLICABILITY : Expr. by circumlo. : v. APPLICABLE, APPLY (v.i.) (1).

APPLICABLE : समत् (f. की), *the fine-toothed (lady) hearing the whole speech equally a. to Indra and Nals आकर्ष्य वृष्यमखिला सुदती खरन्ती-माधन्यमेषिष नलेषिष वापनेता*, N. XIII. 8. Ph *equally a. to Jama and Nals समनैषधयी सुमानः* N. III. 20. ; *to be a. लगति* (लग्, c. 1.) (with loc.)

APPLICANT : (1) अर्ही , (2) पार्थयिता ; (3) याचकः : v. PETITIONER.

APPLICATION (subs.) I. The act of putting to : प्रधीयः, सम्प्रधीयः, *by the a. of fire or heat अग्न्यातपसम्प्रधीयान्*, R. v. 54.—II. The thing applied : प्रधीय , *should seize (them) by wet leather or by other a. स चार्धपाथैश्च पदेने र्धस्त्रिधात्*, Sr.—III. Petition : q. v. • (1) प्रार्थना ; (2) याचन.—IV. Attention, assiduity : q. v. : (1) अभिनिवेशः ; (2) मनो-दीप्तः.—V. Use, employment ; प्रधीयः Ki.—VI. Relation, reference : q. v.

APPLY (v.i.) : I. To refer or relate to : (1) लगति (लग्, c. 1.) (with loc.), N. XIII. 5. , (2) वर्तते (वृत्, c. 1.) (only in certain cases), *here the*

erord 'light' as to God अत्र व्यीति-शब्दः ब्रह्मणि वर्तते, S. III, 40.—II. To solicit, have recourse to : q. v. . प्रार्थयते (अर्थ, c. 10.).

APPLY (v. t.) : I. To lay or put on : (1) प्रयोजयति or युनक्ति or युक्ते (युक्, c. 10 and 7.) *do not a. liniment at night* नालेपं रात्रौ प्रयुञ्जीत, Sr ; (2) नि-वेष्टयति (c. विष्), *anng the shell to his lower lip* अपधरीते जलत्र निवेष्टय, R. VII 63 Ph *anng the bit to your mouth* स्वलीन मुत्ते प्रविष्य, P. IV. 7. , *he a.d his hand to my breast* स मनोरसि हस्त ददौ.—II. To use, refer : प्रयोजनति or युनक्ति or युक्ते, *ue a. the words like 'sun' to at तद्धित्वादिवाद्य.* शब्दा. प्रयुज्यन्ते, S. III 32.—III. To use for a particular purpose, to devote : प्रयोजयति.—IV. To fix closely, incline : मनी यच्छति (दा, c. 1.), ददाति (दा, c. 3), निदधाति (धा, c. 3), or युनक्ति (युक्, c. 7).

APPOINT (v. t.) . I. To make or nominate : (1) युनक्ति or युक्ते, नि-, विनि-, (युक्, c. 7), *as a ling a s officers over villages etc.* यथा राजा यामादिषु विकृतान्विनिपुंक्ते, Up. , (2) करोति (कृ, c. 8.) v. TO MAKE, (3) निदधाति, सति- (धा, c. 3.) Ki. I. 22, v. TO PLACE, (4) व्या-दिशति (दिष्, c. 8) Ku. III 13 v. TO ORDER —II. To ordain, prescribe . q. v. : निर्दिशति. [कल्पित. (ता, त).]

APPOINTED, well : i. e. well equipped . (1) सुसज्जित. (ता, त), (2) परि-

APPOINTMENT : I. The act of appointing (1) नियोग ; (2) विनियोग.

II. Station, position . पदम् —III. Stipulation, agreement . q. v. :

समय (rare in this sense).—IV. A command, decree . q. v. : नियोग .

V. Equipment : q. v. : सुध्वा.

APPORTION . वि-भजति, प्रवि-, सति, (भक्, c. 1.) : v. TO DISTRIBUTE, ALLOT.

APPORTIONMENT . (1) विभाज. (=distribution, q. v.) ; (2) परिकल्पनम् (=assignment, q. v.)

APPOSITE : (1) उपयुक्तः (का, क), (2) उपपन्न (वा, व), (3) सङ्गत. (ता, त)

V. SUITABLE, FIT, PERTINENT.

APPOSITELY : (1) Expr. by the adj. , (2) स्थाने , (3) प्रस्तावगृह्यत.

APPOSITENESS : Ph. *your remark is characterized by a.* सद्वत् त्व

साधितम् : V. APPOSITE.

APPOSITION : एकान्वय (?) .

APPRAISE (v. t.) : सूच्य निरूपयति (रुप्, c. 10.), नि-धीरयति (ध, c. 10) .

APPRAISEMENT : (1) सूच्यनिरूपणम् , (2) सूच्यनिर्धारणम् : V VALUATION.

APPRAISER : (1) सूच्यनिरूपक ; (2) सूच्यनिर्धारक . V. VALUER.

APPRECIABLE : उपलब्धः (भ्या, भ्य) (=perceptible , q. v.).

APPRECIATE : (1) सूच्य or गुणगुण जानाति (जा, c. 2.), अवगच्छति (वच्, c. 1.) ,
(2) बहुमन्यते (मन्, c. 4.) (=to think much of).

APPRECIATION : (1) सूच्यविज्ञानम् (?) ; (2) गुणगुणविज्ञानम् (?) .

APPREHEND : I. To arrest . q. v. . (1) धरति (ध, c. 1.) ; (2) गृह्णाति
(गृह्, c. 9.) —II. To comprehend, conceive q. v. : (1) उपसृज्यते (सृच्, c. 1) ; (2) अवगच्छति (वच् c. 1) —III. To believe, suppose : q. v. :
मदते (मद्, c. 1), *I a. Dharata has come out to meet me मदते...*
प्रयुज्यते सा भरत , R. XIII. 64.—IV. To fear^{tr} : मदते, आ, वि, परि-
a.ang defect from you विमदमानोभवत् परामव, Ki. I. १.

APPREHENSION : I. The act of seizing (1) पकडन् ; (2) धृति (rare).
II. Arrest q. v. : आधिपः.—III. Conception, comprehension,
understanding : q. v. . Ph. *a man of quick a. तीक्ष्णबुद्धिः, a man of*
dull a. मूलबुद्धिः . —IV. Opinion, notion . q. v. : मतम् —V. Fear of
future evil : (1) मद्या ; (2) चाग्रहा.

APPREHENSIVE : (1) मदितः (ता, तं), (2) मद्यावितः (ता, तं). *To be a. मदते*.

APPRENTICE (subs.) no equiv. . शिष्यासिन् (f. नी) (=disciple) may
be used.

APPRENTICE (v.) Ph. *he was a.d to me for five years* *प्रयुक्तार्थपर्यन्तं स सम
नियमबन्धो वाशासीत्

APPRENTICESHIP . शिष्यासित्वम् (?) , नियमबन्धमान्शिष्यासित्वम्

APPRISE OF : वि-प्रापयति (c. of प्र) : v. TO INFORM.

APPROACH (v.) I. To come or go near : (1) उप-सर्पति (उप, c. 1.) ; (2) उप-सरति, समुप- (उ, c. 1.) ; (3) उप-सौदति, उपा- (उद, c. 1.) ; (4) समीपं, निकटम्, etc. गच्छति (गम्, c. 1.), याति (या, c. 2.), etc. : *v.*, go and NEAR, (5) उपगच्छति, समुप- N. B. Observe that समीपं etc. are cons. with the gen., all the other verbs take the acc.

II. To approximate, resemble : q. v. *

APPROACH (subs.) : I. The act of approaching : (1) आसन्नता (= the act of being near) ; (2) उपोद्यमः ; (3) आगमः (= arrival) II. A means of a.ing : (1) उपसर्पणमार्गः (?) ; (2) उपायमकारम् (?).

APPROACHABLE : उपसर्पणीयः (या, यं) : v. ACCESSIBLE.

APPROACHING (part. adj.) : (1) आसन्नः (आ, न्न'), whose death was a. आसन्नगतीरपातः ; Ku. III. 44. ; (2) अभ्यर्णः (र्ण, र्ण'), a. separation, अभ्यर्णविरहः, K. ; (3) उदीदः (आ, दम्), Ki. XVII. 54. ; (4) उद्विग्नः (उ, व्).

APPROBATION : I. Acclamation (1) अभ्युदाहः ; (2) साधुवाहः, you will receive a. throughout the world यावत् संसारमण्डलमवाप्नुहि साधुवाहं, Si XIV. 57.—II. Assent, approval : q. v. *

APPROPRIATE (v. t.) : I. To set apart for a particular purpose : (1) नि-वीजयति, विनि-, प्र-, (युज्, c. 10.) ; (2) उप-कल्पयति (कृप्, c. 10.). II. To take to one's self. (1) आत्मसात् करोति (कृ, c. 8.), what princes strive to a. even by misdeeds दुरितैरपि कर्तुमात्मसात् प्रयत्नो नृपसूनुषी हि यन्, R. VIII. 2. ; (2) सायज्, (सा, ज्) or साधीज् (जा, ज्) (agreeing with the object) करोति, M. n. (not very common).

APPROPRIATE (adj.) I. Apposite, suitable : q. v. : उपपन्न (प्र, न्न), this epithet is very a. for the breeze उपपन्नविशेषवमस्य वायो. V. 11.

II. Peculiar : q. v.

APPROPRIATELY : (1) उपपन्नम् ; (2) युक्तम् : v. FITLY, SUITABLY.

APPROPRIATENESS : FITNESS, SUITABLENESS.

APPROPRIATION (1) प्रयोग, (2) विनियोग, (3) उपकल्पनम् (?)

APPROVAL (1) अनुमोदनम् (rare), (2) सञ्जति (—assent), (3) by the verb, you have received my *α* मया अनुमोदितमिति also APPROBATION

APPROVE I To be pleased with (1) अनुमीद्वे (सद, c 1) (gen with the acc of the person whose measures etc are val), none of his brothers could oppose or a [his determination] न कदाचन भ्रातृषु तेषु भक्तो निषेधमासीदनुमीदित्वा, R xi 43, without obtaining a sal of my mother मातृननुमीदित्वा, K (2) रोषते अभि, (सप् c 1) (with dat of the person who a s) if you ask me, I do not a even of the quarrel यदि मां पृच्छसि तदैतेषां विवाद एव न मे रोषते, Mal 1, (3) अनु मनाते (सङ् c 4) (rare in this sense) D iv II To prove q v III To commend q v

APPROVED (1) परीक्षित (ता, त) (—*tried*) , (2) अभिमत (ता त) (—*accepted*)

APPROVER leg t t य सत्य दीप प्रतिपद्य सहायानप्यभियुनक्ति

APPROXIMATE (1)) पाठ्य (अथ) १ REAR, NEXT

APPROXIMATE () I To approach q v II To resemble q v.

APPROXIMATION Ph this is only an a to truth एतद्वेदिष्टमेव सत्यम्
 & NEAR NEXT

APRICOT सुप्यादु फलमिष्य

At R.H. चत्तरचैतपूर्ववैशाखानुगादीयुरुपीयवसरस्य चतुर्थोमास

Arrov I An article of dress युतकम् ()—II. A covering for the
legs शक्यस्य जडापच्छद, जडावायम्—III A piece of lead to cover
the vent of a ~~शक्यस्य~~ ~~मोक्षस्य~~ पिधानम् (—covering) may be
used

APR 1904 पाने & OPPORTUNELY, REASONABLY

Always मन्दः (मन्द = the lower a वय = the higher a) The line
of उपलिख मन्दीयस्य (?)

- APT I Fit & tall q r उपयुक्त (जा क) —II Incl ne l, prone
 (1) by ग्रीक (ला झ) in comp a to forget विष्मरणशील (ला छ) (०) in
 some cases by a deriv a to break भङ्गुर (रा र), a to fall पातक
 (का क) not a to perish अविमर्शर (रा र) —III Pealy prompt q r
- APTITUDE I Tendency propensity expr by शीलता or by deriv
 a to break भङ्गुरता v APT (ii) II Fitness suitability q r
 उपयोगिता —III Readiness in learning of remarkable a तीक्ष्णबुद्धि
 (मन) v SHARP
- APTL (1) यथोचितम् (2) यथोपपन्न v FITLY SUITABLY
- APTNESS v APTITUDE
- AQUAFORTIS (n tr c ac l) *तेल्लरम
- AQUARIUS कुम्भराशि or s n plr कुम्भ
- AQUATIC I Pertaining to water जल (in comp) a animal (1)
 जलजन्तु (०) वायुम (n) —II Frequent ng water जलवर or जलवर
 (री र) —III Born in water (1) जलज (जा झ) (2) वारिज (जा झ),
 etc
- AQUEDUCT (I) जलप्रवाही (०) जलराहिनी (?)
- AQUOFUS (1) जलमय (यी यं) (2) अश्वय (यी य) r WATER *
- AQUILINE Pl one: hohs a nose शकनाभ (सा सं), तुलसी (सा सं)
- ARABESQUE *महमिमादावुरकीशकुसुमायलङ्कारविशेष आरवाण्डार
- ARABIC (1) इब्रिदीय (ग्या ग्य) (2) इल्य (ग्या ग्य) A land इल्यम्
- ARBITER I An arb_{tr}ator q r मध्यस्थ —II A lord master ईज
- ARBITRARILY (1) स्वच्छया, (2) सञ्ज्ञा (३) स्वकामत
- ARBITRARY I Depending on mere will Ph an a dec s on *इच्छानुसंधी
 नियम a conduct स्वेच्छाचारिता or कामचारिता it is a on your part
 to arrest i e *तं स्वेच्छया नो धृताम् —II Absolute despot (1)
 स्वच्छाचारिन् (f ची) (०) कामचारिन् (f ची) (3) उद्दाम (मा मं) (w th
 out any co trol)

ARBITRATE : निर्णयति (नी, c. 1.) v. TO DECIDE.

ARBITRATION : निर्णयः (=decision : q. v.).

ARBITRATOR मध्यस्थः : v. EMPIRE.

ARBOUR : (1) कुञ्जः ; (2) निकुञ्जः . v. BOWER.

ARC : वृत्तखण्डम् (a. of a circle) : v. ARCH.

ARCADE : perh. तीरणद्वारम्.

ARCH (subs.): तीरण (mn.) (properly—an arched gateway, but may, by analogy, be applied to other arches).

ARCH (v.): I. To cover with an arch : तीरणं व्यसति (अम्, c. 4) (after Mu.) or तीरणेन प्रच्छादयति (इद्, c. 10.).—II. To bend, curve q. v.

ARCH (adj) : चतुर (रा, र) : v. CUNNING, SLY.

ARCHAEOLOGIST : *पुराणसाहित्यविद् ; प्राकालीनसाहित्यादिविषयेषु पण्डित .

ARCHAEOLOGY : *पुराणसाहित्यम् ; प्राकालीनसाहित्यादिविषयका विद्या.

ARCHAISM : *प्राचीनप्रयोगः. As occurring in the Mahābhārata, Rāmāyana, Manu, etc. are called चार्षप्रयोगः.

ARCHANGEL : *ईश्वरस्य प्रधानदूतः.

ARCHBISHOP : *हृदीयसम्राट्पादेषु सर्वप्रधानाचार्यः.

ARCH BISHOPRIC . *हृदीयसम्राट्पादेषु य. सर्वप्रधानाचार्य , तस्याधिकारः.

ARCHDEACON : *हंसखण्डे निरूपय निमन्त्रो धर्मोपासकः.

ARCHDEACONRY : I. The office of an archdeacon . *चार्चदिकनपदम्.
II. His residence : *चार्चदिकनवासः.—III. His jurisdiction . *चार्चदिकनस्याधिकारः .

ARCHDUCHE : Ph. a. of Baden वादिनराज्यम् : v. KINGDOM. [(f.).

ARCHDUKE (m.) Archduchess (f.) : उपराधिराजः ; *उपरान्तः (m), उपराज्ञी

ARCHED : I Covered with an arch : व्यस्ततीरणः (या, य) (?), an a. gateway तीरणम्.—II. In the form of an arch, curved : (1) मुष्टः (दा, ध), (2) वृद्धि (मा, तं). [अर्चु (n.)

ARCHER : I. A bowman : q. v. धनुषः.—II. The equivoquant :

ARCHERY (1) धनुर्विद्या (the art) , (2) शराभ्यास (the practice)

ARCHTYPE चादर्भे v PATTERN MODEL [comp

ARCHIEPISCOPAL i e belonging to an archbishop expr by tat

ARCHIPELAGO *दीपसमूह दीपसङ्घात , etc

ARCHITECT I Lit (1) वास्तुविद्योपजीविन् (m), K b (2) स्थापति, P
i 1 (3) शिल्पिन् (n) (=artisan but may be appropriately used
when the sense is clear) R —II Fig a maker q v कर्ता

ARCHITECTURAL expr by comp , a skill निर्धोषकौशलम्

ARCHITECTURE (1) वास्तुविद्या , (2) गृहनिर्धोषशिल्पम् (?) , शिल्पम् (when
the sense is clear), Si III 35

ARCHITRAVE no equ v *उपस्तम्भ

ARCHIVES I Records *प्राचीनपत्रसङ्घ —II The place where they
are kept *प्राचीनपत्रागारम्

ARCHLY (1) चतुरम् (2) विद्वन्म

ARCHNESS (1) चातुर्यम् , (2) चातुरी (3) वैद्वन्म

ARCTIC *उत्तरकेन्द्रीय (या, य) the a pole उत्तरकेन्द्रम्

ARDENCY v ARDOUR

ARDENT I Fiery hot q v प्रवण्ड (एषा एष) —II Eager Ph a eyes
(of a lover) सख्यनयने —III Warm affectionate अत्यन्त (ता, त) or
निरतिशय (या य) (=excessive) a love निरतिशयापुत्राय Ph a loves (of
a lover) प्रपद्या (m pl)

ARDENTLY (1) सख्य (as in gazing) , (2) अत्यन्त (=excessively)

ARDOUR I Heat q v उत्ताप —II Warmth eagerness उत्साह ,
v th a भीष्माह Ph the a of h a love तस्य निरतिशयापुत्राय

ARDOUR I Lofty q v II Difficult q v दुष्कर (रा, र)

ARIDITY v DIFFICULTY

ARISE I Outer a अङ्गम् v YARD —II Inner a प्रकीर्त —III
In the कक्षम्, a of a circle वृत्तवेगकक्षम्, a of a triangle त्रिभुजकक्षम् Li

ARENA (1) रङ्ग (2) रङ्गभूमि (3) अववाट (rare)

ARGILLACEOUS v CLAYEY

ARGONAUTIC Ph *a expedition* *कनकीर्णान्वषणाय जेतनस्य कलिंस प्रति यात्रा

ARGOSY इद्वीविशेष v MERCHANTMAN

ARGUE (v t) I To reason तर्कयति रि (तर्कं c 10) or तर्क करोति

II To mislead q v (1) तर्कयति (2) कहते (कह् c 1)

ARGUE (v t) I To discuss Ph *he ad the case erj ablj* *स युक्ति प्रदर्शयति युक्तिवत्तत्त्वमास —II To prove or evince q v

ARGUMENT I A process of reasoning (1) तर्क (2) वितर्क —II

Any reason alleged (1) युक्ति *when all as fail* युक्तिषुष्यवसन्नासु (2)

उपपत्ति K ii 23 —III A debate discuss on q v वादाववाह

IV The subject of a discourse etc Ph *I will give the a (of*

the play) मवपत्त इतिवत्तमभिधीयते Tārināth v SUBJECT —V An

abstract or summary q v

ARGUMENTATION तर्क v REASONING

ARGUMENTATIVE तात्त्विक (की क) Pl *it is a of almighty power in*
the creator एतदीश्वरस्य सत्त्वशक्तित्व प्रदर्शयति

ARID शुष्क (या कं) (°) परिशुष्क (या कं) v DRY TATCHED

ARIDITY शुष्कता v DRYNESS

ARIS a constellation मय मयराशि

ARIGHT (1) युक्तम् (°) यथोचितम्, (3) सम्यक्

ARISE (1) उदेति (र c °) (2) उदयति (रम c 1) v TO RISE PRODUCE

(iv) v B These two verbs are used in all the senses of the
English verb *arising from the seat* आसनादुदयन् K i ii 51 *the moon*
arise उदयन् सुधामूति K does (not) you fear a maiden उदेति ते
भीतिरपि हिम वादि K iii 13

ARISE FROM (as adj) (1) ज (जा, जं) or जनित (ता त) (in comp)
the infancy a fo with the goddess nation of Parastessians पञ्चतन्त्ररत्नामञ्ज

निमग्नयायम् Mu iii , (2) भव उद्वग्ग प्रभव (वा वं) (in comp) , *the darkness & from youth is very unprosperous* अतिगहनं तमो यौवनप्रभवम् ,
K , (3) उल्ल ससुल्ल (या, ल्ल) *bodily pains are those & from diseases*
etc तत्र शारीर व्याध्याद्युपम , S p b

ARISTOCRACY * I A form of government *कुलीनशासनम् or कुलीनप्रभुत्वम्
II The persons of whom it is composed *कुलीनसम्प्रदाय or राज्यशा
सककुलीनवम्

ARISTOCRAT I A member of an aristocracy *कुलीन —II One
who supports aristocracy *कुलीनशासनसमर्थक

ARISTOCRATIC Ph a government *कुलीनशासनम् , a pride कुलाभिमानम् ,
of a family *कुलीन (ना न) or अभिजान (ता ता)

ARITHMETIC (1) अष्टाव्या , (2) पाणिनवितम् *The eight rules of a परि-*
कथाष्टकम्

ARITHMETICAL (1) अष्टविद्याविशयक (का क), (relating to a) , (2)
अष्टविद्यानुसारेण (according to the rules of a)

ARITHMETICIAN अष्टविद्याविशारद (दा द) and sum comp *

ARK I A vessel q v (1) नौ , (2) तरणी —II A chest (1)
पेटिका , (2) आभार

ARM (subs) I Of the human body (1) मुञ्ज , (2) बाहु , (3) दोम (m) ,
(4) पद 4 *The fore & प्रकीड The upper & पगल* —II Any
object analogous to an arm (a) of a tree शाखा v Bough (b) of
a char *बाहु (c) of the sea or of a river (1) बह , (2) बहस (1)
of the polyp v FEELER* —III A weapon v ARMS —IV A
branch of the military service अहस —V Power q v

ARM (v 1) I To take arms (1) सन्नयानि (नह्, c 4) (= to accoutre)
ordered the generals to a सैन्यापत्तौ सन्नयनायमादिहन् , Lu xi 3 , (2)
अस्त्रं गृह्णानि (गह् c 2) (3) सायुध (धा, ध) भवति —II To prepare
for war युद्धाय सज्जीभानि

ARM (v. t.) . (1) सज्जाहयति (c of नद्) , (2) सायुधः (धा, ध) करोति, (3) सज्जौ करोति (= to equip).

ARMADA : पीतावलिः v. FLEET.

ARMADILLO : दिलीग्रहः शुद्धजन्तुविशेष , *वर्मधरः.

ARMAMENT : I. A body of forces equipped for war . वन्दम् : v. ARMY, FLEET II. The guns and other ammunitions of a man of war : युद्धीपकरणानि (n pl.) (?) [सज्जः (ज्जा, ज्ज) (=equipped).

ARMED (adj) . (1) सायुधः (धा, ध) ; (2) सज्ज (द्वा, द्वा) (=accoutred) , (3)

ARMHOLE . (1) कच* , (2) बाहुमूलम् , (3) भुजकोटर , (4) कक्षालय* , Vi.

ARMISTICE : (1) अयुद्धम् , (2) युद्धविरति ; and sim. comp.c. Ph. from *filial affection, asked for two days* &c. यथाचै सुवरासत्त्यादयुद्ध विवसदय, Raj. v. TRUCE.

ARMLESS : I. Without an arm . (1) अक्षुज (ज्जा, ज्ज) , (2) भुजहीन (ना, न) , etc.—II. Without weapons . (1) अयस्त्र. (स्त्रा, स्त्र) , (2) अनायुधः (धा, ध) , etc.

ARMLET . कलत्र v BRACELET.

ARMOUR : (1) वर्मण् (n) , (2) कवच (mn) , (3) वारताण , (4) सज्जाहः , (5) कक्षुक , (6) तल्लम् *Chain a.* जानिका (rare).

ARMOURER : गन्धकार , perh अग्निधारक .

ARMOURY : (1) आयुधानगरम् , (2) मन्त्रगृहम्.

ARM-FIT . कलः : v. ARM-HOLE.

Arms : I. Weapons : (1) शस्त्रम् ; (2) अस्त्रम् , (3) आयुध* , (4) हस्तिः ; (5) महरसम्.—II War, hostility q v.—III. Armorial bearings : *कुलचिह्नानि (n. pl.)

Army : (1) सैन्यम् , (2) बलम् , (3) दण्डबलम् ; (4) पताङ्गिनी ; (5) चम् ; (6) जुष्ट (an a. in battle array) , (7) अगुरद्वन्द्वम् (an a. comprising the four complements, elephants, cars, horse and foot) N. B सैन्यम् and बलम् are also used in the plural in the 'singular' sense

AROMA (1) गन्ध (2) सौरभम् , (3) आसीद [Fragrant.

AROMATIC (1) सुगन्धि (mfn) (?) सुगन्ध (धा न्व) , (3) सुरभि (mfn) ।

AROUND (prej) परितः (with acc) *a the altar* वेदीं परितः, B I 12

AROUND (adv) (1) परितः , (2) सञ्चत, *looking a* सञ्चती विलोक्य, U (3) समन्ततः, समन्तात्, K. (4) विपुक्त, *with sparks scattered all a* विष्वक्विद्यत्स्फुरिद् , K₁ XVI 51

AROUSE I From sleep प्रबोधयति v TO AWAKE, II From inaction (1) उत्तेजयति (तिज् c 10), *we will go to the island of Malendra to a Jamudagnys* आमद्वमुत्तेजयितुं महेन्द्रद्वीपमेव गच्छाम, VI II , (2) उत्थापयति (c of स्था) *and a ing his natural enemies* उत्थाप्य सहजान् दिव, D IV (3) प्रबोधयति (rare)

ARRACK (1) ताली , (2) ताडि or ताडी

ARRAIGN अभियुजति or बोधयति (युज् c 7 and 10) v TO ACCUSE

ARRAIGNMENT अभियोग v ACCUSATION

ARRANGE To put in order (1) रचयति वि-, (रच् c 1) *a ing the d vi* son of the forest विश्वरथ काननविभासम् K₁ VII 44 (2) वि-व्यस्यति (वस c 4) *merely by a ing sentences* पदविन्यासमात्रेण , (3) यथाक्रमं स्थापयति (c of स्था) —II To adjust, settle, determine q v

ARRANGEMENT I Orderly disposition (1) रचना , (2) विन्यास , (3) सुविधानम् —II Settlement a justment, agreement q v

ARSAINT पामर (री र्) v INFAMOUS, VILE

ARSA v TAPSTRY

ARRAY (subs) I Battle-array q v II Arrangement order q v III Dress, clothing q v परिच्छद —IV Of Jurymen *न्याय दतिभूयण

ARRA (r t) I To arrange draw up q v रचयति, वि, (रच्, c 10)

II To dress deck q v भूषयति —III To select jurymen

*न्यायपन्निभुवी निरूपयति (रप् c 10)

ARROW HEAD (1) फलम , (2) मन्दम , (3) बाणधन

ARROW HEADED *फलकाकार (रा रं) *a characters*, *फलकाकारवा

ARROW ROOT खाद्योपयोगी द्रव्यविशेष

ARROWY I Of arrows शर (in comp) *a shower* मलय—II Crooked
like an arrow कुटिल (ला ल्य) V CROOKED

ARSENAL (1) आयुधालय , (2) शस्त्रगृह

ARSENIC सन् शिवा (=red a)

ARSON (1) आगारदाह , (2) गृहदाह

ART I As opposed to nature शिल्पम —II As opposed to science
कला *in the arts of dancing singing playing and acting* दृश्यमोत्साह—
नाट्यकलासु D II Ph *the industrial arts* शिल्पविद्या , *the fine arts*
सङ्गीतादिकला (?) or *श्रेष्ठकला (f pl) —III Skill, dexterity q v =
कौशल्यम् —IV Cunning, artifice q v कलम्

ARTERIAL expr by the gen of words given under ARTERY

ARTERY (1) रक्तवाहिनी नाडि (2) रक्तवहा मिरा

ARTFUL चतुर (रा रं) Ku II 20 V CUNNING, CRAFTY

ARTFULLY (1) निपुणम् , (?) कौशलेन V CUNNINGLY, INGENUOUSLY
CRAFTILY

ARTFULNESS (1) चतुर्यम् , (?) चतुरी V CUNNING, INGENUITY

ARTICHOKE शकविशेष

ARTICLE (subs) I A part of speech विशेषसम्भारनिर्दिष्टको व्ययशब्द —II
A commodity or substance q v द्रव्यम् —III A clause in a
contract etc प्रकरणम् (?) Ph *we enter into this a to remove this*
do bt एतामाश्रया निर्वर्तयितुमिदमधिकरणमारभ्यते S III 34 , *the a about*
Harisha Chandra was very good, *हरीश्चन्द्रविषयक प्रवक्षीत्युक्तम्
आसीत् *the arts of war* *कैनिकनियमावलि —IV A distinct part
(1) अंग (=part), (2) विषय (=subject) —V Moment (1) क्षण ,
(2) समय..

ARTICLE (v. t.): *नियमपत्रेण वधाति (वध्, c. 9.), *an a.d. clerk* *नियमपत्र-
लेखकः.

ARTICULAR : सम्भितः (ता, तं), *a. disease* सम्भितरोग, Sr.

ARTICULATE (adj) : (1) स्पष्ट (दा, दं) ; (2) स्फुटः (दा, दं) : v. DISTINCT.

ARTICULATE (v. t.): I. To utter distinctly : स्फुटं or स्पष्ट उच्चारयति
(c. of चर्), उदीरयति (ईर्, c. 10), etc—II. To joint : सन्धयति
(धा, c. 3.).

ARTICULATION : I. Of words : Ph. *distinct a.* स्पष्टता वर्णोच्चारणे, K.
II. Of bones : सन्धि : v. JOINT.

ARTIFICE : (1) उपाय ; (2) हनं ; (3) उपाधि, *women are originalists of*
all a s. स्त्रियुपधौपाधौनामुद्भवचेतवम्, D. N. B (2) and (3) always in the
bad sense : v. STRATAGEM.

ARTIFICEY : I. An artisan : q. v. : शिल्पी.—II. A maker, contriver :
q. v. : कर्ता.

ARTIFICIAL : I. Made by art : कृत्रिम (मा, मं), *herds of a. young ele-*
phants कृत्रिमकरिष्णभयूयानि, K Ph : *sometimes over a. hills* कदाचित्
श्रीडापञ्चतेषु, K. ; *a lake* केनिपञ्चलम्, N ; *a. clouds* मायानेपमान्तरः,
K.—II. Feigned, fictitious : q. v. : कृत्रिम (मा, मं).—III. Ingeni-
ous, skillful : q. v.

ARTILLERY : I. Weapons in general * अस्त्राणि (n.pl.).—II. Cannon
with all that appertains to them : *कामानानि or (when the meaning
is not clear) कौयकरसकामानानि (n.pl) —III. The troops who man-
age cannon etc. : *कामानवदम्.

ARTISAN : (1) शिल्पिन् (m.) ; (2) शिल्पकार ; (3) कार or कारक ; (4) कर्म-
कार. *The workshop of an a.* शिल्पशाला or शिल्पिशाळा *The business of*
an a. शिल्पकर्मन् (n.).

ARTIST : I. An artisan : q. v. II. A printer : q. v. : विप्रकर.

ARTISTIC. शिल्पि (वा. ष) (?) : v. INGENIOUS.

ARTIFES I Simple, frabl, guileless ગ વ (1) અમાવ (યા, યા), (2)

અજ (mfn) —II Contrived without art (1) નૌરસ (મા સ) (=de
void of taste) (2) અનદારહીન (ના ન) (=undorned)

ARTIFESIA I e simply, frankly ગ ય (1) માયાં વિના, (2) અરૂપદેન,

(3) આર્જવન

ASCENDANT प्रभुत्वम् & **SUPERIORITY** *To be in the a* जयति (त्रि c 1)
(=to flourish) (only when it conveys the idea of flourishing)

ASCENDANCY प्रभुत्वम् & **AUTHORITY, INFLUENCE** *Ph Chandrapa*
l is b y various amusements, gained complete a over Buharabhadra
चन्द्रपालितो विविधाभि क्रीडाभि विहारमदमात्मसादकरोत् D viii

ASCENSION & **ASCENT** A-day *कृतस्य स्वर्गारोहणपर्यन्तं (n).

ASCENT I The act of ascending (1) आरोह (2) आरोहणम्, (3)
अधिरोहणम्—II The way of ascending (1) आरोहमार्गं (2) आरो
हणपथ —III Inclination slope *the road has an a of one foot per*
hundred *पतिशतपादमेकपादीन्नतो मार्गं

ASCEXTAIN I To find out (1) जानाति परि, (मा c 9) *a what is the*
time now आयना का वेला वर्तते इति, Mu v, (2) निरूपयति (रूप, c 10)
I w ll follow him and a what it is तदनुगत्वा किमेतदिति निरूपयामि
H iii, (3) निश्चिनोति (चि c 5) *a ing that the remaining one was*
the king निश्चिन्व मेव तमसो नरेण N xiv 14 (4) निर्णयति (नी c 1),
to a this we begin the second and the third part तन्निर्णयय द्वितीय
तृतीयौ पादामारभ्येते S ii p, (5) निर्धारयति चरधारयति (c of घ) *when*
a thing is a ed b y letter निधारिते चो लेखेन S i 70—II To make
certain स्थितिकरोति & **CERTAIN**—III To assure q v

ASCERTAINABLE (1) निर्वेश (या य), (2) निरूपणीय (या, य), (3) निर्धार्य
(यां, यम्)

ASCERTAINMENT (1) निरूपणम् (2) निर्णय, (3) निर्धारण

ASCETIC (1) दत्ति, (2) योगी, (3) वैरागी, (4) सन्न्यासी, (5) तपस्वी, (6) तापस

ASCETICISM (1) वैराग्यम्, (2) सन्न्यास

ASCITES : e dropsy of the peritoneum छद्दी

ASCRIBABLE (1) आरोपणीय (या य) (2) अय्यारोपणीय (या य)

ASCRIBE I To refer to as an attribute आ रोपयति अय्या, (c of दृढ),
to i ho i d r ne xst rel as been falsely a d, अय्यरोपितमित्यद्वेष्टानुभाष,

D. I. ;—II. To refer to, as an effect ; expr. by circumlo. : *common people a. every thing to fate* देवायत्तं सर्वमिति प्राज्ञता वदन्ति, *the citizens ascribed his cure to the power of the charm* "मन्त्रमलीनासागरोग्यं लेभ इति पौरैरधिगतम्. N. B. when the cause is a *person*, आसीपयति may be used : *they ascribed to me the success of the day* तद्विजयं जयं मयासीपयामासुः.

ASCRIBITION : (1) आसीपयम् ; (2) अप्यासीपयम् ; (3) better by verb : v. TO ASCRIBE.

ASH : a tree : वन्दवृक्षविशेषः .

ASH-WHITE : (1) भस्मधवलः (ला, धं) , (2) भृतिशितः (सा, सं).

ASHAMED : (1) लज्जितः (ता, सं) ; (2) झोत (ता, सं) ; (3) प्रोद्धितः (ता, सं) ; (4) चपायुक्तः (ता, कं) ; (5) क्रीयः (धा, ष) . To make a. : क्रीपयति (c. of क्री) , v. TO SHAME.

ASHAMED, FEEL : (1) लज्जते (लज्, c. 6.) ; (2) जिहति (जो, c. 3.) ; (3) प्रोद्धं एति (इ, c. 2.) . Si. XIV. 2. ; (4) चपते (चप्, c. 1.) (rare) ; (5) हिषीयते (rare) B. III. 38.

ASHES : (1) भस्मन् (n) , reduced *Madana* to a. भस्माग्नेयं मदनं चकार, Ku. III. 12. To reduce to a. भस्मीकरीति, ; भस्मसात् करीति. To be reduced to a. भस्मीभवति ; (2) भृति , वि, A.

ASHORE : I. On to the shore. तीर ; तटम्.—II. On the shore : नीरे ; तटे ; तटीरम् .

ASH-WEDNESDAY : कालीयपर्वभेदः.

ASHY : भाक्नः (भी, सं).

ASIDE : v. APART. [To speak] a. [to any one] : (1) अपायार्थः ; (2) अमरान्विकम् ; (3) विजने.

ASININE : (1) by comp. ; (2) गर्दभीय (घा, घं) .: v. ALSO STUPID

ASK : I. To interrogate, enquire : (1) पृच्छति, पृच्छि, मृच्छि, c. 6) (with double acc) , ascribed her attendants why she was weeping पृच्छन्तुमस्ता.

परिजनमपुच्छत् R (?) अनु यनक्ति (यज c) *del ng and the j st*
 अन्वयुक्त गुरुगोश्वर वित R x ३२ (2) जिज्ञासत to require \ B
 The sense of the verb s often expr by वृत्ति अभिप्रायति etc
 (=to speak) *the l ng a el her ully she was re g mltly she*
was not bedecked सुनिपात नामगदीत् द्वि किमर्थं हयस किमर्थं च नालङ्कृतमि
 H Pl *na j I a who j are* का पुनरुचमनैमपुच्छामि U II —II
 To request beg (1) याचति त (याच c 1) *a el ler for l m k*
 [ताम] अयाचत च पानीयम् D \ (2) अथयय प अमि (अर्थ c 10)
let me a th s stay for ne s ab t n j l u l g इमं ताम् पिशापवृत्त्य
 सारङ्गमासीनमभ्यर्थय \ 1 (?) पृथोति (वृ c) *a ed for l u s s*
ban shment वगैर रामस्य वनपद्यालम् B III ६ (4) नाद्यति त (नाद्य c 1)
 (rare) *ch j don t yo a the o tain l ng* नाद्यत किमु पति न भूयत
 H x II ३९ \ B All these may take two acc s o e of perso 1
 and one of object a el

ASKANCE (1) साचि (?) तिष्ठ (3) तिरश्चीनम्

ASKER I In enquirer प्रष्टा—II A petto er (1) याचक () प्रायक

ASLANT (1) तिष्ठ (2) तिरश्चीनम् Y OBLIQUELY

ASLEEP (1) सुप्त (भा प्र) *just a सुप्त (भा प्र) whether apparently or*
really a किस लक्ष्यसुप्तसुत परमार्थसुप्तम् Mr II (2) निद्रित (भा त)
 (3) इदित (ता त)

ASLEEP TO FALL निद्रो याति (या c 2) \ h \ SLEEP GO TO

ASP अतिरिक्तान् अद्वयैर्भद

ASPARAGUS जलमूली (n. racemo us)

ASPECT I \ on glance q दृष्टि —II C ntenance mie

q v आकार —III Post o Pl *the ho se has a so th rn a*

*दक्षिणमुख गृह—IV State of Affairs (1) आस्था (2) दण्ड —V Of
 place t l r l जग

१ पञ्चाङ्गनाथचरित्रः

ASPERITY रीक्षाम्, v POLCHINTS⁹, SEVERITY, MOROSITY

ASPERSE या विधति, अधि (लिप्, c 8) v TO SLANDER

ASPERSION (1) आघेप, (2) अधिलेप, (3) अपवाद v SLANDER

ASPHALT मिलात्रतु (=bitumen) *तर

ASPIRANT (1) आकाङ्क्षिन् (f ली), (2) प्राथिन् (f ली), (3) अभिलाषुक (f का)

ASPIRATE (subs) I An aspirated sound महाप्राय (या, ण) or महा

प्राणवर्ध —II The marl, महाप्राणमूलक निद्रम्

ASPIRATE (v) I महाप्राण दत्त उवाच्यति (f of चर्) (?)

ASPIRATION (1) आकाङ्क्षा, (2) स्पृहा, (3) लालसा

ASPIRE (1) आकाङ्क्षति, अभि (काङ्, c 1), (2) इच्छति (less of चाप),

(3) स्पृहयति (स्पृह, c 10), (4) प्राथयते (प्रथ्, c 10) R 13

ASPIRING AFTER (as adj) v ASPIRANT

ASQUINT (1) छात्रि, (2) तिर्यक्, (3) वक्रम् [गर्ह्य]

ASS (1) गर्ह्य, (2) गृह्य, (3) घर, (4) अकीर्ण Fig 310111 person

ASSAIL अभि क्रामति, आ (कम्, c 1) v TO ATTACK

ASSAILABLE आक्रमणीय (या, य) Any a point (1) रम्भम्, (2) हिद्रम्

ASSAILANT (1) अभिधीक्षा, (2) आक्रामक, (3) अभिद्रामक

ASSASSIN (1) घातक, (2) अणाल or मातङ्ग (the n class under the

ASSAY (subs) परीक्षा *A of coin* नाणकपरीक्षा Mr

ASSAY (v) —I Trans परीक्षते (इत् c १) —II Intrans यतते
(यत्, c १) V TO ENDEAVOUR

ASSAYER, ASSAY MASTER (१) धातुपरीक्षक, (२) नाणकपरीक्षक (of coins)

ASSEMBLAGE (१) समूह, (२) सङ्घात, (३) समाहार (४) समुच्चय,
(५) सन्निपात (६) समन्वय, (७) समुद्भव, (८) सङ्घति, (९) भात,
(१०) निकट (११) by a deriv, an a of *hshetri* as राजन्वकम् an a of
peaco ls मासूरम्, an a of men जनता an a of *horses* अश्वीयम्

ASSEMBLE (v १) (१) स-व्यवृत्ति समा (गम्, c १) *the towns-people* a d
समागमनप्रतिपत्तिना, D II, (२) समा एति समभि (इ, c २), (३) स मिलति
(मिल c ६), M n

ASSEMBLE (v १) (१) स-गमयति (c of गम्), (२) मेलयति, स (c of मिल),
M n, (३) समाहरति (इ c १) *who a d the kings* समाहृतपण्डितान्
R v ६६, (४) सङ्घि पातयति (c of घत्) *among the citizens* सन्निपात
पुरीकस, R xv -s

ASSEMBLY (१) सभा, (२) सदस (n), (३) समाज (४) समन्वय, (५) समद
(f) (६) परिषद् (f), (७) मीठी *A room* (१) सभायाम्, (२) सदीयम्,
(३) इन्द्रकम

ASSENT (subs) (१) सन्मति, *to obtain your a* त्वसन्मतिसिद्धिम्, D II ४९,
(२) स्वीकार (= acceptance q v), (३) अनुमति (= permission a of
a superior)

ASSENT (v १) (१) सन्मत्त (ता न) भवति (भू c १), (२) अनुमति (इ c २)
or अनुमप्यति (गम्, c १) (with acc) *he assents to a* *to this also* तद्व्यव-
हृतसमाभ्युपेक्षति, D II, (३) स्वीकरोति (= to accept q v), (४) अनु-
मन्दते (मन् c ४) (rare in this sense) *I a d to my father's proposal*,
तातस्य मतमनुमन्सि D IV

ASSENTATION अनुमोदनम् V CONFLUENCE

ASSENTINGLY Pl *voiced his hand a* *सन्मतिमुखः सङ्घट्टीकोलनञ्जहार

ASSERT : I. To affirm positively : (1) प्रति जानीति (जा, c 9), *if he were to a. that the duties of castes and religious orders were as unsettled in former times as at present* इदानीमिव च काञ्चालरेप्यव्यवस्थित-
मायान् वर्णायमधर्मान् प्रतिजानीत, S. III 33., (2) प्रवीति (यू, c 2), *वदति*,
(वद, c. 1), or वक्ति (वच, c 2) (=to say, but used in the senso
of aing), S. ; (3) प्रतिपादयति (c. of पद) (=to establish), *which a.*
that its nature is not earthly and deny that its nature is earthly,
असंसारिरूपमतिपादनाः संसारिरूपमतिवेधनाय, S. III 43.—II. To main-
tain, claim, vindicate : q. v.

ASSERTION : I. A positive statement : (1) वचनम् ; (2) वादः ; (3) उक्तिः.
II. Maintenance, vindication, claim : q. v.

ASSERTOR : I. One who asserts : वादिन् (f. नी).—II. A maintainer :
q. v.

ASSESS : I. To tax : करं निदपयति (हृ, c. 10.) or अत्रधारयति or निर्धारयति
(व, c. 10.).—II. To value : q. v. Pl. *to a. damages* अति निदपयति
or निर्धारयति

ASSESSMENT : I. A valuation : *करनिदपणम् or-निर्धारणम् —II. A tax :
q. v. ; कर.—III. Of damages : *अतिनिदपणम् or-निर्धारणम्.

ASSESSOR I. Of tax : *करनिर्धारकः.—II. Of a judge : सहाय (?).

ASSETS : सम्पत्तिः (=property).

ASSEVERATE : प्रति-जानीति (जा, c. 9) : v. TO AFFIRM, ASSERT.

ASSEVERATION : प्रतिज्ञा : v. AFFIRMATION.

ASSIDUITY : (1) अथवसाय. ; (2) उद्योग ; (3) अभिधीनः : v. DILIGENCE.

ASSIDUOUS : (1) अथवसायिन् (f. नी) , (2) उद्योगिन् (f. नी) ; (3) अभिधीनम्
(f. नी) : v. DILIGENT.

ASSIDUOUSLY : v. DILIGENTLY.

ASSIGN : I. To appoint, allot : (1) दिवति, निर्दिशति (दि, c. 8.) , (2)
अपयति, उप, प, (हृ, c. 10.) *and should a. lands for his maintenance*

मूलरश्च सदृदायसुपकल्पयेत्, K b—II To allege q v निर्दिशति

III To transfer property समपयति (c of च) v TO BEQUEATH

ASSIGNATION I Assignment q v—II An engagement सङ्गति

A lady going to an a अभिसारिका

ASSIGNER दण्डे सम्पत्ति समर्प्यते स

ASSIGNMENT (1) दानम्, (2) समर्पणम् v TO ASSIGN, ALLOTMENT

ASSIMILATE I To make like सदृशीकरोति v LIKE—II To convert into food v TO DIGEST [v DIGESTION

ASSIMILATION I A making like सदृशीकरणम्—II Of food पाक

ASSIST (1) साहाय्य or साहाय्यक or साहायक करोति (with gen), Sir, a me in trouble क्लिष्टस्य मे क्रियतामार्थं साहाय्यकम्, D VIII, (2) उपकरोति (= do good in general) [(= good in general).

ASSISTANCE (1) साहाय्यम्, (2) साहाय्यकम्, (3) साहाय्यकम्; (4) उपकार-

ASSISTANT, ASSISTER (1) सहाय, (2) साहाय्यकारी

ASSIZE I A court of justice विचारसभा (?)—II Fixing the price of commodities अर्थसंस्थापनम्, the a rate सम्यापितमूल्यम्

ASSOCIATE (v t) (1) संयोजयति or युनक्ति (युज्, c 10 and 7), (2) सङ्गमयति (c of गम), (3) सङ्गोदयति (c of द्विष), (4) सम्बन्धयति (c of बन्ध)

ASSOCIATE WITH समर्गम् करोति or व्रजति or सम्ब्रजति (सङ्ग, c 8) (rare) (with ins or ins and सह) Ph leave off a ing with bad men असह्य परिहर, a ion with lewd women समर्गं सह पु यलीभि; by a ing with inferior men हीने सह समादमान्, a ing with the fallen पतितेन सहायन्

ASSOCIATE (subc) I A friend, companion q v दण्ड्य (भ्या, म्).

II A partner, confederate q v सहित् (f नी)

ASSOCIATE (ah) Ph a. Judge *विचारपते सहकारी

ASSOCIATION I Between men समर्ग —II A company, society

q v (1) सभा, (2) समार —III Connection q v.

ASSONANCE v HARMONY, RHYME

ASSORT (v) I Trans v ATORANGE, CLASSIFY—II Intrans

v TO SUIT, FIT

ASSORTMENT वियाम v AFRANGEMENT, CLASSIFICATION.

ASSUAGE श्मयति (c of श्म) v TO ALLEVIATE, APPEASE.

ASSUAGEMENT श्मयनम् v ALLEVIATION, MITIGATION

ASSUME I To take (1) गृह्णाति, *she ad this red dress* कायाये गृहीते,

. Mal , (2) धारयति or ध्रियते (ध, c 10 and 6) *you who od the form of the dī arf* धृतवामनरूप, Gi 1 9 , (3) विभति (ध, c 3), Si xiv 86

II To arrogate q v—III To take for granted प्रनित (ता, त) or सिद्ध (ज्ञा, ज्ञ) मन्वते (मन्, c 4) v TO SUPPOSE

ASSUMING (adj) (1) अङ्गद्वारिन् (f ची), (2) अवलित (ता, त) v PAUGHTY.

ASSUMPTION I The act of taking (1) ग्रहणम्, (2) धारणम्—II.

Arrogation q v—III A taking for granted Ph on the a *that the earth is fixed, you* दृष्टिषी स्थिराम्बमानसु v SUPPOSITION IV The thing supposed कल्पना

ASSURANCE I The act of assuring v TO ASSURE, AFFIRMATION—

II Confidence q v—III Intrepidity q v—IV. Impudence . q v प्रायश्चम्—V Insurance q v

ASSURE I To make sure (1) प्रत्याययति (c of प्र) (?), (2) विश्वासयति (c of श्म) (?)—II To confirm q v—III To insure q v Ph . *I feel ad that he is alive* *स जीवतीति निश्चित मे प्रतिमानि or sun नून स जीवति

ASSURED (adj) (1) निश्चित (वा, त), (2) असन्दिग्ध (ग्धा, ग्ध) v CERTAIN

ASSUREDLY (1) निश्चितम्, (2) नूनम्, (3) असमयम् v CERTAINLY

ASTERISK *तादा, तादाकृतिचिह्नविशेष

ASTERN [नाम] पश्चादग्ने or पश्चाद्गत प्रति

ASTEROID *सप्तमह , हृदयमतिमद्गमयो मध्यवर्ती छुद्रग्रहसमूह

- ASTHMA आस, Sr, आसरीम, तमक (?), Sr
- ASTHMATIC (1) आसरीमिन् (f जी), (2) तमकपोडित (सा, त) (?), Sr
- ASTONISH (1) विस्मययति R II 33, (2) विस्मय जनयति (with gen),
- (3) चमस्करोति
- ASTONISHED (1) विस्मित (ता, त), (2) सविस्मय (या, य), (3) विस्मयान्वित (ता त) (4) विस्मयाकुल (ता त), (5) चमस्तुत (ता, त)
- ASTONISHED, BE OF FEEL (1) विस्मयते (वि, c 1), K I XII 5, (2) विस्मय चापद्यते (पद c 4), (3) विस्मयस्य गच्छति (सम् c 1)
- ASTONISHING (adj) (1) विस्मयकर (री, र), (2) विस्मयजनन (नी, न), (3) चमस्तुत (ता त), (4) चापद्य (यां यम्), (5) विस्मित (ता, तम्)
- ASTONISHMENT विस्मय, with स विस्मयम् v WONDER [NISH
- ASTOUND (1) वि-मोहयति, च, (c of सुह), (2) जडोक्करोति v TO ASTO
- ASTOUNDED (1) चमस्तुत (ता, त), (2) विमोहित (ता, त)
- ASTRAY Ph one who goes a (1) उन्मार्गनामिन् (f जी) (2) उन्मार्गनामिन् (f जी)
- ASTRAY, LEAD उन्मार्गम् or उन्मार्गम् or कुपये नयति (मी, c. 1)
- ASTRIDE *उभयती जडे विशा
- ASTRINGENCY (1) कषायम् (2) रीचयम्, (3) सुखम् (very rare)
- ASTRINGENT (adj) (1) कषाय (या य); दृढ (या, य), (3) सुखर (री, र) (rare)
- ASTRINGENT (subs) (1) कषाय (या, य), (2) दृढ (या, य)
- ASTROLOGER (1) गणक, (2) दैवज्ञ, (3) कालगणक, (4) मौढूर्ण (rare)
- ASTROLOGICAL (1) ज्योतिष (यो, य) (also = astronomical) (2) दैवज्ञशास्त्र in comp (?) a. erudition दैवज्ञशास्त्रपाण्डित्यम् (?)
- ASTROLOGY (1) ज्योतिषम् (including astronomy), (2) दैवज्ञशास्त्रम् (as opposed to astronomy)
- ASTRONOMER (1) ज्योतिर्विद (m), (2) ज्योतिर्विद, (3) ज्योति शास्त्रज्ञ, (4) दृढमन्त्रितपण्डित, (5) खगोलविद्याविद (m)

ASTRONOMICAL (1) ज्योतिष (जी, ष), (2) ग्रहगणितप्रिययक (का क)
 ASTRONOMY (1) ज्योतिषम्, (2) ज्योति शास्त्रम्, (3) ग्रहगणितम्, K ,

(4) खगोलविद्या

ASTUTE विद्वन्ध (ग्धा, ग्ध) v SHREWD, PENETRATING

ASUNDER पृथक् Ph burst a विदीर्ण (र्णार्णै)

ASYLUM आश्रम a for travellers पथिकाश्रम

ASYMPTOTE *असमर्परेखा

AT I Of place by loc who is at the door कोय द्वारि निवसति, Mu is
 II Of time by loc at midnight अर्धरात्रे —III Of price by
 ins at what price have you bought this book किदयामूल्येनैष पुस्तको
 खरीत, P is 4 —IV Denoting reason, occasion etc by ins
 at Rama's command रामाज्ञया, R v by, or Ph at all सनामपि
 at present अद्युना at first प्रथमम्, at least अन्ततस् they are all at
 play सर्वे खीडन्ति, while the French and the Germans were at war
 *युध्यमानयो फरासिजर्म्याणनाल्वी [God]

ATHEISM (1) नास्तिकम्, (2) निरीश्वरवाद (= denial of the existence of

ATHEIST (1) नास्तिक, (2) निरीश्वर

ATHEISTIC, ATHEISTICAL (1) नास्तिक—(in comp), (2) निरीश्वर (रा र),
 with a doctrines निरीश्वरेण वादेन P p

ATHIRST (1) हवित (हा, त), (2) जिपासु (मिन) v THIRSTY

ATHLETE (1) मल्ल, (2) फल्ल (rare), (3) व्यायामकुशल (2)

ATHLETIC v STRONG, ROBUST, Ph a exercise व्यायाम

ATHWART v ACROSS

ATLAS *मानचित्रकावलि, मानचित्रकसमुच्च

ATMOSPHERE वायु v AIR (r) and (ii)

ATMOSPHERIC (1) वायव्य (वी, व) (2) वायव्य (व्या, व्य)

АТОМ (1) परमाणु, (2) अणु

ATOMIC Ph the a theory परमाणुवाद

ATONE I To expiate q v प्रावधिष्य करोति (ऊ c 8) or चरति (चर c 1) —II To make amends परिशीलयति (c of शुध) (?)

ATONEMENT I Agreement, reconciliation q v II Expiation q v प्रावधिष्य To make a for परिशीलयति ()

ATONY (1) निरीजता (?), (2) निर्वीर्यता (?)

ATROCIOUS (1) वीभक्ष (सा स), *you great sinner, doer of impure, disgusting deeds* महापातकिन् अमिष्टविरुतचेष्ट, वीभक्षकम्, Vi III v LOATHSOME, (2) विरुत (ता त) v DISGUSTFUL, (3) पापिष्ठ (हा, ष) v SINFUL, (4) दृश्य (मा, स) v CRUEL Ph a crime घोरपातक

ATROCIOUSNESS (1) वीभक्षता, (2) विरुतता, (3) दृश्यता Better expressly ATROCIOUS

ATROCITY I Atrociousness q v —II An atrocious deed वीभक्षकम्, विरुतचेष्टितम्, etc v ATROCIOUS

ATROPHY जरिरशोयसम् (?)

ATTACH I To fasten, lit and fig (1) आसज्जयति (c of सज्ज), (2) सद्ध्ययति (c of द्धिष), (3) लगयति (c of लङ्) (?) II To a one's property *कीक करोति (with gen) v also TO ARREST

ATTACHED आसज्ज (जा क) To be a आसज्जते

ATTACHMENT (subs) I Connexion, contact q v —II Affection, devotion (1) आसक्ति, (2) प्रसक्ति, (3) सङ्ग, (4) आसङ्ग N B All these words cons with the loc —III In law a of property *कीक

ATTACK (sulc) (1) आक्रम, (2) आक्रमणम्, (3) अभिक्रम, (4) अभियोग, (5) अभिघट्ट, (6) अवस्कन्द or अवस्कन्दनम् (= storming) A of any d case आक्रम, वम्

ATTACK (v t) I Of physical force (1) आक्रामति or आघाति अभि (क्रम, c 1 and 4) (2) अभियुनक्ति or योजयति (युज्ज c - and 10) *Anantabarmāra vedanāṁ ito a ha* अमन्त्राश्चा तमभियोजु वल्लभमुद्यावमकरोति D VIII (3) अवस्कन्दति (स्कन् c 1) (t fall upon), *Willaxarena*

coming to me was, in the way, and seized by your Antapāla माधव-
 सेनी मनीषाविज्ञानमुपसर्पयन्तारा स्वदीयेनासपाठिनावस्तस्य गृहोत्त, Mal. i. To a. in
 defence. (1) प्रत्यभियुनक्ति ; (2) प्रतिगृह्णाति (घट्, c. 2.), and the opposite
 army, प्रतिपन्न प्रतिजघाह, D. i. ; (3) प्रति-युज्यते (युष्, c. 4.) v. TO FIGHT.
 II. To assail with words : (1) आक्रामति ; (2) अपस्कन्दयति (स्कन्द्, c. 10),
 Vi. III. ; (3) आ हन्ति, अभि- परा, (हन्, c. 2.), and by his haughty
 words दक्षीभिर्वहते पराहते, Kl. xiv. 1—III. To a. an opinion etc
 (1) परा- मर्षति (घट्, c. 1.), (2) दृश्यवतिष्ठते (स्था, c. 1.) (with loc.) (=to
 stand up against)—IV. Of disease (1) आ-कामति, and with fever
 ज्वराकाल (जा, ल), (2) परति (घट्, c. 1.), O fever, listen to me how
 you would a. men अनुपु ज्वर मन्देन यथा लोके चरिष्यसि.

ATTAIN (v. t.) (1) अधि-गच्छति (गम्, c. 1), even after a long knowledge
 युक्तमध्यविद्वत्, Kl. II. 41., (2) आ लोदति (सद, c. 1.), the king will a.
 divine form by means of charms राजा क्लिप्त मन्त्रमलेन देवदीप्य वपुरासाद-
 यिषति, D. III. , (3) प्राप्नोति v. TO OBTAIN ; (4) स्पृशति (स्पृश्, c. 8.)
 (=to touch), by this time would have and your age प्रयता कालिन्
 तत्रेतां वयोवस्थानल्लोता D. III.

ATTAIN (v. i.) (1) अधिगच्छति (with acc.), (2) आलोदति (with acc.).

ATTAINABLE (1) लब्ध (भा, भ्), (2) सुलभ (भा, भ), (3) प्राप्य (भा, घ) ;
 (4) अधिगम्य (भा, ग्य), (5) आसादनीय (भा, य)

ATTAINER v. STAIN. Ph a bill of a *अभिसागपत्रम्

ATTAINMENT I. The act of attaining (1) अधिगम, (2) लाभ., (3) प्राप्ति ;
 (4) असागि. By the a of expr. by the part of the verb TO ATTAIN.
 For the a. of expr. by the inf. of the verb TO ATTAIN.—II. Of
 knowledge (1) व्युत्पत्ति, (2) पारदर्शिता, of great mathematical a.s
 गणितशास्त्रस्य पारदर्शी

ATTAIN I. To stain. q v.—II Long t t and of high treason
 राजद्रीहृदयित (ता, त) (2)

ATTEMPER V TO TEMPER MITIGATE

ATTEMPT (subs) (1) दयम, *I have resolved on an a on his life*
 बही बधायीदम Vi v (2) दय, पुय (— effort) *I fancy the a of*
Darubarma has been unsuccessful अफल दावर्धम पुयदममच्छामि,
 Mu III, (3) आरम्भ (= beginning), *with success proportionate to a s*
 आरम्भसहमीदय, R I 15, (4) चेष्टा

ATTEMPT (v t) I To endeavour (1) यतते म (यत् c 1) *which*
princes a to appropriate even by misdeeds दूरितैरपि कर्तुं नाममात् ययतने
 दपसूनवी द्वि यत् R VIII 2 (2) यस्तति or यस्तति म, (यस c 1 and 4)
repeatedly a ed to fly up पुन पुन पायसदुःप्रवाय स, N I 123,
 (3) चेष्टत, (चेष्ट, c 1) Mu v, (4) आरम्भते पु, (रम्भ c 1) (—to begin),
low people do not a at all from fear of obstacles आरम्भते न खलु विघ्नमयेन
 नीचे, Ma III, (5) घटते (घट c 1) (rare) B XII 26 —II To attack
 q v

ATTEND (v t) I To attend on or upon q v —II To await, stay
 for q v यतीवते (ईष c 1) —III To be present at (1) दय
 लिहति (स्था c 1) (see Ki vi 29) (2) दय दधाति or धत्ते (धा, c 3)
I a ed it to th my friend Dhanamitra अहम् दद दध्या धनमित्रेन तम्
 सन्नाधिधि D II (3) better by गच्छति सङ्गच्छति or आगच्छति, समागच्छति,
 according as it means *going or com ng* —IV. To attend to q v

ATTEND ON OR UPON (1) दय तिहते पशुप (स्था, c. 1), *returning after*
a ing on the sun सुयोपस्थानसन्निवृत्त V I (2) दय चरति, परि, (चर c 1)
a on her with care यदादुपचयती Sa. III, (3) दय चास्ते (चास्, c 2),
 N XXII 1

ATTEND TO (1) दयोति (द, c 5) (—to listen q v), *a to that (mes*
sage) ययती, R VIII 77, *a to me* मम वचन यय, (2) दय दधाति or
 धत्ते, (धा c 3) *let the superintendents also a each to his own work*
 से से दधेदय ममवधलायधिकृता Vi VII, (3) मनी यच्छति or दधाति

(दा, c 1 and 3) or निदधति (धा c 3) or युनक्ति (युञ्ज, c १) (= to apply the mind, fix one's attention on), (4) अवेक्षते (ईक्ष, c 1) (=to look after q v), *I have a ed to only one civil action* एवमेव भया प्रीरकार्यमवेक्षितम्, Sa vi

ATTENDANCE I The act of waiting on or serving (1) उपचार , (2) उपस्थानम् (rare), (3) अनुप्रा (—reception of a guest) —II Presence q v उपस्थिति Ph *there was a good a at the meeting* सभायां बहव समागतम् —III A train, a retinue q v अनुयायि वर्ग —IV Attention q v

ATTENDANT (subs) (1) अनुपर (2) अनुयायिन् (m), (3) परिचर v COMPANION SERVANT, FOLLOWER Ph *a train of a s* (1) अनुयायिर्ग , (2) परिवर्त (3) परिच्छद v also CONCOMITANT

ATTENDANT (adj) (1) अनुसदिव (की, क), (2) अनुगामिन् (f नी)

ATTENDED BY v ACCOMPANIED BY

ATTENTION I The act or state of attending (1) अवधानम् *please lend me your a for a moment* मां सुहृत् अवधानदानेनागुरुच्छुम् Ma ix , (2) मनीषीण (3) अप्रमाद or अप्रमत्तता (—carefulness), (4) अभिनिवेश (=application study), (5) अवेक्षा (=looking after) Ph *his whole a being devoted to it* अन्यद्दत्तया, K *it engages my a* मनो मे बध्नाति (after R xiii 47) , *to draw the a of the king* नरपति प्रीतिधनार्थम् K —II Politeness, courtesy q v आदर or समादर

ATTENTION PAY (1) अवधान ददाति (दा, c 3), *paying a to the buzzing of bees* हतावधान मधुलिङ्गिनीती B ii १ , (2) आद्रियते (द्र, c ६) (=to respect) *the king without paying any a (to what he said)* राजा अनाद्रय Sa vi (3) आसृज्यते (=to devote to q v) v ATTEND TO

ATTENTIVE I Heedful, observant (1) अवहित (ता, त), (2) हता वधान or हतावधान (ता, त) (=paying attention) (3) सावधान (ता त) (4) समाहित (ता त), (5) अप्रमत्त (ता, त) —II Attentive to a

guest etc (1) दर्शितादर (ता र) K , (1) दक्षिण (षा ण) (as a lover ?) V III

ATTENTIVELY (1) अवहितम् (2) सावधानम् , (3) अप्रमत्तम् , (4) मनीषीणिन

ATTENUANT (adj and subs) विद्रावक or विलायक (का, क) (?)

ATTENUATE (1) कृशीकरोति , (2) मृणूकरोति [V THIN

ATTENUATED (1) कृय (शा, श) (2) क्षीण (षा ण) , (3) अपघ्नित (ता, त)

ATTEST I To a deed *पदस्य विग्रहिप्रदर्शनाय साची भवति or स्वनाम पत्रे लिखति Ph *the will is attested by three witnesses* *अस्सेच्छापदस्य विग्रहिप्रदर्शकास्तय साचिण सति —II To manifest q v (1) प्रकटी करोति , (2) व्यनक्ति (अत्र c 1)

ATTESTATION I Verbal साक्ष्यम् —II Written Ph *the att of the will are all forged* *दृच्छापत्रे देषां साचिषां नामानि लिखितानि तस्यैव हविमम्

ATTIC (adj) *एथिनोय (या य) , यरन (नी न) (with less precision).

ATTIC (subs) perh अट्ट , शिरीगृहम्

ATTIRE (v t) (1) वस्ते , (वस c 2) (=to put on, dress q v) , (2) भूषयति (=to adorn q v) ,

ATTIRE (subs) (1) वेश , (2) परिवर्द्ध , in rich a स्कीतपरिवर्द्ध (हां र्द्धम्),

D II V DRESS CLOTHES

ATTITUDE v POSTURE POSITION Ph *Pusnia has assumed a threatening attitude towards Persia* *पारस्यराज्यं प्रति हसिधै विंशतवृत्ति कचीकृता

ATTORNEY *अवहारप्रतिनिधि , भोक्तार 1 power of a *अवहारप्रतिनिधि यदम् 1 general *अवहारसचिव , विद्यार्गदिकार्येषु राजपदसमर्पकी राजकीय प्रधानोपदेष्टा [ALLURE

ATTRACT आकर्षति, सना (लव, c 1) (Lat and Fig) v TO DRAW,

ATTRACTION I The power of a आकर्षणशक्ति —II The act of attracting (1) आकर्षणम् , (2) आलुचि (3) समाकर्षणम् —III. Allurement, enticement q v

ATTRACTIVE : L. Lit. : Ph. the *a. force* (of bodies) : आकर्षणशक्तिः.

II. Fig. ; alluring, charming . q. v. : हारिन् (f, ली).

ATTRACTIVENESS : मनोहारित्वम् : v. CHARM.

ATTRIBUTABLE : (1) आदीपणीयः (या, यं) ; (2) अभ्यादीपणीय (वा, यं). Ph. :

it was *a.* to you that we did not take the fort *तन्निमित्तं दुर्गे न गच्छीतम्.

ATTRIBUTE (v. t.) : आदीपयति (c. of हृद्) : v. TO ASCRIBE.

ATTRIBUTE (subs.) : (1) धर्म, and on the contrary, the imputation of

the subject and its *a.s.* on the object तन्निमित्तं विषयिष्यत्तदभावात्

विषये भावः, S. i. p. , (2) गुणः, possessed of the eight *a.s.* minuteness

etc. अष्टिमासदगुणीयेत्यस्य

ATTRIBUTIVE (subs.) . विधेयणम्.

ATTRITION : घर्षणम् : v. FRICTION.

ATTUNE : Ph. *a.* your voice to the lyre. *वीणाश्रुतं स्वरं कुरु.

AUBURN : (1) पिरह. (वा, वम्) v. TANNY ; (2) ब्राउनः (वा, वं) v. BROWN ;

(3) नीर (री, रं) v. YELLOW.

AUCTION : *आज्ञानविक्रयः ; सर्वोद्यम्यदात्रे पञ्चायविक्रयः . d. room *आज्ञान-

विक्रयशब्दः ; आज्ञानविक्रयशाला.

AUCTIONEER *आज्ञानविक्री (f. यी) ; य (f. या) सर्वजलसमत्वं सर्वोद्यम्यदात्रे
विभोषीति

AUDACIOUS : (1) प्रगल्भ (वा, वं) ; (2) बृह (वा, व) , (3) पुतिमान्वितः

(वा, व) ; (4) पुतिमान्वत् (f. ती) : v. BOLD, IMPUDENT.

AUDACIOUSLY : (1) पुगल्भम् ; (2) घाट्टेयम् ; (3) साहसेन.

AUDACIOUSNESS, AUDACITY . (1) पुगल्भता ; (2) पुगल्भम् ; (3) पुतिमा
or पुतिमान्वम् ; (4) घाट्टेयम् ; (5) साहसम् (=boldness) ; (6) निर्वर्जता
(=impudence.).

ACCIDILE : झुटे (टा, ट) (=distinct . q. v.). Ph. : *he speaks in an a.*

voice *स तथा निरसदीरयति यथा श्रीहर्षणा कर्षणीधरीभवति or दया श्रीतारो
परीति यद्गु. नि

AUDIBLY श्रुतम् (≈ distinctly q v) v AUDIBLE

AUDIENCE I A hearing Ph to give a कर्षे ददाति (दा, c 3) : to
give a श्रोतार समते (सम्, c 1) —II Admittance to a hearing
दर्शनम्, to give a दर्शन ददाति, R , to get an a to the king राज-
दर्शनार्थम् —III A body of hearers (1) श्रोतार (m pl) , (2) श्रोतृगणं
(3) प्रेक्षका (m pl) (=spectators) [गणनामीधनम्]

AUDIT (subs) I In gen परीक्षा II Of accounts *गणनापरीक्षा ,

AUDIT (v t) (1) परि र्क्षते (ईज c 1) , (2) शोधयति (c of घृष्) (?)
have you a ed the accounts *अपि गणना परिशीक्षिता

AUDITOR I A hearer q v श्रोता II Of accounts *गणनामीधक ,
परीक्षक or शोधक (when the meaning is clear)

AUDITORY (subs) an assembly of hearers v AUDIENCE (III)

AUDITORY (adj) Ph a passages श्रवणमार्गा (m pl)

AUGER (1) चाक्षोटीनी , (2) वेधनिका

AUGMENT (v l) वर्धते (वृष् c 1) v TO INCREASE

AUGMENT (v t) वर्धयति (c of वृष्) v TO INCREASE,

AUGMENT (subs) वृद्धि v AUGMENTATION

AUGMENTATION (1) वृद्धि , (2) वर्धनम् v INCREASE, ENLARGEMENT

AUGMENTATIVE (1) वर्धित्यु (mfn) , (2) वर्धमान (ना, न)

AUGUR (subs) (1) शकुनम् or शकुनज्ञानविद (m) (from birds), I heard
from the a that I would meet you just after 30 days शकुनज्ञानात्वाचि म
द्विसावसानकालमेव भवत्यस्य सम्प्रविशतीत्यश्वयम्, D (2) निमित्तज्ञ (from
any omen) R v SOOTHSAYER

AUGUR (v t) I To betoken, predict q v सूचयति (सूच्, c 10)

II To infer, conjecture q v शङ्कते A ed (by birds) शकुन
निर्दिष्ट (दा, द), D

AUGURY I From birds शकुनज्ञानम् or शकुनिवृत्तिज्ञानम्, R. II From
any phenomena निमित्तज्ञानम् Ph to practise a *निमित्तार्थभाष्य कथ

वति. III. An omen : q. v. : (1) शकुनम् ; (2) निमित्तम्, *a bad o.*
अनिमित्तम्.

AUGUST (adj.) . (1) महामहिम्नम् (mfn.) ; (2) पृथुधामम् (mfn.) : v. MAJESTIC,
GRAND.

AUGUST (subs) : सप्तम्या (सप्तपूर्वभाद्रपदादीषु बौद्धवर्षादयो मासः).

AUNT : (1) पित्रस्य (father's sister) ; (2) मातृस्य (mother's sister) ;
(3) पित्र्या (father's brother's wife) . ; (4) मातुली, मातुलानी (mother's
brother's wife).

AURICLE : I. The external ear . शृङ्गुली or कर्णशृङ्गुली. II. A cavity of
the heart : *हृदयशृङ्गुली ; हृदयस्य रक्तगमयलीरसकोष .

AURICULAR : श्रोत (ती, ते) Ph. *a confession* निमित्तभोजार (?)

AUROCHS पीलवृद्धस्य वनगोविशेषः

AURORA : (1) अरुण , (2) उषस् (n.) , (3) दिनमुखम् , (4) अरुण्यम्.

AURORA BOREALIS विद्युद्बली रात्रिदृश्ये मङ्गोत्पलः पुष्पाभिविशेष .

AUSPICE . I An omen . q. v. शकुनम्.—II. Protection, patronage :
q. v. . भाद्रप .

AUSPICIOUS . I. Lucky, propitious . q. v. : (1) शुभः (मा, भं) ; (2) कल्याणः
(वा, व) , (3) मङ्गलः (वा, लं)—II. Fortunate, prosperous : q. v. :
अश्लिष्टम् (f. ती) [EARLY.

AUSPICIOUSLY : शुभलक्षणे (=at an a. moment) : v. PROPITIOUSLY, FAVO-

AUSTERE : I. Severe, stern, harsh : q. v. : कठोर (रा, र).—II. Harsh,
rough (to the taste) . q. v. . शुक्रः (का, क) (?).

AUSTERE : (1) कठोरम् ; (2) उषम् , (3) निष्ठुरम् : v. SEVERELY.

AUSTERITY : (1) कर्त्तव्यम् ; (2) कठोरता . v. SEVERITY, STERNNESS.

AUTHENTIC : I. Genuine, true : (1) तथ्य (वा, यं) ; (2) सत्य (वा, यं) ,
(3) अश्लिष्टम् (मा, मं) (=not forged, as an a. register) —II. Of approv-
ed authority, reliable : q. v. : प्रामाणिक. (कौ, क), *an a. writer* :
प्रामाणिकलेखक..

AUTHENTICALLY (1) प्रमाणतः, (2) तत्त्वतः (3) मारुत

AUTHENTICATE I To render authentic प्रामाण्य करोति (क c 8) —

II To prove authentic प्रमाणयति (noml)

AUTHENTICATION Pl for a प्रामाण्य कर्तुं v CONFIRMATION

AUTHENTICITY (1) प्रामाण्य (2) सत्यता (3) अज्ञविमता (=the quality of not being forged)

AUTHOR I The writer of a book (1) कार or कर्त्ता (in comp) a of

the commentary भाष्यकार the a of the *Uttakshara* मिताक्षरकर्त्ता

Da com (2) रचयिता or कर्त्ता or कर्त्ता (=a of a book and hence to

be used when a is used abs) (3) लेखक (4) रचक or रचयिता,

(5) पद्यता (6) निम्नम् (m) (rare) (7) कृतिन् (m) (very rare)

N B 3 4 5 and 6 are gen used with some defining word —II

A maker contriver or originator q v कर्त्ता a of great wonders

कर्त्ता महाशयाना K

AUTHORLESS (1) कर्त्ता (in comp) (2) रचयित्री, (3) पद्यवी (4) रचयित्री

AUTHORITATIVE I Determinative (1) सप्रमाण (वा च) (=with proof)

(2) दृढ (दा ट) (=firm) —II Dictatorial overbearing q v

AUTHORITATIVELY (1) सप्रमाणम्, (2) दृढम् (=firmly)

AUTHORITY I Lawful power (1) प्रभुत्वम् (2) चमत्ता (3) शक्ति —II

Influence weight q v सौरभम् —III Permission order q v

अनुज्ञा —IV Testimony प्रमाण the *Velas* is our a for the अथ

वेदा प्रमाणम् (note the sing numb) —V Credibility प्रामाण्य its a

is d spotted यस्य प्रामाण्यं सन्दिग्धम् VI In pl government perl

प्रभुत्व (m pl)

AUTHORIZE I To empower (1) चमत्ता ददाति (दा c 3) (rare), (2)

अनमन्यते (मन् c 4) (=to allow) (3) निवीजयति (युज c 10) (=to

appoint) —II To legalize q v —III To authenticate q v

Pl a e l by sage व्यवहारविद्वद् (दा ट) ()

AUTHORSHIP यन्वक्तृत्वं or sim. कर्तृत्वं Ph. *the a. is disputed* * न
निरीयते कोऽस्य लेखकः १. **АУТОРЪ**.

AUTOBIOGRAPHER : *स्वचरितलेखकः ; आत्मजीवनचरितप्रणेता.

AUTOBIOGRAPHY : *आत्मचरितम् ; स्वकीयजीवनचरितम् , स्वजीवनवृत्तान्तः .

AUTOCRAT : ईश्वरः : **Υ. DESPOT.**

AUTOGRAPH (a l.) : स्वहस्तलिखित (ता, तं) : *a. letter* स्वहस्तलेख्यम्

AUTOGRAPH (subs.) : (1) स्वहस्तलेखः ; (2) स्वहस्ताक्षरम्

AUTOMATON : *स्वचञ्चलयन्त्रम्.

AUTUMN : (1) शरदः (f.) ; (2) शरत्कालः ; (3) चनाक्षः (poetical).

AUTUMNAL . (1) शरदः (ई, ई) ; (2) शरदीय (घा, घ) ; (3) शरत्कालीनः
(भा, भं).

AUXILIARY (adj.) . (1) सहायिन् (f. स्त्री) ; (2) उत्तरसाधकः (का, क).

AUXILIARY (subs.) . सहायः. Ph. *a.s i. e. a. troops* : आसारः (rare),

AVARICIOUS I Covetous q v नीभिन् (f नी) —II Desirous of wealth (1) अग्रलुब्ध (आ ल्) (2) अर्थलुब्ध (mf n) (3) धनलुब्ध (आ ल्)

AVARICIOUSLY (1) अर्थलोभात् (2) धनलोभेन v COVETOUSLY

AVERT अवेहि (2nd pers s n imper of ह्) v GET AWAY BEGONE

AVERSE (v t) (1) प्रति करोति (ह् c 8) (I) has e a d it now by taking away their clothes तत्कालमेव प्रहृत्य हरतांश्चकानि DI (१) प्रतिकारं or प्रतीकार करोति (w th gen), (3) वैराग्य उपगच्छति (गम् c 1) (with loc of the wrong doer) VI (4) परिशील्य गच्छति (यद् c 9) (w th gen) (?)

AVERGER प्रतिकर्त्ता or प्रतीकारकर्त्ता (rare)

AVENUE I Passage approach q v दारम् —II An alley वीधि a of mango trees चतुर्वीधि D III

AVER (v t) प्रतिजानीते v TO AFFIRM ASSERT

AVERAGE (adj) Pl all her joys are of a dimensions अस्यां सर्वे एवावयवा नातिष्णुमानातिहृषा D VI there was a amount of rainfall this year *अधिन्यवे नात्यधिका नात्यल्पा बुद्धि पपात, he is a man of a stamp *तस्य बुद्धिनातिमधरा नातिष्णुला

AVERAGE (subs) no equ v मध्यम् may be used

AVFIRMENT (1) प्रतिज्ञा, (2) दृढवाक्यम्

AVERSE I Disliking unwalling (1) विरक्त (क्ता क्) (2) परासक्त (वी ल्) (3) विमत् (ता त्) —II Unfavorable q v

AVERSION (1) विराग (2) विरक्ति (3) विमति (rare) (4) द्वेष

AVERT (1) निवर्तयति विनि, आ, अप- (c of वृत्) (2) निवारयति (c of व) (=to prevent q v)

AVIARY (s l) (1) पक्षिमाता (2) कुलायिका

AVIDITY v EAGERNESS GREEDINESS with a v EAGERLY

AVOCATION (1) कार्यम् (२) दण्डम् (n) (3) व्यापार v BUSINESS OCCUPATION

AVOID (1) परिहरति (ङ c 1), *avoiding his sight* दृष्टिप्रपाति परिहृत्य तस्य **Ku**
III 43, (2) वजयति (वृज, c 10) v TO SHUN, ABANDON

AVOIDABLE (1) परिहर्तव्य (व्या व्य) (2) परिहरणीय (या य), (3) वर्ज
 नीय (या य) (4) द्यूय (या, य), (5) त्याज्य (व्या, व्य) (6) परिहर्तव्य
 (या यम्)

AVOIDANCE (1) वजनम्, (2) परिहरणम् (fare) v ABANDONMENT

AVOUCH प्रति जानीते (जा c 9) v TO MAINTAIN ASSERT

AVOW स्वीकरोति (क्व, c 8) v TO CONFESS, ACKNOWLEDGE DECLARE

AVOWAL स्वीकार v CONFESSION ACKNOWLEDGEMENT

AVOWED (part, aij) स्पष्ट (ष्टा ष्ट) (=open plain, evident q v)

AVOWEDLY (1) स्पष्टम्, (2) प्रकाशम्, (3) प्रकटम्

AWAIT (v t) I To wait for q v (1) प्रतीक्षते (ईच् c 1), (2)
 प्रतिपालयति (पाल c 10) —II To be in store for आसीदति प्रत्या
 (सद् c 1) (=to be nigh), *salut on a s thee* प्रत्यासीदति सुक्तिश्रु। **Ki**
xi 36 *Ph death a s every one* मरणं प्रकति मरीरिद्या, R, *what*
a s me next * किन्तु परं मे सम्भविष्यति

AWAKE (v i) (1) बुध्यते वि, प, प्रति (बुध c 4) (2) उत्तिष्ठति (व्या c 1)
 (=to get up), (3) निद्रां त्यजति जहाति etc, (4) विनिद्र (ष्टा ष्ट) मरति etc

AWAKE (v t) I From sleep (1) नीभयति, म, नि प्रति, विप्र (c of बुध),
 (2) जागरयति (c of जाग्र) (3) निद्रां मनति (भृज c 7) (with gen)
 II From inattention, or inaction v TO APOUSE ROUSE

AWAKE (adj) (1) जाग्रत् (f तो) (2) जागर (रा र) (3) उत्तिद्र (दा, द)
 (=without sleep) (4) प्रबुद्ध (दा द) v TO BE AWAKE

AWAKE, BE जागति प्र (जाग्र c 2)

AWAKEN v TO AWAKE

AWAKENING (sub) (1) प्रबोध प्रबोधनम्, (2) बोध, (3) विबोधनम्

AWARD (v t) (1) ददाति (दा c 3) (2) विवरति (वृ c 1), (3) दापयति
 (c of दा) (a the legal sense, when a judge a s damages etc)

AWARD (subs.) निर्णय v JUDGEMENT, SENTENCE

AWARE, BE (1) जानाति (जा, c 9) (2) अत्र गच्छति (गच्छ, c 1) v. TO KNOW [(ता, त)

AWARE, MADE (1) बोधित (ता भ), (2) विबोधित (ता व), (3) अश्वसित

AWAY v the several verbs with which it is used Ph a with begging हतमेव यात्रया, Ki xiv 20, a with shame अलं द्विधा R v. 58, a (=begone q v) अन्तरमन्तरम्, Mr II, she is a. (=absent, q v)

AWE (subs.) (1) भयम्, (2) त्रास, (3) साधसम्, (4) आदर N B There is no exact equ of awe 1, 2, and 3 mean fear, 4 means respect To stand in awe of विभेति (भी c 3) (with abb) Ph Ie is known to me and not disagreeable, still I approach him with a न अ न परिचितो न चाभ्यस्त्यस्त्रिभुवेति तदादि शार्ङ्गस्य, Mal. 2.

AWE (v t) v TO FRIGHTEN, TERRIFY. [(ता, त)

AWE struck (1) भयविभ्रुत (ता, व), (2) साधुसंपरीत (ता, व), (3) तासाकुल

AWEFUL I Awe inspiring (1) घोर (रा, र) (=terrific q v not applicable to men), (2) अति तेजसिन (f भी) or महातेजस (mfn) (full of that which inspires awe applicable to men only and their appearance) Ph Oh how a is royal majesty अहो दुरासदी राजमहिमा Mal 1, wild mountain scenery grand and a प्रशान्तश्रीरनील विपुलश्रीररण्यादिभिः, V: v II Awestruck q v.

AWFULLY I Fearfully q v II Exceedingly q v अत्यन्तम्

AWFULNESS (1) तेज (of men etc), (2) प्रशान्तश्रीरना (=calm solemnity)

AWHILE (1) कियतकालम्, (2) किञ्चित्कालम्, (3) मुहूर्तम् (=for a moment)

AWKWARD I Unskilful q v अदक्ष (आ अ) II Inelegant clumsy q v (1) अपदप (पा प), (2) साव्य (आ, व्य) (=rustic), (applicable to manners etc)

AWKWARDLY : v. clumsily, inelegantly, unskilfully.

AWKWARDNESS : I Unskilfulness : q. v. II. Inelegance - q. v. :
याव्यता.

AWL (1) आरा, (2) चर्मप्रमेदिका (shoemaker's a), (3) वेधनिका. v. GIMLET.

AWN : (1) किशोरः ; (2) शय्यशृङ्गम्, (3) गङ्गा, (4) शृङ्गम्.

AWNING : (1) वितानन ; (2) छत्रीव. v. VELL.

AWRY : (1) तिर्यक्, (2) तिरश्चोन्नम्, (3) साधि, (4) कुटिलम्.

AXE : (1) कुटारः ; (2) परण, (3) परश्वध. *A small a* कुटारिका.

AXIOM *अप्रमेयतत्त्वम्, स तथ्यिद्वन्तु. K. d.

AXIS : *अक्षरेखा.

AXLE, AXLE-TREE (1) चक्रदण्ड (?) ; (2) अक्षायम् (?) ; (3) अगुक्षयं (?).

AYE : I. Yes - q. v. II. For aye : v. ALWAYS.

AZURE, नील (ब्लू, ल). .

B.

BABBLE (v. i) : (1) जल्पति (जल्प्, c 1.) ; (2) प्र-जल्पति (जल्प्, c 1.) ; (3) वावद्दि,
वावद्दि, or वावद्दीनि (freq. of वद्), (4) वावद्दि, वावद्दिनि (freq. of वद्).

BABBLE, BABBING (subs.) : (1) जल्प ; (2) जल्पनम्, (3) जल्पितम्, (4)
प्रजल्पितम्.

BABBLER : (1) जल्पक (का, क), (2) जल्पक (की, कं), (3) वावट (टा, टं) ;
(4) वावट्क (का, क), (5) प्रजालिन् (f. भी).

BABBING (adj.) :—I. Lat. - v. BABBLER. II. Fig : v. MURMURING.

BAGGON. दम्बुमन् (m.) (?), बागवन्दिद.

BABY, BABE - दासक, m. (दासिका, f) : v. INFANT, SUCKLING, CHILD.

AWARD (subs.): निर्णय : v. JUDGEMENT, SENTENCE.

AWARE, BE : (1) जानाति (जा, c. १) : (2) अवि-गच्छति (अम्, c. 1.) : v. TO KNOW. [(ता, त).]

AWARE, MADE : (1) बोधितः (ता, तं) ; (2) विबोधितः (ता, तं) ; (3) अवबोधितः

ĀWA1 : v. the several verbs with which it is used. Ph. : a. with *begging* कृतमेव याज्ञया, Ki. xiv. 20. ; a. with *shame* अक्षुं क्रिया R. v. 53. ; a. (=begone : q. v.) अनारमन्तरम्, Mr. 11. ; *she is a.* (=absent, q. v.).

AWE (subs.) : (1) भयम् ; (2) वास ; (3) साध्वसम् ; (4) आदर. N. B. There is no exact equiv. of awe : 1, 2, and 3 mean *fear*, 4 means *respect*. To stand in a. of. विभेति (भी, c. 3.) (with abb.). Ph. : *he is known to me and not disagreeable, still I approach him with a.* न च न परिचितो न साध्यस्त्वयश्चित्तमुपैमि तदापि पार्थिवस्य, Mal. 1.

AWE (v. t.) : v. TO FRIGHTEN, TERIFY. [(ता, तं).]

AWE struck : (1) भयविभ्रत (ता, तं) ; (2) साधुसंपरीत (ता, तं) ; (3) वासाकुलः

AWEPUL : I. Awe-inspiring : (1) धीरः (ता, तं) (=terrific : q. v. : not applicable to men) ; (2) अति-तेजस्विन् (f. धी,) or महातेजस् (mfn.) (full of that which inspires awe : applicable to men only and their appearance). Ph. : *Oh how a. is royal majesty* अक्षो दुःरासदो राजमहिमा Mal. 1. ; *wild mountain scenery grand and a.* प्रशान्तगम्भीरशैल-विपुलधीरस्त्रनिर्मिनिः, Vi. v. II. Awestruck : q. v.

AWFULLY : I. Fearfully q. v. II. Exceedingly q. v. : अत्यन्तम्.

AWFULNESS : (1) तेज (of men etc.) ; (2) प्रशान्तगम्भीरता (=calm solemnity).

AWHILE : (1) क्विप्तकालम् ; (2) क्विचित्कालम् ; (3) सङ्क्षिप्तम् (=for a moment.)

AWKWARD : I. Unskilful : q. v. ; अदक्षः (आ, अ) II. Inelegant, clumsy : q. v. : (1) अपदक्ष (पा, प) ; (2) पाश्र्वः (आ, अ) (=rustic), (applicable to manners etc.).

AWTWARDIA V GUMSHY INFLUENTLY, UNSKILFULLY

AWKWARDNESS I Unskilfulness q v II Inelegance q v

शाम्यता

AWL (1) आरा (2) चर्मप्रवेदिता (shoemaker's), (3) वेधनिका v GIMLET.

AWN (1) किशोर , (2) मल्लकम् (3) चूरा , (4) शूकम्

AWNING (1) विमानम् (2) छत्रीन v VEIL

AWPY- (1) तिथक , (2) तिरथीनम् (3) नावि (4) कुटिलम्

AXE (1) कुठार , (2) परग (3) परबध A small a कुठारिका

AXIOM *अप्रमेयतलम् , स तसिद्धतु K d

AXIS *अक्षरेखा

ALE AXLE TREE (1) अक्षदण्ड (?) (2) अक्षायम् (?) , (3) अक्षकर्म (?)

AYE I Yes q v II For aye v ALWAYS

AZURE नील (ला ल)

B.

BABBLE (v i) (1) जल्पदि (जल्प c 1) (2) प्र लपति (लप c 1) , (3) वारब्दे ,
वावदि or वावदीमि (freq of वद्) (4) वावब्दे , वावधमि (freq of वध) .

BABBLR, BABBLING (subs) (1) जल्प , (2) जल्पनम् , (3) जल्पितम् , (4)
प्रलपितम्

BABBLER (1) जल्पक (का क) (2) जल्पाक (की क) (3) वाषाट (टा ट) ,
(4) वावदूक (का क) , (5) प्रलापिन् (f नी)

BABBLING (adj) —I Lat v BABBLER II Fig v MURMURING

BABOON बभुनम् (m) (?) , बानरविशेष

BABY, BABE दारक m (दारिका, f) v INFANT, SUCKLING, CHILD

BABYHOOD ब्रैयवम् (= child hood q v)

BABYISH बालिम् (शा, प्र) v CHILDISH

BACCHANAL, BACCHANALIAN तान्त्रिक (की, क) (?)

BACHELOR (1) अकृतदार or अकृतविवाह v UNMARRIED, (2) वरुण or वरुण (very rare) Ph a b of arts * विष उपाधिधारिन् (f श्री).

BACK (subs) I Of an animal पृष्ठम् *w/lose b s the enemy las se v* हृष्टहानतादिना, K: xi 19 Ph *behind ones b* (1) पृष्ठतः, (2) परीच (in ones absence) II As opposed to front (1) पृष्ठम् *on the* * *b of a writing* लेखन पृष्ठे, l (2) पृष्ठदेश

BACK (adv) v BACKWARDS It is generally expr by the prefix प्रति *to com+ bac/* प्रत्यागच्छति, *to g v+ bac/* प्रति ददाति, etc

BACK (v 1) पत्या रर्चते (वृत्, c 1) v TO GO BACK

BACK (v t) I To mount q v II To support second q v III To drive backward प्रतीप वृद्धति (वृद्ध, c 6) or चालयति (c of चल)

BACKBITE (1) परीचे परि वृद्धति (वृद्ध c 1), अमूयति (nom), etc v TO SLANDER, (2) पृष्ठमांस अति (अद c 2) खादति (खाद c 1) (with gen) (not very common)

BACKBITER (1) पृष्ठमांसहार (2) यः परीच परि वृद्धति etc, (?) पिशुन (?)

BACKBITING (1) पृष्ठमांसहानम् (?) पिशुनवाक्यम् v SLANDER

BACKBONE (1) पृष्ठवज्र (2) कर्मेष्ट, (3) कर्मेष्टका, (4) रीटक (rare)

BACKDOOR (1) पश्चात्तरम्, (?) पश्चक

BACK GAMMON क्रीडाविशेष b board (1) अष्टापदम् (?), (2) चक्रपङ्क्ति (2)

BACK-GROUND * पश्चाद्भूमि (in print with अग्रभूमि) or expr by circuml

BACK-SIDE (1) पृष्ठभाग (2) पृष्ठदेश v also BUTTOCK

BACK SLIDE स्वधर्मोद्धारयति (अश्र c 4), अन्ते (अश्र c 1) v TO GO ASTRAY

BACK SLIDER (1) अग्रम (हा ए), (?) धर्मोन्त (हा ए) v ALSO TIT

BACK STAIRS * (1) पचसीपानम्, (2)* अन्न सीपानम्

BACKWARDS I Towards the back पृष्ठभागे or पृष्ठदेशे II On the back *to fall b* अग्रसूत्रपार्तं पतति—III In a reversed direction प्रतीपम् Ph *to go b* (fig) कुमशीजनति गच्छति

BACKWARD (adj) I Reluctant, averse q v परासूच (षी, ष) II Slow, dull q v कुण्ठित (ता, त) —III Late q v. IV *Reversed q v प्रतीप (पा, पं)

BACKWARDNESS परासूचता v RELUCTANCE, AVERSION

BACON *आवण्युक्तगुरमोक्षं, perh वज्रुरम्

BAD Gen expr by the prefixes दुर, कु अप etc and sometimes by the affix क *a b man* दुर्जन, *b weather* दुर्दिनम्, *b luck* दुर्द्वम्, *not a b speaker* अकद्वद, *a b road* कद्वधन् (m), *b food* कद्वन्नम्, *b design* कुमति, *b policy* अपनय, *b reputation* अपयश, *a b horse* अवयव v WICKED, INJURIOUS, UNFAVORABLE

BADGE (subs) (1) चिह्नम्, (2) लघुचम्, (3) चिह्नम्

BADGER (subs) भद्रकृजातीयजन्तुविशेष

BADINAGE (subs) नर्त्यभाषितम् v JOKE, RAILLERY

BADLY Ph *I am b off for servants* भव्यमावात् क्षिप्रानि, *you have behaved b towards her* तस्या त्वयातार्थमाचरितम्, *he is b bitten by the dog* स कुदुरिष तीक्ष्ण or बलवत् दष्ट *b governed* कुशासित (ता, तं) *b formed* कदाकार (रा, र) *smelling b* दुग्न्ध (न्धा, न्ध) v WRONGLY, WICKEDLY, UNFORTUNATELY

BADNESS (1) by the adj *b of character* दुराचार, *the b of this soul is proverbial* *अस्य प्रदेशस्य कुमतिक्रिया प्रसिद्धा, (2) दुष्टता (= wickedness), (3) निर्गुणता (= worthlessness)

BAFFLE (v t) (1) व्यर्थी करीति (2) भीभी करीति v FRUSTRATE, ELUDE.

BAG (subs) (1) perh पुटम्, *canvas b* *शाणपुटम्, (2) मन्था, *leather b* चर्ममन्थिका, D II, (3) गोषी, (=sack q v)

BAGATELLE I a trifle q v II A game कनुक्रीडाविशेष

BAGGAGE I Of an army (1) साधनम् *the bugle sounding and the b being ready* आहताया प्रयागमेव्या सञ्जीक्रियमाणे साधने K , (2) दीपः (= provisions), Si II 64 II A strumpet q v दम्की

BAGNIO I A bath q v स्नानागारम्—II A brothel q v वैश्यालय

BAGPIE सुपिरवायविशेष

BAIL (subs) I The person who gives b (1) प्रतिभू *he who stands a b to produce a man* यी यस्य प्रतिभूतिहेतुर्न्यायेह मानः, M VIII 158 , (2) लघ्नक —II Security प्रातिभाष्यम् on b प्रातिभाष्यम् D vi

BAIL (v t) I As applied to securities Pl *I will b you* तत्राह प्रतिभूर्भवामि (भू c 1) or तिष्ठामि (स्था c 1) —II As applied to magistrates प्रातिभाष्यम् सुचति (सुच c 6) or नीचयति (सुच c 10)

BAILABLE Ph *it offencers b* *दास्यलघ्नकीपरप्राथ or, अक्षिप्रपराधे प्रतिभूर्भवति

BAIL BOND *प्रातिभाष्यपत्रम्

BAILIFF *आसेपादिकर्मणि नियुक्त शरिफस्य प्रतिनिधि , *यष्टिपद

BAIT (subs) आमिषम् (*Lat & Eng*), Is II 44

BAIT (v t) I To apply a bait (1) सामिष करीति (2) , (2) आमिष बहिःसे निदधानि (धा c 3) —II To furnish animals with food on a journey यात्रादिना नीजयति (c of भुज) (2) Ph *bring his horse* एन तावदागच्छीतकतिपयदूषामकालकालम् लब्ध्वा h —III To attack an animal with dogs Ph *to b a bear* भद्रकूशाधनाय कुङ्कुरान् प्रपुदति (पुद c 6)

BAKE (v t) (1) पचति (पच, c 1) (prop to cook q v) *baked brick* पकेष्टका Mr , (2) भञ्जति ते (भञ्ज c 6) (-to fry, q v) *the word tja (also) means I'd gra n* लाज भट्टपान्ने Ph *baked in an iron pan or oven* (as bread, cakes etc) कान्दर (बी व)

BAKE HOUSE BAKERY (1) भूषणाला (?), (2) पाकशाला (?)

BAKER (1) आपूपिक (2) कान्दरिक , (3) पिष्टकपाचक

BALANCE (s bs) I A pair of scales (1) तुला , (2) मापन (?) *The*

ben : of a b तुलादण्ड , the thing by which it is suspended मयह or
मयाह , the cup of a b घट , assay b माराची —II Of an account
(1) शेष (=remainder q v), he asked for the b of money खहीअशेष
दाणु व धन मायमहाय न, Ray , (2) खनर (=difference q v), give the
whole b दीवत मज्झिमसार, Ray —III Counterpoise q v —IV.
Comparison, estimate q v तुलना

BALANCE (v t) I To bring to an equipoise तुल्यति (तुल्य, c 10)
(Hat and Fig) Ph their equipment is not b d न तुलायतताबदनयो
परिहर, V, vi II To counterpoise q^r v III Of accounts -
(1) मज्झिमसारि (ह, c 8) , (2) यकीनवेति (v), bring the account यथना-
दिहीहय Ray

left an l i g h t h a n d s s e n t (t h e b) u p बामदक्षिणायां जरायां पर्यायेणामि
 दृष्टुं श्यापयत D VI II A round mass (1) गोल (mn), (2)
 वर्तुल a s m a l l b मुनिका, t h e e y e b तारा a b o f t h r e a d सूतकीदम् (?)
 III A meeting for d a n c i n g (1) नृत्यम् (2) भर्त्तनम् (=dancing)

BALLAD गद्या b a n g e r, (1) गायिक (2) गायकार

BALLAST * निलम, पीलस्यै र्थाय तदधीमायनिविष्ट पत्तरोलीहादिद्रव्यम्

BALLET no equiv यात्रा w o u l d l o b g r l (1) नच की, (2) नटी

BALLOON (1) विमानम् (2) क्लिमदानम्

BALLOT (subs) I A ball or ticket used in voting * मुटिका II
 V o t i n g b y b * मुटिका निधतमुटिकापातेन मतमतप्रकाशनम्

PALLOT (v i) मुटिकापातेन मतमत प्रकाशयति (c of काम)

BALL ROOM (subs) * मृगशाला नर्तनकोष्ठ

BALM I The sap of a shrub निधामनिधि II Solace, comfort q r
 सुपालिप (?)

BALMY I O d o r f e r o u s a r o m a t i c q r सुसन्धि (mf:) II Assuag-
 i n g s o o t h i n g (1) तापहर (री र) (2) शान्तिद (दा द) Ph the
 b t r e e * बामवृक्ष

BALSAM v BALM

BALSAMIC v BALMY S O F T U N C T U O U S

BALUSTRADE पथीव (m n) (?), मृतिविग्रह

BAMBOO (1) वेणु (2) वम्, (3) कीचक (when rattling)

BAMBOOZLE (v t) बध्मते (बध्म c 10) v F O O L, T O M A K E A, T O
 D E C E I V E

BAN f A p r o c l a m a t i o n q r II Of marriage Ph I a v e y o u p u b-
 l i s h e d t h e b a n n o f m a r r i a g e * अपि विवाहधीषणा प्रकाशिता III Inter-
 d i c t i o n p r o s c r i p t i o n q r Ph u n d e r b t o t o u c h निर्विद्वस्त्र (v i
 जे) IV Curse जप

BAN (v t) v t o c u r s e

BANANA I The tree (1) कदली, (2) एना II The fruit (1) कदलीफलम्, (2) चम्पकम् (a species of it)

BAND (subs) I That which binds (1) बन्ध *b of hope* चाशाबन्ध, Me 1. 10, (2) बन्धनम्, (3) बन्धनी II A company of persons (1) दलम्, (2) गुलम् (*b of troops*). III Musical instruments - (1) वाद्यमाण्डम् (?), (2) तूर्य्यम् (?)

BAND TOGETHER (v) बद्ध (ता, य) (भक्ति) (भू c 1) v. TO COMBINE

BANDAGE (subs) (1) बन्ध, Sr, (2) पट (=cloth) (only when the sense is clear)

BANDAGE (v t) - बध्नाति (बन्ध, c 9), *b with a soft cloth* श्रद्धुपट निवेष्ट्य बधीयात्, Sr Ph *things used in b ing sorts* वणश्चनद्रव्याणि, Sr

BANDEOX वेदिष्ठा (?)

BANDIT (1) परिपयिन् (m), (2) दस्यु v ROBEER

BANDI (v. t) I To exchange q v विनिमयते (नि, c 1) II To agitate q v

BANDY LEGGED - (1) बन्धु (mfn); (2) पद्मतज्जानु (mfn)

BANE I Poison q v विषम् II Any fatal cause of mischief - Ph *he became the b of India* * भारतवर्षस्य जालघयी or काधी बभूव, *prostitution is the b of society* * देशादिति तमाप्तसान्दर्भमूलम् III Ruin, destruction q v.

BANEFUL (v): v PERNICIOUS, INJURIOUS, DESTRUCTIVE

BANG (v). v. TO BEAT, STRIKE Ph *thr door b s* विरोति पपाट Mr.

BANG (subs). Ph *opened the door with a b* महाशब्दपूर्वक कपाटमपावृत्य बत् १, EXPLOSION, v also BLOW, STROKE

BANIAN TREE (1) बर, (2) शरीष *its berry* श्रेयसीधम्

BANISH (v. t) I. To condemn to exile (1) निर् वासयति (c. of वम्) *first of all, Jibashi Idhi was b ed from the city* आदावेव जीवसिद्धिर्नगरा विवासित, Mu 11, (?) वि वासयति, प्र-(c of वम्) V VIII 1-3, (3)

निर चक्षति (चक्ष, c 4) *bed Janak from his house, but not from his*
mind गङ्गाविरला न तेन वैदेहसुता समस्त, R xiv 84 v TO DRIVE AWAY
 (4) प्र व्राजयति (c of व्रज्) (rare) M II Fig to drive away,
 remove q v निरक्षति *she was bed (from their minds)* यदा
 निरला K1 x 58

BANISHMENT (1) निवासनम्, (2) निवासनम्, (3) प्रवासनम्

BANISTER *सीपान्स्त्रम्

BANK (subs) I For dealing in money *धनागारम् *the affairs of*
the b were wound up *धनागारकायाणि सञ्चयानि, *the b failed*
 *धनागारमसञ्चय or चय जनाम् II Of a river etc (1) तीरम्, (2)
 तटम्, (3) कुलम्, (4) पतीरम्, (5) रोधम् (n) (6) कथम् (rare) *The*
opposite b पारम् *The near b* अगारम् *A small b* सैकतम् *B of*
a hill वदन् III A mound q v (1) चय, (2) वय (mn)

BANK (v t) v TO ENDBANK

BANK (v i) (धनागारिण) अगारिणि (छ c 1) ()

BANKEE (1) अडिन् (m) (2), (2) *धनागारपति, (3) ऊषीद बाण्डुसिक
 (= money lender)

BANKING (1) बाणहार P 1, (2) अर्थव्यवहार (3) अर्थव्यवहार

BANK NOTE *धनागारपत्रम्

BANKRUPT (subs) परिचोषी वनिक (after M) अर्थमोधनाशमी वनिक (2) *A*
fraud lent b *प्रकाशपरिचोष, सप्तमर्षप्रवचनय यो गतभिभर्ता प्रकाशयति

BANKRUPTCY परिचोषता (?) अर्थमोधनाशति (?) गतभिभर्ता (?)

BANKER (1) धुज, (2) पत्रका (3) कपु, (4) वैजयन्ती, (5) कतलम्

BANKERET *दसष्टोषीपानिभिर्धय.

BANLOCK पिष्टकविशेषः

BANQUET (subs) सञ्जीवनम् (2), विविधभोजनम् (2)

BANQUET (v t) (1) सम्भोजयति (c of भुज्), (2) भोजनविशेषे सम्
 तोषयति (c of भुज्) II

BANQUET (v. i.): (1) भुंक्ते (भुज्, c. 1.); (2) अयव-हरति (हृ, c. 1.)

BANTER (v. t.): परि-हसति (हस, c. 1.): v. TO JOKE, MOCK.

BANTER (subs.): परिहास ; v. JOKE, JESTING.

BANTERER : (1) परिहासवेदिन् (म.) ; (2) परिहासवेत्तु (म.) v. JESTER.

BANTLING : (1) डिम्ब. ; (2) अर्भक , v. INFANT.

BAPTISM : *अभिषेकः, a certificate of b. *अभिषेकनिर्द्धारनम्.

BAPTISMAL : expr. by tat. comp., b. font *अभिषेककुण्डम्.

BAPTIST : I. In gen. : *अभिषेक (म.) II. An anabaptist : q. v.

BAPTIZE (v. t.). (1) *अभिषिञ्चति (बिष्, c. 6.) ; (2) *हृदयं दाहयति (c. of दह्).

BAR (subs.): I. Of a door : अर्धलम्. II. Of a cage etc. : रथाक्षा

v. POLE, BEAM. III. A hindrance or obstruction : q. v. : दम्बु.

IV. A bank at the mouth of a river or harbour. दम्ब (?) V. For

prisoners in a court of justice, or in an inn : *वृत्तिः. VI. Any

tribunal : q. v. : Ph. at the b. of public opinion *साधारणन्यायि.

VII. The entire body of advocates *अभिवापकाङ्ग ; अन्वोदितम्.

(m. pl.). VIII In music : सन्ध. (?). IX. An ignot or wedge of

metal perh. विषय.

BAR (v. t.): I. To bolt : q. v. II. To hinder, prevent : q. v. :

(1) नि-रुध्ति (रुध्, c. 1.) ; (2) प्रति-वैरति (विष्, c. 1.).

BARB (subs.). I. A horse : q. v. : वाजिः. II. Of an arrow : अर्धः (?).

BARBACAN. *उपदुर्गम् ; प्रवेगनिरोधनायम् नगरपालनिकिन्ने दुर्गरविर्गम्.

BARBARIAN (adj.): v. BARBAPOTS.

BARBARIAN (subs.): I. An uncivilized person : (1) असभ्यः (भा, यं) ;

(2) येन (properly one who is not a Hindu, but may be used in the

sense of b.). II. A cruel man. विमरः (?) : v. CRUEL.

BARBARIC : i. e. foreign : q. v. : विदेशीय (या, य).

BARBARISM : I. Incorrect language : अस्मिन् (?) gentlemen do not use

b s in the r speech नादा स्त्रैच्छन्नि भाषाभि *Tab II* An uncivilized condition असभ्यता *III* Barbarity *q v*

BARBARITY (sub) (1) निष्ठुरता (2) कार्यन् *v* FEROCITY, CRUELTY

BARBARIZE (v t) *स्र स्त्रीकरोति (श c ५) *v* TO BRUTALIZE

BARBAROUS (adj) *I* Uncivilized *q v* असभ्य (आ भ) *II* Cruel, ferocious *q v* (1) निष्ठुर (रा र), (2) क्रूर (सा स)

BARBAROUSLY *I* Without refinement (1) असभ्यम् (?) (?) अशीलम् (= coarsely indecently) *II* Cruelly *q v* निर्दयम्

BARBAROUSNESS क्रौर्यम् *v* BARBARITY, BARBARISM

BARBED (adj) कार्यन् (f नी) (?)

BARDEL नादेयमतस्परिमय

BARBER (1) नापित (2) चरिन् (m) (3) चौरिक (4) सुष्ठिन (m) *Is shop* नापितशाला *b s buss ess* नापित

BARBERRY गुल्मविशेष

BAND (1) मागव (2) वैतालिक, (3) बन्दिन (m), (4) मयूक *II v* poet *q v* कवि

BARE (adj) *I* Uncovered (1) अनावृत (ता त) (?) मूल्य (आ न्य) (3) काल (ला ल) (only of places and things) on the *b* ground स्थितिन एर काल *Is v is* *II* Destitute *q v* दीन (दा न) *III* Simple unadorned *q v* *IV* Mere alone *q v v* Thread bare औष (वां थ)

BARE (v t) विरजयति *v* TO UNCOVER DIVEST

BARE FACED (adj) निर्लज्ज (आ भ) *v* IMPUDENT

BARE FACEDLY (adv) निर्लज्जम् *v* IMPUDENTLY

BARE FACEDNESS निरज्यता *v* IMPUDENCE EFFRONTERY

BARE FOOT BARE FOOTED (1) मूल्यपाद (दा द) (2) अनावृतपाद (दा द)

BARE HEADED (1) अनावृतमिरम (mfn) (?) मूल्यमस्तक (आ क)

BARELY *I* Only *q v* कीरणम् *II* Scarcely *q v* कथञ्चि

BARENESS I Nakedness अनावृतत्वम्—II Indigence अ व दैन्य

BARGAIN (subs) I An agreement or stipulation अ व (1) समय
(2) सल्लि (f) II A gainful or satisfactory transaction Ph
by the house, it is a good b *अलसूखिन लभ्य गृह प्रीतीदि

BARGAIN (v 1) पवति (पय् c 1) (?) v TO AGREE, STIPULATE

BARGE I A pleasure boat केनिनीका (?) II A large boat for the
conveyance of passengers or goods (1) तरावु , (2) तरावु , (3) बहिरम्

BARGEON (1) नाविक , (2) पीलवाह

BARK (subs) I Of trees (1) वक्कन (mn), (2) वक्कन , (3) लव्
(f), (4) वल्लि (f) (rare) II Of dogs वुद्धनस III A
small vessel (1) नौ , (2) लघु

BARK (v t.) (1) वक्कल निर्द्धरति (क्, c 1) अपनयति (नौ, c 1) etc , (2)
लवयति (noun), (3) लवति (लव् c 1)

BARK (v 1) (1) वुद्धयति ते (वुक् c 10), *b ed at b j dogs वुक्क रैवुं कानान*
Mr 1 (2) मयति (मय्, c 1), *human dogs always b thus मयन्ति द्वैव*
अनत्त मदेर, Mah

b s in their speech नार्वां स्त्रिचक्रि भाषामि, Mah. II. An uncivilized condition : असभ्यता. III. Barbarity : q. v.

BARBARITY (subs.) : (1) निष्ठुरता, (2) क्रौर्यम् : v. FEROCITY, CRUELTY.

BARBARIZE (v. t.) : 'स्त्रीच्छेदकरीति (ल. c. *) : v. TO BRUTALIZE.

BARBAROUS (adj.) : I. Uncivilized : q. v. असभ्यः (भ्या. ष्यं). II. Cruel, ferocious : q. v. : (1) निष्ठुर (रा, र); (2) क्रूर (सा, स).

BARBAROUSLY. I. Without refinement : (1) असभ्यम् (?); (2) अशीलम् (= coarsely, indecently). II. Cruelly : q. v. : निर्दयम्.

BARBAROUSNESS : क्रौर्यम् : v. BARBARITY, BARBARISM.

BARBED (adj.) : क्रौर्यन् (f. नी) (?).

BARBEL : नाद्वयमत्तम्यमिषः.

BARBER : (1) नापिन, (2) चूरेन् (m.), (3) शौरिक; (4) मुष्टिन् (m.).

A b s shop नापितशाला; *b s business* नापितः.

BARBERRY : शुद्धमिषः.

BARD : (1) नागवः; (2) वैयालिक; (3) वदिन् (m); (4) मधुक. II. A poet : q. v. कविः.

BARE (adj.) : I. Uncovered : (1) अनावृतः (ता, तं); (2) मून् (भ्या, ष्यं)^१; (3) कोख (ता, त्) (only of places and things), *on the b. ground* स्थित्वा एव कोखे, Ku. v. 12. II. Destitute q. v. : दोनः (ता, तं). III. Simple, unadorned : q. v. IV. Mere, alone. q. v. V. Thread-bare : क्रीणं (तां, त्).

BARE (v. t.) : विरक्षयति : v. TO UNCOVER, DIVEST.

BARE FACED (adj.) : निर्लज्ज (भ्या. ष्यं). v. IMPUDENT.

BARE-FACEDLY (adv.) : निर्लज्जम् : v. IMPUDENTLY.

BARE-FACEDNESS : निर्लज्जता : v. IMPUDENCE, EFFRONTERY.

BARE-FOOT, BARE FOOTED : (1) शून्मद (दा, दं); (2) अनावृतपाद (दा, दं).

BARE HEADED : (1) अनावृतमिरन् (mfn.); (2) शून्मसक्तः (दा, द).

BARELY I. Only. q. v. कोषम्. II. Scarcely : q. v. कथयिन्.

BARTER (v. t.): (1) निमयते, विनि, (नि, c 1); (2) परि-वर्षयति (c. of उत्तु) Ph.: *he b ed a book for a cloth* *स पुस्तक दत्त्वा वस्त्रं जयाह.

BARTER (v. i.): द्रव्याणि विनिमयते न विक्रीणीते.

BASALT . पत्थरविशेषः.

BASE (adj.): I. Of mean parentage: (1) अनभिजात (ता, तं); (2) अकुलीनः (ना, न); (3) दुष्कुलीनः (ना, न). *A b man*: (1) ब्राह्मणः; (2) इत्यङ्गनः, Ki. II. A bastard: विजन्मन् (mf). III. Mean, disingenuous: (1) निरुद्ध. (दा, दं); (2) अपरुद्ध (दा, द), (3) कर्द्व्यः (यां, यं); (4) जघन्य (या, य); (5) पातकः (रा, र). IV. Of musical tones: गम्भीर (रा, र): v. GRAVE, DEEP. V. Of metals: निरुद्ध. or अपरुद्ध: (दा, द). Ph.: *b. metal* कुयम्.

BASE (sub.): I. The bottom of any thing; अधोभागः: v. FOOT, FOUNDATION.—II. In geo.: भू. or भूमि, Li. ~

BASED ON (as adj): मूल (ला, ल) (in comp.), b. on knowledge ज्ञानमूल (ला, ल).

BASELESS: अमूलक (का, क): v. GROUNDLESS, IMAGINARY.

BASELY: expr by the adj.: v. MEANLY, DISGRACEFULLY.

BASEMENT (1) भित्तिमूलम्; (2) वास्तु (भ.); (3) फीट.

BASENESS: I. Meanness q v.: (1) निरुद्धता; (2) कर्द्व्यता, (3) अनादरता.

—II. Of birth: दुष्कुलीनता.—III. Bastardy विजन्मता.—IV. Of sounds. गम्भीर्यम्.—V. Of metal: (1) निरुद्धता, (2) अपरुद्धता.

BASHFUL (adj): (1) अज्जायोधः (ला, ल) (applied only to persons), (2) सञ्जातु (mf); (3) अज्जातु (f, सी) - v. MODEST, SHAMEFACED.

BASHFULLY: (1) ससञ्जम्; (2) सश्रीडम्; (3) सशपम्.

BASHFULNESS: (1) अज्जायोधता; (2) मालीनता: v. MODESTY.

BASIL: तुलसी (the holy b.).

BASILICA: धर्ममाला (r).

BASILISK: सर्पमेव, *तलकः.

BARONAGE I The whole body of barons *बैरणागं II The rank of a baron *बरणपदम्

BARONESS बैरणावधू

BARONET उपाधिनिमित्त *उपबैरण

BARONIAL (adj) *बैरणीय (या य)

BARONY * बैरणाधिपत्यम्, बैरण्यम् (?)

BARQUE नाविविशेषः

BARBACK (nearest word) निवेश, व CAMP

BARBACK MASTER *निवेशाध्यक्ष, निवेशाधिकारिन् (m)

BARREL (subs) I A kind of cask भाण्डम् (=any vessel) II A cylinder or tube as of a gun or watch नाला or नाली (?)

BARREL (v) भाण्डे निवेशयति (c of विग्र)

BARREN (1) वन्यूध (न्यूधा, न्यूध) (lit and fig), a b woman वन्यूधा K b close anger is not b चवन्यूधकीप (पा, य) Kt 1 33, (2) निष्फल (ना छ) (not applied to females व unfruitful) Ph b soil चनुर्वरा or चयममदा भूमि

BARRENNESS (1) वन्यूधता (2) वन्यूधात्व (of females), Sr, (3) निष्फलता (=fruitlessness)

BARRICADE (subs) उपादिनिमित्तपाकार

BARRICADE (v t) उपादिना प्रवयमार्गदीन् अवरुणहि (द्वय c 7) व TO OBSTRUCT, BLOCK UP

BARRIER I Fence, enclosure q व उदि II An obstacle q व (1) प्रतिवन्ध, (2) द्यूध III A boundary q व सीमा

BARPISTER *अभिभाषकविशिष्ट, व्याहारपरिणत

BARROW I A vehicle हस्तचालितयानविशेष II A castrated hog उन्पाटितउपध भूकर (?) III A mound or hillock q व

BARRIER (sole) (1) विनिमय, (2) निमेष (rare), (3) निमेष (rare) व.

BARTER (v. t.): (1) नि-मयते, बिनिः, (मि. c. 1); (2) परि-वर्तयति (c. of बर्त). Ph.: *he barred a book for a cloth* 'यं पुस्तकं कृत्वा वस्त्रं जपान्'.

BARTER (v. l.): द्रव्याणि दिनिमयते न विक्रीणीते. *

BASALT: पत्थरविशेषः.

BASE (adj.): I. Of mean parentage: (1) चतुर्भिर्जात. (ता, रं); (2) पञ्चलीनः (ना, म); (3) दुष्टु लीनः (ना, म). *A base man*: (1) प्राहत, (2) पदगन्धः, Ki. II. A bastard: विजन्मन् (mfn). III. Mean, disingenuous: (1) निरुद्ध. (दा, दं); (2) अपरुद्ध (दा, द), (3) कर्तृदः (दां, दं); (4) कपय (दा, द); (5) पामर (रा, र). IV. Of musical tones: गभीर (रा, र): v. GRAVE, DEEP. V. Of metals: निरुद्ध: or अपरुद्ध: (दा, दं). Ph.: *base metal* कुप्यम्.

BASE (sub.): I. The bottom of any thing: अधोभागः. v. FOOT, FOUNDATION.—II. In geo.: भू. or मृमि, Li. ~

BASED ON (as adj): मूल (ला, ल) (in comp.), *base on knowledge* ज्ञानमूल (ला, ल).

BASELESS: चमूलक (का, क): v. GROUNDESS, IMAGINARY.

BASELY: expr by the adj.: v. NEARLY, DISGRACEFULLY.

BASEMENT (1) भित्तिमूलम्; (2) वास्तु (v.); (3) पीठ.

BASENESS: I. Meanness q v. . (1) निरुद्धता, (2) कर्तृदता, (3) चतुर्भिर्जातता.—II. Of birth: दुष्टु लीनता.—III. Bastardy विजन्मता.—IV. Of sounds. गभीर्यम्—V. Of metal: (1) निरुद्धता, (2) अपरुद्धता. *

BASHFUL (adj.): (1) शर्माशीलः (ला, ल) (applied only to persons), (2) शर्माशु (mfn.); (3) शर्माशु (f. ती) - v. MODEST, SHAMEFACED.

BASHFULLY (1) शर्माशुम्; (2) शर्माशुम्, (3) शर्माशुम्.

BASHFULNESS: (1) शर्माशीलता, (2) शर्माशीलता v. MODESTY.

BASIL: तुलसी (the holy l.).

BASILICA: धर्मशाला (v).

BASILISK: सर्पभेद, *दण्डक..

BARONAGE : I. The whole body of barons : *बैरपदगः. II. The rank of a baron *बैरपदम्.

BARONESS : बैरपद्वयः.

BARONET : उपबैरपदः. *उपबैरणः.

BARONIAL (adj) : *बैरपीय (या य).

BARONY : * बैरणस्याधिपत्यम् ; बैरणम् (?).

BARQUE : नौविशेषः.

BARRACK : (nearest word) निवेश ; v. CAMP.

BARRACK-MASTER : *निवेशाध्यक्षः ; निवेशाधिकारिन् (m).

BARREL (subs.) : I. A kind of cask : भाण्डम् (=any vessel). II.

A cylinder or tube, as of a gun or watch : नाला or नाली (f).

BARRFL (v) : भाण्डे निवेशयति (c. of मिष्ट).

BARREN : (1) वन्यूय (न्यूया, न्यूय) (lit. and fig.), a b. woman वन्यूया K. b. whose anger is not b अवन्यूयकोप (पा, प), Ki. i. 33 ; (2) निष्फलः (वा, ख) (not applied to females v. unfruitful). Ph. b. soil अनुर्वरा or अमलप्रदा भूमि.

BARRENERS : (1) वन्यूयता ; (2) वन्यूयता (of females), Sr ; (3) निष्फलता (=fruitlessness).

BARRICADE (subs) : दृढादिनिमित्तप्रकारः.

BARRICADE (v. t.) दृढादिना प्रवेशमार्गादीन् अवरुणति (रुध्, c. 7) v. OBSTRUCT, FLOCK UP.

BARRIER : I Fence, enclosure : q. v.. द्वि. II. An obstacle

(1) प्रतिबन्ध ; (2) रुध्. III. A boundary : q. v. : ७.

BARRISTER : *अभिभाषकविशेष ; व्यवहारपण्डित.

BARROW I A vehicle : दृढवाहितयानविशेष. II. A

अनुपादितरुध् मूकः (?). III. A mound or hillock : q

BARRIER (subs.) : (1) निमित्तम्, (2) निमित्त (rare) ; (3) निमित्तम्
EXCHANGE.

BARTER (v. t.): (1) नि मयने, विनि, (बि, c 1), (2) बहि-वर्तयति (c. of
छा.) Ph.: *he bartered a coat for a cloth* *स पुत्रोक्तं दत्त्वा वस्त्रं जहास.

BARTER (v. i.): द्रव्याणि विनिमयने न विनिमयीते.

BASALT. मयूरविर्मयः

BASE (adj.): I. Of mean parentage: (1) अनादिमातृ (मा, तं); (2) अकृत्रोदः
(बा, न); (3) दुष्टकुलीनः (बा, न). *A base man*: (1) मालिन; (2) वृद्धगुह्यनः,
Kl. II. A bastard: विजन्मन् (जन्म). III. Mean, disingenuous:
(1) निज्जट (जट, टं), (2) अपरुष्ट (बा, र), (3) अद्वैतः (बां, रं); (4) अपयः
(बा, य); (5) बाधर (बा, र). IV. Of musical tones: गम्भीर (ग, रं):
v. *grave, deep*. V. Of metals: निज्जटः or अपरुष्टः (बा, टं). Ph.:
a base metal कुलम्.

BASE (sub.): I. The bottom of any thing: अधोभासः v. *root, foundation*.—II. In geo.: भू. or भूमि, *Li.* ५

BASED ON (as adj.): ह्य (बा, न) (*in comp.*), *based on knowledge* ज्ञानसम्बन्धः
(बा, न)

BASIN I A vessel for washing etc (1) दीची, (2) भाष्टम् (=any vessel) ॥ a b of and go भीलीमाष्टे II its —II A reservoir (1) ललाश्रय (2) तड़ाग (3) कासार —III A l round the root of a tree आलनालम् —IV A dock गृ र —V Geog t t *अक्षाधार

BASIS (subs) मूलम् v **BASE FOUNDATION**

BASK आतपं सति आ, नि, (सेव, c t) is bing in the morning t n बालातप सेवत v t

BASKET (1) पेटक or मझ्झा (= a large b or box for keep ng clothes etc) (2) करण (= a small b for gathering flowers etc) (3) उन्नकम् (= a moderate sized portable b) (4) बिदलम् or वैदलम् (any b work)

BASKING (subs) (1) आतपयिषा (2) आतपनिविषनम्

BAS RELIEF or **BASS RELIEF** v **RELIEF**

BASS in music गभीर (रा र) v **BASE**

BASS **BAST** (subs) कट v **MAT**

BASQUON वशीरिषिष

BASTARD (1) आर्य (जा ज) (= child of a woman by her gallant), (2) कर्तिन (जा न) (= child of an unmarried woman), (3) कीलटेय (यी य) or कीलटेय (री र) (= child of a lewd woman) (4) कुल्य (a b son born when the husband is alive), (5) कीलक (a b son born after the death of the husband) (6) विजकम् (mf n) (= not born in lawful wedl ck)

BASTARDY (1) जारणलम् v **BASTARD**, (2) विजकता

BASTE (v t) I To beat with a stick (1) दध्याघातं करोमि, (2) लघुडिन ताडयति (c of तड्) v **TO BEAT** —II To pour butter etc over मिश्रति नि, (मिश्र c c)

BASTINADE (v t) *दास्तनि लघुडिन ताडयति (c of तड्) v **TO BEAT**

BASTIVADO (subs) *लघुडिन or ददिना दादतल्लावडनम्

BARTER (v. t.): (1) वि-सयते, विनि-, (वि, c. 1.); (2) परि-वर्तयति (c. of वृत्). Ph.: *he b ed a book for a cloth* *स पुस्तकं दत्त्वा वस्त्रं जयाह.

BARTER (v. i.): द्रव्याणि विनिमयते न विनिषीते.

BASALT: प्रसारविशेषः.

BASE (adj.): I. Of mean parentage: (1) अतन्निजातः (ता, तं); (2) अकृत्नीनः (ना, न); (3) दुष्पुत्रीनः (ता, तं). *A b. man*: (1) प्राकृत; (2) प्रयत्ननः, Ki. II. A bastard: विजन्मन् (mfn). III. Mean, disingenuous: (1) निरुद्ध. (दा, दं); (2) अपरुद्धः (दा, दं); (3) कदर्यः (दा, दं); (4) अधन्यः (दा, दं); (5) पानरः (रा, रं). IV. Of musical tones: गभीर. (रा, रं): V. GRAVE, DEEP. V. Of metals: निरुद्धः or अपरुद्धः (दा, दं). Ph.: *b. metal* कुम्भम्.

BASE (sub.): I. The bottom of any thing: अधीमासः: v. FOOT, FOUNDATION.—II. In geo.: भूः or भूमि, Li.

BASED ON (as adj): मूल (ला, ली) (in comp.), *b. on knowledge* ज्ञानमूल (ला, ली).

BASELESS: अमूलक (का, कं): v. GROUNDLESS, IMAGINARY.

BASELY: expr. by the adj.: v. MEANLY, DISGRACEFULLY.

BASEMENT (1) गतिमूलम्; (2) बाहु (n.); (3) पीठ.

BASENESS: I. Meanness - q. v.: (1) निरुद्धता; (2) कदर्यता; (3) अनायता —II. Of birth: दुष्पुत्रीनता.—III. Bastardy विजन्मता.—IV. O sounds. दाभीर्यम्.—V. Of metal: (1) निरुद्धता; (2) अपरुद्धता.

BASHFUL (adj): (1) लज्जामीलः (ला, ली) (applied only to persons); (2) लज्जान् (mfn.); (3) लज्जान् (f. सी) - v. MODEST, SHAMEFACED.

BASHFULLY: (1) लज्जम्; (2) शरीडम्; (3) सदापम्.

BASHFULNESS: (1) लज्जामीलता; (2) मासीनता: v. MODESTY.

BASIL: तुलसी (the holy b.).

BASILICA: पदशाला (?).

BASILISK: सर्पभेद; *वचकः.

battering : (1) मर्दनम् ; (2) विमर्दनम् ; (3) मयनम् ; (4) मञ्जनम्.—III. A line of cannon : *कामानचक्रम्.—IV. Galvanic b. : *पथलविद्युच्चननौ घटयेषी.

BATTLE : (1) युद्धम् ; (2) रणः ; (3) समरः ; (4) संयाम. ; (5) आहव. ; (6) आशीषनम् ; (7) आशिः ; (8) प्रथनम् ; (9) संयत् (f.) ; (10) संयुगः.

BATTLE-ARRAY : (1) व्यूहः ; (2) बलविन्यासः ; (3) युद्धार्थं सैन्यसन्निवेशनम्. To draw up in b. : (1) व्यूहते (उह, c. 1.) ; (2) युद्धार्थं विन्यसति or विरचयति.

BATTLE-AXE : (1) परश्वः ; (2) परश्वध. Armed with b. (1) परश्वधृत् ; (2) पारश्वधृक्.

BATTLE-CRY : (1) सिङ्घनाद ; (2) चूडितम् ; (3) घुँघ्रा.

BATTLE DOOR : *कन्दुकताडनी.

BATTLE-FIELD : (1) रणभूमिः ; (2) रणार्दनम् ; (3) युद्धभूमि ; (4) प्रथमक्षिति.

BATTLEMENT द्वारप्रतिरोधः ; *दन्तुरवति.

BAUBLE : *सुहृद्व्यसकिञ्चित्करद्रव्यम्.

BAND : (1) कुट्टिनी ; (2) मन्थली v. PROCURESS.

BANDRY : कुट्टिनीव्यवसाय and sim. comp. s.

BAWDY : v. OBSCENE, FILTHY, UNCHASTE.

BOWL (v. i.) : (1) उत्-कोयति, वि-, (कु य्, c. 1.) ; (2) उत्तै मथ्यायते (nomi.) ; (3) ररुति (रम्, c. 1.).

BAWLING (subs.) : (1) उत्कीर्ण ; (2) विक्रीयः ; (3) बित्कार.

BAY (adj.) : पिष्ट (दा, दम्) (†). A b. horse : उक्कनाह (very rare).

BAY (subs.) : I. An arm of the sea : *खातम्.—II. A tree : उधरिदिष्ट.—

III. In pl., garlands made of its branches : *जयमाला.

BAY, AT : सुपाशुवि.

BAY (v. i.) : (1) मुञ्चयति (मुञ्, c. 10.) ; (2) भवति (भष्, c. 1.).

BAYONET (subs.) : निविशः may be used : v. SCIMITAR.

BAYONET (v. t.) : निविशेन विध्यति (व्यष्, c. 4.).

BAY-WINDOW : *प्रप्रथ्ववातायनम्.

BAZAR (subs.) : (1) पखरीधिका ; (2) बापणः.

BELLUM : (1) युग्गुल ; (2) लल्लल्लम्.

BE : I. As a logical copula. : (1) भवति (ग्र. c. 1.), *it is long-necked* दीर्घपीर स भवति U. IV. ; *the hearts of good men are always compassionate* करुणाद्राणि सतां हलु भवन्ति सदा सेतासि, K. N. B. *it is often understood : the end of aims is beyond comprehension* दुरधिगमा हि गतिः प्रयोजनानाम् Ki. x. 40.—II. Devoting existence, presence : अस्ति, *there was formerly a king named Sudraka* आसीद्राजा सुदकी नाम, K. ; *and there are heaps of gems* सन्ति रत्ननिबधाय भूरिश, Ki. XIII. 55. N. B. note (a) that this verb is exclusively used for *there is—, there was—, etc.* ; (b) that in this sense, it is gen. placed at the beginning of the sentence ; and (c) that this verb is defective and its non-conjugational tenses are supplied by those of भू and hence we meet with phrases like अभूद्वृषः (=there was a king), B. I. 1 , (2) वर्तते, सः, (वृत्. c. 1.), *in a moment you will be in your realm* क्षणात् स्वाधिकारभूमौ वर्तिष्यते, Sa. VII. : V. TO BE PRESENT. Ph. : *here are we* इमे अः, Sa. IV. ; *be it so* ऐरससु, भवतु. III. To become q v. . भवति.

BE OVER : Ph. *let the rain be over* भवतु वृष्टेरुपशमः, H. III. : V. TO CEASE.

BEACH (1) रोधसु(n) ; (2) हलम् ; V. SHORE. [स्वापिता नदीपृष्ठा.

BEACON : *आकाशदीप ; शरीरावगमनसूचनाय समुद्रयायिनाय पथदर्शनायीवतभूमाग-

BEAD (subs.) : (1) गुली, (2) गुलिका ; (3) गुटी ; (4) गुटिका. *A string of b.s.* माला ; *a rosary of b.s.* : (1) अलमाला ; (2) जपमाला.

BEADLE : perh. शोधनज्ञ, Mr. IX.

BEAGLE : आश्रितिकः कुक्कुरपभेदः.

BEAK : I. Of birds : (1) चक्षु ; (2) चक्षू ; (3) शीटिः ; (4) मुखम् ; (5) मुण्ड . II. Of ships : *चक्राकारम् पीठमुज्जम्.

BEAKED (adj.): (1) चञ्चुमत् (f ती), (2) चञ्चुरिगिष्ट (दा, ड).

BEAKER (subs.): चपकः v. CUP.

BEAM (subs.): I. Of a house: तुल्य, Si. III. 50. II. Of a balance: (1) तुलादण्डः; (2) तुलाधारः. III. Of a loom: (1) वेमन् (n), (2) वाप-
दण्ड, (3) वायदण्ड. IV. Of a carnage: धुत् (f): v. POLE. V. A ray
of light: (1) चञ्चुः; (2) किरणः v. RAY.

BEAM (v. 1.): I. Lit.: भासते (भास, c. 1): v. TO GLEAM, GLITTER.

II. Fig.: (1) लसति, छत्, प्रीत्, (लस, c. 1), (2) स्फुरति (स्फुर, c. 6.)

BEAN: (1) शिन्वा, (2) शिवि.

BEAR (v. t): I. To carry: q. v: वहति (वह्, c. 1.) II. To sus-
tain, support: (1) वहति, *bore the bent down head with difficulty*
उवाह दु.खेन गगानत शिर, Si. I. 51. (2) विभर्ति (व्, c. 3.), *easily bore*
the great burden of state महान् त राज्यभारमनायासेनैव वमार, K. III.
To suffer, endure: q. v.: (1) वहति, छत्. (rare in this sense), *surely*
distress.....is very difficult to be borne दु.खानि नूनमतिमाचदुःखद्वयानि,
Sa. IV., (2) सहते, प्र- वि-, (सह्, c. 1), *could not b. the respect*
(paid to Krishna) मानमसह न, Si. XV. 1.; *the faculty of bing cold,*
heat, and wind शीतोष्णगतप्रसङ्गिषुता, Ka. XV. 31. IV. To bring
forth, produce: q. v.: (1) वहति (very rare); (2) रुते (रू, c. 1.),
immediately the Asoka trees bore flowers अमृतं सद्यः कुसुमान्मशोक,
Ku III. 16.; (3) विभर्ति (rare), Ki. VIII. 4. V. To cherish,
entertain: q. v. Ph.; *I b. no hatred towards you* त्वदि मम द्वेषो नास्ति
or न विद्यते. etc VI. To behave: q. v. VII. To admit. q. v. Ph.:
to b. witness माया ददाति (दा, c. 3.), *to b. company* सहचरः (री, र्) *bh*
मति (भू, c. 1.) (with gen.), *to b. a hand* हस्तं ददामि (?); *to b. a*
name नाम विभर्ति, M. II. 157; *your good policy has borne fruit*
फलता त्व सुवीतिः, D. II.

BEAR AGAINST: अभि-वर्तते (वह्, c. 1.), Ku. XIII. 3.

BEAR BACK पशुपतते (पशु, c 1) V TO RETREAT.

BEAR DOWN (v 1), सदिपतति (पशु, c 1) V TO HASTEN, APPROACH.

BEAR OFF V TO CARRY AWAY.

BEAR ON, OF, UPON I To press, affect q v (1) पीडयति (पीड, c 10), (2) आपते (आप्, c 1) II To have reference to q v लगति (लृच्, c 1). [द्रव्यति (nomi)]

BEAR OUT I To carry out q v II To support q v .

BEAR UP I Trans v TO SUPPORT II, Intrans (1) वहति, (with acc), could not b under the weight धरमुनोदु न प्रयाज, (2) सङ्गते (with acc) V TO RESIST

BEAR WITH सहति (सह् c 1) V TO ENDURE

BEAR (subs) I An animal (1) भज्ज, (2) भज्जु (ब्रू) क, (3) अच, (4) अचमज्ज, (5) भाज्ज क II A constellation I'm the little b शिशुमार (?) V p The seven stars of the Great Bear (1) समविंसलम्, (2) विमशिशुमरि

BEARD (subs) I Of men etc (1) श्याम् (n), (2) कूर्चम् (3) सुधरीमन (n) II Of corn (1) शूकम्, (2) यद्, (3) किशोर

BEARD (v t) I To seize by the beard श्याम्णा or श्याम्णि गच्छति (यह्, c 9) II To defy openly, नककरोति (?) V TO INSULT

BEARDED (adj) I Lit (1) श्याम्ब (सा, सा), (2) कूर्चपर (रा, र) even by long-b goats प्रलम्बकूर्चपरैश्चार्णव, K Ph a b woman पीडा (rare) II As corn (1) by comp b corn यवपात्रम्, (2) यद्विन् (f जी), (3) यवम् (f ही) III Barbed q v

BEARDLESS (1) श्याम्हीन (वा, न), (2) अशुद्धिगम्य (mfn), (3) अजातश्याम्. (mfn) N B (2) and (3) mean one whose beard has not come out

BEARER i.e. porter, carrier q v (1) वाहक, (2) वाह, (at the end of a comp) Letter-b यवशह, corpse b, (1) शवशह, (2) प्रेतनिर्हारक

BEARING (subs.): I. Gesture, mien q. v. : चेष्टा *his b. is not as before* यस्य चेष्टा नामावयामूखेम् D. VIII.—II. Relation, reference. q. v. Ph. *what b. has your argument on this subject* *यस्य विषयस्य तदीयपक्षे च कः सन्देहः. III. Relative situation : Ph *the b. of the cape is n. w.* *यस्मात् पश्चिमीतरङ्गसन्तरीपम्; *ascertain the b.s of the light house* कतमधिन्दिग्माने दीपगृहमिति श्रायवाम्.

BEARISH : V. RUDE, SURLY.

BEAST I. An irrational animal. (1) पशुः; (2) तिर्यक् (n) (rare), *a b of prey* : श्रापद; *a b of burden* धुर्यः : V. ANIMAL.—II. A brutal man : पशुः, Ve. V. BRUTE.

BEASTLINESS : जघन्यता : V. FILTHINESS.

BEASTLY : जघन्यः (या न्य) : V. FILTHY.

BEAT (v. t.): I To strike : q. v. : (1) ताडयति (तड्, c. 10.), *bing her breast* क्षीरस्त्रावम्, Vi. vi. ; *to b. in return* प्रतोष ताडयति, Mr. ix. ; (2) हति, बा, बमि-, नि, (हन्, c. 2), *of un-b en drums* अनादृतस्य दुन्दुभे, Ki xviii 17.—II. To defeat : q. v. (1) भवति (मघ्, c. 7.), *b the king's troops in the battle* राजादीक वभञ्जजो, Raj ; (2) खण्डयति, परि-, (खण्ड, c. 10). B. xii. 17. ; *being b.en by the enemy* खण्डर्मा प्राप्य परान्, Ki, xvii. 60.

BEAT (v. i.). I. To strike, knock : q. v. : ताडयति (तड्, c. 10.) (with acc.). II. To palpituate : q. v. : (1) कम्पत (कम्प् c. 1.) ; (2) वेपते (वेप्, c. 1)

BEAT BACK OR OFF : वि-द्रायति (c. of ह्) : V. TO DRIVE BACK.

BEAT DOWN : I. To break, crush, or press down : q. v. II. Of price : लघयति (nomi) : V. TO LESSEN.

BEAT-OUT : of metals perh. बाहति (हन्, c. 2.) . V. TO FORGE.

BEAT-UP : I. To attack suddenly : अलक्षितम् आ क्रामति : V. TO ATTACK II. As eggs : perh. घटाति (मघ्, c. 2.) or धवति (धृप्, c. 1).

BEAT UPON Ph *the foam of big waves bing upon the rocks* उपलादतीव-
तरङ्गभूत फीनमपां, Ia vi 10

BEATEN (a) (1) चुन (या च) *from the b track* अयादखन, R i
17, (2) प्रहत (ता, त, M n

BEATIFIC नि श्रयसकर (री, र), Ia xi 19 v BLESSED, BLESSFUL.

BEATIFICATION *दिव्यजनतारीपणम्, सिद्धि लाभप्रदापनम् v NEXT ART

BEATIFY I To bless, make happy q v सुखयति II t t in
the Romish church *दिव्यगत (ता, त) इति प्रदापयति, दिव्यजननम्
पारीपयति

BEATING (subs) I The act of striking (1) ताडना, (2) ताडनम्
II Of the heart क्व Ph *b time* (in music) ताल

BEATITUDE (1) भीक्ष, (2) सुक्ति, (3) अपरमं, (4) नि श्रयसम्, (5) सिद्धि,
(6) निर्वाणम्

BEAU (1) एवेमिन् (m), (2) सुभगपत्य, (3) सुभगमानिन (m) v
FOR

BEAUTIOUS (1) सुन्दर (री, र), (2) रस्य (स्या, स्य), v BEAUTIFUL

BEAUTIFIER : e a lady a maid (1) प्रसाधिका, (2) अलङ्कारि

BEAUTIFUL (1) सुन्दर (री, र), (2) रमणीय (गा, य), (3) कमनीय (या, य),
(4) शोभन (गा, न), (5) चारु (f री), (6) कान्त (का, न), (7) पेमल
(ला, ल), (8) मधुल (ला, ल), (9) अभिराम (गा, र), (10) मनोज्ञ
(गा, य), (11) by सु m comp, a girl with a b face सुसुखी, Ph oh,
what a b. morning अही रमणीयता प्रभावस्य, Dh, oh, what a b
place अही रमणीयकमस्य Na i

BEAUTIFULLY (1) सुन्दरम् (2) चारु, (3) शोभनम्, (4) by the adj

BEAUTIFY (1) भवयति (भव, c 10), (2) प्रसाधयति (c of सिध्) v TO
ADORN

BEAUTY (1) सौन्दर्यम्, (2) चारुता (=loveliness), (3) रमणीयता (=plea-
santness), (4) शोभा (=splendour), (5) रूपम् (=b of person),

(rare) Me 1 16 N B This verb in connexion with aly s, is (a) often expr by verbs of motion with corres subs s *became very sorry* पर विपादममन्, P 1 2, *b s an object of hatred to the people* ज्ञेयतां याति लोके, P 1 3 *b s of no use* त्रजति व्यर्थकताम् S1 xvi 43 (b) and by verbs meaning to produce *b ing very sorry* ससुपभातश्रीका, K (115) *face became terrible* चाननं कूर्नजनि, S1 xv 6 (c) and sometimes by verbs meaning to obtain *became surprised* विस्मयमापदे K (d) by inceptive verbs *to b congealed* घनीभवति

BECOME (v t) (1) युज्यते (pass of युज्) (with gen), (2) उप पद्यते (पद्य c 4) (with gen) Better by the aly s अनुपद्य (पा प) सदृश (शी श्) उपपद्य (जा ज्), युक्त (जा, क्), etc (with gen or in comp) *we are going to act in a way, b ing our prowess* गच्छामी वय विक्रमावुपपमाचरितुम् Vc 1, *and what b s such love* ईदृशस्य चानुरागस्य सदृशम्, K, *this does not b men like you* अनुपपन्नमिद् नवविधानां Vc III

BECOMING (adj) (1) उपचित, ससुचित (ता त्), (2) उपयुक्त युक्त (का क्)
 V SUITABLE

BECOMING, IT IS चान्नत it is not b (for n) to speak now सम्प्रवयाम्य वक्तुम् S1 11 70

BECOMINGNESS (1) चीचिद्यम् (2) चीम्बता, (3) चामत्रायम्

BED (subs) I For sleeping (1) शय्या (best equat) a soft feather *b* हस्ततुल्यमशोभलशय्या D 11, *making h s bed* उपरदध्य शय्यां D v, *leave your b* मुञ्च शय्याम् R 1 66, *confided to b* शय्यागत (ता त्) or शय्यादत्ता (जा, क्), (2) शयनीयम्, (3) तलम्, (4) सतर (5) शयनम् *got out of b* शयनान्तादुत्थित (ता त्), S xi 7 (more commonly) सुशोथित (ता त्) S2 (6) चीशीरम् (rare) I'h defler of a preceptor s *b* युक्तत्वन defler of others s *bels* पारसपिह D *to go to b* गेने (शी c 2) V TO SLEEP —II Marriage q v विवाह —III Stratum, layer q v भित्ति (?), *in gold bedd s n its* काञ्चनभित्ति

सानुषु Ki v s —IV Bottom of a stream (1) तलम्; (2) अधीनाम्

V Garden bed पसर or ससर

BEDDLE (v t) (1) सिञ्चति (सिञ्च, c 6), (2) छञ्चति (छञ्च c 1) v to SPRINKLE

BEDDER (v t) लिम्पति, वि, (लिम्प, c 6) v to BESMEAR

BED-CHAMBER (1) शयनागारम्, (2) शयनगृहम्, (3) वासगृहम् [Properly speaking, these words mean houses, as the Hindus had and even still gen have separate houses for sleeping *शयनकोठ would be exact equiv]

BED-CLOTHES, BEDDING (1) शय्योपकरण (m. pl), (2) शय्योपकरणानि (n pl)

BEDDOR (v t) (1) वि शूषयति (शूष, c 10), (2) मण्डयति (मण्ड, c 10) v to ADORN

BEDREW (v t) v to MOISTEN Ph her breast bed with drops of tear
अश्रुभिन्दुतारकितपयोधरा, D II

BED HANGINGS वितानम् v CURTAINS

BEDIM (v t) v to DIM, OUSCURE

BEDIZEN (v t) no exact equiv मण्डयति (मण्ड c 10) v to ADORN

BEDLAM (subs) *बाबुलायन v MADHOUSE

BEDLAMITE (1) बाबुल (बा, ल), (2) खन्धल (ता न) v MAD MAN

BEDRECH v to DRENCH

BED-RID, BED RIDDEN (1) शय्यागत (ता, त), (2) शय्यापक्ष (छा, छ)

BED-ROOM शयनागारम् v BED-CHAMBER

BED-SHEET (1) शय्योत्तरच्छद, (2) आसरेखम्

BED-STEAD (1) पर्वट, (2) खट्वा, a small b खट्टिका

BED TIME (1) शयनकाल, (2) शय्यागमनसमय (2)

BEE (1) शुद्रा (2) सरसा, (3) मधुमयिका as bees follow their queen
यथा मधुकराः मधुमयिका अनुवर्त्तन्ते, D 1

BEE EATER *सरघामुज (m), मधुमक्षिकानिम् (m), पक्षिविशेष

BEE HIVE (1) दल्लु , (2) करण , (3) मधुकोष

BEECH इक्षुरिशेष B nut *बीचफलम्

BEEF गौमांसम् Poast b *मूत्र्यगौमांसम् Boiled b *उष्यगौमांसम् Salt b

*लादणगौमांसम् A b steal *मृदगौमांसखण्डम्

(3) चदन , (4) चदे II, Of time (1) पुरा (=formerly q v), (2) पूर्वमेव, *not seen or known or felt b अपूर्व* (ज्ञा, ज्ञे), *not heard b अश्रुतपूर्व* (ज्ञा, ज्ञम) N B Observe the cons of यावत् न तावत् *b the Demons laughed in this way, his (step) found no measure in the sky* यावदित्यामहस्य दानवास्तावदस्य च ममौ नमस्तस्य, Si XIV 75, see also B XII 4 Si I 12

BEFORE HAND (1) आगेव, (2) पूर्वमेव, (3) प्रथममेव, (4) आदावेव

BEFORE MENTIONED पूर्वोक्त (ज्ञा, क्त), (2) प्रागुक्त (ज्ञा, क्त), (3) पूर्वोदित (ता, त)

BEFOUL (1) मलिनयति, (2) कलुषयति, (3) दूषयति v TO SOIL

BEFRIEND (v t) अनुकूलयति (now) v TO AID, FAVOUR

BEG (v t) (1) निश्चये (निश्च् c 1), (2) निश्चां याचते (याच, c 1) etc

BEG (v t) (1) अग्रणि बद्धा (=joining the palms) or जातुभ्या प्यित्वा (=kneeling) or पादयोः पतित्वा (=falling on one's feet) निवदयति, विज्ञापयति etc (=to inform, q v), (2) याचते v TO ASK Ph to b the question प्रमेय प्रमित परिग्रहाति (पद् c 9) etc (?)

BEGOT (v t) (1) जनयति उप, प, रि, (c of जन्) (lit anfig) b t ng a child by her जनयित्वा मुत तस्यां M III 17, (2) एन् पादयति, सृष्टन्, (c of पद्), the child that a Brahmin lustf Hjb shj a Sudra son as य ब्राह्मणस्य शुद्राया कामादुत्पादयेत् सुत, M v TO BRING FORTH, PRODUCE, CAUSE

BEGOTTER (1) जनयितृ (m), (2) जनक, (3) उत्पादक v FATHER

BEGOTTING (subs) (1) जननम्, (2) प्रजननम् (3) उत्पादनम्

BEGGAR (subs) I A mendicant (1) भिक्षु, (2) भिक्षुक (को f) II A very poor person (1) दरिद्र (द्रा, द्र), (2) अकिञ्चन (ज्ञा, न) v INDIGENT —III One who begs (1) याचक, (2) वनीयक v SOLICITOR

BEHOAR (v t) दरिद्र (द्रा, द्र) or निःस (ज्ञा, श्व) करोति (क्त, c 8)

BEGGARLY (adj.) : कृपण. (या, र्थ) (?) : v. MFAN, CONTEMPTIBLE.

BEGGARY . दारिद्र्यम् : v. POVERTY, INDIGNECE.

BEGGING (subv.) • (1) भिक्षा , (2) भिक्षणम् , (3) भिक्षाटनम् (going about b.)

BEGIN (v.) • (1) आ-रभते, प्रा-, समा-, (रभ्, c. 1.) *the low people do not b. from fear of obstacles* प्रारभ्यते न खलु विघ्नभयेन भीचे , Mu. II. ; (2) प्रवर्त्तते (वृत्, c. 1.) (with inf. or loc), *began to weep* रोदितुं प्रवृत्ता, Sa. v. , *the singing is begun* मधुत सङ्गीतकम्, Mal. I. ; (3) उप क्रमते, प , (क्रम्, c. 1.) (gen. with inf), *began thus to speak* बहुमिदमुपचक्षते च , K. XIII 38. ; (4) प्र-सीति (सृ, c. 2.) (rare), *b. the holy ceremony* मधुत कर्म धर्म्यम्, B. II. 28 , (5) प्र-कुर्वते (कृ, c. 8.) (rare), *began to speak* उदीरयितुं प्रचक्षते, N XIII. 15.

BEGINNER I. One who begins (1) आरभ्य (f. अ्री) , (2) उपकन्य (f. नी). II. A novice : q. v. : नवन्दात (f. नी).

BEGINNING (subv.) I. Commencement (1) आरम्भ , (2) प्रारम्भ ; (3) समारम्भ. —II. The first cause : आदि , *you are the b. of the world but you yourself have no b., you are the end of the world, but you yourself have no end* जगदादिरनादिस्तु जगदन्ती निरन्तक , Ku II. 9. : v. CAUSE, ORIGIN —III. The first state : आदि , *in the b. (God) created water* अथ एव समर्जादी , M. I 8. ; *I want to hear from the b.* आदित श्रोतुमिच्छामि, Mu II. ; *from the b. to the end* आद्यन्तः (आ, त्त). —IV. Rudiments • q. v

BEGIRD (v. t) : I To gird : q. v. —II. To encompass : q. v. : परि- वेष्टते

BEGONE (interj.) : चवेदि, चपसर, etc (imper. dual sing).

BEGRINED (adj.) • (1) कदुधित (ता, त) , (2) दूधित (ता, त). *It. with dust* धूधिधूमरित (ता, त) :

BECRUDGE • v. TO CRUDGE.

BEGUILE (v. t.) : I. To cheat, deceive : q. v. . वि-प्रलभते (लभ, c. 1). —

II Of time Ph b d the day with various anecdotes विविधानि
कथाभिर्विनीयमानस्त दिवसमवाहयन् K

BEGUILER वञ्चक \ DECEIVER

BEHALF OF, IN OR ON (1) अर्थम्, on my b मदर्थम्, (2) हते (with gen.),
on b of the Sudra बुधनस्य हते \ FOR, ON ACCOUNT OF

BEHAVE (v 1) (1) आचरति (चर, c 1), the king b d very ungentle-
manly towards Sakuntala तेन राज्ञा शकुन्तलायामनार्यसाचरितम्, Sa iv ,
(2) वर्तते (वृत्, c 1) (with loc), b politely towards him अस्मिन् विनयेन
वर्तताम्, U vi , b towards the other wives as dear friends क्व
प्रियसखीवृत्ति सपत्नीजने Sa iv , (3) व्यवहरति (हृ, c 1), what (he) b s
towards me by (asking for) an interchange of acts कथं कार्यमिति मयम्
मयि व्यवहरति Mal i , (4) यतते, य, (यत्, c 1) (to b persistently),
you should b in such a way that she will be soon your worthy
attendant तथा प्रयतितव्यं यथेदमदिविरमुचिता परिचारिका ये भवतीति, K

BEHAVIOUR (1) वृत्ति, (2) आचार, (3) व्यवहार

BEHEAD (v t) मिर or मूर्धानं or शीषम क्षिणति (क्षिद c 1) or हनति
(हत्त or c 1) or लुनाति (लु c 1) (with gen)

BEHEADING (subs) (1) मिरच्छेद, (2) शीर्षच्छेद, (3) मूर्धच्छेद

BENEST (sub*) (1) आज्ञा, (2) निर्देश v COMMAND

BEHIND (prep) I At the back of (1) पृष्ठ (with gen), (2) अद्
(with acc), (3) पश्चात् (with gen), b them तासां पश्चात्, Ku Ph from
b the bushes सताम्रग्रहित (ता, त) Sa xii II In a state of inferiority
to (1) नीच (चा, च) (2) अधः (धा, ध) v INFERIOR

BEHIND (adv) (1) पृष्ठ (= on or from the back), shuts the
king's eyes from b पृष्ठेनाग्र्य राज्ञी लोचने सवृषीति, V iii , (2)
पश्चात्, from b पश्चादेव, V iii , putting b पश्चात्क्रिया Ku xvii 42

BEHOLD (v t) (1) पश्यति (दृश् c 1), (2) अस्मि लोचयति वि, (लोक्, c 10)

v TO SEE, LOOK AT

BELIEF (sub) I Crede ce (1) विश्वास *orth/j f b* विश्वासदीप्त
(गदा ग्य) \ CREDIBLE (2) प्रत्यक्ष II Pel_o s faith (1) श्रद्धा
(^o) विश्वास (3) आत्मविश्वास (4) आत्मविश्वास III Doct ne c n on
q \ नतम् IV The object of bel f expr ly the verb
ghosts are the bel ef of fools *भूया भूय विश्वसति

BELIEVE (v 1) I To have faith a (1) विश्वसित (यन c 2) (n th
loc) *elen does a rrg n b in man* पुनि विश्वसिति कुच कुमारी \ v
190 (2) प्रत्यक्ष (इ, c) (n th acc) *every body b s n the ex
tence of I s elf* सर्वो ज्ञात्मानित प्रत्यक्ष S II To thank s ppo c
q \ (1) सम्भावयति (2) मन्त्रा (मन् c 4)

BELIEVE (v t) (1) प्रत्यक्ष *f you dont b me* यदि मन वचने न प्रत्यक्षि
Ra (2) विश्वसिति *so that H s H g l e s woul b* यथा मा विश्वमेविशु
A r (3) अद्वयति or अद्वय (अ c 3) *who r ll b the real just*
क अद्वयति भूतायम् Mr i (4) सम्भावयति (c of भू = to ti b
posibl) *to c ll b that the Ma jja l ng soll the o nan nt*
भावे भूषणविक्रय नरपत्नी की नाम सम्भावयन् Mr v *Ih I dont b*
ti s चय मे प्रत्यक्ष

BELIEVER (subs) (1) अद्वय (2) विश्वासिन् (n) (3) आत्मिक (a rel
gous b)

BELL घण्टा *to r ng a b* घण्टा शब्दति (c of वद) *small t nkl ng b s*
किडिपी B n n v BELL FINGER

BELL FOUNDER *घण्टाकार

BELL-FOE DRY *घण्टासम्मानदान

BELL METAL *घोष तावत्पुनिधिवीपचातुभन् कांस्यम् (properly an
alloy of copper a l zinc)

BELL RINGER (1) घण्टावाक् (2) घण्टावाड (3) घण्टावाक

BELL (1) घण्टी (2) मत्तकादिनी (3) बरादिनी

BELLES LETTERS अलङ्काराभ्यासम् v LITERATURE

BELLIGERENT, (1) युध्ममान (ना, न) , (2) रणानियुक्त (का, क)

BELLOW (v 1) नटति (नट्, c 1) v TO ROAR, SOUND

BELLOWING (subs) (1) नटितम्, (2) नटनम्, (3) गज्जनम् v ROARING

BELLOWS (1) भूषा, a black smith's b कृष्णकारमखा, II, (2) दति, (3) चक्षुषस्रिका

BELLY (subs) I Of an animal (1) उदरम् (2) कुक्षि, (3) तुन्दम्
A (4) विविण्ड, A One who has a big b तुष्टिल or विविष्टिल (सा,
स) II The womb q v कुक्षि III The stomach q v

BELLY, BELLY OUT (v 1) v TO SWELL OUT, PROJECT

BELLA ACHE उदरगुलम्, Sr, उदरवेदना

BELLY RIND उदरचापम् v GIRTH

BELLY FULL (adv) आकण्डम् (=up to the neck) *Hej etc b* अमोगिरा
कण्डमर्भाजि N XVI 2:

BELONG (v 1) I To be the property of capr by the gen with
भूgen understood it is said that a fellow belongs to him who clears
the jungle स्थातुच्छेदकस्य कदारमाद्यु M ix 44 v BELONGING TO,
HAVE II To relate to concern q v

BELONGING TO (15 adj) (1) by—ईय deriv, b to another अन्वदीय
(या, य) b to a king राजनीय (2) by—य der b to the
season आर्तद (वी, व) b the next world पारलौकिक (की, क)
(3) by—य der b to one's father पित्र्य (या य) b to a cow
गव्य (या य)

BELOW (adv) I Of place (1) अधः , (2) अधस्तात् (from b) (3) अधीनाम् (not of motion) , (4) नीचे v DOWN II In the regions of the dead (1) अधीलीके , (2) अधीधुम्ने III To those regions अधीलीक etc

BELT (subst) शीतला (also = sword belt) v GIRDLE

BELT (v t) v TO ENCOMPASS

BEMOAN (v t) (वि-लपति (लप् c 1) , b s the loss of his son पुत्रशोकं विलपति b s the death of his brother भ्रातृमरणम् विलपति or भावमरण शोकम् विलपति (2) अनुशोचति (यच् , c 1) (rare) I b my fate भाग्यमनुशोचामि (3) परिदहयति (द्विच् , c 10) (rare) v TO LAMENT, BEWAIL NB observe that only (2) takes a direct object

BENCH I A seat no equiv पीठ पट्ट , फलक etc may be used II The seat of justice (1) धर्मोसनम् (the personal seat) , (2) अधिकारमण्डप Mr ix , (3) व्यवहारमण्डप , Mr ix

BENCHER (of an inn of law) *ब्रमासद

BEND (v t) I To inflect (1) नमयति , आ , अच् , (c of नम्) , a bow not bent before धनुस्नमितपूर्वम् R xi 72 , (2) आनजयति (वृज् c 10) b ing the boughs आनज्य शाखा , R xvi 12 , (3) वक्रोक्करोति (क् , c 8) (=to curve) , (4) मुञ्जति , आ , दि , (मुञ्ज , c 8) b ing his neck शिमुखं कण्ठ , N vi 12 , (5) जिह्वयति (nom) (rare) Pl (a bow that has been) bent वक्रोक्तम् Ku , मण्डलीकृतम् or आभिर्मण्डलम् , hi (धनु) II Fig to subdue q v (1) नमयति , R , (2) आनजयति D III To apply or exert q v I h to b one's mind मनो ददाति (दा c 3) , to b the brow भ्रुवङ्क करोति

BEND (v i) I To crook or be curving (1) नमति , अच् , आ , (नम् , c 1) , (2) by भवति and any one of the adj s given under CROOKED CURVED II To bow q v नमति III To be closely directed Pl bent on reicing प्रविचिकीयु (lufn) bent on resel of जिघांसु *

(min.) or दिसपरायणः (पा, ञ), *bent on religion* दसोपरायण (पा, ञ).

BEND DOWN • I. Trans. • अङ्ग-नमयति, आ, (c. of नम). II. Intrans. : अङ्ग-नमति, आ, (नम, c. 1), *head much bent down with sorrow* दुःखेन अङ्गानत विर, ६८.

BEND (subs.) : of a river (1) वर्त, (2) वद्ध. ; (3) पुटमेव. [वक्रोक्तवचम्. BENDING (subs.) : (1) नति ; (2) नमतम्, अर, आ, , (3) आवर्जनम् ; BENDING (adj.) : 1. c. over hanging • प्रलम्बः (भा, ञ)

BENEATH (prep) I. Under : (1) अध- or अधस्तात् (with gen.) or by the adj. अध-स्थ (स्था, स्थ), *b. the banyan tree* अधोपस्थापस्तात्, P. III. 4. ; (2) तले in comp., *b. the bed* पर्वहस्तले, H. Ph. *b. a tree* वृक्षमूले, V. 8. II. Fig : Ph. *our country sinks b. his yoke* *वस पीडनेनाधीनपक्षयसहमेव. III. Lower in rank etc. • अनु (with acc.) *the Gods are b.*, Vishnu अनुददि सुरा, S. ६. V. LOW, INFERIOR. IV. Unbecoming, unworthy of • expr. circum. • *he thanks at b. his dignity to converse with me* *सु मां सहायसहायोग्य मन्यते.

BENEATH (adv.) (1) अध, (2) अधस्तात् : V. BELOW.

BENEDICTION. (1) आशिर् (f), (2) आशीर्वाद : V. BLESSING.

BENEFACTION : V. BENEFIT, DONATION.

BENEFACITOR (1) उपकर्तृ (m.) ; (2) उपकारक ; (3) उपकारिन् (m.) ; (4) हितकारिन् (m.) ; (5) प्रियलभ.

BENEFACTRESS : (1) उपकर्त्री, (2) उपकारिणी, (3) हितकारिणी.

BENEFICE : दूति. *A b d clergy man* • दूतियुक् पुरोहित (?)

BENEFICENCE : (1) परीपकारिता, (2) दानशीलता (=munificence q. v.).

BENEFICENT I. As applied to men (1) परीपकारिन् (f. ची), (2) परीपकारक (का, क), (3) दानशील. (ला, ल) (=munificent : q. v.). II.

As applied to acts etc. • (1) हितकर (री, र), (2) हितकारिन् (f. ची)

BENEFICENTLY V. BENEVOLENTLY, KINDLY, LIBERALLY.

BENEFICIAL : Ph. *b. results* यमफलानि ; *b. exertions* हितचेष्टितानि :
V. PROFITABLE, USEFUL. *To be b. to or for* हिताय (with gen) :
agriculture is b. for the whole human race कृषि. सर्वलोकहिताय : **V.**
GOOD (subs.).

BENEFICIALLY : **V. PROFITABLY, USEFULLY.**

BENEFICIARY : (1) हितभुज् (mfn) (?) ; (2) वृत्तिभोगिन् (f. स्त्री) (?).

BENEFIT (subs.) : **I.** An act of kindness, a favour conferred :

उपकारः, *like b.s conferred on bad men* उपकार इवासति प्रयुक्तः, Ki. xiii.

33. II. Advantage, profit : **q. v.** : (1) उपकारः ; (2) हितं, *for*
public b. प्रकृतिहिताय, Sa. vii.

BENEFIT (v. t.) : उपकरोमि (क, c. 3.) : **V. TO PROFIT.**

BENEFIT (v. i.) : **V. TO PROFIT.**

BENEVOLENCE : (1) हितैशिता ; (2) परोपकारिता : **V. GENEROSITY.**

BENEVOLENT : **I.** As applied to persons : (1) हितैशिन् (f. स्त्री) ;

परोपकारिन् (f. स्त्री) : **V. GENEROUS.** **II.** As applied to acts,
institutions, etc. (1) हितकर. (स्त्री, क), (2) हितकारिन् (f. स्त्री).

BENEVOLENTLY : (1) हितैश्वर्या ; (2) कृपया (=kindly. q. v.).

BENIGHTED : **I.** Lit : Ph. *we were b. in the wood* वन पडापडार्क

निशाजनाम. **II.** Fig., of mind etc. . (1) तिमिरावृतः (ता, स्त्री) ; (2)
तमोवृत. (ता, स्त्री).

BENIGN, BENIGNANT : दयालु (mfn.) : **V. KIND, GENEROUS.**

BENIGNITY : **I.** Kindness : **q. v.** : दयालुता. **II.** Salubrity : **q. v.**

BENIGNLY : (1) सद्य (=kindly : q. v.) ; (2) सौजन्येन (=graciously).

BENISON : आशिस् (f.) : **V. BLESSING.**

BENT (subs.) : **I.** Flexure, curvity : (1) नतिः ; (2) जिघ्रत्ता ; (3) वक्रता.

II. Slope, declivity : **q. v.** **III.** Inclination, disposition : **q. v.** :

भार. **IV.** Particular direction or tendency : **q. v.** **V.** Bent-

grass : दुर्ग्रा.

BEKOMB • (1) जडीकरीति or जडयति (nomi.), (2) सम्भूति (काम्, c. 9).

BENZOIN : (1) कपित्थैल, (2) अममृषम्, (3) शैलेय'.

BEQUEATH • (1) ददाति or यच्छति, प्र, (द, c 3 or 1.), (2) प्रतिपादयति, (c of वद्); (3) मगर्पयति (c. of. च्,) *N B* Those words simply mean *to give* when precision is wanted, some qualifying words must be added *beed all his personal property to me* * सर्वं अम्यावर-
मन्पत्नीर्नामिच्छापत्नेषु प्रदत्तवान्

BEQUEST • दानं (=gift. q v), (or precisely) *इच्छापत्नेषु दानं

BEREAVE (v. t.). (1) विवीजयति (युज, c. 10), *you will be bereft of your dear wife* विवीज्यसे वद्वयया, N. 1 138, (2) विव्रीषयति (व्. of विष्).
v. TO DEPRIVE.

BEREAVEMENT : (1) विधीनः, (2) निमग्नीय. v. DEPRIVATION, SE-
-PERATION.

BEREAVER • (1) विवीजकः, (2) विव्रीजकः, (3) विवीकः, (4) विव्रीषकः.

BEREAVOR • अन्वीरजानीयवृत्तविशेष

BERRY *no edur.* *बादकम्

BERTH : I. Anchorage q v. II. Cabin : q v. कोठ (१). III.
A place, situation - q v. - घट.

BERYL • मलिविशेषः, मोमेद् (?).

BESEECH • प्रार्थयते (अर्ह, c. 10) • v. TO EEN, ENTREAT, IMPLORÉ

BESSEEM : युज्यते v. TO BE COME (v. 1).

BESIEGE I. To besiege, block up : q. v. • रुषति (रुष्, c. 7.) II.
To harass, perplex q v. • बाधते (बाध्, c 1.) III. To encompass :
q v. : वेष्टते, परि-, (वेष्ट्, c 1.). IV. To set on or in : q v. : कुरति
(कुर, v. 16).

BESNAREW • v. TO CURSE.

BESIDE (prep.) : I. Near, by the side of : q v. • पार्श्वे (with gen)
by her father पितुः पार्श्वे, Ku vi. 44. II. Over and above - v. RE-

SIDES III Not belonging to बहि (with abl) *b my theme*
प्रबन्धाद्वि or प्रबन्धस्य बहिर्भूत (बा त)

BESIDE ONE'S SELF (1) हतज्ञान (ना न) (2) विगतचेतन (ना, न)

BESIDES (prep) (1) by a comp with भिन्न (ना न्न) or व्यतिरिक्त (ना, न्न) *b this another misfortune has befallen us* एतद्विभ्र or एतद्व्यतिरिक्त
व्यसनमपरमन्थाकमापित, (2) विहाय, अपचाय etc (with acc), *I have no other friend b you* त्वामपचाय ममापरी वन्नुर्नास्ति

BESIDES (adv) expr by अन्य (ना न्यत्) or अपर (रा, रं) or by the
prop *are there any here b क्रिमवापरे सन्ति, I give you a horse b*
एतद्व्यतिरिक्त घोटक तुभ्य ददामि v also MORE OVER

BESIEGE (v t) बण्हि उप, अर, (रुध c 1), *b d Champa हरीध चपा*
D II, let (the Jadavsa) *b Uahishmat* माहिभनीसुपदम्बन्तु
Si, II 64

BESIEGE (1) अररोधक, (2) अररोध (na) (7) (3) रीधिन् (m) (9)

BESIEGING (subs) (1) रीध (2) अररोध, (3) उपरोध, (2) रीधनम्,
अररोधनम्

BESMEAR (v t) लिम्बति, मि, आ, समा, उप, अउ, (लिप् c 6) v
TO ANNOINT

BESOM (subs) सम्बासनी ~v BROOM

BESOT (v t) मोहयति (c of मुह) v TO STUPEFY IMBUTATE

BESPATTER (v t) (1) अम्बुचति (उच, c 1), (2) अभि विचति (विच
c 6)

BESPEAK (v t) I To order before hand Ph *I bespoke a vessel to*
carry me to London *पूर्वमेव मयादेशि यान यादाय लच्छने v TO EN-
GAGE, HIRE II To be taken q v (1) कथयति Sr*³/₄ (2) वदति
(वद c 1) (these 2 gns) *b his death* त वदन्ति यत्तादुधम् Sr*, (3) आब-
धति (c of विद्), L III To address q v भाषति (भाष, c 1)

BESPREAD v TO SPREAD

BESTRINKLE (v. t.) : (1) अभिषिञ्चति ; (2) अभ्यञ्चति : v. TO SPRINKLE.

BEST (adj.) : super. of good : q. v. Ph. . *to the b. of one's ability*
 दास्यन्ति .

BEST (adv.) : v. WELL.

BESTIAL (adj.) : v. BEASTLY.

BESTIALITY . i. e. unnatural connection with a beast : (1) परममनम् ;
 (2) पशुपुंसेधुनात्परायणम्, V. २.

BESTIR ONESELF : (1) घटते, प्र-, (पण्, c. 1.), (2) घटते (घट्, c. 1.) :
 v. TO EXERT.

BESTOW (v. t.) : I. To give, grant : q. v. ददाति (दा, c. ३.). II. ^{२. ३. ४}
 To give in marriage : ददाति, प्र- *she should be b^eed on him ^४cheri*
she fancies यच्चामिच्छयेत् सासुभौ दद्यात्. D vs. III. To apply, use ;
 ३. ५. १. : पशुनाजि (पुञ्, c. 1.). IV. To deposit, store : q. v. नि-
 ददाति (धा, c. ३).

BESTOWAL : (1) दानम् , (2) प्रदानम् , (3) प्रतिपादनम्

BESTOWER : (1) दातृ or ददाय, (f. ती) , (2) द or पद (f दा), in comp.,
b. of money पणदः (दा, ८)

BETEL-NUT (1) पूरुम्, (2) गुणकम्, (3) वाय्मूलम् B tree (1) पूरु ,
(2) क्रमु , (3) गुणक

BETHINK ONESELF स चिन्तयति (चिन्त, c 10) V TO REMEMBER,
REFLECT

BETIDE (v t) V TO HAPPEN, BEFALL.

BETIMES (adv) I Seasonably q v समये II Soon q v
शीघ्रम्

BETAKEN (v t) सूचयति, आदि- (सूच, c 10) V TO FOREBODE

BETRAY (v t) I To give up treacherously Ph *bed the fleet to the pirates* *सविश्रम्भपात पीतावली दलुहस्त समर्पयामास (c of च), do

not *be your trust* मा विश्वासं वधी (इन् c. 2) or मांही (भञ्ज, c 1)

II To disclose q v भिनयि (भिद c 1) *bed the secret* रहस्य
विभेद III To mislead, expose, or indicate q. v IV. To
deceive q v

BETRAYAL Ph *the b of a city* शत्रुहस्ते नगरसमर्पण V TO BETRAY.

BETRAYER (1) विश्वासघातक (=traitor), (2) वचक (=deceiver) Ph
where is the b of the city कस विश्वासघातक, यो नगर शत्रुहस्ते समर्पया
मास N B note that in such cases (1) or (2) simply will not do

BETROTH (v t) (1) ददाति (दा c 3) (only of b al by the father
or guardian of the g rl) *I apprehend she is already bed* दत्तपूर्वत्वा
मह्यते Ma, (2) प्रतिपादयति (c of पद), Si

BETROTHAL (1) वाग्दान (=verbal b of a girl by her father or guar-
dian), (2) विवाहसम्बन्ध

BETROTHED (adj) (1) दत्ता or वाग्दत्ता (a girl b by her father or
guardian), Da com, (2) प्रतिपादिता, *bed wife* प्रतिपादिता वधू,
S xvi 49 (3) प्रतिव्युत्त (ता, स) (=engaged, promised) *be* B The
person to whom one is b is put in the dat

BETTER (adj) I Comparative of good q v II Preferable Ph.

b (to have) a learned enemy than a stupid friend पण्डितोऽपि वरं
 शत्रुर्न भूषो द्वितकारक, P 1 21., *b* to die than to mix with low
 people वरं भाष्यशीलं न पुनरधमानामुपगम, H 1., *b.* to keep silence
 than to utter a lie वरं मौनं कार्यं न च वचनमुक्तं यद्दुःख, H. III In
 improved health Ph are you *b* ? oh, yes, a little *b.* यदि ते
 लघुमन्तापायश्चानि ? चक्षी अस्ति विशेद, Sa. III

BETTER OFF, BE V WELL OFF, BE.

BETTER (subs) I Advantage or victory q v Ph to get the
b of an enemy शत्रुमभिभवति (भू, c 1) II Improvement q v.
 III In pl superiors गुरव (m pl) Ph your *b* s in knowledge *
 लब्धिकप्रानलम्पना

BETTER (v) TO Mend, IMPROVE

BETTER (adv) V WELL Ph I love you *b.* than self *लव्यहं
 प्राणेष्वीदृक्कमनुरक्त

BETWEEN, BETWIXT (1) by the gen (not of time), the distance *b*
 the Hemaluta and the Vindjas is very great विप्रकटमन्तरं हेमकुट-
 विश्वाचलयो, K, the space *b* the divine rivers Sarasvati and
 Drishadvati सरसतीदृषद्वयोर्द्वैतयोर्बिन्द्वन्तर, M II 17, enmity *b* us
 तस्य च भग्न च वैर, D II, the conflict *b* the two important duties
 विपतिविधनं गुरुपीरथ कार्ययो, Si II 6, (2) मध्ये or चन्तरे (with
 gen) (of time and occasionally of other relations) middle age
 is *b* sixteen and seventeen years यौवराज्यवर्षोत्तरं मध्य वय, Sr.

BEVERAGE पानीयं V DRINK

BEVY, I. Of ladies etc गण II. Of birds कुलम् V FLOCK

BEWAIL (v.)³² वि लपति (लप्, c 1), what are you *b* ing for किमर्थं विलपसि
 V TO LAMENT, WEEP, GRIEVE.

BEWAILING (subs) (1) विलाप, (2) परिदेन, (3) क्लम . v.

LAMENTATION

BEWARE no exact equiv. *b of him* तस्मिन् वदन्त्यासी मा भव, *b.*

of your servants that they may not deceive you तथा प्रयत्नेन यथा

न वदन्ति चेत्तै, *b of your steps* सावधान परिक्राम v CARE

BEWILDER (1) संमोहयति (c of मुह्), (2) जट्टीकरीति (क c 8) or
जडयति (nomi), (3) स भ्रमयति (c of भ्रम्), (4) विह्वलीकरीति (क, c 8)

BEWILDERED (1) सम्मूल (ता, न), (2) विह्व (वा, व), (3) कि-
कर्त्तव्यनामूढ (दा, ड) (=not to know what to do), (4) समुन्म
(त्वा, थ)

BEWILDERMENT (1) सम्मूल, (2) वैह्व, (3) समोह v PERPLEXITY

BEWITCH I To charm or fascinate (1) मोहयति, परि, वि, म,
(c of मुह्), *let not C pillb you* ना मूमुहत खलु भवन्मनन्यजन्मा Ma
r, (2) मद्यति (मद c 10) *which I the heart मनो मद्यति ये,*
Ma r II To fascinate by magic (1) मोहयति, (2) मन्त्रेण
वशीकरीति (क, c 8)

BEWITCHER v ENCHANTER

BEWITCHING (adj) मोहन (नो or ना न) v CHARMING

BEYOND (prep) I On the further side of Ph *b at a desolate*
forest and b that the mount Kalisa तत परतो निर्धनानुषकरण,
तन्मनिकष केलासविरि, A., *b the range of speech and mind* अतीय वाचा
मनसाय बीवर, Ka xviii 41 II Further than, past Ph
this is b is इदमप्यज्ञमसाध्य, it was even b my expectations
मनोरवासाधनम्, Sa vii, *it is more अतीर, who is b our senses*
अतीन्द्रियाय, Mn, *not rally b any one's comprehension* निसर्गदुर्वोध
(धा, ध), Ka Ph *b the seas i e out of the country* दीपान्तरे
(not समुद्रपारे which =on the coast of the sea)

BEYOND (adv) i e yond r q r दूरे from b दूरान्

BEYOND, co or pass (1) अतिव्रजति (कम् c 1) (with acc), (2)
अनेति (इ, c 2) (with acc).

- BEZEL** *रत्नाधार , अष्टदीवजस्य रत्नप्रतिधानभाग [पञ्चपाद .
- BIA** (subs) I Inclination q v प्रवणता Partiality q v
- BIAS** (r t) (1) आर्जयति (c of डन), M n , (2) प्रक्षीकरोति (क, c 8),
my heart is bled by (your) good qualities प्रक्षीकृत म हृदय गुणीयै ,
 K: III 12
- BIB** * (वाचकस्य) उत्पद्
- BISSER** (subs) (1) मुराप (पा, प) , (2) मद्यप (पा, प) v DRUNKARD
- BIBLE** कर्तीयधन्वपुस्तक
- BIBLICAL** (adj) expr by comp, b *erudition* *बाइबलपाण्डित्यम्
- BIBLIOGRAPHER** पुस्तकविद्याविगारद and sim comp *
- BIBLIOGRAPHY** *पुस्तकविद्या , पुस्तकाला सुदादनादिनिर्णायकशास्त्रम्
- BIBLIOMANIA** *दुर्लभपुस्तकसङ्ग्रहोन्माद and sim comp *
- BIBLIOMANIAC** *दुर्लभपुस्तकसङ्ग्रहोन्मादिन् (f भी,) and sim comp s
- BIBLIOPOLIST** *पुस्तकक्रिष्टे (f भी) v BOOK SELLER
- BIRULOTS** (1) जलशीपक (का क) , (2) जलशीपक (वा, क) (?)
- PICKER** (r t) वि-रदते (वद c 1) v TO WRANGLE
- BICKERING** (subs) (1) कन्वह (2) विवाद , (3) हन्तुम्
- BID** (r t) I In auction *वदति (वद, c 1) *I will b even hundred*
rupees for the horse *गतहृत्पुत्रयाज्य जीषामीति वदामि II To
 request, tell q v Ph to b defiance v TO DEFF, to b
 welcome स्वागतमिति वदति , to b adieu v ADIEU
- BINDER** (subs) (1) *बादिन् (f भी) , (2) चिकीषु (mf)
- BIDDING** (subs) *वाद , विधीपाराद
- BIBENIAL** (adj) द्विवर्षीय (पा, ण) , (2) द्विवर्षिक (की, क)
- BIR** (subs) (1) गदयान , (2) शवसाहन , (3) क
- BIRSTINGS** (subs) (1) पीवृष (mn) , (2) पेवृष (mn)
- BIFURCATION** Ph near the b of the river यत्र नदी द्वयोः प्रवाहयो
 १-भ्रंशस्त सन्निधे

Big (adj) I Large huge q v (1) बृहत् (f स्त्री) (not appl cable to men), (2) बृहन्काय or महाकाय (या य) (=large-bodied) (3) महाप्रमाण or अतिप्रमाण (या यं) (=of large height), a b man महाप्रमाण पुरुष K, saw the b (horse) *Indrasudha* अतिप्रमाणमिन्द्रायुधमद्राक्षीत् K II Pregnant (lit and fig) q v III Boastful q v

BIGAMIST I The man (1) द्विभाष्य, (2) द्विपत्नीक II The woman *द्विभर्तृका वर्त्तमाने पत्नौ या स्त्री पुनर्विवाह करोति

BIGAMY (1) * द्विस्त्रीकरण (of men), (2) * द्विपतीकरण (of women)

BIGHT v DAY

* **BIGNESS** v BULK SIZE [मनुवर्त्तते]

BIGOT * धर्मनिर्वेद (डा ड) य (या य) अविचारेणान्यमतान् प्रत्याख्याय समत

BiGOTED (a b) v **DEGOT** Pl *this is a b country* *अत्र पुरुषा अविचारेण समतासक्ता or परधर्म्मविह विषय

BIGOTRY *धर्मनिर्वेध समतापह अविचारेण समतासक्ति

PILE पिण्डम् *To st r one s b (fig)* वायु प्रक्षीपयति (c of कुप)

BILGE WATER भौकातलजलम् (?)

BILIARY (adj) Pl *the b duct* पित्तवाहिनी (?)

BILIOUS (adj) पैतिक (की क) b fever पित्तज्वर

BILK (v t) वधयते (वध c lo) v TO CHEAT

BILL (sbs) I A declarat on in writing लिख a b of ind ct nent अनियोगलेख II A bill of exchange *इष्टि, a b pay able at sight *दर्शनदेयी इष्टि III Proposed law *पाण्डुलिपि, the House of Commons rejected the b by a great majority *बहु सभ्यानामेकमत्य न साधारणसभा पाण्डुलिपि प्रत्यादिदेश IV A written or printed notice घोषदापत्रम् v **ADVERTISEMENT PLACARD** V An account (rendered) of money due *देवपत्रम् *made out a b for me* मया यमुष्य देय वस्त मपनी कुम् Miscell a b of sale विजयपत्रम्,

a b. of lading *वेरणपत्रम्. VI. The beak of a bird : (1)

चक्षुः ; (2) चक्षुपटः. VII. A mattock, a hatchet : q. v. : खानम्.

BILL (v. i.) : Ph. the pigeons are bing and cooing अयोधस्य चक्षुः
संघट्ट कपोताः कुवन्तः.

BULLET (subs.) : I. A note : q. v. : पत्रम्. II. A ticket : q. v.

निर्द्वयपत्रम् III. A log of wood : काष्ठम् : v. LOG, STICK.

BILLET (v. t.) : i. e. to quarter as soldiers : निवेद्यति (c. of विम्).

BILL-HOOK . कविवृद्ध, D. : v. HATCHET.

BILLIARD (adj.) : Ph. a b. ball *चण्डम् ; b. room *चण्डागारम्.

BILLIARDS : *चण्डक्रीडा. To play at b. *चण्ड क्रीडति.

BILLION : खर्बम्.

BILLOW : (1) सजीर्णः ; (2) कर्झील ; (3) उर्झील ; (4) लहरिः : v. WAVE.

BILLOWY . (1) सरित्तः (सा, स) ; (2) कर्झियालिन् (f नी) ; (3) कर्झील-
माळाकुल (ला, ल') ; (4) उर्झीलः (ला, ल').

BIN (subs.) : Ph. corn-b. भान्यकोष्ठः ; wine-b. मदिराकोष्ठः.

BINARY (adj.) : Ph. a b. compound *द्विभूतजं द्रव्यम् ; b. scale *द्विकसूला
गणनापद्धति.

BIND (v. t.) : I. Lit., to tie : q. v. : (1) बध्नाति, नि-, (बन्ध, c. 9.)

b.ing firmly to a post खूबया मृद दृढबन्धनेन बद्धा. P. i. 4. ; (2) संयच्छति
(यम्, c. 1.) (=to restrain : q. v.), as if bound by chains निगडेरिव

संयता, K. II. Fig., to restrain, hold in check : बध्नाति, नि-, (बन्ध,
c. 8.), bound by affection स्नेहनिबद्धः (दा, द'), Ki. II. 44. ; b.s my

sight बध्नाति मे चक्षुः, R. xiii. 47. ; (2) नियन्त्रयति (यन्त्र, c. 10), laws
do not b. him *नियन्त्रयन्ति. Ph. b. him by an oath मन्त्रेण

समाबद्धं कृत्य. III. To render costive : (1) बध्नाति, नि-, b.ing of the
tongues बह्विद्वक्ता, Sr. ; (2) बानध्नाति (बन्ध, c. 4) IV. To bind

books : (चर्मादिना) बध्नाति (?). V. To protect with a border :
बध्नाति (?) : v. TO BORDER, FRINGE.

BIND OVER आवधत्ति or आवद्ध (दा द्) करोत (?) Pl *b I m over*
in 100 P's recogn ance to keep the peace *शान्तिरसाय भतद्व्यसुद्रा
 दानप्रतिश्रुत्या समावद्ध कृद्

BIND UP बध्नाति नि (बन्ध c 9) *the snakes as if b ng up the*
ends of the branches माखानां वधमिव निवधन्ति ऋदिन Mu vi 13

BIND UP IN OR WITH only in pass Pl *if love for you is bound*
up with my nature त्वमि मे भागनिवन्धना रति R viii 52

BINDER i e book b (1) *पुस्तकबन्धनकारी (2) *पुस्तक-विधाता

BINDING (subs) I In gen (1) बन्ध (2) बन्धनम् II Of a
 book perh विधानम् v COVERING III Of dress v BORDER
 FRINGE

Bi BIND (aly) of medicines याद्विन् or मयाद्विन् (f ची) Sr

BIND WEED श्रीविहारी (a species of convolvulus)

BINOCLULAR (adj) (1) द्विनयन (ना न) (2) द्विनय (दा न)

BINOMIAL *द्विपद (दा द्) *B theorem* *द्विपदसहितत्व [चरितकृतम् (m)]

BIOGRAPHER (1) *चरितलेखक (?) *जीवनचरितलेखक (3) *जीवन

BIOGRAPHICAL Pl *biographer* v **BIOGRAPHER** *bi world* v **BIOGRAPHY**

BIOGRAPHY (1) चरित *b of Sriku sha* श्रीकृष्णचरित C (2) जीवनचरित
 (3) जीवनवृत्तान्त

BIPARTITE (adj) perh द्विध (धी धे) [f —पत n (?)

BIPED (aly) (1) द्विपद or द्विपाद (दा द्) (2) द्विपाद (m) —पत्नी

BIRCH OR B E C I TREE भूक्ष^o or भूक्षपत्र (a species of l)

BIRCHEN (adj) (1) by tat comp (2) भूक्षमय (धी धे)

BIRD (1) विहग (?) विहङ्ग (3) विहङ्गम (4) पक्षिन् (m) (5)
 पक्षिन् (m) (6) पक्ष (7) पक्ष (8) शकुन (9) शकुन (10)
 शिखिर (11) शकुन (m) (12) विहङ्ग

BIRD CAGE विहगम् or पक्षिगम्

BIRD-CALL पक्षिचरितकारिणी वशी यथा प्रथोभ्य पक्षिणी वध्वनी

BIRD-CATCHER • (1) शकनिक , (2) पारिक

BIRD KEEPER (1) विहगपाल , (2) पक्षिपाल (१).

BIRD-LINE • पक्षिवधनायें ग्यानीइपेदम

BIRTH (subs) I Coming into life : (1) जन्मन् (n.) (the best equiv.), *blind from* b जन्मात् (मा, म्) , (2) जन्मन् , (3) जननम् ; (4) जनि , (5) जन्त , (6) जन्तु , (7) मन् , (8) मन्त्र , (9) मूर्ति ; *Ph lordship from* b मन्त्रेष्टव , R. II L'encore, du cent . q r. : (1) इन्म , (2) जन्म , *Ph prev. I of one's* b कृष्णमिमाम्नि (f. मी). R. , of high b कर्मन्त्रम् (i ई), S. III. The act of giving birth (1) प्रसा , (2) प्रसवन् IV. That which is born • b CREATURE

BISO\ एमरिकादेशीयो महिषाकारोऽरुणजम्बुविशेष

BISSEXTILE वैपुत्रसरस्वकार्ये पायात्पण्ठितादनुषे चतुर्थे वर्षे क्षेत्रद्वारी
मासर्गैकाधिकदिवससूत्रविश्वसामकमिति परिगणयन्ति । स च एकाधिक-
दिवसी वर्षसौर विसेकष्टादल लिप्यद्वारं चाभिधीयते

BIT (subs) I Of the bridle (1) खलीन (mn) (2) कविक or
कविका, (3) दलगा II A small piece (1) छष्ट (2) पाच
(= a mouthful) *Not a b* न मनागपि

BIT (v t) *to b a horse* अश्वस्य मुखे खलीनं ददाति Mu or खलीन
प्रक्षिपति (क्षिप c 6) P iv 7

BITEH I Lit. (1) कुक्षुयी (2) धनी (3) सरसा II As a term
of reproach बन्धको

BITE (v t) I With teeth etc दमति वि, स, (दन्त्य c 1) Ph
one should not b off l s nals दन्तैर्नोत्पाटयन् (c of पट) मसान् M
iv 66 *one who b s l s nals* बन्धसादी M, *to b the l ps* खीष्टी
दमति or खण्डति वि (खण्ड c 1) S xvii 2 or निर्विभुनक्ति (भृज्
c 7) (poet) II To produce a keen pungent sensation व्यलयति
(c of ज्वल) III To adhere to q v

BITE (subs) I The act of biting दश *po sonous b* सविषो दश U
II The wound made by biting दश III A cheat or one who
cheats q v

BITING (adj) i e sharp severe sarcastic q v

BITTEN (adj) I Of the taste तिक्त (का क) II Harsh, stern
(1) कटु (mn) *even by the b words of Sh sh pals* कटुवापि श्रेष्ठमनेन
S xv 46 (2) मर्दास्थि (mn) (lt) *perc ng the vital parts*
(3) निष्ठर (रा र) (prop = cruel) *ice are very b by revolul* अति
निष्ठरमुपासन्ता अ U iv III *laful severe* q v चरेलनकर
(रो र) *Ph. *b coll* अत्यन्तशीत IV Mournful distressing,
I ttable q v

BITTERLY: I. Severely, cruelly: q. v.: निहुरं. II. Sorrowfully, piti-
ously: q. v.: Ph. *except b.* शय' or अत्यन्तं रोद.

BITTERN: प्रीचजातीयपक्षिभेदः.

BITTERNESS: I. Of taste: (1) तिक्तता; (2) तिक्तलं. II. Keeness of
reproach, sarcasm. (1) कटुता, (2) निहुरता. III. Deep distress
of mind: दुःखं. IV. Impious feelings: पापछद्मिः. V. Malice,
hatred: q. v.: विदेषः.

BITUMEN: (1) शिलाजतु (m.); (2) गिप्सुमकं; (3) शिलादद्रुः.

BITUMINOUS: शिलाजतुमालिन् (f. नी) (?) (=containing bitumen).

BIVOUC (subs.): v. WATCH, GUARD. [यामिनीं यापयितुं कृतचक्षुः.

BIVOUC (v.): Ph. "*determined to b. there for the night*" अममसाकतैव

BLAB, BLABBER: वागदूकः v. RABBLER, TELL-TALK.

BLAD (v. t.): भिनत्ति (मिद्, c. १.): v. TO DIVULGE: v. also TO RABBLE.

BLACK (adj.): I. Of color: (1) कृष्ण (ष्वा, ष्व'); (2) कृष्णवर्ण (र्णा, र्णे); (3)
श्याम (मा, म') or श्यामल (मा, ल') (=dark-blue); (4) नीलः (ला, ल')
(prop.=blue); (5) कालः (ला, ल); (6) शैबक (का, क); (7) मलिन
(ना, न') *your heart must be very b. like your exterior* वदिरिव
मलिनतरं हव मनोऽपि भविष्यति नूनं, Gi. VIII. १. II. Fig., dismal,
gloomy, calamitous, horrible, wicked: q. v. *B. and blue*: v. LIVID.

BLACK (subs.): I. The colour: (1) कृष्णः; (2) कृष्णवर्णः. II. Black
dress: (1) कृष्णरत्नः; (2) कृष्णरसनम्. III. A black man: (1) कृष्णकायः
(या, य'); (2) श्यामाङ्गः (त्री, ङ').

BLACK-ART: (1) रूद्रमालः; (2) कार्मकम् v. MAGIC.

BLACK-BALL (subs.): (प्रत्याख्यानप्रदर्शनी) कृष्णगुटिका.

BLACK-RAJ (v. t.): अकाष्ठाति, (इति अ. १.) v. TO DENURE

BLACK-BEPRI: पलविशेषः. In India, sometimes applied to लम् (n.).

BLACK-BIRD: पक्षिभेदः. In India, the term is applied to कोकिलः
(=cuckoo).

BLACK-CATTLE : मांसार्थं पालिता गाय.

BLACKEN I. To make black. (1) कालीकरोति, *b.s his face* मुखं कालीकरोति, Na III., (2) कृष्णीकरोति (rare); (3) ग्रामीकरोति (= to make dark blue). II To darken. q v. III. To sully; q v.

BLACK-GUARD (1) दुर्गन्धं (गन्धं, चं); (2) दुराचारः (च, र). v. RAKE.

BLACKING (subs) : काली (?).

BLACKISH. (1) ईषत्कृष्ण (षा, ण) ईषत्कालं (ला, ल)

BLACK LEAD लोहभेदः, *अडारलोहः.

BLACKNESS (1) कालिमन् (मन्.), (2) कृष्ण्य , (3) कृष्णिन् (म) : v. also DARKNESS.

BLACKSMITH : (1) कर्मकार , (2) कर्मार , (3) लोहकार .

BLADDER (1) स्त्रीमन् (मन्), (2) मूत्राशय , (3) विलक (rare).

BLADE I. The cutting part of a knife etc. धातु. II. Of grass, (1) दल (मन्) ; (2) काष्ठम् (?) III. A rake : q. v.

BLADE BONE v. SHOULDER BONE

BLAMABLE OR BLAMEABLE: (1) निन्दनीय (या, य) ; (2) निन्दा (न्दा, न्दं) , (3) निन्दार्हः (चं, चे) v. FAULTY, CULPABLE.

BLAMABLENESS OR BLAMEABLENESS निन्द्यता v. CULPABILITY.

BLAME (subs) I Censure, reprehension : q v. निन्दा. II. Fault, crime दोष, *he lays the b. on another's shoulders* अदक्षिन् or अक्षयस्त्वर्थे स दोषं यदति (चट्, c 4). Without b. = blameless: q. v.

BLAME (v. t) निन्दति, ति, (निन्द्, c 1) : v. TO CENSURE.

BLAMELESS (1) अनिन्दा. (न्दा, न्दं) ; (2) अनिन्दनीयः (या, य), (3) निर्दोष (षा, ष) (= faultless q v.), (4) निष्कलङ्क (कल, क) (= spotless : q. v.), (5) विमृष्ट. (श, ष) (= pure q. v.).

BLAMELESSLY v. INNOCENTLY, FAULTLESSLY.

BLAMELESSNESS (1) अनिन्द्यता , (2) निर्दोषता (= faultlessness), (3) विमृष्टता (= purity).

BLANEWORTHY (1) निन्दार्ह (हाँ, ई), (2) निन्दनीय (या, य) v CENSURABLE

BLAMER निन्दक v CENSURER [q v लक्षयति (nomi)]

BLANCH (v) I To whiten q v प्रलवति (nomi) II To peel

BLAND मृदु (ही, दु) MILD, GENTLE

BLANDISHMENT I Of love (1) छात्र, (2) विद्यात्र, (3) विभक्त N B applied only to women II Sweet words (1) प्रियवाक्य, (2) मधुरभाषित

BLANK (adj) I Not filled or written on मृदु (हा ज) (?) II White, pale or dismayed q v Ph b verse अमिताभरक्तन्द b cartridge *क्षेत्रपूर्वकोप b enlargement लीपजनानविरहित इष्टादी प्रहलिसन

BLANK (subs) I A void space Ph dont leave so much b एतावदलिखित or मृदु (?) मा रची II A b ticket *मृदुनिदर्शनी III A b ballot *मृदुगटिका

BLANKET (1) कम्बल, (2) गलक, (3) कर्णायु

BLASPHEME निन्दति (निन्द, c 1) v TO REVILE

BLASPHEMER (1) ईश्वरनिन्दक, (2) पापण्ड (= heretic)

BLASPHEMOUS (1) ईश्वरनिन्दक (का क), (2) comp with पापण्ड

BLASPHEMOUSLY (1) अभगता (= unreligiously), (2) अरक्तता (= contemptuously)

BLASPHEMY (1) ईश्वरनिन्दा (2) पापण्डता (= heresy)

BLAST (subs) I A gust of wind (1) वायु (2) जगन्निष्ठ v GALE II The blowing of a wind instrument v BLOWING III A blight q v

BLAST (v t) I To blight q v II To destroy, frustrate q v छन्दलवति (मृद c 10) III To rend open by explosion विदारयति (c of द) (?)

BLAZE (subc.). I. Lit. : (1) प्रभा ; (2) अर्चिम् (m.) : v. FLAME, LIGHT. II. Fig. : Ph. " *b. of fame* " यमःप्रभा.

BLAZE (v. i.) : (1) ज्वलति, प्र, सम्प्र- (ज्वल्, c. 1.), *blazing powers* ज्वलत्प्रतापवर्धः, N. I. 2. ; (2) दौष्यते, प्र-, सं-, (दौष्, c. 4.) *the Raghu-chief bed with rage* क्रुद्धोऽदीपि रघुव्याघः, B. VI. 32. : v. TO KINDLE.

BLAZON (v. t.) : I. To display : q. v. : प्रययति (c. of प्रय्). II. To deck, embellish : q. v. : मण्डयति. III. To explain coat of arms व्याख्यानं (खII, c. 2.).

BLAZON, BLAZONRY (subs.) : I. A coat of arms : q. v. II. Publication, display : q. v. : आडम्बलः(?)

BLEACH : I To whiten : q. v. : धवलयति (nomi.). II. To make pale : शिथिलयति (nomi.).

BLEACHING-POWDER : *निरञ्जकधूर्तम्

BLEAK (adj.) : I Bold, frigid : q. v. : अतिशीत (सा, तं). II. Exposed to cold² expr. by circum. : *these tastes are so b.* *अधुश्चित्तपदेषु हिमवद्देहं पादुर्भावः.

BLEAK (subst.) : नादेयः शुल्लवर्णः चुद्रमत्पुष्पभेदः.

BLEAKNESS. I. Exposure to the wind - by circum. : v. BLEAK (II). II Coldness : q. v. : शीतता.

BLEAREDNESS : (1) क्षिद्राक्षता ; (2) चुडता. [पिलः (ही, ख').]

BLEAR-EYED : (1) क्षिद्राक्षः (धी, धं) ; (2) चुडः or बिड (झा, झ') ; (3)

BLEAT (v. i) रेभते (रेभ्, द. f.) : v. TO MAKE NOISE. ,

BLEAT, BLEATING (subc.) (1) रात्र or रेभय : v. NOISE , (2) शिवलत (=the cry of a sheep).

BLEED (v. t.) : रक्तं or रुधिरं or श्लेष्मिन् सादयति, नि-, प्र-, परि-, (c. of रु), or मोक्षयति (मुक्ष्, c. 10.) ; or भीषयति (c. of मुष्) ; or अवसेचयति (c. of निष्) *N. D. These verbs are cons. with gen. of the person who is bled.

BLEED (v. l.) : रक्तं or रुधिरं or शीथितं स्रवति (यु. c. 1.) ; or ऋवते (यु. c. 1.), Ki. ; or स्रवति (चट्, c. 1). M. n. ; or शक्वति (गम्, c. 1.) (rare), *when it stops itself after sufficient lang* सम्पुङ्गत्वा यदा रक्तं स्वयमेवास्रवतिष्ठेत्, Sr. ; or प्रवर्तते (हन्, c. 1) (rare), *if it does not b.* अप्रवर्तमाने रक्ते. N. B. These verbs the cons. with gen. of the person and abl. of the part which b.s : *his hand b.s* तस्य हस्तात् शीथितं स्रवति.

BLEEDING (subs.) : I. Letting of blood : (1) रक्तसारः, - र्धं ; (2) रक्तभीचर्धं ; (3) रक्तावस्येचनं, etc. II. Flowing of blood : (1) रक्तस्रुतिः ; (2) रक्तस्रुति ; (3) रक्तचरणं, etc. ^{५१}

BLEMISH (v. t.) : (1) मलिनयति (noml.) ; (2) दूषयति (c. of दूष्.) : v. TO STAIN.

BLESSEDNESS v HAPPINESS, FELICITY "In a ngle b अनुसुखसुखिन (?)

BLESSING I A benediction (1) आभिष (f) (2) आशीर्वाद, (3)

आशीर्वाचन II A gift, benefit, or advantage q v

BLIGHT (v t) (1) उखादयति (c of सह) (=to destroy) (2) इति

समृद्धि (समृद्ध, c 9) (= stop the growth) (with gen)

BLIGHT (subs) (1) उपद्रव (v), (2) व्याघात (?), (3) क्षय (= decay)

BLIND (adj) अन्ध (आ, अ) born b अन्ध (आ अ) or जालन्ध (आ अ)

(rare) M, (2) अन्धदृष्ट (mfn) and sins compr, naturally b to their

own improprieties सहजांस्वदृष्टं ह्यदुर्घये Si XVI 29 Ph b of one

eye काय (आ अ), b at night 'रात्रौ' (आ, अ), a b well अन्धकूप,

Va, love is b 'प्रेम मद्रामद्र न पश्यति or गच्छति

BLIND (v) अन्धयति (nomi) or अन्धोकरति (क c 9) bed by sensual

pleasures विषयानीकृतचण, K1 Ph bed by passion कामात् (आ,

अ), bed by rage क्रोधात् (धा न्ध)

BLIND (subs) निरलक्ष्मिणी v SCREEN

BLINDFOLD (v t) नेत्रे or लोचने or दृष्टौ बध्नाति (अन्ध, c 9) or अभिनन्दति

(नह ४८ ४)

BLINDFOLD, ED (adj) (1) बद्धचक्षुः (mfn) S c (2) अभिनन्दित (f ची)

Up Fig 'fates b regn' देवस्य तिमिरावृतमाधिपत्य v also

BLINDLY

BLINDLY (1) अन्धान्, (2) अन्धनीच्य (-inconsiderately), (3) सहसा

(-suddenly)

BLINDMAN'S BUFF नेत्रबन्ध,—क्रीडा B p

BLINDNESS I Lat (1) अन्धता (2) अन्धत्व II Fig मीढ

BLINK v TO WINK WINK

BLISS परमसुखं v HAPPINESS FELICITY, DEATITUDE

BLISSFUL 'आनन्दमय' (दी य) v HAPPY, BLESSED

BLISTER (subs) I A watery tumor अलक्ष्मिणी नय (?) A b on the

fool : विप्रादिका. II. A plaster for raising b.s : *दाहलेप ; जलपूर-
प्रयोगाद्वाराः.

BLISTER (v. t.) : I. To apply a blister : *दाहलेपं प्रयुजति (युज्, c. १).

II. To raise blisters . जलपूरानि ग्रणानि उत्थापयति (c. of र्था) (?). III.

Fig. v. to BURN.

BLISTER (v. i.) Ph. "let my tongue b." *मम जिह्वायां जलपूरानि ग्रणानि
भवन्तु.

BLITHE, BLITHESOME : v. CHEERFUL, GAY, MERRY.

BLITHELY : (1) चरुवे ; (2) सीतासं : v. CHEERFULLY, MERRILY.

BLITHENESS : (1) स्फूर्ति^१ ; (2) उत्साहः^२ v. CHEERFULNESS, SPRIGHTLINESS.

BLOAT : v. TO SWELL. ^३

BLOATED (adj.) : (1) स्फीतः (हा, ङ) ; (2) एत (ता, नं) ; (3) स्वात् (ता, सं).

BLOCK (subs.) : I. Of wood : काष्ठं. II. Of stone : द्रव्य. III. For

अमृत् ; (6) अतजम् (rare), the cascade of flesh b. प्रवपदतजम् (VI. VII. ; (7) कीषालम् (rare), quenched by b. flowing सरत्कीषालनिष्पापित, VI. III. Ph. ; to lose b. रक्तं मुचति (मुच्, c. 6.) ; to take one's b. हन्ति (हन्, c. 2.) : v. TO MURDER. II. Kindred, lineage : q. v. : Ph. related by b. सनाभि (mfn.) ; of whole b. सीदर (रा, रं) ; half-b. : q. v. III. Bloodshed : q. v. IV. Temper of mind, passion : Ph. their b. was up for revenge *मतीकारायं तेषां कीषामिद्विदीपे ; do not rouse my b. मा मां प्रकीपय ; murdered the child in cold b. *शान्ती बालं जघान.

BLOOM (v. t.) : I. To bleed : q. v. II. To stain with blood : दधिरपेक्षित्वति (v. TO ANNOINT) or क्लृपयति (v. TO STAIN) : Ph. bed scimitars इव शीषितसन्दिग्धाः, R. v.

BLOOD-HOUND : कुक्षुरभेदः : v. HOUND.

BLOODINESS : जिघांसा : v. CRUELTY.

BLOODLESS : I. Without blood : (1) रक्तहीन (ना, नं) (†) ; (2) गतामृत् (mfn.) (=dead). II. Without shedding of blood : रक्तपातं विना : Ph. by which the discharger obtains a b. victory दत्तं प्रदीक्षुर्न चारि-हिंसा विजयं हस्ते, R. v. 53.

BLOOD-LET : (v.) : v. TO BLEED.

BLOOD-RED : रक्त (ना, नं) : v. RED.

BLOOD-SHED : रक्तपातः : v. SLAUGHTER.

BLOOD-SHOT : (1) अतिरक्तः (ना, नं) (=very red) ; (2) रक्तानिष्यद्भिन् (f. नी) (?).

BLOOD-STAINED : (1) रक्ताक्तः (ना, नं) ; (2) दधिरक्षितः (ना, नं) ; (3) शीक्षितसन्दिग्ध (ना, नं) ; (4) अक्षद्विधः (ना, नं), R. ; and sim. comp.

BLOOD-SUCKER : (1) रक्तपाश्विन् (f. नी) ; (2) अक्षयः (पा, पं).

BLOOD-THIRSTY : (1) दधिरक्षिः (पा, पं) ; (2) जिघांसु (mfn.) : v. SANGUISARY, MURDEROUS.

BLOOD-VESSEL : रक्तवाहिनी or अमृत्वाहा नाडी.

BLOODY : I. Blood-stained : q. v. II. Sanguinary, murderous : .

q. v. III. Attended with blood-shed : Ph. *it was a b. battle*

अग्निं दृष्टे बहु रक्तं पपात (?) ; *that day was most b. for the Romans*

*अग्निद्विषये रक्तोपायां वदिष्टं रक्तं पपात.

BLOOM (subs.) : I. Blossom : q. v. II. Fig. the b. of youth

नयोरपमम् ; the b. of a maiden's cheek कपोलरामः.

BLOOM (v. i.) : v. TO BLOSSOM.

BLOOMING, BLOSSOMING (adj.) : (1) प्रकुलः (झा, घं), *b. face* प्रकुलमदनम् ;

(2) विकसन् (f. ली) ; (3) खटुत् (f. स्त्री) ; (4) कुसुमितः (ता, घं) ; (5)

पुष्पित (ता, रं).

BLOSSOM (v. i.) . (1) खटुति (खटुट्, c. 6.) ; (2) फुलति (फुल्, c. 1.) ; (3) विक-

सति (कम्, c. 1.) ; (4) पुष्पति (पुष्प, c. 4.) (rare) : v. TO FLOWER.

BLOSSOM (subs.) : (1) पुष्पम् (=flower : q. v.) ; (2) सुकुल (mn.) (=an

opening bud) ; (3) प्रभवः (rare), *mango b.s.* सुवृत्तमव, Ku. ; (4)

प्रवालः (?).

BLot (subs.) : कलहः : v. SPOT, STAIN, TARNISH.

BLotOUT : v. TO ERASE, EFFACE, OBLITERATE.

BLotCH (1) क्लृप्तम् (?) ; (2) कच्छपिला (?).

BLotTING-PAPER : *नक्षीयोपक्षं कावर्ज.

BLow (subs.) : I. With the fist : (1) मुष्टिमहारः, *gives a b. on the nose*

घोषायां मुष्टिमहारं ददाति, Mr. H. (2) मुष्टिपातः ; (3) मुष्टाहति, Ki. *To*

strike a b. : मुष्टिना हति (हन्, c. 1.) or हाहयति (ताह्, c. 10.) II. B.

in general : प्रहारः : v. STROKE. III. Fig. infliction of evil : Ph.

"gave a death-b. to the constitution" *शासनमन्त्राख्या विनाय कल्पयासास ;

"fortune's b.s." देवर्षिघात, U.

BLow (v. i.) : I. To blossom : q. v. : खटुति, घं, (खटुट्, c. 6.) II. As

air : (1) वाति, घं, (ता, c. 2.) ; (2) वहति, घं, वि, (वह्, c. 1.), Ku. xvii.

28. III. To breathe hard or quick : v. TO BREATHE, TO PANT.

IV. To sound as a wind instrument : Ph. *horns blew* घूर्णां वेराज
सखन्नु, B. : v. TO SOUND.

BLOW (v. t.) : I. To b. the fire : धमति, समा-, प्र, उप-, (आ, c. 1.) M.
xv. 33. II. To drive, to impel : q. r. : Ph. *the tempest blew the*
ship ashore *वात्वा योतं विविधेषु (चिप्, c. 6.) तटे; *dust b.n by the*
wind अनिलोद्धूतं (धू, c. 9.) or अनिलोद्यापितं (c. of व्या) रज.. III. To
sound a wind instrument : (1) धमति, समा-, *blew the shell* जलजं दध्मो,
R. ; (2) पूरयति or मुखमाहतेन पूरयति (पूर, c. 10.), *blew horns* काहवाः
पूरयाचक्षु, B. xiv. 3. § IV. To spread, publish : q. v. : Ph. : *to*
b. the nose नासिकां धमति ; *one who does so* नासिकध्वजः. *To b. hot*
and cold : अनुपहृनिषहो पकटयति (nomi.).

BLOW AWAY : वि-धूनीति or धूनयति or धुनाति (धू, c. 5. 10 and 9) : v. TO
DRIVE AWAY.

BLOW INTO : धूमकरीति.

BLOW OUT : निःश्वसयति (c. of वा) : Ph. *if you allow me, I will b. the*
dust from your eye यद्यनुमन्यसे तदहर्निशं वदन्माहतेन विशदा करवाणि,
Sa. iii,

BLOW OVER : श्वासति, प्र-, उप-, (धम्, c. 4) : v. TO CEASE, PASSAWAY.

BLOW UP : I. To swell, inflate : q. v. II. By explosion : no equiv. :
उद्धूयति (धू, c. 10) may be used. III. To destroy : उद्धूलयति (मूल,
c. 10.).

BLOW UP ON : v. TO DESTROY, TO TAIN.

BLOWER : (1) धमकः ; (2) धावा.

BLOWING (subs.) : I. Of a wind instrument : (1) धातम् (rare) : (2)
नादः : v. SOUND. II. Of a flower, etc. : (1) विकारः ; (2) कुत्रि. In
other senses, v. TO BLOW.

BLOW-PIPE : धमनी.

BLUBBER (subs.) : तिल्यादिवादसा मेदस (n.) : v. FAT,

BLUBBER (v 1) v. TO WEEP

BLUDGEON लज्जुड v CLUB

BLUE (adj) (1) नील (ला, ल), (2) म्लान (ना, न) (=dark b), अशित (ता, त) (poet) [MELANCHOLY

BLUE (subs) (1) नील, (2) नीलवर्ण B s : c low spirits v.

BLUE BIRD *नीलपक्षी

BLUE BOTTLE लताभेद, ललितकमिन्द

BLUE EYED नीलाक्ष (धी, च)

BLEFF (adj) v UNCOUTH, STEEP

BLuish (1) आनील (ला, ल), (2) रूपाक्षील (ला, ल)

BLUNDER (v 1) प्रमादति (भद c 4) v TO ERR, MISTAKE

BLUNDER (subs) (1) प्रमाद, (2) अशित, (3) भ्रम v MISTAKE

BLUNDERBUSS *बायबलिद्विविध शूटबन्दुविशेष (ता, त)

BLUNDERER (1) प्रमादित् (f नी), (2) प्रमात (ता, त), (3) भ्रमविष

BLUNDERING (adj) (1) प्रमात (ता, त), (2) म्लान (ला, ल)

BLUNDERINGLY (1) प्रमादेन, (2) by the adj he talks b प्रमात यत्नयति

BLUNT (adj) I Not sharp (1) निक्षेज्जन (mfn), (2) कुष्ठ (ष्ठा, छ),

(3) कुष्ठित (ता, त), (4) प्रच्छर (रा, र) To become b - कुष्ठीभवति

II Fig. of understanding, etc (1) खल (छ, छ) (2) निक्षेज्जन (mfn). III. Plain but unceremonious सरल (ला, ल) or अशिष्ट (ला, ल)

(किन्तु) अविनीत (ता, त) or अशिष्ट (दा, द) b / is b remarks

*तस्य सरलानिर्विनीतानिर्वलिभि, be frank not b सरली भव नाविनीत.

BLUNT (v t) (1) कुष्ठीकरोति (ल c 3), (2) निक्षेजयति (तिज, c 10),

(3) सैषद or प्राखयै नाशयति (c of मर) or लुपयति (लुप, c 6) (with gen)

BLUNTLY v FRANKLY, RUDELY, PLAINLY

BLUNTNESS of manners सहजानिर्वीतता (v), बाधता (?)

BLUR (subs) v SMEAR, BLOT.

BLUR (v) v TO SMEAR, STAIN

IV To sound as a wind instrument Ph *horns blew* पूर्वा पेटव
सस्रन्, B v TO SOUND

BLOW (v t) I To b the fire धमति सना, प्र, उप, (आ c 1) M
iv 53 II To drive, to unpel q v Ph *the tempest blew the
slip ashore* *वात्मा पीत विविधेय (विप, c 6) तः, *dust b n by the
wind* अनिलोद्भूत (धू c 9) or अनिलोद्वापित (c of स्या) रज III To
sound a wind instrument (1) धमति सना, *blew the shell* जलन दधौ,
R, (2) पूरयति or सुखमाहतेन पूरयति (पूर c 10), *blew horns* काइला
पूरवाचक्र, B xiv 3 fIV, To spread, publish q v Ph *to
b the nose* नासिका धमति, *one who does so* नासिकधमन *To b hot
and cold* अनुदहन्दिहो पकटयति (nomi)

BLOW AWAY वि धूनीति or धूनयति or धूयति (धू c 5 10 and 9) v TO
DRIVE AWAY

BLOW INTO फुल्लूरीति

BLOW OUT निष्पापयति (c of वा) Ph *if you allow me, I will b the
dust from your eyes* यद्यनुकम्बते तदहमीना बदनमाहतेन दिग्दर्श करवाति
Se III,

BLOW OVER शान्ति, प्र, उप (मम् c 4) v TO CEASE, PASSAWAY

BLOW UP I To swell inflate q v II By explosion no equiv.
छद्मयति (धू, c 10) may be used III To destroy उन्मूलयति (मूल
c 10)

BLOW UP ON v TO DESTROY, TO TAINT

BLOWER (1) धमक, (2) धाता

BLOWING (subs) I Of a wind instrument (1) धातन् (rare) (2)
नाद v SOUND II Of a flower, etc (1) विकस्य, (2) फुल्लि In
other senses v TO BLOW

BLOW PIPE *धमनी

BLUENER (subs) लिम्बादियादना मदन (n) v RAY,

BLUESER (v l) v TO WEEP

BLUDGEON लघुड v CLUB

BLUE (adj) (1) नील (ला, ल), (2) श्याम (मा म) (=dark b), चित्तित (ता, त) [MELANCHOLY
रा) (post)

BLUE (subs) (1) नील, (2) नीलवर्ण. B s i c low spirits v.

BLUE BIRD *नीलपक्षी

BLUE BOTTLE खतामिद, मद्यिकाभिदध

BLUE EYED नीलाच (चो, च)

BLUFF (adj) v UNCOUTH, STEEP

BLUISH (1) चापील (ला, ल), (2) रूपावली (ला, ल)

BLUNDER (v i) प्रमादति (मद c 4) ~ v TO ERR, MISTAKE

BLUNDER (subs) (1) प्रमाद, (2) खलित, (3) भ्रम v MISTAKE

BLUNDERBUSS *भावतच्छिद्रविशिष्ट लुडरदुक्कविशेष (ता, त)

BLUNDERER (1) प्रमादिन् (f नी), (2) प्रमत्त (ता, त), (3) मानविष

BLUNDERING (adj) (1) प्रमत्त (ता, त), (2) मात्त (ला, ल)

BLUNDERINGLY (1) प्रमादेन, (2) by the adj *he talks b* प्रमत्त प्रलपति

BLUNT (adj) I Not sharp (1) निक्षेजस (mfn), (2) कुण्ड (खा ख),

(3) कुष्ठित (ता, त), (4) मधुर (रा, र) *To become b* = कुण्डीभवति

II Fig of understanding etc (1) स्थूल (ध्रा, ख) (2) निक्षेजस

(mfn). III Plain but unceremonious सरल (ला, ल) or अजिघ्र

(दा, द) (किन्तु) अविनीत (वा त) or अशिष्ट (दा, द) *by his b remarks*

*तद्य सरलमिति शौदाभिश्चिभि, *be frank not b* सरलो भव नाविनीत

BLUNT (v t) (1) कुण्डीकरोति (ल c 8), (2) निक्षेजयति (तिज, c 10),

(3) वेष्टा or प्राशयै नामयति (e of मध) or लुपयति (लुप c 6) (with gen)

BLUNTLY v FRANKLY, RUDELY, PLAINLY

BLUNTNESS of manners सहजाविनीतता (?), प्राशयता (?)

BLUR (subs.) v SWEAR, BLOT

BLUR (v) v TO SWEAR, STAIN

BLUSH (v. i.) : (1) लज्जां नाटयति (नट्, c. 10.), *Malavikā b. s.* मालविका लज्जां नाटयति, Mal. XII. (2) जिह्वेति (ह, c. 3) *putting the sun to b. in splendour* द्वेपयद्रश्मिन्तेजसं लिप्ता, Ki. XIII. 41. *N. B.* Redness of the face is not used to indicate bing.

BLUSH (subs.) : I. A rosy tint - रक्तिमत् (m.) II. A red color suffusing the cheeks or face : expr. by (1) लज्जा ; (2) शीडा, or (3) क्रीः (=shame) : *a b. came upon her face* तस्या आननमासीद्वितं वमूय or, as gen. represented in sanskrit, शीडयाधोमुखी वमूय. III. Glance, view : q. v. *Ph at the first b.* प्रथमदर्शने.

BLUSHING (adj) प्रफुल्ल. (दा, झ) : v. RUDDY ; also BLUSHFUL.

BLUSHFUL : (1) लज्जायुक्त (दा, झ) (2) क्रीपरिमत्तः (ता, तं) ; (3) शीडायुक्त (ता, तं).

BLUSTER (v. i.) : To be boisterous : व्याकीर्णति (क्रुम्, c. 1.). II. To brag : q. v. III. To bully : q. v.

BLUSTER (subs.) : "v. VOISE, TUMULT, BOASTING.

BLUSTERER : v. BOASTER, SWAGGERER.

BOA-CONSTRICTOR (a serpent) : (1) बज्जटः ; (2) बाहस ; (3) मयु (rare).

BOAR (1) बराहः ; (2) एकर ; (3) कील ; (4) पोर्षी, A. ; (5) हृष्टि, A.

BOARD (subs.) I. A plank : फलक (mn). II. A table for food : भोजनफलक. III. Food, diet : q. v. : आहार. *Ph. But b. and clothing should be given* दायाच्छादनुत् देयमेव, K. b. IV. For playing games : (1) बट्यापदं, (2) शारिकलं V. A council - सभा A member of it : सभ्य or सभासद् (m), *Ph. to get on b. a vessel* नावमारोहति (बह्, c. 1), Raj. ; *to leap over b.* v. OVER BOARD.

BOARD (v. t.) : I. To cover with b.s : फलके आच्छादयति (c. of बह्) or आह्वयति (ह, c. 5.). II. To enter a ship by force : बलात् (नाकं) आरोहति (बह्, c. 1.). III. To furnish with food. (बद्धं गृहीत्वा) भोजयति (c. of भुज्).

BOARD (v. i.): (बर्ध् दत्वा) (परगृहे) अति (अद्, c. 2.) or अथ्यवहरति (इ, c. 1.): *I b. here with my master* *अदीपाध्यायेन सह भोजनं करोमि.

BOARDER: expr. by the verb: V. BOARD (v. i.) and (v. t.) (III).

BOARDING SCHOOL: यक्षिनिद्यालये छात्रा वासं भोजनवाधिगच्छन्ति.

BOAST (v. i.): (1) कव्यते, वि-, (कव्य्, c. 1.), *you b. for nothing* त्वं कव्यसे सुधा, A. r.; (2) हृष्यति (हृप्, c. 4.), *he does not b. himself* स नात्मना हृष्यति, U. VI., (3) आत्मान (one's self) or आत्मचरितं or आत्मकर्म (one's acts) द्वाचते (द्वाच्, c. 1.), *why are you so b.ing of your acts* किमिद-
मात्मकर्म द्वाचते, Vc. v.

BOAST (subs.): V. BOASTING.

BOASTER: (1) आत्मद्राधिन् (m.); (2) विकल्पिन् (m.): V. PROUD.

BOASTFUL, BOASTING (adj.): (1) विकल्पनः (ना, नं) or विकल्पिन् (f. नी); (2) आत्मद्राधिन् (f. नी); (3) हंसः (ता, नं); (4) गर्वितः (ता, त); (5) by comp with अहङ्कार.

BOASTING (subs.) (1) आत्मद्राघा; (2) विकल्पनं-ना, *what b. about it* का तल विकल्पना, VI.; (3) गर्व . V. PRIDE.

BOASTINGLY: (1) सगर्वं; (2) सदर्वं; (3) सानिमानं; (4) विकल्पनया.

BOAT: (1) नी; (2) नौका; (3) वरी; (4) तरणि-णी; (5) पीतः (= a big boat, a ship).

BOATABLE (adj.) - नौतार्य. (या, यं).

BOAT MAN: (1) नाविक, (2) पीतवाह, (3) दाम् (a class of boat-men),
* M. VIII. 409.

BOAT-SWAIN. *नौपाल.

BOBBIN: V. REEL.

BODE. V. TO FORDOBE, FORTEND, PRESAGE.

BODICE: (1) कृपांसकः; (2) चीलः, (3) कञ्चुलिका.

BODILESS: (1) अमरीरः (रि, रं); (2) अरिपह (ह, हं); (3) अमरः (दा, दं).

BODILY (adj) शारीरिक (की, क), (१) कायिक (की, क), (३) दैहिक (की, क)

BODILY (adv) I Corporeally शरीर II Entirely q v साकल्येन

BODILY I For piercing चारि II For the hair *देह कील

BODY I The frame of an animal (1) शरीर, (2) गत, (3) काय, (4) देह (man), (5) वय, (6) तनु (f), (7) कदर (8) मूर्ति, (9) विषय (rare) (10) बर्मान् (n) (rare) II A person v no body, some body, etc III Any substance पदार्थ, *by collusion of two b's* पदार्थद्वयसंघटन IV. An assembly q v सभा V A collection q v समूह *a b of men* जनसमूह VI The main or central part Ph *the b of a carriage* चानमध्य (?) *the b of a tree* प्रकाण्ड, *the b of an army* बलसमुदाय (?)

BODY-GUARD शरीररक्षाधिकारनियुक्त पुरुष, K v GUARD

Bog चनूप v FEN MARSH

BOGGLE v TO HESITATE, SHUFFLE

Boggy चनूप (पा प) v FENNY, MARSHY

Boil (subs) (1) स्फोट (2) विस्फोट, (3) गूथ

Boil (v t) (1) काययति (c of कथ) *to b in oil* तैलमध्ये काययति V p (2) पचति (पच, c 1) (=to cook) *much b ed milk* अतिपक्व दुग्ध, Bha

Boil (v i) I Of liquids (1) कथ्यते (pass of कथ) *b ing water* चप कथ्यमाना, V d II Fg कथी v to burn III To be cooked in liquid- सिद्ध (हा ह) भवति (भु c 1)

BOILED (in a boiler) : (1) क्वथित (क्या, ख), (2) स्थायीपक (का, क), (3) पैठर (रीर)

Boiler (1) खासी, (2) कटाह, (3) पिठर, (4) उखा

BOISTEROUS : I Violent, rough : (1) उच्चै रसिष्ठ (f. श्री), the *b. ocean* उच्चै रसिस्तापनायां पतिः, *Sl. III. 12. v. BOISY* ; (2) चतुर्कटः (टा. टे) (= furious : q. v.) ; (3) प्रवक्त्र (एडा, एडं) (= violent, strong). II. Turbulent, tumultuous : q. v.

BOISTEROUSLY : v. VIOLENTLY, FURIOUSLY, TUMULTUOUSLY.

BOLD : I. Daring, intrepid : (1) साहसिकः (की, कं) ; (2) साहसिन् (f. गी). II. Impudent, rude : q. v. : III. Of expression, etc. प्रवक्त्र. (वा, वं), a *b. speaker* प्रवक्त्रात् (mfn.), D. Ph. : it is a mere *b. assertion that there is no part of the Vedas treating of existing things* भूतानुपरो वेदभागी नास्तीति वचनं साहस्यवान्, *S. I. 2.* IV. Conspicuous, prominent : q. v. V. Sleep : q. v. To make *b.* (to say) : निर्भयं or प्रवक्त्रं or साहसेन (वदति).

BOLD-FACED : v. IMPUDENT.

BOLDLY : I. Courageously : (1) साहसेन , (2) निर्भयं. II. Impudent-

c a) (w th gen) II To fasten restrain q v III To sift
q v IV To examine q v V To exhibit q v
BOLT (v 1) निपतति (पत् c 1) M VIII 55 v TO DEPART Also
=to start abruptly q v

BOLTER BOLTING-SIEVE (1) चालनी (?) तिलक

BONUS गुली v FILL

BOMB *आग्नयगुली प्रज्वलितप्रविष्ट खड्ग पतित्वा शत्रुविमर्दनकारी सप्त
विदीर्यमानपदार्थपरिपूर्णाधोगुलीविग्रह

BOMBARD *आग्नयगुलीभिर्मर्द्वाति (गृह c 9) v TO BATTER

BOMBARDMENT *आग्नयगुलीभिर्मर्दन or विमर्दन or मञ्जनम्

BOMBAST (1) अप्रतीतशब्दप्रयोग (2) उच्चशब्दप्रयोग (3) उच्चशब्दा (b g
words)

BOMBAST c (1) अप्रतीत (ता स) Kar (?) उच्च (वा च) (3)
अनिसार (रा र) (?)

BOND (subs) I A band a ligament q v बन्ध II Fg
(1) पाश b of aff t on प्रणयपाश () बन्ध (rare) b of hope आशा
बन्ध Mc III In pl impr onment, captivity q v बन्धनम्
IV A legal document प्रतिष्ठापनम् Ph b a l b प्रातिभाष्यपत्रम् (?)

BOND (adj) v CAPTIVE

BONDAGE (1) दासत्व (=slavery q v) (2) बन्धित्व (captivity
q v)

BONDED (adj) Ph b goods *प्रतिष्ठातृशुल्कदानानि द्रव्याणि (n pl) b
rare fo e *प्रतिष्ठातृशुल्कदानद्रव्यमात्रा

BOND-MAID BOND-WOMAN (1) दासी (2) चेट्टी (3) किडरी

BOND MAN BO D-SERVANT (1) दास (2) किडर (3) चेट

BONE (s bs) (1) अस्थि (n) () कीकस (rare) (3) कुल्लम् (rare)

BONE OF BONE (adj) अस्थि (n comp) b -acle अस्तितीक्ष्ण b neck
lace अस्तिनाला

BONE (v. t.) : (1) निरस्त्रीकरीति (ह, c. 8.) ; (2) अस्त्रीनि निर्हरति (घ, c. 1.)
or निष्कर्षति (हप्, c. 1.) ; (with gen.).

BONELESS . (1) अस्त्रिहीनः (ना, नं) ; (2) अस्त्रिरहितः (ता सं).

BONESET : सम्बिमुक्त काण्डभयं दास्य सनादधाति (धा, c. 3.) or स्थापयति (c. of स्था).

BONE-SETTER : यः सम्बिमुक्तं भयं दास्य सनादधाति ; भयदास्यविक्रियक .

BONFIRE : उत्सवाग्निः (?) ; अतुसवधूप (?) (see B. III. 5.).

BONMOT : नर्मभाषित . v. WITTICISM, JEST.

BONNET . (स्त्रीलोकधृतं) शिरस्त्रं .

BONNY (adj.) : सुन्दर (री, रं) : v. HANDSOME, PRETTY.

BONY : (1) अस्त्रिमतु or अस्त्रिवत् (f. ती.) (=having bones) ; (2) अस्त्रिगम्य.
(घी, यं) (=made of or full of bones) : v. also ROBUST, STRONG.

BOOBY : खूलबुद्धिः : v. BLOCKHEAD, FOOL.

BOOK (subs.) : I. Any literary work (1) पुस्तकः a printed b.
*मुद्रितपुस्तकम् ; (2) यय. (=work : q. v) II. A division of a literary
work : (1) अध्याय, S. . (2) पञ्चं (n.) (sp. of the b.s of the Mahābhāra-
ta) ; (3) काण्डः (spec. of the b.s of the Rāmāyana, (4) सर्ग (=canto),
N. Ph. ² ³ ⁴ ⁵ ⁶ ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰ ¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶ ⁴⁶⁷ ⁴⁶⁸ ⁴⁶⁹ ⁴⁷⁰ ⁴⁷¹ ⁴⁷² ⁴⁷³ ⁴⁷⁴ ⁴⁷⁵ ⁴⁷⁶ ⁴⁷⁷ ⁴⁷⁸ ⁴⁷⁹ ⁴⁸⁰ ⁴⁸¹ ⁴⁸² ⁴⁸³ ⁴⁸⁴ ⁴⁸⁵ ⁴⁸⁶ ⁴⁸⁷ ⁴⁸⁸ ⁴⁸⁹ ⁴⁹⁰ ⁴⁹¹ ⁴⁹² ⁴⁹³ ⁴⁹⁴ ⁴⁹⁵ ⁴⁹⁶ ⁴⁹⁷ ⁴⁹⁸ ⁴⁹⁹ ⁵⁰⁰ ⁵⁰¹ ⁵⁰² ⁵⁰³ ⁵⁰⁴ ⁵⁰⁵ ⁵⁰⁶ ⁵⁰⁷ ⁵⁰⁸ ⁵⁰⁹ ⁵¹⁰ ⁵¹¹ ⁵¹² ⁵¹³ ⁵¹⁴ ⁵¹⁵ ⁵¹⁶ ⁵¹⁷ ⁵¹⁸ ⁵¹⁹ ⁵²⁰ ⁵²¹ ⁵²² ⁵²³ ⁵²⁴ ⁵²⁵ ⁵²⁶ ⁵²⁷ ⁵²⁸ ⁵²⁹ ⁵³⁰ ⁵³¹ ⁵³² ⁵³³ ⁵³⁴ ⁵³⁵ ⁵³⁶ ⁵³⁷ ⁵³⁸ ⁵³⁹ ⁵⁴⁰ ⁵⁴¹ ⁵⁴² ⁵⁴³ ⁵⁴⁴ ⁵⁴⁵ ⁵⁴⁶ ⁵⁴⁷ ⁵⁴⁸ ⁵⁴⁹ ⁵⁵⁰ ⁵⁵¹ ⁵⁵² ⁵⁵³ ⁵⁵⁴ ⁵⁵⁵ ⁵⁵⁶ ⁵⁵⁷ ⁵⁵⁸ ⁵⁵⁹ ⁵⁶⁰ ⁵⁶¹ ⁵⁶² ⁵⁶³ ⁵⁶⁴ ⁵⁶⁵ ⁵⁶⁶ ⁵⁶⁷ ⁵⁶⁸ ⁵⁶⁹ ⁵⁷⁰ ⁵⁷¹ ⁵⁷² ⁵⁷³ ⁵⁷⁴ ⁵⁷⁵ ⁵⁷⁶ ⁵⁷⁷ ⁵⁷⁸ ⁵⁷⁹ ⁵⁸⁰ ⁵⁸¹ ⁵⁸² ⁵⁸³ ⁵⁸⁴ ⁵⁸⁵ ⁵⁸⁶ ⁵⁸⁷ ⁵⁸⁸ ⁵⁸⁹ ⁵⁹⁰ ⁵⁹¹ ⁵⁹² ⁵⁹³ ⁵⁹⁴ ⁵⁹⁵ ⁵⁹⁶ ⁵⁹⁷ ⁵⁹⁸ ⁵⁹⁹ ⁶⁰⁰ ⁶⁰¹ ⁶⁰² ⁶⁰³ ⁶⁰⁴ ⁶⁰⁵ ⁶⁰⁶ ⁶⁰⁷ ⁶⁰⁸ ⁶⁰⁹ ⁶¹⁰ ⁶¹¹ ⁶¹² ⁶¹³ ⁶¹⁴ ⁶¹⁵ ⁶¹⁶ ⁶¹⁷ ⁶¹⁸ ⁶¹⁹ ⁶²⁰ ⁶²¹ ⁶²² ⁶²³ ⁶²⁴ ⁶²⁵ ⁶²⁶ ⁶²⁷ ⁶²⁸ ⁶²⁹ ⁶³⁰ ⁶³¹ ⁶³² ⁶³³ ⁶³⁴ ⁶³⁵ ⁶³⁶ ⁶³⁷ ⁶³⁸ ⁶³⁹ ⁶⁴⁰ ⁶⁴¹ ⁶⁴² ⁶⁴³ ⁶⁴⁴ ⁶⁴⁵ ⁶⁴⁶ ⁶⁴⁷ ⁶⁴⁸ ⁶⁴⁹ ⁶⁵⁰ ⁶⁵¹ ⁶⁵² ⁶⁵³ ⁶⁵⁴ ⁶⁵⁵ ⁶⁵⁶ ⁶⁵⁷ ⁶⁵⁸ ⁶⁵⁹ ⁶⁶⁰ ⁶⁶¹ ⁶⁶² ⁶⁶³ ⁶⁶⁴ ⁶⁶⁵ ⁶⁶⁶ ⁶⁶⁷ ⁶⁶⁸ ⁶⁶⁹ ⁶⁷⁰ ⁶⁷¹ ⁶⁷² ⁶⁷³ ⁶⁷⁴ ⁶⁷⁵ ⁶⁷⁶ ⁶⁷⁷ ⁶⁷⁸ ⁶⁷⁹ ⁶⁸⁰ ⁶⁸¹ ⁶⁸² ⁶⁸³ ⁶⁸⁴ ⁶⁸⁵ ⁶⁸⁶ ⁶⁸⁷ ⁶⁸⁸ ⁶⁸⁹ ⁶⁹⁰ ⁶⁹¹ ⁶⁹² ⁶⁹³ ⁶⁹⁴ ⁶⁹⁵ ⁶⁹⁶ ⁶⁹⁷ ⁶⁹⁸ ⁶⁹⁹ ⁷⁰⁰ ⁷⁰¹ ⁷⁰² ⁷⁰³ ⁷⁰⁴ ⁷⁰⁵ ⁷⁰⁶ ⁷⁰⁷ ⁷⁰⁸ ⁷⁰⁹ ⁷¹⁰ ⁷¹¹ ⁷¹² ⁷¹³ ⁷¹⁴ ⁷¹⁵ ⁷¹⁶ ⁷¹⁷ ⁷¹⁸ ⁷¹⁹ ⁷²⁰ ⁷²¹ ⁷²² ⁷²³ ⁷²⁴ ⁷²⁵ ⁷²⁶ ⁷²⁷ ⁷²⁸ ⁷²⁹ ⁷³⁰ ⁷³¹ ⁷³² ⁷³³ ⁷³⁴ ⁷³⁵ ⁷³⁶ ⁷³⁷ ⁷³⁸ ⁷³⁹ ⁷⁴⁰ ⁷⁴¹ ⁷⁴² ⁷⁴³ ⁷⁴⁴ ⁷⁴⁵ ⁷⁴⁶ ⁷⁴⁷ ⁷⁴⁸ ⁷⁴⁹ ⁷⁵⁰ ⁷⁵¹ ⁷⁵² ⁷⁵³ ⁷⁵⁴ ⁷⁵⁵ ⁷⁵⁶ ⁷⁵⁷ ⁷⁵⁸ ⁷⁵⁹ ⁷⁶⁰ ⁷⁶¹ ⁷⁶² ⁷⁶³ ⁷⁶⁴ ⁷⁶⁵ ⁷⁶⁶ ⁷⁶⁷ ⁷⁶⁸ ⁷⁶⁹ ⁷⁷⁰ ⁷⁷¹ ⁷⁷² ⁷⁷³ ⁷⁷⁴ ⁷⁷⁵ ⁷⁷⁶ ⁷⁷⁷ ⁷⁷⁸ ⁷⁷⁹ ⁷⁸⁰ ⁷⁸¹ ⁷⁸² ⁷⁸³ ⁷⁸⁴ ⁷⁸⁵ ⁷⁸⁶ ⁷⁸⁷ ⁷⁸⁸ ⁷⁸⁹ ⁷⁹⁰ ⁷⁹¹ ⁷⁹² ⁷⁹³ ⁷⁹⁴ ⁷⁹⁵ ⁷⁹⁶ ⁷⁹⁷ ⁷⁹⁸ ⁷⁹⁹ ⁸⁰⁰ ⁸⁰¹ ⁸⁰² ⁸⁰³ ⁸⁰⁴ ⁸⁰⁵ ⁸⁰⁶ ⁸⁰⁷ ⁸⁰⁸ ⁸⁰⁹ ⁸¹⁰ ⁸¹¹ ⁸¹² ⁸¹³ ⁸¹⁴ ⁸¹⁵ ⁸¹⁶ ⁸¹⁷ ⁸¹⁸ ⁸¹⁹ ⁸²⁰ ⁸²¹ ⁸²² ⁸²³ ⁸²⁴ ⁸²⁵ ⁸²⁶ ⁸²⁷ ⁸²⁸ ⁸²⁹ ⁸³⁰ ⁸³¹ ⁸³² ⁸³³ ⁸³⁴ ⁸³⁵ ⁸³⁶ ⁸³⁷ ⁸³⁸ ⁸³⁹ ⁸⁴⁰ ⁸⁴¹ ⁸⁴² ⁸⁴³ ⁸⁴⁴ ⁸⁴⁵ ⁸⁴⁶ ⁸⁴⁷ ⁸⁴⁸ ⁸⁴⁹ ⁸⁵⁰ ⁸⁵¹ ⁸⁵² ⁸⁵³ ⁸⁵⁴ ⁸⁵⁵ ⁸⁵⁶ ⁸⁵⁷ ⁸⁵⁸ ⁸⁵⁹ ⁸⁶⁰ ⁸⁶¹ ⁸⁶² ⁸⁶³ ⁸⁶⁴ ⁸⁶⁵ ⁸⁶⁶ ⁸⁶⁷ ⁸⁶⁸ ⁸⁶⁹ ⁸⁷⁰ ⁸⁷¹ ⁸⁷² ⁸⁷³ ⁸⁷⁴ ⁸⁷⁵ ⁸⁷⁶ ⁸⁷⁷ ⁸⁷⁸ ⁸⁷⁹ ⁸⁸⁰ ⁸⁸¹ ⁸⁸² ⁸⁸³ ⁸⁸⁴ ⁸⁸⁵ ⁸⁸⁶ ⁸⁸⁷ ⁸⁸⁸ ⁸⁸⁹ ⁸⁹⁰ ⁸⁹¹ ⁸⁹² ⁸⁹³ ⁸⁹⁴ ⁸⁹⁵ ⁸⁹⁶ ⁸⁹⁷ ⁸⁹⁸ ⁸⁹⁹ ⁹⁰⁰ ⁹⁰¹ ⁹⁰² ⁹⁰³ ⁹⁰⁴ ⁹⁰⁵ ⁹⁰⁶ ⁹⁰⁷ ⁹⁰⁸ ⁹⁰⁹ ⁹¹⁰ ⁹¹¹ ⁹¹² ⁹¹³ ⁹¹⁴ ⁹¹⁵ ⁹¹⁶ ⁹¹⁷ ⁹¹⁸ ⁹¹⁹ ⁹²⁰ ⁹²¹ ⁹²² ⁹²³ ⁹²⁴ ⁹²⁵ ⁹²⁶ ⁹²⁷ ⁹²⁸ ⁹²⁹ ⁹³⁰ ⁹³¹ ⁹³² ⁹³³ ⁹³⁴ ⁹³⁵ ⁹³⁶ ⁹³⁷ ⁹³⁸ ⁹³⁹ ⁹⁴⁰ ⁹⁴¹ ⁹⁴² ⁹⁴³ ⁹⁴⁴ ⁹⁴⁵ ⁹⁴⁶ ⁹⁴⁷ ⁹⁴⁸ ⁹⁴⁹ ⁹⁵⁰ ⁹⁵¹ ⁹⁵² ⁹⁵³ ⁹⁵⁴ ⁹⁵⁵ ⁹⁵⁶ ⁹⁵⁷ ⁹⁵⁸ ⁹⁵⁹ ⁹⁶⁰ ⁹⁶¹ ⁹⁶² ⁹⁶³ ⁹⁶⁴ ⁹⁶⁵ ⁹⁶⁶ ⁹⁶⁷ ⁹⁶⁸ ⁹⁶⁹ ⁹⁷⁰ ⁹⁷¹ ⁹⁷² ⁹⁷³ ⁹⁷⁴ ⁹⁷⁵ ⁹⁷⁶ ⁹⁷⁷ ⁹⁷⁸ ⁹⁷⁹ ⁹⁸⁰ ⁹⁸¹ ⁹⁸² ⁹⁸³ ⁹⁸⁴ ⁹⁸⁵ ⁹⁸⁶ ⁹⁸⁷ ⁹⁸⁸ ⁹⁸⁹ ⁹⁹⁰ ⁹⁹¹ ⁹⁹² ⁹⁹³ ⁹⁹⁴ ⁹⁹⁵ ⁹⁹⁶ ⁹⁹⁷ ⁹⁹⁸ ⁹⁹⁹ ¹⁰⁰⁰ ¹⁰⁰¹ ¹⁰⁰² ¹⁰⁰³ ¹⁰⁰⁴ ¹⁰⁰⁵ ¹⁰⁰⁶ ¹⁰⁰⁷ ¹⁰⁰⁸ ¹⁰⁰⁹ ¹⁰¹⁰ ¹⁰¹¹ ¹⁰¹² ¹⁰¹³ ¹⁰¹⁴ ¹⁰¹⁵ ¹⁰¹⁶ ¹⁰¹⁷ ¹⁰¹⁸ ¹⁰¹⁹ ¹⁰²⁰ ¹⁰²¹ ¹⁰²² ¹⁰²³ ¹⁰²⁴ ¹⁰²⁵ ¹⁰²⁶ ¹⁰²⁷ ¹⁰²⁸ ¹⁰²⁹ ¹⁰³⁰ ¹⁰³¹ ¹⁰³² ¹⁰³³ ¹⁰³⁴ ¹⁰³⁵ ¹⁰³⁶ ¹⁰³⁷ ¹⁰³⁸ ¹⁰³⁹ ¹⁰⁴⁰ ¹⁰⁴¹ ¹⁰⁴² ¹⁰⁴³ ¹⁰⁴⁴ ¹⁰⁴⁵ ¹⁰⁴⁶ ¹⁰⁴⁷ ¹⁰⁴⁸ ¹⁰⁴⁹ ¹⁰⁵⁰ ¹⁰⁵¹ ¹⁰⁵² ¹⁰⁵³ ¹⁰⁵⁴ ¹⁰⁵⁵ ¹⁰⁵⁶ ¹⁰⁵⁷ ¹⁰⁵⁸ ¹⁰⁵⁹ ¹⁰⁶⁰ ¹⁰⁶¹ ¹⁰⁶² ¹⁰⁶³ ¹⁰⁶⁴ ¹⁰⁶⁵ ¹⁰⁶⁶ ¹⁰⁶⁷ ¹⁰⁶⁸ ¹⁰⁶⁹ ¹⁰⁷⁰ ¹⁰⁷¹ ¹⁰⁷² ¹⁰⁷³ ¹⁰⁷⁴ ¹⁰⁷⁵ ¹⁰⁷⁶ ¹⁰⁷⁷ ¹⁰⁷⁸ ¹⁰⁷⁹ ¹⁰⁸⁰ ¹⁰⁸¹ ¹⁰⁸² ¹⁰⁸³ ¹⁰⁸⁴ ¹⁰⁸⁵ ¹⁰⁸⁶ ¹⁰⁸⁷ ¹⁰⁸⁸ ¹⁰⁸⁹ ¹⁰⁹⁰ ¹⁰⁹¹ ¹⁰⁹² ¹⁰⁹³ ¹⁰⁹⁴ ¹⁰⁹⁵ ¹⁰⁹⁶ ¹⁰⁹⁷ ¹⁰⁹⁸ ¹⁰⁹⁹ ¹¹⁰⁰ ¹¹⁰¹ ¹¹⁰² ¹¹⁰³ ¹¹⁰⁴ ¹¹⁰⁵ ¹¹⁰⁶ ¹¹⁰⁷ ¹¹⁰⁸ ¹¹⁰⁹ ¹¹¹⁰ ¹¹¹¹ ¹¹¹² ¹¹¹³ ¹¹¹⁴ ¹¹¹⁵ ¹¹¹⁶ ¹¹¹⁷ ¹¹¹⁸ ¹¹¹⁹ ¹¹²⁰ ¹¹²¹ ¹¹²² ¹¹²³ ¹¹²⁴ ¹¹²⁵ ¹¹²⁶ ¹¹²⁷ ¹¹²⁸ ¹¹²⁹ ¹¹³⁰ ¹¹³¹ ¹¹³² ¹¹³³ ¹¹³⁴ ¹¹³⁵ ¹¹³⁶ ¹¹³⁷ ¹¹³⁸ ¹¹³⁹ ¹¹⁴⁰ ¹¹⁴¹ ¹¹⁴² ¹¹⁴³ ¹¹⁴⁴ ¹¹⁴⁵ ¹¹⁴⁶ ¹¹⁴⁷ ¹¹⁴⁸ ¹¹⁴⁹ ¹¹⁵⁰ ¹¹⁵¹ ¹¹⁵² ¹¹⁵³ ¹¹⁵⁴ ¹¹⁵⁵ ¹¹⁵⁶ ¹¹⁵⁷ ¹¹⁵⁸ ¹¹⁵⁹ ¹¹⁶⁰ ¹¹⁶¹ ¹¹⁶² ¹¹⁶³ ¹¹⁶⁴ ¹¹⁶⁵ ¹¹⁶⁶ ¹¹⁶⁷ ¹¹⁶⁸ ¹¹⁶⁹ ¹¹⁷⁰ ¹¹⁷¹ ¹¹⁷² ¹¹⁷³ ¹¹⁷⁴ ¹¹⁷⁵ ¹¹⁷⁶ ¹¹⁷⁷ ¹¹⁷⁸ ¹¹⁷⁹ ¹¹⁸⁰ ¹¹⁸¹ ¹¹⁸² ¹¹⁸³ ¹¹⁸⁴ ¹¹⁸⁵ ¹¹⁸⁶ ¹¹⁸⁷ ¹¹⁸⁸ ¹¹⁸⁹ ¹¹⁹⁰ ¹¹⁹¹ ¹¹⁹² ¹¹⁹³ ¹¹⁹⁴ ¹¹⁹⁵ ¹¹⁹⁶ ¹¹⁹⁷ ¹¹⁹⁸ ¹¹⁹⁹ ¹²⁰⁰ ¹²⁰¹ ¹²⁰² ¹²⁰³ ¹²⁰⁴ ¹²⁰⁵ ¹²⁰⁶ ¹²⁰⁷ ¹²⁰⁸ ¹²⁰⁹ ¹²¹⁰ ¹²¹¹ ¹²¹² ¹²¹³ ¹²¹⁴ ¹²¹⁵ ¹²¹⁶ ¹²¹⁷ ¹²¹⁸ ¹²¹⁹ ¹²²⁰ ¹²²¹ ¹²²² ¹²²³ ¹²²⁴ ¹²²⁵ ¹²²⁶ ¹²²⁷ ¹²²⁸ ¹²²⁹ ¹²³⁰ ¹²³¹ ¹²³² ¹²³³ ¹²³⁴ ¹²³⁵ ¹²³⁶ ¹²³⁷ ¹²³⁸ ¹²³⁹ ¹²⁴⁰ ¹²⁴¹ ¹²⁴² ¹²⁴³ ¹²⁴⁴ ¹²⁴⁵ ¹²⁴⁶

BOOK WORM I A person extremely fond of books पुस्तकपुत्र

II A worm that eats books धुष , पुस्तकखादकचीट

ROOM (v t) मञ्जवति (धन् c 1) v TO ECHO

ROOM (subs) I For extending the bottom of sails *वातप्रसून

प्रसारणदण्ड II A chain or line of spars to obstruct navigation
etc बन्ध

BOON (adj) I Gay, merry q v II Kind, bountiful q v

BOON (subs) I Favour gift q v अनुग्रह II A prayer petti-
tion q v प्रार्थना

BOON I A peasant, a rustic q v II A rude man अविनीत
or निर्भयाद

BOORISH (1) दाम्भ्य (भ्या, भ्य), (2) अमिष्ट (ष्टा ष्ट)

BOORISHLY दाम्भ्यजनम् v also COARSELY

BOORISHNESS (1) दाम्भ्यता (=rust city) (2) अमिष्टता (=coarseness -
q v)

BOOT (v t) v TO BENEFIT, PROFIT

BOOT TO 1 e in addition exp by the adj अतिरिक्त (का, क)

BOOT (subs) (1) पादुका (=shoe q v), (2) उन्नतपादुका (?)

BOOTH (1) पर्षयाला (=hut), (2) दूषम् (=tent), (3) उपकायो (rare)

BOOTJACK *उन्नतपादुकानि धारिणी

BOOTLESS निष्फल (ला ष) v FRUITLESS, UNAVAILING

BOOTHLESSLY निरर्थक v IN VAIN

BOOT TREF पादुकाणां अर्धमिश्रितलीकृतोद्य जहासविकाटयक , *काष्ठपादुका

BOOTY लुब्धित or लुब्धितानि (o pl) v PLEUNDER

BORAX (1) टडन (?) धातुद्रावक

BORDER (subs) (1) पर्षल whose b s were carved with flowers
कुसुमद्वयवर्णितपर्षल (भा ल), D II, from the b of the disk of the
s n पर्षलाद्वयवर्णितपर्षल Kt VII 9, (2) पाल, Ku III 43.

(3) उपान, *on a loose b.* यस्मिन्पान्ते, Mc II. 14, (4) अन्तः, *on the b. of a forest* वनान्ते, *E. of a garment* : (1) अञ्जलः ; (2) दशा.

BORDER (v. t.). पर्यन्तं or प्राणं विदधाति (धा, c. 3) or निर्माति (मा, c. 2.) (with gen.) (?).

BORDER ON or UPON : I. Lit., expr. by the subs. : *lands lying on the Kailāsa* कैलासपर्यन्तभूमय or कैलासपरिमर्या ; *Bengal, on the south, b.s on the sea* बङ्गाला दक्षिणसीमा सागरः : V. TO ADJOIN. II. Fig. : to resemble closely : *vanity b.s on insolence* *गर्वो धार्ष्ट्याप्रातिदूरः.

BORE (subs) : I. That which bores : (1) वेधनी ; (2) वेधनिका ; (3) शरिष . II. A hole made by boring : (1) छिदं ; (2) रङ्गम्. III. Calibre . q. v. IV. A high tide : वानं . V. A troublesome fellow : उद्वेजकः (?).

BORE (v. t.) I. To perforate : (1) रिधति, धा, (व्याच्, c. 4.) ; (2) स्फोटयति (स्फुट्, c. 10.), (3) छिद्रयति (छिद्र्, c. 10.). II. To vex, worry, harass : q v.

BORER : I. One who bores : वेधक . II. That which bores : v. BORE (1).

BORING (1) वेधः, *b. of the ears* (a religious ceremony), कर्णवेधः ; (2)

BORV : (1) जात. (ता, त) ; (2) प्रकृत (तो, तं) ; (3) उद्भूतः (ता, तं) ; (4) ज (जा, जं), in comp, *b. of a different father* अन्धपितृज (जा, जं), K. b.

BORV, BE : (1) जायते (जन्, c. 4), *b. of the race of Manu* मनीः कुले जातं, Si, I. 51. ; (2) उद्भवति, (म्, c. 1) *the child was b. of me* बाह्वी मयुद्भवत्, D. IV. ; (3) स्यूते, प्र, (pass of स्यू) ; (1) उन्मथते (पद्, c. 4.) (with loc.). Ph. *the son b. of a Sudra by a slave girl* य यद्रस्य सुनो दास्यो भवेत्, M. IX. 172.

BOROV : *बोरणः ; धातुविशेषः.

BOROUGH : नगरम् (= town) ; *प्रिटनीयमहासभायां प्रतिनिधिश्रेण्याधिकारि नगरम्

BORROW I To b money, etc (1) चण करोति (क, c 8) *should eat glee (even) b/ bing* चण कृत्वा एतं पितृ D s , (2) चण गृह्णाति (यह c 9) or आदने (दा c 3) , (3) धार करोति (?) II To take from another Ph. *this sentence is b ed from Kalidasa* *वचननिद्ध का लदासादग्रहीतम् ~III To assume imitate q v

BORROWER (1) चणकर्ता , (2) चणग्रहीता , (3) चणदाही , (4) छादक .

BORROWING (subs) (1) चणग्रह , च , (2) चणकरणम्

BOSKY v WOODY, BUSHY

BOSOM (subs) I The breast (1) वचस (n) *pressed (him) to his bosom* निष्पिपेय परिणमनचसा Ku xviii 13 (2) वरस (n) , and *beat her b* उरो जघान च, Ku iv 26 , (3) वच स्थलम् (4) भुजानरम् (poet) II Fig, the heart q v *friend हृदयद्वयं सखा* Lu iv 24 III The interior गर्भ , *the b of the earth* भूगर्भ

BOSOM (v t) I To take to heart हृदि धारयति (ध c 10) or निद्धाति (धा, c 3) II To conceal q v

BOSS गण्ड (?) v STUD, -KNOB

BOTANICAL *उद्भिदविषयक (का क) , *B garden* *उद्भिदुद्यानम्

BOTANIST *उद्भिदि (mfn) , उद्भिदविशारद (दा द)

BOTANIZE *परीचार्थे तत्त्वज्ञानादीन् गवेषयति (गवेष , c 10)

BOTANY *उद्भिदविद्या , तत्त्वज्ञानादिविषया विद्या

BOTCH (subs) I A blot q v II A patch, q v कथा III A clumsy performance \ CLEMSY and PERFORMANCE

BOTCH (v t) I. To patch q v II To do any thing clumsily कौशल विना or अपटकार्यं करोति (?) , *you have b ed this* लपेट नष्टम् (?)

BOTCHER अपटसूचिक (?)

BOTH (adj) (1) उभौ (m. du) उभे (f n du) *b of them bore ng were not (d strictly) seen b/ b (the mothers)* उभाभ्याम् प्रवर्तनी न दृष्टौ R xiv 2 , (2) उभय (या, घ) (gen m comp) *on b sides* उभयतः , *in b ways*

उभयथा, in b. places उभयत्र ; b. days उभयसु ; (3) often sim. by the dual : b. the parents पितरौ, R. I. 1. ; with b. the hands दोभान्, Ka. III. 76. ; (4) by चयम् affixed, to b. the seniors बृहद्वय, Si. II. 6.

BOTH (conj.) : च.....च, where b. fate and cupid are assailants यक्षि-
निधिय मदनस्य जलामिषोत्, Ma. I. ; does b. good and bad शुभचाशुभस्य
विदधानि, Ma. I. ; b. to see the country and to learn its customs
*देशदर्शनायाचारव्यवहारपरिज्ञानाय च.

BOTHER (v.) : १. TO TROUBLE, ANNOY.

BOTS : कृमिः.

BOTTLE (v. t.) : Ph. to b. wine from a cask भाण्डाशयं गृहीत्वा बीतलेषु
निवेशयति (c. of विष्) or बीतलान् घूरयति (घूर, c. 10.).

BOTTLE (subs.) : *बीतल ; वाचादिनिर्मितपात्रविशेष.

BOTTOM (subs.) : I. The lowest part : (1) तल, whose b. cannot
be touched अतलवर्ग. (गर्भ, र्भ) ; who were sitting at the b. of the tree
तलमलेऽस्थितान्, H. II. ; (2) अधोभागः ; (3) पाद (of a hill : v. foot).
II. Fig. Ph. one who has dived to the b. of Philosophy दर्शन-
पारदर्शी ; one who has gone to the b. of all śāstras सकलशास्त्रपारङ्गम,
P. I. 10. ; you should examine it to the b. त्वयिदमामूलं परीक्षितव्यम् ;
you are at the b. of this mischief त्वमस्मानर्थस्य मूल or निदानम् III.
A valley : q. v. : निचभूमि. IV. A ship : q. v. : पोतः. V.
Stamina : q. v. VI. Dregs : q. v. : मलम्.

BOTTOM (v. t.) : I. To found or build upon : q. v. Btd : v. BASED.

II. To furnish with a bottom : तम् निदधानि (धा, c. 3.) (with
gen) (?).

BOTTOMLESS : (1) अगाध (धा, र्भ), (2) अतलवर्ग. (गर्भ, र्भ).

BOTTOMED *पीतवम्बकः : v. HYPOTHECATION.

BOUGH : (1) शाखा ; (2) रिटप (rare).

BOVALE : मूत्रमायादिर्मूलमोपनाय यन्त्रविशेषः ; *प्रवेगिस्ता.

BOULDER गवडगोल (?), Ki vii 37

BOULEVARD राजपथ v STREET

BOUCC I To spring q v चासुन्दति (कासु, c 1) II To boast
q v

BOUCCING v STOUT, STRONG

BOUND (subs) I A leap, spring q v लम्ब II Limit, confine,
boundary q v Ph *will not b v BOUNDLESS, to keep within*
b s सीमा न व्यजेति (इ, c 2), to transgress the b s of decorum मर्यादां
निनति (मिद, c 7)

BOUND (v t.) Ph *b ed on the north by the Himalayas यन्मोक्षरसीमा*
हिमालय, b ed on the all sides (i e encircled) by the river Vetravati
वेदवत्या परिगत (ता, त), b t/13 fell अथ सेवस्य सीमा निर्धारय (इ, c 19)

BOUND (v 1) v TO LEAP SPRING

BOUND (adj) I Confined बद्ध (दा बद्ध) v TO BIND II Des-
tined Ph *b for Pura पुरीयाविन (f ची), where are you b to*
ह गच्छसि III Equiv to must q v you are b to do this
त्वयेदमवश्य कर्तव्यम्

BOUNDARY सीमा (f) or सीमन् (m) *a dispute about b s सीमाविवाद,*
on the b lines सीमासन्धिषु, b marks सीमालिङ्गानि, M VIII 6
248 249

BOUNDED (adj) (1) अग्रकृतव्य (व्या, व्य) (2) अग्रकरणीय (या, य)

BOUNDLESS (1) असीम (मा म), (2) निरवधि (मिन) (rare), *b ditch*
निरवधिपरिखा V1 vi

BOUNDLESSNESS (1) असीमता, (2) अनन्तता, (3) अनीयता

BOUNTEOUS, BOUNTEOUSLY v BOUNTIFUL, BOUNTIFULLY.

BOUNTIFUL (1) वदान (आ, व्य) v MENIFICENT, (2) उदार (रा, र)
v LIBERAL

BOUNTIFULLY *to give b सुखदत्त ददाति v LIBERALLY, Largely*

BOUNTIFULNESS : (1) वदान्यता ; (2) औदार्य : v. LIBERALITY, GENEROSITY.

BOUNTY : I. Munificence : q. v. : वदान्यता. II. Gift : q. v. : दानम्.

III. A premium or reward : q. v. : पारिवीपिकम्.

BOUQUET : I. Of flowers v. NOSEGAY. II. Of wine : आसीदः.

BOURGEON : झुटति (झुट्, c. 6.) : v. TO BUD, SPROUT.

BOURS : v. BOUND, LIMIT.

BOUT : I. A conflict, contest : q. v. II. A turn . q. v. : -बार.

BOVINE : (1) comp. with गौ, *b. genus* गौजाति ; (2) गव्य (गव्य, व्यं).

Bow (v. i.) : नमति, प्र-, (नम्, c. 1.), *b.s to you all* नमति वः सर्वान्, Ku. VI. 89.

Bow (v. t.) : नमयति, अत्र-, आ, वि-, प्र-, अनि-, (c. of नम्) *b.ing the head* शिरी नमयिता (not शिरसा मयम्, which means a dif. kind of salutation) : v. TO BEND, INCLINE, SUBDUCE.

Bow (subs.) : I. Salutation : q. v. : (1) प्रणाम (the most common word, though the form of salutation dif. form a b.) ; (2) सूत्रः कम्, Ku. VII. 45. II. The stem or prow of a ship : q. v. : पीताक्षम्. III. A knot : q. v. : पाश .

Bow (subv.) : I. For discharging arrows : (1) धनुः ; (2) चाप (mn) , (3) कार्मुकम् ; (4) शरासनम्. *B. of Arjuna* गाण्डीय ; *b. of Saa* पिशाक ; *the notched extremity of a b.* अटनी , *to bend the b. against deer* धनुर्दि श्रेणु नमयितुम्, Sa. II. II. A musician's b. : (1) वीणः ; (2) परिवार , (3) शारिका (rare).

BOW-BENT : (1) वक्रः (का, क) ; (2) कुटिलः (का, क) . v. CROOKED.

BOW-LEGGED : (1) पद्म (mf.) , (2) प्रसृतजङ्घ (mf.).

BOW-MAN . (1) धनुषी ; (2) धातुकः ; (3) धनुर्धर ; (4) धनुर्धन् ; (5) निपट्टी.

BOW-STRING : (1) व्या ; (2) धनुर्गुण ; (3) मीर्ब्वी ; (4) जीवा (rare).

BOWELS . I. The intestines : अन्ताधि (n. pl.) II. The interior of any thing, गर्भ . III. Fig. compassion, pity : q. v.

BOWER : (1) कुचः ; (2) भिड्न ; (3) जलामयम्.

BOWL (subs.) : I. A vessel : पुट (?) : v. cur. II. The hollow of a vessel . (1) पुटः ; (2) कर्मः III. A ball : q. v. गुलिका.

BOWL (v. t.) : I. To roll . q. v. II. To pelt : q. v. B. out : v. KNOCK DOWN.

BOWL (v. i.) : गुलिकानि क्रीडति (क्रीड्, c. 1.).

BOWLER - expr. by verb : v. TO BOWL.

BOWLING-GREEN : गुलिकाक्रीडाये समीकृती भूभागः.

BOWSPRIT : पोतायप्रलब्धो वातरसनप्रसारणदण्डः.

Box (subs.) : I. A chest, etc. - (1) पेटिका ; (2) सयुक्त-क- ; (3) सयुक्त-क-.

II. An enclosed space with seats in a theatre : *क्रीड or निभतक्रीडः.

III. The driver's seat on a carriage * सूतासनम् (?). IV. A tree :

हृत्त्वविशेष . V. A blow : q. v. : सुष्टिमहार. VI. A present : q. v.

*Box (v. i.) : (1) मज्जयुद्ध करोति , (2) सुष्टीसुष्टि प्रहरति (ड, c. 1.) or युध्यते (युच्, c. 4).

Box (v. t.) : सुष्टिना प्रहरति (ड, c. 1.) or हन्ति (हन्, c. 2.).

Boxer : (1) मज्जयोडा ; (2) मज्ज , (3) मज्ज (rare).

Boxing (subs.) : मज्जयुद्धम् (also =b match).

Boxing-day : *रुष्टस जन्मीसरदिनं यदा पारितोषकार्थोत्पत्तिर्दिने प्रदीयते.

Boy : (1) बालः , (2) बालकः ; (3) शिशुः ; (4) कुमारः , (5) शारङ्ग (= an infant) ; (6) माणवकः (spe. in contempt.). From a boy बाल्यान् प्रभृति.

Boynood (1) बाल्यम् ; (2) शैशवम् , (3) कीमारम् ; (4) शिशुत्वम् (rare).

Boyish : बालिष् (भा, य) - v. CHILDISH. B. nature : बालभावः.

BRACE (subs.) : I. A support : *बालम्. II. A cincture or bandage q. v. III. In printing . " } " इत्याकारः स्योदण्डिप्रतिषेध.

IV. A pair, a couple : q. v. V. A strap, girth : q. v. : बन्धनम् (?) VI. A rope : बाधुवसनदण्डबालनरञ्जः.

BRACE (v. t.) . I. To prop, support : q. v. II. To tighten,

strengthen q v III To turn the yards of a ship (1) सञ्चालयति
(c of चल), (2) परावर्तयति (c of हत्)

BRACELET (1) अङ्गुष्ठम्, (2) कङ्कणम्, (3) केशुरम्, (4) वलय (md)

BRACKET (subs) I A support (1) निर्धूह, (2) नागदन्त II A
mark in printing *अक्षरान्द्वयम्, विरुचिरेष

BRACKET (v t) *अक्षरान्द्वयेन विरुचयति (विरु, c 10)

BRACKISH (1) ईषत्तरण (षा, ष), (2) comp with चार, b water
चारकलम् (?)

BRAD कौलविशेष B-rod वेपनिका v GRIMLET

BRAG विरुचयते (कल c 1) v TO BOAST

BRAGGANT, BRAGGADONA विकल्पी v BOASTER

BRAGGING (adj) विरुचयिन् (f मो) v BOASTING

BRAGGING (subs) विरुचयनम् v BOASTING

BRAGGINGLY (1) साहकारम्, (2) सविकल्पम् v BOASTINGLY

BRAHMIN (1) ब्राह्मण, (2) रिप (3) दिज A false B (1) ब्राह्मणवत्
(2) ब्राह्मणम् The B s add अक्षन् (m) after their names

BRAID (v t) I Of hair (1) कर्षी or केशपाय वधाति (वध, c 9),
(2) कर्षन् सद्यति (वध c 9) II To weave, entwine q v

BRAID (subs) I Of hair (1) कर्षी, (2) पम्पित (bed and
ornamented hair, (3) वेपी (unornamented bed hair, as worn by
widows, etc) II A knot q v

BRAIN I Lit (1) मस्तिष्कम्, (2) मत्तुलुङ्गम्, (3) मोर्दन् (rare) II
Intellect, sense q v बुद्धि

BRAIN (v t) I मत्तक क्षुण्यति etc II Fig v TO RUIN, DESTROY

BRAINLESS निबुद्धि (mfn) v SENSELESS STUPID

BRAKE I For railway cars *गतिस्तन्त्रयन्त्रम् II A cart for break
ing in horses *अथदहनयानम् III A snaffle q v IV A
thicket q v

BRAMBLE : ब्रम्बलिगुच्छः, K. b.

BRAMBLEY : (1) कण्टकिलिगुच्छाहत (ता, तं) ; (2) कण्टकिलिन् (f. नी) (= thorn).

BRAN - (1) वृषः ; (2) वृषम्

BRANCH (subs.) : शाखा (in all the senses of the english word). *B. of*
a b. (1) प्रशाखा, (2) प्रतिशाखा, V. p. ; (3) अमानसशाखा, V. p.
 com.

BRANCH (v. i.) : I. Lit. : शाखां निर्मुच्यति (मुच, c. 6.). II. To divide
 into parts : q. v. : *the race b.ed into eight parts* निम्नोद्दिष्टा वंशः, R.
 XVI. 3.

BRANCH OFF - Ph. *there again b s off.* *तत्रास्मादपरा शाखा निर्गता.

BRANCH OUT - Ph. *b ed out into a long discourse* सविस्तरं बहुमारेभे.

BRANCHING, BRANCHY (adj.) : (1) शाखिलिन् (f नी) (= having branches) ;
 (2) शाखामय (दी, यं) (= full of b.s) ; (3) शाखाः (स्त्रा, अ) (rare).

BRAND (subs.) : I. Fire-brand : q. v. : अलातम्. II. A mark of
 infamy : (1) अङ्कः ; (2) चिह्नम्. III. A sword : q. v. IV.
 Kind, quality : q. v. : Ph. *ale of so and so b.* *अमुकविश्वविमिष्ट
 यवसुरम्.

BRAND (v. t.) : I. With a hot iron : (हसजीहेन) चिह्नयति (चिह्, c. 10.)
 or अङ्कयति (अङ्, c. 10.). II. To stigmatize : q. v. : Ph. *b ed with*
infamy, अयमसाङ्कितः (ता, तं).

BRANDISH : (1) आसयति (c. of लन्) ; (2) भजयति (c. of भन्), *b.ed the*
piles यन्त्रादि भजयामकम्, B. XIV. 9. Ph. *b.ed their loins* धनुष्यास्त्रालितानि
 (after Si.).

BRANDY : मदिराविशेषः ; *ब्राण्डी.

BRANGLE : v. WRANGLE, SQUABBLE.

BRASH (adj.) : अधीरः (रा, री) : v. IMPETUOUS.

BRASIER : a pan for coals : (1) अग्न्याशयकटो, (2) अग्न्याशयदिका.

BRASS : (1) विष्णुः ; (2) आरकूट (rare). *Oxide of b.* रौतियुषं, A.

BRASSY : comp. with विस्मय- : v. BRAZEN.

BRAT : चर्मक : v. CHILD.

BRAYADO : v. DOAST, DEFIANCE.

BRAVE (v. t.) : v. TO FACE, DISREGARD, DEFTY.

BRAVE (adj.) : I. Courageous : (1) साहसिकः (वी, वं) (= bold, daring ; (2) विह्वलः (वा, वं) (= valorous) ; (3) निर्भयः (या, य) (= fearless) ; (4) तेजसिन् (f. नी) (= spirited). A b. man : i. e. a hero : (1) वीरः ; (2) घर. Ph. : *fortune favours the b.* साधये श्री प्रतिवदति, Mr. v. II. Excellent, noble, grand : q. v.

BRAVELY : (1) निर्भयः v. FEARLESSLY ; (2) कृतसलवेन. (या, वं), Kl. xvii. 15. ; (3) सदैव (= with fortitude).

BRAVERY I. Courage : (1) गौरव ; (2) साहस (= boldness), (3) विह्वलः (= valor) ; (4) निर्भीकता (= fearlessness). II. Splendour, magnificence : q. v.

BRAVO : I. Interj. साधु or साधु साधु. II. Subs. : v. ASSASSIN.

BRAWL (v. i.) : व्याकीर्षति (कृष्, c. 1.) : v. TO WRANGLE, QUARREL.

BRAWL, BRAWLING (subs.) : व्याकीर्ष. : v. WRANGLING, QUARREL.

BRAWLING (adj.) कलहमय (या, य) : v. QUARRELSOME, NOISY.

BRAWN : I. The flesh of a boar. (1) शकरमारु ; (2) बद्धरम्. II. Muscle, strength : q. v.

BRAWNY : गौरव (वा, वं) v. MUSCULAR, STRONG.

BRAY (v.) I. To pound : q. v. : पिन्दति (पिण्ड, c. १.). II. To utter a harsh cry : (1) चित्कार करोति (कृ, c. 8.) ; (2) विरोति (वृ, c. १.).

BRAY, BRAYING (subs.) : (1) चित्कार ; (2) उरगाद (= b. of an ass) : v. NOISE.

BRAYING (subs.) : i. e. pounding, q. v. - वेपथम्

BRAZEN : I. Made of brass (1) पिप्पलमयः (पी. य) ; (2) by comp, b. vessel पिप्पलपादम II. Shameless, impudent : q. v. निर्भय (वा, वं).

BRAZEN BROWED BRAZEN FACED v SHAMELESS, IMPUDENT

BRAZIER कांसकार

BRAZIL NUT फलविशेष

BRAZIL WOOD रङ्गदी रक्तवर्णकाष्ठविशेष

BREACH I Fracture q v II A gap made by breaking (1) द्विद्र, (2) रन्ध्र III Violation q v Ph *b of peace* शान्तिभङ्ग, (?) *b of promise* प्रतिज्ञाभङ्ग *b of agreement* समझभेद, *b of faith* विश्वासघात IV B of union भेद *a b between friends* सहभेद

BREACH (v t) i e to make a breach v BREACH (subs) (ii)

BREAD I Lt रीटी Bha *Unleavened b* अपूप II Substistence, living q v अन्न or अन्नजल (-b and water)

BREAD CORN रीटीकरणीपदीनि गोधूमादिग्रहम्

BREAD-FRUIT (1) कण्ट or कण्टक or कण्टकिफल, (2) पनस or पनसफल

BREAD FRUIT TREE (1) पनस, (2) कण्टकि(की)फल, (3) कण्टकफल

BREAD-ROOT घालङ्गाकार शकभेद

BREADTH I Width (1) विस्तार (2) परिसर (3) प्रस्थ, (4) आयाम (rare), (5) परिणत (6) निष्कथ (rare) Ph *two fingers in b* हातुल (साथ) *(the doors) should be made two c bts in b* तानि द्विहस्तविष्टतानि कार्याणि II In painting *b of effect* विस्तार (?)

BREAK (v t) I Lt (1) भङ्गि (भङ्ग c 7) *the flag staff is broken* भङ्ग रुन्दनकेतु Ve II, (2) क्षुब्धयति स (क्षुब्ध, c 10) (*reduce to powder*) *shall I not b Sujud ana s t/ g's with my mace* संक्षुब्धयामि रुदया न सुधीपनीह Ve II To weaken or subdue q v भङ्गि III To make bankrupt अशक्तवति (c of रुद्ध) (?) Miscell *but do not b n j ned tation* ना पुन सम्पत्तिभञ्जति V II *bring l s silence* नीलभङ्ग विधायक Vet *to b one s sleep* निद्राभङ्ग करोति, Si, to

b. an agreement समर्थं निगति (भिद, c. १.), *M. v. TO VIOLATE* ; *I will b. all order* भगज्मि सर्वमर्थादाः, *B. vi. 38.* ; *to "b. one's mind"* हृदयं विडणोति (उ, c. 5.), *Ki. v. TO OPEN* ; *to b. horses* etc. : *v. TO BREAK IN* ; *to b. mind* पदति (पद, c. 1.), *I will b. their union* तान् विघटयामि (घट, c. 10.) ; *(the time) has come (for) b.ing my fast by (sucking) blood* उपस्थिता शोणितपाण्या मे, *R. ii. 39.* ; *to b. ground* सतिजाम् लक्ष्मीयति (लुक्, c. 10) (?) ; *to b. one's heart* हृदयं विदारयति (c. of (दृ), *U.*

BREAK (v. i.) : I. *Lit.* : (1) भज्यते (pass. of भज्) or more commonly भग्नः (घा, घ) भवति (भु, c. 1.) ; (2) नुटाति (नुट, c. 4). *Fig. my heart is b.ing* क्षुटति हृदयं, *U.* ; *v. TO REND*. II. To become bankrupt : अवसीदति (सद, c. 1.) (?). III. To dawn. *Ph. the day has nearly broken* प्रभातप्राया रजनी, *Sa. iv.* IV. To decline in health : *Ph. you are b.ing every day* अतुदिवसं परिहीर्यसेऽङ्गेषु, *Sa. iii.* V. To burst : q. v. VI. To fall out : *Ph. their union broke* भेदलोषामजनि.

BREAK AWAY : i. e. to become dispersed, as clouds : निगच्छीर्षं. (र्षा, र्षं) भवति.

BREAK DOWN (r. t.) : चूर्णयति (चूर्ण, c. 10) : *v. TO CRUSH, DEMOLISH.*

BREAK DOWN (v. i.) : I. *Lit.* : भग्नः (घा, घ) भवति. II. *Fig. to fail* : अवसीदति (सद, c. 1.).

BREAK FORTH : *v. TO BREAK OUT.*

BREAK IN : I. *Lit.* : प्रसज्य प्रविशति (विश, c. 6.). II. To train horses, etc. : (1) दमयति (c. of दम्) ; (2) विनयति (नी, c. 1.).

BREAK INTO : (1) अपजिहीवीयां पदिशति (विश, c. 6.) (?) ; (2) सन्धिं कृत्वा प्रविशति (= by making a hole under the walls of a house ; (3) कृष्य कृत्वा प्रविशति (by making a passage in a wall).

BREAK IN OR INTO PIECES : I. *Trans.* : लघुं लघुं करोति (ल, c. 6.) ; (2)

चूर्णयति II Intrans (1) खण्ड खण्ड भवति (भू c 1), *the fruit fell from the linga and broke in p* फल राज करकमलादिपत्र भय खण्ड वम्बु, Vet, (2) चूर्णित (ता त) (भवति), H iv

BREAK LOOSE I Lit exp by circumlo *it broke loose and got into the high street* स आख्यानस्य भङ्गा राजमार्गमवतीर्णं, Mr II Fig of anger, etc (1) उद्दीयते (दोष c 4), (2) स्फूर्जति (स्फूर्ज, c 1)

BREAK OFF (v t) I Lit भङ्गति II To put an end to Pl *to b his journey for three nights* विराज प्रयाणमङ्गमकरोत् P i r, *to b a marriage* विवाहमङ्ग करोति (9) (comp the Bengali idiom)

BREAK OFF (v l) विरमति (रम् c 1) (=to cease q v)

BREAK OPEN (1) भङ्गति, (2) नोदयति (c of उद्)

BREAK OUT I To escape from restraint v TO ESCAPE II To arise suddenly (1) आविर्भवति or प्रादुर्भवति (भू, c 1), (2) उदति (इ, c 2) (3) उदगच्छति (गम् c 1)

BREAK UP (v t) To break into pieces q v II To abolish q v *To b an assembly* सभाभङ्ग करोति or सभां भङ्गति C

BREAK UP (v i) I To break into pieces q v II To be dissolved Pb *let us b now* सै स स्थानमिदानीं गच्छाम

BREAK UPON Pb *the waves b the rocks* उपलङ्घतासुरङ्गा विभेद or विखण्ड गच्छन्ति (after Kl and S)

BREAK WITH विदधते (इद c 1) v TO QUARREL

BREAK (subs) I An interruption (1) विच्छेद, (2) द्वेद II An opening made by fracture भङ्ग III B of day v DAWN

BREAKAGE i e an allowance for breaking perh simp भङ्ग

BREAKER I One who breaks भङ्गक v TO BREAK for the different senses II A wave breaking upon a sand bank, etc भङ्ग or भङ्गि

BREAK FAST (subs.) : (1) प्रातराग्न ; (2) प्रातर्भोजनम् ; (3) कल्यवर्ग, Mr.

BREAK-FAST (v. i.) : प्रातराग्न or प्रातर्भोजनं करोति (ज, c 8).

BREAKING (subs.) : भङ्ग, (in almost all the english senses). *B. in* (of horses, etc.) दमनं. *B. out* (of disease, etc.) . (1) उद्गमः ; (2) आदिर्भावः.

BREAK-WATER : *जलवेगरोधकः.

BREAM : मसूरविशेषः.

BREAST (subs.) : I. The bosom : q. v. : (1) वक्षः ; (2) उरस् (n).

II. The organ that secretes milk : (1) स्तनः ; (2) कुक्षः (of human b. only) ; (3) पयोधरः. III. The heart : q. v. : हृदयम्. *B.-bone* वक्षोऽस्त्रि (n).

BPEAST (v. t.) : मुञ्चस्वपति (nomi) : v. TO FACE.

BREAST-PLATE : उरस्त्राणम् : v. CORSET, CUIRASS.

BREAST-WORK : प्रसूती, Mah. : v. NURTURE.

BREATH I. Lit. : (1) आसः, to take b. अस्मिन् ; (2) निःआस (=air exhaled), to hold b. निःआस कण्ठि ; (3) प्राणः (=air inhaled), *restraint of b.* (a religious exercise) प्राणायाम. or प्राणसंयमः ; (4) अस्मितं, out of b. सुहृन्सुहृत्पुत्रस्य निश्चिति, K. II. Life : प्राणाः (m. pl.). III. Respite, pause : q. v. : विराम IV. An instant : निमेषः, in a b. निमेषेण. V. Breeze q. v.

BREATHE (v. i.) : I. To respire : अस्मिन् (अस्, c. 1.). *To b. the lost प्राणम्* जहाति (घा, c. 3.) v. TO DIE. II. To live : q. v. . अस्मिन्, (I,) *who b.* यः अस्मिन्, N. v. 109. III. Pause, rest : q. v. *To b. hard* विनिःअस्मिन्, N. xii. 2. , *to b. freely* अस्मिन्, K. ix. 21.

BREATHE (v. t.) : I. Lit. : *we b. the air* "वायु" मञ्जीम (अस्, c. 2.) : n. *b. विरति* (वा, c. 1.) is used, but not in the exact sense. II. To exhale : उद्विरति (वृ, c. 6.), *bring the smell of ...* परिधर्मीश्वरिनि, Mc. i. 26. III. To express, manifest : q. v. IV. To whisper : q. v.

BREATHE IN OR INTO v TO INFUSE *B life into* जीवं सञ्चारयति
(c of चर) P

BREATHE OUT (1) उद्गिरति (मृ c 6) (2) उद्गमति (इम् c 1)

BREATHING (subs) I Lt (1) आस (2) आसनम् II Inspirat on
q v III Aspirat on q v IV In gran Ph rough b
महापाणविक्र soft b अग्निनिदानविद्वम्

BREATHING HOLE गवाक्षम् v VENT

BREATHING TIME Ph give me b अक्षितुमवकाश दहि v PAUSE RESPITE

BREATHLESS I Out of breath v BREATHE II Lifeless q v
निरुच्छास (सा सं)

BRED v TO BREED Well b विनीत (ता त) Ill b दुर्विनीत (ता त)

BREECH (1) कटिदेश (2) निहन् *B of a gun* *पद्माद्गात्र

BREECHES जडावार Somet mes=tro cers q v

BREED (v t) I To beget (lit and fig) q v जनयति (c of जन)
II To bring up (1) पुण्याति or पुषति (पुष c 9 and 4) (2) वर्धयति
(c of वृष) III To educate instruct q v

BREED (v t) I To conceive (1) गर्भं धारयति or धरति (हृ c 19
and 1), (2) गभवती or गभिणी भवति (भू c 1) II To be produced
जायते (जन् c 4) v TO PRODUCE

BREED (subs) I Race kind जाति a cock of the baldk b
बलाकाजातिहामबूड D v Of a gool b उत्तमजातीय (या सं) II
Progeny offspring q v

BREEDER I The female that produces (1) जनयित्री (2) जननी
(3) प्रसूति (4) उत्पादिका II A b of animals (1) पोषक, (2)
पोष्ट (m)

BREEDING (subs) I Nurture education instruction q v II
Manners deportment q v Ph good b विदय of good b
विनीत (ता त) v POLITENESS

BREEZE : (1) मन्दागिल ; (2) मृदुपवनः ; (3) सगौरवः ' v. WIND. Ph. :
the b. is blowing मन्दं मन्दं वहति पवनः. *Morning b.* विभातरात्रं, R.

BREEZY : सुमरातः (ता, त) : v. WINDY.

BREVIARY : I. An epitome q v. II. Of prayers : *क्षीनस्यपद.

BREVITY * सन्निप : v. CONCISENESS, SHORTNESS.

BREW (v. t.) . I. To make beer : पचति (पच्, c. 1) (?). II. To
 mix : q. v. III. To contrive, plot, hatch : q. v.

BREW (v. i) यवसुरं पचति (पच्, c. 1.) (?).

BREWER : *यवसुरपाचक .

BREWHOUSE or BREWERY *यवसुरपाकशाली ; यवसुरपाकशाला.

BREWING (subs.) . *यवसुरपाक .

BRIAR : v. Brier.

BRIER (subs.) उत्कीच , *taking b s even from the ministers* सचिवमण्डला-
 दक्षीत्कीचयाही, D , *not corruptible by b etc.* धनदानादिनाभेद्यः, K. b.
one who recieves b. (1) उत्कीचकः (rare) ; (2) उत्कीचपाचक .

BRIBE (v. t) : उत्कीचं ददाति (दा, c. 3.). Ph. *the Judge has been b.d*
 उत्कीचदानेन वशीकृती विचारक

BRIBER उत्कीचदाता (=one who gives bribe).

BRIBERY : (1) उत्कीचदानम् (giving bribe) , (2) उत्कीचग्रहणम् (taking b.).

BRICK (subs.) : इटका, *baked b.* पक्केटका , *unbaked b.* चानेटका, Mr.
A b house इटकागृहम् , *a pile of b.s* इटकाराशि .

BRICK-BAT : (1) इटकाखण्डम् (?) ; (2) इटकागकलम् (?).

BRICK-KILN : इटकापाकः (?) : v. KILN.

BRICK LAYER (1) स्तूपकः ; (2) पल्लवण्ड : v. MASON.

BRICK-MAKER (1) इटकापाचक (?) , (2) इटकाकारः (?).

BRICK-WORK : इटकाभिर्निर्मितः (ता, त) *these are b.s* एतानीटका-
 भिर्निर्मितानि.

BRIDAL (subs.) विवाहीयन v. MARRIAGE.

BRIDAL (adj.) : वैवाहिक. (की, कां). *B. procession* (of the bridegroom)

वरयात्रा, N. XVI. 4 ; *b. string* कौतुकम् ; *b. chamber* कौतुकगारम्, Ku.

BRIDE : (1) वधुः, *the b. and the bridegroom* वधूरः, Ku. VII. 13. ; (2)

नववधु, (3) नवीडा (=just married), (4) आसन्नपादिपदया (=about

to marry). *A young b.* : (1) कन्या ; (2) कुमारी, R. VII. 21. *A b.*

who chooses her own husband . स्वयवरा.

BRIDE-GROOM : वरः,

BRIDES MAID : वध्वा.

BRIDES MAN जयः ; वरस्य वध्वाय सहचरः.

BRIDE WIFE : कातगारः ; V. PRISON.

BRIDGE (subs.) : (1) सेतुः, *stone-b.* पापापसेतु, Raj. ; *to make a b.*

सेतुं वध्नाति, R. or करोति, Mah or निर्माति, Vi, or विदधाति Ma. n.

(with loc. or gen. and उपरि) ; (2) सङ्गमः (=foot-b.) ; (3) सरतः

(rare). *B. of the nose* नासादशः.

BRIDGE (v. t.) : सेतुना वध्नाति, नि-, (वन्, c. 9.), Mah. ; *b. d the Padma,*

with boats . नौभिः पद्मां वध्ना.

BRIDLE (subs) I. Lit. : वध्ना : V. BIT, REINS. II. Fig. : V. RES-
TRAIT, CHECK.

BRIDLE (v. t.) . I. Lat . perh. बलित- (ता, त) करोति : V. TO BIT,

REIN. II. Fig : to restrain, check : q v. : नियन्त्रयति (यन्, c. 10).

BRIF (adj.) . I. Compressed, terse ; q. v. : सवित्र (मा, त). *To be b.*

(when=b.ly) : किं बहुना. II. Lasting but little time : सवित्र

(का, क), *b. enjoyment* सविका प्रीति, II. ; (2) सविरव्याधिन् (f. नौ) : v.

TEMPORARY. III. Short : q v.

BRIEF (subs) : I. An epitome . q. v. II. A dispatch : q. v.

III. An abridgment of a client's case : *विशदतन्त्रम्.

BRIEFLESS : Ph. *he is a b. barrister* *तं व्यवहारपण्डितं काय्यापदेशार्थमधि-

पक्षार्थिनो नादधत्ते ; विशदतन्त्रदीप्तो व्यवहारपण्डितः.

BRIEFLY (1) संक्षेपेण, (2) संक्षेपतः, (3) समासतः

BRIEFNESS V BREVITY

BRIER OR BRIAR कण्टकिकृम्यविशेषः, also = कण्टकिकृम्य

BRIG सामुद्रदीपनभेदः

BRIGADE *पृतना

BRIGADIER, BRIGADIER GENERAL *पृतनापति

BRIGAND (1) परिपन्थी, (2) दण्डुः V ROBBER

BRIGANDAGE दण्डुता V ROBBERY, FLUNDER

BRIGANTINE perh बहिनम्, D VI.

BRIGHT I Shining, lustrous (1) उज्ज्वल (ला, ल), (2) भासुर (रा, र),
(3) दीप्त (भा, प), (4) दीप्तन (ना, न), (5) दीप्तिष्णु (म्फा) II Clear,
transparent q v उज्ज्वल (ला, ल) III Sparkling with wit,
clever perh उज्ज्वल (ला, ल)

BRIGHTEN (v. t) I Lit to make brighten (1) दीप्तयति, उन्, म,
(c of द्युत), (2) उज्ज्वलयति (c of ज्वल्), (3) उद्भासयति (c of भास),
(4) दीपयति (c of दीप्), *bring the sky with its rays* दीपयन्नय नमः
किरवीधे, *h*, *ix* 23 II Fig (1) उज्ज्वलयति, (2) उद्भासयति
III To improve q v

BRIGHTEN (v. i) 1 c to be or become bright expr by the adj s
under bright Ph. *the sky did not quite b* न प्रभादसुचित गगिता
सी, *h*, *ix* 25

BRIGHTLY (1) उज्ज्वलम्, (2) विमल (=clearly).

BRIGHTNESS I Splendour, brilliancy (1) प्रभा, (2) तेजम्, (3) द्युति,
(4) दीप्तिवन्तम् II Acuteness, sharpness q v perh दीप्तिवन्तम्
BRILL सुजायससविशेषः

BRILLIANCE (1) प्रभा, (2) उज्ज्वलता, (3) दीप्ति, (4) दीप्तिष्णुता, (5) भासयुः

BRILLIANT (1) मदीयमान (ला, ल), (2) मदीयन (ना, न), (3) भासुर (रा, र),
दीप्तिष्णु (म्फा), (5) भासिष्णु (म्फा), (6) प्रदीप्त (भा, प)

BRILLIANTLY expr by circumlo v DRILLIANT

BRIM I Rim, border q v घान II Of any vessel • सुष, to
the b चासुष

BRIMFUL परिपूर्ण (घा, र्च) or एकान्त पूर्ण (र्च, र्च) “B of glory” तेजो
मय (घो, य)

BRIMSTONE गन्धक v SULPHUR

BRINDED, BRINDLED (1) मयल (ला, ल), (2) कर्बू (र्बू) र (रा, र), (3)
किर्मीर (रा र), (4) बिज (जा, य)

BRINE I Water saturated with salt (1) लवणोदम्, (2) लवणजल
II The ocean (1) लवणोद, (2) लवणोदधि, (3) लवणाम्बुनाभि, (4)
लवणाम्बु III Tears q v

BRING I To fetch or cause to come (1) आनयति (नी, c. 1), b my
darling here दयितमिहानय, K₁ x 41 (2) आहरति, लय, (ह, c. 1)
b two dishes उभे शरावे आहर, D vi Ph uinter b s cold हेमन्तेन सह
श्रीतमानच्छति II To cause the obtaining of (1) by verbs of
motion or verbs signifying to obtain and the ins or abl of the
cause poverty b s shame दारिद्र्यादभियमेति, Mr i, disgrace b s
desponlency परिभवात्रिर्वेदमापद्यते Mr i, (2) ददाति (=to give
q v), (3) विकर्षति (लय, c. 1), b s fortune दिघ विकर्षति, K₁ III v
III To induce, prevail on q v Ph to b an action अभियोजनं
करोति (2), b to an end समापयति (c of आप), b to pass v BRING
ABOUT

BRING ABOUT घटयति (c of घट) v TO EFFECT, ACCOMPLISH

BRING BACK (1) प्रत्यानयति (नी, c. 1), will b the fortune of victory
लयद्विय प्रत्यानेष्यति, Ku xi 51, (2) प्रत्याहरति (ह, c. 1), M n

BRING DOWN I Lit (1) आनयति, brought them down to the earth
क्षितिमादिन्यु, K₁ vii 19 (2) आस्तापयति (c of ष) (=cause to des
cend), V i II To humble, abuse q v

BRING FORTH · I. To beget · q. v. : सूते, प्र-, (सू, c. 1.), *Sumitra brought f. twins सुमित्रा सुपुत्रे यमी*, R. x. 71. II. To yield : q. v. : सूते, *the azola tree at once brought f. flowers असूते तदाः कसुमान्वयीकः*, Ku. III. 28. III. To b. forward : q. v.

BRING FORWARD : (1) आनयति, (2) उपनयति (असू, c. 4.); (3) उदाहरति (ह, c. 1.), *arguments have been forcibly brought f. उपपत्तिरुदाहृता बलात्*, Ki, II. 28.

BRING IN : I. To admit q. v. II To yield, produce . q. v. III. To collect · q. v.

BRING OFF · (1) अपनयति (नी, c. 1.); (2) अपहरति (ह, c. 1.), Vc. 11.

BRING ON आवहति (वह्, c. 1.) v. TO PRODUCE.

BRING OUT : बहिष्करोति, *bring his son out तत्पुत्रं बहिष्कृत्य*, H. II. · v. TO PUBLISH, EXPOSE, OR DETECT.

BRING OVER : I. To bear across : आनयति (with double acc.), *I brought him over to London *तमहं लण्डनमानीतवान्*. II. To draw to a new party or opinion . Ph. *bring the Brahmns over by gold ब्रिजान् स्वीकृत्य सणैर्न*, Raj.

BRING TO : v. TO RESUSCITATE. Ph. *I have brought troubles to my husband लेशादृष्टा मर्तुं*, R xiv, 5.

BRING TOGETHER : (1) समानयति (नी, c. 1.); (2) उक्ताहरति (ह, c. 1.) : v. TO COLLECT, ASSEMBLE.

BRING UNDER : (1) नयति (c. of नम्), R. VIII. 9 ; (2) आवर्णयति (वर्ण, c. 10), D. II. *To b. one's power बह् नयति* or *आनयति* : v. TO SUBDU.

BRING UP · I. Lit. (1) आनयति ; (2) उपनयति, (3) आहरति II. To train up, rear : q. v. : वर्धयति (c. of वृष्), *(the child) was brought up by Finlayacoti चर्येन विनयवत्या*, D. IV.

BRIK · v. EDGE, MARGIN.

BRINY खावण (ची थ) v SALTY

BRISK (1) चपल (ला ख) (of movements, etc), (2) चतुर (रा र)
(=clever, sharp) v LIVELY

BRISKET Pl *b of beef* *मीरचीमांसम्, *b of cotton* मीरचीमांस

BRISKLY लरित (=quickly) v VIGOROUSLY

BRISKENESS v VIVACITY, QUICKNESS

BRISTLE (subs) सटा h XIII 2

BRISTLE (v t) Ph *b ing of the hairs* बसटोवति Ki XIII 2 or
उद्धृतसटा (m pl) R IX 60

BRISTLE (v t) (1) लज्ज (आ झ) or उन्नत (ता, थ) भवति, (2) रुष्यति
(इष c 4) or पुलकित (ता त) भवति (only of men in joy)

BRISTLE कष्टकित (ता त), *their skins b with joy* प्रीतिकष्टकितत्वम्,
Ku VI 15

BRITTLE (1) भद्दुर (रा र) (2) सुभद्र (ता, थ), (3) भद्रभाज (mfn)
(rare)

BRITTLENESS (1) भद्दुरता; (2) सुभद्रता

BROACH (subs) ~v SPIT v also BROOCH

BROACH (v t) I To spit q v श्लाकरीणि II To tap, pierce
q v III To put forth publish first q v प्रचारयति (c of चर)

BROAD I Wide (n measurement) q v (1) विस्तृत (ता र), (2)
expr by a comp with the words given under *breadth* (1) or by
adj formed with any of those words and the affix वत् seven
cubits long and one cubit b सप्तहस्तदीर्घा एकहस्तविस्तारा Ph a
b 1001 सुविस्तारवाक्यार्थ (7) (not विमालवार्थ) one who has a b
chest विमालवस्त्र (mfn) R, a breast beautiful and b as the leaf
of a door कपाटविस्तीर्णमनोरमोत्तर S III 13 II Extensive,
vast q v विस्तीर्ण (था थै) Ph b jokes वाक्यपरिहासा (m
pl), b non-existence *स्थानिरस्यैकभाषितम्, *these are not rare here even*

in *b daylight* *दीप्तिमाने सूर्योपगत चीर्षाणि न विरलानि it is as *b* as
long 1 c it makes no difference अत्र की विग्रह

BROAD CLOTH *बनात

BROADLY v WIDELY Ph *b these are the species* दृष्टेता जातय
व्यीख्यात् Br

BROAD SIDE *to fire a b* *रथदीतस्त्रैकयार्थस्त्रां बन्दुकत्रेणि सम विमर्जयति

BROAD SWORD खड्गविशेष

BROCADE कार्मिकरत्नम् (?)

BROCKET दिवर्पणी छरिण

BROCOLI शाकभेद, *कुल्लकविस्मय कविभेद

BROGUE पादुकाविशेष

BROIL (sub*) कलह v QUARREL

BROIL (v t) (1) अद्भारेपयति, Bla, (2) मर्जयति (c of भज) (upon a
grindiron) v TO FRY

BROIL (v i) भजति ते (भञ्ज् c s)

BROKEN v TO BREAK Ph *b number* भग्ना, *b winded* अल्पवास
(वा स), *b hearted* भग्नाय (शा स) or भग्नमानस (सा स) Mal

BROKER *दलाल

BROKERAGE *दलालि

BROMINE *ब्रूम, ब्रोमिणम्

BRONZE perl चार (comp Lat *ae*, aene**) or चारकूटम् v BRASS

BROOD *बबोभूषणम्

BROOD (v i) सिद्धे (सिद्, c 1) (?) (used in this sense in Hindi) *b ung*
on eggs अण्डानि सिद्धमान (ना, नं) (?)

BROOD OVER or ON आश्रयति (अै, c 2) (with acc) v TO CONTEMPLATE

BROOD (sub*) I Offspring progeny q v II A hatch q v

BROOD (adj) Ph *b mare* बालदसरायै रविता घोटकी

BROODING (sub*) Pl *b on eggs* अण्डसरा (v)

BROOK (subs) (1) सरित् or कुसरित्, (2) धुवनदी

BROOK (v t) मर्ययति (मय, c 10) १ TO ENDURE [मेष

BROOM I A brush (1) सम्मार्जनी, (2) शोधनी II A shrub वृत्तादि

BROOM STICK सम्मार्जनीदण्ड (?)

BROTH (1) मांसरस (of meat), Sr, (2) दूध (of dal)

BROTHEL (1) वन्द्यालयः (2) गेय्यायुधम्, (3) वेश, (4) वेश्याजनसमाश्रय

BROTHER (1) भ्राता (a full or a step-b and also used fig like the english word), (2) सखीदर or सौदर or सौदर्य or सख्यम् (=a full b). elder b बृज, younger b अरुज

BROTHERHOOD I The state of being a brother भादृत्यम् Proper b. सौभ्रातृ, R XVI 1 II An association of men १ FRATERNITY, SOCIETY

BROTHER IN LAW (1) श्याल (=wife's brother), (2) श्वर (=husband's younger brother), (2) भादृत्यश्वर (=husband's elder brother), (4) भगिनीपति (=sister's husband)

BROTHERLY (adj) I Pertaining to brothers (1) भ्रातृय (पा, य), (2) comp with भादृत्य, etc II Becoming brothers (1) भादृत्यभिन (भा, भ), (2) भादृत्य (पा, य)

BROTHERLY (adv) (1) भादृत्य, (2) भादृत्यभिनम्

BROW (subs) I The eye b (1) भ्रू, to knit the b's भ्रुकुटि वृत्तादि (बन्ध, c 9) or भ्रूम्र करोति; (2) भ्रूता II The forehead १ १ स्रग्नाट III The edge of a steep place १ EDGE, PRECIPICE

BROWBEAT भ्रुकुटि वृत्ता or भ्रूम्र कृत्वा नीययते (c of भी) Ph १ ing me कर्त्तव्यं भ्रुकुटीश्वर स्रग्नाट V १ १ TO TERNIFY

BROWN (adj) (1) कपिश (मा, य), (2) श्याव (वा, य), (3) पिम्प (ही, क), (4) पिङ्गल (वा, य) १ TAWNY, DARK

BROWN (v t) I To make brown कपिशयति (nom) II To brown meat in cooking आरुज (जा, क) करोति (?)

BROWSE (v t) (1) चरति (चर c 2), (2) भक्षति (भक्ष, c 1) v TO EAT

BROWSE (v t) चरति (चर, c 1) *B on*=browse (v t) q v

BROWSE (subs) (1) किसलघम्, (2) पक्ष्यम्, (3) मयपक्ष्यम्

BRUISE (subs) दुष्ट, नि, चत (=hurt)

BRUISE (v t) I To injure q v II To crush q v III
To box q v.

BRUIT I Subs v REPORT, RUMOUR II Verb v TO REPORT,
RUMOUR

BRUNETTE (1) यामा, (2) यामाद्वी

BRUSH (subs) I Clothes b *बन्धबोधनी II Shoe-b *पादुका
सम्पन्ननी III Painter s b (1) दूली लिका, (2) ईदिका, (3) बलाका,
(4) कूर्च, (5) वर्तिका IV Brush wood q v V A skirmish,
affray q v VI The brushy tail of a fox बालधि

BRUSH (v) I To take the dirt of (1) सार्ष्टि (सृज c 2) (2) स्वीयति
(c of दृष्ट) II To touch gently चर्चति (धृष्ट c 1) III To
b off or away निष्कासयति (c of कस) v TO REMOVE IV To b
up v TO FURBISH

BRUSHWOOD (1) शाखावाणि (n pl) (9), (2) दहनम् (=fuel)

BRUSHY v BUSHY, SHAGGY

BRUTAL (1) दृष्ट (सा च) (2) क्रूर (सा र) v CRUEL, SAVAGE

BRUTALITY (1) दृष्टता (2) क्रौर्य v CRUELTY, INHUMANITY

BRUTALIZE (1) दृष्टीकरोति (2) क्रूरीकरोति

BRUTALLY (1) दृष्टम्, (2) क्रूरम् (3) पश्यन्

BRUTE (subs) I A beast q v पशु II A brutal man (1)
पशु, (2) विशाच (=fiend) Ph *human b* दृष्ट पशुपशु, etc

BRUTE (adj) I Irrational q v II Uncivilised q v Ph
bj mere b force *केवल पशुवाचारेण बलेन

BRUTISE, BRUTISHLY v BRUTAL, BRUTALLY

BRYONY a plant पिलुपर्णी

BUBBLE (subs) I Of water (1) बुद्द , (2) छिन्निका, Wilson II

Fig Ph man is a b बुद्दुनिमी मनुष्य III A delusive scheme
बुद्दु (?)

BURBLE (v t) बुद्दुदायते (noml) Bury उद्दुद्दु (दा, दं)

DEBBLE (v t) v. TO DECEIVE B r v DECEIVER

BUCANEER v PIRATE

BUCK (1) मृग (of deer) , (2) अज (of goats) , (3) शयक (of hare)

BUCKET I For drawing up water (1) अरघः , (2) उद्घाटनम्, (3)
उद्घन D vr , (4) घटीयन् II For carrying water (1) शीची ,
(2) सीचनी

BUCKLE (subs) बन्धविधिष , *गण्डक

BUCKLE (r) , *गण्डकित (ता, त) करोति B to v TO APPLY.

BUCKLER फलक v SHIELD

BUCKRAM स्त्रुणपदविधिष

BUCKSKIN (1) मृगवस्त्रम् (n) , (2) हरिणाजिनम्

BUCKTHORN रङ्गप्रदायी वृक्षजातिभेद

BUCKWHEAT मद्यभेद

BUCOLICS गोपादिविषयक काव्यम्

Bud (subs) I An undeveloped flower (1) कीरल (ma) , (2)
कलि , फा , (3) मुकुल (ma) (=half-open b) , (4) कुम्भ(घ)ल , (5)
जाल क , (6) कीष or कीम II An undeveloped branch, etc
(1) अङ्गुर , (2) परीव

Bud (v t) Ph although the mangoes have bud ded late बुद्धानं
विरतिर्गतापि कलिका, Sn vs Expr similarly by the verbs
उद्भूयति (गम् c 1) उद्भिन्ति (भिद् c 7) , उदेति (द्, c 1) , etc

Bud (v t) *अङ्गुर निवेगयति (c of विग) (with loc)

BUDGL v TO MOVE, STIR

BULGE OUT प्रलम्बते, (लम्ब, c 1) V. TO SWELL OUT.

BULK I. Dimension q v Ph of great b ब्यूलकाय (दा, घ) (of animals) or महा or बृहत्प्रमाण (घा, ङ), Ku II The majority, the principal portion Ph the b of the people बहुतरलीका III A projecting part of a building अलिन्द (?)

BULK HEAD a partition in a ship V PARTITION

BULKY (1) बृहत् (f ती), (2) ब्यूल (दा, घ) V BIG, LARGE

BULL I The animal (1) हव , (2) वधम , (3) चधम , (4) बधीवर्द , (5) उधन् (m) , (6) ककुधन् (m) (=the humped b) , (7) पुधव , (8) चधदुध (m.) II The constellation (1) हव , (2) वधराशि III An edict of the Pope (*पीपस) चादिश IV. An absurd blunder (1) प्रमाद , (2) ब्रुद्धितम्

BULL-BATTING कुङ्कुरेवृधमवासनम्

BULL-DOG बृहन्मुत्र कुङ्कुरभेद , *हवकुङ्कुर

BULL'S EYE I. A window दशाघ II A center of a target लक्ष्यम् III A police man's lantern प्रदीपभेद

BULLET बुलिका [समाचार

BULLETSIN (1) घोषणा , (2) राजाज्ञया प्रचारितो राजसाख्यादिविषयक

BULL-FINCH पक्षिप्रभेद

BELLION (1) बीर , (2) हिरण्य (gen = gold) , (3) रजत (gen = silver)

BULLOCK (1) बलीवर्द , (2) हव • V BULL

BULLY (subs) (1) पिच्छीश्वर (?) , (2) तर्जणपट्ट (?)

BULLY (v t) (1) तर्जयति (तर्ज , c 10) (=threaten) , (2) उद्वेजयति (c of विज) (=to frighten)

BULRUSH जलजवणपभद , नलभेद (?)

BULWARK I A rampart (1) वर , (2) प्राकार . II Fig any means of defence (1) सशय , (2) आशय , (3) ग्रहणम् , (4) आलम्ब

BUMF (v t) V TO KNOCK, THUMP

BUMP (subs.): I. A swelling : q. v. गूछः (?). II. A thump

BUMPER : अथक्कम्, "fill the b.s to the brim" *आमुहं अथक्काणि पूरयत.

BUMPKIN : दामिक : v. RUSTIC.

BUY : विदक. v. CAKE.

BUNCH : I. A protuberance, hunch : q. v. II. Of fruit : गुच्छः.

III. A bundle : q. v. : *a b. of keys*. *तापीगुच्छ.

BUNDLE (subs.): (1) कूर्च. (as of grass); (2) गुच्छ. (?); (3) पीडली (of clothes).

BUNDLE OFF (v.): I. Trans. : प्रस्त्रापयति (c. of स्त्रा). II. Intrans. :
प्रतिष्ठते (स्त्रा, c. 1.).

BUNG (subs.): no equiv. : *मुञ्जविपानं.

BUNG (v.) . v. TO STOP, CLOSE.

BUNG-HOLE : *मुहम् ; नयभाष्टमुधं : v. HOLE.

BUNGLE (subs.): (1) प्रमाद ; (2) क्लृप्तः : v. BLUNDER.

BUNGLE (v.): I. Intrans. : v. TO BLUNDER. II. Trans. : v. TO
STOPE, MAR.

BUSGLING (adj.): v. UNSKILFUL, AWKWARD, CLUMSY.

BUSGLINGLY : v. UNSKILFULLY, CLUMSILY.

BUSTING : I. A bird : पवित्रिरीष. II. Stuff for flags : अन्ननिर्मा-
पीपयीनी पटत्रिरीष.

BUOY (subs.): नाविकेभ्यः सङ्कटस्थलप्रदर्शकं जलीपरि इवमानं विहङ्गम् ; *इष.

BUOY UP (v. t.): I. To keep afloat - (1) आगयति (c. of इ) (?); (2)
उत्तमयति (c. of मञ्ज) (?) II. To support or sustain : q. v.

BUOY UP (v. i.): Ph. *merit will b. at last* *न क्षणं गुणा. प्रच्छन्नासिद्धिनि.

BUOYANCY : I. Lit. : (1) इत्यधीक्षता (?); (2) क्षुब्धता (=lightness).

II. Fig. : cheerfulness, vivacity : q. v. : उत्साहः.

BUOYANT : I. Lit. : (1) इत्यधीक्ष (ना, क्ष) (?); (2) क्षुब्ध (mfn.)
(=light). II. Fig. - cheerful, vivacious : q. v.

BUREAU मन्त्रालय

BURDEN (v t) I Lit v TO LOAD II Fig to oppress q r
 चीड़प्रति (पीड़ c 10)

BREEDER (snbs) I Lord (1) भार, b of state राज्यभार K, what
 b is great to the able कीर्तिभार समधानां II III, (2) घुर (f), a
 beast of b धुर्य or घुरीघ (3) भर, all b placed on a worth/ minis-
 ter योग्यसर्विधे नृणां समसो भर Ra i Ph the b of a roof *प्रमाण
 भार II Taxes, pecuniary imposts q r unable to bear the b s
 कलमासह्य, V p III The capacity of a ship Ph a boat of
 100 maunds b *शतसयमाहिनी नौ IV B of a song (1) भुवकम्,
 (2) अमुपद

BURDENSOME (1) दुवह or दहदह (हा छे), (2) दुर्भर (रा र), (3) अति
 भारिक (का, क) (lit and fig), Mu vi, (4) दुसह (हा छे) (fig)

BURDOCK गुदमेद

BUREAU I A desk q r II A department विभाग (१)

BURGES I A burgler q r II A representative of a borough in
 parliament *नगरपतिनिधि or sump प्रतिनिधि (when the sense is clear)

BURGER (1) *नागर, (2) पौर (=citizen)

BURGLAR (1) सभिचोर or सभिहारक (a b who enters by making a
 hole under the walls of a house), (2) कुञ्जच्छेदिन् (m) (by making a
 passage through a wall), (3) कपाटघ्न (by breaking or opening a
 door), (4) छनिक or छानिद (rare) (= सभिचोर) (5) कुजम्भ (भि) छ
 (rare)

BURGLARIOUS Pl b entry *जिह्वीर्यया or चुचीरिदियया परगृहप्रवेश

BURGLARY रातो चीर्यादन्नायकनविकीर्यया सभि लता कुञ्ज वा द्विगान्धेन वा
 प्रकारेण परगृहप्रवेश

BURIAL विधान D gro यो *निधानस्थली

BURN an engraver's tool नक्षली (?)

BURLESQUE (adj) हासकर (री, र) or हासजनक (का, क)

BURLESQUE (subs) हासकरप्रवच

BURLESQUE (v t.) Ph to b my gait *उपहासाद्य मम गतिम् अनुकरीति (क, c 8) V TO IMITATE

BURLY बल्ल (ला, ल) V STOUT

BURN (v t) . (1) दहति (दह्, c 1), *I am b ing Lahla in your presence* ता प्रत्यक्षं लहामया दहते, Ma n v , but (it) is b ing me मां पुनर्देहत्येव, Sa III , b t rice दग्धानम्, b t wood दग्धकाष्ठ , half b t दग्धादग्ध . (ग्धा, ग्ध), D , (2) ज्ञीयति (ज्ञृप्, c 1) (rare), half b t अर्धज्ञृष्ट (ष्टा, ष्ट), Vi VI 4 , (3) ज्वलयति (c of ज्वल्) (=to inflame), *internal heat is b ing my body* ज्वलयति तन्मूलमर्दाह , U III

BURDEN मन्वन्निशेध

BURDEN (v t) I Lit v TO LOAD II Fig to oppress q v .
 पीडयति (पीड् c 10)

BURDEN (sub*) I Load (1) भार, *b of state* राज्यभार, *K* , *what b is great to the able* कौशलिभार समयादा, *II III* , (2) धुर् (f), *a beast of b* धुर्य or धुरीष (3) भर , *all b placed on a worthy minister* योग्यसचिवे व्यक्त समस्तो भर, *Ra i Ph the b of proof* *प्रमाण भार II Taxes, pecuniary imposts q v *unable to bear the b s* करभारसहा , *V p III* The capacity of a ship *Ph a boat of 100 maunds b* *शतमण्डलाहिनी नौ IV *B of a song* (1) भुवक्तम्, (2) चतुषद

BURDENSOME (1) दुर्वह or दुर्बह (हा छ), (2) दुर्भर (रा र), (3) बति भारिक (का, क) (lit and fig), *Mu vi* , (4) दुसह (हा, छ) (fig)

BURDOCK गुञ्जमेद

BUREAU I A desk q v II A department विभाग (r)

BURGESS I A burgher q v II A representative of a borough in parliament *नगरप्रतिनिधि or simp प्रतिनिधि (when the sense is clear).

BURGER (1) *नागर , (2) पौर (=citizen)

BURGLAR (1) सन्धिचोर or सन्धिहारक (a b who enters by making a hole under the walls of a house), (2) कुजख्देद् (m) (ly making a passage through a wall), (3) कपाटघ्न (ly breaking or opening a door), (4) छनिक or खानिल (rare) (= सन्धिचोर), (5) कुजख (ग्नि) ल (rare).

BURGLARIOUS *Ph b entry* *जिह्मीर्षया or चुचोरदिपया परगृहप्रवेश

BURGLARY राज्ञी चौर्याद्यभ्याप्यकर्मविकीर्षया सन्धि हत्वा कुय वा हित्वाद्येन वा प्रकारेण परगृहप्रवेश

BURIAL निधान *D gro n l* *निधानस्तुती

BURN an engraver's tool लक्ष्मी (?)

BURLESQUE (adj.) : हास्यकर (ही, र) or हास्यजनक (हा, यं).

BURLESQUE (subs.) : हास्यकरप्रबन्धः.

BURLESQUE (v. t.) : Ph. *to L. my gait* *उपहासार्थं मम गतिम् अनुकरोति (क, c. 8.) : v. TO IMITATE.

BURLY : स्थूलः (ला, लं) : v. STOUT.

BURN (v. t.) : (1) दहति (दह्, c. 1.), *I am burning Lanka in your presence* तत्र प्रवृत्तं लङ्का मया दह्यति, Ma. n. v. ; *but (it) is burning me* मी पुनर्दहत्येव, Sa. III. ; *b.t rice* दध्माग्रम् ; *b.t wood* दध्मकाष्ठ ; *half b.t* दध्मादधः (धा, धं), D. ; (2) ज्वलयति (ज्वल्, c. 1.) (rare), *half b.t* अर्धज्वल्. (धा, धं), Vi. vi. 4. ; (3) ज्वलयति (c. of ज्वल्) (—to inflame), *internal heat is burning my body* ज्वलयति तन्मूलदाहः, U. III.

BURN (v. i.) : I. To be on fire, to blaze : q. v. : ज्वलति (ज्वल्, c. 1.), *the light is burning* ज्वलति प्रदीप, Mr. II. To be inflamed with passion : (1) दहते (pass. of दह्), *my heart burning from contumely* मम परिधानलदह्यमानं चेत, Ve. III. ; (2) तप्यते (pass. of तप्), *who is burning with grief* यः प्रीक्षेन तप्यते, U. IV. ; (3) दीप्यते (दीप्, c. 4.) (of rage only), *b.t with rage* क्रुधीर्दीपि, B. Ph. *my limbs are burning* ज्वलन्ति मेऽङ्गानि.

BURN DOWN, BURN OUT (v. t.) : दहति . v. TO BURN UP.

BURN OUT (v. i.) : शाम्यति (शप्, c. 4) : v. TO GO OUT, TO BE EXTINGUISHED.

BURN UP : (1) निर्दहति, मृ. (दह्, c. 1.), *as if burning up with his fiery look* निर्दहन्निव दहनगर्भया दया, D. ; (2) मण्डीकरोति (=reduce to ashes).

BURN (subs.) : दाहजं or दाहेन जनितं चत (hurt) or व्रणं (wound).

BURNER : (1) दध्मा ; (2) दाहकः B. (of a lamp) : *दाहवर्धनी.

BURNING (subs.) : I. Active : consuming with fire (1) दाहः ; (2) दहनम् ; (3) जीवः (rare). II. Passive : being on fire : ज्वलनम् (also of the b. of the face, etc.).

BURNING (adj.) : I. Active : expr. by a comp. with दाह- : *b. potter* दाहयति; ; *b. fever*, दाहज्वर.. II. Passive : ज्वन् (f. नी) : v. BURN (v. i.). III. Scorching, hot : q. v. Ph. *b. scent* : लपगन्धः.

BURNING-GROUND : (1) श्मशानम्; (2) शवसानम् (rare).

BURNING-GLASS : *दाहककाचः.

BURNISH (v. t.) : (1) प्रमाजयति (हज्, c. 10.); (2) धापति (धाप्, c. 1.) : v. TO POLISH.

BURNISH (subs.) : v. GLOSS, LUSTRE.

BURNT-OFFERING : (1) होमः (?); (2) वषट्कारः (?); (3) यागः (?) : v. SACRIFICE.

BURROW (subs.) : (1) निवरम्; (2) विलम्; (3) गर्भः : v. HOLE.

BURROW (v. i.) : I. Excavate a hole : निवर or विलद्वेरीति (ह, c. 8.). II. To live in it. निर or विलं कृत्वा निवसति (वम्, c. 1.). *Any bing animal* : विलिख्य.

BURSAR : I. A treasurer : q. v. II. The holder of a bursary : *वृत्तिभुज् (mf.). [*वृत्ति.

BURSARY : I. A treasury : q. v. II. A charitable foundation :

BURST (v. i.) : स्फुटति (स्फुट्, c. 8.), *my heart is bing* स्फुटति हृदयम्, U. III. ; (2) विदलति (दल्, c. 1.) (=split), M. n. ; (3) विशीर्यते (pass. of घृ) (=to split), a *bing rock* विशीर्यमानाग्नः, Ki. XVI. 51. ; (4) दीर्यते, वि-, (pass. of हृ) (=to read), *my heart b.* समादीर्यते हृदयम्. *To b into tears* रोदितुम् आरभते (रभ्, c. 1.), K. ; *to b. with laughter* or *b. out laughing* पट्टितुम् आरभते. *To b. forth* (lit.) : निष्क्रामति (क्रम्, c. 1) or निर्गच्छति (गम्, c. 1.). *To b. forth* (=to break out) : उत्क्रामति (भिद, c. 1.). *Tears b. forth* अनुधारा पसरति (धृ, c. 1.) or अनुधि निरगच्छन्. *To b. open* : v. TO BREAK OPEN. *To b. upon* : आक्रामति (=to attack).

BURST (v t) (1) स्फोटयति (c of स्फुट), (2) चीटयति (c of चूट)

BURST (subs) I Lat स्फोटन or स्फुटनम् II Fig expr by verb there was a b of applause छदतिष्ठन् प्रशंसायां B of thunder रज्जुर्जपुस्फूर्जितः, V1

BURY I To inter a corpse (1) नि खनति (खन् c 1), b d (him) in the ground वसुधायां निपद्यतु, R XII 30, (3) नि दधाति or धत्ते (धा, c 3) (=to place), bodies of mendicants should be b d in holes मिची कनेर दिसे निदध्यान् M n II To conceal q v

BUSH (1) गुञ्ज (2) चुप, (3) कुप, (4) भुष्ट, (5) गहनम् (=thicket) Ph a bird in the hand is worth two in the b अश्वनादधुव वर (?) (see H 1) you are besting the b for nothing निरर्थकमिदमाशोडयसि (?), hide yourself in the b विटपान्तरिती भव, Sa III

BUSHEL मानविशेष

BUSHY I Full of bushes गुञ्जावन (ता, त) II Thick like a bush (1) निविड (ङा, ङ), (2) अरिरण (ला ख) Ph b tail दीर्घशालमानधि

BUSILY गट (=leely) b engaged गट व्याप्त (वा त) INDUSTRIOUSLY

BUSINESS I Occupation, profession q v (1) व्यवसाय, (2) कर्मन् (n), Sa v Ph b of a messenger दूतम् b of a barber नायित्य II Mercantile transactions व्यवहार, P III Any affair, transaction (1) कर्मन् (n) a man of b कर्मठ, (2) कार्यम्, a man of b कार्यन् b t n कार्यकाज, (3) व्यापार, this is your b भक्तज्ञानदय व्यापार H III, (4) निधेय v EMPLOYMENT III Right of acting Ph what b has to send for you *वासनाकारयितु तस्य कीदृषिकार IV Concern q v Ph what b is it of yours ? किन्ते प्रयीजनमनेन

BLACK, पादुकाविशेष

BLESS सुखदम् १ KISS

BUST I The trunk of body (1) शरीरपूर्वभाग , (2) पूराई, R II

A statue representing the b पूरतिप्रतिमा

BUSTARD इडल्यविधिये

BUSTLE (subs) (1) सभ्रम , (2) चीम (= agitation q v)

BUSTLE (v i) प्रधावति (धाव, c 1) (=to run) v TO BE AGITATED

BUSY (adj) व्याप्त (ता, त) (=employed only of persons) v

ACTIVE INDUSTRIOUS Ph to-day is a b day अद्य बहूनि कार्याणि कर्त्तव्यानि or द्रष्टव्यानि

BUSY (v) v TO OCCUPY, ATTEND TO EMPLOY

BUSY BODY य पराधिकारवर्चा करोति

BUT (subs and v) १ BUTT

BUT I Except अथ (न्या तु) (with abl) this is the doing of none b

Agharaghants नाघोरघृष्टादन्वक्ष कर्मतत् , Ma v Ph his life was nothing else b a t t s s e of atroc ious deeds *बीमस्तकर्मसन्नतिरेव तस्य जीवितमासीत् b for the king which of your younger brothers would

forg ve राजा न चेन्निषेद्धा स्यात् क क्षमेत तवातुञ्ज, Ve i , all b finished सम्पूर्णपाय (या यं) , in the last page b one, *जपानप्रहाराय , b by

go ng to London *लण्डनमगता II Only q v Ph b for a moment क्षणमात्र R III Denoting contrast or opposition (1)

तु (never at the beginning of a clause), deep anxiety grinds my heart, b t it does not burst into two parts दलति हृदय गादीवेगो विधा

न तु भिद्यते U III , (2) तु is often om tted, by sweet, b false words सयुरानिरुतमाभि Sa v , of what avail is (a servant) loyal, b

un c s s and t m d अप्राप्तेन च कातरैश्च युद्ध स्यात् सातुरायेण क, Mu i , internal heat is burn ng my body b does not reduce it to ashes ज्वलयति

ननुमलदां क करोति न भक्षसात् U III , (3) किन्तु or परन्तु (at the beg n ning) your un on is eas J B the report is she said समायनो वामयव

साध्यः किन्तु सा किञ्च समनिरत् D II , (4) पुन, it is like it b not

BUTTERCUP पीतपुष्पभेद .

BUTTERFLY (1) तिलिलि (?), (2) पिप्पिलि (?)

BUTTER MILK (1) तक्रम (2) कालेय (3) अरिष्टम्, (4) दद्यादत, A

BUTTERY v LARDER

BUTTOCK (1) भित्तम्, (2) कटिप्रोष्ठ (rare), (3) क्लिप् (f) (rare).

BUTTON (subs) *बुताम् B hole *बुतामखिद्रम्

BUTTON (v t) *बुताम् ददाति (दा c 3) or लययति (c of लम्)

BUTTRISS *बालम्

BUXOM प्रकुम्भदान (ना न) v CONRLY, GAY

BUY (v t) (1) क्रीणानि or क्रीणीते (क्री, c 9), (2) प्राक्रीणीते (rare), (3) गृह्णाति (एह, c 9) (=to receive) (to be used only when the sense is clear) *at what price have you bought this book* क्रियता मूल्येनैष पुस्तकी गृहीत P II 4

BUY BACK OR OFF प्राक्रीणीते (क्री c 9)

BUYER (1) कृष्ट (f वी), (2) कर्शन् (f वी) (3) कर्षिक (का, क)

BUYING क्रय B and selling क्रयविक्रय

BUZZ (v i) (1) गुञ्जति (गुञ्ज c 1), *not a single bee that if it not b in a sweet low tone न षटपदीस्यो न जुगुञ्ज य कल*, B II 19, (2) मिञ्जते (मिञ्ज c 2) B XXII 2- (3) बुञ्जन्वायते (nom), *har v to sound*

BUZZ, BUZZING (subs) (1) गुञ्जितम्, (2) गुञ्जन्म्, (3) इञ्जितम् K

BUZZARD I A bird ग्रेनभद II A blockhead q v

By (prep) I Of place (s) - near q v esp by comp with उप *b the Ganges* उपतटम् Ph *b the side of (her) father* पितु पाशे, *Iu (b) = past* (1) अतीत्य, (2) अतिक्रम्य Ph *fous b the end of Oule* बहुयवोष्णामनु राजधानीम् R, *b this road* अनेन मार्गेण, (c) = *on* *by the ins b land and water* खलन च जलिन च II Of time (a) not later than *Ih b this time the day was complete* अनेन

सप्तमेन परिणतो दिवस, K., *by the 1st of Baisakha वैशाखस्य पञ्चम-
दिवसात् पूर्वम् (?)*; (b) of succession : Ph *day b. day* बहुदिनम् ; month
b. month मासे मासे. III. Of other relations : (a) of an agent
after a pass. verb : by the ins. : *should be forgiven b. you* भवता
भययितव्यः, Sa. iv. ; *Bals was asked land b. Vamana* वामनेन बलिर्वा-
याचै दसुषा S. k. ; (b) of the instrument . by the ins : *b. fans*
made of lotus-leaves नलिनीदलतालवली, Sa. iii. ; *b. king's command*
राजाज्ञया ; *b. force* प्रसङ्ग ; (c.) of the cause, means, mode, etc : gen.
by the ins., sometimes by part.s : *b. reading Shastras* शास्त्राध्यधीनः ;
b. hook or crook येन केन प्रकारेण ; *b. name Sudishna, of peaceful*
character नाम्ना सुतीक्ष्णवर्तिनो दास, R. xiii. 41. ; *b. heart* कण्ठस्थ-
(स्था, स्थं), Bo ; *b. nature* प्रकृत्या or स्वभावतः , *b. stealth* चौरिकया ; *to sell b.*
weight लोलयित्वा निक्षिपीते (?) : *to sell b the yard* गजसंख्यया निक्षिपीते
(?) ; *b. one's self* एकक (का, क) v. SOLITARY ; *b. degrees* ऋगम् ; *b.*
thousands सङ्ख्यम् ; *b. crowds* सङ्घम् ; *one b. one* एकैकम् ; *man b man*
प्रतिपुङ्गवम् v. EACH , *he is taller than me b. half a foot* *स मत्तोऽर्ध-
पादोऽधः ; a poem by Kālidāsa कालिदासकृतं काव्यम् ; (d) in adju-
rations . Ph. *b. God* ईश्वर साचीकृत्य ; *I swear b. my sacerdotal thread*
मयानि ब्रह्मसूत्रेण, Ra. ii

BY (adv.) . I. Near : q. v. : निकटे. II. Aside : v. TO LAY BY, PUT BY.

BY AND BY . (1) अपिरेण ; (2) क्रिचित् पश्चात् (=little after).

BY THE BY . मसहनि or मसहान् (?).

BY-GONE : (1) अतीत (ता, त) ; (2) अतिक्रान्त (ता, त) ; (3) गत. (ता, तं).

BY LAW . *स्यविधिः : v. RULE, ORDINANCE.

BY-PATH, ROAD, OR-WAY . (1) दिगमार्गः ; (2) विपथ .

BY-PLACE : (1) विजगन्मध्यः ; (2) विविक्तस्थलः ; (3) विजगन्भूमि . [near].

BY-STANDER . (1) प्रेक्षक (=a spectator) ; (2) पार्श्वस्थ (=one who is

BY-WORD : v. PROVERB. *To become a b* उपहासास्पदं भवति (मु. c. 1).

C.

CAB चक्रवाद्ययानभेद

CABAL (subs) I A body of intriguers *संकार्यसाधनाय गूढमन्त्रकारिण
(m pl) II Intrigue q v गूढमन्त्रणा

CABAL (v 1) *संकार्यसाधनाय गूढ मन्त्रयति (मन्त्र्, c 10) or SUD मन्त्रयति
(when the sense is clear) v. TO INTRIGUE

CABALA *काबलम, इहुदीनाम् निगूढशास्त्रम्

CABALIST *काबलविद् (mfn), काबलज्ञ (f स्त्री)

CABALISTIC *काबलविषयक (का, क) In gen sense v. MYSTICAL.

CABALLER v. INTRIGUER

CABBAGE शाकभेद, *कवि

CABIN I A cottage q v II Of a ship कीठ (?)

CABINET I A closet q v II A piece of furniture *दराज
v CHEST III The select council of a ruler प्रधानमन्त्रिणां सभा Ph.
c minister मुखमन्त्रिन् (m.) IV A room for c council इन्द्रकम् (?)

CABLE योतकभनाय स्त्रूल शायरज्जु, लौहयुद्धली वा योतकभनी (?)

CARMAN (1) प्रवहणवाहक, (2) यानवाही v CHARIOTTEER

CABRIOLET चतुश्चक्रविशिष्ट सपिधानी लघुचरयन्त्रिण

CACHINATION (1) चरुहाम, (2) प्रहसन, (3) चाक्षुरितम्

CACKLE (v) (1) नदति (नद, c 1), (2) रौति (रु, c 2)

CACKLE, CACKLING (subs) नाद, c. of the geese हंसनाद v NOISE.

CACOPHONOUS युतिकटु (mfn), KAV VII. 2 v. HARSH, DISCORDANT.

CACOPHONY युतिकटुता

CADAVEROUS v GHASTLY, PALE

CADENCE I Lit v FALL. II Musical (1) स्वरसङ्क्रम (=mo-
dulation of voice), Mr III 5, (2) स्तरावरोह (=fall of v.), M n,
(3) विराम (=pause)

- CALCULATOR** (1) गणक (2) निरूपक (=one who ascertains)
- CALCULOUS** (1) चक्षुर (री र), (2) शार्कर (री र)
- CALCULUS** (1) *सूत्रमानगणित (= differential c), (2) *समाहारगणित (- integral c)
- CALDRON** (1) कण्ड, (2) पिठर v BOILER
- CALENDAR** I An almanack पत्रिका II A list q v
- CALENDER** (subs) *नकायन, Williams
- CALENDER** (v t) *चक्रयन्त्रेण दृष्टीकरोति (nom)
- CALENDS** रोमकीयमासस्य प्रथमदिवसः
- CALENTUPE** व्यामोह (lit and fig)
- CALF** I The young of the cow (1) बछ, (2) गीरस or धेनुवत्, (3) वणिक् (=a newly born c), A A *elec* two years old विद्यावती II A dolt blockhead q v III The c of the leg जङ्गाया मांसस्य पञ्चाङ्ग
- CALIBRE** Ph *the c* (of a tube etc) सुमन्य or छिद्रस्य परिमाण, of small c चुद्रसुषुप्तिमिष्ट (?) , a man of small c चुद्रबुद्धि
- CALICO** कापांसभेद
- CALIGRAPHY** v PENMANSHIP
- CALK** (v t) चलपवेशनरीधाय नीकाया फलकसन्निविष्टद्राणि जीर्णस्मरण्ये पूरयति (c of पू)
- CALKER** जीर्णस्मरण्ये नीकाया फलकसन्निविष्टद्रपूरक
- CALL** (v t) I To summon (1) ह्वयति आ, (ह्वि, c 1) I will c. and ask my mistress गृहिणीमाह्वय वृच्छामि Mr 1, (2) गृह्णायते (nom) (= c alone) c *Maitreja* मैत्रेय सारत् गृह्णाद्यम् Mr IV, (3) आह्वयति (c of ह) (rare), (4) निमन्त्रयति (मन्त्र c 10) (=invite q v) II To address by a particular name (1) आह्वयति *cdler by the name* *Parvati* मां पार्वतीति नाथा जुहाव *hu r 26*, (2)—नाथा or सज्जया or आह्वयया अनिदधाति (धा c 3) "c a *spale a spnile* यी बहूपल

तद्वपननिषेहि III To name, designate (I) वक्ति (वृ, c 1), मापते (भाष, c 1) etc (= to speak q v), *you are ced 'mountain h/ter* बुद्धिामुष्टदुचसे Si xv 30 (2) उदाहरति (हृ, c 1), *ced Dasheratla* दशरथ इलुदाहत B 1 1 (3) अप दिशति, व्यप, (दिग् c 1) Si xv 28 Ih c to mind मनसि करोति, *ced Ruj Iay, and Sa ia* चरययु मासफुक्ता S p, *ced Tnaala* तारकसन्निध, Kn

CALL BACK v TO RECALL REJOICE, RETRACT

CALL FOR TO DEMAND, REQUIRE

CALL FORTH आह्वयति (हृ, c 1) (lit. and fig)

CALL IN I To collect as debts v TO COLLECT II To invite
as friends आह्वयति वे

CALL OFF i c to divert q v

CALL OUT v TO RECITE

CALL ON OR UPON I To implore q v II To invoke q v
III To pay a short visit, *ced on me* वा द्रष्टु आनगाम (after Mu),
ced on Jin न द्रष्टु गच्छ

CALM (adj) (1) शान्त य (ता न्), *o what a c and beautiful morn-
ing* अहो प्रशान्तरमणीयता प्रभातस्य, *c and solemn place* प्रशान्तगभीरभूमि,
V₁ *c coun inances* शान्ताकार Ma, (2) निष्कम्प (म्पा, म्पं), निश्चल
(चा ल) etc (=without motion as a sea), *like the c ocean on a
c day* निशातनिष्कम्पमिवापयापति Ki, *the sea became very c with
unruffled water* निशातेऽभवदल्यर्थे समुद्र क्षितिोदक, V p, (3) निर्व्यात
(ता त), etc (=without wind as a c place), V (4) अचुत्तरङ्ग (f क्ता)
etc (=not wavy as a river), (5) अचुम्ब (f आ), etc (=not
ag itated) *To be c* शाश्वति, प्र, (श्म्, c 1), Ku

CALM (subs) I As opposed to storm निशात or निशात II
Calmness tranquillity q v

CALM (v t) (1) शमयति य (c of शम्) *to c a tempest* चण्डशत शमयति~
(2) शास्वयति or सान्त्वयति अभि-, उप, परि, (शान्त्व or सान्त्व c 10),
to c the son of wind (Bh ms) बहव सुतमुपसान्वयितुम् Ki ii 25 v
TO QUIET

CALMLY I Gently q v II Quietly, patiently q v

CALMNESS (1) शान्ति or शम (2) प्रशान्ति or प्रशम, (3) अक्षोभ and sim-
comp s (=absence of ag itation) (4) better by adj *c of mind*
(1) धैर्य Ki xiv 1 (2) निर्विकारविलस M n

CALOMEL *वीतहृदिपारद दृढपारद

CALORIC ताप

CALORIFIC तापन (नी न) or तापक (का क)

CALTROF I A thistle गोचूर II A military instrument
*चतु एलम्, चट्टादीकादी गतिनिरीधाय युद्धयन्त्रमिष

CALUMNIATE परिवादति (वद c 1) *c s in my presence* (ny) *frlend the
king of Angs* परिवादति सप्तच मित्रमहाविराजम् Ve v v TO SLANDER
DETRACT REFILE

CALUMINATION परिवाद v CALUMNY

CALUMNIATOR : परिवादक or परिवादौ • V. SLANDERER, REVILER.

CALUMNIOUS : परिवादिन् (f. नी) : V. SLANDEROUS.

CALUMNIOUSLY : (1) गुप्तापवादेन ; (2) अभूतमाद्यया (= falsely) ; (3) असूयया (= detractingly).

CALUMNY : (1) परिवादः, *not before acquainted with c.s.* परिवादमोषर-
मवातपूर्वः (गं, वै, Ki) ; (2) परिभाषणम् (rare) ; (3) विपन्नवाक्यं (= evil
speech) : V. SLANDER, DETRACTION.

CALVE : वक्ष्मं स्ते, प्र-, (मू. c. 1.) : V. TO BEGOT.

CALVINISM : *केल्विनमतं or केल्विनस मतम्.

CALVINIST : *केल्विनमतानुयायिन् (f. नी).

CALYX : *दलकोप ; पुष्पदलान्तरम्.

CAMBRIE : *किम्ब्रुकम् ; स्कृष्टपटविशेषः.

CAMEL : (1) चटु ; (2) कमीलकः, (3) रिहड्ड (m.) (rare). *A young c.* :
वरम. *A she-c.* : चट्टी.

CAMELOPARD : दीर्घायीर. (?) ; चटु-आलीयाचविलो जन्तुविशेषः.

CAMEO : *कामीयल.

CAMERA OBSCURA : प्रतिविम्बयाहको यन्त्रविशेषः ; प्रतिविम्बयाहिकी.

CAMP (suba.) (1) निशिरम्, (2) जटह. *To pitch a c.* : स्वस्थानं निवेष्टयति
(c. of विष्), Kr.

to accept the ministry of Chandragupta इषमस्य साधिव्य साधयितुं
 न शक्यते, Mu (2) प्रभवति (भृ c 1) an enemy c not conquer when
 प्रभवति न तदा परी विजेतु Ki x 35 , (3) ईष्टे (ईष्ट, c 2) , who c
 move a good man सुभनं जनायस्यितु न ईमते, Si xv 40 , (4) पारयति
 (य, c 10) nor c we say that it is our friends fault सखिगामी दोष
 इति अस्मायस्मिन्मपि न पारयाम , Sa iv , (5) चमते (चम, c 1) N xiv
 16 , (6) चमर्द (चा धे) or मक्त (क्त, क्त) or चम (मा, म) भवति (often un-
 derstood) A B (a) do not use 2 and 3 in the pass , (b)
 * could can also be idiomatically expressed by विधिलिङ I c
 deprave even Sita of his fortitude कुर्वी हरस्यापि विनाशदायेवेदंभुति,
 Ku iii 10 , (c) can not be—is best expressed by part aly s —तत्र,
 अनीय and य, what can not be accomplished or cured अवाप्न्य (धा,
 ष्य) , what cannot be measured अपरिमिय (या, य) , (d) can not be —is
 expressed by अशक्य or circumlo I can not but remark मयास्य
 वक्तव्यम् , I cannot but uter रोदनं निवारयितुं न शक्नोमि

CANAL (1) कुल्या , (2) प्रणाभी (3) उपकुल्या

CANARY BIRD चीतरणं पक्षिविशेष

CANCEL I To erase obliterate कुण्डलनां तनोति (तन् c 8) (with
 gen) (properly by the circular mark prevalent among Hindus ,
 N II To annul destroy लुप्यति अत्र, दि (लुप c 6) (?) III
 To strike out common factors अपवर्तयति (c of इत्), Li IV To
 enclose १ ४

CANCELLATION I Erasing कुण्डलनाक्रिया II Annulment अवरोप
 (?) III Striking out common factors अपवर्तयम्

CANCER I One of the signs of the zodiac (1) कर्कट , (2) कक
 (rare) II A disease *कर्कटरीय

CANCEROUS c affected with cancer *कर्कटरीयकाल (का क) and
 sin comp s

CANDELABRUM *मदीपपादप कौस्तुभदीप

CANDID I White विशद (दा, द) II Fair, frank, sincere q
v (1) न्याय (धा, थ) (= fair), (2) खुटभादिन (f ची) (= frank),
(3) निष्कपट (डा ट) (= sincere)

CANDIDATE (1) आकादिन् (f ची), (2) अर्चिन् म, (f नी), c for
poetic fame कवियज्ञ प्रार्थी, R [any trick]

CANDIDLY (1) खुटम् (= frankly), (2) निष्कपटम् or निर्व्याजम् (without

CANDIED *शर्करित (ता, त), c sugar v CANDI

CANDLE *वर्ति, wax c *त्रिकणवर्ति

CANDLEMAS *दीपान्विता (properly a Hindu festival)

CANDLESTICK दीपधार

CANDOUR निष्कापट्यम् v FRANKNESS, INGENUOUSNESS

CANDY (1) आसिकमकरं (2) खट (3) खण्डमीदक

CANE (subs) I The rattan q v बैठस II A stick दैव
or वैद्यद्वि A seat made of c दिवासनम् v also SUGAR CANE,
BAMBOO, REED

CANE (v t) (1) चलायात करोति, (2) विलेप हति, आ, (हन्, c 2)

CANINE expressed by comp of words under dog c tail शृणुचम्
Ph c teeth अयदना (?)

CANISTER (1) पटक (?) (2) पात्र (=any vessel)

CANKER (subs) I Cancer *कर्कटरीग II A disease of plants
कीटा (m pl) III Fig बाल IV Caterpillar q v V The
dog rose q v

CANKER (v) v TO CORRODE, CORRUPT

CANKERWORM शृककीट v CATERPILAR

CANNIBAL दमूज (m f n), B XII 17 and sim comps

CANNIBALISM I Lit दमोजन to practise c मनुष्यभक्ष खादति (खाद,
c 1), अति (अद c 2) etc II Fig (1) दमसता, (2) शिषासता

- CANNON *कामान *To load a c* *गुलिभि कामान् पूरयति (पूर, c 10)
- CANNONADE (subs) *कामानगोलप्रक्षपणम्
- CANNONADE (v t) *कामानगोलै मद्राति (मद्र c 9) or मद्राति (मय c 9)
- CANNON BALL *कामानगोल : कामानगुलि, चयीगोल
- CANNON SHOT I Cannon ball ग् व II Its range Ph *the fleet got out of c* *रणपीतादलि कामानगोलविषयमतिवक्राम
- CANOE नौ or नौका v BOAT
- CANON I A rule (1) विधि, (2) व्यवस्था *C law* *दीप प्रचारितधर्म संहिता II An ecclesiastical dignitary धर्मोपासकविशिष
- CANONESS धर्मोपासिका (?)
- CANONICAL (1) वैध (धी ध), (2) वैधिक (की क) c s याज्ञकवेद
- CANONIST (1) वितानम्, (2) वन्द्यतन्त्र, (3) उल्लोह
- CANOROUS (1) मधुर (रा र) (of songs etc) (2) मधुरभाषिन् (f ची) (of men etc) v MELODIOUS
- CANT (subs) *अपभाषा c word *अपभ्रष्ट
- CANT = can not ग् व Canting (adj) दाक्षिण (की क)
- CANTEEN, CANTINE मद्यभाण्डम्
- CANTER (v i) अईपुलायितम् मच्छति (गम् c 1) or चलति (चल् c 1).
- CANTER (subs) अईपुलायितम्, Si v 10
- CANTHARIDES मीमक्षीत्याजातीयकोटभद्र
- CANTICLE I Of the bible *गीतकाण्ड II A canto ग् व
- CANTLE CANTLET पद्यम् v PIECE
- CANTO of a poem सयं v BOOK
- CANTON (subs) प्रदेश v PROVINCE
- CANTONMENT निवेश, *military c* शिवानिवेश v QUARTERS
- CANVAS I A coarse cloth दाण c bag दाणपुटम् II Sails ग् व . वातरश्मनानि (n pl) (?) III Cloth for painting पटम्, D
- CANTASS (v) I To solicit for votes प्रार्थयते (अर्थ, c 10) or दापते,

(याच, c 1) II To sift, examine q v परीक्षते (ईच c 1) III
To discuss q v विचारयति (c of चर)

CANVASS, CANVASSING (subs) I Inspection q v परीक्षा II
Discussion q v विचार III Solicitation for votes *मतप्राप्त्यना
or simply प्राप्तिना (when the context determines the meaning)

CANVASSER I One who solicits votes *मतप्राप्त्यक II Examiner
q v परीक्षक

CAP गिरस्त्वम् (gen term) 'C of fools मूर्खचूडामणि

CAPABILITY (1) शक्ति, (2) क्षमता, (3) सामर्थ्यम्

CAPABLE (1) शक्नु (ता, क्) *uuk c friends शक्नु सुहृदि, B, c of
this work अथ कथम् शक्नु, V c III, (2) समर्थ (यं, यै, c of
meeting परिसरणसमर्थ V: (3) क्षम (मा क्ष), c of disordering
विप्लवगु क्षम V: N D note the construction of these words,
(4) शक्नु (या क्ष) (n the passive sense) c of being counteracted
समाधातु शक्नु, V: Be c V ABLE, BE—*

CAPACIOUS i e spacious large q v (1) विशाल (ला, ल) (in
breadth), (2) विपुल (ला ल) (in depth), (3) बहुवृद्ध (हा ह) (rare)

CAPACIOUSNESS (1) विशालता, (2) विपुलता V largeness

CAPACITATE V TO ENABLE

CAPACITY I Lit (1) धारणशक्ति, (2) बहुवृत्तसामर्थ्यम्, (3) better
by circumlo v extent Ph a measure of c प्रतीमान, M
II Mental c बहुवृत्तसामर्थ्यम्, c for all knowledge अक्षेपविद्याचक्षण
सामर्थ्यम्, K III Ability q v शक्ति to the extent of one's c
यदाशक्ति IV Outward condition रूपम् in the c of a cool मूर्द्धपेय
or मूर्द्धो भूता V Legal c क्षमता (?) VI In geo गर्भक्षम
I.

CAPAX चपादकक्षम, चपाद in comp

CAPRISON I Subs कृप V TRAPING II Verb कृपित

मण्डयति, etc , saw *Indradyudha* c ed with red cloth बहणेनायालडा-

रेणालङ्गमिन्द्रायुधमद्रासीत्, K C ed विभूषित (ता, स) N 1 57

Cape I A promontory *प्रसन्न II For the shoulders *स्यन्धद

CAPER (v) कूर्दति, ते (कूर्द, c. 1), Ha. v TO FRISK

CAPER (subs) I For pickling सुकुलविशेष *कपरी II.

A ship, jump q v To cut c s क्(क)र्दति, व (कूर्द or कर्द,
c 1)

CAPILLARY I Sub* सूक्ष्मनाडीविशेष , *सद्योगिनी II Adj expr.
by tat comp

CAPITAL (adj) I Chief, principal q v II Excellent q v.

Ph c letter *बृहदक्षर , c punishment प्रादक्ष , c offence *प्रादक्षान्तो
स्पष्टाय

CAPITAL (subs) I Of a column चूडा (c) II Of a country *

राजधानी, c of the king *Bh rta* भीमभूमिपतिराजधानी, N 1 1. Ph
the city named *Puspapura* (Patna) the c of *Magadha* (Behar)
मगधदेशमेखरीमृता पुष्पपुरी नाम नगरी, D III A c. letter, *बृहदक्षरम्

IV. Stock, principal q v (1) मूलम् , (2) मूलधनम्

CAPITALIST perh मूलम् (f मौ) Great c क्क्षीतसारधन (ना, न), D

CAPITALLY v CHIEFLY Ph to punish c प्राधान् दण्डयति

CAPITATION Pl c tax v POLL TAX

CAPITOL *सीमनगरप्रमुखादेशालय

CAPITULATE *अनुग्रह स्वीकृति , मनुकृणो दुर् or दुर्गे चर्दयति (c of च)

CAPITULATION Ph they agreed to a c on these conditions एतेर्निधमे
दुर् or दुर्गमपदितुमभ्युपगच्छ् v TO CAPITULATE

CARON : c castrated cock इतसुचङ्कट्टु and sim. comp ,

CAPRICE (1) कामचार (any thing done according to one's fancy),
this is c of fortune देखाव कामचार, Mn 11 , (2) पाचण्डम् (= fickles-
ness q v)

CAPRICIOUS : (1) कामचारिन् (f. ची) (doing according to one's fancy) ;
(2) चञ्चलः (ला, ल) (= fickle, unsteady - q v.).

CAPRICIOUSLY : v. WHIMSICALLY.

CAPRICIOUSNESS : (1) कामचारिता ; (2) चाञ्चल्यम् (= fickleness : q v.).

CAPRICIOUS : मकरः or मकरराशि .

CAPRICUM : रजतरीष ; रजतरीषजता.

CAPSTAN : *भारीचोलनयन्त्रम्

CAPSULAR : बीजाकार (रा, र) (?) .

CAPSULE : (1) बीजकीशः (प), Bha. ; (2) कर्षिका, Bha.

CAPTAIN : I. A chief : q. v. चञ्चलः. II. A military officer :
*गुह्यपति or (in gen. sense) सैन्याध्यक्ष or सेनापति. III. A naval
officer : पोताध्यक्ष or पोतनायकः. IV. A master of the military
art : v. GENERAL.

CAPTAINCY or CAPTAINSHIP : (1) गुह्यपतिपदम् (military) , (2) पोताध्यक्ष-
पदम् (naval).

CAPTION : v. APPREHENSION.

CAPTIOUS : I. Disposed to find fault : (1) दीर्घकदम् (mfn.) , (2)
पुरोभाषिन् (f. भी) ; (3) दीयवादिन् (f. ची). II. Peevish, perverse :
q. v. III. Insidious, troublesome : q v.

CAPTIOUSLY : v. PEEVISHLY ; INSIDIOUSLY.

CAPTIOUSNESS : v. CENSORIOUSNESS, PEEVISHNESS.

CAPTIVATE (v. t.) : I. To enslave : बन्धकीरोति, *ed by her good
qualities* बद्धगुणबन्धित , D. II. To charm : q. v. : हरति (ह, c. 1.),
ed the eyes, as well as the minds, of all creatures जहार सर्वभूतानां
चक्षूषि च मनांसि च, Mah. *Chang* : मनीहरः (रा, र) : v. CHARMING,
FASCINATING.

CAPTIVE (subs) : बन्दी or बन्दि (f.), *will bring back fortune as a c.*
विय बन्दीमिव वन्दानिधति, Ku. ११. ३२. : v. PRISONER.

CAPTIVE (adj.) (1) बन्दीकृत (ता, त), *made c by the enemies of gods*

बन्दीकृत विबुधशत्रुभि V, (2) बन्दि, c *isomen बन्दिभिय*, VL VII.

CAPTIVITY बन्दित्व V SLAVERY, SUBJECTION

CAPTOR (1) पादक, (2) जेता (= victor, conqueror q v)

CAPTURE (v) गृह्णाति (वह, c 9), *and was c'd by Chandavarman*

जगद्देव च वल्लभकणा, D r, *newly c'd मयवह* (हा, छ), K v to

TAKE

CAPTURE (subs) I Seizure q v वह, चम्, c *of cattle गीवह*

Mah II Booty, prize q v

CAPUCHIN I A monk यन्त्रिभिरेव II A monkey बन्दरभिरेव

CAR रथ *procession of the c of Jagannatha रथयात्रा* v CHARIOT

CARAT I A weight रत्निका (properly about half a c), K b II

A 24th part, in measuring the fineness of gold • *express*
by *circumlo* • *this is 18 c gold* • चर पादमय स्वर्णम् [Mal

CARAVAN सङ्घ c *of pilgrims यात्रिकसङ्घ*, c *of merchants बन्धुगण*,

CARAVANSARY, CARAVANSERA पथिकाश्रम

CARAWAY (1) चञ्चमीदा, (2) उदयमा

CARBINE or CARABINE *लघुबन्दुक

CARBINEER or CARABINEER *लघुबन्दुकधरमा

CARBON *चट्टारसा

CARBONIC *चट्टारसार (जा, ज)

CARCUNCLE I A tumour फिक्कि II A gem पद्मराग

CARCASS (1) शव (mn) (2) मरुतपीर, (3) कुपय (mn) (rare)

CARD (subs) I A playing c *वास, to play with c s *नाम

झोडति *knave of c s* *दास *Diamond heart, club, and spade* (of
cards) *रत्न, चीन, ग्यान, लघ II A visiting c *नामपत्रम्

III. A paper on which the points of a compass are marked

*दिग्गोलादयम् II An instrument for combing wool कुवामागनी

CARD (r. †) : V. TO COMB, CLIP, SE.

CARDAMOM : (1) एला ; (2) कीरट्टी (small c.) ; (3) चन्द्रवाचा (large c.)
(4) निम्बुटि (large c) (rare). C-plant : एलायता, R.

CARDER of wool ऊर्दामार्जक .

CARDIAC : I. Adj. - हृदय (नी, न), Sr. II. Subst. - हृदयम्.

CARDINAL (subst.) : *रीमन्मथर्मानियन्ता C.ship, cate. *रीमन्मथर्मानियन्तृपदम् ;
कार्डिनान्पदो.

Husbands दृष्टायपि न गच्छिता मद्युन, D , (2) ईक्षते, etc (= to look - q
 ४), *does not c for birth or beauty* नाभिजनमौचते न रूपमासीकयते, K ,
 (3) आद्रियते (इ c 6) (= to regard), K_L xiv 10

CAREEN (v t.) पार्श्वेन स्थापयति (c of स्था)

CAREER I A race or race-course q ४ II General course of
 conduct चरित

CAREFUL I Attentive q ४. (1) अग्रमत्त (जा, स), (2) दीप्तप्रमाद
 (दा, द), (3) सावधान (जा, न) II Anxious q ४. (1) अचिन्त
 (जा, न), (2) चिन्तावत् (f ती), (3) चिन्ताग्रताकुल (जा, स) C of or for
 (1) चिन्तयति (चिन्, c 10), (2) आद्रियते, K.

CAREFULLY I With c (1) यत्नेन, (2) प्रयत्नतः, (3) निपुण, *searching*
 c निपुणमन्त्रिण, D II, *to consider c* निपुण विचारयति, Mr II.
 Attentively (1) अग्रमत्तम्, (2) अग्रमादेन, (3) सावधानेन III * Anxi-
 ously q ४ expr by adj

CAREFULNESS (1) अग्रमादः, (2) सावधानता, (3) चिन्ताकुलता (= anxiety)

CARELESS I Inattentive, neglectful q ४ प्रमत्त (जा, स) *To be*
c of न चिन्तयति (चिन्, c 10) or विचारयति (c of मू) (with acc),
is c even of herself आत्मानमपि न विचारयति II Said or done with
 out care प्रमत्त in comp III Free from care निश्चिन्त (जा, न)

CARELESSLY (1) प्रमादेन, (2) अग्रमादम्, (3) प्रमत्त (जा, स), (4) अनव-
 धानेन

CARELESSNESS (1) प्रमादः, (2) अनवधानम्, (3) असावधानता, (4) प्रमत्तता

CARESS (v) परिभ्रमते (रभ c 1) (= to embrace q ४), (2) क्रीडे
 करोति (= to put in the lap) ४ al o TO FONDLE

CARESS (sub) परिभ्रम (= embrace q ४)

CARESSINGLY वचसा परिभ्रम्य (= embracing), Ku १ 3

CARET * पूरकः, असम्पूर्णविधितविज्ञापनाय '१' दृष्टावधारविह

CARGO expr by द्रव्य, or भाव्य, *what is the c of the boat* किमाव्यपूषा भी .

CARICATURE (subs.) : उपहासचित्रं (?).

CARICATURE (v. t.) उपहासचित्रं लिखति (लिख्, c. 6.) (?).

CARICATURIST : उपहासचित्रकारः (?); उपहासचित्रलेखक. (?).

CARIES, CARIDISY : अस्थिग्रथं (?).

CARIOUS : क्षयितः (ता, सं) (?).

CARMAN : (1) चारविः; (2) रथगाहक ; (3) मकटगाहकः (of a cart).

CARMELITE : *कर्मक्षीयवतिः.

CARMINATIVE (adj. or subs) : वातघ्नः or वायुघ्नः (घ्नी, घं).

CARMINE (subs.) : a red dye : लाचा (?). Dyed with c. लाचिकः (की, कं),
S. K.

CARNAGE : कर्तृन् : v. SLAUGHTER, MASSACRE.

CARNAL : I. Bodily, sensual : q. v. Ph. c. *pleasure* विषयसुखं. II.
Lustful : q. v. Ph. c. *desire* कामः; c. *knowledge* : संसर्गः.

CARNALITY : (1) विषयसक्तिः (the state); (2) विषयीयभीमः (its indul-
gence : v. SENSUALITY.

CARNALLY : Ph. to know c. संसृजति (सृज्, c. 6.) ; or better by
संसर्गः.

CARNATION : I. Flesh color : मांसवर्णः. II. A flower : रक्तवर्णपुष्प-
मण्डः.

CARNIVAL : *रीमकपर्विणां मांसीत्यवः.

CARNIVORES : (1) मांसभुज् (भुज्, c. 6.) ; (2) आमिषाशिनः or पिशिताशिनः (f. नी) ;
(3) कम्पादः.

CAROL : त्रिविधः.

CAROL (subs.) : सङ्गीतः : v. SONG.

CAROL (v.) : गायति (गी, c. 1.) : v. TO SING.

CARDIOTARTERIES : prob. मये- (f. dual), D.

CAROUSAL, CAROUSE (subs.) : पानवीडीमहीकवः or शिम. पानवीडी, D.

CAROUSE (v.) : (1) पानियं पिबति (पा, c. 2.) ; (2) प्रभृतमद्यपानं करोति,

CAROUSEL : चापावप , Ha . v. DRINKER, REVELLER.

CARP (sub~) : रीक्षितजातीयमत्स्यभेद .

CARP AT (v.) अवधिपति (चिप्, c. 6) . v. TO CENSURE, TO CAVIL.

CARPENTER (1) तबक ; (2) लघु (m) , वर्धकि , (4) मूषधार , (5) तबन् (m.)

CARPENTRY . (1) दाहकर्मन् (n.) K. , (2) तबण, *tools of c.* तबणसाधनानि (n. pl) .

CARPER . v. CAVILLED, CENSURED

CARPET (sub~) : चिवासरण (?). Ph. "on the c." . चासीचमान (ना, नं).

CARPET (v) : चिवासरणैराच्छादयति (कद, c. 10) (=to cover : q v.).

CARPING (adj) . (1) निष्वादीषदर्शिन् (f. नी) (?), (2) चरक्षेपिन् (f. क्षी) (?).

CARPING (subv.) चरक्षेप , v. CAVIL, CENSURE.

CARPINGLY : (1) उपापवादेन , (2) चमूदवा

CARRIAGE I. Conveyance वाहन. II. A vehicle : (1) यान (most gen. term), *drives in a c. and four* चतुरश्रवाघ्नेन यानेन चलति, (2) रथ. (spec a war-chariot), *a c. road* रथा, (3) सन्धन. (=a chariot), (4) पुष्परथ (=a pleasure-car), (5) कर्पीरथ , (6) प्ररहण (=a light covered car for ladies) III. Gesture, conduct, deportment. -q. १., व्यवहारः. IV. Management : q १. निर्वह .

CARRIAGE MAKER - रथकार .

CARRIER . (1) वाहक , (2) वाहिन् (m) , (3) बीडा *Message c.* सन्देशहर .
Common c. : घोषारणदध्यवहारक (?) .

CARRION कुपप , *c eater* कौणप

CARROT : (1) मर्नरम् , (2) पीतकन्दम् , (3) पियूकन्दम् .

CARRI : I. To convey : q. v वहति, उन् , (वह्, c. 1.) *carrying him also on his shoulders* तदपि कृत्वेनीदुष्या, D vi. , *carrying these two* (i. e. the name Kshatriya and his bow) वहन् वदीं, Ki. iii. 49. II. To urge, impel . q v. III To transfer : अयति (नी, c. 1) IV. To

CARTILAGE : तदुणास्थि (n.),^{*} Sr.

CARTILAGINOUS : तन्वुस्थिन्मय (धौ, यं) (?), Williams.

CARTOON : V. SKETCH.

CARTOUCH : I. A cartridge-box : q. v. II. An architectural ornament : *पट्.

CARTRIDGE : *घृषंकोषः ; बुटि. *C. box* : *घृषंकोषपेटिका. *C.-paper* : मल-
*कागजविशेष.

CARVE. I. To cut artistically : expr. by चत्कीर्यः (चां, चे) (हृ, c. 6.),
 दुरितं (ता, वं) (हृ, c. 6.), or चत्-लिखितं (ता, वं) (लिप्, c. 6.) ; *whose*
borders are c.d with flowers कुसुमवद्दुरितपदेनः (ता, वं), D. II. ; *whose*
borders are c.d with plants पश्यन्तलिखितछतं (ता, वं), K. Ph. to c. out
 of कृत्ययेति : v. TO MAKE ; *cut work* काश्चर्यम् (न.) (?). II. To
 cut (of meat) : (फाल्गुनाभि.) हन्ति (हन्, c. 6.) (?).

CARVER : I. A sculptor : (1) कार (?) ; (2) तख्तः (?). II. A carving knife : *कुन्नी.

CARVING (subs.) . (1) कारुक्थेन् (n.) (?) ; (2) तर्धम् (?).

CARVING-KNIFE : 'कलमनी.

CASCADE : प्रपात : १. CATARACT (1), १

CASE (subs.) I. A covering or box : q. v. : चाधारः, watch-c. *काश-
मापाधारः ; printing c. *सुद्राविज्ञाधारः. II. A box . q. v. III.
State, condition . q. v. IV. Matter, circumstance . q. v. : अर्थे,
represented the c. to Chandaverman तमर्थे चन्द्रवर्मणे निवेदयामाह्वः,
D. 1. Ph. : *in c.* यदि (with विधिनिष्ठ) v. १४ ; *this being the c.* एवं
अस्ति ; *in all c.s* सर्वत्र ; *in this c.* अप ; *in fever c.s* ज्वरातीनां (lit. of
those suffering from fever). V. A lawsuit : q. v. : *who have got*
c.s कः कः कायादीन्, Mr. ; *he loses that c.* तस्याद्व्यात् स ह्रीयते, M. ;
when the c. is gained विद्ध्यते, Vas. VI. In gram. कारकम् (not
अप्राप्तिरिति इति, अर्थात्तु C.-सङ्गः . विमर्हि..

CASE (v) V TO ENCLOSE, COVER

CASE HARDEN (v) वहि कठिबोवरोति १. TO HARDEN

CASEMATE *आप्रेयगुलभिरमेव प्रक्षर्यनिर्भेत्ति मुनिविमेव

CASMENT (1) गराच , (2) वातायनम्

CASH (subs) टङ्क (?) धन (= money)

CASH (v t) Ph c *this bill* *हुण्डि दस्ताटङ्कनाय or हुण्डि गढ़ीला टङ्क
क्षि (as the case may be)

CASH BOOK *टङ्कपुस्तक , गणनापत्रिका (= account book), Raj

CASHIER, CASH KEEPER (subs) टङ्करचक (?) v TREASURER

CASHIER (v) I To dismiss q v II To reject q v

CASINO चासीदयाना (?)

CASE (1) भाण्डम् (gen term) (2) *विषा (f)

CASKET (1) समुद्र, क , (2) समुद्र क Ph *gold c* सुवर्णभाण्ड , Mr

CASQUE, CASK मिरल v HPLMET

CASSIA (1) गन्धवल्कल —इच (= *laurus c*), (2) ददुघ्न or चक्षुमई (c *tora*)

C bark (1) गन्धवल्कल (2) गुडलव (n)

CASSOCK चपधव्यानम् (?)

CAST DOWN I Lit to throw down q v Ph *with eyes c* अधीर्हृष्टि
(अधु) or अधीसुष (f ची) Ku vi 85 II Fig v TO DEJECT,
DEPRESS

CAST FORTH विपति v TO THROW OFF, TO EMIT

CAST OFF मुचति वि (सच c 8) c hounds विमुच्यतां ज्ञान, h, c *by*
serpents कणिमिद्विमुक्ता R xvi 17 v TO THROW OFF, LAY ASIDE

CAST OUT निरस्यति (यस c 4) v TO THROW OUT EXPEL

CAST UP to c on account गणना एकीकरीति Rqj

CAST ON OR UPON Ph *the infu of wds c on us* माहितमप्यासयम्, Vn

CAST (subs) I A throw q v चप II The distance that a thing
is thrown चप III Throw of dice चपत् IV A chance
or venture q v V A tinge q v VI Any thing c in
metal मूर्ति VII The assignment of parts in a play मूर्ति
कास्तविभाग (?) VIII A stroke or track q v IX A tube or
funnel q v Ph *lung a c in the eye* केकराच (ची चं

CASTNET करिडि (?)

CASTAWAY व्यक्त परि, (का क) v ABANDONED

CASTE (1) वर्ण *of the same c* सवर्ण (र्ण र्ण) low c हीनार्थं h gh c
उत्तमवर्ण Da, n xed c वर्णसदर (m), (2) जाति, *of h gh c* उत्कृष्ट
जातीय (धा ध), h b low c निष्ठेजानि, D soul of c जातिहीन
(ना न) h1 Ph *a low c man* चलाज M

CASTELLAN (1) दुर्गाधिकारी, (2) दुर्गाध्यक्ष (3) दुर्गपाल

CASTELLATED (1) बहालकृत (ता त), (2) शिखरमण्डित (ता त)

CASTER I A thrower q v चपक II Of horoscope ज्य
यनिकाकार v ASTROLOGER III A small bottle कूपी (?)

CASTIGATE I Lit कमाघात करोति II Fig निग्रहानि (यह c ०)

CASTIGATION I Lit कमाघात II Punishment निग्रह III
Peirroof q v भर्कना *to a l a n t e r c* भर्कना करोति

CASTIGATOR : I. Lit. : कशाघातकारिन् (f. ची). II. Fig. : निपटहीठ (f. ची).

CASTING : I. Lit. : छेपः : v. THROW. II. A mould : q. v.

CASTING NET, छेपण्डिः.

CASTLE. दुर्गम् : v. FORT. *To build aerial cs* : *आकाशपलासादानि विरचयति (रत्न, c. 10.)

CASTOR : v. BEAVER.

CASTOR-OIL, परचुतैलम्. Sr. *C. plant* : परण्डः.

CASTRATE : इषवी चपाटयति (c. of पट्), क्षिनति (उद्, c. 1.) VI. v., अट्टल्लति (लृ, c. 6.) Vri. ; etc.

CASTRATED : (1) अट्टल्लितप्रपण (वा, चं) ; (2) क्षिन्नसुख (वा, चं), and sim. comp.s.

CASTRATION : (1) इषवीचपाटनं, (2) सुखक्षेदः ; and sim. comp.s.

CASUAL I. Accidental, fortuitous : q. v. II. Occasional : q. v.

CASUALLY : I. Accidentally, q. v. : दैवम्. II. Occasionally : q. v.

CASUALTY : I. Chance, accident : q. v. II. Death or misfortune : विपत्ति, R.

CASUIST, *धर्मविचारकः.

CASUISTIC, CASUISTICAL : *धर्मविचार- in comp.s.

CASUISTRY *धर्मविचारः,-पा.

CAT : (1) मातृशः ; (2) विडालः.

CAT-O-NINE-TAILS : कर्माविशेष ; *नववल्कि

CATACHRESIS : अतुलितार्थता (?), Ruv.

CATAclysm : महाप्रलयः : v. DELUGE, INUNDATION.

CATAcomb : *अलभ्योत्तमसमाहारः.

CATALECTIC : अन्तावर. (ख, १).

CATALFIS : मोह (?) : v. EPILEPSY.

CATALOGUE : *नामावलिः, c. of books : पुस्तकनामावलिः.

CATHOLICISM I Liberality q v II Roman c *रोमकधर्म

CATRIN *विहालपुच्छम् रिहालपुच्छाकार मङ्गल

CATONIAN I Lit *केटव (वी व) II Grave severe q v

CAT & EYE a stone वैदुर्यम्, S III 45

CATTLE I The bovine species गाय (m pl) c range गीश्वर

h, herd of c गीश्वर V P c-keeper गीप h c path

गीश्वर G II In a wider sense including sheep etc (1)

पशु (m pl) breeding of c पापुष्य M to graze c पशु

चारयति B P (°) गीश्वरादय (m pl) c show *गीश्वरादिमेला-

CAUDLE (sub) अष्टादिभिन्नितमद्यमय पानीयभद्र

CAUL I A veil q v अवगुच्छनम् II The omentum q v

मदीधरा

CAULIFLOWER I The plant *कनिपुष्प शकभेद II The flower

*कनिपुष्प

CAUSAL (1) द्वैतव्यक्त (का क) (as a c conjunction) (2) हेतुमन् (f ली)

(of c verbs) Panini (3) विज्ञान (ना न) (=ending n विच
of Sanskrit c verb

CAUSALITY [कारणत्व] कारणादिका यति

CAUSATION I Causality expr ly कारणम् II The act of causing

V TO CAUSE PRODUCTION CREATION

CAUSATIVE I Causal q v II Causing अनयित (f ली)

CAUSE (subs) I That which produces an effect कारण you are
the c of all elementary c ल कारण कारणकारणानी Kl. Pr any c

(1) आदिकारणम् (2) निदान R III 1 Material c समवायि कारण

Efficient c निमित्त or निमित्तकारण II That which is the occasion
of an action कारण c thout any c अकारण V REASON GROUND

III A lawsuit q v कार्ये till (s) that c लत् कार्य कयय Mr

IX IV Object etc q v कार्य our c is all let undertaken

by you नाथे तया न प्रतिपन्नकम्पम्, Ku iii 14, In the Sudra's
(Chandragupta's) c इयस्य ज्ञते, Lu v FOR THE SAKE OF

CAUSE (r. t) (1) often by a causal verb to cause pain व्यथयति (c. of व्यथ्), to c joy आनन्दयति (c of नन्द्), to c to fall पातयति (c of पत), (2) जनयति (c of जन्) (=produce, create), even an iota of master's favor c s arrogance among unsteady (people) जनयति हि प्रभुमत्तादलवीर्यं पातयामधीरप्रकृते, K , (3) by circumlo this will c his death अनेन तस्य मरणं भविष्यति, ascertaining that the dropping of the arched gateway will c his own destruction नीरणपातनाशविनाशं फलमवधाय, Mu ii

CAUSELESS I. Uncaused (1) expr by circumlo, you are c न ते किञ्चित् कारयमसि, M n , (2) अकारण (f चा) (rare), M n , (3) अवीनि (inf), you are the cause of the world, but yourself c जगद्योनिरवीनिस्व, Ku ii 9 II Groundless q v निष्कारण (चा, च)

CAUSELESSLY (1) अकारणम्, (2) निष्कारणम्, (3) निर्निमित्तम्, (4) अदेहम्, (5) निश्चयीजनम्

CALSER (1) कर्त्त (f नी), (2) विपाद्य (f नी), (3) सम्पादयिष्य (f नी)

CAUSEWAY (1) सेतु, (2) चालि (f), (3) विविष्ट

CAUSTIC (subs) I. Lunar c *अयानाश्वसिद्धरजनम्, कर्त्तिक II In the wider sense दाहकपदार्थम् (?)

CAUSTIC (adj) I Burning, corrosive विदाहिन् (f नी) II Severe, sarcastic q v सर्मसिद्ध (inf) Lu xi 42

CAUTERIZATION (1) दाह, (2) दहनम्

CALTERIZE [नमोदादिना व्याधितमांसादि] दहति (दह्, c 1)

CAUTERY दाह or दहन Actual c *वदार्थदाह, potential c *तेजोदाह

CAUTION (subs) I Warmness (1) समीचा (circumspection), to use c. in any work समीचा काये करीति, (2) चमसाद (=care), (3)

- CAW (v)** (1) काकायते (nomi), Mr v, (2) कायति (ले, c 1) (=to make noise q v) *Cing* (1) काकयत्, (2) काकायित
- CEASE (v 1)** (1) विरप्ति (रम् c 1) (with abl), *c ing to weep* विजापात् विरता R xiv 71, *when the lion c d फिरते खिन्ने*, R ix 57, (2) शाम्यति, घ, उप, (अम् c 4) (=to be over), *when the rain c d*, शान्ते घातोयति II iii, *saying this, (he) c d पलायद्भिर्धायोपशमम्*, R, (3) विशाम्यति (अम्, c 4) (=to c for a time), *whose flowers have c d to come out* विशान्कपुष्पोद्गमा, V. iv, (4) जहाति (हा, c 3) (=to leave off, abandon q v), *c to thirst after more*, जहोहि पश्यामह्वां, J, (5) by the use of the negative, *c to grieve* मा व्यदिता, R xiv 72

II Solemnization (1) अभिनन्दनम् (2) अनुष्ठान (=performance q v)

CELEBRITY I Fame renown q v Ph of c विख्यात (ता त

II A man of c विख्यातश्रीक

CCELERITY (1) वय (2) जय v SPEED, QUICKNESS

CELERY आकपभेद [खमी..

CELESTIAL दिव्य (द्या व्य) v HEAVENLY DIVINE Ph c sphere

CELEBACY अनुष्ठान and sm comp s v MARRIAGE Ling in c

चक्रवर्त्तपरिचय and sm comp s

CELL I A small cavity q v गर्त II A small apartment

(1) चद्रकथ (2) गृहि (of prisoners), Mr

CELLAR (1) गृहि , (2) भूमिगृहम् D

CELLARER CELLARIST गृहिपाल (†)

CELLULAR *द्विदमय (यी य)

CEMENT (subs) I Lit लव v MORTAR GLUE II Fib

बन्धनम् v BOND

CEMENT (v) चटयति (चट c 10) v TO GLUE TO UNITE

CEMETERY (1) परमावास (2) मृतमण्ड (3) दिव्यकाननम्

CENOBITE विद्यावोसिन् (f भी) v MONK

CENOTAPH *अरपलभ्य (fully) अनिहितमेत अरपलभ्य

CENSE (v) वासयति (c of वम) v TO PERFUME [q v

CENSER I For burning incense धूपधार (?) II A bottle

CENSOR I A Roman mag strate *करनिवाह (m) II A captious
ent c perh परीक्षक III A public officer to examine manus
cripts *दन्धपरीक्षक

CENSORIOUS (1) दोषश्रमिन् (f नी) (2) दोषकण्डू (n n) (3) पुरोभासिन्
(f भी), (4) निन्द्यवर्तिन (f भी)

CENSORIOUSNESS (1) दोषद्विषिता (2) पुरोभासिता

CENSORSHIP I Of the Roman censors *करनिपादपदम् II Of the examiners of manuscripts *सत्यप्रतीचकपदम्

CENSURABLE निन्द्य (f ग्या), निन्दनीय (दा, घ) or निन्दार्ह (f ह्री) v
FALTY

CENSURABLY expr by circum

CENSURE (subs) (1) निन्दा (=blame) (2) उपालम्भ (=reproach),
I have received this c from your Highness गया कुमारदत्तसुपालम्भी
रिपित, Mu v , (3) भर्त्सना (=reproof) , (4) निरस्कार (=abuse,
rebuke) , (5) गद्दा (rare in this sense)

CENSURE (v t) (1) निन्दति, ति, प्र (निन्द, c 1) (=to blame), *c d her figure* निनिन्द दपत्, Ku v 10 (2) उपालम्भते (लभ c 1) (=to reproach),
do not c me for faults already committed नोपालम्भा कतेदपि, B
xv 20 , (3) भर्त्सयति ते निर-, (भर्त्स, c 10) (=to reprove), *c this wicked (Cupid)* निर्भर्त्सयामय दुराचार, Ki , (4) निन्दतीति (ज, c
8) (=to say "shame"), *act in a way that you will not be blamed*
by good men or c d by your elders सया पपतेया पथा न निन्दते साधुभि
न पिक्रियते युवभि, K , (5) निरस्करोति (=to abuse), *why have I*
been c d without any fault किमिदं दोषेन निरस्क्रुता इव, Ki xiv 11 ,
(6) गर्हयति (गर्ह, c 10) (censure mixed with abhorrence), N
1 131 , (7) जुगुप्सते (from जुप) (=6), B xv 19

CENSURE (1) निन्द (2) उपालम्भ (n) , (3) भर्त्सनाकारित् (m) ,
(4) better expr by the verb ग र

CENTAURY श्रीदधिविम्ब

CENTENARIAN (subs) (1) शतवर्षवयस्क (स्त्री, स्त्री), (2) शतवर्ष (प्रा, पें)

CENTENARY (subs) शत 'A c of years' (1) वर्षशतम्, (2) शतवर्षे

CENTENARY, CENTENNIAL (adj) शतवर्षिक (की, क) (?)

CENTPEDE an insect (1) शतपदी or शतपादिका, (2) कर्पजलौकिक (f)

CENTO नानाव्ययमण्डीत काव्यम्

CENTRAL (1) मध्य (ध्या, ध्य) (= middle), (2) मध्यस्थ (स्था, स्थ) (c ly situated), (3) मध्यगत (ता, त) (pertaining to the centre)

CENTRALIZATION Ph c of power एकत्र शक्तिनिवेशन (?)

CENTRALIZE (v) एकत्र निवेशयति (c of विग) (?)

CENTRE (subs) I In geo (1) केन्द्रम् (2) मध्यबिन्दु, Su, I h c of gravity *आकर्षणकेन्द्रम्, c of motion *अवनकेन्द्रम् II In gen मध्यम् a staff passes through its c तन्मध्यगो दृष्ट, Su, plunging into the c विगाह मध्यम्, Ki xvi 13

CENTRE (v) Ph on to whom your sons hope of victory was c d ऊदाया यव बद्धा मुलैसी, Ve v

CENTRIC, CENTRICAL मध्यस्थ (स्था स्थ) v CENTRAL

CENTRIFUGAL Ph c force *केन्द्रापसारिणी शक्ति, and sim comp s

CENTRIPETAL Ph c force *केन्द्रानिसारिणी शक्ति, and sim comp s

CENTURION शतयोधपति (?), शतपति (?)

CENTURY I A hundred q v शत II A hundred years (1) वर्षशतम् and s m comp s, ten c s वर्षशतकम्, (1) शतवर्षे, and s m comp s

CERATE शैकटालेप (?)

CEREBELLUM *अयमक्षिष्कम्

CEREBRAL Ph c letter मूर्धन्याय

CEREBRUM अयमक्षिष्कम्

CERE-CLOTH, CEREMENT शैकटालेप and s m comp s ()

CEREMONIAL (subs) आचार v CEREMONY

CERTAINESS, CERTITUDE v CERTAINTY (1)

CERTAINTY I Freedom from doubt (1) निश्चय , (2) स्थिरता (= fixedness) (3) अशुद्धिग्रन्थता (= undoubtedness) II Any thing certain expr by the aly *forasmuch as* भुगणि परित्यज्य II :

CERTIFICATE *निर्दोषता c of good behaviour *सद्व्यवहारनिर्दोषपत्रम्

CERTIFY I To attest *निर्दोषयति (c of दण्ड) II To inform q v निष्ठापयति III To verify q v

CERULIAN (1) नील (खा ल) (2) अस्मित (ता त) (poet)

CERUMEN (1) कर्णमलम् (2) शीतलम्, (3) कर्णगुघ

CERUSE श्वतरङ्गन (?) सीसकस्मिन्

CESSATION (1) विराम , (2) विरति , (3) शून्य , प्र , उप (= being over) , (4)

विश्राम or विश्रान्ति (for a time) , (5) निवृत्ति (= ending C of arms

अवधार Without c अगिरत (ता त) v INCESSANT, LY

CESSION (1) उत्सर्ग (2) दानम्, (3) समर्पणम्

CESSEMENT v ASSESSMENT, TAX

CESTUS I A girdle q v मीजला II For hands चङ्कुनि

CEYACIOUS तिमिरजातीय (या, य)

CHAFE (v) (1) चुभयति (चुभ c 4) , (2) चीम गच्छति S

CHAFE (v t) I To rub कण्डूयति ते c d the doe चर्मीनकण्डूयत, Ku

II To irritate q v चीमयति (c of चुभ) III To gall q v

CHAFE (subs) I Rubbing कण्डूयनम् II Irritation चीम

CHAFER चीटभेद v BEETLE

CHAFF (subs) I Lat (1) शुष (2) शुषम्, (3) शुष्कम् To remove the c निवर्धयति M n II Fig v RUBBISH

CHAFF (v) परिहसति (हस c 1) v TO JOKE

CHAFFER I Intrans v TO BARGAIN, NEGOTIATE II. Trans v TO BUY

CHAFFENCH शुद्धचर्मभेद

CHAPFLESS (1) निवृष (घा, ध), (2) निवृष (घा, ध), and sim
comp s

CHAFFY I Containing chaff (1) वृष (घा, ध) (=with c.),
(2) वृषमय (घी, घ) (=consisting of c) II Resembling c
वृषीयस (सा, स) III Light, worthless q v

CHAFING (of the skin) कष्टवृषनम्

CHAFING DISH (1) अन्नारधानिका, (2) अन्नारक्षकटी

CHAGRIN (subs) मन्वु v vexation, ill humour

CHAGRIN (v.) v to vex, mortify

CHAIN (subs) I Lit (1) शृङ्खल (ला ख), *sil er c रजतशृङ्खलम्*,
D, (2) निगड (=fetter), (3) बन्धन (=bond) II Fig (1)
शृङ्खल (ला ख), (2) निगड, (3) बन्ध III A series q v
परम्परा Ph a c of mountains पर्वतश्रेणी

CHAIN (v t) शृङ्खलित or निगडित बध्नाति (बन्ध, c 9)

CHAINED (1) निबद्धित (ता, त), *with c feet निगडितचरण* (घा, घ), (2)
शृङ्खलित (ला, ल)

CHAIR (subs) I Lit (1) *चीकि, *easy c *आराधचीकि, armed*
*c *बाहुयुक्तचीकि*, (2) पीठ (=stool), (3) आसन (=any seat)
II Office q v पीठम् (?), *who fills the c of chemistry now*
**सम्पति केशाधिष्ठित एषासनपीठम्*

CHAIRMAN I President q v सभापति II One who carries
a chair *चीकिवाह

CHALCEDONY नीमेद् (?)

CHALICE चपल v cup

CHALK (subs) (1) कठिनी, (2) खटिका, (3) धातूपल *Real c*
गैरिकम्

CHALK (v t) कठिन्या or खटिकया चिह्नयति (चिह्, c 10) or चङ्कयति
(चङ्, c 10)

- CHALK OUT (v t) निर्दिष्टति (दिग्, c 6) *a clear out path* निर्दिष्टमार्गं
- CHALKY I Abounding in c कठिनैभ्य (या य) (?) II Resembling c कठिणैभ्य (मी, म)
- CHALLENGE (v t) I To call out (1) आह्वयति (टि, c 1), *Shishu jala fearlessly c'd Krishna* गम्भीराकृत चेद्विराट् सुगति, Si xx 1, (2) आकारयति (c of कृ), *to c to war* प्रयत्नाकारयितु, Si xvi 52 II To defy q v III To object to (as jurors) दूषयति (c of दूष) (?) IV To claim demand q v
- CHALLENGE (subs) I Calling out to fight आह्वान II Defence q v III Claim, demand q v IV In law दूषण (?)
- CHALLENGER आह्वानकारिन् (m)
- CHALYBEATE (vj) लौहगुण (भा भे) (?) and sim comp's
- CHAMBER I A room q v कोठ II A bed-chamber q v III A close space कोठ (?) Ph c of commerce वणिक्कसभा (?)
- CHAMBERLAIN कञ्चुकिन (m) (?)
- CHAMBER MAID *कोठदासी
- CHAMBER POT मूत्राधार
- CHAMELEON (1) लकलाघ (2) मरुट, (3) कुलादक (4) पतिसूर्य, क
- CHAMFER J Verb v TO GROOVE CHANNEL II Subs v GROOVE
- CHAMOIS perh ह्व, वातस्वगविग्रह
- CHAROVILE श्रीवधिप्रभेद
- CHAMP (v) दन्तेनिघोड़यति (पीड, c 1b) v TO BITE
- CHAMPAGNE मद्यविग्रह *द्राचासुव
- CHAMPAIGN (subs) i e c country समभूमि v FLAM
- CHAMPIGON a kind of mushroom v MUSHROOM

CHAMPION I Lit (1) योद्धा, (2) भट्ट II Fig defender:

q र मोक्ष (m), c of liberty *मोक्षा स्वाधीनताया

CHANCE (sub.) I A accident दैव (=fate q r), disregarding

c दैव निवृत्त्य II Ph b./c दैवात् v ACCIDENTALLY, ga is of c.

शब्दादिक्रीडा II Any thing of c expr by दैवायत्त (ता च)

or दैवाधीन (ना न) high birth is c दैवायत्त कुलं जन्म Ve III

Possibility of an occurrence सुभव (?) theory of c *सम्भवरिज्ञान

CHANCE (v.) expr by दैवात् etc, I c d to be there दैवात्तत्वाद्भव

v ACCIDENTALLY

CHANCEL इति [कीर्षाधीन C of a university *विश्वविद्यालयाधीन

CHANCELLOR प्राध्व्विक (?) , मुख्यविचारक (?) C of *the exchequer

CHANCELLORSHIP प्राध्व्विकपद (?) etc v OFFICE and CHANCELLOR

CHANCERY *प्राध्व्विककक्ष

CHANDISER दीपपादप (?) शिखारण (?)

CHANGE (subs) I Alteration (1) परिवर्तन, परिवर्त, or परिवर्तन
 (best equiv) *c of dress* वेपपरिवर्तन, *Sah in this world, full of c*
 परिवर्तन ससाहे, P, (2) विषय (incongruous *c*), *c of vehicles* यवहारी
 विषय Mr *c of dress* वेपविषय, P 1 3 (3) विकार विहति, or विक्रिया
 (*c of form or nature* gen for the worse) *even at death, there*
is no c in the character of the good प्राणान्तेऽपि प्रकृतिविक्रियायते
 नीलमानी, Ma n, (4) परिणाम (= *c brought by time*), D ९ Ph
O, what a c in the sites of these places अहो ! अनस्थिती भूमिसन्निवेश,
 U 11 II Of Government परिवर्त or परिवर्त III Ex
 change q v IV Small coins, etc चुद्रमुद्रा (?) Ph *give me*
for 10 Rs note *दसटकापच बट्टीला टकान् देहि

CHANGEABLE I Mutable, variable q v II Fickle, inconstant
 q v

CHANGEABLENESS v MUTABILITY, PICKLENESS, INCONSTANCY

CHANGELESS I Immutable q v II Constant q v

CHANGELING परिवर्तितशिशु (?)

CHANGER I Lit परिवर्तकारिन् (f ची) II A money-*c* q v.

CHANNEL (subs) I The bed of a stream गर्भ II Current q
 v सीतल (n) III A canal q v प्रपाती IV A strait
 q v *सागरकुम्भि V A furrow, as in a column रेखा VI
 Means of conveying (as of news) मार्ग

CHANNEL (v t) I To cut channels in कल्पा खनति (खन् c २),
 or खरोति (w th loc) II To groove q v

CHANT (v) गायति (गै, c 1) v TO SING *C'er गायक* v SINGER

CHANT (subs) गीत v SONG

CHANTREY *गीतमन्दिर्

CHAOS I Lit Ph sticas (all) *c* आसीद्दिदलभीभूत, ML 1 3

II Fig v CONFUSION, DISORDER

CHAOTIC I Let Ph *the world was in a c state* पङ्कती खीन
विग्रहासीत्, V p com II Confused q v

CHAR (subs) I A man or boy q v माणवक II A cleft
or gap q v Ph *c in the feet* पाददारी

CHAPEL धर्ममन्दिर v CHURCH

CHAPLAIN पुरोहित , आचार्य

CHAPLAINCY, CHAPLAINSHIP पौरोहित्यम् आचार्यत्वम्

CHAPLET (1) माला , (2) स्रज (f) v GARLAND C of beads
अचमाला C on a peacock's head माला

CHAPMAN आपणिक v TRADER

CHAPTER I A division of a book (1) अध्याय , (2) परिच्छेद
(=section), (3) उच्छ्रास (rare) II A body of canons
*कननसम्प्रदाय , धर्मेपासका (m pl) III Their meeting
*कननसभा

CHAPTER HOUSE *कननसभागारम् , धर्मशाला (?)

CHAR (v t) अद्वारीकरीणि (ज्ञ c s)

CHAB, CHAPE I Subs v join II Verb v TO PERFORM,
DO

CHARACTER I A distinctive mark (1) चर, *the c's agree*
सम्बन्धावस्थाणि Mn v , (2) चर (mn) II Moral qualities
collectively (1) श्रीलम्, *whose caste and c is not known*
अज्ञातकुलश्रील (ला ख), II , *possessed of c* श्रीलसगन्धित (ता, त),
Mr , (2) खमत्, *of a fallen c* चरखमत् (ता ख) Mn , (3) चरित
or चरित्रम् *een (m) c has been stained* चरित्रमपि दूषितम्, Mr III
Ph *a bal c* (1) दृष्ट (टा ट), (2) असम् (f ती) *by checking*
bad c's नियमनादकृता R ix c III Reputation q v IV
Nature, characteristic q v V Quality, capacity द्रवम् Ph
assuming the c of an astrologer कातानिकी नाम भूत्वा D VI A

person, sp in a play चरित्र (m.) (?) V PART, PERSON *Leading*
 c नायक (the man) नायिका (the woman) VII Account, des
 cription q v

CHARACTERISTIC (adj) (1) सामान्य (कौ, क) V NATURAL, (2)
 विशेष (वा प) V PECULIAR

CHARACTERISTIC (sub) स्वभाव (=nature q v) *this is the c of*
benevolent men स्वभाव एवैष परीपकारिणः, Sa, (2) लक्षणम् (=mark
 q v) *the c s of a bold woman* प्रवृत्तलक्षणम् Sah

CHARACTERISTICALLY सहजरीत्या (?), स्वभावतयादि (?)

CHARACTERIZE (v) I To be a characteristic of expr by sub
this c s his एष तस्य स्वभावः II To assign a character to (1)
 वर्णयति (वर्ण c 10) V TO DESCRIBE

CHARADE सञ्चलीमट्ट (?)

CHARCOAL चट्टार (m), चलात (rare)

CHARGE (v) I To attack q v अभियुक्ति (युज c 7) II To
 accuse q v अभियुक्ति III To load q v Ph to c a
 g n *बन्धु पुरयति IV To command or exhort q v शासि
 (शास, c 2) V To regard as a debt (n याचते (याच, c 1)
 (=ask) to c interest इति याचते, to c for delivry सम्पद्य
 व्यय याचते (?)

CHARGE (sub) I Attack q v अभियोग II Accusation
 q v अभियोग III Burden load q v IV Injunction
 q v V A trust q v निदेश VI Care, management q v
 रक्षा or रक्ष, to g oe in c रक्षार्थं ददाति VII Money to be paid
 (1) व्यय (=expense), (2) अर्थ (=price), (3) दैयम्

CHARGEABLE I Subject to be accused अभियोग्य (व्या, ज्य) II S
 to a claim c with taxes दियुक्त (स्का स्का) (?) III Attributable
 q v IV Burdensome q v

CHARGER I. A large dish : पात्रम्. II. A war-horse : शक्तिम् (m.) :
v. HORSE.

CHAFELY : v. SPARINGLY.

CHARINESS v. PARSIMONY.

CHARIOT : (1) रथः, *to stop & c.* रथं स्थापयति, V. ; (2) स्यन्दन, *to drive
& c.* स्यन्दनं वाहयति, Ku. ; v. CARRIAGE. One who fights from a c.
रथिन् (m.), Mah ; c.-race . रथचरः (?), K. , *driving c.* रिमान (mn.), Vi.

CHARIOTEER (1) सारथि. ; (2) सूत ; (3) नियन्तु ; (4) यन्तु (m) ; (4) पशु
(m.) ; (6) रथवाहकः.

CHARITABLE : I. Liberal, bountiful : q. v. : वदान्य (दा, न). II.
Benevolent, kind : q. v. : वदारः (स, रं). III. Favourable : q. v.
अनुकूल (ला, ल). Ph. c dispensary *दानार्थम् औषधालयः ; c. institution
*दानप्रभवा शाला

CHARITABLY : सदर्थः : v. KINDLY, FAVOURABLY.

CHARITY I. Love भूतानुकम्पा, R II. Liberality q. v. :
वदान्यता. An act of c. (1) पूर्य (of public c.) ; (2) दत्त (of private
c.), *by acts of c.* पूर्यदत्तसाधने, S. III. The disposition to form
kindly judgement . औदार्यम्.

CHARLATAN : (1) नरेन्द्रामिमानिन् (m) (= a quack-doctor), D. ; (2)
कलामिमानिन् (m), (in gen.) : v. QUACK.

CHARLATANRY : (1) कलामिमानित्वं (in gen. sense), (2) नरेन्द्रामिमानित्वं
(medical quackery).

CHARLE'S WAIN : (1) सप्तर्षय (m pl.), (2) चित्रमित्रशिखर (m. pl.).

CHARLOCK : सर्षपजानीयलताविशेषः .

CHARM (subs.), I. A magic spell . मन्त्र , a snail-catcher who is not
versed in c.s and medicinal plants अमनीयप्रविशुशलो व्यालयाही, Mu.
II. An amulet . (1) रचाकाष्ठः, Sa. , (2) अमराजिता (a plant used
as a c.), Sa. III. Any thing that fascinates , (1) by the adj. :

Y. C.ING, (2) मनोहरत्वं etc, *collecting the scattered c.s* बहुधागतौ
कमनीयतां समभिहत्य, Kt. Ph. c. of *beauty* रूपसावयम्; रूपसम्पद
(f), K.

CHARM (v. t.) . I Lit. मन्त्रेः परीकरोति. II To allay, assuage
q. v. III. To enchant . (1) मोहयति, परि, (c. of सुह्), *let (it) not*
c. you भवन्त मादुमुहन्, Mn. ; (2) हरति (ह, c. 1.) (=to allure), c. *of*
the king धराधिपप्रहार, R ix. 69. ; (3) रमयति (c. of रम्) (=to de-
light : q. v.).

CHARMER I Lit. मन्त्रज्ञ : Y MAGICIAN. II. An enchanter q. v.
CHARMING (adj.) (1) मनोहर (रा, र), and sim. comp.s, c. *lovely* हृदय
हारि सर, K. , (2) मोहन (नी, नं) , (3) कमनीय (या, य) : Y. BEAUTI-
FUL, PLEASING.

CHARMINGLY - expr. by adj. or by past indeclinable part.

CHARNEL HOUSE . मृतानामस्थिसंघयस्थानम्

CHART . *सासुद्रचित्रम् Y MAP.

CHAPTER (subs.) शासनम् or शासनपदम् (?)

CHARTER (v.) : I To grant a c to शासन ददाति (दा, c 3) (?),
M. n II To hire or let (a ship) . q. v.

CHARTER-PARTY : *दीतभाटनसमय.

CHARY V. SPARING, CLOSE.

CHASE (v. t.) I. To hunt, pursue q. v. भुञ्जति or भुञ्जते (भून्, c.
4 and 10) II. To chase away or off : 1. c. to drive away .
q. v. . निरस्यति (चस्, c. 4.) III. To engrave . q. v.

CHASE, CHACE (subs) I. Hunting q. v. : मगया. II. Pursuit :
q. v . विमार्गस्थम् III. An open hunting ground : चनाडवा मगया-
भूमि . IV. That which is chased भुञ्ज्य (ग्या, ग्य)

CHASER : I. Engraver q. v. II. Hunting : q. v.

CHASM : (1) रम्भम्, (2) दरौ ; (3) विस्म.

CHASTE I Of morals (1) स्त्री (v c woman), (2) शुचि (mfn) II.

Pure, correct नृ व विदुः (डा, ध)

CHASTELY I Of morals शुचि II Of language विदुः

CHASTEN, CHASTENING v CHASTISE, CHASTISEMENT

CHASTENES v CHASTITY

CHASTISE (v t) (1) निपट्टयति (यङ, c 9) v TO PUNISH, (2) उपालभते
(लृभ, c 1) (= receive)

CHASTISEMENT निपट्ट, I will inflict proper c on you तत्र यथोचितं निपट्ट
करोमि, P v PUNISHMENT

CHASTISER (1) निपट्टीकृ (m), (2) निपट्टकारिन् (m) v PUNISHER

CHASTITY I Purity c स्त्रीत्व II Control of the passions
जिह्वेन्द्रियत्वम् III Purity of style विदुः, Lx xiv 5

CHEAPER (1) मूलनीकरोति (१), (२) मूल्य पातयति (c of पत्) (१)

CHEAPLY, CHEAP (adv) (1) अल्पमूल्येन *very c* अनीयसा मूल्येन D
(2) अस्वाधेन

CHEAPNESS (1) अल्पमूल्यता, (२) अस्वाधता, (3) सुलभत्व ता *For duf r*
CHEAP

CHEAT (v t) (1) वञ्चते or वञ्चयते प्र परि (स्व c 1 and 10), (*that*
y u will not be cel b; rogics न वञ्चयते भूतं K, (2) प्रतारयति (c of
दृ) v TO DECEIVE, (3) विप्रलभते (लभते c 1) (*rare*) *I see none,*
who has not firmly embraced and at the same time cel b; her
(fortune) न हि त पन्नामि यो ज्ञान्या न निर्भरमुपगृही दो वा न विप्रलभ *h*
(4) दल्यति (nom) *Gl 1 18*, (5) अभिसम्भते (*vi c 3*) *by cing her*
दलापमिसम्भाव *So A B* note how the indirect object is expressed
in Sanskrit *you live cel me of my property* *वञ्चयित्वा वत्सल्यमि
हनीति

CHEAT (sulc) I Cheating (1) वञ्चना (2) प्रतारणा v DECEPTION

II A cheater (1) वञ्चक, प्र, (2) प्रतारक v ROGUE

CHECK (v t) I To restrain curb, stop q v नि यच्छति स-
(यम् c 1) II To reprove q v III Of accounts perb
समीक्षयति (c of दृष)

CHECK (sulc) I Restraint hindrance q v प्रतिद्व *Without c*
निरुद्ध *N* II A cheque q v

CHECKER v CHEQUE

CHECK MATE (1) *बान्धवि (nom) c 7 *माल (ता ल), (2) निधन (भा
ज) करोति (१), (3) दलित (दन्, c 2), *Radhakanta*

CHEEK (1) कपोल (2) गण्ड, (3) गड (rare)

CHEEK BONE कपोलबन्धि (n) and sim comp

CHEER (sulc) I A shout of joy हर्षनिष्ठान् आनन्दनिनाद and
sim comp with the c s of the sold crs सनिकहर्षनिरुने, R III 61

II A state of the mind कृति Ph 'be of good c' सनात-

विधि III Entertainment good c भोजनविशेषाणि (n pl), H

IV Countenance q v

CHEER (v t) I To gladden q v अभिनन्दयति (c of नन्द)

II To comfort q v समयासयति (c of यत्न) III To salute

or encourage with c s हर्षनिष्ठने अभिनन्दयति IV To incite q v

CHEER, CHEER UP (v i) शम् भावयसिति (श्रु, c 2), K

CHEERFUL प्रसन्न (दा, प्र) १ JOYFUL, LIVELY "C shouts हर्षकिल

किलारम्, D vi

CHEERFULLY ph let the accomplished enjoy it c तत्सुप्रसन्नमनस कतिनी

मज्जता, Vi : v GLADLY, JOYFULLY

CHEERFULNESS प्रसन्नता or प्रसाद v LIVELINESS

CHEERLESS (1) विदग्ध (आ, य), (2) अप्रसन्न (दा, प्र), (3) निराशम्

(दा, न्)

CHEESE *पणिर, c stronger *पणिरविक्रीड (f नी)

CHEESE CAKE *पणिरपिष्टक

CHEMICAL रसायन (नी, न) (?), c property *रसायनधर्म, c com-
bination *रसायनसंयोग

CHEMICALLY *रसायनविद्यमानुसारिण, and sim comp s

CHEMIST (1) चतुन (?) (2) पक्क (?)

CHEMIST I Iit रसायनविद् (mfn) (?), रसायनप्रवीण (आ, य) (?)
and sim comp s II A druggist q v

CHEMISTRY रसायन (?), पदार्थानां श्रेयविधिपरिष्कारविज्ञान Inorganic c
*भूतरसायन, organic *ज्योतरसायन, practical c *पयोगरसायन

CHEQUE *धनपत्र, धनदायकपत्राणां यन्त्रद्वारापत्र

CHEQUER I Lit ph with bold c ed with rain bow like lines

बाह्यश्चन्वापादुकारिर्निर्दिष्टाभिः कञ्जाधितमरीर, K v TO VARIEGATE

II To vary मिश्रयति (मिश्र, c 10) १ TO MIX

CHEQUERED I Lit (1) बर्तुर (रा र) or कर्तुरित (ता य) (2) मयल (ला ल) (3) कर्त्तावित (ता त) II Fig Pb *ulose life is not c* ? कर्त्ताव्यन्त सुखमुपनत दुःखमीकालनी वा Mc

CHIFFER WORK v TESSELATED, MOSAIC

CHERISH I To foster, nurture q v (1) पालयति (लल c 10) (of children) (?) पालयति (पाल c 10) *to c vrl e धर्म* पालयति M n II To entertain, bear वध्नाति अनु (धन् c 9) (with loc) *c ed g cat latred* (towards her) द्वेषमन्वेतर वध्ना D vi , *ulo las c ed enn t j fro a before* प्रीतिनुवद्वैर Mr

CHERISHER पालयितृ (f ती) v ENCOURAGER SUPPORTER

CHERRY I A fruit *शिरिकल II A tree *चिररुच

CHEPCH *किरुप इन्दुरद्वन्द्विमय

CHEVIL *पर्वमीदः श्रीपथिविमय

CHES पत्रर C board (1) शारिफलम्, (2) अष्टापत्तम् King of c राजा q een राणी b slop राज laght अश , castle नी , j men पदाति c ma: शार

CHEST I A box q v चेटिका II The thorax breast q v चरस (n), broad c cl व्यूरीरुच (स्वा रु) R

CHESTNUT (adj) v RED BROWN A c horse उक्ताष्ट (rare)

CHESTNUT (nuls) फलविमय C tree हचविमय

CHENAU DE FRIST v TURNPIE

CHIVALIER सादिन् (1) v KNIGHT

CHEW (v t) चर्वति or चवति (चव, c 1 and 10) To c the cid शीमयम् चवति (चम c 4) Fa n or चमय्याते (non)

CHEWING (sub) चवण Food ul ch requies c चर्व

CHICANE (c br) (1) हल (2) कपट

CHICANE (r) हल प्रयुनहि (युज c 1) v TORTURE

CHICANEERY (1) कपट *sl ll la follo c j c* कपटानुमात्रकृत्वा Mr

(2) छल, *c is not admitted here* छलमच न रहति, Mr v TRICK, BORNHETI.

CHICK, CHICKEN छकुटमार (of the hen), माव (any young)

CHICKEN HEARTED i e timid, cowardly q v

CHICKEN POX सर्पपिका, Bha, पावाना रोगभेद

CHICK PEA चयक

CHICK-WEED औषधिविशेष.

CHICORY भाकपभेद.

CHIDE I To reprove, scold q v भर्त्सयति, निरु, (भर्त्स, c 10),
but she *chid* her and rejected (her proposal) सा चैनां निर्भर्त्सयन्ती
पदाचचदे II To roar q v रसति (रस्, c 1)

CHIDER निर्भर्त्सयित (I ची) v REPROVER

CHIDING (subs) भर्त्सना v REPROOF

CHIEF (adj) (1) प्रधान (ना, न), c men (of a state) प्रधानपुरुषार्थ, Mu
III, c est reason प्रधानतम कारणम्, Mu iv, (2) मुख्य (क्या ख),
c minister मुख्यमन्त्री, P, (3) अग्र (ग्र, ग) or अग्रिम (ग्री, ग) (=front,
first), c best अग्रगण्य, Mu, (1) इन्दारक (का, क) (rare) v also
FIRST, GREAT.

CHIEF (subs) (1) ईश (=lord q v), the c of Kamroop कामरूपका
मीश, R iv 83, (2) पति, अधि, (=master q v), c of a clan
गणपति, Ri, (3) नायक (=leader), c of policemen पारचकनायक,
D, (4) by the adj (rare), c of Rajshashas राजशशा प्रधान, B, (5)
अग्रणी, and sim comp s

CHIEFLY (1) प्रधानतः (=principally), (2) विशेषेण (=especially), (3)
प्रबिण्ड (=mostly)

CHIEFTAIN ईश v CHIEF (subs)

CHILBLAIN (1) विषादिका (of the feet), (2) छलकीट () (of the hand)

CHILD. I A boy or girl q v (1) शिशु, (2) अर्भक (rare), (3)

पुत्र (rare), (4) पुत्र (rare) II With reference to parents a son or daughter q v (1) अपत्य (°) सुत (mf) (3) सन्तान (4) लोका (rare) In addressing children वस (m) and वसा (f) is generally used To be with पुत्रिणी Mal v PREGNANT

CHILD BEARING v CHILD BIRTH Past c निष्कला (rare)

CHILD-BED प्रसवावस्था In c जायमाने सन्ताने and sm expr s

CHILD-BIRTH (1) प्रसव *for the pains of c* प्रसवदग्धा *h* *sp to c* या प्रसवात् Sr (2) प्रजनन Sr (3) गर्भनिर्गम Sr

CHILD-LOVE (1) प्रेयसम् (2) बाल्यम् (3) कीमारम् (4) प्रेयावस्था (5) बाल्यकाल

CHILDISH I Pertaining to a child expressed by gen or comp II *P* *er* *s* *ally* q v बालिष्ठ (वा ऋ) *wh* *o* *you* *entertain c* *sent* *ents* कि बालिष्ठमभिमाद्यितोऽसि Mah

CHILDISHLY (1) बाल्यम् (2) शिशुवि v CHILD and LIKE

CHILDISHNESS (1) शिशुल (rare) *h* *iii* *is* (2) बालिष्ठ्य or बालिष्ठता

CHILDISHNESS (1) निरपत्य (वा ल्य) (2) अपत्य (वा ल्य), (3) नि सन्तान (वा ल्य) (4) अपत्य (वा ल्य)

CHILDLENESS (1) निरपत्यता or अपत्यता (°) नि सन्तानता

CHILDLIKE (1) बालरूप (वा र्थ) (2) शिशुवत् (वा ल्य) and sm comp s

CHILL (ful) I *L* *t* शीत v COLD II *F* *g* v DISCOURAGEMENT

CHILL (°ly) I *C* *oll* q v शीत (वा ल्य) II *A* *ff* *ct* *ed* *with* *coll* शीतार्त्त (वा ल्य) and sm comp s III *D* *e* *ject* *ed* q v विषय (f वा)

CHILL (°t) I *T* *o* *cool* q v II *T* *o* *dis* *courage* q v

CHILLI रक्तमरीचम् लङ्गमरीचम्

CHILLINESS शैत्य v COLDNESS

C *h* *ill* *t* शिशु (वा र्थ) v COLD

CHIME (subs) I Harmony q v II Harmonious sound, as of bells घण्टारव (?)

CHIME (v) I To sound q v वादयति (c of वद) II To harmonise, correspond q v

CHIMERA कपीलकल्पितम् v FANCY, PLANTOM

CHIMERICAL v IMAGINARY, EUPHY

CHIMNEY I Hearth q v II A passage for the exit of smoke *धूमनली III Of a lamp *बुद्दी

CHIMNEY CORNER बुद्धिकोण v HEARTH

CHIMNEY PIECE *बुद्धिवेष्टनम्

CHIMNEY SWEEPER *धूमनालीमाजक

CHIMPANZEE वनमावुष (?) बानरविशेष

CHIN (1) चिबुकम्, (2) चिबु (n) (rare)

CHINA (adj) चीन, c clay *चीनशक्तिका, c orange नारङ्गम् c rose जल, c silk चीन (?)

CHINA (subs) 1 c c ware *चीनपात्र

CHINE I The back bone q v II A piece of meat, perhaps पृष्ठ

CHINK (subs) I A fissure छिद्रम् II Tinkling शिङ्गितम्

CHINK (v) I To crack q v II To jingle q v

CHINKY छिद्रमतेरलङ्कृत (ता, त) v GAPING

CHIRP *चिरकापाग

CHIR (subs) चर, a c of heed काष्ठचर v PIECE

CHIR (v t) चरयति चिन्ति (छि c t) or चलति (कत, c t)

CHIRP (v) चिरीति (क, c t) v NOISE, TO MAKE—

CHIRP, CHIRPING चिराव v NOISE

CHIRRETTA the plant (1) भूनिम्ब, (2) किराततिल

CHISEL (subs) (1) ह्यादन, (2) हजमेदिन् (m)

CHIBEL (१ t) तद्यति परि, (वच, c 1) *c ing with ha chets / is a khatiya*
body छावर्द्ध परिचया टई, Ana

CHIT CHAT विश्रधानाप v CONVERSATION

CHITTLINGS भ्रष्टश्रीकरणाद्य (f pl) (?)

CHIVALROUS शौर्यदाक्षिणादियुषीपित (ता व) (?) v BRAVE, GALLANT

CHIVALROUSLY v BOLDLY, GALLANTLY

CHIVALRY I A body of knights सादिन (m pl) v KNIGHT

II Knight-hood q v III Valour, etc शौर्यदाक्षिणादियुषा
 (m pl) (v) v VALOUR, GALLANTRY

CHIVE I A kind of onion q १ II Stamen q २

CHLORATE *पीतहरिताम्रमसिष्ट (दा, द)

CHLORIDE *पीतहरित, c of mercury *पीतहरितपारद

CHLORINE *पीतहरितम्, पीतहरितायु

CHOCOLATE *चकलाटम

CHOICE (subs) I The act of choosing (1) ग्रहण (= acceptance),
 (2) वरण (= १ of a husband) (3) अभिलाष (= desire) Ph to
 make a c of v to CHOOSE II The power of c १ OPTION
 III Discrimination q २ IV The thing chosen expr by
 अल्प ईक्षित (ता व), अभीष्ट (दा, द), etc Ph *what is your c* कञ्चित्
 हृदयानिर्विवेक, १ III V The best part of any thing रत्न

CHOICE (१lj) I Superior in quality (1) निश्चित (दा, द), (2)
 सर्वोत्तम (सा म) (= best), (3) महार्ह (दा द) (= valuable) c bel
 महार्हद्वया, h: Ph *with c food* भोजनविशेष, A II Select
 q २ III Frugal q २ [lently q २

CHOICELY I With choice (1) समीचा (2) परितो वीद्या II Excel

CHOICELESS (1) निश्चिन्ता, (2) उत्कृष्ट १ EXCELLENCE

CHOIR I A bond of singers (1) गायकगण, (2) *सङ्गायकगण. II

A part of a church *सङ्गायकगृहि

CHOICE I A kind of range चयनम् and a m. choice II

(Of a song) चयन or चयन

CHOUGH (s. l. s.) चाक-मानी-पचिमेद

CHRIST *रुद

CHRISTEN I To baptise कृ I II To denominate कृ

CHRISTENDOM I The Christian religion *रुदधम् II The
e world *रुदधमागुशादि (n. pl.), इत्यर्थः III A time कृ

CHRISTIAN I A clergy *रुदीय (दा य II As a l. *रुदधम्)
बलद्विन् f नी

CHRISTIANITY *रुदधम्

CHRISTIANIZE *रुदधम् दादधति (e of चय)

CHRISTIANITY *रुदधमागुदधम् रुदीयम् [उत्पत्तिः धर्म-पदीय

CHRISTMAS *रुदधमागुदधम् C. l. s. *रुदधम् अगुदधम् C. l. *रुदधम्

CHRISTIANITY a plant बलद्विन्-मे

CHROMATIC I Relating to color रङ्ग or रङ्ग in comp. the
see c. c. c. रङ्गद्विन् (?) II In music दामोद (दा य)

CHROME CHROMIC *रङ्गद्विन्-मे रङ्गद्विन् (n)

CHRONIC CHRONICAL I It (1) सामयिक (की क) (2) दामिक (की
क) II I going (1) दीर्घमासिक (f नी) (?) अविमर्गिक (f नी)

CHRONICLE (s. l. s.) I In pl. annuals कालानुयायी इत्यर्थः II
History न

CHRONICLE (e. l.) दामोद निवेदयति (e of दिव) or निवेदित (निवेदित e. l.)

CHRONICLER *कालानुयायी इत्यर्थः इत्यर्थः & HISTORIAN

CHRONOLOGIC CHRONOLOGIST *कालानुयायी, कालानुयायी

CHRONOLOGICAL (1) कालानुयायी (f नी) (2) कालानुयायी (f नी) In
e. l. s. अनुयायी or अनुयायी M. l.

CHRONOLOGICALLY कालानुयायी

CHRONOLOGIST *रुदधम्

CIRCUMSCRIBE I To describe q v II To confine, limit *

नियच्छति (यस c 1) III To encircle, surround q v

CIRCUMSPECT (1) समीचाकारिन् (f ची), (2) निम्नकारिन् (f ची) v.

CIRCUMSPECT

CIRCUMSCRIPTION (1) समीचाकारिता, (2) निम्नकारिता v FREEDOM,

CAUTION

CIRCUMSPECTIVELY परती वीचा (ka 1 2) or अवेच, समीचा etc

CIRCUMSTANCE (sub) I Condition q v चरण्या II An event,

incident q v (1) वृत्तान्त, (2) वृत्तम

CIRCUMSTANCED v SITUATED

CIRCUMSTANTIAL I Minute, particular q v सन्निवेश (पा, प)

II Consisting of particular incidents Ph c coexistence *वृत्तान्त

चरित प्रमाणम

CIRCUMSTANTIALS (1) सन्निवेश (= minutely) (2) यथावृत्त (= as it

happens)

CIRCUMVALLATE वद्वेष वेष्टयति (c of वेष्ट)

CIRCUMVENE प्रतापयति (c of वृ) v TO CHALAT, DECEIVE

CIRCUMVENTION प्रतारणा v FRAUD, DECEPTION

CIRCUS *मण्डलरङ्ग, मण्डलाकारी रङ्गभूमि

CISTERN कुण्ड (?) v RESERVOIR

CITADEL दुर्ग v FORTRESS

CITATION I A summons q v II A quotation q v

CITY दिवसि, पत्त, निर, दिदिश, c 6) v TO ADDRESS QUOTE, SUMMON

CITY or CITIES वीचादिनिवेश

CITIZEN (1) पौर, of cities and villagers पौत्रज्ञानपदानां P p, (2)

पौरजन पुरवा वन (m, m) and common (3) नागर or नागर रङ्ग

(rare)

CITIZENSHIP पौरत्व (?)

express *appliance* but note the following ex *clerical* *no* *th*

1 as *an* *l* *c* *s* हर्षयामासुमो विहनादतलभने Mal II Of it under

(1) कूर्जदुर्जितम् VI (2) वज्रविजय , (3) वज्रनिघोष (4) गीतगर्जितम्

III Any loud noise q v

CLAPNET of a bell *चण्डाग्राहनी

CLARTRAP v DECEPTIVE COUNTERFEIT

CLARET रक्तवर्णी मद्यविशेष

CLARIFICATION (1) शोधनम्, (2) दूहि (3) पावनम्

CLARIFY (1) शोधयति (c. of गृह), (2) पुनाति (घृ c 2)

CLARION काहल (?) शुद्धिरवाद्यविशेष C et सुरली (?)

CLASH (v) I Lit (1) छद्दति or चद्दति (घट्ट c 1 and 10)

(2) सबाद्धति (दन् c 2) II Fig to contradict interfere q v

विद्वषद्दि (द्व c 7) (with acc)

CJ १

we will solve spec y the c s of the h अत ऊर्ध्व मांसवग्गनुद्विषाम, Sr ,
 (2) *नष्ट* (spec ally of verbe), (3) जाति (=species)

CLASS (v t) (1) वर्गिकरिति (२) वर्गान् निर्दिशति (दिष्ट c 6) (?)

CLASSIC (s i v) I In pl the Greek and Latin literature
 *श्रीकलादिनसारिहसम् II A cal writer विशिष्टलेखक, and sim

comp s

CLASSICALLY I Well q v विशिष्ट II In classes *अनुसारेण
 CLASSIFICATION (1) वर्गनिर्देश (2) वर्गिकरणम् (?)

CLASSIFY v TO CLASS

CLATTER (v) v TO RATTLE, PPATE

CLATTER CLATTERING (subs.) c of thunder clouds घनघटाघरध्वनि
 v RATTLE

CLAUSE I An article or stipulation q v प्रकारण (1 II A
 part of a sentence अत्रवचनम् २१८

CLAVICLE क्लविकुलम् (n)

CLAW (subs) मूष or नखर R XVI 16

CLAW (v t) *ध्वनिनिर्दायति (c of ह) v TO TEAR, SCRATCH

CLAY विह्वलमलिका Bl a कदुयद (f) C and sim comp s potters c ,
 कुलालमलिका brick c दृष्टकामलिका (?) Made of c कृण्वय (वी, य)

CLAYBY विह्वलमृदकुल (ला ल) (?)

CLEAN (v t) (1) यत् (का ल) वि, परि, c after a bath स्नानविशुद्धिमान
 (f वी) Ku , (2) यत्ति (mfn) (gen = pure) c ivory throne
 मज्जदकासन यत्ति, R , (3) धीत (ता, री) (=was c l), wearing a suit of
 fine c clothes धीमे दुक्कने दधता K , (4) निमल (ला, ल) (=free from
 dirt often = clear) To become c यध्यति (यध c 4), M

CLEAN (v t) (1) शोधयति वि, परि, (c of यध) should c teeth every
 day दन्ताविष्य विशोधयन् Sr , (2) मार्ष्टि or मार्जयति म, सं, (मृन् c १
 and 1१) (=by rubbing or brushing) cing of ornaments

शूषणमुञ्जाकिया, D VI , (3) धावति or धावति (धाव c 10 and 1) (with water), call *Madanusa to c our feet* रदनिकां शब्दायस्त पादौ धावितुम्, Mr III , (4) पुनाति (पु, c 9) (from dirt gen fig १ to PURIFY), (5) नेनेति or निन्नो, निर्, (निज c 3 and 2) (rare)

CLEAN (adv) V ENTIRELY, ALTOGETHER

CLEANLINESS (1) शुद्धि, वि, परि, (2) शौचम्, (3) निर्मलता (4) शौच परावर्षा (3) (=habitual c 1) For dif V CLEAN

CLEANLY (adj) चावारयद् (वा, ह) (1) or शौचपरावर्ष (वा ष) (१) V NEAT Ph c (c cleansing) powder शौधनचूर्णम् Sr.

CLEANLY (adv) expr by adj, c dressed शुचिवस्त्रधर (रा, र) V P T NEATLY

CLEANNESS V CLEANLINESS, PURITY

CLEANSE शौधयति, पुनाति V TO CLEAN

CLEANSING (subs) lit or fig (1) शोधन or शुद्धि, वि, परि, (2) मार्जन or मुञ्जाकिया (by rubbing or brushing), (3) धावन (with water)

CLEAR (adj) I Transparent, bright (1) विमल, निर्मल or चमल (ला, ल), c *shj* विमल नम, *hi*, c *rajed moon* विमलविरणचन्द्र, *Ri*, (2) प्रसन्न (f ज्ञा), c *sky* प्रसन्न नम, *the c (lake) Manasha* प्रसन्न गानस, *h*, (3) विशद (दा द) II Plain, perspicuous q v (1) प्रसन्न (ज्ञा, ज्ञ), (2) विशद (दा द), (3) विमल (ला, ल) or निर्मल (ला, ल) III Audible Ph c *language* विविक्तवर्णं सरस्वती, *hi* m c *voice* स्पष्टवर्णया गिरा, *K* IV Evident q v Ph c *profit* शुद्धलाभ, *my mind is c (now)* मनान्तरात्मा विशदी ज्ञान, *Sa ix*, c *of any time* विग्रह (ज्ञा, ज्ञ), Mr

CLEAR (v t) I To make bright (1) विशदीकरोति, *I may c your sight* दृष्टि विग्रही करवाणि, *Sa III*, (2) प्रसादयति (c of सह) (rare)

II To exculpate शोधयति *Krishna accepted that precious gem to c himself* अच्युतचन्द्रनिरत्रमात्मशोधनाय जडाह V P III To make

open : शोधयति, *to c. a road* : मार्गं शोधयति, M. VII. 185. ; *with c. ed back* : दृढपाणिं, R. Ph. *c.ed forests* . विपिनानि प्रकाशयति चकार, R. IV. 31, IV. Of profits . v. TO GAIN. Ph. *to c. a doubt* : संशयं हिनति, Da. ; *to c. a debt* : कणं शोधयति, K. b. ; *to c. (i. e. to leap over) a ditch* : परिषाम् उह्वयति.

CLEAR UP (v. t.) : विमदीकरोति (R. c. 8.) : v. TO EXPLAIN.

CLEAR, CLEAR OFF, CLEAR UP (v. i.) : (1) प्रसीदति (सद, c. 1.), *the quarters c.ed* : दिग्गः प्रसीदुः, S. p. ; (2) प्रसादं गच्छति, व्रजति, etc., *the sky did not quite c. off* : द्यौर्विषयं प्रसादं न गता (after Ki.) ; (3) विमलीभवति (मू, c. 1.).

CLERANCE : I. The act of c.ing : शोधनम्. II. Of vessels : *शोधनम्.

III. Clear profit : ददलान्.

CLEARLY : v. PLAINLY, DISTINCTLY, OBVIOUSLY, CLEAR.

CLEAR-HEADED : (1) विमन्ध्री. (n. वि) ; (2) विमन्धुरि (mfn.).

CLEARNESS : I. Transparency, brightness : (1) प्रसाद or प्रसन्नता ; (2) वैमल्यम् ; (3) वैशद्यम्. II. Plainness, perspicuity : (1) वैशद्यम्, *impressive on account of c* : वैशद्यद्वय. (दा, द'), N. ; (2) वैमल्यं, *perspicuity consists in c. of meaning* : अर्थवैमल्यत्वात् प्रसादः, Kav. ; (3) निर्मलत्वं, S. Ph. : *with c. of voice* : स्पष्टवर्णया गिरा, K.

CLEAR-SIGHTED : विमलदृग् (mfn.) (lit. and fig.) : v. SAGACIOUS.

CLEAVE (v. i.) : I. To adhere : q. v. : सञ्जते (मञ्ज, c. 1.). II. To part asunder. (1) छटति (छट्, c. 1.) ; (2) दीर्यते. III. To suit : q. v.

CLEAVE (v. t.) : (1) छाटयति (c. छट्) ; (2) वि-दाटयति (c. of ट्).

CLEAVER : i. e. a butcher's knife : कर्षरी, K. b.

CLEF : क्षरसंक्रमविह्वलम्.

CLEFT (part. and adj.) : v. CLOVEN.

CLEFT (subs) I A crack, chasm : q. v. . दरी. II. A piece : q. v.

CLIMATE I Temperature etc दीशप्रकृति (?), वायुमण्डल (m dual) (?)

II A region q v प्रदेश

CLIMAX I Acme (1) पराकीर्ति (2) चूडा II In Rhetoric

(1) सार भाव र ३ , (2) सारासंसार

CLIMB (v) आरोहति अग्नि, (रुह c 1) (with acc) to c up the top of

a tree हवापराहति S c Ph c d over the wall प्राकारमल्लह्व,

D III he knows too to c स हवापरोटु जानाति (sim आरोटु
will be ambiguous as it often means riding)

CLIMBER I In gen (1) आरोहन् or अगिराहन् (f ची), (3)

आरोटु (f डी) II A climbing plant (1) व्रतती, (2) दल्लरी

The supporting tree on which a climber rises (1) सययदुम, Ku ,

(2) उपव्रतन, R III A climbing bird *आरोहन् (f ची)

CLIME प्रदश v CLIMATE, REGION

CLINCH v TO CLENCH

CLINCHER i c a decisive argument उपसंहार

CLING (v i) (1) संवृत आ प, स (सञ्ज c 1) to c to my dress

की नु खनु निवसने मे संवृत Sa iv with trees c ing ससजचितिरुहजालन्,

Vs (2) लगति सलगति (लग c 1) cling to the Sansapa tree

विशपात्रवे सलाग Vet c ing to the teeth दन्तलप (पा प) Ku Ph

c to a hope आशान् मुखति जहानि etc

CLINICAL Ph c medicine अग्यायनरोतिविहिकार (i) or आशान् (i)

CLINK (subs) कषत v TINGLING JINGLING

CLING (v) कषति (कष c 1) v TO TRICKLE SINGLE

CLIP I To embrace encompass q v II To shear, cut off

q v कषति (कृष्, c 1) (rare) to c hair, nails, and beard c pe i

कुहकैमलकमयु M iv ३५ III To curtail q v

CLIPPING v CUTTING PARING

CLIQUE दल (?) v FACTION, PARTY

CLOAK (subs.) - (1) कञ्चुक, *her body covered with a blue c. hanging down to the ankle* : आगुल्फावल्गिना नीलकञ्चुकीभाच्छद्वरीरा, K. ; (2) पातरः (gen.=blanket or shawl), Mr.

CLOAK (v.) : अदगुह्यति (गुह्य, c. 10) . v. TO HIDE, PALLIATE.

CLOCK : *घटिका, *sideral-c.* . *माचलघटिका; *what o'clock is it?* *क्रियतीघटिका ?.

CLOCK-WORK : *घटीयन्त्रम्.

CLOUD : (1) कौट (mn.), (2) लेट्टु .

CLODHOPPER : v. CLOWN.

CLOG (v.) : प्रतिवधति (वध्, c. 9) TO OBSTRUCT, PETTER.

CLOG (subs.) I. A shoe: पादका (gen term). II. An impediment . q. v. : प्रतिवध . III. Of animals प्रतिवध, K.

CLOISTER : I. A portico q. v. II. A monastery : q. v. . विहार .

CLOISTRAL . v. MONASTIC.

CLOSE (v. t.) : I. To shut : q. v. : अवि-रुधति (धा, c. 3.), c. the back door : विधिदि पञ्चद्वारकम्, Mr. To c. the eyes : लोचने नीलदति, नि, (c. of नील्), Me. II. To bring into contact : संहति (हन्, c. 2.). III. To conclude, finish : q. v. : समापयति (c of आप्). IV. To confine ; q. v. To c. in or round ; परिगृहीति . v. TO SCREOUND.

CLOSE (v. i.) : I. To come together : (1) नि-गोलति (नील्, c. 1.) (of the eyes) ; (2) समादौहति (हृद्, c. 1) (of wounds) v. TO UNITE. II. To come to an end : expr. by अवसित (ता, त), समाप्त. (मा, ह), etc., *when he c.d.* अवस्यवसिते तस्मिन्, K.

CLOSE ON OR UPON : स्थिरीकरोति . v. AGREE, DECIDE.

CLOSE UP : आगृहीति (ह, c. 5.) : v. TO BLOCK UP.

CLOSE WITH : I. To close on : II. To unite with : q. v. III. To grapple with : संगच्छति (गम्, c. 4.), वसीति (व्, c. 2.), etc.

CLOSE (adj.) : I. Shut fast : (1) पिहित. (ता, त) ; (2) संज्ञतः (ता, त) ; (3) बद्धः (दा, द) (=bound). II. Secret, retired . q. v. : विविक्त

- (क्रा क्र) III Confined as a r निरुद्ध (वा ड) IV Retentive q v V Neggardly q v घडमुष्टि (मfn) VI Dense compact q v घन (ना न) VII Also ng near q v समिद्धित (ता त) are always c at land हस्ते निव्यस्यन्निध्यानि D VIII Of style v CONCISE IX Intimate (1) घन (ना न) (2) निविष्ट (वा ड) xerj c f en lsh p निविष्टतमा भैवी Bho X Accurate careful q v [(2) समीपव]
- CLOSE (ad) I Densely q v II Near q v (1) उपानी
- CLOSE (sub) I An enclosure q v इति II End termination q v अवसानम् c of the day दिवावसानम् R III Junction q v
- CLOSE F STED CLOSE HANDED घडमुष्टि (मfn) jo r cness ra g v ng c a hool टट्टिदाने लव घडमुष्टिता N
- CLOSELY v DE SELY KEAPLY STRICTLY ACCURATELY FIRMLY SECRETLY
- CLOSENESS I Contact q v घनता II Nearness q नैक्यम् III Neggardliness q v IV Of r निरुद्धताता V Of style v CONCISENESS VI Narrowness q v VII Accuracy q VIII Secrecy q v
- CLOSE STOOL *अवशयनपीठम् विष्णुपाथार
- CLOSET (sub) कीट
- CLOSET (v) I To conceal q v II To consult q v
- CLOT (sub) पिण्ड (mn)
- CLOT (v) (1) पिण्डीभवति (2) घनीभवति Cted la r जटा जट-
- C TH I Lt (1) वस्त्रम् coarse c मूलवस्त्रम् P II s f e c सूत्र वस्त्रम् N com () पट or पट making of different kinds of c अनकविधपटवचना P II s v also CLOTHES II A profess so q v

चास (f भा), Me II १७ Ph c weather दुदिम् II Fig, dark,
obscure q v समोद्धत (ता, त)

CLOUT चीरम् v r ३३

CLOVE I The plant खरह II The fruit खरहम्

CLOVEN (1) स्फाटित (ता त), (2) दीर्घ, वि, (पा ये), (3) चञ्चित (ता, त)

C hoofed दिक्क (फा, फ) C tongued द्विजिह्वा (द्वा द) (=double-tongued), Si

CLOVER दिपर्णी (?) To lucinate luxuriously q v

CLOWN I A countryman (1) दानिक, (2) दाम्यजन, (3) हवीरह
(=agriculturist) II A buffoon q v भण्ड

CLOWNISH (1) दाम्य (स्या, स्य), (2) चञ्चित (दा, द) (not polite)

CLOWNISHNESS (1) दाम्यता (2) चञ्चितता

CLOY (v) से-तर्पयति (c of दप) v TO SATIATE

CLUB (subc) I A cudgel (1) यष्टि, (2) खगुड, to maul severely

n the s खगुडप्रहारैर्जर्जरीकरोति, P II An association q v

समाज (१) who will not come to the c today योऽयं समाजे नागमिष्यति

V p

CLUB TOGETHER (v) I To eat together रु खादति (पाद c 1

(१) II To contribute q v

CLUB-FOOTED विहङ्गपाद (दा द)

CLUCK (subc) चूङ्कतम् (?)

CLUCK (v) चूङ्करोति (?)

CLUE I A ball of thread सूक्ष्मी (१) II Any thing serving
to guide Ph to get a c सन्धान प्राप्ति (२) to give a c सन्धान
ददाति (?)

CLUMP (1) गुच्छ, (2) निचय, सहति, etc in comp, a c of creepers
बीहद्विचय, Ve c of plantain trees कदलीवृक्ष, Mah or कदलीगुच्छ,
Ra, (3) तम् (a large c) a c of lotus कुसुमम् Ki

CLUMSILY (1) असह्यम्, (2) असुन्दरम्, (3) अपटु

CLUMSINESS (1) असौन्दर्य (= inelegancy), (2) साव्यता (= rusticity),
(3) अवाटवम् (= unskilfulness)

CLUMSY (1) असुन्दर (री, र) (= inelegant), (2) साव्य (सा, व्य) (= rustic), (3) अकृतिन् (f नी) (= unskilful)

CLUSTER (subs) (1) अय, नि, c of *ascs* भज्जायय, K₁, (2) सहति,
P, (3) सारक (of fruit or flower), *with fresh c s of flowers* वसून्
सर्वर्तनीने, N v CROWD, ASSEMBLAGE

CLUSTER (v) *ced by und* अनिदिन विरचितसहति, K₁ v TO FLOCK,
SWARMS ' *Cing grapes* *सारकमयानि द्राचाकलानि [ग्राह वधानि

CLUTCH () आरते (दा, c 3) v TO SEIZE, GRASP *To c the hand*

CLUTCHES (subs) दह *under the c of death* सवुहसार्तिन् (f नी) D

CLYSTER v INJECTION

COACH रथ v CARRIAGE, CHARIOT

COACHMAN सारथि v CHARIOTEER

COADJUTOR सहाय v ASSISTANT

COAGULATE (1) घनीभवति (2) ग्राहीभवति, (3) ग्राहते (ग्री, c 1)

COAGULATION expr by verb

COAL (1) अक्षार (= charcoal), (2) अक्षाराम्बन् (m) or अक्षारवेलिक्ता
A healer अक्षारवाहक (f) C pit अक्षारभूमि (f)

COALESCE v TO UNITE, COMBINE

COALITION सन्धि v COMMUNION, ALLIANCE

COARSE I Not fine सून (जा, ल) c cloth सूनसूनम् P., *body*
is of two kinds c and fine द्विविध शरीर सूनसूनम्, f iv 3 II
Rude, unpolished, mean q v

COARSELY v RUDELY, IMPOLITELY, MEANLY

COARSNESS I Lit (1) सूनता, (2) सौम्यम् II Rudeness,
vulgarity q v

COAST (subs) तीर, *whether he reached the* तीरपगमन, D v.
 SHORE Ph c-line वेला, R XIII 15, 'the c is clear (i e dan-
 ger is over) निष्कण्टका भूमि (?)

COAST (v 1) उपकूल पोत वाहयति or पोतेन गच्छति (?)

COASTING (adj) Ph c vessel (i e a coaster) *उपकूलपोत, c trade
 *उपकूलवाणिज्यम्

COAT (subs) I An article of dress *कीटम् II \ covering
 q v (1) आवरणम् c s of mail दीहावरणानि, K1 v ARMOUR, (2)
 पटल (of the eye) Ph c of arms *शीलविभ्रम्

COAT (v) v TO COVER, OVERLAY [K

COATING (subs) v COVERING, COAT (II) C (of a paint) छिप,

COAX (v) v TO WHEEDLE, FONDLE, SOOTHE

COAXING (subs) v COAXINGLY

COAXINGLY i e by c (1) प्रियशब्दमधुराभिवांभि I, (2) चाटुकिमि or
 चाटुशब्दे (by flattery) II (3) अन्धयनाभि (begging) K

COB चयविशेष

COBBLE I To mend q v II To do badly v TO DO, BADLY

COBBLER *पादुकासम्भारि (m).

COERA A SNAKE फणकर

COBWEB I Lit जाल (mn) or मकईटकीटसूत्रजालम् V d, and sim
 comp s (when the meaning is not clear) II Fig जाल (mn), D

COCHINEAL (1) लाक्षा, (2) जटु (n) C insect विविध

COCK (subs) (1) कुकट, (2) तामबूड, शकपाक A c sparrow
 चटक v MALE *The c of the club समाजपुङ्गव (?) C a loop
 हस्त (ता म)

COCK (v) I To turn up q v उपक्रमयति (c of भम्) II To c
 a gun *बन्दुकस्य घोटकम् उपक्रमयति (घोटक = c in Bengali) (A)
 cū (nat) घातिनिर्वाणल (ता, व) (?)

COCKADE : *धूडा ; पदादिमूकः शिरस्त्रोपरि भतील्लहारविशेषः.

COCKATOO : एकजालीयदूरागन् परिशिष्टः.

COCKATRICE : v. BASILISK.

COCK-BOAT : चन्द्रगोका : v. BOAT.

COCK-CHAPER : गोमयीत्याम्रभेदः.

COCK-FIGHT, COCK-FIGHTING : (1) कुट्टुडुडम् ; (2) नागकुट्टुडम्. D. v.

COCKLE : I. A plant : चीपधिभेदः. II. A shell fish : दीर्घ-
कीपिका (?).

COCKLOFT : (1) चन्द्रगोका ; (2) शिरोमण्डम्.

COCKNEY : नागरः : v. CITIZEN.

COCKROACH : (1) तैमपा or तैमपायिका ; (2) परोशी ; (3) चन्द्राधारा.

COCKSCOMB : धूडा : v. COXCOMB.

COCOA : *कीर्क.

COCOA-NUT : कारिकेलं, c.-husk : कारिकेलीफलसम्बन्धं, K. ; c. tree : कारिकेलः,-
श्री ; c. scater : कारिकेलाय or कारिकेलाशरायः, Si III. 81. ; कारिकेलीरसः,
Vl. , c.-wine : कारिकेलासवम्, R. IV. 41.

COCOON : (1) कृमिकीम. (पः) ; (2) गुटिका.

COD : मत्स्यविशेषः. G.-liver-oil : *कडमस्यतेलम्.

CODE : संहिता, c. of *Manu* : मनुसंहिता ; penal c. : *दण्डविधिसंहिता.

CODICIL : *दण्डावयव परिशिष्टम्.

CODIFY : f. p. to c. laws : *विधीन् संहितायां नि-गच्छति (दण्ड, c. 9.).

COEFFICIENT : मानम्, c. of an unknown quantity : अन्वयकारमेतानं, Vij.

CO-EQUAL : सम. (मा, मं) : v. EQUAL.

COERCE (v.) : नियन्त्रयति (दण्ड, c. 19.) : v. TO RESTRAIN, COMPEL.

COERCION : नियन्त्रणा, K. : v. RESTRAINT, COMPELSION.

COERCIVE : नियन्त्र (f. ली) (?) ; expr. by circum.

COESSENTIAL : समस्तभावाः (रा, व) (?).

COETERNAL : expr. by circum. . v. ETERNAL.

COEVAL (1) समकालीन (ना, नं), (2) समानकालीन (ना, नं), V d, (3)
सुव्यकाल (ना, न), V p

COEXIST (v) सम or एकत्र वर्तते (इण् c 1) or विद्यते (विद्, c 4)

COEXISTENCE एककालीनव्यवस्थित, V d, better by circum.

COEXISTENT expr by circum, *pleasure and pain are not c* युद्धदुःखे
न वर्तते सम.

COEXTENSIVE *समविस्तार (रा, रं), or by circum

COFFEE *काफि, c house *काफिरहम्, c pot *काफियावम्

COFFER धनभाण्ड (?), *his c s are empty* रिक्तानि तस्य धनभाण्डानि (?)

COFFEIN शरापार, and sim comp s ()

COG (sub^v) दृष्ट (when the sense is clear) (?), चक्रदृष्ट (?)

COG (v) v TO DECEIVE, CHEAT *C ged*, i e furnished with c s
दुर्निरदिष्ट (टा ट) and sim comp

COGENCE सामर्थ्य v FORCE, WEIGHT

COGENT बलवत् (f तौ) v FORCIBLE, WEIGHTY

COGENTLY v FORCIBLY, CONVINCINGLY

COGITATE, COGITATION v MEDITATE, MEDITATION

COGNATE v KINDRED

COGNITION ज्ञानम् v KNOWLEDGE

COGNITIVE *It c faculty* ज्ञानेन्द्रियम्

COGNIZANCE I Knowledge q v II Jurisdiction q v

III A badge q v Ph *I cannot take c of it* *रुद्धमवेक्षितु
मेधधिकारो नास्ति

COGNOMEN पडति (?)

COHABIT (1) सहवास करोति (क c 8), (2) सहवसति (वत्, c 1)

COHABITATION सहवास or सवास, M VIII 375

CONSIST, CONSISTENT सहसम्मानिन् (f नी) [be consistent q v

COHERE (v) I. To adhere stick together q v II To agree

CONHERENCE, CONHERENCY I Adherence • q v II Connexion, consistency q v

CONHERENT I CLEAVING रंघक (का, क) II Consistent, adapted q v

CONHESION (1) सलक्षता, (2) संसक्ति, (3) समसक्ति

CONHESIVE सलक्षशील (ला, ख) (?)

CONHOFT गुप्त (?)

COIF, COIFFURE (1) शिरस्क, (2) शिरस्कम्

COIL (subs) (1) गुच्छ (of a rope), (2) कुच्छ (of a serpent), (3) व्यावर्त्तन (c ing round), *by the c s of the serpent ling* व्यावर्त्तनैरुपपत्ते, कः

COIL (v) (1) पिण्डीकरोति (into a globe), (2) कुच्छलीकरोति, V p com. *c ed round by the serpent ling* सर्पराजेन भौमेनावेष्टित (ता व), V p

COIN (subs) (1) मुद्रा, copper-c ताम्रमुद्रा, (2) नाणकं (rare), Mr *To pay any one in his own c* *सहस्रपाद ददाति

COIN (v) I To stamp टङ्कयति (nomi) (?) II To invent, originate q, v सजति (सज्, c 6)

COINAGE I Coining टङ्कनम् (?) II Money coined मुद्रा III Invention q v सृष्टि

COINCIDE (v) I To correspond, concur q v II To agree in position एकौमवति

COINCIDENCE I Agreement, correspondence q v II Agreement in position expr by verb. III Accident द्वैधीन

COINCIDENT, COINCIDENTAL I Of time समकालीन (वा, न) II Consistent q v III Corresponding q v

COINER I Lit मुद्राकार (?) II An inventor, maker q v.

COITION सङ्गन v COMPUTATION

COLANDER जालनी (=a sieve)

COLD (adj) I Lit (1) शीत (ता, त), *c weather* शीतकाल, R: v
 r (2) शीतल (ला, ल) (*gen = cool*) *c nights* शीतला रात्रय, R: v 4,
 (3) शिशिर (रा र), *c as ice* शुषारशिशिर (रा र) R, (4) हिम (मा, म)
 (rare), (5) शुषार (रा र) (rare), (6) निरुण (वा, ष) अद्यर्ग्य (र्ग्य, र्ग्य),
 etc (poet) C *season* (1) चमन (मन) from about the middle of
 November to about the m of January, (2) शिशिर (मन) (from
 a the m of J to o the m of March) Ph I am c शीत मे, P.
 III r III Fig, indifferent, reserved q v

COLD (subs) I Lit (1) शीत, *capacity of enduring c* शीतसहिष्णुता
 R: (2) हिम *suffering from c* हिमार्ग, So *save me from c* हिम
 बाध विधीयता P II Catarrh (1) प्रति ती, ग्राय, *gning c* प्रतिग्राय
 कर (री र), Sr (2) पीनस, *suffering from c* पीनसिन् (नी), Sr Ph
to catch c प्रतिग्राय सम् जायते (जन् c 4) or भवति (with gen of
 the person)

COLDISH ईदृशीत (ता, त) v **COOL**

COLDLY अनादरेण v **INDIFFERENTLY, COOLLY**

COLDNESS I Lit (1) शैत्य or शीतता *from great c* अतिशैत्यात् I
 n, (2) निरुणता, etc (poet) II A pathy, indifference q v
 अनादर

COLEWORT ब्राह्मिरीष

COLIC (1) मूलम्, (2) वातमूलम्

COLLAPSE (subs) I Lit. सकोच. II Fig. छय v **FAIL** R: n

COLLAPSE (v) I To shrink up q v सङ्कुचति (कुच, c 6) II
 Fig, to fail q v अय or नाय गच्छति, व्रजति, etc

COLLAR (subs) (1) दैवेयम् or दैवेयकम् (2) कण्डिका, (3) कण्ठभूषणम्
 C (of machines) *परिकर

COLLAR (v t) (1) दैवेयकेन धरति (ध, c 1) or गृह्णाति (ग्रह्, c 2) -

COLLAR BONE जङ्गु (n)

COLLATE I To compare critically (1) परीक्षते (इत्, c 1),
(2) समालोकिते (लीज, c 1) II To appoint or confer q v
नियोजयति (युज, c 10)

COLLATRAL I Indirect q v प्रासङ्गिक (की, क) II Of
pe degree not in the direct line भिन्नशाख (खा, ख) (?), उपलीन
(मा, म) (?)

COLLATRALITY of indirect descent expr by circum

COLLATION I Comparison (1) परीक्षा (2) समालोकनम् II
Presentation to a benefice नियोग or विनियोग III Cold
request कक्ष्यार्थ

COLLEAGUE सहकारिण (f जी) (?) *C ship* सहकारिणम् (?)

COLLECT (v t) I To gather (1) संग्रह्णाति (यष्ट c 8), *to c dust*
पादन् संग्रह्णाति M (2) समाहरति (ह, c 1) *c ing dictionaries*
कोषान् समाहृत्य Nii (3) समर्जयति (जर्ज, c 10) (of earning) *c ing*
gems समर्जयन् रत्नानि K, (4) सङ्घिषातयति (c of पत्) (=to assemble
q v), (5) चादत्ते (दा c 3) (=to tle) (only of taxes etc), (6)
रामीकरोति, पूमीकरोति, or पुष्मीकरोति (c into a heap) Ph *to c*
one's self आत्मानं मद्यापयति, पर्या, (c of स्वा), Mr III To
infer q v

COLLECT (v i) (1) समागच्छति (गम् c 2), समैति (इ, c 2) etc v to
ASSEMBLE, (2) रामीभवति, पूमीभवति, पुष्मीभवति (=to c into a heap)

COLLECT (subs) मूल (?) v PRAYER

COLLECTED (a l) i c not disconcerted cool स्तिर (य र) *you*
should be always c like this परमेश सदा भाव्य स्तिरे Mah

COLLECTION I The act (1) कदर, (2) समाहार (rare) II is
semblage, crowd q v मह III Money collected Ph
pay your c *यद्दत्तं स्वयां समाहृतं तद्देहि I) Conclusion q v

COLLECTIVE (1) समवेत (ता त), (2) सहित (ता, त) *C ness* सहसंनिता,
K

COLLECTIVELY expr by *uly, the birds c* सहतास्तु विह्वला, H
V JOINTLY, TOGETHER

COLLECTOR सवहीद or समाह्व (f ची) (1), *tax-c* *करसमाहर्ता *C of a*
district (in India) करनायक (after दण्डनायक = magistrate), *c of*
customs *ग्रहनायक

COLLEGE विद्यालय or प्रधानविद्यालय, and *sum comp s, of your c life*
अवभवत विद्याग्रहमधिरसत, K

COLLEGIAN छात्र (= student pupil q र)

COLLEGIATE expr by *com c cl/rch* *विद्यालयधर्ममन्दिरम्

COLLIER *अन्नारखनक or अन्नारामखनक

COLLIERY *अन्नारखनि अन्नारामखनि

COLLISION सङ्घट्ट (with a defining word when the sense is not clear,
as *लीहपथयानसङ्घट्ट to denote railway c)

COLLOCATION विन्यास V ARRANGEMENT

COLLOP फालिका *c of meat* मांसफालिका, \. XVI 82 V PIECE

COLLOQUIAL Ph *c language* प्राकृतभाषा (?), *c talent* सभाषणमणि (?)

COLLOQUIALISM प्राकृतभाषापद्यीय (?), *Latin c* *प्राकृतलाटिनभाषापद्यीय

COLLOQUY V CONVERSATION

COLLUDE V TO CONSPIRE

COLLUSION (1) निधतसद्योनि (= secret union), (2) माठो (= deceit q र)

COLLUSIVELY निधतसद्योनि (?), (2) माठोनि V DECEITFULLY

COLOCYNTH (1) इन्द्रगोष्ठी, (2) शमादनी

COLON *द्विन्दुविग्रम्, कोलनम्

COLONEL बाहिनीपति

COLONELCY, COLONELSHIP *बाहिनीपतित्वम् बाहिनीपतिपदम्

COLONIAL expr by *com, c joo rnor* *अपिनिवेसपत्र

COLONIST *अधिनिवेशिन् (f नी) or अधिनिवेशवासिन् (f नी)

COLONIZE *अधिनिवेशयति (c of निश), *should c places by the excess population of one's own country* जनपद स्वदेशाभिप्यन्दननिन निवेशयेत्,
M n

COLONNADE *स्तम्भावलि

COLONY *अधिनिवेश L

COLOSSAL महाप्रमाण (पा, च), K HUGE

COLOSSUS *कीलस , बृहत्पतिमानेद

COLOUR (subs) I A property of bodies (1) वर्णं, *seeing that it changed c in a golden vessel* कनकभाजने वर्णान्तरमुपगतमुपलभ्य, Mu 11 , (2) रान or रद (rare), *c of the cheek* कपीलरान, K: II A pigment (1) रङ्ग, *of lasting c* स्थिररङ्ग (द्वा रङ्ग), (2) वर्णं, क (rare), *from the vividness of the c* वर्णकीक्षासात, Sa vi Ph *you know to paint sin in the blackest c s* *धोरङ्गश्चरङ्गे पातकं चित्तिवित्तु जानासि III Pretext q v व्यपदेश IV In pl, a flag, ensign q v ध्वज

COLOUR (v t) I Lit (1) रङ्गयति (c of रङ्ग), (2) वर्णयति (वर्णं, c 10) (rare in this sense), (3) चित्रयति (चित्र, c 10) (=to paint) II To palliate, pretend q v

COLOUR (v 1) Ph *his face c ed* *तस्य पदनमारक्तं बभूव or रक्तवर्णमापिदे or भजे

COLOURABLE \ PLAUSIBLE

COLOURED (adj) Ph *red c* रक्तवर्णं (र्वा र्णं), *man/ c* नानावर्णं (र्वा, र्णं), *c people* आफिकादिदेशीयजनधर्मीलीका

COLOURING (subs) I Lit. रङ्गनम् II Fig, of style वर्णनम्
v ORNAMENT

COLOURIST चित्रकर (=painter q v not रङ्गरु which=drver)

COLOURLESS (1) अनर्णं (वा च), (2) वणहीन (ना न)

COLOURMAN रङ्गविक्रेयी or रङ्गविक्रेता (?)

COLT (1) अश्वमात्र (of a horse) (?) गदममात्र (of an ass)

COLUMN I A pillar q v साथ II Military मूँचि or
सूचिब्यूट should march : file or c दण्डव्यूटिन सूचा वा याद्यान् M
III Of a page *पाद्य

COMB (subs) I For comb (1) प्रसाधनी (2) कदनिका II
For carding wool सार्जनी (?) III Of a coal चूड़ा IV
Honeycomb q v V A valley q v

COMB (v t) सम्भारयति (सज c 10) v TO DRESS [c निवृत्तम्]

COMBAT (subs) v BATTLE CONTEST Ph sngle c इन्दुयुद्धम् close

COMBAT (v t) I To fight with q v II To oppose resist
q v

COMBAT (v i) v TO CONTEND STRUGGLE

COMBATANT I Lt योद्धा (f स्त्री) II F'g विराधिन् (f भी)

COMBATIVE युयुक्त (mfn)

COMBINATION (1) संहति to break the r c सम्मेलनमेदाय Mn II
c even of l the tngs अन्धानामपि दन्तुनां संहति II (2) समवाय, much
more the r c किञ्चन समवाय K v UNION Ph c of letters
समि c (n algebra) *समवाय

COMBINE (v) I Trans v to JOIN UNITE II Intrans
expr by the part s सहन (ता त) समवत (ता त) or मिलित (ता त)
tj'ed together to noadeit इदमभिवीक्ष्य निमित्ता वसूद्ध

COMBUSTIBLE (1) दाह्य (छा छ) (?) दहनीय (या य) Any c
n a er al (1) दाह्यम् or दाह्यपदार्थ (2) दहनम् R XIII 4

COMBUSTION (1) दाह (2) दहनम्

COME (1) आगच्छति (गम् c 1) I a n c ng अयमागतीति Mr ix
does not c [back] jet नाद्याप्यागच्छति Mr v like c here
किञ्चनमागमिष्यति h () दिति (द, c 2) c c n j c l d एतद्वि दक्ष

VI 1, (3) आयाति (या, c 2), *came to Ludhiana* बुधिविरं समायवी,
 KI 1 1 Ph *the summer season is c* निदायकावीत्यमुपागत, Ru
 1 1, *the news of his father's death is c* तस्य पिदमरणवार्ता समागता
 N B These verbs take an acc

COME ABOUT V PASS, COME TO—

COME AFTER I To go after, follow q v अगच्छति (गम्, c 1)

II To come for Ph *to come after a book* *स पुस्तकार्थमागताम्

COME AGAIN प्रत्यागच्छति (गम्, c 1) V TO COME BACK, RETURN.

COME ALONG (1) आगच्छति, (2) एति v TO COME

COME AT अधिगच्छति (गम्, c 1) V TO REACH, ATTAIN

COME AWAY I To depart q v II. To come off q v

COME BACK (1) प्रत्यागच्छति, (2) प्रत्यायाति (या, c 2), (3) प्रत्यावर्तते
 (गम्, c 1)

COME BL 1 c to gain, obtain, acquire q v

COME DOWN I To get down, descend q v अवतरति (वृ, c 1)

II To be handed down Ph *the writings of Kalidasa have c*
 1003 *कालिदासकृतपद्यस्या अद्यस्तकाशमागता

COME FORTH निर्गच्छति (गम्, c 1) V TO COME OUT

COME IN I To enter q v प्रविशति (विग, c 8) II To comply

q v III To become fashionable V FASHIONABLE (नाजम्)

COME IN FOR Ph *they did not c in for a share* *अश्रयद्वयाय

COME INTO V TO AGREE, COMPLY Ph *c into vogue* प्रचलित
 (ता, त) भवति (भू, c 1), *then they will c into my power* वयमेत्यन्ति
 मे मदा, H 1

COME NEAR I Lat अवसर्पति (धृ, c 1) V TO APPROACH II

Fig Ph *nothing ancient or modern c's near this achievement*

*उत्तमस्य वस्तु मदायि न समम्

COME OF 1 c to issue or produce from q v

*

COME OFF I To come out of निपतति (पत्, c 1) *fire came off
his eye* अल कथानु किल निपतति Ku II To be carried
through निर्गच्छति III To take place q v आपतति

CAME OUT I Lit निगच्छति, (2) निष्क्रामति v to go out II
Of the teeth etc (1) छद्गच्छति निर्द्, (गम् c 1), (2) छद्गति (इ, c
2), (3) छद्गति (भिद् c 1) *as no heard had c out अनुद्धिग्रम्य
राजिनया K* III To be published निर्गच्छति or वहिर्गच्छति v to
PUBLISH

COME OUT TO MEET OR RECEIVE (1) प्रत्युद्गच्छति (ग्म् c 1) R VIII
64 (2) प्रत्युदति (इ, c 2) (3) प्रत्युयाति (या c 2)

COME OVER I To pass over Ph *if they get an assailant like
you they will leave him and c over to you* त्वद्विग्रमभियोजनारम्भासाध्यै न
परिवृत्त त्वानेगद्यन्ते Mu iv II Of feelings etc Ph *a sudden
cl he came over him* *महसा नस्य गत भीत वभूव

COME ROUND Ph *he will c round to o r d p n on* स क्षमते परिवन्धाया क

COME UP TO I To arrive at (1) समुपगच्छति (2) समागच्छति, (3)

समायाति (1) समुपसर्पति (छप c 1) II Fg to equal q v

COME UP WITH v TO OVERTAKE

COME UPON आक्रामति (कन, c 1) v TO ATTACK

COMEDIAN I An actor q v नट II A writer *हृषीकेश

नाटकलेखक or रचयित (m) or ज्ञन् ३

COMEDY *हृषयथाननाटक (or less precisely) नाटकम्

COMELINESS v SUITABLENESS SYMPTY GRACEFULNESS

COMELY I Becoming q v II Beautiful handsome q v

सुदयन (ना न)

कञ्चीयमणि, Ku III 3 , (2) आदिशति, नि , (दिश c 8) v TO ORDER
 II To be in c of (1) अधिष्ठति (स्था, c 1), *the forces c ed by my*
father ताताधिष्ठितानां बलानां, Ve III , (2) अध्यासे (आस, c 2),
Birupalsha wanted to c the heart of the city विरुपाक्ष प्रसीदरमथा
 सिमिषाचक्रे, B XIV 16 III To govern control q v IV Of
 position expr by circum, *the house c s a beautiful c en of the*
lake *अथादृग्द्वात् सर सुन्दरसवनीकवित्तु यकते

COMMAND (subs) I Order (1) आज्ञा, *at Rama's c रामाज्ञया*, R, ,
 (2) आदेश or निदेश, *receiving their master's c भर्तुरादेशं समवाप्य*,
 K I VI 43 , (3) मामन (a stronger term), *who would transgress*
your majesty's c कौं देवस्य मामनसुद्वहदियति, Mu III , (4) नियोग
 (=direction) *by his father's c* पिनुर्निधोगात्, R XIV 43 II. The
 power to c expr by circum *putting himself in c of his*
treasury and army मत्कीयवाहनमाध्याधिष्ठितं हत्वा, D VIII v TO
 COMMAND (II) , *appoint (him) to the c of the army* अभिविष्णुर्ह
 सेनापत्ये, Ve III Control, government q v

COMMANDANT v COMMANDER

*COMMANDER I Lit (1) आशापक c of all kings सर्वभूतलभुजामा
 शापक, Mu II , (2) आदिष्ट (m). II Of an army (1) सेनानी , (2)
 सेनापति , (3) सेनाध्यक्ष III Of a vessel पीताध्यक्ष , पीतनायक ,
 and sim comp s Ph c in chief महासेनापति (used in ancient
 grants) v GENERALISSIMO

COMMEMORATE कीर्तयति, सं , (कीर्त, c 10) (?) v TO CELEBRATE

COMMEMORATION सकीर्तन (?) v CELEBRATION

COMMEMORATIVE धारक (की, क) (?)

COMMENCE (1) आरम्भते (रभ, c 1) , (2) प्रक्रमते (क्रम, c 1) v TO
 BEGIN

COMMENCEMENT (1) आरम्भ , (2) प्रारम्भ v BEGINNING

COMMENT (v t) I To entrust deliver q v अर्पयति (c of अ)
 II To praise q v प्रशंसति (प्रश c 1) III To recommend
 q v IV To present as worthy of regard expr by अभिमत
 (स त) or circum, what you say does not c to me लब्धवी नभिवन्दामि
 S₁

COMMENDABLE द्यौष्य (व्या अ) v PRAISEWORTHY

COMMENDABLY v LAUDABLY

COMMFICATION I Approbation: praise q v II Recommenda-
 tion q v III Compliments q v

COMMENDATORY I Subs v PRAISE II _u Adj expr by comp
 Pl this is c अर्धराष्ट्रपद, U

COMMENSURABLE अनुपातीय (या य) (?) [q v

COMMENSURATE I Lat अनुपातीय (या य) (?) II Proportional

COMMENT (v) I To annotate q v II To make remarks
 अनुवृत्ति (वृत्त c 1) (?) v REMARK

COMMENT (subs) I In pl, observations remarks q v II
 Annotation explanation q v

COMMENTARY I Lat (1) व्याख्या (2) उक्ति c on Manu मनुस्मृति,
 K l (3) टीका, *Pana/anu u th its c* सटीक रामायण, (4) भाष्य
 (= on ap/or sms) II Criticism q v Pl c s of Caesar
 *किष्कुरव्याख्याने

COMMENTATOR (1) व्याख्यात (m) (2) टीकाकार (3) भाष्यकार (c of
 'aphorisms')

COMMENTITIOUS काल्पनिक (की क) v FICTITIOUS

COMMERCE I Trade traffic वाणिज्य II Intercourse q v

COMMERCIAL (1) comp with वाणिज्य, (2) वाणिज्यादिपदक (का क)
C treaty *वाणिज्यद्वयमाश्रमाश्रमनिर्गमविषयका सन्धि a c nation
 *वाणिज्यपरायणा भानि

COMINATION तर्कम् v THIEF, MURDER

COMMINGLE मिश्रयति, म, (मिश्र, c 10) v TO MINGLE

COMMUNITE दूर्यदति (चूर्ण, c 10) v TO REFRIGERATE, COOL

COMMUNICATE दयते (दय c 1) v TO TELL

COMMISERATION (1) दया, (2) अश्रुपट्टा v PITY

COMMISSARIAT I The department *दीक्षदानविभाग II Com-
missariatsh p अधिकार (?)

COMMISSARY अधिकृत (?) c of force *अध्याधिकृत

COMMISSION (subs) I Perpetration q v Ph c of sin पापा
वरण K b, was caught in the c of their जीवे कुर्वन् गच्छते II
Entrusting अर्पण, सम्, III The business entrusted नियोग,
attend to your c स्व नियोगमग्न्य कुरु, Sa IV A number of per-
sons joined in an office or trust *परीक्षका (m pl) V Allow-
ance for transacting business no equiv expr by circum VI
In the army पदस (१)

COMMISSION (v) नियुक्ति (दण c 7) v TO CHARGE, EMPOWER

COMMISSIONER I In gen sense अधिकृत, a careless c अधिकृत
प्रमादी II Of a division प्रदेशपाल

COMMIT (v t) I To entrust q v अर्पयति सम-, (c of ज) c there
(prisoners) to his care तर्क समर्पयताम्, P Ph was c ted to prison
बन्धनमनीशत D II, to c to the sessions *अधिदेष्टनविचारार्पणम् अर्पयति,
to c to memory कर्मण्यं करोति, c [this] to writing *अभिनिमित्तम्, Mr
ix II To perpetrate करोति (ल c 8) to c crimes wilfully
कान्त पापानि करोति M, one who c s an offence अपराधिम् (f नी)
III To match q v

COMMITMENT to the sessions *अधिदेष्टनविचारार्पणम् For other
- senses v TO COMMIT

COMMITTEE समी

COMMODIOUS & CONVENIENT, COMFORTABLE

COMMODOUSLY & CONVENIENTLY, COMFORTABLY

COMMODOUSNESS I Convenience q & II Spaciousness q &

COMMODITY पदार्थ import & export of c पदार्थानाम् आनन्दनिर्गमि M

COMMON (adj) I Belonging to more than one (1) साधारण (ची,

थ), c property साधारणपदार्थ Da , c to many बहुसाधारण (ची, थ),

Da , (2) सामान्य (न्या, न्य) this (ge 1) is c to us and Balabhadra

एतन्मम बलभद्रस्य च सामान्यम् V p II Usual, ordinary (1) साधारण

(ची थ) c council *साधारणसभा, c elder *साधारणव्योपक c noun

*साधारणनामन् (n), (2) सामान्य (न्या न्य) 'c da is सामान्यनामिका

Sah , c never सामान्यकीलिज P II 51, c uoid सामान्यशब्द ,

N d , a c man सामान्यजन, Pa & [इनर V p] Ph c

saying जनप्रवाद, N c gender स्त्रीपुलिङ्गम्, c la: दियावार

the c people लौकिका T or प्रकृतम्, R , c sense विवेक

COMMON, IN (1) सामान्येन or सामान्यतः, but the three gens were held

in c किन्तु एतद्वय सामान्येन स्थित, Vet , (2) साधारण्येन, is c with

others *अन्येषा साधारण्येन

COMMON (subs) साधारणप्रचारभूमि V p com

COMMON PLACE I Adj सामान्य (न्या न्य) C book *सामान्यसन्निवेश

II Subs साधारणपदार्थ

COMMONAGE साधारणभूमि प्रचाराधिकार

COMMONALTY & COMMONS (1)

COMMONS I The mass of the people (1) प्रजा (f pl) (2)

प्रकृतय (f pl) (3) लोका (m pl) The House of C *प्रजासभा

A member of the II of C *प्रजासभासदस्य or प्रजासभास्य II

Provisions food q &

COMMONLY (1) साधारण्येन, (2) सामान्यतः & usually

COMMONLY ALTH सामान्यतन्मा (2)

COMMOTION चीम v AGITATION, TUMULT

COMMUNE (v i) सम्भाषते (भाष c 1) v TO CONVERSE

COMMUNE (subs) मण्डलम् (l)

COMMUNICABLE (1) देयं य, (या य) (what can be given), (2) कथनीयं (या य) (what can be spoken)

COMMUNICATE (v t) I To impart bestow q v (1) दद्यानि (दा c 3) to c knowledge विद्या दातुम्, H. (2) वितरति (वृ c 1) c d mel tat on योग वितरति, K. II To reveal q v (1) कथयति (कथ्, c 10) c [to is] the cause of your d stemper कथय किनिमित्तस्तेष्व सन्नाप Sa III v TO SPEAK (2) आख्याति (ख्या c 2) what cannot be c d आनाख्य (या य) H. v TO REPRESENT III To share q v

COMMUNICATE (v i) I To share q v II To converse q v

COMMUNICATION I The act of imparting (1) दानम् (2) वितरणम् II Conversation q v III Intercourse q v IV News q v सन्देश V Passage q v

COMMUNICATIVE v FRANK AFFABLE

COMMUNICATIVENESS v FRANKNESS

COMMUNION I Intercourse q v सत्तमं II The Lord's supper *मगीभोजनम् III A body of Christians समाज

COMMUNITY I Common possession सामान्यम् II A society of people समाज III The people in general प्रजा (f pl)

COMMUTABLE expr by ph 1 TO COMMUTE

COMMUTATION परिवर्तनम् v CHANGE EXCHANGE

COMMUTE I To exchange q v II Of punishment his sentence of death was c d to banish ent *तस्य प्राणदण्डसुश्रूष निर्वसिनमादिष्टम्

COMPACT (a) (1) सङ्घत (ता, त), सु, (2) निविड (डा ड), (3) घाद (द्वा, द्द) v DENSE

COMPACT (v t) सु सङ्घत (ता त) करोति

COMPACT (subs) सविद् (f) v CONTRACT, AGREEMENT

COMPACTLY expr by ady v DENSELY [सघेय

COMPACTNESS I Density, solidity q v सघात II Of style

COMPANION (1) सहचर (f री), *in the hand of his c spring* सहचर-
अपुङ्ग, Ku, (2) सखा (f स्त्री) (= boon c), *in the presence of her*
tu o c s सखी समधम् Ku, (3) सहचारिन् (f स्त्री) *they were c s from*
childhood and exceedingly fond of each other ती बाल्यात् पथति सह
चारिणी, परस्परमतीव स्नेहपरी P v also PARTNER, ATTENDANT

COMPANIONABLE v AFFABLE, SOCIABLE

COMPANIONSHIP (1) साहचर्यम् Ku (2) सहचरत्वम्, M n

COMPANY I Companionship q v *To bear c* v TO ACCOMPANY
To keep c v TO ASSOCIATE II An assemblage or associa-
tion q v (1) सभाज, (2) दलम् III For trading purposes
*दलम् IV Of soldiers (1) तुल (2) दलम् (?) V A ship's
crew q v

COMPARABLE (1) तथ्य (ल्या, ल्य), (2) सदृश (मी ग) v LIKE

COMPARATIVE I Not positive Ph *c less, to test* *जनापेक्षया
साधनम्, *the c advantages of this place* चत्वार्यस्यानापेक्षया
स्थानम् गुणः II In gram पदोदिकस्यातिशयोक्तक (का, ल) III
Based on comprehensive comparison *c anatomy* *विश्वव्याप्येद्
विद्यासागर

COMPARATIVELY often not expr, *c taller* द्वावीदश (f स्त्री) Im XI 2,
c lovelier पूर्वाकाराधिकतरश्च, R VIII 95 v COMPARATIVE (t)

COMPARE (v t) I To examine q v पङ्क्त्यपरीक्षते (ईच्, c 1)

II To liken q v (1) तुल्ययति (तुल, c 10) *and it is c d with*

COMPILE (१ १.) Ph. a Sanskrit dictionary ed by Taranath Bhatta-
charjya : श्रीतारानाथभट्टाचार्येण सङ्कलित (कल्, c. 1. and 10.) संस्कृतानिधानम् ;
c.d from the works of the elders : पूर्वेषां शास्त्राद्यान्नीचीपन्यास्यन् (अम,
c. 4 १, D. 8

COMPILER सङ्कलित (f श्री) (when the meaning is clear), शास्त्रान्तरिभ्यः
सङ्कलयित (f. वी).

COMPLACENCY I. Satisfaction : q. १. प्रसाद. II. Civility
सौजन्यम्

COMPLACENT * प्रसन्न (दा, प्र) १ PLEASING.

COMPLACENTLY * (1) expr. by the adj., (2) प्रमदप्रमदसा.

COMPLAIN did not c of her husband भर्तृवश्ये नावदत्, H., c ed all this
in piteous language कथयामास तन्मते खेदान् करुणभाषिणी, V. P, otherwise
I will go and c in the court अन्यथा राजकुल गत्वा निवेदयिष्यामि, P. :
V. TO REPRESENT, LAMENT, ACCUSE.

COMPLAINANT : (1) अभिवीक्षु (f क्री), (2) अर्चिन् (f नी), (3) वादिन्
(f. नी).

COMPLAINT I. In law अभिवीक्षण. II. A disease : पीडा. III.
In gen sense, (1) दुःख (= distress), (2) विन्यास (= lamentation)
Ph I have heard c.s against you श्रुते भया तवापवाद, P.

COMPLAISANCE दाक्षिण्यम्, from c towards (us) seeking your favour
प्रणयिषु दाक्षिण्यवशात्, V : v. COURTESY.

COMPLAISANT : I Of men : (1) दाक्षिण्य (दा, अ), (2) दाक्षिण्यपरवश
(दा, अ), L II Of acts प्रिय (या, य), conduct [of gentlemen]
is c प्रियमाया वृत्ति, U., with hundreds of c. language like these :
हृष्यादिभिः प्रियमते, U

COMPLAISANTLY दाक्षिण्येन or दाक्षिण्य निशेनेन * v. COURTEOUSLY.

COMPLEMENT : I That which completes : पूरक (का, क) II. An
accessory सहाय, Sah.

COMPLETE (adj.) . (1) पूर्ण (f पूर्ण), परे, स, (=full), *not c by one पक्षेनापूर्व (f पूर्ण), R. III 38*, (2) समाप्त (स, स) (=finished, concluded), *one whose knowledge is c समाप्तविद्य (य, य), R*

COMPLETE (v, t) . I. To accomplish, finish (1) समापयति, परि, (c. of आप्), (best equi) *to bring Chandrapala, who had c'd his knowledge of all arts परिसमाप्तकवर्जत्वादिज्ञान चन्द्रापीडनामेतुम्, L. ,* (2) असादयति (c of धी), *c'ing the injunction विधिम्.साय, II. v 78*, (3) अदीपयति (nomi), *c'ing what was to be done कथमग्निदयित्वा, Ku vii 29* II To make up . पूरयति, परि, म, (पूर, c 10), *he has c'd it now सदसोत्पन्नति पर्येषुपरत्, Si xvi 36*

COMPLETELY (1) सम्पूर्ण (=fully), (2) अशेषतः, and *sub comp's (= without anything left), (then) wishes are c fulfilled निरवशेष फलिता मनीरथा, Ma 1 v. ENTIRELY*

COMPLETENESS . (1) सम्पूर्णता, (2) परिपूर्णता, (3) पूर्णता

COMPLETION (1) समापन (the act) v **ACCOMPLISHMENT**, (2) समाप्ति (the state) v **END**

COMPLEX विषम (स, स) . v **INTRICATE**

COMPLEXION I Colour of the skin वर्ण, *of a darl c लज्जार्ण (र्ण, नी) Ph their c fell स स विवर्णभाव प्रपेदे, R vi 63* II Appearance q v आकार III Temperament q v

COMPLEXITY वैषम्यम् v **INTRICACY**.

COMPLIANCE (1) अनुकूलता, (2) अनुगति, (3) अनुविधायितम्

COMPLIANT I Pliant q v II Obliging (1) अनुरोधिन् (f नी), (2) अनुविधाविन् (f नी), (3) अनुगतिकुशल (ल, ल)

COMPLICATE (v) (1) विषमोक्तीति, (2) मङ्गुलीकरोति

COMPLICATION मङ्गलम् (v)

COMPLICITY (1) सहायिता, (2) सहयोगिता, (3) सहकारिता

COMPLIMENT (sub.) perh अभिनन्दनम्, *Parashurama presents*

COMPREHENSIVE * (1) व्यापिन् (f. नी) (?), (2) विस्तीर्णं (प्रां, षं) (?).

COMPREHENSIVENESS (1) व्यापकता (?) (as of definitions), (2) विस्तीर्णता (?) (= extensiveness)

COMPRESS (v. t.) स-क्षिपति (क्षिप्, c. 1.) v. TO CONTRACT.

COMPRESSIBILITY : सक्षीपणीयता

COMPRESSIBLE सक्षीपणीय (ला, ण)

COMPRESSION . सक्षीप, न

COMPRISE परिवृत्ताति (वृद्, c. 9) v. TO INCLUDE, CONTAIN.

COMRISED, BE चलेष्वसति (भू, c. 1), is c in motion समनेत्यनर्भतिष्यति,
Ta v. TO INCLUDE

COMPROMISE (v.) I. To compound *चादीपयति (पृद्, c. 10). II.

To involve सकामयति (c. of क्रम्), will c. me in this misdeed : इदम-
कार्यं मयि सकामयेत, Mr. III. To endanger ए v.

COMPROMISE (subc.) *चादीप

COMPULSION बल (= force), every thing done under c. सर्वान् बलवृत्तान-
द्यान्, N. To use c. सम्पीडयति (पीड्, c. 10), VIV v. TO COMPEL.

COMPULSORY . I. Compelling . expr. by बल or बलानुकार, c. gift.
बलाद्, M II. Obligatory expr by अवश्यम्.

CONFUNCTION अनुशय : v. REPENTANCE.

COMPUTABLE (1) गण्य or गणनीय (या, य), not c. *अगण्य (f. ण्या), (2)
संख्येय (या, य).

COMPUTATION : गणना . v. RECKONING, CALCULATION.

COMPUTE (v.) गणयति (गण्, c. 10) : v. COUNT, RECKON.

COMPADE : सहचर (री, र) . v. COMPANION

CONCATENATE अनुसंधाति (सन्ध्, c. 9) : v. TO CONNECT.

CONCATENATION . (1) सहचरता, (2) अनुसन्ध.

CONCAVE *पुटाकार (रा, र), मध्यनिम्न. (वा, य).

CONCAVITY *पुटाकारता or पुटाकृति, मध्यनिम्नता

CONCEAL (v) (1) गूढनि, तै (गू, c 1), to c your good fortune चापको
 चौभाग्य निगूढितम् V II, I climbed up a tamarind tree and laj c ed
 निचाउचमारुह्य गूढतदुरकिडम् D IV, (2) गोपयति (गुप c 10), if it is not
 a subject to be c ed न चीतीचमखि, D II, (3) प्रच्छादयति (c of छद्),
 and those who c it (stolen property) ये च प्रच्छादयन्ति तान्, Kai
 V TO COVER, (4) निहृते (हृ, c 2) (=to keep back the truth),
 desirous of c ing from the mistress देव्या निह्रीतमिच्छु, Mu, (5)
 छीयते (छी, c 4) (=to be c ed), have now c ed yourself in the mine
 चदेऽधुना छीयते, Vc

CONCEALER (1) गूहक, नि, (2) मोह, न, (m), buyer, receiver, and c.
 of stolen property चीरितद्रव्याणां केवा यहीता सहीता च, Vi

CONCEALMENT (1) गोपनम्, न, (2) गुह्यम् नि, (3) प्रच्छादनम्, (4) निहृत,
 अपहृति (of facts) In c गुह्यम् v PRIVATELY

CONCEDE I To allow q v अनुमन्यते (नम् c 4) II To suffer
 to pass सनते (सम् c 1) v TO ADMIT

CONCEIT I Conception q v II Fresh, fancy q v III
 Self-c अभिमानम् v VANITY IV Opinion q v Ph to put
 any one out of c with विरुध्यति (रु, c 10)

CONCEITED अभिमानिन् (f मो) v VAN PROUD

CONCEITEDLY (1) अभिमानम्, (2) साहसारम्, (3) साटीयम्

CONCEITEDNESS अभिमानिता v VANITY

CONCEIVABLE भाव्य (या, यं) or भावनीय (दा, यं) वि, fortitude whose
 power is not c चैर्ममभिभाव्यदेव, Kl v COMPREHENSIBLE

CONCEIVE (v) I To c a child रमे दधति or धत्ते (धा, c 3) or धारयति
 or धरति (ध, c 10 and 1), to c by/ta तस्याग्ने दधति (after R) Ph
 and the Queen of Bees c ed a daughter कानिराजस्य पद्माय रमे कन्या
 धीन्, V P v PREGNANT II To form in the mind भावयति, वि,
 (c of भू), c ing the fruit of every substance भावयित्वानिपतौ नवैभवावा,

K. : v. THINK, DESIRE. III. To imagine * q. v. : *सम्भावयति* (c. of मू), *who would c. that king Chandragupta would sell ornaments* : मौये भूषणविक्रयं नरपत्नी की नाम सम्भावयेत्, Mu.

CONCENTRATE : I. To bring together : *समाहरति* (ह, c. 1.). II. Of the mind : expr. by adj. . *एकाग्रचित्तः* (ता, त'), *अनन्यमनस्तः* (स्ता, स्त'), etc.

CONCENTRATION . I. Bringing together : *समाहारः*. II. Of the mind : (1) *एकाग्रता* ; (2) *अनन्यमनस्कता*.

CONCEPTION : I. The act of conceiving (offspring) : (1) *गर्भाधानं* ; (2) *गर्भधारणं*. II. Formation in the mind : *भाषना*, वि., : v. IMAGINATION.

III. The faculty of c. : *धीः* : v. UNDERSTANDING. IV. Notion, idea : q. v.

CONCERN (subs.) : I. Affair, business : q. v. : *व्यापार*. II. Care, anxiety : q. v. : *चिन्ता*. Ph. *with much c.* : *सीदेन*, Mu. III. A firm : *सम्प्रदाय*. (?).

CONCERN (v.) : I. To affect the interest of : Ph. *this c.s you* : *भवत्सम्प्रादयं व्यापारः*, H. II. To make interested in : expr. by verbs : *चिन्तयति* (चिन्, c. 10.) (= to think) or *अवेचते* (ईच्, c. 10.) (= to look after). III. To make uneasy * expr. by adj s : *उद्विग्नः* (या, य), *उत्सुकः* (का, क'), or *व्ययः* (या, य').

CONCERNING (prep.) :—*विषय*. (या, य') : v. ABOUT (III).

CONCENT (v.) : *सन्तयति* (सन्, c. 10.), *well c.ed measures succeed* : *सिध्यन्ति कार्योपि सुमन्त्रिणानि*, B. : v. TO DEVISE, PLAN.

CONCERT (subs.) : I. Agreement . q. v. : *ऐक्यं*. II. Harmony : q. v. III. A musical entertainment : *सङ्गीतं*.

CONCESSION : I. The act of conceding . (1) *अनुमोदनं* ; (2) *अनुमतिः*. II. A boon : q. v.

CONCH : I. A shell * *शङ्ख*. II. A Bahamite : **शङ्खः* ; *बाहमनसिन्* (f. नी).

CONCILIATE (v) (1) अनुश्रययति (वज्र c. 10), (2) प्रसादयति (c of सह)

CONCILIATION (1) अनुश्रयन , (2) प्रसादनम्

CONCILIATORY (1) अनुश्रयक (का, क), (2) प्रसादन (नी, न)

CONCISE I As applied to language (1) संक्षिप्त (ता, त), Si II 24 ,

(2) लघु (f धी) (= terse) Si II 23 II As applied to writers

etc expr by the above *he is a very c writer* तस्य भाषासिद्धिचिन्ता

CONCISELY (1) संक्षेपत \ BRIEFLY ; (2) संक्षेपतम् \ TERSELY

CONCISENESS (1) संक्षेपता , (2) संक्षेप, Lx XI 33

CONCLAVE I A private assembly वृद्धसभा II Of cardinals

*रौप्यरूपमिवन्मृदा सम्रा

CONCLUDE (v) I To shut up q v II To include q v III

To infer, guess q v भावयति (c of अ) IV To finish q v

समापयति (c of आ) Ph when he c'd वचस्यमस्ति तद्विन् Ku : 53 ,

to c a treaty सन्धिं करोति or विदधाति (धा, c 3), H V To

decide q v अवधारयति (ध c 10), K

CONCLUSION I End q v (1) समाप्ति, c of a song गीतसमाप्ति,

K , (2) अवसान, at the c of Sunanda's speech सुन्दरावसानासन्ति R

II Decision, determination q v (1) अवधारणा , (2) निर्णय ,

come to a c निर्णयम् आसीदिति, N III Inference q. v अनुभव ,

K IV Logical c - (1) निवृत्तम् N d , (2) निर्वय , N d

CONCLUSIVE अवश्यता (वज्र, वज्र) (=irrefutable q v)

CONCLUSIVELY (1) expr by adj , (2) निर्वय (=certainly)

CONCLUSIVENESS अवश्यता or अवश्यनीयता (=irrefutableness)

CONCOCT (v) I To digest q v II To ripen q v III

To devise, contrive, plot q v

CONCOCTION I Digestion q v II Contrivance q v.

CONCOCTIVE पाचन (नी न) v DIGESTIVE

CONCOMITANCE सह (with gen) , often expr by sam सह (=with),

- CONCOMITANT (adj) (1) आनुषङ्गिक (की क) (2) सहवर्तिन् (f जी)
- CONCORD I Union q v एकाम II Compact q v III
In gram (1) चत्वर सन् (2) योजना *re sole c* व्यवहितयोजना
Da IV Harmony q v ऐक्यम्
- CONCORDANCE I Agreement q v II A glossary निर्घण्टु
- CONCOURSE I A crowd q v जनसमूह II A collection
समवाय
- CONCREMENT (1) सहति (2) सहात *hard b/c* सहातकठिन (ना न)
K
- CONCRETE (adj) I Un t e l i n g r o w i l (1) सहत (ता त) (2)
सहातन् (f ती) II Not abstract perli स्थूल (ला ल)
- CONCRETE (subs सहनपदार्थ)
- CONCUBINAGE विना विवाहेन सहवास
- CONCUBINE सपत्नी
- CONCUPISCENCE काम v LUST
- CONCUPISCENT कामुक (का क) v LUSTFUL
- CONCUR I To agree q v अभ्युपगच्छति (गम् c 1) II To
assent अनुमन्यते (मन् c 4)
- CONCURRENCE I U o n q v II Agreement consent q v
सम्यति Pl *re sole c of (m)j no tier* अननमोदिता माता K
- CONCURRENT I Concomitant q v II Equal q v समान
(ना न)
- CONCURRENTLY (1) सममेव *Lu iv 22* (2) सहैव K *xiv 56*
- CONCUSSION सधौम v AGITATION SHOCK
- CONDEMN (v t) I To censure q v निन्दति (निन्द c 1) II
To pass sentence दण्डयति (दण्ड c 10) or दण्ड करोति or दण्डम्
आज्ञापयति (c of आ) Mu Ph *c to death* बध्न् आदिशति (दिश्
c 6) P

CONDEMNABLE (1) दण्डार्ह (दां छं) (=deserving of punishment) (2)

निन्द्य (न्या न्य) (=censurable)

CONDEMNATION I Censure ग व उपायश्च II Judicial

अपराधनिर्णय anishan compa (2) दण्डप्रणयनम् (=passing sentence)

CONDEMNATORY अपराधगदिन् (f नी) (?)

CONDEMNER अपराधगदिन् (f नी) (?) & CENSURER, REUSHER

CONDEMNATION I The act सङ्गनम् (?) II The state संदति

III Of stile परि समाहार

CONDENSE I Trans सङ्गति (इन् c 2) II Intrans सङ्गति (ता

त) भवति (भू c 1)

CONDENSER *सङ्गतियन्म्

CONDESCEND प्रसीदति (सद् c 1) (=be pleased) c to a use yourself

in the so then regions प्रसीदन्तु मयस्वतीदु R vi 64 TO YIELD

VOUCHSAFE

CONDESCENDING दक्षिण (ता न्य) (=complaisant) & COURTEOUS

CONDESCENDINGLY धन्य (मा न्य) भूता दक्षिण

CONDIGNATION (1) दक्षिण्य (=complaisance), (2) प्रसाद (=favour)

CONDIGN यथाहं (दां छं) & SUITABLE TO DESERVE

CONDIGNNESS यथाहता & FITNESS

CONDIMENT उपस्कार

CONDITION I State predicament (1) दशा very bad c of the

tan's दीर्घिकाया सदुर्दशा Ku that (body) is reduced to this c

सन्दिग्धतमोदशा दशा Ku xv 6, (2) अवस्था in all c's समावस्था

Me ii 47 II Stipulation (1) समय (2) अभिसन्धि I will give

it back on one c एकेनाभिसन्धिना प्रत्यपशामि Sa III Quality pro

perty ग व

CONDITIONAL I Lt (1) समयवृत्त (आ ता) (2) साधिसन्धि (mfn)

II In gram विकल्पद्वय (ता क)

CONDITIONALLY (1) समद्वर्त्तकम् (2) शान्तिसन्धि

CONDOLF (१) शोचति (शुच c 1) V TO GRIEVE

CONDOLENCE समदुःखता V also GRIEF

CONDONATION क्षमा V FORGIVENESS

CONDONE क्षमते(क्षम c 1) V TO FORGIVE

CONDUCE TO OR TOWARD (1) वदैवति (c of वृध) (to increase) (2)
आवहति (वह् c 1) (=to bring about) (3) जनयति (c of जन्) (to
produce)

CONDUCTIVE (1) आरह- (हा ह) in comp c to *serve* शोकावह (हा ह)
(2) कर (री र) n comp (producing) c to *good* हितकर (री र)

CONDUCT (ubv) I The act of leading expr by verb II
Management guidance q v III Skillful guidance कौशलम्
IV One who c s expr by verb V Behaviour (1) व्यवहार
(2) हति or हत्तम् *by your c* तद् वचन P (3) पिता or पितृत्तम् *his
brother's c* भावचरितम् P

CONDUCT (१ t) I To lead (1) नयति (नी c 1) c (*ve*) to *my re-
sidence on a ne c clo* । नय मां नयन वसति पयोधुषा V (2) प्रापयति
(c of आप) *to conl ct n stresses to the res lences of the r lo ers*
कामिनां वसति प्रिय प्रापयितुम् Ku iv ii (a) पनयच्छति (गम् c 1)
(to accompany) Mr II To direct control q v III
To manage q v निर्गहयति (c of वह) IV To believe q v
(1) आचरति (चर c 1) (2) व्यवहरति (हृ c 1)

CONDUCTOR I A leader guide q v नायक II Of heat etc
*प्रवाहक

CONDUIT प्रवाही V CANAL PIPE

CONE I A solid महु (१) सुविबन्धितम् K 1 II A cone-
shaped fruit *महु

CONY OR CONY मयक (१)

CONFABULATE : सं कथयति (कथ्, c. 10) ' V. TO CONVERSE.

CONFABULATION : मन्त्रणा : V. CONVERSATION.

CONFECTION : *शर्कराफलदादि (comp. शर्करीदकम्, Bha. 1).

CONFECTIONER : (1) आपूपिक* ; (2) पिष्टकाजीव ; (3) मिष्टकार.

CONFECTIONERY : (1) मिष्ट (=sweetmeat) ; (2) पिष्टकः (=cake).

CONFEDERACY : I. A league : सन्धिः. II. The states bound by a league : सन्धिवद्धराष्ट्राणि (n. pl.) (?).

CONFEDERATE : I. Adj. सन्धिवद्धः (दा, द'), सहन (ना, त) (=combined). II. Subs. : मित्र' (=ally).

CONFEDERATION : V. CONFEDERACY.

CONFER (V. t.) : (1) सवदति (वद्, c. 1.) : V. TO CONVERSE ; (2) सन्वदति (सन्, c. 10) V. TO CONSULT.

CONFER (V. t.). वितरति (वृ, c. 1.), to c. *knowledge* : वित्तो वितरति, U. V. TO GIVE. C. a favour * अनुग्रहाति (वद्, c. 9.) V. TO FAVOUR.

CONFERENCE : संवाद, Mah. V. CONVERSATION.

CONFESS : I. To acknowledge ग.व. : (1) स्वीकरीति ; (2) प्रतिपद्यते (वद्, c. 4), and he himself c. *ed* it : स्वयम् प्रतिपन्न, Mr. x. II. To disclose, reveal : ग V. : प्रकामयति (c. of काम्).

CONFESSEDLY : अममग्म् (=undoubtedly) : V. AVOWEDLY, & DISCREETLY.

- CONFIDENCE I Reliance (1) विश्वास *to give to birds c* विश्वासाय
विहङ्गानाम् R 1 51 *raising c* विश्वासपद (दा द) B vi 80 (2)
विश्व *an object of c* विश्वविद्यानम् K Pl *had so much c in her*
तया तस्या विश्वसु Ku v 15 विश्व अयम् Mn *to inspire w th c*
विश्वासयति (c of दत्त) II *to do evil to one wlo has p t c* विश्वे
पापमाचरति II *order i s u th c i hat is to be done* विश्वमादि
श्रुता कर्तव्यम् K II Solfe प्रगल्भ्य or प्रगल्भता hi xvi 21
- CONFIDENT I Having confidence विश्वासिन् (f नी) II Boll
imp dent q v प्रगल्भ (महा लभ *To be c of* निश्चिन (ता त) मन्त्रा
is c of vector जय निश्चितमन्त्रे v CERTAIN
- CONFIDENTIAL I Enjoying confidence (1) विश्व (f ला) (2)
विश्व (f ला) (3) आश्र (f मा) *i th some c prates* कतिपयामराज
पुत्रपरिव्रज K II Private secret Ph c tall विश्वभालाप H
in all c matters सर्वविश्वम् F
- CONFIDENTIALLY (1) विश्वसम् (2) विश्व K v PRIVATELY
- CONFIDENTLY I Bolliv firmly q v प्रगल्भम् II Confiden
t ally q v
- CONFIDING (aly) (1) विश्वासभाज (nfn) (2) विश्वासभुज (mfn) V
anl s m comp s
- CONFIRMATION आश्र व FICURE
- CONFINE (s bs) सीमा v BOUNDARY *on the cs of* पयनस्य
(स्या स्या)
- CONFINE (v) v TO FORDER
- CONFUSE (v t) (1) कण्ठि अत्र नि (कथ c १) *who ld be c d in the*
Jal आरके निरोद्ध्या D i (2) संयच्छति (यम् c 1) (= to c
tighly) *c d in iron* नियच्छयत (ता त) Rv *who ld c her in the*
Jo s मय्या वासयच्छति M (3) वध्नाति (यम् c 9) (= संयच्छति)
Pl *c d th n selves to the bo n lar es of the r d s ons* द्रविभागसीमा

न अतीव R V TO TRANSGRESS, to be c'd (i e in child bed)

वासन्नप्रसूता P

CONFINEMENT I Restrunt q v II Imprisonment (1)

निरीष न, अव (2) बन्धन (c by tying), putting in c बन्धने बिधा,

D r III In childbirth प्रसूताप्रा (?)

CONFIRM I To make firm दृढयति (nomi) or दृढीकरोति, to c it

still more दृढवरीकृत्य D III v TO ESTABLISH II To ratify

q v III To c Christians *प्रतिपादयति (c of पद)

CONFIRMATION I Establishment q v दृढीकरणम् II Ratifica-

tion q v III Of Christians *प्रतिपादनम्

CONFIRMATORY i e serving to confirm expr by verb

CONFIRMED (adj) (1) दृढ (डा ट) v FIRM, (2) स्थिर (सि ट) v

CONSTANT

CONFISCATE Ph the king should c the property निम्नान कारयेन्नृप ,

the whole property should be c'd सर्वसत्तारमर्हन्ति M ix 231

and 247

CONFISCATION सर्वसत्तारणम् and sim comp^a

CONFLAGRATION दाह, c of Tipura विपुलदाह, Ki v BURNING

C in a forest दावानल, Li

CONFLICT (sub) I Contest q v विरोध II Opposition (1)

विरोध, c of two S writs अस्तीर्विरोध, Y . (2) विप्रतिपेध, c of the

two duties द्यौ कार्ययोर्विप्रतिपेध, Si II 6

CONFLICT (v) v TO CONTENT, CLASH C'ing विरुद्ध (वि ट)

CONFLUENCE I Of rivers (1) मङ्गल , (2) सम्मेल this is the c

of the two great rivers अयमयो महानयो सम्मेल, Mn iv , (3)

सौम्यवित्कर (poet), P viii 95. II Concourse q v

CONFLUENT सङ्गमहन् (f जी) (?) [v TO COMPLY, OBEY

CONFORM I Trans v TO ACCOMMODATE, SUIT. II Intrans

- CONFORMABLE** I Suitable like q v अनुप (पा प) II
Compliant अनभिवादिन् (f नी)
CONFORMABLE अनुपपन्नम् v ACCORDANCE WITH IN
CONFORMATION I Agreement q v II Form q v आकार
CONFORMITY v AGREEMENT In c with v ACCORDANCE WITH
 IN
CONFUSED I To mix and confuse expr by मन्वते (मन् c 4)
as ignorance of distinctions as impartially अविम्वदन्ना पक्षपातित्वमिति
 मन्वत Pb c ng (lit coupl ng) *truth and falsehood* सत्याद्वय
 मिथनीकृत्य S II To perplex q v आकुलीकरोति (ह c 8)
 Pl *being cel* समग्रमम्, v III Torum q v अन्विदति
 (हिंद c 1)
CONFUSEDLY अव्यक्त v EXCEEDINGLY
CONFRATERNITY v FRATERNITY
CONFRONT I Lt (1) सम्मुखयति or अभिमुखयति (nom) *to c the*
Lord ईश्वरमभिमुखयति K (2) सम्मुखीकरोति or अभिमुखीकरोति M n
 II To oppose q v
CONFUSE I To mix wrongly सङ्करति (हृ c 6) v TO MIX.
 II To perplex q v आकुलीकरोति
CONFUSEDLY I With bewilderment समग्रमम् II With
 out order अक्रम विहाय
CONFUSION I Irregular mixture सङ्कर c of castes वपसङ्कर
 Kal II Tumult disorder विद्व when the duties prescribed
 by the Vedas and S rits : ll be in a state of great c श्रीतद्ध्यातधर्मे
 विद्वरमव्यक्तमुपगत v p Pl n the c (ie n the crowd) सङ्कले D
 III Bewilderment (1) समग्रम् (2) वैयचयम् (from shame) Ra.
 IV Run defeat q v
CONFUTATION अग्रहणम् v REPUTATION

CONGUTE : (1) लघुयति (पण्ड, c. 10) : v. TO PERUTE ; (2) सत्तर हरति (इ, c. 1), Ki. or निदत्तरीकरोति, M. n. (= to put to silence).

CONGUAL (१) I Transv. चनीकरोति (इ, c. ३.). II. Intrans. . चनीभवति (मू, c. 1), *ced snore* : चनीभूमी दिग., M. n.

CONGENDER : सजातीय (य, य).

CONGENIAL : I Kindred . एकप्रकृति (mfn.) (?). II. Suitable : १. अनुदय (पा, प).

CONGENIALITY एकप्रकृतित्वम् (?). [जन्माश्रयता.

CONGENITAL : सङ्ग (जा, ज), expr. by जन्म (n), c. *blindness*

CONGER the sea-eel : समुद्रकुचिका (?).

CONGERIES राशि v. HEAR.

CONGESTION : *रक्तसङ्घ : श्रोणितसङ्घाहार .

CONGLOMERATE, -D विच्छिन्न (ता, य).

CONGLOMERATE (v. t) : क्षुभीकरोति.

CONGLOMERATE (subs.) स्रुप : v. MASS.

CONGLUTINATE : v TO CEMENT, GLUE

CONGLUTINATION : सन्धि. v. UNION.

CONGRATULATE : अभिनन्दति (नन्द, c. 1), *cd by the nuns* तापसीभिरभिनन्द्य राजा, Sn. N. D. Often expr. by दिष्टा (lit by luck), *I c. you on having such a boy as the gentle 'Rama'* दिष्टा वर्षति यदीदमस्ते पत्नी रामभद्रः, V1, *we should c. ourselves that the king has returned to the city* दिष्टा राजा प्रतिनिहन्ती नगरम्, V.

CONGRATULATION : अभिनन्दनम् (?) To offer c : v TO CONGRATULATE.

CONGRATULATORY अभिनन्दकः (का, क) (?)

CONGREGATE I. Intrans. . समागच्छति (गम्, c 1.) v TO ASSEMBLE

II Trans समाहरति (इ, c 1) v. TO COLLECT.

CONGREGATION : I. COLLECTION १ v. समाहार. II An assembly : १ v. . समाज .

CONGREGATIONAL सामाजिक (की क) (?)

CONGRESS महासभा

CONGRUITY सङ्गतता C (of a sentence, आकाङ्क्षा, Ki

CONGRUOUS सङ्गत (ता, त)

CONIC, AL *शङ्काकार (रा र) C section *शङ्कुखण्ड.

CONJECTURAL (1) वैतर्किक (की क) (rare) आनुमानिक (की क)

CONJECTURE (subs) (1) वितर्क, *your c is right* उपपन्नस्य वितर्क, V ,
(2) ऊह or ऊहा (= guess), (3) ग्रहण (= apprehension), (4) अनुमान
(= inference)

CONJECTURE (v) (1) तर्कयति वि, (तर्क, c 10), *which do you c [to be Sakuntala]* त्व दास्य कतसां तर्कयसि Sa vi , (2) ऊहते (ऊह, c 1)
c d th st the j were d vol of hostile feelings आँहिट तान वीतविहङ्गुडोन्
B III 49

CONJOIN सयोजयति (युज c 10) v TO JOIN

CONJOINT मङ्गल (ता त) v UNITEDLY

CONJOINTLY (1) *exp l v 1ly b it c* सहताम् H , (2) सम्भूय, *all c* सुखे सम्भूय Mat v TOGETHER

CONJUGAL Ph c *lov* दम्पत्यो प्रेम, *transgression of c duties* दम्पत्यो
परस्पर धर्मव्यतिक्रम K b , *c fidelity* अश्रमिचार, K b v CHASTITY

CONJUGALITY (1) दाम्पत्यम्, (2) मयीम (= union)

CONJUGATE (v) Ph c भू *is the* छिट मूधावीर्जितस्पर्श (n 11) इति
वद etc v TO SAY

CONJUGATION I The act धातुरुपाख्यानम् II A class of verbs
शब्द III A scheme धातुरुपादर्म

CONJUNCTION I Union q v II In gram संयुक्तार्थकमव्ययम्
III In Astro योग, स, *planetary c* दृश्योयोग, Sa

CONJUNCTIVE I Connection q v II Occasion अन्तर

CONJURATION I An entreaty q v II Enchantment q v
इन्द्रजालम्, *to practise c* इन्द्रजालमाचरति, K III Magic q v

CONQUEST I The act जय, वि v VICTORY, SUBJUGATION II

That which is conquered expr by जित (ता, त)

CONQUANTINITY समीचता सनामिता

CONSCIENCE no equiv *सज्जानम्

CONSCIENTIOUS *सज्जानिन् (f नी) v UPRIGHT, JUST

CONSCIENTIOUSLY *सज्जानेन, अमायदा (=sincerely)

CONSCIENTIOUSNESS *सज्जानिता, धार्मिकता (=piety), अयदायदाता
(=uprightness)

CONSCIOUS I Possessing cness चेतन or सचेतन (ना न) even
by (those) who are not c विचेतनैरपि Ku II Aware, sensible
expr by the verbs जानाति (घा c १) वसि (दि c 2) etc (=to
know q v), though c is able to control the organs जानानाञ्जमन्वी
करवानाम् K wh ch ore can only be c of ससदय (घा घ, K

CONSCIOUSLY (1) जानाम् (2) जानत, (3) जानपूर्वम्

CONSCIOUSNESS I Scisation चेत or चेतनम् dep r i t e r of c
तत्प्रादेतनां नकार, K, (2) सज्जत, to restore c रुज्जो दादयति K II
Kledge (1) जानम् (?) उपपत्ति

CONSCRIPT I Subs v RECRUIT II Adj पञ्चरीपित (ता त)

CONSCRIPTION वक्ष्यमुद्यानम् D unls m comp s

CONSECRATE (1) प्रतिष्ठापयति (c of स्था) (of idols, etc) Mat, (2)
पवित्रीकरोति or पवित्रार्पति (=to make c cred), will c my language
मदिर पवित्रयिष्यति K I r

CONSECRATE D (adj) v SACRED, HOLY

CONSECRATION (1) प्रतिष्ठापनम् V m, (2) better by verb ? [पक्षय

CONJUNCTIVE expr ly alv अनुज्ञाप for sine c s ars अनुज्ञाप

CONJUNCTIVELY अनुज्ञाप

CONJUNCT (*sub) सम्प्रति to join a 3our c तस्य सम्प्रतिनिधिरनुम्, I II
as, sells without the c of the owner साम्यसम्प्रती विप्रोक्षते, M

CONSENT (v) (1) सम्मति ददाति (दा c ३), (2) सम्मत (ता त) भवति

Ph *I c to what has been written above* कथं नै मदीयपरि लिखितम् Y

CONSEQUENCE I Result effect q v कदम् *of evils* अनिष्टफल
(ता त) Mu Ph *in c of v for account or, on the c of which*
was तत् or यत् II Logical निगमनम् III Importance Ph
of no c निरवयव (का क), a matter of great c मुख्य, doing what
is of little c यन्निश्चयकारिणा K

CONSEQUENT (adj) v ATTEMPTANT C to v AFTER

CONSEQUENT (subs) I In Log c निगमनम् II Of ratios परि
अन्त

CONSEQUENTIAL I Lat अलुपन्निक (की क) II Pompous con
ceded q v

CONSEQUENTIALLY I Log cally q v II Eventually q v
III In a regular series अनुक्रमेण वीर्यापद्धेय IV Pompously,
concededly q v

CONSEQUENTIA अन्त, c *the below or of men is the same as of (lower)*
at this अन्त समान् पद्मादिनि पुद्गलात् व्युद्गात, S Y THEREFORE

CONSERVATION यत्ना v PRESERVATION

CONSERVATIVE (subs) *नवविदेविन् (f ची), क्षितिपात्र (ली ल) C
inistry *नवविदेविन् विरमय्यत्तम्

CONSERVATOR (1) रक्षक (2) पाल in comp c of a forest वनपाल
v PRESERVER

CONSERVATORY *मनुजगाला

CONSERVE I Verb रक्षति v TO PRESERVE II Subst v RES
ERVE

CONSIDER I In gen sense (1) विचारयति (c of चर्) *if it is c ed*
this quelling of life [by windows] is selfish अथ हि विचारणीयादि कार्यं
या प्राक्पक्षेणोदीयेत् K (2) विचर (व) गति (गन्, or घृ c ६) *without*

he sayings of Manu and others मन्नादिसारात्मविम्व, Da , (3)
आलोचयति, सम्य, पर्या, (लोच, c 10), cing their (comparative)
importance and insignificance तेषामुक्तवृत्ताय पर्यालोच्य, K b , (4)
विलम्बति, परि, ति स, (विन, c 10), (= to think of), cing the painful-
ness of a fiction विनादित्यादु खना वेदस्य, K , (5) समीचते (इष, c 1)
 (= to look at), *age is not c ed among elders in virtue* न धर्म्यदेव
 वद समीचते Ku II To regard think मन्यते (मन्, c 4), *one who*
c s himself learned पश्चित्तमन् न्या न्य), B

CONSIDERABLE I Respe table q v II Moderately large
 अनन्व (न्या, ल्य), *a c force* अनन्व वलम D v MANY, LARGE

CONSIDERABLY वलवत्, Sa v MUCH EXCEEDINGLY

CONSIDERATE (adj) I Mindful of the feelings or rights of
others no equiv सदय (या, य) (= k nd), enjoyed in a c manner
 सदय वृत्तुति, R II Circumspect समीचाकारिन् (f ची), विम्वकारिन्
 (f ची)

CONSIDERATELY I With due regard to others सदय (= kindly)
 II Circumspectly (1) विम्व (2) समीचा

CONSIDERATENESS I Thoughtful kindness दया (?) II Pru
 dence समीचाकारिता

CONSIGN V TO ENTRUST, DELIVER, SEND

CONSIGNMENT (1) प्रेषणम् (=sending) (2) समर्पणम् (=delivery), (3) निक्षेप (=depositing)

CONSIST I To subsist q v II To be consistent v CON-
SISTENT III To c of Ph on what it stands and of what it c s
of यदाचार यदात्मकम् V p the sciences of astronomy c s of three
branches जीति शास्त्र खल्वयथाचिन्तितम् V m , the Gayatri (metre)
c s of 24 syllables अनुविंशत्यक्षरा गायत्री, Up v cING OF IV
To c in Ph perspicuity c s in clearness of meaning चर्चद्वैम
खामा प्रसाद, Kav , grace c s in picturesqueness of language
चरित्रवैचित्र्यमात्रमायुर्वेग Kav

CONSISTING OF (1) मय (यै य), food c of water, fruit, and roots
जलफलमृदमयेषुाहारिषु K Ph an army c chiefly of elephants
शस्त्रिप्राय सेनै, Ra , (2) आत्मक (आ, क), in beings c of five [ele-
ments] यजामतेषु भूतेषु B p (3) in some cases by deriv c of
five elements पाञ्चमीशिक (की, क)

CONSISTENCE, CONSISTENCY I Firmness stability q v सैर्यम्
II Combination q v III Congruity सादृश्य IV Thick-
ness q v

CONSISTENT I Congenious सद्गत (ता त) II Firm, solid q v

CONSISTENTLY (1) सद्गते, (2) नसम्बन्ध

CONSISTORY धनमन्त्र (?)

CONSOLABLE (1) आश्वासनीय (वा य) (2) मा(सा)न्वनीय (वा य)

CONSOLATION (1) आश्वास , (2) सुभाषाण , (3) मायन or मायन, वा
Tug c c 1 TO CONSOL

CONSOLATORY I Adj (1) आश्वासक (सिहा मक), (?) श्रीकापनी
दमनिपुण (वा च h II Subs मायनम् उप, with m l l c c
मदनिपुणमायनम् h

CONSOLE (v t) (1) आश्वसयति सम (c of सम) K (१) आ(सा)न्ययति
उप चमि (शान्त or साद c 10) B (2) अभ्युपपद्यते (पद c 4) to c
Pats रतिनभ्युपपद्यते Ku iv 25 , (3) प्रकृतौ व्यापयति (c of व्या) (= to put in natural state) R

CONSOLE (subs) निवृद्ध (?)

CONSOLEY य (या य) आश्वसयति v to CONSOLY

CONSOLIDATE (1) सहान (हन् c 2) (2) दृढीकरोति (= to make firm)

CONSONANCE I Of sounds साम्यम् II Suitableness q v
योग्यता

CONSONANT (adj) I Accordant सम (सा म) II Suitable, con
sistent q v

CONSONANT (subs) (1) व्यञ्जन or व्यञ्जनरूपम् (2) हल (according to the
arrangement of Pan n) *ending na c* हलन् (f ला)

CONSORT (s bs) e l husband or wife q v

CONSORT WITH v ASSOCIATE WITH

CONSPICUOUS I Man fest q v प्रकाश or सुप्रकाश (या य II
Prom nent, great q v उत्कृष्ट (टा ट)

CONSPICUOUSLY स्पष्टम् v PLAINLY REMARKABLY

CONSPICUOUSNESS I Lt प्रकाशता II Eminence renown q v

CONSPIRACY (1) कुचक्र (- cabal) (१) उपजाप (plot)

CONSPIRATOR (1) कुचक्रिन् (f श्री) (2) उपजापक (f पिका)

CONSPIRE (v) I To plot q v उपजपति (ह्न् c 1) II To
combine agree q v

CONSTABLE (1) रविन् (m) (= watchman) (१) नागरिक (- mun c pal
c ?) D II Lord l gh c *नट्टाभ्युपायक

CONSTANCY I Firmness (1) छैदी or स्थिरता (१) निश्चलता II
Of mind रवेदी v FORTITUDE PERSEVERANCE

CONSTANT I Firm (1) स्थिर (रा र) *ny entire fort ne ss c* स्थिर

मम सर्वसम्पत् S (१) अवल or निवल (ता त) *regard for dependents is not c* चक गौरमाश्रित्य Hu (3) अवस्थित or अवस्थित (ता त) (rate) *lost for no use is not c* मम दयित्वाद्यनश्लितम् Hu IV 28
II Continuous q v सतत (ता त)

CONSTANTLY I Firmly (1) स्तिरम् (2) अवलम् II Continuously perpetually q v सततम् *It is of truths as you mind तत्त्व विनाय सत्यं चित J*

CONSTELLATION राशि c of the lion सिंहराशि

CONSIDERATION सहाय V TERROR ALIEMENT

CONST RATE (1) नद्यति (नद्य c १) (2) अवद्यति (नद्य c १) (3) अवद्यति वि (नद्य c १) (4) नद्यति वा (नद्य c १) N B These verbs take as their acc मलम् पुत्रीषम् etc O: g v COSTI R (1)

CONSTITUTION (1) बद्धविक्रता and sam comp s Sr (2) विद्वत् Sr

CONSTITUENT (adj) Ph c post साधनम् v ELEMENT

CONSTITUENT (subs) I An elector q v II A component q v

CONSTITUTE I To enact establish q v II To appoint deputate q v III To form compose Ph *after deciding what c as a poem काव्यस्वरूपं निरूप्य Kav clearness of meaning c as per spculy अवर्षेन चालसा प्रसाद् Kav body or calik loes not c man hood न वपुर्वैतु वा पुंस्यूलम् D*

CONSTITUTE OF I Formation q v II Natural condition temperament प्रकृति III Government परक तन्त्र

CONSTITUTIONAL I Inherent in the constitution स्वाभाविक (की क)

II Regulated by a c Ph c government *व्यवस्थिततन्त्रम् c law *व्यवस्था [Lawfully q v

CONSTITUTIONALLY I Naturally (1) प्रकृता (2) स्वाभाव II

CONSTRAINS (v) I To compel q v कपीडयति (पीड c 10)

II To restrain q v III To compress q v

CONSTRAINT I Compulsion q v II Restraint q v

CONSTRIC (v) सङ्कोचति (जघ, c 1) v TO CONTRACT

CONSTRUCT (v) निर्मिणीते (मा, c 3) v TO BUILD, MAKE

CONSTRUCTION I Making निर्मापन् II Form q v III
Of a sentence (1) अन्वय , (2) सम्बन्ध (3) योजना IV Sense,
meaning q v अर्थ

CONSTRUCTIVE perh फलाघ, c treason *कलाधराजटोह

CONSTRUE (v) I To explain the construction of. अन्वय वदति (वद, c
1) To de c t (1) अन्वीयत (pass of द) D- (2) सम्बन्धते (pass
of दन्ध), u' / the word 'so' is not c d with brother तथा भद भावैव
ब्रूही न सम्बन्धते, Da II To explain interpret q v

CONSUBSTANTIAL सङ्घ (पा, प)

CONSEL I Ancient *वसन्त , दण्डनायक II An agent of a
foreign government *अनुदत्त

CONSULATE, CONSULSHIP *कंसलपदम्

CONSULT मन्त्रपति ते (मन्त्र, c 10), c : / good मन्त्रयन्त्र द्विव मन्त्र M'ah ,
c ed with the ministers मन्त्रिभि साडे मन्त्रयाभास, V. 1 v also to
CONSIDER , ATTEND , ASK

CONSULTATION (1) मन्त्रणा , (2) मन्त्र ण, to hold c मन्त्र करीति, P
v CONSIDERATION

CONSUMABLE क्षयिन् (f यी) v PERISHABLE

CONSUME (v) क्षययति (c of वि) v TO DESTROY, WASTE

CONSUMER I Destroyer q v II Devourer खादक

CONSUMMATE (v) पूरयति (c of पूर) v TO COMPLETE

CONSUMMATE (obj) परिपक्व (का, क) v PERFECT

CONSUMMATION I Perfection q v परिपक्व seeing his c m
civility *वीक्ष्य तस्य विनये परिपक्वम् N II Close end q v

CONSUMPTION I Decay, destruction q v क्षय II Of common-

diseases perhaps best expr by निरुद्ध (—sale) III A disease

(1) क्षयरोग , (2) वृक्कन् or राजवृक्कन् (m) , (3) शीघ्र

CONSUMPTIVE क्षयरोगिन् (f स्त्री)

CONTACT I लो सम् II Association q v सम्पर्क

CONTAGION I Contact सार्ज II Infection by c सार्जसंचार

CONTAGIOUS Ph c disease-आमय सार्जसंचारी, Raj

CONTAIN (v) I To comprise (1) by bah. comp, a dwelling containing eight courts अष्टमण्डप भवनम् Mr v HAVING , (2) by कर्म (भा, भै) in comp, this house contains men पुत्रपुत्रवर्मेनेतदुपग्रहम्, Ma , containing moral instruction धर्मीपद्विद्वग्मर्म (भा, भै). h v also TO HOLD, INCLUDE Ph I saw that it contained this couplet (let written on it) लखानिना ननिजिजितानामात्मनपश्यन् h II To restrain q v

CONTAINING v TO CONTAIN (r)

CONTAMINATE दूषयति (c of दूष्) v TO POLLUTE

CONTAMINATION दूषणम् v POLLUTION

CONTEMN अवमन्यते (मन्, c 4) v TO DESPISE

CONTEMNER अवमन् (f स्त्री) v DESPISER

CONTEMPLATE I Trans v TO CONSIDER II Intrans आश्चर्यि (स्त्री, c 1) v TO MEDITATE

CONTEMPLATION (1) विचार v CONSIDERATION , (2) ध्यानम् v MEDITATION To late in c i e to intend or purpose q v

CONTEMPLATIVE (1) ध्यानपर (य, र) , (2) विचारप्रवण (या अ)

CONTEMPTOR आदिन् (f स्त्री)

CONTEMPORARIES, CONTEMPORARY (1) समकाल (या ल) , (2) समकालीन (ना, क) , (3) तुल्यकाल (या ल) , these things will be c एते तुल्यकालाद् भूयते भविष्यन्ति, V p

CONTEMPT (1) अवमन, was turned out with c अवमन्या नि सारित , P (2) अवमान c of each other अवधीवाममानम्, D , (3) अनादर, h ,

CONTRIBUTION *सुधीय* *There is no contribution* *सन्निधुन धनमिति*
भाषणं P u s

CONTRIBUTORS *दकमीन* (ता य) *or by contrib r tordern*

CONTEST (sub) I Dispute *q v* *विवाद* II Strife *विद्वह*
af rose *मुमुक्षी विद्वह* Mat

CONTEST (v) I To dispute *q v* II To contend fight *q v*
विद्वहानि (यह e p)

CONTESTED *exp* by *विवादित* *e r* *v* *DISPUTED*

CONTEXT *peri* *अन्वय*

CONTEXTURE *v* *SYSTEM*

CONTIGUITY (1) सन्नता (2) सन्निकट (=nearness) (3) सम्पर्क (= contact)

CONTIGUOUS (1) सन्न (या य) (*adj* *ng*) (2) सन्निकट (टा, ट) (= adjacent *q v*)

CONTINGENCY (1) मयन (2) सम्भिता (3) निरीन्धितता त्व (4) इन्धिय कय "A

CONTINGENT (adj) I Cont to (1) मयमिन् (f नी) (2) निमन्धिय (या य) II Cont o s *l v*

CONTINENT (subs) I Let वर्ष (?) V l II Europe *q v* *lingu*
shel *from* *England* *रुद्रायय

CONVENTUAL I Let *वदयि (या य) *or* *वय* *in* *comp* *e* *ce* *gress*
 *वर्षमता II Of Europe *exp* by *comp* *e* *to* *रुद्राययर्षममण

CONTINUALLY (1) मयमीन (2) नि निधियमया

CONTINGENT OR CONTINGENCY I Possibility *सुभासता* II A casualty *exp* by *words* *mean* *ng* *t* *ce* *tan* *la* *b* *f* *l* *fo* *lo* *s* *e* *s*
अनुभाषि निधियत II *e* *en* *f* *l* *s* *ce* *ntion* *s* *as* *a* *e* *सन्धि* *परम*
समायमी यदि स्यात् A

CONTINGENT (adj) (1) अनिधिया (ता य) (= uncertain) (2) अनिधिय

(*आ स्य*) (=doubtful) *C* on *आयत* (*आ, स*), *c* on *fate* *दैवद*
(*आ स*), *Ve* *v* TO DEFEND (11)

CONTINGENT (subs) *अश* (=share) *v* QUOTA

CONTINGENTLY *v* ACCIDENTALLY

CONTINUAL (1) निरन्तर (*आ स्य*) (prop=perpetual), (2) अविच्छिन्न (*ता, त*), *v* INCESSANT (3) अविच्छिन्न (*आ स*) *v* UNINTERRUPTED

CONTINUALLY (1) सततम् *in c passing time* काले सततयापिनि, *V p.* *v* ALWAYS, (2) अविच्छिन्न *v* INCESSANTLY, (3) सङ्क्रमन् *v* FREQUENTLY

CONTINUANCE I Continence, stay *q v* स्थिति, *आ* II Continuity *q v* *Pl of long c* बहुकालव्याप्ति (1 नी

CONTINUATION I The act of continuing *expr* by *circum.* *v* TO CONTINUE II Continuity *q v* III That which is continued as the *c* of a story शेष *v* REMAINDER, SEQUEL

CONTINUE (*v 1*) I To stay *q v* तिष्ठति *अव*, (*स्या c 1*) II To last *q v* III To persevere तिष्ठति *अव*, "

CONTINUE (*v 1*) *expr* by *a do* or by *not* and *cease*, by *c d call* *विनिश्चितोपक्रुतिषु* *Si c d to quarrel* कलह कुर्वन् *आ न* विद्यास्यति *P*, *an l c d the journey dsj and n jht* दिशतवी आसन् *K*

CONTINUITY (1) प्रसङ्ग, (2) प्रवक्ष, *c of making assurances* अवधारणा क्रियादन्तर, *R*, (3) अविच्छेद (=uninterruptedness), (4) अविच्छिन्न (=unceasingness), (5) सततम् (=perpetuity)

CONTINUOUS (1) प्रसङ्ग (*ह. ता*) *c lightning* प्रसङ्गविद्युत् *K*, (2) अविच्छिन्न (*आ, स*) (=uninterrupted), *by c performance* अविच्छिन्नादनुष्ठानम् *M n*, (3) अविच्छिन्न (*ता, त*) *v* INCESSANT

CONTINUOUSLY (1) सतत or सतत, *KL*, (2) अविच्छिन्नम्, (3) अविच्छिन्नम् (4) प्रसङ्गम्

CONTINGENTNESS *v* CONTINGENCY

CONTOFT V TO DISTORT (1), TWIST

CONTORTION V DISTORTION

CONTOUR (1) आकार (= form), (2) परिधि (= circumference)

CONTRADICT निषिद्ध or प्रतिषिद्ध (वा द), K h

CONTRACT (v t) I To bring into less compass (1) सङ्कीर्णति (कुच, c 1) or सङ्कीच नयति (नी, c 1) प्रापयति (c of आप), etc (2) कुचयति आ, वि, (c of कुच) (3) सङ्क्षिपति (क्षिप c 5) (= to shorten) (4) समूहयति (ऊह c 1) (= to bring together as if cing the quarters दिग् समूहयति Kt II To acquire, gain अ व अधिगच्छति (गम् c 1) III In gram सङ्क्षिपति (?) Miscel to c a debt अण करोति a debt c ed by a husband पतिकृतपदम् N s to c a disease व्याधिम् अधिगच्छति (गम्, c 1), अगच्छति (आप c 5), etc Et I will c the union of Madalekha with Vasampayana वैशम्पायनस्य सद्दीप्या सद्पयसां कारयामि K to c friendship शीघ्रं यत्राति Ku

CONTRACT (v t) I To shrink (1) सङ्कुचयति (कुच c 5) s'm c s सङ्कुचयति चर्च V d, (2) कुञ्चति रि, आ, (कुच, c 1) with the brow c ed विकुञ्चितगुलसम् Ku v 14 (3) सङ्कीचन् पति व्रजति etc II To covenant (1) सम्य or सविद् करोति (2) अभ्युपैति (इ c 2) (= to agree), c ing for seven cc अग्र्युपाग्र्युपैत्य Vm Ph should c ante the time c ed for इत काल निवसेन् 2 should complete the time c ed for इत काल समापयेन् N s

CONTRACT (sub) I Lat (1) नियम, (2) समय, (3) सविद् दा (t), breach of c सविद्व्यतिशय, M II A contracted word सङ्क्षिपपदम् (?)

CONTRACTIBILITY, CONTRACTILITY सङ्कीचनीयता

CONTRACTIBLE, CONTRACTILE (1) सङ्कीचनीय (आ अ), (2) कुचनीय (वा य) (rare) [An abbreviation सङ्क्षेप

CONTRACTION I Lat (1) सङ्कीच, न, (2) कुचयन् रि, आ II

CONTRACTOR (1) समयकारिन् (f नी), (2) कृतमविद (mfn)

CONTRADICT (1) विरुद्धि (वध्, c 1), प्रति, उप (=to oppose), R ,
(2) प्रतिषेधति (सिध्, c 1), (=1) *He would c the variety of the world*
स जगद्बिम्बा प्रतिषेधेन् S III 33, (3) प्रयात्नानि (त्ना, c 2.) (=gain-
say) व TO DEVEY *To c a man expr by circum, he c ed him-
self on many points* *स बहूनि विरुद्धवचनान्युवाच. .

CONTRADICTION (1) विरोध, (2) प्रतिषेध, (3) प्रत्याख्यानम् (=denial).

CONTRADICTORY I Opposing in terms (1) विरुद्ध (दा, द), (2)
विरोधिन् (f नी), *These two assertions are c परस्परविरोधिनी वचने* Ma.
I II Repugnant, inconsistent q. v

CONTRADISTINCTION (1) वैपरीत्यम्, (2) वैलक्षण्यम्

CONTRARIETY I Contrary state वैपरीत्यम् II Inconsistency
विरोध

CONTRARIWISE (1) वैपरीत्येन, (2) विपर्ययेन

CONTRARY (adj) I In direction etc (1) प्रति in comp, *draw n by*
c mind प्रतिज्ञातप्रेरित (ता, ता D , (2) प्रतीप, वि (पा प) *c wind*
प्रतीपपवन, R XI 67. II Opposite (1) विपरीत (ता, त), *but it is c*
with learned men विपरीतानु विप्रश्रिताम् Mn , *as you are of a c*
mind यतो विपरीतबुद्धिरसि, P , (2) विरुद्ध (दा द) (=contradictory)

CONTRARY TO v AGAINST (II)

CONTRARY (subst) (1) विपरीतम्, *in saying that the veal are incredible*
we get its c जगद्दुष्टिक्रिया द्रव्यके विपरीत गच्छते, Sr (2) विपर्यय
on the c तविपर्ययेषु, S , (3) प्रातिलोम्भ, Sr

CONTRAST (v t) Ph c *the estates वपनेदान् प्रदर्शय* v DIFFERENCE,
TO SHOW

CONTRAST (v i) *to stand in or exhibit c expr by circum*

v ABOVE

CONTRAST (subst) I In cing (1) by क क, *what a c between*

the solar dynasty as I (1) little + in I कसूर्यमन्त्री यत्र क चान्द्रविद्यया
मति, R 1 2, (2) अन्तरम् (= distance), *that is the c between you
and Pa 13* तदन्तरं ते रघुनन्दनस्य, M 1 n II Obc 1 1 OPPOSITION,
DISSIMILARITY

CONTRAVENE प्रतिवृत्ति (हृन् c 2) 1 1 OPPOSE VIOLATE

CONTRAVENTION व्यतिक्रम 1 1 VIOLATION, OPPOSITION

CONTRIBUTE I To give grant q 1 ददाति (दा c 3) II To
help, benefit q 1

CONTRIBUTION I In gen sense दानम् II Literary प्रबन्ध (1)
sends c 3 to many papers *बह्वीप पत्रिकासु स प्रबन्धादिषुति

CONTRIBUTOR I A giver दातृ (m) II Literary लेखक (= writer)

CONTRITE अतुल्यम् (f नी) 1 1 PENITENT

CONTRITELY सातुल्यम् 1 1 PENITENTLY

CONTRITION अतुल्य 1 1 PENITENCE REPENTANCE

CONTRIVANCE I The act कल्पना 1 1 INVENTION II Plan, artifice q 1 (1) उपाय (2) उपाधि, *this object can not be accomplished without some c* विरोधाधिन्यायमधीन साध्य, D

CONTRIVE (v t) I To form (1) उद्भावयति (c of भू) (= to invent) (2) कल्पयति (कृप् c 10) (= to think out), (3) करोति (= to form), (4) चिन्तयति (= to consider) II To spend q 1

CONTRIVE (v i) 1 1 TO PLAN, PLOT

CONTRIVER (1) उद्भावयिष (f बी) (2) कल्पयिष (f बी)

CONTROL (subs) I Restraint q 1 यन्त्रणा नि, II Command यन्त्रणा नि *on whom [you] would exercise c* यन्त्रीप्रति [तर] नियन्त्रणा सान् H Ph *your (du, f) is to keep n e under your c and tune to obey it* बशिल की वशता च मन्त्र 1 1

CONTROL (v) (1) यन्त्रति, नि, त, (यन् c 1), *c 1 g the passions*

सद्यस्मिन्दिशाणि H, (2) यन्नयति (यन्त c 10) *o e r lose r out* is not
 c d अन्वितसुख (खा ख D) (3) नि गृह्णाति विनि, सन्नि (यद् c 9)
c ngrage u ti pate ce कीप चमया निगृह्णन् B

CONTROLLER (1) नियामक *you a e ling o r e* त्व राजा नी नियामक
 A r, (2) नियन्त्र (m); (3) निषङ्गीट (m); (4) नियन्त्रित (m)

CONTROVERSIAL *expr by comp c pont* विवादपदम्

CONTROVERSIALIST तर्कान् (f भी), वादिन् (f नी)

CONTROVERSY (1) वाद *to i i a c* वाद अयति Mal, (2) विवाद *in*
literary cs विद्याविवाद H (3) विचार (= *discu s on*) *i i a c*
about t u lls तत्त्वविचारमध्य Ki

CONTROVERT प्रतिविपत्ति (विप c 6) *c the doct ne of trans cey*
 चत्विक्त्वपक्ष प्रतिविपत्ति D B v TO DISPUTE ASSAIL

CONTROVERTIBLE (1) प्रतिध्वषणीय (धा य) (2) खण्डनीय (धा य) (= *re*
futable)

CONTUMACIOUS प्रतीप (पा य) *a c s e riant* प्रथ्य प्रतीप H v ON
 STINATE PERVERSE

CONTUMACIOUSLY प्रतीपम् v OBSTINATELY, PERVERSELY

CONTUMACIOUSNESS CONTUMACY प्रतीपता v OBSTINACY INSOLENCE

CONTUMELIOUS अस्मानिन् (f नी) v INSOLENT

CONTUMELIOUSLY अस्मानम् v INSOLENTLY

CONTUMELY अस्मानता v INSULT

CONTEST I To pound q v विनष्टि (विप c 7) II To bru se
 q v

CONTRUSION i c a bru se घटम् Ni

CONVALESCENCE [रीगान्] समुद्यानम् v RECOVER

CONVALESCENT [रीगान्] समुद्यित (ता य) v TO RECOVER

CONVENE (v) I Trans समावयति (ङ, c 1) v TO ASSEMBLE,
 SUMMON II Intrans v TO MEET ASSEMBLE

CONVENIENCE : I. Fitness, suitability : q. v. II. Ease, comfort :

q. v. Ph. : *according to one's c.* यथावसरम्.

CONVENIENT : I. Suitable : q. v. ; उचितः (ता, तं). II. Commodious :

सुवृत्तः (ता, तं).

CONVENIENTLY : (1) सुविन्न (=with ease) ; (2) यथावसरम् (at a c. time).

CONVENT : निवृत्तः : v. MONASTERY.

CONVENTICLE : समाजः, who will not come to the c. यः समाजे नागमिष्यति,

V. p. : v. ASSEMBLY.

CONVENTION : I. An agreement : q. v. : समयः, this c. was made
by the sages : एव मुनिगणैः समयः कृतोऽभूत्, V. p. II. An assembly :

q. v. : सभा.

CONVENTIONAL : (1) लौकिकः (की, क) (=popular) ; (2) सर्वसम्मतः (ता, तं)

(=approved by all).

CONVERGE : सन्निपतति (पत्, c. 1.) (?).

CONVERGENCE, CONTERGENCY : सन्निपातः (?).

CONVERGENT, CONVERGING (adj.) : सन्निपातिन् (f. नी) (?).

CONVERSABLE : आलापिन् (f. नी) : v. AFFABLE, COURTEOUS.

CONVERSABLENESS : आलापिता : v. SOCIABILITY.

CONVERSANT : (1) अभिन्नः (ता, तं), I am not c. with such affairs :

Mal () कथापरचयन or कथानाम् \ IV Sexual intercourse
सङ्गम

CONVERSATIONAL expr ly comp c jo or सलापग्रन्थि

CONVERSE (sub*) I Conversation q v II The contrary q
1 (1) विपरीतम् (2) घाति नाम् (rare)

CONVERSE (v) I To hold conversation (1) सलपति या (सप c
1) not c rg coes with *Ma lalella* मद्दल्लामल्लमल्लकी K (2)
स भाषत (भाष c 1) *p vsteljes with nes es* मिथ सादिमि सभाषते
V VIII 5 (3) स वदयति (वद c 10) (rare) (4) मवदति (वद c 1)
(rare) *ol le e are pr istelj c ng* रद सवादिनौ आगं R XV 9:
II To la c sex al intercourse संगच्छति (स्ग c 1)

CONVERSELY तद्विपक्षेण &

CONVERSIO I Charge q v परिवर्त्तनम् II Peligous Pl
c to Cl r st ant j *सधम परिवर्त्त्य लक्षधम्भदहणम् III Interchange
of words व्यत्यय

CONVERT (s lo*) *सधम परिवर्त्त्य धर्मांतरदाडिन् (f श्री)

CONVERT (v t) I To change q v II Of rel on *सधम
दाडयति (c of चड) III To reform q v IV To appropriate
q v

CONVERT (t) *cel into no se* मृषिको बभूव v TO CHANGE

CONVERT *गण्टाकार (रा र) मध्योच्च (धा ध)

CONVERTITA *गण्टाकारता मध्याहता

CARRY I To carry transport q v (1) वहति (वह c 1) (- to
carry) (2) ह्वति (ह c 1) (= to take) *c n j message* सन्दर्भस ह्व

Me r 7 (°) प्रापयति (c of आप) (to ca c to reach) *c g j j*
respects (to the n) प्रादितस्तपथाः P XIV 60 II To transfer
(property) सम् अपयति (c of अ) III To impart c v

CONVEYANCE I The act : (1) वहनम् (°) *lv verl* II Instru

ment of c (1) वाहनम् (2) वाणम् v CARRIAGE III Trans-
ference q v IV Deed of c *समर्पणपत्रम्

CONVINCER *समर्पणपत्रकोविद् or पण्डित

CONVINCING *समर्पणपत्रव्यवहार

CONVICT वाहन v CARRIER.

CONVICT (subs) (1) निर्दोषपराध (धा, ध) (2), (2) आदिपदार्थ (स्य
ख) (3)

CONVICT (v t) I To find guilty अवराध निर्णयति (नी, c 1), *He
judged him of murder* *प्रमादिकरणिक तस्य अपराध निर्दिनाय,
and by his own conscience *समस्तानि निर्णयितवरा. II To prove
q v

CONVICTION I The act of finding guilty अवराधनिर्णय. II
Confutation q v III Belief विश्वास

CONVINCE (1) विश्वासयति (c of वृत्त) (= to lead to believe), (2)
सर्वसन्देहान् निराकरोति (श, c s) (= to rid of all doubts) *To be
led to believe* विश्वासयति (न c 1), R

CONVINCING (1) विश्वासजनन (नी, न) (=creating belief), (2) सर्वसन्देह
भञ्जन (का, क) (=doubt removing), (3) दिवायक (श क) (=making

CONVULSION I Agitation q v मदीम II Involuntary contraction (1) आघेपक , (2) अपतनक

CONVULSIVE आघेपिन् (f पी)

CONV शमक (?)

COO (v 1) (1) कोति (कू c 2), *flurriel by cing birds* कुडत्यचिडुनाकुना , B , (2) कूजति (कूज , c 1) *of the cing dove* कूजतृकपीतम्, Bham

COOK (v t) (1) पचति ते (पच c 1), *to c rice* तण्डुलान पचति, Bha , *ced in glee* दृतपक (का, क), Bha *cing vessel* पाकपादम्, Bha , (2) साधयति (c of सिध्) (rare) *the way of cing food* अन्नानां साधन प्रकार , Bha , *ced meat* सिइमांसम् Bha

COOK (subs) (1) पाचक , (2) सूपकार , (3) ब्रह्म , (4) मूढ

COOKERY पाककला C *booh* पाकशास्त्रम् Bha , *skilled in c* पाकपण्डित , Bha

COOK ROOM (1) पाकशाला , (2) मन्डानस (man)

COOL (alj) I Lit शीतल (ला, ल), *with c fans of lotus leaves*

शीतलैर्नलिनीदलतालवृक्षै , Sa , *very c* सुशीतल (ला, ल) Ri v COLD

II Calm, composed q v शान्त (ना न्) III Indifferent q v

COOL (subs) शीतलता

COOL (v t) I Lit शीतलीकरोति *cing the rice scum* अन्नमण्ड शीतलीकृत्य, D vi II Fig, to allay moderate q v शमयति (c of शम्)

COOL (v 1) I Lit शीतलीभवति II Fig शान्यति (शम्, c 4)

v TO SUBSIDE

COOLER शीतलसाधनम्

[v COOLER.

COOLING (alj) (1) शीतलकर (री र) , (2) तापहर (री, र) C *apparatus*

COOLLY : I Lit expr by adj II. Calmly q v शान्तम् III. Indifferently, impudently q v

COOLNESS I Lat (1) शीतलता, (2) निमिरता K II Calmness

q v प्रशान्ति III Indifference q v IV Impudence q v

COOP (subs) I A barrel q v II A cage q v वीथस

COOP UP or IN निबन्धति स, (रुष, c 7) (with loc) c d up in a cage

पन्नरे मुदय K v TO COVINE

COOPER *दादकम्बन् (म) भाण्डकार

COOPERAGE I Cooper's work *दादकम्बन् (म) II Price for it

*दादकम्बन्

COOPERATE I To work together सम्भूय करोति (ऊ c 8) II

To help q v

CO-OPERATION I Joint operation (1) मद्वसिता Ku, (2) सम्भूय

कारिता Mn II Assistance q v साहाय्यम्

COOP I Lat जलचरपदिभिद् II A simpton q v

CO PARTNER मदाधिकारिन् (f ची)

CO PARTNER समवायिन् (f ची) v PARTNER

CO PARTNERSHIP समवायिता v PARTNERSHIP

COP (subs) I A cap गिरस्त्रम् II A cloak भासार III

Caping q v IV Arch q v

CORE (v t) I To accost निगृह्णाति (वर c 9) II To requite,

reward q v

COLLOIALLY (1) प्रचुरम् (2) भृदिष्ठम् (3) प्रभूतम् (4) मृत्ति

CORROSION (1) पात्रुर्थ (2) प्रभूतता v ABUNDANCE

CORRER (subs) I The metal ताम्रम् II the color (1) वाससुता
(2) पत्र III A c ves 1 ताम्रपात्र v CALDERON

CORRER (adj) I C colour'd (1) ताव (मा म) c nose ताव
नसिन्ता (2) ताम्रवर्ण (तां प) II Const g of c (1) ताव in
comp (2) ताम्रमय (यी य)

CORRER (v t) ताम्रपत्रं चावर्णयति (इ c 3) or पिदधानि (धो c 3)

CORNER BOTTOMED ताम्रपत्रावर्णितम् (ता म) (1)

COPPER FACED of ivyes *ताम्राक्ष (ता म)

COPPER PLATE (1) ताम्रपत्रकम् (2) ताम्रपत्र (3) ताम्रपट्टम्

COPPER SMITH (1) ताम्रकार (2) ताम्रिक

COPPERY ताम्र in comp v CORRER (adj)

COPPER CUBE द्रुम v SHEPHERD, THICKET

CORPUS दिव्य

CORRELATE (1) मेलन करीति or चाचरति (चर c 1) Mal (2) सङ्गच्छति
(वम् c 1) c : g : the f m of a deer खगदपेण सङ्गत Mal

CORRELATION (1) मेलनम् (2) सूरतम् (3) सङ्ग , (1) सङ्ग , () अन्वय

B p (b) निधुनम् A

CORALOIDES *बसामयनाधिकारम् (f ली)

COPYIST *प्रतिलिपिकार ,

COPYRIGHT *सुदृढसत्त्वम्

COQUET विनयति (धम, c 1)

COQUETRY (1) विनय , (2) हस

COQUETRY विनयविनी

CORAL (1) मवाल (mm), (2) विद्रुम

CORDA वलि

CORD (sub) (1) रज्जु (2) दानम् (n)

CORD (v) : c to bind with a c r CORD, TO BIND

CORDIAL (adj) : HEARTY, SINCERE, AFFECTIONATE

CORDIALITY सौहार्द : FRIENDSHIP, AFFECTION

CORDIALLY : AFFECTIONATELY

CORLASPER (1) धन्यास , (2) धान्य

CORR (sub) *कर्क

CORR (v t) *कर्कयति (nom) or कर्कय विदधाति (धा c 3) : TO SHUT

Ced *कर्कित (ता, त)

CORNOPANT a Larl *समुद्रकाज

CORR (sub) I Lat धान्य, Bht II On the foot (1) विनय ,
(2) वद

CORR (v) I To sprinkle with salt धन्ययति (nom) II To
granulate q v

CORNER-STONE : I. Lit. कोणप्रस्तरः (?). II. Fig. • स्रथ (=pillar).

CORNET : I. A wind instrument. काहन्. II. A cavalry officer.

वैजयन्तिक (- standard-bearer q. v.).

CORNICE. • चूडा

CORNUCOPIA • श्रीमन्त्रम्.

CORNA : I. Lit. धान्यमय (यी, य). II. Horny. q. v.

COROLLA : गर्भदलम् (?).

COROLLARY : अनुमानम्, K. d.

CORONATION : अभिषेकः

CORONER : *ग्रन्थपरीक्षक.

CORONET : an inferior crown : v. CROWN.

CORPORAL (subs) . an officer in the army . *अधिधीष .

CORPORAL (adj.) : (1) कायिक. (की, क), (2) शारीरिक (की, को).

CORPORATE : Ph. *c. body* v. CORPORATION ; *c. town* v. MUNICIPALITY ; *c. property* • समवायस्य सम्पत्ति..

CORPORATION : समवाय (?).

CORPOREAL . I. Having a body : (1) दृढिन् (f. स्त्री) ; (2) शरीरिन् (f. स्त्री) ; (3) शरीरभाज् (mfn.) ; (4) वपुष्मन् (f. स्त्री) ; (5) त्रिवह्वन् (f. स्त्री) (rare). II. Material : q. v. Ph. *c. flame* . v. BODY.

CORPS दलम् (?) : v. COMPANY (f).

CORPSE . (1) शव (mn.) , (2) कुणप (mn.) (rare) : v. DEAD and BODY.

CORPULENCE : (1) पौनता , (2) स्थूलता : v. FATNESS.

CORPULENT . (1) पौन. (ना, नं) ; (2) स्थूल (ला, ल) v. FAT, STOLT.

CORPUSCLE परमाणुः : v. ATOM.

CORPUSCULAR : expr. by comp., *c. theory* : परमाणुवादः.

CORRECT (adj) (1) शुद्ध (डा, ड'), वि-, परि-, (2) अभाक्कः (ना, न).

CORRECT (v.) I To amend : औपयति, वि-, परि-, म , (c. of शुद्ध), *c.ing*

Sudras . हवलान् सशोधयिता, Mat. II. To remove : q. v. .

CORRECTION शोधन or सुद्धि नि, परि, न, its c तस्य विपुद्धि, Tarnatha

CORRECTIVE (1) शोधक (धिका, धक), (2) शोधन (नी, न)

CORRECTIVE (1) शुद्धम्, (2) अभ्यासम्, (3) अग्रसा

CORRECTIVES शुद्धता, रि

CORRECTOR शोधक, नि, परि, स

CORRELATION परस्परसम्बन्ध

CORRELATIVE परस्परसम्बन्ध (दा, द) (?)

CORRESPOND I To fit, expressly *अनुदप* (दा प) or *सदृश*
(मी, म) II To agree *q v सवन्ति* (वद, c 1) III By
letter *पत्रेण सवाद् करोति* (?)

CORRESPONDENCE I Fitness, congruity *q v अनुदपता* II.
By letter *पत्रमवाद्* III Letters *पत्राणि* (u pl)

CORRESPONDENT I Subs *पत्रप्रेरक* or by circum *le las man/*
London c s **लण्डनाहदप्रक* *पत्राणि दिशन्ति* or *प्रेरयन्ति* II A *ly v.*
CORRESPONDING

CORRESPONDING (aly) I Agreement *सवादिम्* (f नी) II. By
letter *पत्रमवादिम्* (f नी)

CORRIOR v GALLERY

CORRIGIBLE शापनीय (दा घ), रि, परि स

CORROBORATE दृढयति (nomi) v TO CONFIRM

CORROBORATION s c the act of corroborating or that which c s

नाशयति (c of नश) (=to destroy), *for its addition to sensual pleasures c s s i e n* नाशयति पुरुषमचासद्भी विपश्ये, I, (3) पातयति (c. of पत) (to cause to fall from), *for cing the character of noble ladies कुलबधूनां श्रीरूपाने* D, (4) विकरोति (ह, c 8), *whose minds are not c e d in presence of cing agencies* विकारहीनो सति विक्रियमे यथा न चेतसि, Ku

CORRUPT (adj) I Rotten घृति (mfn) II Spoiled, deprived नष्ट (ष्टा, ष्ट) III Incorrect भ्रान्त (न्ता, न्त) IV Impure - अशुचि (mfn)

CORRUPTED (1) दूषक, (2) नाशक

CORRUPTIBLE I Subject to decay (1) नश्य, ति, (रा, र), (2) नाशित् (f नी) ति, (3) अशुचिम् (f भी), वि II Capable of being vitiated expr by verb Ph *c b j none*, पतदातीत भेष्य (या, य), h h

CORRUPTION I Putrescence q v II Pus q v III Vitiating (1) दूषणम्, (2) नाशनम्, (3) पातनम् IV Depravity, impurity q v Ph "*c of blood*" अधिकारहीन (?)

CORRUPTLY expr by aly or circum, *to decree and dismiss c* *नष्ट or धनेन भित्त जयदराजयो विदधाति

CORRUPTNESS I The state नष्टता II Depravity, impurity q v.

CORSAIR I A pirate q v II A piratical vessel दण्डुपीठ

CORSE शव v CORPSE

CORSELET (1) कवच (2) उरगृह (3) उरस्त्रापम्, (4) शीलक

CORSET (1) शील, (2) कर्पासक v BODICE

CORUSCATE (1) परिजला (m pl) (2) परिवर्ह v RETINCE

CORUSCATION (1) छटा, (2) स्फुरितम् v FLASH

CORVETTE (1) रजपोतशिप, (2) बहिनम् (?)

COSMETIC (1) कान्तिद (दर, द) (2) कान्तिरक्षक (का क)

COSMOGONY *जगदुद्भवतत्त्वम् and sim comp s

COSMOGRAPHY (1) *विश्वविवरणम् (2) *जगद्वर्णनम्

COSMOPOLITE य (या य) भूमन्वासेन सम्प्रदेशवाग्निन पयसि, *विदेशर

COST (sub*) I Price q v मूल्यम् II Expense q v

खर्च, *even at the c of one's life* माषव्ययेनापि, II

COST (v t) I Of price Ph *what did the book c you* कियता

मूल्येन त्वया पुस्तकी खरीत, P. II Of expense Ph *it c him much to*

repair the town बहुपुनस्त्ययेन नवीकृता नगरी Ph *though it c me ten*

night's watching दशरात्रिजागरणेनापि

COSTERMONGER फलविक्रेता * v **PROFITEER**

COSTIVE I Of medicines (1) वाहिद् (इ ची), स, Sr , (2) विरिञ्चिद्

(इ ची), Sr II. Of bowels, constipated v to **CONSTIPATE**.

COSTIVENESS (1) शानाह , (2) विद्वहता v **CONSTIPATION**

COSTLINESS (1) बहुमूल्यता, (2) मद्यार्थता, (3) मद्यार्थता, (4) दुग्धता

COSTLY (1) बहुमूल्य (त्वा ल्य), (2) मद्यार्थ (र्वा, र्थ), (3) मद्यार्थ (र्वा र्थ)

COSTUME वेश or वेष, *riding costume* तुरङ्गाधिरोहणीवस्त्रम्, Is

DRESS

COT I A cottage q v कुटीर II A small bed चरा or

पटिका

COTEMPORARY v **CONTEMPORARY**

COTTAGE (1) कुटीर , (2) चण्ड , (3) पर्वमाश्रम , (4) हस्तकुटी

COTTAGER कुटीरवाग्निन् (म) v **PEASANT**

COTTON I The plant कार्पासी II Its down like substance '1)

कार्पासम्, (2) गुल (म), (3) पिप्लु III Cloth made of cotton

कार्पासम्, कार्पासवस्त्रम् Ph made of c (1) कार्पास (ची, म), (2)

फाल (पी ल) C mill *कार्पासवस्त्रम्

COUCH (sub*) (1) मध्या, (2) पर v. BED

COUNT ON or UPON गणयति वि, परि, *count on success* फलनिश्चयि विग
 ञ्छय I) II 35 T TO RELY

COUNT OUT गणयति (त्वा c 2)

COUNTenance (subs) I Face q v दान 'out of c' दत्तानन
 (दा न) (?) II Look, appearance (1) आकार, (2) आकृति III
 Favour, encouragement q v *To go on to* अवकूलयति (nom)
 IV Show, pretence q v

COUNTenance (v t) v TO FAVOUR, ENCOURAGE, SUPPORT

COUNTER (subs) I A piece of metal etc used in reckoning
 मुद्रिका (properly a small ball), Da II A shop-c गणनाकवधम् (r)

COUNTER (adj) v CONTRARY, OPPOSITE

COUNTER to v AGAINST [फलहीनि (= frustrate q v)]

COUNTERACT (1) निवारयति (इ c 10) (= to prevent q v), (2) मार्षी

COUNTERACTION प्रतिक्रिया (r) v HINDERANCE, RESISTANCE

COUNTERBALANCE (subs) प्रतिबलम्, V s

COUNTERBALANCE (v t) I Lat Ph *what the weight of the*

COUNTERMAND (v) प्रत्यादिगति (दिग् c 6) V TO REVOKE CON-
TRADICT

COUNTERMAND (subs) प्रत्यादेश V REVOCATION

COUNTERMARCH (v) प्रत्यावर्तते (हम् c 1) V TO RETURN

COUNTERMARK (subs) *प्रतिचिह्नम्

COUNTERMINE (subs) प्रतिगुरद्वम् (?)

COUNTERMINE (v t) मीचीकरीति V FRESTRATE

COUNTERNATURAL प्रकृतिविरुद्ध (डा ड), and *con* comp s V NATURAL.

COUNTERPANE कृष्य Is V COVERLET

COUNTERPART प्रतिरूपम् V DUPLICATE

COUNTERPLOT (subs) प्रतीपमन्त्रणा (?) and *con* comp s

COUNTERPOISE (v) I *Let* प्रतिमाने भवति (*with gen*) (?) II.

Fig समपत्ति (c of सम्) (?)

COUNTERPOISE (subs) प्रतिमान (v)

COUNTERSCARP (f) परिखापथम् (?)

COUNTERSIGN (v t) *प्रति लिखति (लिख c 6)

COUNTERSIGNATURE *प्रतिलिख

COUNTER TENOR तारस्वर (?) Mr III

COUNTERVAIL (v) V TO EQUAL, BALANCE COMPENSATE.

COUNTERS पदवीविरोध , *काला

CUNTING (subs) मपना *C lo se* मपनामृदम् (?)

CUNTLERS चण्डाल (f डम्) V IN NUMERALLY

COUNTRY (subs) I A tract of land (1) देश, *one soun c* सदर्श ,
I will leave this c दीर्घमिम जिहासामि D II , (2) राष्ट्रम् *a long the c s*
you have seen भवदृष्टेषु राष्ट्रेषु D VI , (3) विषय , (1) जनपद II
As opposed to town दाम (= village) (?)

COUNTRY (adj) I As opposed to city दाम्य (म्या म्य) c 1101 *se*
दाम्य मुपिक c 10 n *दाम्यपदम् or सवट c 10 c *दाम्यपदम् .

to lead a c. life वामिषु जीवन्मविवाहयति (१) II. *Rude* q v. ग्राह्यः (वा, य) III. *Of a c.* देशीय* (वा, य).

COUNTRY FOLK - (1) ग्राम्यजना (m pl) , (2) ग्राम्या (m pl) . १. RUSTIC.

COUNTRYMAN . I. A rustic q v. II. An inhabitant of a country देशीय (वा, य) or देशवासिन् (f नी) , *one's own c.* स्वदेशीय (वा, य).

COUNTY : प्रदेश (१) , *C. town* - पत्तन (१).

COUR-DE-MAIN Ph. *by c.* अतर्कित द्रुतसरमवम्बन्ध (१).

COUR-D'E-YAT : *आकस्मिकनीतिक्रीडल.

COUPLE (suls.) I. A pair q v. युग्म. II. *Of animals* (1) *मिथुन, c. of the ruddy goose* मिथुनार्ज रघाहनाश्री, Ku. , (2) *इन्ड, m c s इन्डी-भूय, A. r.* ; (3) *इन्डवी (m dual) (men and wife)* , (4) *बधूवर (a newly married c.)*, Ku. III. A bond or leash q v.

COUPLE (v. 1) - संयोजयति (युज्, c. 10) v TO JOIN.

COUPLE (v. 1) १. TO COPULATE.

COUPLET . पक्षिद्वय (१) . *C. of two sholas* युग्मकम्.

COURAGE : (1) वीर्य (= valour) , (2) निर्भीकता (= intrepidity) , (3) साहस (= boldness) *To lose c.* सत्तात् परिभश्यते, Mr. *To inspire with c.* : सत्तादयति (c. of सह), Ku. xv. 31. *To take c.* . सम् आश्रयति (यम्, c. 2) , Ku.

COURAGEOUS १. BRAVE, VALIANT, INTREPID, SPIRITED.

COURAGEOUSLY १. BRAVELY, VALIANTLY, FEARLESSLY.

COURIER - (1) जहाजरिक or जहाज*, (2) वार्तावह (= any message-bearer) , (3) लिपहार (= letter-carrier).

COURSE (sub.) I. Motion q v. (1) गतिः, *the c. of his chariot was not interrupted* गतिर्विजघ्नी न हि तद्वयस, R. v. 27 , (2) प्रवाह (= flowing c. : as of rivers) : Ph : *look, so the balloon bends its c.* प्रवर्तते पश्य तथा विमान, R. , *directed the c of the car towards the capital* राजधानीं रघुवदम्य भवभीषकार, N. II. Track, way : q v - मार्ग ,

c of a *ario* व मार्गण्य मान, Ku III Pace course q v IV.
 Method of procedure गति, there being no other c गत्यन्तराभावात् D,
 II, one who has no c left अगतिक (का क) K. Pl take to a sacred
 c पूत भक्ष्य पन्थानम् VI v way V Of lectures etc Pl a c
 of lect res *क्रमिकपाठा VI of dishes भोजनप्रकार (or strictly)
 *भोजनक्रम VII The menstrual c चतु A woman in the c रज
 स्रवा Ph as a matter of c प्रकृत्या U v NATURALLY, he would
 of c govt assent स नियतमनुमत्याति Dv v INDEED CERTAINLY,
 UNDOUBTEDLY in the c of expr ly मध्ये or by loc absol, in the
 c. of conversat or कथाप्रसङ्गि Ku i 24 or कथातुल्यनेन Ku v
 13, in the c of the गच्छति काले Ku or कालक्रमेण Ku, in due c
 क्रमेण K [म, (धाव, c 1)

COURSE (v) I To hunt pursue q v II To run q v धावति
 COURSER I A hunter q v II A racer q v जवनराजिन् (m)
 COURT (subs) I An enclosed space (1) प्रकीर्ण a dwelling with
 eight c's अष्टप्रकीर्ण भवनम् Mr, (2) चतर (= a front c) v v and
 II A palace q v राजकुलम् i c & ll go as d represent in the c
 राजकुल गत्वा निवेदयाम Mr II C d ess राजदर्शनोपिती वेश anj
 sm comp s III The men about a king राजसभिप्रिलीका (m
 pl) P IV Their assembly सभा to lollo c सभा कराति Vab
 V Attention, civility q v VI A c of justice (1) विचार
 मय (2) अधिकरणम् Mr (3) व्यवहारमण्डप, Mr (4) धर्माधिकरणस्थान,
 P VII A Judge or Judges (1) अधिकरणिक, th sis to be asked
 by men not by the c जनस प्रवर्तनीयमर्थ न पुनरधिकरणिकस्य Mr,
 (2) धर्माधिकारिन् (m) the c said to l धर्माधिकारिणमूषु, P
 COURT (v t) I To pay c to आराधयति (c of राध) for cing the
 people आराधनाय लीकानां U II To solicit seek q v III
 To woo q v

COURT DAY *व्यापारदिनम्, अधिवेशनदिनम्

COURT MARTIAL *युद्धाधिकरणम् योधविचारसभा

COURTEOUS (1) दक्षिण (वा ण) (=complaisant), (2) विनीत (ता त) (=polite), (3) प्रियन्द (दा ड) (=affable), (4) सुजन (-civil)

COURTEOUSLY (1) सन्नियम् (2) सप्रययम् (3) सौजन्येन

COURTEOUSNESS v COURTESY (1)

COURTESY (1) गणिका (2) वाराहना and sun comp s (3) वारविदा सिनी A *claf c* वारमुण्या Me ii 10 v i PROSTITUTE

COURTESY I *Courteousness* (1) दाक्षिण्य *by her politeness and affability* तस्या विनयेन दाक्षिण्येन मधुरादायितया k (2) विनय, (3) प्रयय **accepted with c* सप्रयय प्रतिग्रहाद् k, (4) सौजन्य, *c agreeable as free from arrogance* अपमताभिमानमधुरा सुजनता k II An act of c *obeyed by c s to the stated rules* उपचारादि निमन्त्रितस्वीयु, C III A low मणाम, R vi 75

COURTIER I A member of a princely court (1) राजसद्विधिवीक, (2) राजरक्षक, and sun comp s II A flatterer q v

COURTLY I Relating to a court expr ly *coml* II Well bred q v III Obsequious q v

COURTSHIP *no equ v* expr by पश्य or आसक्ति

COURTYARD (1) अङ्गणम् (2) प्राङ्गणम् (3) चत्वरण (4) अङ्गिरम्

COUSIN (1) पित्रव्यपुत्र (f वी) (=father's brother's child) (2) पित्रव्य वीय (f दा) (=f sister's c) (3) मातृव्यवीय (f दा) (=mother's c) (4) मातृव्यपुत्र (f वी) (=m brother's c)

COVE वह (?)

COVENANT (sube सविद (f) v AGREEMENT

COVENANT (v) सविद करीति v TO AGREE PARCASH

COVER (v t) I To overtreel (1) छादयति आ सभा प्र (हृ c 10) *c lit with this wrapper* अनन प्राकारकेण छादयति Mr i (2) आ

इषीति, समा- (rarely पा, न, नि-), (इ-, c ५), *c.ed with darkness*
 तिमिरावत (ता, त), M. n., *c.ed face* सज्जतमुपम्, K., (3) अपि दधाति,
 वि-, (था c 3.) *c.ing his head with a wing* शिरः पिधाय पक्षेय, N.;
 (4) स्छाति or स्छीति (स्छ or स्छृ, c 2 and 5.) (rare), *c.ed the ground*
with their heads शिरीभिर्मूर्ध्नी तनार, R. iv. 63; (5) आविनीति, समा,
 (वि, c. 5.) (rare), *c.ed with bunches of flowers* कुसुमस्तकाचितः (ता,
 त), (6) उष्णीति, प्र-, (उष्ण्, c 2.) (rare), B, (7) स्मरति (स्मर्, c. 10)
 (rare). Ph. : *c.ed with wounds* चतस्त्रित (ता, त) II To conceal :
 q. v (1) प्राच्यायति, प्र, *by what means shall I c. this finding*
 केनोपायेन स्त्रजितमिदं प्रच्यायति, K.; (2) आ-इषीति, स, M. n.; (3)
 पिदधाति, Si. *C.ed way* वृद्धपथ or वृद्धमार्ग. III To protect - q.
 v. : रक्षति (रक्ष्, c. 1.), *to c the rear* पृष्ठदेशं रक्षितुम्, M. n. IV.
 To brood : आङ्गीति (?) V To be sufficient for - v. SUFFICIENT.
 VI. To include q. v. VII. To copulate with q. v.

COVER (subs.) I. Cmg, lid q. v. C. (of a book) बन्धनम्, C.
 II. Fig, screen : (1) आवरण; (2) आच्छादन; (3) पिधान. III.
 Shelter, protection q. v. expr. by verl, [*women are*] *under c.*
of their father during their childhood पिता रक्षति कौमारं, M. Ph. .
under c. of the night रात्रिधीनि IV. Pretext q. v. V. For
 game : DO equiv. वन v. WOOD.

COVERING (subs.) (1) आवरणम्, *c. of the body* दीहानरन्धानि, K1, (2)
 आच्छादन, *give me also your under-garment and c.* परिधानाच्छादनवस्त्रमपि
 यन्प्रेष, P., (3) पिधान (not used of clothes) v. CLOTHING, CLOAK.

COVERLET : (1) उल्करच्छद; (2) प्रच्छदपट; (3) उपर्यासरेण्वस्त्र, M n.

COVERT (adj.) I Secret : q. v. प्रच्छन्न (द्रा, द्र). II. Protected,
 as a fence c. : रक्षित (ता, त).

COVERT (subs.) : I. A shelter q. v. II. A thicket : q. v. III.
 Of wings of birds : perh. पक्षति, N.

COVERTLY खन D & SECRETLY

COVERT (1) छुपति ते (लुप्त c 4) (with dat) (in bad sense), yet *Poma c el the stag* तथापि रामी तुलुमे स्थाय H, (2) छुपति (छुप c 10) (= to long for, desire q v) *I c this (child)* छुप्याय्यथी, Sr vii, (3) गच्छति (गृह c 1) (rare) *he who would c me* यो मां गच्छेत Mā

COVEABLE गृहणीय (पा य) & DESIRABLE

COVETOUS I In bad sense (1) लुप्त (f बा) *c of riches* धनलुप्त (f अ) H *a c man* लुप्तक P, (2) लोभन् (f लो), (3) लोभन्त (f लो) (1) गृह्य (inf) (rare) *I b you : ndisc* दृष्टारण भयम्भन, N *I e y c* (1) लोभन् (भा म) (2) लोभुम (पा, य) II In good sense —desirous - q v लिप्सु (inf)

COVETOUSLY (1) लोभन्, (2) लोभन् (3) *expr by adj* [AVARICE

COVETOUSNESS लोभ *c creates thirst* लोभी जनयते तपः, H v DESIRE,

COVEA कुलम् & FLOCK

COW (subs) वी (inf) *c s milk* गोदुग्धम् *falling a c* गोहत्या *Milch c* वेज *C d ag* (1) गीमय (mn) (2) गीमिष (f) *Drj c* करीर (mn)

COW (v) & TO STUPIFY TERRIFY *Ced down* (1) जडीभूत (ता त), (2) मन्त्रित स्ता स्त

COW HERD (1) गीष, (2) वज्र (3) चागीर, (4) गोपाल *A station of c s* (1) घोष (2) चाभीरपत्रि *Cess* (1) गोपी (2) वजरी

COW HIDE I Lit^m गोचर्मन् (n) II A whip गोचर्मनिर्मिता क्रमा

COW HOUSE COW IEN (1) व्रण, (2) गीडम्, (3) गीमाळा (4) गीकुलम्

COWARD (1) वापुदप H (?) भीड *whether he was a c o a l a o* स भीड भूरी वा *to 'm v* TIMID

COWARDICE (1) भीडता *from c* भीडतया *Mr* (2) कातर्यम् (= timidity) *a ple jolic / is c* कातर्ये कोदला नीति, R (3) कुत्रिकम् (to war is the weak) *you r c to a poor b d* कुत्रिकमन्त्रे शयणे पतद्विधि N, (4) अपौरुषम् (= unmanliness)

Cowardly I Iit (1) भीरु (mfn) v TIMID (?) निभयं (यं ये),
(3) अवीर्य (वा य) v UNMANLY II Mean, base q v
हृदय (ह वा)

COWER (v i) भयान्नवशीर (वा र), भयान्न (वा न)

COWL शिरस्त्रिशेष v HEAD-DRESS

COWSHIP औपधिभेद, *गीकन्द

COXCOMB I A top q v दाम्बिक (?) II A plant मधूरबूडा
or मयूरक

COXCOMBRY (1) नागरिकता (?) (2) दम्ब (?)

COY अग्रग (आ ह्म) v MODEST, RESERVED

COTTA (1) अविदम्ब (= without confidence), (2) सन्नोड (= lazhfullr,
mod stly q v)

COYNES (1) अविदम्बता (want of confidence) K, (2) बौद्ध (= ba h
fulneess modesty q v)

COZEN हनयति (हल्, c 10) v TO CHEAT

COZENAGE हनना v CHEATING

COZILY आरामेण or आरामम् (?) v COMFORTABLY

COZY आराम c seat आरामानन्दम् (?) v COMFORTABLE

CRAB (1) कक, (2) कुचीर C i c c-apple कपिल (?)

CRABBED I Harsh cross q v II Difficult, perplexing q v

CRABBEDLY v PEEVISHLY, (WITH) DIFFICULTY

CRABBEDNESS v PEEVISHNESS, FOUGHNESS, PERPLEXITY

CRACK (v i) I To break into pieces q v चूटति (चुट, c 6)

II To rattle q v विरीति (ह c 2) III To boast q v

CRACK (v t) I To break, burst q v • मोटयति (c of चूट) II

To snap q v स्फोटयति आ, (c of चूट) III To puff

q v Pl to c ajele परिहान करीति

CRACK (subs) I CRACK दिग्ग c us a crack मिनिष्ठिदम Mu 11

II A sound q v विस्फोट III A crazy person v c BRAINED

IV A lobster q v विक्रियन् (m)

CRACK BRAINED कृतवद (ना न) v MAD, FOOLISH

CRACKER a fire work *खोटाक

CRACKLE (v 1) चटपटावते (nomis) continue *slightly* *sesamum oil* *in* *stard seeds etc* निरन्तरचटपटावितान् तिलतिलैर्द्वयैकादीन् D

CRACKLING (subs) I A rattle q v चटपटावितम् II The kind of roast pork मत्स्ययुक्तमांसम् लक

CRACKNUT a kind of biscuit *मुहुमुहु

CRADLE (subs) I Lit no equiv विद्युत् दीप्ता v *swine* Ph *from one's c* आश्रयस्थानं v CHILDHOOD, *as* *infant in the c* कोशस्थ or लनस्थ स्थि II Fig whole q v आवास

CRADLE (v t) ललपति (c of लप्) v TO MURSE

CRAMP I Art, occupation q v कला, *I learnt it as a c, but it is my livelihood now* कलति विचिता जीविकेदारो कलति II CUNNING artifice q v कीमलम् III A small vessel (1) नौ , (2) नदी

COWARDLY I I t (1) भीरु (mfm) v THIN (2) निर्भीय (यं धी)
 (3) अपीर्य (या य) v UN ABLY II Mean base q v
 हृदय (f या)

COWER (v i) भयावनमयरीर (रा रं), भयावनत (ता त)

COYL गिरस्त्रविशेष v LEAD DRESS

COWSHIP औषधिभद्र *गीकन्द

COXCOMB I A for q v दान्त्रिक (?) II A plant मयूरचडा
 or मयूरक

COXCOMBRA (1) नागरिकना (?) (2) दन्त्र (?)

COT अग्रक (आ रभ) v BODIFY REFERTID

COYA (1) अविवश (w tlo t co silence) (?) मनीष (ba l fully
 modestly q v)

COYNES (1) अविवशता (vant of conf lence) h (2) बौडा (=ba l
 fine e n olesly q v)

COZEN क्षययति (क्षल c 10) v TO C FAT

COZENACE क्षयना v CHEATING

COZILY आरामय or आरामम् (?) v COMFORTAB l

COZY आराम c seat आरामामयम् (?) v COMFORTABLE

CRA (1) ककट (?) कुमीर C c c apple कपिल (?)

CRABBED I Har l cross q v II Diff e lt perplex ng q v

CRABBEDLY v PEEVISHLY (n ti) D FFICULTY

CRABBEDNESS v PEEVISHNESS ROUGHNESS PEEVISHITY

CRACK (v i) I To break into peecs q v चूटति (चूट c 6)

II To rattle q v विरीति (र, c 2) III To boast q v

CRACK (v t) I To break burst q v चीटयति (c of तट) II

To snap q v छोटयति या (c of छट) III To puff

q v Pl to c a joke परिहासं करोति

CRACK (l) I Cl nk हिम् c in a well f निश्चिन्म M II

II A sound q v विषय III A crazy person v C BRAINED

IV A booster q v विक्रियन् (m)

CRACK BRAINED हतब्रान (ना, न) v MAD, FOOLISH

CRACKER a fire work *फोटक

CRACKLE (v t) चटचटावति (nomi), continuously cing sesamum, white mustard seeds, etc निरन्तरचटचटावितान् तिलसितवर्षकादीन् D

CRACKLING (subs) I A rattle q v. चटचटावितम् II The rind of roast pork शृङ्खलकरनास्य त्वक्

CRACKNEL a kind of biscuit *मुटमुड़ी

CRADLE (subs) I Inf no equiv शिशुली दीला v swing, Ph from one's c आश्रयस्थान् v CHILDHOOD, an infant in the c कीदृश्य or लनस्थ शिशु II Cradle, abode q v आवास

CRADLE (v t) लालयति (c of लल्) v TO NURSE

CRAFT I Art, occupation q v कला, I learnt it as a c, but it is my livelihood now कलेवि शिचिता जीविकेदानो सहजा, Mr II Cunning, artifice q v क्रीडलम् III A small vessel (1) नौ, (2) तरी

CRAFTILY चतुरम् v CUNNINGLY

CRAFTINESS (1) वैदव्याम्, (2) चातुर्यम् v CUNNING, ARTIFICE

CRAFTSMAN कार् v ARTISAN, MECHANIC.

CRAFTY (1) विदव्य (f ग्धा), (2) चतुर (रा र) v CUNNING

CRAG I Rock, cliff q v कुल II Neck q v

CRAGGED, CRAGGY I Rugged rough q v II Rocky q v

CRAM (v t) I To fill to excess c med with houses रहस्यम् (भा, पं), V p, the forest was c med with the attendants of Sna वन गवैरविच्छेदितरुह, K, c ming the belly with sweet meats मोदके कुञ्ज पूरयित्वा, Mal v TO FILL, STUFF II Of special instruction *निशेषयिष्या ददावि (दा, c 3) (l) c 12 r *निशेषयिष्यादाह (m)

CRAM (v) *विम्वम्विचो गृह्णाति (अह c ७) ()

CRAMP (nbs) I A restriction गृह्ण II C iron ब्रह्मदीह (?)

III Spasm गृह्ण

CRAMP (v) I To check गृह्ण II To fasten गृह्ण III To afflict with c रुद्धीयति (अह c 1) (?) CRI v CROOPE

CRANE I The bird (1) चारु (the Indian c), (2) बर्क्रेट्ट (the Nunulun c) II A machine for hoisting *अन्विष्टमयनम्

CRANK I An iron elbow दण्डमाय (?) II Bend, turning गृह्ण

CRAWL (v) I Of men (1) रिद्धति रिद्ध, c 1), *they then used to crawl about in the coupen* रिद्धिती तौ तदा प्रजि V P, (2) जातुभ्या रद्धति (रद्ध c 1), S, (3) जातुभ्या कराभ्याश्च सुत्र सट्ठप्य सट्ठप्य सचरति (चर c 1), V P com II Of animals चपति च, (चप c 1) *Up to* उपतर्पति
CRAWL, ING (subs) (1) रिद्धनम् (of boys etc) (2) सर्पचम् (of reptiles)

CRAWLER i c crawling animal चरीचर

CRAZON वर्तिन्ना (= pencil) कडिनी (= chull)

CRAZE (v) I To erial gral q v II To confuse q v

CRAZED, CRAZY I D crept, f eble q v II Mad q v
 चित्त (स न)

CRAZINESS I Feebleness q v II Madne s q v चित्तता

CREAK (v) कडकडायति (nom) (?), विरोति (च c 2)

CREAK, ING (subs) कडकडावित्त (?), विराव

CREAT I Lit सर (?) II Fig सार v ESSENCE

CREAM COLOURED i c light yellow चापीत (सा, व)

CREASE (subs) (1) भट्टि (2) ऊर्ध्व

CREASE (v) भट्टि करोति (?) v TO FOLD WRINKLE

CREATE I To call into being सृजति (सृज c 8) *and water f st* चप एव ससृजारी, M i B, *so c pa* : व्यधा सृजति, N 17 11
 v to cause II To conceive by the mind (1) सृजति *of w/o* : *this story is c d* विवेक कथासृष्टा K (2) निर निमीति (मा c 3) *poet s* c ion कवेनिर्मिति, Kav III To make appoint q v करोति
T ngabala was c d a governor तुङ्गवली भीमवति कृत, II

CREATION I Lit (1) सृष्टि, (2) सर्व *the sole cause of the c,* continuation and destruction of the world निवृत्त सर्वस्रियातप्रत्युत्पत्तामेक कारण, (3) सृजन II Fig as of a poet (1) सृष्टि, (2) निर्माण or निर्मिति III A thing created सृष्टि, *as if the first c of God*

as regards accmen युवतिविषये वृद्धिराद्यैश्चानु Me n -1 IV Ap-
pointment q v

CREATIVE Ph c power सृजनशक्ति, निर्मापशक्ति

CREATOR I L सृ (f द्रो), (2) सृ in comp, c of the world

विद्यजन (mfu) R II The Supreme Being (1) निधात्र (m)

(2) विद्यजन विहन and sam comp III Maker, originator

q v (1) कद्र (f द्रो), (2) निधात्र (f द्रो)

CREATURE I A creature लिंग सृष्टपदार्थ Lirine c प्रादिन् m)

v animal II A term of contempt जन III A term of

endearment जान (ना ता) D IV A tool dependant q v

प्रादिन् (ना ता) Ph being my c मनी जभीद (ता य) M n

CREDENCE विभाव v BELIEF To give c to विश्वास करीति v to

DELIAT

CREDENTIALS *विदामोपादिता, पञ्चाङ्गनपत्र

CREDIBILITY (1) विश्वास from the c of the g est say विश्वास

महर्षे K: III 34, (2) विश्वनीयता, (3) विश्वासयोग्यता, (4)

श्रेयता

CREDIBLE (1) विश्वास (जा म्) (2) विश्वनीय (ता य), (3) विश्वासयोग्य

(जा म्) (4) श्रेय (ता य) the best of चद्रद्वैयमन् Sa v

CREDIT (sal v) I Belief q v विश्वास II Esteem reputation

q v प्रतिष्ठा Ph affect c on you एतने दाज् दम्यति ex ला प्रतिष्ठा

पय द (I) III Author पमाज् IV In a common real sense

*विश्वास to all on c *विश्वानेन विज्ञोते Ph c sale (of an ac-

count) *प्राप्तपदमात्र

CREDIT (v) I To believe q v II To enter upon the side

*मानयनमाये द्रिच्छति

CREDITABLE दाज् (जा म्) v NO DUTY P: c to you तज

मोदक (रो क)

CREDITABLE & HONOURABLE, WELL

CREDITOR (1) उत्तमर्ण, (2) ऋणदाता (m)

CREDULITY (1) विश्वासयोग्यता, (2) विश्वासप्रवृत्ति, (3) अशक्तता

CREDULOUS (1) विश्वासशील (दा, ल), (2) विश्वासप्रवृत्ति (या च), (3) अशक्त (mfn)

CREDULOUSLY expr by १ly or by ins of sub

CREED धर्म

CREEK (1) बह, (2) खात (?)

CREEP I To crawl कृ १ II To move slowly मन्द मन्द सर्पति (सृप्, c १) III Of plants (1) विस्पर्ति, (2) परति (पर, c १),
crawling on the ground भूचरा Nil IV To fawn कृ १ v. Ph to c
into the mind मनसि आविर्भवति

CREEPER (1) लता (gen term), (2) वीरध (f), (3) बल्ली (1) प्रतली or
ति (f)

CREMATION (1) दाह, (2) दहनम्, (3) (fully) शवदाह

CREPUSCULE, CREPUSCULAR & TWILIGHT

CREPESCENT (१ly) (1) वर्धिशु (mfn), (2) वर्धमान (ना, न)

CREPESCENT (subs) I Of the moon (1) अर्धचन्द्र (=half moon),
(2) वर्धमाना चान्द्रमसी क्षिप्ता, Ku or sim अर्धचन्द्रक्षिप्ता and sim comp s

II The Turkish flag *अर्धचन्द्रक्षितम् III The Turkish power

*अर्धचन्द्रक्षितनाक्षुरस्का (m pl) IV Any thing c shaped अर्धचन्द्र

CRESCENTIC, CRESCENT SHAPED अर्धचन्द्राकार (रा, र, and sim comp s

CRESS शकटभेद

CRESBET आकाशदीप

CREST I Of animals (1) चूडा, (2) शिखा II Of a helmet (1)
शिखा, (2) चूडा (3) शिखर III Of a mountain (1) चूडा, (2)

* शिखर & SUMMIT

CRESTED (1) शिखिन् (f नी), (2) शिखापर (रा, र), (3) चूडावन् (f नी)

CREST FALLEN (1) नम्रपूड (जा ड), (2) चतुर्भुज (mfn)

CRETIN गड्गड (छी छ)

CREVICE द्वि *c of a cre* दावखिद्र D II

CREW: I A throng *q v* गण II A slips *c* (1) नाविका
(m pl) (2) पीतवस्त्र (m pl)

CRIB I A manger *q v* द्रोणी II A stall for cattle गीह
v COW HOUSE III A child's *l l* शिशुशय्या v BED IV A
l ut q v कुटीर

CRIBBLE चाबनी v SIEVE

CRICK a kind of sprain v SPRAIN STRAIN

CRICKET I The insect (1) भित्री *chrp g of the c* भित्रीमंडार,
A r (2) इदारी, (3) चीरी II The game *कन्दुषनीदमक्रीडा
A B कन्दकम्रीडा is a quite *l f* game

CRIBER (1) घोषक, (2) चोषक (3) चीपसाकार क

CRIME (1) पाप (often—sin) *to comm t a c del berately* *आप्त पाप
करोति M, *c s cannot be checked willo t pin* *l ne t* दण्डते
पापविधिदृ क्तु न शक्य M, (2) अपराध v OFFENCE, (3) दोष
v FAULT, (4) लाङ्घन (= laringe) M

CRIMINAL: I Of men (1) अपराधिन् (*f* गी), (2) पातकिन् (*f* गी)
v CULPA II Of acts (1) अपराध (पा ध), (2) सपाध (पा ध),
(3) by comp *c act* दापक्रिया *h b Ph c lsto* *अपराधविधि
* *c conversation* परस्पर पदार्थ सम्भाषा M

CRIMINALITY अपराधता v GUILTINESS WICKEDNESS

CRIMINALLY I Viciously अपराध II According to criminal
law *अपराधविधिप्रकारेण *Ph to proceed c* दण्डनायक विवेदयति (*c*
of विद) (?)

CRIMINATE I To accuse *q v* अभियुक्ति (युज, *c r*) II To
l p l cate q v

CRIMINATION अभियोग * v ACCUSATION.

CRIMINATORY (1) अपवादगर्भ (भर्त्ता, भे), (2) अभियोगल्लिख (त, व)

CRIMP (adj) I. Brittle q v. II Inconsistent q v.

CRIMP (v) I To decoy * q v II To curl q v

CRIMP (subs) प्रसारक (?)

CRIMPLE v TO CONTRACT, TO CURL.

CRIMSON शीण (पा, ष) v. RED.

CRING • Ph *who is always c ing* योऽहं निमग्नमुपरचित्तमस्मिन् क्रीति R ,
c before *Lakshmana* सीमिनेश्वरयो भन्, Vi *C ing* आपादपद्मदयन
(त, त), R v TO BEND, BOW

CRINGINGLY पादयो पतित्वा, अस्मल्लि वहा, etc

CRINOLINE : c a lady's skirt expanded. *सती

CRIPPLE (subs or adj) पद्गु (mf) (=lame q v), (2) विकल
(त, त) (=wanting any limb), *carrying the c on his shoulders*
त विकल श्रुतेनोदुष्ट, D VI, (3) विकलाङ्ग (f द्वी) (=विकल)

CRIPPLE (v t) I Lat *विदलीकरीति who has c d my husband*
येन मे पत्न्यैक-लीकृत, D v TO LAME, DISABLE II To impair,
weaken q v

CRIPPLING : c a spar for support उपबन्ध (1).

CRISIS सङ्कट c of an affair दार्ढ्यसङ्कटकम् K Ph. at this c
वज्रिन् वणे or अनालरे, K

CRISP, CRISPY (adj) मद्दुर (सि र) v CURL, BRITTLE

CRISP (v) TO CURL, TO INTERWEAVE "C ed (brook)" सरद्वत
(सि र)

CRISPNESS मद्दुरता.

CRISS CROSS ROW (1) मातङ्गा, (?) सिद्धिफला v ALPHABET

CRITERION लक्षणम् v sign, MARK

CRITIC I. One who criticises गुणदोषविचारक (?), II. One

skilled in criticism गुणदीपकीविदः, गुणदीपविचारपटुन, etc. III.

A carrier : दीपकहण (Lafn.).

CRITICAL I. Relating to criticism expr by comp., e *dissertation*
गुणदीपविचारप्रबन्ध II. Possessing skill to criticize गुणदीपविचार-
कुशल (ला, ए), and sim comp.s (?). *C. paper* : गुणदीपविचारपत्रः
(?) III. Capricious, fastidious - q v. IV. Belonging to a
crisis, Ph. e *position सदृष्ट, whose intellect does not fail in c.*
circumstances कायस्थितिविवेकशक्तिः K Ph. e. *philosophy* *सहस्रदर्शनम्,

CRITICALLY I. In a critical manner - गुणदीपान् विचार्य, सूक्ष्म (=
minutely, carefully) II. At a crisis - सदृष्टे

CRITICISE, CRITICIZE I To examine as a critic गुणदीपान् विचारयति
(चट्. e 10) II To pass criticism on समाधीचरति (सीच्. e 10)
(?) III. To censure q v.

CRITICISM I The art - गुणदीपविचार (?) II. Review. *समाधी-
चनम्, गुणानुपवाद III Censure. q v.

CRITIQUE गुणदीपविचारप्रबन्ध (?), and sim. comp.s.

CROAK (v) I As frogs or crows. (1) वटति (रट्. c. 1.), *the crow*
is much cing gratingly काक कटूचे चनु राटटीति, Ch. ; (2) सकमकायते
(noun) (of frogs), J., (3) शब्द करोति (=to make any sound),
when I will c : यदाह शब्द करोति, II. v TO CRY II. To grumble -
सकमकायते (1)

CROAK, ING (subs) I. Lit. : भेकनाद (of frogs), (2) काकशब्द (of
crow-) v. cry. II. Fig. सकमकायित (?) : v. COMPLAINT.

CROAKER 1. e grumbler q v.

CROCK I A pot q v. : "c. of gold" हिरण्यपात्र. II. Soot :
q v.

CROCKERY : स्रग्जपात्राणि (n pl) v. EARTHEN-WARE.

CROCODYLE (1) कृमीर, (2) वृक्ष. Ph. : "c. tears" कृमिमासपि (n, pl.).

न) (= *salewara*) II Adverse contrary *q v* प्रतीप (पा, प).

Ph 'oh' *how c is fate* चहो वामना भानवेयानी, V: III Ill-

tempered, peevish *q v* प्रतीप (पा, प), *don't get c with your*

husband भर्तु प्रतीप माछ र्ग, So *A c charge* इत्यभियोग, Y

Cross (v t) I To pass over (1) सरति (तृ, c 1), *ced the*

Ganges सरति तवार, R xvi 32, *I want to c the ocean on a*

raft चहुपेन सागर तितीपुरछि, R, (2) सरते or सरयति, वि, चत्,

(सद्, c 1 and 10) *ced the Findlyia* मिथ्य अलङ्घयत्, R xvi 32

II Of the mind, to occur to *q v* III To thwart, obstruct

q v IV To mix breeds *perh* समिश्रयति (मिश्र, c 10) V To

conceal *q v* VI To put across, expr by circumlocution, *to c arms*

एकदिन् मुने भुजान्तर विन्यसति or विदधाति VI To draw line across

रेखया चदयति (चद्, c 10)

Cross (v t) *to c over to Ceylon* ससुमुन्दय सिहल गच्छति *v* TO CROSS

(t) and co

Cross (subs) I An instrument शूक (=stake *q v*), *क्रुमम्

II The symbol *क्रुमम्, अक्षरसंज्ञादयम् III The gospel *q v*.

IV Money नापकम् V Affliction, trouble *q v*.

CROSS BILL पक्षिमेष, *अक्षतपुट

CROSS BOW *रक्षाय C *bow* *रक्षाययत् (mfn) or पर (री, र)

CROSS BREED खर (री, र) (in modern dialects)

CROSS EXAMINATION *प्रतीपपरीक्षा, कूटपरीक्षा (in modern Bengali)

CROSS EXAMINE *प्रतीप परीक्षते (ईष, c 1), कूटपरीक्षा करोति (3)

CROSS-GRAINED प्रतीप (पा प) *v* MOOSE, PERVERSE

CROSSING I Lat तर, प *v* PASSAGE *Fare for c* (1) तारिकम्

M, (2) साये. M II Where roads cross, (1) चतुष्टयम् (of

four roads), (2) यद्वाटकम् (=1), (3) त्रिषष्ठम् (of three roads),

(4) तर (very rare).

CROSS LEGGED व्यसपाद (दा, द) and sim comps *Sitting c* (c placing the feet on the thighs) बीसपद (दा, द)

CROSS QUESTION v TO CROSSEXAMINE

CROSS ROAD : c an obscure road (1) चर्या , (2) उन्मार्ग ,

CROSS ROW : c the alphabet q v मायका, M n

CROSS WISE (1) व्यसम् (?) , (2) तिर्योदम् v SIDE WAYS, ATTHWART.

CROSSLY I Peevishly q v II Adversely प्रतीपम्

CROTCHET I A whim fancy q v II In music *मधि

CROTCHETTY : c full of whims v WHIM, WHIMSICAL

CROTCH I To stoop low q v कमयति (c of दम्) II To cinge q v पादयो घटति (दम्, c 1)

CROUP I Of a horse, etc लघमभाग, K II A disease कागरीगविमेघ

CROW (subs) I The bird (1) काक , (2) बायस *Carrion c* दम्काक (?) II A bar बीरदण्ड III Of the cock दम् v cry Ph at cock c दम् v MORNING

CROW (v) I Of the cock रीति, रि, (र c 2) v TO CRY II. To boast q v विकल्पति (काल्, c 1)

CROWFOOT n plant *काकपाद

CROWD (subs) I Of people (1) जनसमूह , Mr , (2) जनसमर्द (=men pressed together without order), a great c महान् जनसमर्द , Mr r , (3) बहुसम् (=जनसमर्द) , D iv , (4) जनीघ , and sim comps II Populace q v. III Any c v THROVO, MULTITUDE

CROWD (v t) I Lit Ph the place was very c ed जन महान् जनसमर्द बाधेत् , c ed with cars and horses रथावसङ्ग (ला, ल) , It. 1 16 , a c ed house जनाकीघे गृहम् (c full of men), Sa • the theatre is c ed today अथ मेघरूपेण रङ्गमण (?) II To urge q v.

CROWD (v 1) expr as above v TO FLOCK

CROWDER v FIDDLER

CROWN (subs) I The ornament (1) किरित (mn) (2) मुकुटम्, (3)

मौलि II Fig royal power got the c of Ital/ इत्यादिगण्यमवाप,
placed the c on his son तदायमभ्य रात्रि समादध, R XVII 8 III

Fig, sovereign q v Ph servant of the c राजसेवक IV

Any garland q v माला V Of the head चूडा VI

Summit q v चूडा VII A coin इक्ष्वाक्यमुद्रादिभिः

CROWN (v t) I To invest with royal power (1) (रात्रि) अभिविधति
(सिच, c 8) (according to the Hindu style) R, (2) रात्रि समादधति
(वा, c 3) R (3) मौलि वाहयति (c of इक्ष्) (?) II To adorn
q v भूषयति (भूष, c 10) III To consummate q v Ph
cing success सिद्धे परा कीटि (?) *

CROWN JEWELS राजरत्नानि (n pl) (?)

CROWN PRINCE युवराज

CRUCIAL perh मतभेदिन् (f ची) v SEVERE, STRICT

CRUCIBLE (1) मूष (दी, घ), (2) आवर्तनी

CRUCIFIX *क्षुभारोपितस्य लक्ष्य प्रतिमा

CRUCIFIXION *क्षुभारोपणम्

CRUCIFORM *क्षुभाकार (रा र)

CALCIFY I Lit *क्षुभम् आरोपयति (c of इक्ष्) II Fig to c the
flesh रुद्धियाणि जयति

CRUDE अपक्व (f छा) (lit and fg) v UNRIPE, IMMATURE

CRUELY v IMPERFECTLY

CRUENESS CRUELTY अपक्वता v UNRIPENESS IMMATUREITY

CRUEL (1) निष्ठुर (रा र) (2) क्रूर (रा, र), (3) दृमस्य (सा स) (4) निष्कृण
(वा ष) (= unmerciful q v), (5) कठिन (ला न) (= hard hearted
q v

CRUELLY (1) निहृत्म्, (2) क्रूरम्, (3) निष्कण्ठम् v **UNMERCIFULLY**

CAVELTY (1) नेह्ये or निहृता, (2) क्रौर्ये or क्रूरता, (3) शत्रुघ्ना

CREET *श्रृपक्त. *C stand* *कूपकाधार

CRUISE (subs) I. A jug q v II Of a ship v VOYAGE

CRUISE (v 1) [समुद्रेष or पीलेन] परिभ्रमति (भम् c 1.) (3)

CRUISER *परिभ्रमणपोत

CRUMB I A morsel q v II The soft part of bread सज्जभाग
or कीमत्तभाग (3) Ph *to a c* निरुपशेषम्

CRUMBLE (v 1) चूर्णयति (चूर्ण, c 10) 1 TO DRUISE *To be cd into*
that लूणीभवति " [4] 1 TO PERISH

CRUMBLE (v. 1) I. 1st चूर्णयति II Fig विनश्यति (नश्, c

CRUMP I Crooked q 1 कुञ्ज (f ला) II Hard q v

CRUMPLE v TO RUMPLE, WHIRL

CRUPPER पुच्छवन् Williams

CRUSADE *क्रुशदम्; लसीयानां पुष्पभूमिनामाय मद्भक्तदीयान् प्रथमियोग

CRUSH (v 1) (1) ध्वंसति or मर्दयति-ने आ, परि, वि, स, (सद c 9 or
10.) *ce I the forces of his enemies* परिषां बलान्ध्वंसात् R, (2) दलति or
दण्डयति (दण्, c 1 and 10), *cing forts* दलयन्द्वाणि, R, (3) मष्टाति,
म, (मश्, c 9) *shall I not c the hundred Kai ravas* मष्ट्यामि
शौरवधनम्, 1e v TO GRIND OVERWHELM, PET DOWN

CRUSH CRUSHING (subs) I The act (1) मर्दनम् वि, (2) दलनम्
II Of a crowd जनसङ्घर्दे, Mr [K1 III 34

CRUSHING (adj) प्रमादित् (f नी) of c calamities प्रमादित्नीनां विपदां,

CRUST (v) I Trans v TO CRUST II Intrans उपरि सद्भि
(सम् c 1.) (3)

CRUST (subs) कृष्टिभक्षण

CRUSTACEAN CRUSTACEOUS *कृष्टपर (री र)

CRUSTILY v FEEBLY, ANGRILY

- CRUSTINESS** I Hardness q v II Peevishness q v
- CRUSTA** I Hard q v कठिन (भा, न) II Peevish surly q v.
- CRUTCH** यष्टि *leaning on a c* यष्ट्यावलम्बिता, क्ति v STICK
- CRY (suba)** I Of lower animal रव or बिराव, *very loud cries were also uttered by the elephants* मुक्ती बिराव सुमहान् कुम्भरैरपि Mah v
NOISE SOUND II Clamor उन्कीज or आकीज *by the cs of the disputants* विवादमानानां प्रजादामाकीजे D v **NOISE** III Of distress (1) आर्तनाद, आर्तारव, and sim comp s *by the piteous cries of the attendants* परिजनानां कश्चक्षणेन M n, (2) कुन्दन or आकुन्दित or आकुन्द (=loud c of grief) (3) रुदितम् v **WEETING**
- IV Of crier perh आकीज v **PROCLAMATION**
- CRY (v t)** I To utter q v II To proclaim q v
- CRY (v i)** I To c out q v II To weep (1) कुन्दति or कन्दयति आ, (कुन्द c 1 and 10) *cried aloud* मुक्ककण्ड आकुन्द, R xiv 88 (2) रोदिति प, (रुद c 2) *cried aloud* अश्वैरीहीम् K, (3) कीमति, वि आ (कुम, c 1) (rare) B iii 12 III To utter sounds (1) रीति वि (रु c 2) *this vlture is cing not once* नेकश शकुनिरय विरीति Mr (2) बायति or बायते (बाय, c 1 and 4) *this crow cing gratingly* दधस्वर बायति बायसीत्यम् Mr v **NOISE, TO MAKE**
- CRY DOWN** अथ कुमति उप अथ v **TO DETRACT (PRESSURE**
- CRY-OUT** (1) कीमति आ वि, उन् c आकीज वि २११ पाथिपथम्, Mr, (2) गन्दायति (=to call out) *To c for protection* शरणं कुन्दति V
- CRY UP** v **TO EXALT**
- CRILING (adj)** v **NOTORIOUS HEINOUS**
- CRYSTAL** I Suba कटिह II Adj (1) कटिह c *palace* कटिहकण्डम् Jh vi २२, (2) कटिकाम (भा भ) (=like c) v
- TRANE ARENT**

CRYSTALLINE v CRYSTAL (11)

CRYSTALLIZATION *स्थापिकीभाव

CRYSTALLIZE I Trans *स्थापिकीकरोति II Intrans *स्थापिकी
भवति (सू c 1)

CUB (subs) घाव, क v YOUNG (subs)

CUB (v) सूते (सू c 2) v TO BRING FORTH

CUBE (subs) I In arith घन c root घनमूलम् La II In
Geo समकोणसमबहुभुजघनचेतम्, K d

CUBIC, CUBICAL expr by comp, c hand घनहस्त, In c equation
*घनसमीकरणम्

CUBIT (1) एक foot c s s length पञ्चहस्तदीर्घ (f मा), (2) किष्कु, D

CUCKOLD expr by circum, he is a c तस्य भाया पुंश्ली or वयकी

CUCKOO (1) कोकिल, (2) पिङ्ग (3) पक्षत

CUCUMBER I The plant वपुषी II The fruit वपुषम्

CUD I Lat पथिभिधै पुनश्चैवाय सुषनीत मुक्तम् Ph to chew the

CUFF (sub^s) I A blow, slap q v तल्लप्रहार Ph To be at
fists-c s मुटीमुट्टि युध्यते II Of a sleeve *कफम्

CUJASS (1) कवच (mn), (2) वर्मन् (n), (3) वारण , (4) कडट, क ,
(5) तनुवम् (6) चरम्बद , (7) दमन (rare)

CUJASSIER (1) कवचिन् (f जी), (2) वर्मित (ता, त), (3) मूटकडट (टा,
ट) and sim comp s

CULINARY पाक in comp c utensil पाकपात्रम्, the c art पाककला

CULL आहरति (ह, c 1) v TO PLUCK, GATHER *

CULM लम्ब v STALK

CULMINATE I Lit the sun has c d मध्यमलङ्घरोति भावु, K II.

Fig परा कीटिन् अभिगच्छति (गम् c 1) K

CULMINATING (adj) Ph c point परा कीटि , परा काठा

CULPABILITY (1) सदीयता, (2) सापराधता, (3) निन्दाहता (= blamic-
ableness)

CULPABLE (1) सदीय (पा ध), (2) सापराध (धा, ध), (3) निन्दाह (f
ह) (= blamable q v) C homicide ज्ञानहता दहत्या (?)

CULPRIT I An accursed person अभियुक्त (जा, क) II A
criminal q v

CULTIVATE I To till (1) सिन करीति, to have land c d सिन
कारयति Y, (2) कर्षति (लप्, c 1) (= to plough) II To
devote to, foster (1) शीलयति, अनु, (शील्, c 10), sages c good
conduct शीलयन्ति सुनय सुशीलता, K₁, (2) उप विनोति, प्र, (वि,
c 8), c friendship प्रविनु मैत्री, V₁ III (3) सिदते, नि, (सिन्, c 1)
v TO DEVOTE III To civilize q v

CULTIVATION I Tillage (1) कर्षणम्, (2) लट्टि (rare) II.

Fostering etc अनुशीलनम् III Culture q v

CULTIVATOR चेदिक v HUSBANDMAN

CULTURE I v CULTIVATION, II Refinement q v शिक्षा

CULVERT : *आहतनाली.

CUMBER. V. TO ENCUMBER, EMBARRAS.

CUMBERSOME, CUMEROUS : I. Burdensome q. v. (1) भारिन् (f. बी) ;

(2) दुर्मत् (रा, र). II. Vexatious : q. v.

CUMBRANCE . V. ENCUMBRANCE.

CUMEROUSNESS भारिता V. CUMEROUS.

CUMIN (1) जीर ; (2) जीरक .

CUMULATIVE (1) उपचयिन् (f. नी) (?) ; (2) निचयिन् (f. नी) (?) .

CUNEIFORM कीलाकारः (रा, रं). "G. scholar" *कीलवर्णविद् (mfu.).

CUNNING (adj.). I. Skilful q. v. II. Artful (1) चतुर (रा, रं)

(best equiv.) ; (2) विद्वन् (f. र्वा) ; (3) कलनापर (रा, रं) (=wily).

CONNING (subs.) I. Skill, dexterity q. v. II. Art, deceit (1)

चातुर्यम् ; (2) चातुरी ; (3) वैद्व्याम् . (4) क्लृप् (=stragem).

CONNIVELY (1) चातुर्येण ; (2) क्लृप्त.

CUR (subs.). I. Lit. (1) पानपात्रम् ; (2) पानभाजनम् ; (3) चषक (mn.).

II. Drinking q. v. "fond of the c." पानप्रियः (या, यं) III. Lot, portion q. v. Ph. . "to taste of the sorrow's c." दुःखं रसयति.

IV. A flower-c. : पुष्पकीय . A c. made of leaves . पत्रपुट , II.

CUP (रा, र्ज) रज्जं सावयति (c. of सु) or नीचयति (नीच्, c. 10.).

CUP DEARER . पानपात्रवाहिन् (mn.) (?) ; चषकवाहक (?) .

CUP-BOARD , चषकीष्ठः (f).

CURID : (1) कामः ; (2) कर्ष्यः ; (3) मदनः ; (4) ममयः.

CURIDITY . I. COVETOUSNESS q. v. लोभः. II. Lust . q. v.

CURIO . नीरवशीर्ष or नीरवशस्त्रम् (f).

CURRING-GLASS शरारीमुखम् (a kind of c.), Sr.

CUR . कुनकः : V. DOG.

CURABLE : (1) चिकित्स्य (f. व्या) ; (2) साध्य (f. व्या), easily c. : सुखसाध्य (f. व्या), Sr. ; (3) प्रतीकार्य (f. र्ग).

CURRENCY I Circulation q v Ph to gain c (i e to be current) प्रचलित (ता त) भवति II Estimation q v III The current coin प्रचलितमुद्रा (?) we have a paper c here *अत्र कागज मुद्रा प्रचलिता

CURRENT (adj) (1) प्रचलित (ता त) , (2) प्रचल (ला, ल) Ph c year वर्तमानवत्सर c report जनप्रवाद

CURRENT (subs) I. Lit (1) क्षीतम् (n) (of water), against the c प्रतिक्षीतस , (2) प्रवाह, c of electricity *विद्युत्प्रवाह , (3) रय or वेग (= speed) (when the sense is clear) the c of river is its cause नदीवगमस्य कारणम्, Sa II Fig c of time कालगति (?) , the c of opinion is in your favor *तत्प्रावृत्त्युक्तं साधारणानां मतम्

CURRENTLY v GENERALLY, COMMONLY

CURRICULE रथ (?) v CHARIOT

CURRIER *चर्मशोधक

CURRISH I Churlish quarrelsome q v II Brutal q v

CURRY (subs) व्यञ्जनम् (applied to all cs), N xvi

CURRY (v t) I To dress leather शोधयति (c of द्रव्य) (1) II To beat, drub q v Ph to c a horse अश्वदिह मार्षं (द्रव्य c 2) , to c fatio r with the people लोकांनाराधयति, U 1

CURRY COMB *अश्वदिहमार्जनी

CURSE (v) मपति य अभि , (मप c 1) c d h m ' become as mortal तममपन् एहि मर्त्यत्वमिति D III , Krishna gave no reply when the Cleda ling was c g प्रतिवाचमदत्तकेशव मपमानाय न वेदिभूमौ Si xvi 25 Ph I will c and reduce your father to ashes माप दत्तापितर ते भयसान् करिष्यामि, P 1 5 [c of the nation कुलाङ्गार

CURSE (subs) I Lit माप , अभिमाप II Bane pest q v

CURSED (adj) expr by इत or इतक affixed or दम्ब prefixed, c son of Mādrī माद्रीसूतइतक , Ve v ACCURSED

CURSORILY विदम् & HASTILY, SLIGHTLY SUMMARILY

CURSORY विषम (मा प्र) & SUPERFICIAL SLIGHT HASTY

CURST (adj) कर्कश (मा प्र) & FEEVISH, MALIGNANT

CURT (adj) सविष (मा प्र) & BRIEF CONCISE

CURTNESS सविष (मा प्र) & CONCISENESS

CURTAIN (v) & TO DIMINISH, SHORTEN

CURTAIN (1) दिरङ्गविणी, (2) यवनिका, (3) भयङ्गी (mosquito c) Ph
the c falls यवनिका पतति (?), *the c rises* यवनिका उत्पतति (?) *behind*
the c (a) in theatrical language नेदधे (loc) (b) in gen sense परीक्षे

CURTAINED अशुण्डित (ता त) & TO VEIL

CURTAIN-LECTURE *मध्यानुमासुदम

CURTIV सविष & BRIEFLY, CONCISELY

CURULE Ph c char विद्वांसनम् (?)

CURVATURE वक्रिगन् (म) (?)

CURVE (v) वक्रोक्तीरिति & TO BEND

CURVE (subs) I A bending कृ & II A c line *वक्ररेखा

CURVED (1) वक्र (क्रा कृ), (2) निद्रित (ता, त) & CROOKED

CURVET (v) & TO LEAP, BOUND FRISK

CURVET (subs) I Of horses वक्रितम् II A prank frolic
 कृ &

CURVILINEAR *वक्ररेखामय (शी य)

CUSHION (1) उपधानम् (2) उपरङ्ग

CUSHIONY & SOFT FLIABLE

CUSE जडा & also FOIST

CUSTARD *दुग्धाद्यनिष्ठम्

CUSTARD APPLE I The tree आद्यय II The fruit आद्ययम्
 or फलम्

CUSTODIAN रक्षक & KEEPER SUPERINTENDENT

CURRENCY : I. Circulation : q v. Ph : *to gain c.* (i. e. to be current) प्रचलितः (ता, त) भवति. II. Estimation : q. v. III. The current coin : प्रचलितमुद्रा (?), *we have a paper c. here* *अत्र कागज-मुद्रा प्रचलिता.

CURRENT (adj.) : (1) प्रचलितः (ता, तं) ; (2) प्रचल (ला, ल). Ph. : *c. year* वर्तमानवर्ष ; *c. report* जनप्रवाद .

CURRENT (subs.) : I. Lit. : (1) स्रोतस् (नं) (of water), *against the c.* प्रतिस््रोतस् ; (2) प्रवाह, *c. of electricity* *विद्युत्प्रवाहः ; (3) रघ or वेग : (= speed) (when the sense is clear), *the c. of river is its cause* नदीविप्लव कारणम्, Sa. II. Fig. : *c. of time* कालगतिः (?) ; *the c. of opinion is in your favor* : *तवानुक्तं साधारणानां मतम्.

CURRENTLY : v. GENERALLY, COMMONLY.

CURRICLE . रघः (?) v. CHARIOT.

CURRIER : *अग्नेशोधक.

CURRISH : I. Churlish, quarrelsome q v. II. Brutal : q. v.

CURRY (subs.) व्यञ्जनम् (applied to all c.s), N. xvi.

CURRY (v. t.) : I To dress leather : शोधयति (c. of घृष्) (l.) II. To beat, drub : q v. Ph. : *to c. a horse* : अश्वदेहं मारुति (घृष्, c. 2.) ; *to c. favour with the people* लोकानाराधयति, U. i.

CURRY-COMB . *अश्वदेहमाशनी.

CURSE (v.) मपति, -ते, अभि- (घृष्, c. 1), *c.d him "become a mortal"* तममपत् एहि मर्त्यत्वमिति, D. iii. , *Krishna gave no reply when the Chedi king was cing* प्रतिवाचमदत्त केशवः शपमानाय न चेदिमृमुञ्जे, Si. xvi. 25. Ph. *I will c and reduce your father to ashes* माय दत्त्वा पितरं ते भयमानं करिष्यामि, P. i. 5. [*c. of the nation* कुलाङ्कार .

CURSE (subs.) : I. Lit. : शपः ; अभिशप. II. Bane, pest : q. v. :

CURSED (adj.) : expr. by हत or हतक affixed or दम्ध prefixed, *c. son of Mádri* माद्रीनूतहतक, Ve. v. ACCURSED.

CUPBORNLY विषमम् । HASTILY, SLIGHTLY, SUMMARILY.

CURIOUS विचित्र (वि, य) V. SUPERFICIAL, SLIGHT, HASTY.

CURST (adj) कर्कश (मा, य) V. FEEVISH, MALIGNANT

CURT (adj) सक्षिप्त (मा, य) V. BRIEF, CONCISE

CURTAINS सन्तेप (पा, प) V. CONCISENESS

CURTAIN (v) V. TO DIMINISH, SHORTEN

CURTAIN : (1) निरुक्तविधौ, (2) यवनिका, (3) मच्छरी (mosquito-e.). Ph
the c falls यवनिका पतति (?), *the c rises* यवनिका उत्पतति (?), *behind*
the c. (a) in theatrical language नेपथ्ये (loc.), (b) in gen. sense परीक्षे

CURTAINED आवगुण्डित (ता, य) V TO VEIL.

CURTAIN-LECTURE : *ग्रन्थानुशासनम्

CURTIV सक्षिपेण V BRIEFLY, CONCISELY.

CURULE Ph : c *cha* सिद्धान्तम् (?)

CURVATURE वक्रितम् (म) (?).

CURVE (v) वक्रोक्तयेति : V TO BEND

CURVE (subs) I. A bending कृ V II. A c line - *वक्र रेखा.

CURVED (1) वक्र (मा, कृ), (2) जिह्वित (मा, य) : V CROOKED.

CURVET (v) V. TO LEAP, BOUND, PRISK.

CURVET (subs.) I Of horses : वक्रितम् II. A prank, frolic :
 कृ V.

CLAVILINFA : *वक्ररेखामय (वी, य)

CUSHION (1) उपधानम्, (2) उपरक्ष

CUSHIONY V. SOFT, FLIABLE.

CUSP शृङ्गा. V also POINT.

CUSTARD *दुग्धाण्डमिष्टम्.

CUSTARD-APPLE I. The tree : आलुष II. The fruit आलुषम्.
 or-फलम्

CUSTODIAN रक्षक V KEEPER, SUPERINTENDENT.

Crerodr I. Charge, guarding : q v. : रघा. II. Confinement : q v. : निरोध .

Custom . I. Usage: आचार, *immemorial c.* - आद्य आचारः, M. ; *deciding from c.* आचारादिभुन, M. II. Business: q. v. Ph : *he has a great deal of c.* तस्मान्नेहा बाहकाः. III. A c. duty : दण्ड (mn.).

Custom-house - दण्डशाला. *C-officer* दण्डाधिकारी ; दण्डोपजीवी, Mah.

Custodian (1) आचार in comp., c. *taking of stole* आचारधूतपदपद, K. Ph. : *it is c.* : एष आचारः, (2) निय. (द्या, त्) (what should be observed daily), B.

Custodian - दाहक, a *known c.* : परिचितदाहक, P. r 1. : १. **BYER**.

Cut (sub.) . I. A wound : (1) द्विष्ट, Sr. ; (2) घर्न (=hurt, wound : q. v.) II. A blow : (1) प्रहार ; (2) आघात. III. portion cut off : कट. IV. A slight : Ph. *this was an unkind cut* *एष परिहारी निर्दय आघातम् V. A groove : q v. खातम् VI. An engraving : q. v. VII. Shape आकार. VIII. Of cards *विभाग. Ph. *whose c. is it*, *कस्य विभागायतः IX. A horse : अश्व. Ph. - a *short c.* सरलशर्वाः.

Cut (r. t.) : I. Lit. : (1) क्षिणति (द्विष्ट, c. ६) (best equiv), to c. the *Sam tree* समीक्षता क्षिणम्, Sa. ; to c. *nails* नखानि क्षिणति, M. iv. ६२. ; *cutting the heart* समक्षिण (mn.), Ki. xi. ६३. , (2) क्षुणति (क्षू. c. २.), *with hair c.* क्षुणक्षेपः, K. b. ; *cutting of corn* क्षीक्षिणवनम्, S. c. , (3) हनति (हन्, c. ६) नि. , to cut one's own throat : स्वस्य कण्ठं निहन्ति, Mah. ; (4) हृदति (हृद्, c. 1.) (rare), c. *one another* परस्परं वदधुः, B. , (5) घति (घी, c. 4.) (rare). Ph. : *the dart was c. into three pieces* त्रिधा हया घतिः, Ve. iv II. To carve : q v. III. To intersect : q. v. IV. To castrate - q v. Ph : (1) to c. *cards* : *नास हनति ; (2) to c. *a figure* घतिनी पात्रीति, (3) to c. *a person* परिहरति ; (4) to c. *capers* उपहास करोति ; (5) to c. *the teeth*, v. to **cut** **forth** ; (6) *c.-glass* : *नखक्ष्णः.

CUT (v. i.): I. Lit.: v. ABOVE. II. To interfere (as a horse) : q. v.

CUT-DOWN: I. To fell: कट्वा or कुत्वा or कर्त्तव्वा यातयति (c. of दम्); अवकलति; अवयति, Ki. II. To abash: q. v.: क्लेपयति (c. of क्ले). III. To reduce, diminish: q. v.

CUT IN OR INTO: i. e. to interrupt: q. v.: विच्छिनति.

CUT OFF: I. Lit.: (1) क्षिनति, (their) heads were c. off: मूर्ध्नी विच्छिदाते, Vi. vi.; (2) कलति, नि-, c. off his arms: सुग्री चकतकुलप. B. vi. 45.; (3) क्ष्नाति, c.ing off the head of this boy: पतस मिषो: मिषो क्ष्ना, Vi. iii. II.* To destroy: q. v.: to be c. off by disease: दीनेष्व् चयं वक्ष्यति, एति. III. To interrupt: नि-वक्ष्यति (वक्ष्, c. 5.), c. off supplies: वीरधं निवक्ष्यति, Si. ii. 44.

CUT OUT: I. Lit.: उत्कलति. II. To contrive, adapt: q. v. III. To supersede: q. v.: प्रच्छिनति. IV. To carry off: q. v.

CUT SHORT: I. To abridge: संक्षिपति (क्षिप्, c. 5.). Ph.: to c. the matter short: किं बहुना. II. To interrupt: Ph.: c.ing him short: अथ वचनम् आचिष्य (क्षिप्, c. 5.), K.

CUT TO OR IN PIECES: (1) खण्डयति करीति; (2) खण्डयति or खण्डयति or खण्डयति, etc. क्षिनति, कलति, etc.; (3) प्रकलयति, वि-, (nomi.), Vi.

CUT UNDER: v. TO UNDERSELL.

CUT UP: I. To cut to pieces. q. v.: विक्षलति, which c. s up enemies' army: परसेनानिकर्तवम, Mah. II. Fig.: to wound, assail: (1) वृक्षमिदीर्घैः धर्मैश्च निक्षुदति (वृक्ष, c. 5.), Ki. xvii. 43.; (2) खण्डयति (खण्ड्, c. 10.), B.

CUTANEOUS: expr. by comp., c. disease तदीय ; c. eruption दृग्.

CUTICLE: परमासिनी, Wilson: v. SKIN.

CUTLASS: कर्तविका: v. SWORD.

CUTLER, *कुविकाकारः.

- CUTLERY** I The business of a cutler *कुटिकाकारव्यवसाय II
Cutting instruments *कुटिकादीनि (n pl)
- CUTLET** *भृष्टपात्रिका, *scal c* *भृष्टा वस्त्रमासकात्रिका
- CUTPURSE** दन्तिभेद -क M ix 311 v **THIEF**
- CUTTER** I One who cuts (1) लेदक , (2) केशू (m.), (3) बिदू in comp., wood-c बनविद, (4) खनकशू (m), *rice-c* धानखनकर्ता, K b II A cutting instrument कर्तिका III A front tooth v **INCISOR** IV A small ship perh मदगु
- CUT THROAT** I Subs कथच्छेदक v **MURDERER** II Adj v **MURDEROR**
- CUTTING** (adj) I Lat (1) क्लिप्त (बी र), (2) व्रज (ना, न). II Of wind or coll perh छेदकारिन् (f बी) III B ting, severe q v दन्तिभेद (mfn)
- CUTTING** (sub v) I The act (1) छेद, -न (best equiv) , (2) कर्तन or हसन, नि , (3) खनम्, (4) प्रवन्म् (5) बिदा II A part cut off छेद v **PART** III A trench q v खानम्
- CUTTLE FISH** a mollusk *दरमुजा
- CUT WATER** घिसादम्, *तरङ्गभेदिन् (n.)
- CYCLE** चक्रम् c of time कावचक्रम् Sr v **CIRCLE**
- CYCLOPE** चक्रपाता (?) v **HURRICANE**
- CYCLOPEDIA** *विद्याकोष c of medicine *वैद्यकविद्याकोष
- CYGBET** हस्यमात्र , शालहस
- CYLINDER** *स्तम्भ , दृष्टिजनलेखम् K d
- CYLINDRICAL** *स्तम्भाकार (रा र)
- CYMBAL** (1) तालम् (°) भज्रहम्, (3) घनम्, (4) क्षिप्र
- CYNIC** (suls) मदुष्यवेदिन् (m.) (?)
- CYNICAL** (adj) v **SCURLY AUSTERE, CARTHORS**
- CYNICISM** कदुष्यवेदिता (?), विषमपराधुपन्य (n good sense)

CYNOSURE : I. Lit. : युव. II. Fig. : चन्द्रः, the c. of the solar
fact : दिनचरितुलचन्द्र, U. VI.

CYPHER : V. CIPHER.

CYPRESS : निम्बपत्री महाद्वारिमेषः.

CZAR : अधिराज ; द्वातीयामाधिराजः.

D.

DAD (v.) : लघु ताडयति (तड्, c. 10.) or बाहति (डन्, c. १.१).

DAB (subs.) : I. A blow : लघुपहारः ; लघुघातः. II. A lump : q.
v. ' पिष्ट. III. An expert : q. v. IV. A fish : चन्द्रकः (१).

DABBLE (v. 4.) : मिडति ' v. TO SPRINKLE, SPATTER.

DABBLE (v. i.) : I. Lit. : क्रीडति (क्रीड्, c. १). II. Of learning :
वाचोवाचमधिगच्छति (गम्, c. १) (with gen.).

DABBLER : पक्ष्यवादिपक्षित ; द्वात्यगच्छः.

DACE : रौहितजातीयमश्वमेदः.

DACTYL : म ; परणविशेष .

DACTYLOLOGY : * चतुर्लिमाषा.

DAD, DADBY : तान .

DAEDAL-IAN (adj.) : विविध. (दा, ल') : v. INGENIOUS.

DAFFODIL : पीतपुष्पभेदः ; लताभेदश्च.

DAGGER : (1) जपाघो ; (2) कर्तरी , (3) छुरिका. [(नी, क').

DAILY (adj.) : (1) पात्रिकः (की, क') (2) दैनिकः (की, क') ; (3) दैनन्दिनः

DAILY (adv.) : (1) पत्यहम् ; (2) प्रतिदिनम् ; (3) प्रतिदिनम् ; (4) प्रति-

दासम्, (5) दिने निने, (6) अह्न्यह्नि, (7) अहरह, (8) अबुदिनम्,
(9) अनहम् *D and nightly* = day and night v DAY

DAINTILY v NICELY, SCRUPULOUSLY, DELICIOUSLY

DAINTINESS I Nicely q v आलितम् II FASTIDIOUSNESS :
q v

DAINTY (adj) I Delicious q v स्वादु (mfn) II Nice q
v सजित (ता, त) III Fastidious q v

DAINTY (subs) विमिश्रभोजन, and sim comp s

DAIRY, DAIRY HOUSE (1) गज, K₁ IV 16, (2) दुग्धशाला (?)

DAIRY MAID (1) गौरी, (2) बह्वी, (3) आनीरी

DAISY दलपुष्पभेद

DALE उपत्यका v VALE, VALLEY

DALLIANCE I Sportiveness q v विहास II Delay q v

DALLY I To linger बाल विपति (दिप्, c 6), V₁ or लङ्घति (दा,
c 3) II To sport विहसति (लम, c 1)

DAM (subs) I A mound (1) सेतु, to set up and सेतु पार्तयति,
Y, (2) आलि II A mother q v - मातृ (f)

DAM, DAM UP (v) सेतुना बध्नाति (बध्, c 9) or निहयति (हप्, c 7)

DAMAGE (subs) I Injury, loss q v हानि II. In law (1)
उदय, the thing shall be awarded with d s सीदयं पण्य दाप्य, V s,
(2) अय (=wear and tear, deterioration), N s

DAMAGE (v t) *who d s things* यी द्रव्येषु अत कुर्वाण, Kat. v to IN-
JURY, IMPAIR.

DAMASK (v) v TO EMBELISH, VARIEGATE

DAMASK (subs) पित्तदुग्धम् (?)

DAME पुरोहिती v LADY, MISTRESS

DAME (v t) I To condemn q v II To consign to perdition
Ph you will be d ed [तव] नरको भवेत्, 1 r

DAMNATION : (1) विनिपात , Sa , (2) नरकवास , and sim. comp.s.

DAMNED . i. e. accursed, abominable : q v.

DAMP (subs.): I. Moisture . q. v. जेद . II. Fog . कुङ्कुटिका .

III. Dejection : q. v. : विषाद , B.

DAMP (adj.) I. Moist . q. v. : क्षिप्त (वा, घ) . II. Dejected q. v.

झल (वा, न), परि-, Ku.

DAMP (v. t.): I. To moisten q v. II. To depress, discourage .

q v.

DAMPISH : (1) क्षालित (वा, घ) ; (2) ईषदादः (दं, दं).

DAMPNESS . क्षिप्तता : v. MOISTURE, FOGGINESS.

DAMSEL कन्या . v. GIRL, MAIDEN.

DAMON दलपभेदः .

DANCE (v. i) : हल्लति (हल, c. १), as if *dancing with the waves* . हल्लमान-
विशीर्षिणि , Mah. Ph : *my aim is dāng* . पुरति or खन्दति मे बाहुः,
S2. , to d on the rope i. e. to be hanged : q. v.

DANCE (v t.) नर्तयति (c of हत), Ph. to d, attendance on : (1)
उपनिहने (आ, c. 1.) , (2) आराधयति (c of राध)

DANCE (subs.) : (1) दल्य (best equiv), round d : नट्टलहल्यम् ; (2) लास्य
(spe. of females) ; (3) नाट्य (n. of Siva) ; (4) रास (of Krishna
and his gops).

DANCER : नर्तकः

DANCING (subs) v. DANCE. D-girl नर्तकी. D-master (1)
नाट्याचार्यः (of d. and singing) , (2) नर्तयित (m.), Mal. D-school :
हल्लयाक्षा.

DANDELION : सिद्धतुल्य (?) ; श्रीपथिभेद .

DANDIFRAT : I. A dwarf, a child : मानवकः. II. A coin *पराटकः.

DANDLE : v. TO FONDLE, CARESS.

DANDRIFF, DANDRUFF दादप or दादपकम्, Bha

DANDY दार्शिक (१) v FOR

DANGER (subs) (1) भय (=fear q v), *the d from the demon is passed* गत सुरासिखर्भ भयम् V, (2) संशय (=doubt q v), *we are all put in d our of lines* सर्वे वय जीवितसंशयमारीयता, Vc VII (3) विपद ति (=calamity q v), *you do not see my d* न हि पश्यसि मे विपत्ति, Mr iv, (4) कष्टकम् मन्त्रम्, etc (=any thing causing mischief or annoyance), *clearing d's of roads* स्थलपदशून्यशीघ्रनम्, D VIII

DANGEROUS I Beset with danger (1) प्रलयामूढिष्ठ (हा, छ), (2) सकट (टा ट), (3) सम्बाध (धा ध), *in a place not d and pleasant* असम्बाधशिवे दिग्ने K, II Causing danger भयावह (हा ह) १. DREADFUL, DANGER Ph d illness सौघातिकरोग

DANGEROUSLY expr by circum d ill हांघातिकरोगाकाल (ना न)

DANGLE (v) लोलति वि (मङ्ग, c 1) v TO HANG D about or after अनुसरति (छ, c 1)

DANGLER कालवेपिन् (m) or काष्ठचपक (?)

DANGLING (adj) (1) खील (ला ल) वि, व्या, , (2) चञ्चल् (f ली)

DAPPER v LIVELY, SMART

DAFFLE I Adj विचित्रविन्दुयुक्त (ला ल) A r v SPOTTED, VARIEGATED II Subs बिन्दु v spot III Verb चित्रयति (चित्र, c 10) v TO VARIEGATE

DARE (v t) I To venture q v II To challenge q v

DARE (v i) Ph *who d's assault me* को मां धर्षयितु मत्त, A r, *did not d to enter* प्रवेष्टु न विवेहिरे, Ku

DARING (subs) साहस (=boldness and also bold act)

DARING (adj) (1) साहसिन् (f ली), (2) निर्विग्रह (दा, ड) v INTREPID.

DARINGLY साहसेन v BOLDLY, FEARLESSLY

DARINGNESS साहसिकता v BOLDNESS, COURAGE

DARF (sub) I Darkness q v II Secrecy q v Ph in d .
 गुप्त v SECREFLY III Ignorance q v in the d . अज्ञान
 (दा, द)

DARF (adj) I It (1) by comp, a d place अन्धकारभूमि Dar ,
 in a very d light धीराश्वकारे दादौ, Vet , (2) तिमिराहत (ता त),
 तमसाभिभूत (ता त) तिमिरविह्वल (दा द), (3) तामस (सी स), (4)
 निराशीक (का क), and sim comp (=destitute of light) II
 Black q v काल (ली ल) III Obscure q v तमसाहत (ता
 त), and sim comp IV Vile, wiled q v ~ ~ ~ Gloomv
 q v VI Blind q v

DARKEN (v t) I It (1) अन्धकारीकृत्यति, V 1 (2) अन्धकारात्
 लघति, K , *del b, the shadows of* आशयकारिते (ता त), V 1
 II Fig, to obscure sully q v

DARKEN (v 1) 1 e to become dark v DART AND TO BECOME

DARKLY v DIMLY, OBSCURELY, BLINDLY

DARKNESS I Physiol or moral (1) अन्धकार (मा), *I came*
in the night अन्धकारमुद्रावस्थानि Ka in is (2) तमस (n) *d*
d spelling तमीपद (दा द) D (3) तिमिरम् *enveloped in d*
 तिमिरावगुच्छित (ता त) Ka (4) तमस (sim comp) *thick d*
 घनसन्तमस Si *blinding d* अन्धतामस V (5) तमिस्रा (=extensive
 d), (6) आशम् Ph *to enter the land of d* दीवनर तम् परिमिति
 Ka in is so II Secrecy q v

DARKSOME तामस (सी स) v DARK OFSCURE

DARLING (1) प्रिय (या, य), (2) प्रियतम (ता त) v DEAR

DARV (च०) सुविस्तारितम् (?)

DAVE (v) दूया स दधाति or घने (पा c 3) ()

DARVE अशक्ति

DAVE (sub) (1) अश्व (=any missile), (2) प्राण (my d *pee

ally a la ce) *Success of d* जन्मम शक्ति परिष मुकुल परिष ,
कर्म , etc

DART (v t) मुचति (मुच c 6) *Let an iron spear at the demo :*
मति मुनीष द्विविध मति *Mat her con, r ons led glances at me*
मानवलोका तस्या सखीवनेन कटाक्ष मुक्ता *Ma i v TO HEAL , TO*
EMIT

DART (v i) Pl *an arrow d ed from the P sala (bo of ११०)*
निपपात जडाणि पिनाकात् *h VIII 20 v TO START RUN*

DART (enbe) I Coll son (1) महर , (2) समाधान II A check
q v III Anal xture Pl *1 re tell a d of 1 after जन्म*
सिद्धमयम् (?) *u th o d of 1 te वैषद्यालाम (भा मं)* IV An
o set a blow *द्वै ५ V Capacity for bold movements मानवम्*
VI A line रेषा

DART (v t) I To throw with violence q v दमर्भ द्विपति *IF*
To shatter q v *ब्रूयाचरिति To be d ed चर्चोभवति* III To
n l sh q v IV To overspread partly सञ्चयति (c of द्रुम) (?)
v TO MIX Comp s (a) *d of 1 c to execute rapidly जीव*
करोति (b) *! o t 1 c to obl terate q v व्या माटि or मार्चयति*
(मज c 2 and 1०)

DART (v i) धावति (धाव c 1) v TO RUSH

DASTARD (1) कापुदण (०) भीर v COWARD [BASE

DASTARD DASTARDLY (adj) Pl *d con tact कापुदण ५ TIMID,*

DASTARDY कापुदणम् v COWARDLI ESS

DATA स्वीकृतानि (n pl) (?)

DATE (s bs) I A fruit धनर, री II Epoch (1) काल *the d*
of Hartha Dev's occe ion हर्षदेवराज्यारम्भकाल *Mabè la (०)*
अमय III Of letters etc *Ph it bears o d *दिखनदिममय न*
कर्म

DATE (v t) *निश्चयदिनम् आसीदति (c of दृष्ट) or विश्वयति (विद्, c 10)

DATE (v i) I To begin व ५ II To have a d d London
the 1st June *कण्ठदे ज्ञानस्य प्रथमदिने लिखितं (ता, न)

DATE TREE * खजूर

DATIVE CASE (1) सम्बन्धानम् (2) सम्बन्धानकारकम्

DATUPA धूलू(लु)र , धुलुरा

Daub (v) निष्पति (लिप् c 3) v TO DESMEAR

DAUB (subs) - लेप १ SURFAR

DAUBER * I Lit लेपक, वि, प्र, II A flatterer व ५

DAUGHTER - (1) दुहित (f), (2) तनया, (3) पुत्रा (4) पुत्री, (5)
नन्दिनी, (6) in the case of proper names, also by patronymic,
d of Janaka जगन्नी

DAUGHTER IN LAW (1) पुत्रा, (2) पुत्रवधू, (3) वधू

DAUNT घातति (c of तन) v TO TERRIFY

DAUNTLESS निर्भीय (या, य) v FEARLESS

DAUNTLESSNESS निर्भीकता १ LEAPLESSNESS DARING.

DAPHNE परासीपुत्राञ्जो ज्येष्ठपुत्र, युवराज

DAPHNE, DAPHNNESS १ c wife of the daphnan परासीपुत्रराजम्भो

DAW काक गौलीयचर्मिह.

DAWDL E काल निपति (चिप c 6) v TO TRIFLE, LOITER

DAWDLER v LOITERER, IDLER.

DAWN (subs) (1) अदृश्योदय, (2) उदय (n) (3) प्रलू(लू)व, (1)
प्रभातम्, (5) विभातम्, (6) दिनमुदयम्, (7) दिनादि, (8) निम्नान्, (9)
निशान्मान v MORNING

DAWN (v n) Ph before the day d d अपमानायां रजस्यम् M n r,
when it was d d प्रलूनिपल्लवद्वयविधि, D n l g as of genus
(1) चन्दिमति (निव, c 6), (2) चन्दिमति (निव c १)

DAY (1) दिनम्, (2) दिवस (m), (3) वासरम्, (4) अदन् (n) A d.

of the week वार A lunar d तिथि D d, d दिने दिने v DAILY
 (adv) D and night (adv) (1) अहर्निशम्, (2) दिवानिशम्, (3)
 दिवारात्रम्, (4) रात्रिनिशम् A whole d i c and night अहोरात्र
 The d before पूर्वम् The next d परम् Another d अन्यम् Both
 d's उभयेषु B d दिव Late in the d बैकाले Even to this d.
 अद्यापि Every other d द्वितीये द्वितीय दिवसे A d's live दैनिकी
 In his d तत्काले v TIME The last d of a Hindu month
 मङ्गलानि Gained the d विजय लेभे (लभ c 1) v VICTORY

DAY BOOK दैनिकपुस्तकम्

DAY BREAK (1) दिनमुक्तम् K, (2) निशाका (3) प्रतुष ; v DAWN

DAY DREAM दिवास्वप्न (?) v DREAM

DAY LABOUR DAY WORK दिनकर्मन् (n), and sun comp s

DAY-LABOURER दिनकर्मकर, and sun comp s

DAY LIGHT दिवालीक, and sun comp s, yet it was like a day and
 night तथापि दिवसाकार प्रकाश सदहर्निशम् Met Ph in the d तपति
 तपने before d अनुदिते भासते

DAY SIGHT रात्राभला, affected w th d रात्राभ (भा भ)

DAY STAR I The morning star q v II The sun दिनमणि, Go

DAY TIME दिवाभाग, in the d दिवा v DAY

DAZZLE (v t) I Lit to l the eye अनुपलब्धे जाति प्रतिदृशि (हन्, c
 2), K, d d b j it तेन प्रतिदृष्टे चक्षुः, B p II Fig भोक्षयति
 (c of मुह) v TO CHARM, BLIND

DAZZLING (adj) I Lit (1) लीचनानि प्रतिग्रन् (f ली), K, or
 प्रतिपन्नम् (f ली), M n etc, (2) (better) दुष्प्रेक्षा (प्रा, च), दुर्दृग् (ग, म)
 etc BRILLIANT II Fig v WONDERFUL

DEACON *याजक Deas *याजका

DEACONHOOD, DEACONRY, DEACONSHIP *याजकत्वम् याजकपदम्

DEAT (sub) in the d of night निशायाश शर्वाणम्, C

DEAD (adj) I It (1) मृत (ता त) (the best equiv), *naturally*
d स्वयं मृत H, *half d* मृतकल्प (ई स्वा) D iv *d* *bold* मृतकल्प,
 D vi (2) परासु (म्फा) *fell d* परासुरपतन् Ku xvii 53, (3)
 मतासु (म्फा) and *sm* comp s (=whose life is past), *just d*
 तात्कालविगतजीवित (ता त), K (4) उपरत (ता त) (a milder term =
 deceased, D i (rarely) (5) मृत (ता, त), (6) मरित (ता, त),
 (7) मनीत (ता, त) (8) परित (ता, त) II Of civil death perh
 मृतकल्प (स्वा स्व), निरशक (का क) (=entitled to no share of
 ancestral property) Y III Fig *d* *language* अप्रचलितभाषा
 (?), *d* *sleep* शीरनिद्रा *d* *darkness* शीरभकार, *d* *drunk*
 मदमूढ (डा ड) *d* *letter* (ः *o* obsolete) सुम् (मा, न) *d* *letter* (ः *e*
 unclaimed letter) *अग्रहीनपत्रम्, *d* *lost* व storage IV
 Without motion as a *d* weight नियन् (ला ला) V Unproduc-
 tive निष्फल (ला ल) VI Dull monotonous q v VII
 Fixed q v VIII Vapid q v

DEAD, BE मियते v TO DIE

DEADEN (v t) I To blunt impair* q v कुलीकरीति II To
 retard q v III To make vapid निरसीकरीति

DEADEN (v i) कुलीभवति v TO BLUNT DECAY [v DEADLY

DEADLINESS (1) पाण्डुरत्वम् (2) पाण्डाशकत्वम् (3) better by adj

DEADLY (adj) I Destructive (1) पाण्डुर (री र) *d* *poison*
 पाण्डुर म्रियम् N, (2) हाव्यान्त्रिक (की क), (3) पाण्डाशक (मिता शक),
 (4) जीवितपद (डा ड), and *sm* comp s II Fig implacable q
 v *d* *end* (ज) अमरणान्त्रिक द्वैर Mr :

DEADLY (adv) I Mortally q v II Like death expr
 by comp *d* *pale* मर्यादा (वा व) III Exceedingly q v

DEADNESS I Lumbness q v लम्बता II Languor q v
 लाघा III Inactivity q v जैवियम् IV Inactivity q v

DEAD WIND प्रतीपवायु , प्रतीपमा मरुत R , and sim comp s

DEAF I Lat (1) बधिर (रा, र) , (2) एउ (डा ङ) (rare), *d mule*
एडमूक (का क) , (3) कन्न (जा झ) (rare) , (4) विकलश्रोत्र (गा, ञ) ,
and sim comp s II Fig unwilling to hear कर्णे न ददाति
or न श्रुत्वे करोति, K

DEAFEN (1) बधिरयति (nomi) , (2) बधिरीकरोति Si XIII 3

DEAFENING (adj) (1) कर्षविदारिप् (f जी) , (2) श्रोत्रनिद (mfn) , Ki VIII.
21 , and sim comp s

DEAFNESS (1) बधिरता , (2) बाधिर्ये, Viv

DEAL (subs) I A quantity expr by बहु (mfn) *a great d of*
time बहुसमय v MUCH *a good d* अत्यन्त v EXCEEDINGLY
II In cards *बह्ण III D wood देदारु (n) (?)

DEAL (v t) I To d out बह्णयति (बह्ण, c 10) v TO DISTRIB-
UTE II Of cards *बह्णयति III Of blows, etc ददति
(दा c 3)

DEAL (v i) I To traffic q v व्यविक्रय करोति II To act,
behave q v D with (a) to treat, handle q v , (b) to con-
tent q v

DEALER I A trader merchant q v विक्रेष्ट (na), *horse d* चर
विक्रेता II Of cards *बह्णक

DEALING I Traffic, trade q v व्यविक्रय II Intercourse
connexion q v ससर्ग III Treatment q v

DEAN I Under a bishop *आचार्य , *d and chapter* *अध्यक्षमात्र
II The president of a faculty सभापति

DEAVERY s c a leais louse *आणायारास , and sim
comp s

DEAR (adj) I High priced (1) दुर्मुल्य (f व्या) , (2) बहुमुल्य (ला)
very sell d exp d njs of a d price अत्यमुल्य बहुमुल्येन विक्रीयते, Viv

(3) गुरुमूल्य (व्या, व्य) *Very costly* If Highly valued (1) प्रिय (या य) (=beloved q v) *dear than oneself* सत्त प्रियतर, *It*, (2) अभिमत (ता त) *with his friend spring* साधवेनाभिमततेन सञ्जात, *It* (3) हृदयद्रव (मा म) (=reaching the heart), *a friend* हृदयद्रव गच्छा, *It* IV 24 *Ph* *as one's life* प्राणसम (मा म), *It*, *to an old man, a young wife is dearer than his life* हृदय तरुणी भार्या प्राणेश्वरीपि गरीयसी, *It* I .

DEAR, DEARLY (adv) I At a high rate (1) बहुमूल्येन (2) महापण II Greatly q v अत्यन्त 'd loved अतिप्रिय (या, य) III. Affectionately q v

DEARNESS I High price (1) दुर्लभता (2) महार्घता, (3) दुर्लभता (=scarcity) II Tenderness प्रियत्वं ता

DEATH (1) मृत्यु, *unnatural d* अपमृत्यु, *P*, *prelative d* अकालमृत्यु, *U*, *violent d* अपघातमृत्यु, *in the grasp of d* मृत्युहस्तवर्तिन् (f नी), *D*, *who have met d* for you मर्याद मृत्युमीयुषां *Mul* (2) मरण, *did not meet d* मरण नाभ्यपद्यत *Mah*, *the sum of birth and d* जनन मरणदीला *J*, (3) प्राणविहीन and *sim comp s* (=extinction of life), (4) प्राणपरित्याग, and *sim comp s* (=quitting life only of voluntary d) (5) वध (=killing q v) *to kill d* वध घमयते, *It* *Ph* *pelted to d* लोहदान दत्त *Mu* II, *longing for d* मृत्युकाम (मा म), *V p* *sentence of d* प्राणदण्ड *will pass sentence of d* on this man with forfeiture of all property, अस्य सर्वस्वमाण्डरण्य दण्डमात्रापविष्यति *Mu* I *angel of d* यमदूत, *V p*, *after d* मेल्य (pare) *D*

DEATH, PUT TO (1) हनि (हन् c 2) *put d* to d *at once* हन्यतामिति-लम्बित *V p* (2) व्यापादयति (c of पद) *no lot as not been put to d*, *but thrown into prison* न पद व्यापादित किन्तु बन्धनागारे निजित *Mu* II, (3) by वध *the king order d* to be put to d.

मर्त्ता [मर्त्य] मृध् यादिष्ट P *one who shall not beget to d* अदृष्ट
(ध्या ध्य) V TO KILL

DEATH BED मृत्युभयम् O: *one's d* मृत्युकाले or मरणसमये V et

DEATHLESS अमर (रा र) V IMMORTAL

DEATH LIKE १ CADAVEROUS

DEATH'S HEAD १ moth *कापादिक कपादचित्रितपक्ष पतङ्गभेद

DEATH WARRANT *बन्धद्विगच्छ and = m. comj s

DEATH WATCH नीमदीपाप्रभेद

DEBAR (V) प्रतिषेधति (सिध्, c 1) V TO PREVENT, EXCLUDE

DEBARI अंतरनि (तृ c 1) V TO DISSEMBLE

DEBAST (1) अपकर्षति (c of हृष) (2) अस्नस्यति (c of नम्), (3) ly
aly V EAST

DEBASTMENT (1) अपकर्ष (2) अस्नानना (= disgrace q v)

DEBATABLE (1) विदनीय (या य), (2) सन्दिग्ध (धा ध्) (= doubtful)

DEBATE (subs) (1) विवाद, *and there were d's among t then selves*
अन्वित्वस्य विवादाश्च प्रादुरभूवन् C, (2) वाद V CONTROVERSY

DEBATE (V) (1) विवदते (विद् c 1) V TO DISPUTE (2) विचारयति (c
of अर) V TO DISCUSS

DEBATER (1) वादिन् (म), (2) वक्त्र (म) (strictly= speaker) क, ,
(3) तर्किन् (म) (= arguementator)

DEBAUCH (V) नाशयति (c of नम्, *great attack went to sc sc at plea-
sures d es a man* नाशयति पुरुषसंख्यामदो विषयेषु क, *to d a gl*
बाध्वा नाशयति D II V TO CORRUPT

DEBAUCH (verb) I Debauchery q v II Revel q v

DEBAUCHER (1) लुण्ठ V LEND (2) कामरुक् V LUSTING

DEBAUCHER (1) नाशक (2) हृषक (3) हृषयि (म)

DEBAUCHERY I Corruption q v नाश II Lechiness libe-
r १ मन्त्र q v लुण्ठयित्वा III Intemperance q v

DEBENTURE *दिवलेख, दीयस्त्रीकारपत्रम्

DEBILITATE लिखीति (दि, c 5) v TO WEAKEN

DEBILITY दुर्बलता v WEEDLINESS

DEBIT (v) *दिवधनभागे लिखति (लिख, c 6)

DEBIT (subst) Ph d sult *दिवधनभाग

DEBONAIR विनीत- (ता त) v GENTLE, AFFABLE

DEBT ऋण (lit and fig), to discharge a d ऋण शोधयति, K b, to contract a d ऋण करोति D s involved in d * ऋणवस्तु (स्ता, क्ष), At, recovery of a d ऋणादान, M, as I may get out of this (d) तजान्मुचे यथा R 1 12 one who is unable to pay d ऋण दानुमग्नो य, M

DEBTOR (1) ऋणिन् (m) or ऋणिक- (lit and fig), (2) ऋणमर्षी (lit), (3) ऋणघटील (m) h b, (4) ऋणक (rare)

DEBUT I A beginning प्रारम्भ II A first appearance q v

DECADE i e ten of any thing d (of years) दशदशै v TEN

DECADENCE, DECADENCY चरसाद v DECAY, DECLINE

DECAGON दशकीर्ण (का, ण), दशभुज (जा ण)

DECALOGUE *निर्दिशदशकम्

DECAMP I To break up a camp कटक भगति (भग्न, c 7) or ध्यागान्तर गयति (नी c 1) II To go away, flee q v अपसरपति (सप, c 1), d ed from the battle रथादपसरप, Mat

DECAMPMENT I Lit कटकभग्न (?) II Flight q v अपसरपण

DECAVE आशयति (c of क्षु) (?) v TO POUR, GENTLY

DECANTER a glass vessel *भुरी

DECAPITATE शिर क्षिपति (क्षि c 7) (with gen) v TO BEHEAD

DECAPITATION शिरक्षेद v BEHEADING

DECAY (v i) (1) क्षीयते, परि, (pass of क्षि), or क्षय गच्छति, याति, etc, of in d ed loyalty अक्षीयमति Mu, when the night d ed क्षीयादा

चपायां K , (2) शीघ्रंते, वि, (pa s of गू (=go to ruin) *doors of income d ed* चायदायानि व्यशीर्यन्, D , *d ed leaf* शीघ्रंते, Me. , (3) शीघ्रंति or क्षति (जू c 4 and 1) (from age), *the teeth of a ding man d* दन्ता शीघ्रंति क्षीर्यन्, P v 10 , *d ed bark* शीघ्रंतेक्ष्वम्, K.

DECAY (subs) (1) क्षय, परि, *d of fame* यत्र क्षय, Ka , (2) विहीर्यता (going to ruin as of a building) , (3) क्षीर्यता (from age) , (4) क्षयसाद (=fading)

DECAYING (adj) (1) क्षयिन् (f जी) , (2) क्षयिषु (mfn) , (3) क्षीयमाण (f स्त्री), परि , (4) विहीर्यमाण (f स्त्री) , (5) क्षीर्यन् (f स्त्री)

DECEASE I Sub^v उपरम v DECEASE II Ver^t v to DIE

DECEASED • उपरित (ता, त) v DEAD

DECEIT I Deception q v प्रतारणा II Artifice, stratagem (1) कल d is not admitted here कलमव न यच्छते, Mr , (2) कपट (mfn) , *able to fellow c it d* कपटाकुमारकुमार, Mr , (3) वदन् (n) (strictly =disguise) *by d* वदन्ता Vi

DECEITFUL I Lit (1) प्रतारणापरायण (f स्त्री) , (2) वदनाशील (स्त्री, ल) , (3) कलमापर (स्त्री, ल) , (4) कपटवत् (f स्त्री) II Fig false q v

DECEITFULLY (1) वदनेन , (2) कपटतः , (3) वदना , (4) कलमात्रम्

DECEITFULNESS (1) प्रतारणापरायणता , (2) वदनाशीलता

DECEITLESS (1) निष्कपट (टा ट) , (2) निष्वाज (जा जा)

DECEIVE (1) प्रतारयति (c of हू) *was d ed and drawn away to the bush* प्रताये तेनानुसन्धे लफाट् V (2) वदयत (वच्, c 10) , *ding me* मां वदयित्वा, P , (3) वदयति (वच्, c 10) *to the d r of Bali* वदं वदयते, G1 , (4) विप्रममते (लभ c 1) , (5) विक्रममते (लभ c 2) Sa

DECEIVER (1) प्रतारक , (2) वदन्, प- , (3) निष्कपट

DECEMBER उक्तायदायदपूर्वपौषसेवादीपुरुषोदायसम्वादयो मास

DECEMVIS *दशनाम् एक D : *दश , प्राचीनरोमकस्य दशशासका

DECEMFIRAL *दशाना, d government दशाना शासनम्

DECEMVIRATE *दशाधिपत्यम्

DECENCY (1) शालीनता (=modesty) , (2) विनय v DECORUM

DECENYIAL (1) दशत्रयिक (की, क) , (2) दशाब्दिक (की, क)

DECENT I Decorous (1) विनीत (ता, त) , (2) विनयीत (ता, त)

II Not obscene साधुसम्मत (ता त) III Sufficient q r

DECENTLY (1) शालीनतया (=modestly) , (2) समुचित (=suitably)

DECEPTION (1) प्रतारणा, य, uell up in d प्रतारणकुशल (ला, ल), h ,

(2) वचना प्र, even d is a gain यचनापि लाभाय M n , (3) छलना,

addicted to d छलनापर, Si , (4) निपत्य, means of d विपत्यधीपाय,

D , (5) अभिसन्धान Sa r

DECEPTIVE भानिजनक (का, क), and sim comp s v FALSE

DECEPTIVENESS भानिजनकत्व v FALSITY

DECIDE (v t) (1) निर्णयति (नी, c 1) we are to d, the rest rests with

the king निणये यद्य प्रमाण, शेषे तु राजा Mr ix , (2) निधिनीति, (वि, c

s), Ie d d that the r had been altered into s by the merchant

इति सकार वणिजा कारित निधिकाय स, Raj , (3) स्थिरीकरोति (=to fix),

to d the meaning of the plaint भाषार्थस्थिरीकरणाय, h b Ph d ing

for and against according to pleasure सेच्छया जयपराजयौ विदधाना

(m pl), D viii

DECIDED (adj) (1) निश्चित (ता त) , (2) स्थिर (रा र) (=firm) , (3)

असंदिग्ध (स्थ, स्थ) (=undoubted q v)

DECIDEDLY (1) निश्चितम् , (2) असंशयम् v UNDOUBTEDLY, CERTAINLY

DECIDER निर्णेत (m) v JUDGE

DECIDUOUS पतनशील (जा, ल) (r)

DECIMAL *दशर (का क), d fraction *दशकभिन्नम्

DECIMATE I Lat दशांशं संहृति (यह c 9) II To punish every

tenth man of दशमभागस्य प्रापण्य करीति (w th gen) III To devastate q v

DECIMATION दशमभागस्य वध or प्रापण्य

DECIPHER निर्गोचयति (c of वच)

DECIPHERER निर्गोचक Decipherer निर्गोचका

DECISION I Adjudication निर्णय d of a case व्यवहारनिपय h

b II Firmness q v लोभे A man of d स्थिरधी R

DECISIVE निश्चायक (का क) (?) समग्रद्विद (mfn) (1)

DECISIVELY & DECIDEDLY

DECK (subs) *कृन् नीयुषम् To r ded *चतुर्दश (दा द)

DECK (v) I To adorn q v भूषयति (भूष c 10) II To furnish with a deck *कृन् नीयुषति (युज c 10)

DECLAIM (v) (1) भूषयत (भाष c 1) v TO SPEAK, (2) विरामूर्त्ता निर्मिमीत (का c 3) (poet) N

DECLAINER DECLAIMANT वक्त्र (m) v SPEAKER

DECLAMATION I Speech q v विर (f) (often in the pl) II Rhetorical display वक्त्रादम्बर

DECLAMATORY I Lit वाद्यय (घी घ) II Fig v ROM BASTIC

DECLARATION I Assertion statement q v वक्ति II Announcement proclamation q v प्र्काशनम् Ph the D of Independence *साधोक्तवाक्य पद पच IV In law भाषा K b, भाषापदम् M

DECLARATIVE DECLARATORY v EXPRESSIVE EXPLANATORY

DECLARE (v t) I To clear q v II To assert q v व्रवीति or वृत्त (वृ c 2) III To make known manifest q v व्रवीति or वृत्त for good m n d the r use by res lls व्रवने द्वि फलन साधरी निभीपयोनिता V IV To proclaim q v घोषयति (c of वच)

विषयः ; (2) परिचयः. III. Corruption : पूति, *that there might be no d.* : माभूत् पूतिरिति, B. com.

DECORATE : (1) प्रसाधयति (c. of सिध्), (2) आकल्पयति (कल्प्, c 10)

V. TO ADORN.

DECORATION : (1) प्रसाधनम्, Ku. VII. 30 , (2) मतिकर्मन् or परिकर्मन् (n), Ku. VII. 6. , (3) आकल्पः V. ORNAMENT ; ADORNMENT.

DECORATOR : (1) प्रसाधक (f. धिका) ; (2) अलङ्कार (f. र्वा)

DECOROUS विनीत (ता, त), *in a d. dress* विनीतवेषेण, Sa. v. REF. COMING.

DECOROUSLY. (1) समिप्यम् ; (2) विनीयेन , (3) यथोचितम् (= suitably).

DECORUM (1) विनय , *seeing his ripeness in d.* वीक्ष्य तस्य विनये परिपाक , N ; (2) मर्षादा, *transgressor of d.* मर्षादापङ्क्तिन् f. (नी), M. n. ; (3) स्थितिः, *breaker of d.* स्थितिभिद् (mfu.), R

DECOY (v. t.) . आकर्षयति (c of कृष्) V. TO ENTICED, ALLURE.

DECOY (subs.) . i. e a d.-bird . आकर्षक (f).

DECREASE (subs.) (1) हास , *from gradual d* अप्पापङ्गादात्, V. P. ; (2) क्षय (gen = decay), *d and increase* चयवद्धी, Sa. ; (3) अपचय (rare).

DECREASE (v. t.) . V TO DIMINISH.

DECREASE (v i.) . (1) हासम् लपेति, अधिवृद्धति, etc, *spirit d.s* : सतं हासमुपेतं, Mr ; (2) क्षीयते, परि-, (pass of क्षि), *the nights d. when the sun is on the north of the eqator* क्षीयन्ते खलूनरायणे रात्रय , M. n ; (3) क्षीयते, परि-, प्र, (pass. of क्षि), *every day you are d.ing in your body* : अनुक्षिप्य खलु परिक्षीयसेऽङ्गेषु, Sa. , (4) अपक्षीयते (pass. of क्षि) (rare).

DECEE (subs.) : (1) आज्ञा , (2) आदेश ; V. ORDER.

DECEE (v.) I. To order . q. v. : (1) आदिशति (दिश्, c. 6) ; (2) दापयति (c. of दा) (= cause of give), *should d. the debt to the creditor* धनिने धन दापयेत्, Y. II. To decide q. v.

DECEMENT . हास V. DECREASE.

DECREPIT (1) जरातुर (रा २), (2) जराभीषद्विष (दा य), (3) जरतु
(हं ती) *d son of Ganga* जराहाट्टिय, *le* १ *INFIN*

DECREPITUDE जरा, *d and deformity* जरा वैकल्पिक च V p

DECRETAL (als) *expt ly comp d epistle* आदेशपत्रम्

DECRETAL (als) a collection of decrees आदेशपत्रम्

DECRUAL अपद्वीज १ CALENDAR, 1819E

DECRY चरितदत्ति (वद c 1) १ TO DISTURBance

DECEPTION जगत्पद, *anl * in comp **

DECEASATION निर्विक्रपात ()

(= very d, bottomless) : Ph *High-d* उद्दृष्ट (घा, घ), K., in *thump-d, water* चटुडीदकमविश, J. II. Of sounds : (1) गभीर or गभीर (रा, र), (2) मन्द्र (f. म्द्र) v. GRAVE III. Of colors (1) चम in comp. d. red. घनारुण (f. णा), (2) नितान्त in comp : v. EXCEEDINGLY. IV. In various senses d. *sense* गभीरार्थ, K., in a *very d. lung* अतिगभीरे भूये, C.; *very d. wounds* दूरवगाढा व्रणा, Sr., in a *d. mind* अग्राहे इदि, N; *d. sleep* गढनिद्रा or घोरनिद्रा, K.; *d. sigh* दीर्घनिद्रास, *very d. anger* गभीरतर कीप, Pri; *with d. passion* विगाढभाषेन, B. p., *soldiers mine files d.* नवपल्लयो योधा (?), *d.-rooted* स्थिरवड्गूल (ला, ल), B., *d. darkness* घोरान्धकार, Vet., *d. distress* घोरदुःखम्. V. Cunning, artful : q. v.

DEEP (subs.) : *expre. by the adj, in the d. of night* गढार्था रज्ज्या, K; *moving about in the d.* अगापसहिते परम्, Ka.

DEEPEN (v. i) गभीरीभवति - v. also TO THICKEN, INCREASE.

DEEPEN (v. t) - I Lat - (1) गभीरीकरोति; (2) by the adj. v. DEEP, TO MAKE. II. To increase q. v. वर्द्धयति

DEEPLY (1) गढम्, (her) *glances are d. impressed on my heart* गढ निष्ठात एव मे इदमे कटाक्ष, Ma. : , (2) वगाढ (= very d); (3) अत्यन्त (= excessively : q. v.) Ph *Sighing d.* दीर्घे निद्रास, K, *wounded d. in (her) heart* इदि व्यायतपातमक्षिणेन, Ku v. 14

DEEPNESS - v. DEPTH

DEER : (1) श्व, (2) हरिण; (3) कुरङ्ग, -म.

DEFACE : I. To disfigure q. v. विरूपीकरोति. II. To spoil q. v.

DEFACTION : I Disfigurement : विरूपीकरणम् II. Obliteration. q. v.

DEFALCATION - I. A deficit q. v. II. Embezzlement. q. v.

DEFAMATION परिवाद v. CALUMNY.

DEFAMATORY : परिवादपूर्ण (भा, भे) . v. SLANDEROUS.

DEFAME (1) परिउदति (वद, c. 1.), *is d'ing in (my) presence my friend the king of Anga* परिउदति समञ्च मितसद्भाधिराजम्, Vc., (2) अपभाषते (भाप्, c. 1.), *who d's great men* यो महतीऽपभाषते, Ku., (3) आदिपति (दिप्, c. 1.) (= to asperse)

DEFAMER परिउदिन् (f. नी) v. SLANDERER.

DEFAULT (v.) I. To offend q v. II. To be absent : अनुपस्थित-
(ता, त).

DEFAULT (subs.): I Negligence शैथिल्यम्. II. Fault q v. दोष. III. Absence *in d. of the plaintiff* अनुपस्थिते वादिनि, *in d. of fine* अदो दण्डे; *in d. of fishes* मत्स्याभावे.

DEFAULTER: I. In law अनुपस्थित. (ता, त). II. A delinquent q v.

DEFEAT (v t) I To overthrow पराजयते (जि, c 1), *the Yava was here d,ed*: पराजयित यवनाः, D vi. v TO CONQUER, BEAT. II. To frustrate, baffle q v. छनति, नि, व्या-, (दन्, c. 2.), *would d. my object* निहन्त्याग्ने मनीरयम्, D ii

DEFEAT (subs.) I Discomfiture (1) पराजय, *who has admitted d. from me* यथा मत् पराजयोऽभ्युपेतः, D. 31, (2) पराभा, *d. of Parashurāma* पराशरामस्य पराभव, V1; *to get a d* पराभव प्राप्नोति, K1, (3) भङ्ग (= rout). II. Frustration q. v : विघात.

DEFEATE: I. Trans v. TO CLARIFY, REFINE. II. Intrans :
अनीकरणे करोति

DEFEATE (adj.), **DEFECATION**: v REFINED, PURIFICATION.

DEFECT: I. Want. q. v. II. Fault, blemish q v. दोष

DEFECTION: Ph *d from one's own religion* अपर्ययः, "d. to Popery" *रोमकथं परित्यज्, "d. of a resolute" *राष्ट्रविघटनम् v. R-VOLT, APOSTASY.

DEFECTIVE - असम्पूर्ण (गी, ची) v. IMPERFECT, IMPURED, FAULTY.

DEFECTIVELY (1) असम्पूर्णम् (2) सदीपम् (= faulty)

DEFECTIVENESS (1) असम्पूर्णता (2) सदीपता (=fallacious), (3) वैकल्यम्
(of limbs)

DEFENCE I Protection q v (1) रक्षा (2) युक्ति for the d of
cities नगरगुप्तार्थम्, Mah , (3) better iv circum v TO DEFEND
If Art of d prob रक्षा III That which d lends युक्ति,
and the ds are quite impossible अलङ्घ्यतया च युक्ति, D v also
DEFENDER IV In law उत्तरम् witnesses for the d उत्तरवादिन्
साक्षिण, Y V Apology उत्तरम्

DEFENCELESS (1) अयुक्त (सा घ), (2) अनायुध (सा घं) (=unarmed)

DEFEND I To protect q v रक्षति (रक्ष c 1), d him from
B: 13 रक्षेन् भीमान् V III V B exact sense expr by circum.
Karna can not d the Kaurava army from Bhima and Arjuna
कौरवबलमालोढयन्भी मोमाञ्जनी राक्षेयेन न शक्नोते निरारयितुम् V c II In
law, to contest उत्तर ददाति (दा c 3) III To repel q v

DEPENDANT (1) प्रत्ययिन् (f भी) Mr ix (2) प्रतिवादिन् (f भी) S

DEFERENTIAL v INTERESTFUL, OBLIGING

DEFERENTIALLY (1) सम्बन्धान्, (2) सम्पन्न (=comptional) v

DEFERENCE (1) अवज्ञा (=contempt q v) (2) चङ्कान (=challenge - q v) Ph 16, in d of us अज्ञानवन्निष्ठम्, Māh

DEFIANT उद्धा (या न) v HAUGHTY, INSOLENT, FRABLESS

DEFIANTLY उद्धात्, (you) act d even towards Kris'na इरावन्मुद्धा चट्टे, Ve v HAUGHTILY, INSOLENTLY

DEFICIENCY (1) अभा (=want q v), (2) कृन्ता (=state of being less), (3) वैकल्य (=incompleteness) d of strength मति वैकल्यम् Kī

DEFICIENT (1) हीन (वा, न) (=wanting q v), d in his हीनान् (f ही), Pa, (2) कृन्त or लान (वा, न) (=less) or अल्प (वा, ल) (=little) not of d fortune अनून्दि (mā), R, d in wisdom अल्पमन्त्र (वा, य), V p, (3) विकल (वा, ल) (=incomplete), even when the clouds are d विकल्पि हि पर्वते, H

DEFICIT there will be a d in revenue राजस्व कृन्त भवति v WANTING

DEFIER अगन्तु (m) (=despiser), अतिक्रमकारिन् (m) (=transgressor)

DEFILE (v t) दुषयति (c of दुष) to d a vagina कल्पा दुषयति, M VIII 304 v TO CORRUPT, POLLUTE

DEVILE (v t) दुष्कृत्यैव यात्रा करीति or पाति (या, c 2), M VII 181.

DEFILE (subs) दुषयति (?) v PAU

DEFILEMENT दुषयन् v POLLUTION

DEVILER दुषक, d of v gins apartments कल्पादुषयक, D

DEFINABLE (1) निर्वचनीय (या, य), (2) व्याख्येय (या, य) (what can be explained), (3) निरूपणीय (या, य) (what can be determined)

DEFINE I To end q v II To determine q v निदधति (दध c 16) III To explain q v (1) व्याख्याति (या, c 2),

perception is d.d. व्याख्यातं प्रत्यक्षम्, N. d., (2) स्वरूप or लक्षणं कथयति (= to say : q v) or निश्चययति (= to determine).

DEFINITE : (1) निश्चित (ता, त) v. CERTAIN ; (2) स्थिर (रा, र) : v. FIXED Ph the d. article *विशेष्यनिर्धारकमव्ययम्

DEFINITELY : (1) निश्चित v. CERTAINLY, (2) स्पष्ट v. CLEARLY.

DEFINITENESS, DEFINITUD (1) निश्चय, (2) निर्णय.

DEFINITION (1) लक्षणवचनम्, N. d., (2) निर्वचनम् (= etymological d), Sr., (3) व्याख्या (= explanation).

DEFINITIVE I Definite q. v. II Determining, निश्चयक (का, क).

DEFINITELY, v. DEFINITELY, POSITIVELY.

DEFFLECT * I Trans. - विचालयति (c. of चल) (१). II. Intrans. : v. TO DEVIATE

DEFLECTION v. DEVIATION

DEFLORATION * दूषणम्, d. of a girl कन्यादूषणम्, D v. SEDUCTION.

DEFOUR (v. t) I. Lit - पुष्पहीन (ता, त) करीति II. To deprive : हरति (ह, c 1.). III. To defile - q v. - नाशयति (c. of नष्ट), will seduce and d. this girl एतां दास्यं विहोष्य नाशयिष्यति, D II.

DEFOURER दूषक, D.

DEFORM (v. t) - विहययति (दप्, c 10) v. TO DISFIGURE.

DEFORMED (part. adj) - (1) विहय (पा, प), d. and eightfold crooked - विहय बहुलवध, V p ; (2) चतुर्विहय (पा, प), D., (3) विकृत (ता, त), of d. figure : विकृताकृति (inf), Vi., (4) विकल (ता, त) (wanting a limb or limbs)

DEFORMITY वैहयणम् on account of my d : वैहयणान्न, D. II.

DEFRALD. वचयते (वच्, c 10) * v. TO CHEAT, DECEIVE.

DEFRADER (1) वचक, प्र., (2) प्रतारक.

DEFRAY ददाति (दा, c. 3) (= to pay q v.) v. also TO SUPPLY,

DEIFY (1) ईश्वरम् आरोपयति (c. of कृष्) (with loc.), (2) देवीकरोति
 DEIGN अहंति (अहं, c. 1.), *d. to excuse this*, इह विधीदुमहंति, Sa. 111.

V. TO CONDESCEND, PLEASE.

DEISM ईश्वरवाद (?) ; ईश्वरवादित्वम् (?)

DEIST, ईश्वरवादिन् (f. नी) (?).

DEISTICAL Ph. *d. writer* : *ईश्वरवादी लेखक, *d. work* : *ईश्वरवाद-
 विषयक ग्रन्थम्

DEITY I. Divinity q. v. II. A god or goddess q. v. देवता.

III The supreme Being : (1) ईश्वर, (2) ईशदेव.

DEJECT (v. t) : I. Lit to cast down अवधिपति (चिप्, c. 6) II.
 Fig. : to dispirit : विप्रसीकरोति or विषाद जनयति (c. of जन्) v. DE-
 JECTED

DEJECTED विषय (आ, ष) *To be d.* विधीदति (सद्, c. 1), *do not be d.*
 ना विधीद, Ch., *d. ly said this* विधीदन्निदमब्रवीत्, G.

DEJECTEDLY (1) सविषादम्, (2) विषय (आ, ष), (3) विधीदन् (f. नी)

DEJECTEDNESS, DEJECTION (1) विषाद or विषयता, *the demolisher
 seedling (his) forces in d.* विषादशक्त्यव्ययन मन्नाथी, Kt., (2) वैमनस्यम्, Sa ;
 (3) परिताप (= anguish), N. XIII. 54, (4) निर्वेद (= despondency).

DELATE I To carry q. v. II To spread. q. v. III. To
 cause q. v. IV. To manage : q. v.

DELAY (v. t) I. To retard. विलम्बयति (c. of लम्ब), *with wishes,
 whose fruits were d. ed* विलम्बितफलैर्मनोरथैः, R II To put off,
 prolong q. v. विलम्बं न करोति.

DELAY (v. t.) (1) विलम्बते (लम्ब, c. 1.), (2) चिरयति or चिरायते (nom),
why my men are d. ing किमिति चिरायते मे जनाः, P

DELAY (subs.) (1) विलम्ब, *whether there will be d. in their way* अकरा
 वा गच्छतां विलम्ब चापश्यते न वा, K, *without d* अविलम्ब or अविलम्बेन
 or अविलम्बितम्, Sa, (2) व्याप्तेव (putting off), R.

DElayer. (1) विलम्बकारिन् (f. ची) (of another); (2) विलम्बिन् (f. नी)
(=lingerer q. v.).

DElectable : रस्यः (स्वा, स्व) : v. **DELIGHTFUL.**

DELEGATION : v. **DELIGHT, GRATIFICATION, AMUSEMENT.**

DELEGATE (v. t.) : I. To depute q. v. II. To assign, com-
mit : q. v.

DELEGATE (subs.) : प्रतिनिधि . v. **REPRESENTATIVE ; COMMISSIONER.**

DELEGATION : I. Deputing . निधीय . II. Assigning . : अर्पणम् .

III. A body of delegates . प्रतिनिधिवर्गः . IV. In law : प्रतिभूः .

DELETE (v.) : (1) अप-मार्ष्टि or मार्जयति, निर्-, व्या-, (द्यन्, c. 2. and 10.);
(2) क्षुण्यति, वि-, क्ष-, (लुप्, c. 6.).

DELETERIOUS : (1) पाण्डुर. (री, रं) ; (2) प्रायनाशिन (f. नी) ; (3) जीवित-
प्रहः (ह, हं)

DELF : I. Mine q. v. II. Earthenware : सहाय (?) .

DELIBERATE (v.) : विमृशति, परा- (मृश्, c. 6.) : v. **TO CONSIDER ;** (2)
मन्वयति, स-, (मन्, c. 10.) : v. **TO CONSULT.**

DELIBERATE (adj.) : I. Circumspect q. v. . धीरः (रा, रं) : *D.-ly*

resolved : (1) निश्चितः (त, तं) . v. **CERTAIN ;** (2) स्थिरः (रा, रं) : v.

CONSTANT. Ph. . of *d. intention* प्रवेक्ष (च्छा, च्छ), Ku. ; to com-

mit *d. crimes* कामत पापान् करोति, Pa. III. Slow : q. v.

DELIBERATELY : I. Circumspectly : (1) समीक्षा , (2) विमृश . II.

Intentionally : कामत . Ph. : *d. cruel* प्रतिपत्तिनिष्ठ, R. III.

Slowly : q. v.

DELIBERATENESS : I Of men : (1) धीरता ; (2) समीक्षाकारिता . II.

Of acts . expr. by circum. : v. **DELIBERATE** (II).

DELIBERATION : (1) सन्ध्या of मन्-,-चं, but wisdom and not valour is
required in *d.* प्रज्ञा तु मन्वेदितता न शीर्यम्, B. ; (2) विमर्श . : v. **CONSI-**
DERATION.

DELIBERATIVE - Ph. : " *the d. body* " मन्त्रिमण्डलम्.

DELICACY : I. Of flavour, odour, etc. : (1) साधुर्दम्. II. Fineness :
सौकुमार्यम्, *from its great d.* : अतिसौकुमार्यान्. M. n. III. Elegance :
सालिष्यम्. IV. Of manners : अत्यादरः. V. Of character :
मार्दवम्. VI. Luxury : self-indulgence : q. v. VII. A dainty :
विशिष्टभोजनम्.

DELICATE : I. Delightful : q. v. : सलित (ता, तं). II. Pleasing
to the senses : मधुरः (रा, र), *d. meat* मधुरं मांसम्. Bha. III.
Fine, soft, feeble : (1) सुकुमारः (रा, र) ; (2) कीमलः (जा, खं), *with*
d. limbs कीमलैरङ्गैः, S. IV. Refined, polite : q. v. V. Luxu-
rious : q. v. VI. Of subjects, difficult : त्रियमः (मा, मं). VII.
Nice, critical - q. v.

DELICATELY . v. SOFTLY, NICELY, DELIGHTFULLY.

DELICATENESS : v. DELICACY.

DELICIOUS : (1) स्वादु (mfn.) (to the taste), *fruits d.* as the nectar
अमृतमखाद्भि फलानि, K. ; (2) सलितः (ता, तं) (= tender, fine), *very*
d. flesh सुललितं मांसं, H. ; (3) मधुरः (रा, र) v. SWEET, PLEASANT.

DELICIOUSLY . v. DELIGHTFULLY.

DELICIOUSNESS : (1) सुस्वादुता ; (2) सालिष्यं. -

DELIGHT (subs) : I. Pleasure : q. v. : (1) आनन्दः ; (2) प्रमोदः. II.
That which gives d. : (1) आनन्दनम् ; (2) आनन्दनम्.

DELIGHT (v. i.), **DELIGHTED**, **TO BE** : (1) हृष्यति, से-, प्र- (हृष्, c. 4.).
with a d. face : प्रहृष्टवदन. (जा, मं), K. ; (2) तुष्यति, परि-, से-, (तुष्, c. 4.), *was d. to see the beauty of the rice crop* : कलमस्य रामबोधकं
पश्यन् तुतीष, Ki. ; (3) मोदते, प्र-, (मुद, c. 4.), *Kamandala (always)*
d. in Malati मालति मासतीति मोदते कामन्दली. Mn. ; (4) ह्रादते, स-,
प्र, आ-, (ह्राद, c. 1) (rare).

DELIGHT (v. t.) : (1) आ-ह्रादयति, प्र-, से-, (c of ह्राद), *d. the tongue* :

वसनामादादयति. K. ; (2) वसयति. अमि, (c. of वस), whom does not
a woman d. कं न मातौ वसयति, K. ; v. TO PLEASE

DEIGNITULL (1) वस्य (या, स) or वसयोय (या, यं), whichever country
may be d. - वस्यो यो दिशः, Mah. ; (2) आ-लादयः, व, (मी, मं), d. to the
spot आलादयं ददते, K. ; (3) सेनादिभू (f. नी), even the name of country
is d. : नामावि स्तीति सेनादि. K. , (1) प्रभेदिभू (f. नी) - v. CHARACTER,
VIRASINGA, SWEET.

DEIGNITULL - expr. by circum., d. cool सुशीतल (सु, ल).

DEIGNITINGESS (1) वसता, (2) वसनीयता v. PLEASEMENTS, SWEET
NESS.

DEIGNITE : I. To sketch, draw : q. v. लिखति (लिख्, c. 6.) II.
To describe q. v. वर्णयति (वर्ण्, c. 10).

DEIGNITION I. A drawing q. v. II. Description, q. v. :
वर्णना.

DELINQUENCY (1) दीय : v. FAULT, OFFENCE ; (2) अतिक्रम : v. TRANS-
GRESS.

message प्रतिमन्त्रमावेद्यम् D r IV To d charge (of m ssiles)

q v सुचति (सुच c e V In L abirth मम मोचयति P A

1 or an who has recen l y 1 तत्परस्ता v to DEFI G ROTH

DELI EFANCE (1) मोचनम् (2) उद्धार) मच्छ म (4) परिशीलयम्

() निस्तार (f) सुचि v PLIAS RESCU

DELI FRER I Re cue (1) मोचक (2) मोचक परि (3) निस्तारक

(1) उद्धार (m) II Announcer (1) विज्ञापक (2) अवदन्

DELI FRY I Del erance q v II Making o er (1) उदयन

(*) समर्पणम् (3) निर्यातनम् (of tr sts etc) III Ch abrl q v

मर्ममोचनम् Ho e of l मूर्तिहास्य IV Utterance q v (1)

व्याहार (2) निवृत्ति (of me sng)

DELL दरी v DALE

DELTA विमुक्ताकारभूति *विमलम्

DELUDE I To de ceve q v सन्वीह ति (c of सुह II To

f ustrate q v D g DELUSIVE

DELUDEP v DECEIVER

DELUGE (s us) I Un versal d प्रलयवाह्य S अमृतकूट Mat

II Inunlat n flood q v (1) आघात (2) उद्धार III Fg

perb सङ्घर्ष fiery d अघिस्तम् ()

DELUGE (v t) प्रापयति आ वि परि (c of ड्र) (lt and fig) del

Dw old दारकी प्रायामास V p v to DROWN

DE USION I Illus on q v मोह II Deception q v वञ्चना

DELUSIVE मिथ्या f c l v

DEL L (v) I To lg q v II To fathom q v

DEMAGOGUE *मातृवन्मात्र इतरलोकाशासक

DEMAND () I To ask q (1) मागन (माग c 1) 2) by

cur um del l e bolare from the rat cl ant अतिप्रसन्न दोषता म

दुश्चि P : 21 II To call for Ph it d s careful enquiry

निपुणनिदसनुसन्धेयम् *the seeds for special attention* अश्विनिपय नया
विशेषणावधान दीय ० विशेषणावधिनेन भविष्यम् III To summon

q v

DEMAND (subs) I Lit (1) अग्रणीय (2) प्राथना (—rel ng) Pl
a *lets o ill be paid on d* अल यावसागादयन्त्यम् Vr II Query
अन्वयान III Want **हृदा horses are in great d now* *हृदानी
मरीचा प्रयत्ना IV That w l ch may be be led पाप (?) *arise*
I अग्रिमप्राप्त

DE MARGINATION Pl *a l e of d* प्रतिभागकीला v BOUNDARY

DEMERIT (v) I To blame q v II *lebase* q v

DEMERITOR वीर्य v DEPRIVOR MIN

DEMFTILD DE F TATE (v) उद्धत (जा न) v MAD

DEMFRIT दीप्त FAULT

DEMBRE श्रीश्रमादा सहस्रपा भूमि

DEM GOD (1) दद्व (2) देवकीनि

DEIGODDESS (1) उषदी (2) उषीनि (f)

DEM ST (v) I To bequati q v समपयत (c of क) II To
lease q v

DEMISE (s l n) I Death उपरत *on the l of the owner* सांशीपरत
D₁ *On the d of the l y* ऊई or दिई ग (—gone to lea en)
रात्र I₂ II Transference q v समर्पण (?) उद्यातरी
कारणम् (?)

DE OURACY प्रजातन्त्रम् (?) प्रजाशासनम् (v)

DEMOCRAT *प्रजातान्त्र (f ली) प्रजावन्त्रादिन् (f भी)

DEMOCRATIC L *प्रजातन्त्रीय (या य) Pl *l people* *प्रजातन्त्रवादिन

DEMOCRATICALLY *प्रजातन्त्रावसारेण an lism comp s

DE OLIS अश्रयति वि म (c of अर) v TO DETRO

DEOLIS L₁ विध्वंसक DESTROYER

DE SOLUTION धस वि प्र व DESOLUTION

DEMON (1) दैत्य ० नागद (—Tta) (2) राक्षस (=goblin ?) (3)
पिशाच (=foul (4) रा (ghost)

DEMONIAC (subs) (1) अशुभ (दुःख) ॥ (2) भूताधिकृत (तात्), ॥

DEMONIACAL (adj) (1) वैश्व (भीष) ॥ (2) राक्षस (भीष)

DEMONSTRABLE (1) दाज्य (दाय) (2) प्रतपादन्य (दाय) (3)
उपपाद (दाय)

DEMONSTRABLE ex. ly. ly. the s. i. false *असा-नीकता साध्या

Demonstrate I To exhibit प्रदर्शयति (c of दृष्ट) S II To
establish prove प्रमायति (c of साध)

DEMONSTRATION I Proof प्रमाय S II Exhibition
प्रदर्शनम्

DEMONSTRATIVE I It (1) साधक (f धिका) (2) प्रदर्शक (f धिका)
II Proof प्रमाय

DEMONSTRATIVELY v CLEARLY v TAINLY ORALLY

DEMONSTRATION I Corruption प्रसूययता II Of discipline
प्रसूययनिकम् (?)

DEMORALIZE विकरानि (क c s) v TO CORRUPT

DEMULCENT दाहप्र (प्रो प्र) or दाहप्रद (f) Bla v SOOTHING

DEMUR (v) I To delay प्रमाय प्रमाय S II In law *प्रतीवशद
करीति

DEFILE (subs) (1) विद्वल v DELAY (2) विराम v PAUSE

DEFILE ग्राम (ला प्र) v GRAVE BODY

DEMURELY (1) शान्तम् (2) प्रमायम् v GRAVELLY MODESTLY

DEMURENESS प्रमाय ॥ GRAVELLY MODESTY

DEURAGE I Detention of a vessel beyond the prescribed time
विद्वल (?) II Latency प्रमाय *विद्वल

DEURAGE in law *प्रतीवशद

DEN I Lit (1) दिवर, (2) दिवम् *bears d* कलविमम् V P

CAVE II Fig haunt q v

DENARY (a l j) (1) दशक (का, क), (2) दशिन् (f नी)

DENIABLE (1) प्रत्याख्येय (या य), (2) अस्वीकार्य (या र्थे) v TO DENY

DENIAL (1) अस्वीकार, (2) अपरुह, (3) अपहृति (4) अपराध, (5) प्रत्याख्यानम्

DENIER I Lit (1) अस्वीकर्दे (f र्थी), (2) अपह्रोद (f ती), (3) अपलापिन् (f नी) II A small coin कराटिका

DENIZEN I A naturalized citizen *रुतपीर II A dweller q v निवासिन् (m) Pl d of heater दिवोक्त (m)

DENOMINATE अभिदधाति (धा, c 3) v TO NAME, DESIGNATE

DENOMINATION I Name, epithet q v अभिधियन् II Sect q v दण

DENOMINATOR I Lit नासकत् II In arith द्वेद, *losing the ss is d* समच्छेद (दा द) Li *reduction to a common d* सवर्धनम् Li

DENOTATION निर्देश (=pointing out), अर्थ (=meaning)

DENOTE I To mark point q v निर्दिशति (दिश c 6) II To mean signify q v expr by अर्थ, here the uo d अय d s succession अलापयन् आनन्दयति S

DENOUENENT I Of a drama (1) निहा, (3) निर्वहणम्

DENOUNCE I To announce q v II To stigmatize, accuse (1) अभिशसति (सस c 1), (2) अधिचिपति (चिप, c 6)

DENOUNCEMENT I Announcement q v II Accusation अभिशसनम्

DENOUNCER (1) अभिशसक, (2) अधिपक

DENSE (1) घन (ना, न) d *dens* घननीकार, Ki, (2) निविड (डा, ड), d *union* निविडसयोग, J (3) सान्द्र (द्रा, द्र) to make d सान्द्रिकरीति

R , (4) अविरल (ला, ल) = c'os' , (5) निरन्तर (रा, र) or निरन्तरान् (ला ल) (=without any intervening space)

DENSELY (1) घनम् , (2) निविडम् , (3) सान्द्रम् , (4) अविरलम्

DENSITY (1) घनत्वम् , (2) निविडता , (3) सान्द्रता, etc

DENTAL I. Adj दन्ता (लात, ला) II Subs दन्ताम् दन्तारण

DENTATE (1) दन्तिन् (f भी) , (2) दन्तुर (रा, र)

DENTICULATED दन्तदन्तिन् (f भी) (?)

DENTIFRICE (1) दन्तगोघनचूर्णम् (= tooth powder) , (2) दन्तपावनम्, Sr

DENTIST *दन्तवैद्य , दान्तिक

DENTISTRY *दन्तचिकित्सा , दान्तिकविद्या

DENTITION (1) दन्तीष्टिद , (2) दन्तनिर्गम

DENUDE, DENUDE नद्यीकरोति v TO STRIP, UNCOVER

DENUDATION (1) नद्यीकरणम् , (2) द्यूनीकरण (= emptying)

DENUCIATION (1) अनिष्टकर्मन् , (2) अपविष , अनिष्टाद

DEVI (r t) I To grieve, disown (1) न स्वीकरोति, etc (=not acknowledge q v) , if any one were to d the authority of inference यदि कश्चिन् धामाग्रमुमानस्य नास्तीत्यान. D & , (2) अपहृते, नि, (हृ, c 2) , and who (first) speaks and (then) d's निर्दिष्टापहृते च य, M , (3) प्रत्याख्याति (ख्या, c 2 , it can not be ded that by devotion one can get deity येन ऐश्वर्यप्राप्तिकलङ्को न सञ्जते प्रत्याख्यातुम्, S II To refuse, withhold q v Ph to d one's self आत्मनः स्वच्छति (यम, c 1) v SELF DENIAL

DEDAND *द्विद्वन्द्व

DEPART (r) I Lit (1) पतिष्ठते, सम् , (ख्या, c 1) (on a journey), d el for Hariprastha हरिपण्ड प्रत्ये Si III 1 , (2) अपगमति (कम्, c 1) (=to go away q v) , d ed from the city नगरादपगम , Mu r Ph my parents have d ed me for the journey मां पतिष्ठन्त्यपगमयन् पातो पितरो Na I v TO LEAVE , one whose life is d ed

विगतजीवित (ता त) *K to d this life (=to die १४)* परलीक
 गच्छति II *Ph I did not d a life from the beaten t self* जुषाद्वर्गनी
 विद्यामात्रमपि न व्यतीयु *R, delfo: v: t e* शब्दभट (डा ट) III
 To pass away, vanish s t q v

DEPARTED (aly) i e deal q v (1) दिव गत (ता त) (i e gone to
 heaven, of great men), Raj, (2) परलीकृत (ता, त), Mu

DEPARTMENT विभाग (in all senses)

DEPARTURE I Int (1) प्रयागम्, (2) प्रयागम् II Death q v
 परलीकृतमन् III Deviation q v व्यतिक्रम IV Descriptions
 q v आग

DEPEND I To have q v II To be dependant on (1)
 अधीन (ता त) (n comp or with loc) *for what have stoics to d on*
 १४ *अस्मात्सधीन विमु नि सुहायाम्, Ki III ९, pleasure d s on you*
 लदधीन सुखम् *Ku*, (2) आश्रय (ता, त) (n comp or with loc), *as*
the fruits of agriculture d on you लब्ध्याद्यन ह्यधिरत्रमिति *Me १ १६*
u lose life d s entirely on water जलैकायनशीलता (ता, त), *M n*
 (3) निष्ठा (घा, घ) (with loc) (rare), (4) तत्त्व in comp (rare), *as it*
d s on (the will of) man सुखवतन्त्रत्वात् *S १ ४* III To rely on
 q v विश्रुतिनि (अस, c २) (with loc *Ph d upon it* भुवनेतद्विदि
 Ki

DEPENDENCE I Suspension q v II Connexion q v
 मुख्य III Reliance q v विश्रुति IV A state of sub
 jection (1) अधीनता, (2) आश्रयता, (3) निष्ठा (rare) V That
 on which one depends (1) आश्रय, (2) आश्रयनम्

DEPENDENCY I Dependence q v II A dependant state
 अधीनतादृक् *England's d s* *इंग्ल्याधीनतादृक्

DEPENDENT or DEPENDANT (aly) I Hanging down प्रतल
 (ता त) II Subject to (1) अधीन (ता, त), (2) आश्रय (ता

न) V TO DEPEND (II). *D. on another* : (1) पराधीनः (ना, न) ; (2) परायणः (ता, त) ; (3) परमः (मा, म) , (4) परतन्त्र (ना, न) ; (5) परबन्धु (f. ती), N.

DEPENDENT (subs.) . (1) अनुजीविन् (f. जी), *d.s of Sujodhana* : सुधीधना-
नुजीविनः, Ve. , (2) आश्रित. (ता, त), *my d.s* - ममाश्रितान्, H V. also
SERVANT, ATTENDANT.

DEPICT . I. To paint : q v. : चित्रयति (चित्र्, c. 10.). II To des-
cribe q v . वर्णयति (वर्ण्, c. 10).

DEPILATE - अपलोम (मा, म) करोति, *shaved and d.d* अपलोमचक्षुः (mfn),
D

DEPILATION - (1) लीनापदनम्, etc , (2) केशमुच्छेदन (of the hair on the
head), D.

DEPILATORY लीनापह. (का, कं) : केशहर (री, र) (?).

DEplete I To empty q v. II To exhaust q v

DEPLORABLE शोचनीय (या, यं) - V. LAMENTABLE

DEPLORABLENESS शोचनीयता V. MISERY.

DEPLORABLY V MISERABLY, EXCEEDINGLY

DEPLORF शोचति, अनु, (युच्, c. 1) : V. TO LAMENT, BEWAIL.

DEPLOY विस्तारयति (c of ख) : V. TO EXTEND, DISPLAY.

DEPOSENT . I. A witness - q v साविन् (f ली) II A Verb
expr. by आश्रयेपदम् (?)

DEPOPULATE (1) निर्जनोक्तरीति ; (2) निर्मानुषीकरीति ; (3) शून्यीकरीति (= empty), *d the town* नगरं शून्यं कृतं, Vet. V. TO DESOLATE, RAVAGE.

DEPOPULATION (1) निर्जनोक्तरीति , (2) निर्मानुषीकरीति V. DESOLATION.

DEPOPULATOR - expr. by verb.

DEPORT . I To transport, banish q. v. निर्वासयति (c of वन्).
II. To behave. q. v. : व्यवहरति (ह, c 1.).

DEPORTATION : निर्वासनम् : V. PUNISHMENT, TRANSPORTATION.

DEPORTMENT व्यवहार V BEHAVIOUR

DEPOSE (V) I To dethrone राज्यात् or राद्यात् अवरोपयति (c of दह) or वातयति (c of वत्) *Ahand Ija uss d l l by Aeslidl naya* केमिधनेन अष्टिस्व खराद्यादवरोपित V p II To dismiss q v III To bear testimony (1) साक्षा ददाति (=give evidence), (2) वदति, वक्ति etc (=to say when the meaning is clear) *d falsely* अदत्त वदति V *

DEPOSIT (v) निक्षिपति (विष c 1) V TO LAY DOWN, ENTRUST

DEPOSIT (subc) I Pledge q v निक्षेप II Settlement q v

DEPOSITARY (1) निक्षेपसाक्षक, (2) व्यासयद्दीह (m) V TRUSTEE, RIDGER

DEPOSITION I The act of dethroning राज्यात्याग or अवरोपणम् II The state of being dethroned राज्यभङ्ग, राज्यक्षति III Dismissal q v IV Testimony (1) वक्ति (=saying) (2) साक्षा (=evidence) V Depositing (1) निक्षेप य (2) व्यास or व्यसमम् VI Presentation q v

DEPOSITOR (1) निक्षेप (f स्त्री), (2) व्यासकर्तृ (f स्त्री)

DEPOSITORY (1) आगम्य (2) अपिार (=receptacle), (3) निधि (only in fig sense)

DEPOT I A warehouse q v II A military l सैन्यनिवेश (3)

DETRAVATION दूषण V CORRUPTION PERVERSION

DETRAVE I To corrupt q v उपयति II To define q v

DETRAVED of men (1) धामर (स्त्री र) (2) खण्डितवत् (ता ण), (3) दुराचार (ता र्) (4) दुरात्मन् (mf n)

DETRAVITY (1) दुराचारात्ता (2) दीर्घत्वम् (3) दीरात्म्यम्

DEPRECATE I Lit शान्ति or शान्तिमधिकृत्य ईश्वरम् उपसन्दधयति (दन् c 10) II To regret q v अनुशीलति (गच c 1) III To censure q v

DEPRECATION I Prayer सः II Begging pardon क्षमाप्रार्थना
III Curse शाप

DEPRECATORY शान्तिमधिकृत्य R to perform l rites शान्ति करीति V

DEPRECIATE (1) अपवदति (वद c 1) (2) अगद्विपति (विप c 6)

DEPRECATION (1) अपवाद (2) अवचय V DISPARAGEMENT DEPRAC-
TION D (c fall n Jince) अर्घ्यं दास Vy

DEPREDATE (1) अप द्रति अभि (द्र c 1) l d Praggjot sla (Gaul at)
मानच्योनिप्रमुपाद्रवन् Mal (2) उपद्रवते (द्र c 1) the gods d l by
Pasana पीतस्त्रीपद्रुता देवा R v also FLUNDER

DEPREDEATION (1) उपद्रव (2) उपद्रव for con n iting ds on people
क्षीकानामुपद्रवाय Ku v also FLUNDER

DEPREDEATOR (1) उपद्रवकारिन् (n) (2) उपद्रवकारिन् (m) (3) विपकर्त्त
(n)

DEPRESS (v) I Lt to press lown पानयति (c of पत् II
To lumble खड्गकरीति III To d ject d scourage (1) विवाद
or वमनस्य जनयति (2) क्षेद्यति (c f विद्)

DEPRESSION I Lt पाननम् II A cavity विलम् the face :
covered with l s विलमिमममाकालम् J III Humiliation q v
IV Of spirts सत्वमश् Vi v DEFECTION DEFECTION

DEPRIVATION (1) हरणम् (2) विप्रीय v TO DEPRIVE

DEPRIVE (v) (1) हरति अप (ह c 1) (=to take away q v)
asy what has not been taken away by death 'J d ng me of you मृत्युना
हरता न वद कि न म हतम् R (2) विधीयति or युक्ते (युप c 10
and 7) (to d unite separate) l l of l s l f e पापैर् विधीत
(ता त) D (3) विनाशयति (-2 d l of Cyp l मदनेन विनाशता
K (4) ह्रापयति (c of ह्रा) (can e to leave) or will be soon l d
of l l f e पापैर् ह्रापयतविरात् A r v also DEVOID OF

DEPRIVE I Lt (1) गभीरता (2) गभीर्यम् (c) get t e d of water

सम अलगायीयम् L II Fig (1) कमीरता, (2) काभीर्यम् r
DEEP III A deep q v Ph in the d of night विषादया
अर्धयाम् O

DEPUTATION I The act (1) प्रेषण (=sending) (2) नियोग (=
employing) II The person or persons deputed (1) प्रतिनिधि
I am sent as his d सहायिनिधि प्रेषितोऽयम् B r (2) दूत (=am
bassador) (*He is ng*) *Darya sent a d to Raghu* भीम दूतो रघवे विद्यते,
R

DEPUTE (1) प्रेषयति (इन् c 1) v TO SEND, (2) नियुक्ति (पुम c 7)
v TO EMPLOY

DEPUTY (1) प्रतिनिधि, (2) प्रतिद्वल क D-collecto *प्रतिनिधिकरनायक

DERANGE चोमयति रि, (c of चुम) v TO DISTURB CONFUSE *D d*
(in mind) चकल (ता, ल) v INSANE

DERANGEMENT I Confusion q v विचोम II Insanity q v

DERELICTION लान् v ABANDONMENT, NEGLECT

DERIDE अहसति, अप, अप, (हस, c 1) v TO LAUGH AT, RIDICULE

DERIDER (1) उपहासक, (2) अहसासक (3) अपहासक

DERIDING, DERIDINGLY v DERISIVE, DERISIVELY

DERISION (1) उपहास (2) अहास v RIDICULE MOCKERY

DERISIVE (1) सीपहास (मा, म), (2) सापहास (सा म) (3) अपहासम
(मा म)

DERISIVELY (1) सीपहासम् (2) सापहासम् (3) सापहास Ph d and
contemptuous/ अहस्यमान्य च Msh

DERIVATION I Lat of words, etc व्युत्पत्ति II That which
is derived शाखा 'artificial' कृत्रिमशाखा

DERIVATIVE (subs) व्युत्पद्यशब्द (3)

DERIVE I To draw from Ph the race of from the sun
सूर्यप्रसूतो वंश P *energy derived from the sun* शीरसिनामसि ल

✓ ORIGIN, ARISING FROM II Of words व्युत्पत्तिं वदति (वद c 1)

✓ TO SAY *To be d d* व्युत्पद्यते (पद, c 4) *as being d d in the passive sense* कर्मव्युत्पन्नतया Da com

DEROGATE I To detract, disparage q v II To restrict q v

DEROGATION अमानना ✓ DETRACTION, INSULT.

DEROGATORY expr by subs *this is d to God* *इदमीश्वरस्यामानना

✓ DETRACTION, INSULT

DERVISE *महम्मदीयवति 01 सन्वासिन् (m)

DESCANT (v) I To sing q v II To comment विस्तरेण वदति (वद c 1), वक्ति (वच्, c 2), etc

DESCANT (sub:) I A song q v गीतम् II A discourse (1) वाग्ज्ञानम् Si ii 27 (2) वागाडम्बर, M n

DESCEND I Lit (1) अवतरति (तृ c 1) (=to d wilfully), *d ed from the sky* ज्योतिषपादवतार, R vii 68, (2) अवरोहति (वह्, c 1) (=अवतरति) *as if d ing from the summits of mountains* शैलानामवरोहतीष शिलरान्, Sa vii 8, (3) अवपतति (पत, c 1) (=to d irrespective of one's own will) *caught the d ing (ball) in the air* अवपतन्नाकाश एवावहति D vi II Fig अवतरति, *then why d ing into the consideration of* तत्र कुतो विचार्यतार, S III To make an attack ✓ DESCENT (tt) IV To come down आगच्छति (गम् c 1)

DESCENDANT सन्ति ✓ OFFSPRING D s पुत्रपौत्रा (pl)

DESCENDED i e derived (1) by a deriv, *d from ladu* यादव, *d from P ru* पौरव, (2) जात (जा त) (=born q v), (3) उत्पन्न (ता, त) (rare)

DESCENDING (adj) Ph *d scale* *अवरोहयति, *d node* पात

DESCENT I Lit (1) अवतरण or अवतर, *as if to tell the news of Minerva's d* सम्बन्धवतरणवादिष कथयितुम् C (2) अवरोह, च, (3) अवपान (=falling), (4) अधोगति (-going downwards) II At-

- DELECTION** I Lit (1) त्याग, परि, (2) उद्‌सन II Military
*निधीगत्याग, निधीगद्‌पसरणम्
- DESERVE** (v) अर्हति (अर्ह, c 1), *d's death* बधमहति M, *d's scale*
to be अर्हति उपदशनम् Mal v **DESERVING, DESERVING OF**
- DESERVEDLY** (1) योग्यतया, (2) अर्हतया
- DESERVING** (adj) (1) योग्य (ग्या ग्य) *to the most d* योग्यतयाय hi
iv 16, (2) उपयुक्त (ता क) (3) अर्ह (र्हं है)
- DESERVING OF** (1) often by a part in *d of compassion* अनुकम्पा
(ग्या ग्या) R *d of death* मज (ग्या ग्या), P (2) by words given
above d of death बधाई (र्हं है) M
- DESERVINGLY** (1) योग्यतया, (2) अर्हतया
- DESHABILLE** m d एकवस्त्र (f ग्या) Mal v **ADDRESS**
- DESICCATE** I To dry q v शीपयति (c of घृष II To be-
come dry घृष्यति (घृष c 4)
- DESICCATION** शीपयणम् v **DRAINING**
- DESIDERATE** v TO WANT NEED
- DESIDERATIVE** (1) इच्छार्थक (का क) (2) सुनन (ना क) (of Sans
knt 1 s)
- DESIDERATUM** चमास (=want)
- DESIGN** (v t) I To draw delineate q v II To indicate
q v III To project q v क्षययति परि म (छूप c 10) IV
To intend purpose q v क्षययति परि, म
- DESIGN** (sul c) I A sketch q v सूत्रपात II Device
plot q v मन्त्रपात III Intention purpose q v आशय,
nyd मन्त्रपात Mu IV Of medals etc मन्त्रम् (?)
- DESIGNATE** I To name q v आशययति (ग्या c 2) II To
nominate elect q v
- DESIGNATION** I Name q v आशय *g tled of 1 p m* अशययति

नमप S p II Appointment, selection q v निधीन III
Signification q v अथ

DESIGNEDLY (1) कान्त (=intentionally), (2) जानत (=knowingly)

DESIGNER I In good sense "दृष्टीदायक", गठनकृत्यक II A
schemer plotter q v

DESIGNING (1) चतुर (रा र) (=artful) (2) उपजादिन् (f नी) (=in
triguing)

DESIRABLE (1) अभिलषणीय (या य), (2) वाञ्छनीय (या य), आकाङ्क्षीय
(या य) (4) एषणीय (या य) (rare)

DESIRABILITY, DESIRABLENESS (1) वाञ्छनीयता, (2) butter by vly
v DESIRABLE

DESIRE (subs) (1) इच्छा *although I have not satisfied your d* अनि
ष्टापूर्वकोपि S i iii, (2) अभिलाष, *d for Tidollana* तिथीचमाया
मभिलाष D ii, (2) वाञ्छा *d rises from it* ततो वाञ्छा प्रवर्तते, H,
(4) मनोरथ (=wish q v), (5) कामना (=wish), (6) स्तृष्टा (=long
ing q v), (7) काम (often=lust) (8) by desi noun *d to see*
दिहता (9) इष्ट (=object of d), *be united with yo r d* इष्टेन
युज्यन् S ii

DESIRE (v t) I To wish long for q v (1) इच्छति (इष्ट c 6)
(2) *ly desi verbi, d to go* जितगिपति K II To ask q v
याचते (याच् c 1)

DESIROUS (1) इच्छु (infu) (2) इच्छुक (का, क), (3) अभिलाषिन् (f ती),
(4) अभिलाषक (का क), (5) वाञ्छिन् (f नी), (6) *by desi nly,*
I and of longing you तव विर उग्रपुरुषम् S i, *d of seeing Indra*
इन्द्रसिंहिच् V, *d of again asking something* किमपि पुनर्विचच् Ku
v EAGER TO WISH

DESIST निवसति (रम् c 1), *d from the verb* निवस वसनीऽद्याव D
v TO CEASE

DESE *देशक र BENCH

DESOLATE (adj) I Uninhabited (1) निर्मादुप (पा प) an lsm comp s & d forest निर्मादुपमरुदम् Ku, (2) खिड (ला ख) (= empty) the road being d खिलीभूते पथि Ku II 45 II Decayed जीव (पा यै) a d garden जीवोद्यानम्, Mn III Lonely असहाय (पा य) K

DESOLATE (v) उच्छिन्नमिति (हिट c 7) v TO DEVASTATE RAVAGE

DESOLATENESS I Uninhabitedness निर्मादुपत्वम् and lsm comp s II Decayed state जीवता III Loneliness असहायता लम्

DESOLATION उच्छिद् v DEVASTATION, RUIN

DESPAIR (subs) निराश or निराशता In d (as adj) निराश (शा श)

DESPAIR (v) (1) निराश (शा श) भवति ded as to his life निराशी जीवितेऽप्यन्तम् Raj (2) निराश्य व्रजति निराशतां गच्छति etc., dng of f/j ng उच्छिद्यते निराशतां गत \ r 125 (3) आशां त्यजति etc (to abandon hope q v)

DESPAIRINGLY (1) निराश (शा श) (2) निराश्यात्

DESPATCH (v t) I To send depute q v प्रेरयति (ईर c 10)

II To kill q v [मदनमदन] प्रेरयति, (the son of Sra) having this d el the de o: king इति [हरतनयेन] प्रेरित दानवन्दे, Ku XVII

56 III To perform execute q v समादधाति or लरित समा दधाति or धने (पा c 3)

DESPATCH (subs) I The act of sending (1) प्रेरणम् (2) प्रवणम्

II Despatchal निस्सर्जनम् III Hasty execution q v with d लरित or विप्रम IV A message (1) पत्र (-letter), (2) सन्देश D box सन्देशपेटिका (l)

DESPERADO (1) साहसिक (=daring) (2) उन्मत्त (=mad)

DESPERATE I Hopeless q v निराश (शा श) II Beyond hope आशातीत Ph the case is d अतिभूतिरप्य गत (lit gone to

DESTINATION I Intention purpose q v अभिप्राय II End
of a journey ईक्षित स्थानम्

DESTINE (1) स्थिरिकरोति (-to fix q v) (°) better by circum,
I am d d to eternal: or *अविरल ख कपाल री। एतन्म्

DESTINY १ निश्चयता follow ing 1 भविष्यत्तानुविधाद्यिन् (f नी) V v.
RATE

DESTITUTE हीन (ना न) v NEEDS INDIGE T

DESTITUTE OR हीन (ना न) DESTITUTE OF

DESTITUTION I Induce poverty q v ईश्वर II The state
of being d stitute of धर्मता *व परिमुक्तता सम्प

DESTROY (1) नाशयति वि प्र (c of २२) १/2 has l l the whole
pa l वन विनश्य सकल विनाशम् १ r d (ou) g c ance अन्नाय
विनाशय B 1 () अशयति १३ प्र (c of २२ स ((६२२० sh)
Han anwlo has l e l the whole c १ विध्वंसिताम्परी इतूनाम् B
XII 23 (3) अशयनात (नी c 1) (to ann l late) l e l Rak las/a s
अशेषादाशयान् अशम् B xv 10 (1) इति (इन् c 2) (prop -
to kill) f t h s j a r l a n d d s l f e अशय यदि चीवितापदा R

DESTROYED DE OR GET (1) नश्यति वि (१३ c 4) (°) नाश or विना
शयेति (इ, c 2) अशयति (अप c) etc c a r j t i n g e l s e g e t s d
नाम सर्वान्शयिगच्छ d M (°) नाश or नाश or विध्वंसयति te R
(4) धुसा वि प्र (धुस c 1)

DESTROYER (1) नाशक fi a. of १०२२२२ वास्तव विनाशक *Iat (°)
नाशयति fi (m) Cl (3) नाशक १३ hab coo d of s १ पाप
नाम J (4) एना (=slayer q v)

DESTROYING (adj) नाशयति वि प्र (१) १ c १ ३ पपवदाशिन
(° भी Mat

DESTRUCTIBILITY नश्यता fi v DESTRUCT

DESTRUCTIBLE (1) नाश (री २) वि m l w all/ अशयि J (2)

असिन् (f नी), रि, *body is d in a moment* यदीर अणविधुति, H v
PRAIL

DESTRUCTION (1) नाग, रि, *for one's own d* सनागाद, A r (2) घट
रि, प्र, (s rictly--*demolition*) *from the d of the seed of ignorance*
अविद्यासी=विधुसात् Ana, (3) अघ (gradual complete d), *I have*
averaged the d of r, race हाविग म्या कुलसदन वैरम् P Ph *to come*
to or meet d v DESTROYED, GET

DESTRUCTIVE (1) नमिन् रि, प्र, (f नी) in comp, (2) अघट (हा ट)
or घ (घी ट) in comp, (3) प्राणहर (री, र) (d of life), Blas, (4)
अघातक (हा, क d of mon/c, यानसायां अघात, P v 10

DESTRUCTIVELY नाग or अघ परिहस्य (with gen)

DESTRUCTIVENESS (1) नागरुडम् (2) अघातकता, (3) better by adj

DESTRUCTOR अघातक v DESTROY

DESULTORY (1) अदीर (रा, र) (=hasty), (2) उच्छृङ्खल (ला ल) (=without order), (3) भाल (ग ल) (=roving)

DETACH I To separate, disunite q v विट्तिषयति (c. of द्विप)

II To send q v भेदयति (c of द्वप)

DETACHMENT I Separation q v विट्तिष II A body of

व. DELAY III To hold in custody रक्षति (रक्ष् c 1) व TO
KEEP

DETAINER a writ *रक्षापत्रम्

DETECT (1) प्रकाशयति (c of काग), (2) बहिष्करोति (कृ, c 8)

DETECTION (1) प्रकाश, न, (2) बहिष्कार

DETECTIVE Ph. d officer (1) धर or धार (=spv), Ve vi.,
मुनिपुणसञ्चारालापदिभिन्नस्तरादिप्रकाशक

DETENTION I Confinement, restraint q v निरोध, II De-

lay q v विलम्ब III With holding v TO WITH HOLD.

DETER निवर्तयति (c of दृग्) v TO PREVENT, HINDER

DETFROG शोधयति, वि, (c of दृग्) v. TO CLEANSE

DETERGENT I Adj शोधन (नी, न) II Sub. शोधनम्, Sr.

DETERIORATE I Intrans (1) क्षीयते (pass of क्षा), (2) क्षय
गच्छति (गम् c 1) II Trans (1) क्षीनीकरोति, (2) क्षय नयति (नी,
c 1)

DETERIORATION क्षय v DEGENERACY

DETERMENT निवर्तनम् v PREVENTION

DETERMINE स्थिर (रा, र) v FIXED, DEFINITE

DETERMINATION I The act of determining निर्णय, वि, d of
boundaries सीमाविनिर्णय, M II Resolution q v निश्चय,
is this your d एष ते निश्चय, Mu. III Purpose q v. प्रतिपत्ति,
what is your d का ते प्रतिपत्ति, D IV Direction or tendency
गति V Termination q v

DETERMINE I To limit q v II To settle, decide q v.
निश्चययति (क्षप्, c 10), (2) निर्णययति (नी, c 1) III To resolve
q v निश्चय करोति

DETERMINEDLY (1) निश्चितम्, (2) स्थिर v FIRMLY

DETERSIVE शोधन (नी, न) v DETERGENT

DISTEST जुगुप्सते (जुगुप्स c 1) v TO HATE

DETESTABLE (1) वर्द्धित (ता त) *the very d Clarraka (philosophy)*

आगच्छदतिगर्द्धितम् P p, (2) एवित (ता त), (3) जुगुप्सित (ता, त)

DETESTABLE I Lit जुगुप्सता II Excessively q v अत्यन्तम्

DETESTATION जुगुप्सा v HATRED

DETESTER च्युत by verb or subst v also HATER

DETHROW निहस्यमान् पातयति (c of पत), Mu 1 v TO DEPOSE

DETHROWMENT हनम् v DEPOSITION (1) and (ii)

DETONATE I Intrans क्षयति (क्षन् c 1) (?) II Trans.

क्षययति (c of क्षन्) (?)

DETOXATION क्षयम् (?) v EXPLOSION

DETOCT भगि (?)

DETORT विवरीति (ल c 8) v TO PERVERT

DETRACT I To take away q v II To defame, censure q

DEVASTATE (1) उद्ध्विनति, सम्-, (हिद, c. 7.) ; (2) उद्धादयति (c. of सद), (3) अन्-महति, अमि-, आ, (सद, c. 9.).

DEVASTATION : (1) उद्धेद', सम्- ; (2) उद्धादनम् ; (3) अमहदं.

DEVELOP I. To disclose, expound q v : विह्वयति (इ, c. 5.).

II. To rear, mature . q v. III To grow, increase q. v.

D.ed . of buds : सन्नद्ध (द, द', Sa.

DEVELOPMENT I. Disclose, exposition विह्वति. II. Growth, increase : q. v. III. Issue, ripeness q v.

DEVIATE (१.) : अति एति, व्यति-, (इ, c 2.) (=transgress, pass by q. v.), *did not d a line from the path* : वर्तनः पर रेखामावमपि न व्यतीष्ट, R. 1. 17., (2) चलति, वि-, (चल्, c. 1) (=to swerve : q. v.), (*his mind does not d. from virtue* : न धर्माच्चलते बुद्धि, Mah.; (3) व्यति (व्यु, c. 1.) ; (=to fall : q. v.), *in the assembly d.d from the (right) course* . पञ्चदशसुतायां समितौ, Ki. v, also TO WANDER, STRAY, ERR.

DEVIATION : (1) अतिक्रम (=transgression) ; (2) विप्लव (=swerving) ; (3) व्युति (=falling), (4) उन्मार्गगमन (=going by a wrong path), (5) भ्रम (=error).

DEVICE : I. A contrivance : (1) उपायः . (2) हतम् v. STRATAGEM. II. Invention q. v. : निर्मातव्य. III. An emblem : चिह्नम् (2).

DEVIL भूय v. DEMON. Ph : printer's d. : "राजमुद्रक" ; *to play the d with* . उल्लोडयति (पोड, c. 10) v. TO MOLFST.

DEVILISH . (1) पैशाच- (पी, चं) ; (2) राजस (सी, स).

DAVILRY - पैशाचत्वम् ; पैशाचाचार ; and sim. comp.s.

DEVIOUS : I. Lit. . वक्रः (क्रा, क), *although this route is d. to you* : वक्रः पन्था यदपि भवतः, Mc. v CROOKED. II. Erring, wandering q v. उद्गम (गा, म).

DEVISE (v) : I. To contrive : q v. कल्पयति (ल्लप्, c 10). II. To

frequenth q v *दृष्टापत्तेन ददाति (दा, c 3) or sum ददाति when the meaning is clear

DEVISE (sube) *दृष्टापत्तेन स्यावरसम्पत्तिदानम्

DEVISEE *दृष्टापत्तेन यस्मै स्यावरसम्पत्तिर्दीयते, दानाधिकारिण (f वी)

DEVISER कल्पयिह (f वी) v INVENTOR

DEVISOR *दृष्टापत्तेन स्यावरसम्पत्तिदाह (f वी)

Devoted or (1) स्त्रीन (मा न) वि, परि, d of *eye its* तेजोविहीन (ना, न) K₁, (2) रहित (ता, त, वि, d of *wealth* धनविरहित (ता त), Mr, (3) शून्य (स्या न्य), d of *the power of combustion* दाहशक्तिशून्य (स्या न्य) S p b, (4) वर्जित (ता, त) वि, परि, d of *covetousness and avarice* लोभक्रोधविवर्जित (ता, त), Mah, (5) वीत, विगत, etc in comp (=gone of what was once possessed), d of *care* वीतचिन्ता (ता, ता), Sa, (6) often by a neg comp, d of *hands and feet* *अपाविपाद (दा द), S, d of *flies* निर्मवि- (का, क), V, d. of *clouds*. अन्ध (मा, भ) V, p N B (1) to (4) are used as second member of a comp or with ins

DEVOLVE (v 1) I To roll on पातयति (c of पत्) II To commit, entrust q v निविपति (विप् c 6) (with to loc)

DEVOLVE (v 1) expr by circum on the demise of a king the crown d s on his eldest son उपरते राज्ञि व्येष्टपुत्रो राज्यमराज v also to comr

*bling द्यूतप्रसक्तः (जा, जं), Mr.; or (4) रक्तः (जा, जं), चन्द्रः, (foolish),
young men are d'd to young women . तद्व्यसक्तिरुत्थीरतः, J.

DEVOLEDLY : एकदिवसिनेन - v. FARNESTLY, ZEALOUSLY.

DEVOTEDNESS : v. DEVOTION.

DEVOTEE : (1) तापस. (f. स्त्री) ; (2) योगिन् (f. स्त्री) ; (3) धर्मनिरत (ता, तं).

DEVOTION : I. Consecration . चर्या. II. Addiction : (1) आसक्तिः, प्र- ; (2) निरतिः, Ki. III. Religious or respectful : भक्तिः, d. to your preceptor : गुरो भक्ति, R. IV. A gift : दानम्.

DEVOTIONAL - I. Devout : (1) धर्मपरायण (f. णा) ; (2) धर्मनिष्ठ. (हा, छं . II. Relating to devotion : expr. by धर्म- in comp.

DEVOUR : भक्षयति (भक्ष्, c. 10.), will d. us all : भक्षयिष्यति नः सर्वान्, A. r. : the world-ding time : कालो लगडचक्रः, J. : v. TO EAT, SWALLOW.

DEVOURER : 1) भक्षकः ; (2) खादक ; (3) भक्षश्चि (m.)

DEVOUT : I. Pious : (1) धार्मिक (का, क) ; (2) धर्मपरायणः (णा, ण).

Ph. : he is a d Christian *आत्मिकी तस्य लक्षधर्मं ददा. II. Sincere : q. v.

DEVOUTLY : (1) भक्त्या ; (2) भक्तिपुर सरम् ; (3) भक्तिपूर्वकम्.

DEVOUTNESS : (1) धार्मिकता ; (2) धर्मपरायणता ; (3) धर्मनिष्ठता ; (4) धर्मपरता.

DEX (subs.) : (1) नोहार, covered with d.s नोहारपरीत (ता, तं), R. ; (2) चक्राय (rare), no d. fell on the ground : नारायणः पदातीर्णम्, Mah. ; (3) सुधार (prop. snow . q. v.).

DEWIFY : नोहारोक्तेति, Vi. v.

DEW LAP : (1) गजकल्पः ; (2) साया, Si. v. 62.

DEWY : नोहारोद्भूतः (दा, दं), and sim. comp.s : Ph. : d. morning : नोहारमयी दिनपूर्वभागः, R. vii. 60.

DEXTERITY (1) लक्ष्यक्षता ; (2) दक्षता ; (3) लघुदक्षता ; (1) दक्षता v. CLEVERNESS, SKILL.

DEXTEROUS : (1) दक्षः (f. स्त्री), R. vii. 45. ; (2) लक्ष्यक्षः (दा, दं),

DIAN, (3) लघुहस्त (जा, ख), (4) दक्ष (घा, ञ) v SKILFUL, [FULLY CLEVER

Dexterously (1) दक्षवत्तया (2) लघुहस्ततया, (3) हस्तदक्षतया v SKIL

DIABETES १ lscas वन्सूवरीण, घमेहभेद

DIABOLICAL पैशाच (धी च) v ATROCIOUS IMPIOUS

DIADEM (1) किरिट, (2) मुकुटम्, (3) मालि, (4) चूडामणि

DIADEMED किरिटिन (f नी)

DIAGNOSIS रोगनिर्णय or निरूपणम्

DIAGONAL (1) श्रुति, Li (2) कर्ण Li

DIAGONALLY to go & d कर्णैर्वाञ्जयति

DIAL (1) शब्दयन्त्रम् S & (2) चक्रयन्त्र (f) S & d of a line p & cce चक्रम् (f)

DIALECT (1) प्राकृतभाषा (2) भाषा (-language speech q v)

DIALECTIC DIALECTICS (subs) (1) तर्कशास्त्रम् (2) द्वैतुविद्या D

DIALECTIC AL (adj) I Relating to dialects expr by comp, d d difference भाषाभेद II Logical q v तार्किक (की, क)

DIALECTICIAN (1) तार्किक (2) द्वैतुविद्याविशारद

DIALLING द्वायायन्त्रसाधनम् (2)

DIALLIST द्वायायन्त्रकार (f), शब्दयन्त्रनिर्माह (m) (9)

DIALOGUE I Conversation q v कथोपकथनम् II Conversa-
tional composition (1) पञ्चीत्तरमव्युक्ति, [Raj] (2) पञ्चीत्तरमय प्रपञ्च

DIAMETER (1) व्यास Li, (2) विवृण्ण Li

DIAMETRICAL expr by int comp

DIAMETRICALLY Pl d of rose? एकान्तविकट (डा ड)

DIAMOND (1) हीर or हीरकम् (2) वज्र (mn) (rare)

DISTANCE I The octave q v II Concord, harmony q v

DIAPHRAGM अद्वयविधिनिर्णयिका घेरी, अद्वयविधि

DIAPHRAG (1) वृत्ति लोकार, (2) धा दृष्टि, (3) प्रकृतिदृष्टि

DIARY दिनपत्रिका, दैनिकपुस्तकम्

DIATONIC *दीर्घतानीय (घा, य)

DATRIDE अधिचप, -वाद (?) V. REPROACH.

DIBBER, DIBBLE *विदारिका, भुनिविदारणस्युपकरणम्

DICE (subs) I Plural of die q v II Dicing q v.

DICER (v). अचै लीडति (क्रीड्, c 1) V. TO GAMELE

DICE BOARD (1) अष्टापदम्, (2) शरिफदम्

DICE BOX . पाशकपीठम्, Mr, and sim. comp. v.

DICER (1) अचधूर्त, (2) अचदेविन् (m) V. GAMBLER

DICING (1) अचक्रीडा, (2) अचखली V GAMBLING.

DICTATE (v) I. To order, prescribe * q v. : आदिशति (दिश्, c 6).

II In dictation व्याहरति (ह, c. 1) V. TO SPEAK

DICTATE (subs) निदेश * v COMMAND, DIRECTION.

DICTATION * व्याहार, to write from d * व्याहारादिशति.

DICTATOR आशपक (?), निर्देष्टु (m) (?) V COMMANDER.

DICTATORIAL V IMPERIOUS, OVERBEARING.

DICTATORSHIP * आशपकपदम्, निर्देष्टृपदम्.

DICTION * वक्ति : V. STYLE, LANGUAGE

DICTIONARY कोष ; अभिधानम्, वर्षकमेव शब्दकोष .

DIDACTIC, -AL (1) शिक्षाविधायिन् (f. नी) (1), (2) उपदेशक (यी, य) (?).

DIDALPER a diving bird इवजातीयपक्षिभेद .

DIE (subs.) I For playing - (1) अच, one who plays with false dice - कटाचदेविन्, VII, (2) पाशक II. For stamping perh सुदा III. Chance q v.

DIE (v. 1) I Lit (1) म्रियते (घ, c. 6), vomited blood and d d . शोषितमुदमन्मथार, V. p., like medicine by a dying man म्रियमान् ररीपधम्, A r, (2) expr. by the adj he d d : सोऽभूत् परासु, R. IX 18 V. DEAD ; (3) पाषाण् or अमृन् or जीवित स्वजति, सकृजति,

etc. (= to quit life of voluntary death), *you should not d* : न परिव्राज्याद्युदा प्राणा, K. ; (4) मृत्युम् अवाप्नोति, (आप्, c. 5.), K. मरणम् अभिपद्यते (पठ्, c. 4), etc (= to meet death). Mah , (5) पक्षल गच्छति (गम्, c. 1.), *some horses d.d* : केचिदद्या पक्षल गता, P. II. To be extinct V. EXTINGUISH.

DIE AWAY OR OUT : (1) उपरमति (रम्, c. 1.), *when the noise d.d away* तद्धिन्नपरति शब्दे, Mah V. TO CEASE , (2) द्यम गच्छति (गम्, c. 1), *when the night d.s away* द्यमं द्यतायां यामरात्र्याम्, Ki. V TO VANISH

DIET (subs.) : चाहार Ph : *d. good for the feverish* ज्वरिताय हितान्वद्वा-
दोति, Bha. [II. Intrans. हितम् अग्राति (अग्, c. 9), Sr.

DIET (v.) • I Trans : अद्यु गोजयति (c. of भुज्), Bha • V. TO FEED.

DIETETICS • चाहारविधि, Sr

DIFFER (v. i) : I To be unlike (1) भिद्यते (pass. of भिद्) (rare), *the prince did not d. from his cause* न दारणान् साविभिदे कुमार, R V 17., *you too d. in this* पुनर्योरिदमेव नियते, Si XVI 10., (2) विप्रियते (pass of शिष्), M. n., (3) better by the subs, *in what do they d.* : कलामोमेद . II. To disagree : विप्रतिपद्यते (पठ्, c. 4) Ph. : *I d. from you* मम मत भिन्न' or तयते न वत्.

DIFFERENCE I. Lat (1) भेद, प्र- वि, and (yet) *did not find any d among the five* भेद विवेद नच पञ्चमु कविदीपा, N. XIII 41., *from the d. of the results and subjects of enquiry* : सलजिगाम्यभेदान्, S , (2) विशेष (=distinction : q v.) ; (3) तारतम्य (=d. in quality), O, *what a d. in men* अहो तारतम्य नराणाम्, Mr V , (4) अन्तर' (=dis-
tance to contrast two objects), *the d between you and me is like the d. between the ocean and the pond* • अन्तरत किञ्च मम च समुद्र-
पञ्चलदीपिराजानम्, Mal Ph : *it makes no d.* अत्र भासि विशेष . II
Discordance : q v. ; विप्रतिपत्तिः, S. III. Dissension , विवाद.
IV. In arith. , अन्तरम्, *sum and d.* • योगान्तर, Vy.

DIFFERENT (1) भिन्न (वा प्र) *fi, p, men have d tastes* भिन्नहवि
 हिं लोक, P *not d from me* सतीऽभिभिन्न, V p, (') by sub^s
made me j d statements वाताभेदान् बह्वनकथयत् Mu II (3) by चनर
affixed d tastes रघुनन्तराणि R x 17 v OTHER \ UNLIKE,
 VARIOU^s

DIFFERENTIAL \ SPECIAL *D coefficient* *सूक्ष्मानम्

DIFFERENTIATE *सूक्ष्मानं निरूपयति (इप c 10)

DIFFERENTLY \ VARIOUSLY, OTHERWISE

DIFFICULT (1) often by a comp with दुर d *to unde stand*, दुर्बोध
 (वा ध) *d to ch ib* दुराधोह (वा ह), *d to pass* दुर्गम (मा, म),
 (2) दुःख, कष्ट or कष्ट in comp (of physical dies) *very d to*
procure food for e कष्टतरणभ्याहारमिदं म्यानम् II (3) विषम (मा म),
ultio gh d poltical science is d ved into विषमोऽपि विवाद्यते
 मय Ki (4) कठिन (ना न) (= hard), (o) दुरह (वा ह)
 (=obscure)

DIFFICULTY I Arduousness (1) कठिन्यम् (2) वैधस्यम् *With out*
any d बनायासेन or सुखेन v EASILY *With d* कथमपि (=some
 low) *fixing his speech (e controlling h s enol ons) with great d*
 कथ कथमपि वचनं संस्थाप्य V II, (') कथयन or कथयितुं (=कथमपि)
controlled their m n ls u th d कथयिदीया मनसां वभून् Ku III 34,
 (5) दुःखेन *was able to feed u th d* दुःखेन भोजयितुं शयाक, Si v 51,
 (4) कष्टेन *h s* III 4, (5) कष्टेन *with great d* महाकष्टेन, M II
 II Something difficult (1) कष्टम् *in d s* कष्टेषु Ki xi 75,
 (2) संकट (=straits), *h s understa ing not fa ling in d s*
कार्यसंकटेऽपु विनश्यती h, (3) विघ्न (=obstacle q v), (4) expr
 by adj *d s of grammar व्याकरणस्य विषयाणि* *may every body*
overcome h s d s सर्वे सरान् दुर्गाणि V III Embarrassment, per
 plexity q v IV An objection q v

DIFFIDENCE I Distrust q v अविश्वास II Modesty q v
अप्रगल्भता

DIFFIDENT I Distrustful q v अविश्वासी (f नी) II Mo-
dest q v (1) अप्रगल्भ (हम, हम), (2) मिल (ह, ह), (3) अष्ट
(ह, ह)

DIFFIDENTLY (1) अप्रगल्भम्, (2) सवैलम् v BASHFULLY

DIFFUSE (v t) (1) वि-सरति (ह c 1), *the rays of sun clearly d d*
कट विस्से सविमुसूये Kt, (2) वि-सर्पति (हृप, c 1), *I smelt the d ing*
scent of flower विस्पर्षा कुसुमगन्धमभ्यजिघ्रम् K v TO SPREAD

DIFFUSE (v t) (1) विपारयति (c of ह), (2) विस्पर्षति (c of हृप)
v TO SPREAD

DIGRESSIVELY expr by circum *to talk d** प्रसृत परित्यज्य दूरगतिनामति
(क्रम c 1) or विषयान्तर विस्तरेण विवृणोति (व, c 5)

DIKE I A channel q v प्रचाली II A mound q v बध्न

DILAPIDATED (1) विधोर्ष (यां खी), *with hundreds of d edifices and
turrets* विधोर्षतश्चाद्वय (ता त), R (2) जीण (या खी) (= decayed)

DILAPIDATION (1) विधोर्षता (2) जीर्णता

DILATATION विस्तार v **EXPANSION** **EXTENSION**

DILATE I To expand q v विस्तारयति (c of क्षु) II To en-
large q v विस्तरेण विवृणोति (अ c 5)

DILATORILY (1) विलम्बेन (2) कालजीयेण

DILATORINESS (1) दीर्घसूतता II (2) विरक्रियत्वम् Nil v **SLOWNESS**,
TARDINESS

DILATORY I Of men दीघन्तु (f ता) (2) विरक्रिय (या घ) II
Of acts v **SLOW**, **TARDY**

DIPLUMIA I Log *खण्डविज्ञान *the loris of a d* *खण्डविज्ञानग्रन्थ
(n dual) II A difficulty q v विज्ञान्य, Sah

DILETTANT, c *प्रियदृशक, आभिविनीदनाये कलासेवी

DILIGENCE (1) उद्योग (2) अथवसाय, (3) अभिधीग, (4) उद्यम, (5)
अभिनिवेश (application), (6) प्रयत्न (= effort)

DILIGENT (1) उद्योगिन् (f नी) (2) अथवसायिन् (f नी), (3) उद्यमिन
(4) अभिधीगन् (f ती), Ks v **ACTIVE**

DILIGENTLY (1) सोद्योगम् (2) उद्यमेन, (3) सोत्साह (= ZEALOUSLY)

DILL a plant (1) जालिष (3), (2) मत्तपुष्पा (?)

DILUENT क्षुकरपथील (ला ल) (?) Ph *there is no real d but*
water यदायते जलादय पदायो जालि य पदायोन्मयन् तनूकयति (th ns)
or विघटयति (dissolves) or खीष्टीकरोति (weakens)

DILUTE I To thin, weaken or dissolve q v II To mix
with water अमेम मिश्रयति (मिश्र, c 10) or समुन्नति (सुन्न c 6) M

DILUTION I Attenuation dissolution q v II With water

जलन मिश्रणम् III A mixture तनुकृत (ता त) (?)

DILUTIAL भ्रष्टाशुद्ध (टा ट) Vn strictly अल्पारण (ता च)

DIM (adj) I Obscure (1) मन्दिम (भा भ) (2) मन्दकान (ना न) (3) मन्दयति (mf) II Of sight Ph *his eyes are d*

न स सुतरा पश्यति or अस्मा पश्यति III Dull द्युन (ला ल)

DIM (v) तिमिरयति (nomi)

DIMENSION परिमाप or प्रमाणम् v SIZE MEASURE

DIMINISH (v t) हानिमुपैति v TO DECREASE

DIMINISH (v t) (1) ह्रासयति (c of ह्रस) *should d one mouthful* एकैकं ह्रासयन् पिष्टम् P^a (?) अपविनोति (वि c स) (3) अन्वीकरीत नूनी करोति etc (= to make less) (4) लघयति (= to lighten)

DIMINUTION I DECREASE q v ह्रास II Degradation ob^aement q v

DIMINUTIVE I Adj अल्पकाय (या थ) Mal II In gram ह्रस्वार्थकप्रत्यय

DIMINUTIVE Pl letter I आरीक्षपत्रम् (?)

DIMLY (1) अस्पष्ट (not clearly) (?) न सुतरा (not well) P

DIMNESS (1) अस्पष्टता (= obscurity q v) (2) मन्दता (= dulness q v)

DIMPLE मट्ट (?)

DIMPIED भट्टिन् (f जी)

DIX (sib^a) कलकल v NOISE CRASH

DIX (v) *to d the ears* अवलपुटे जर्जरीकरोति h v TO DEAFEN

DIZE (v) I Trans भोजयति (c of भुज) v TO FEED II In trans भोजन करोति v TO EAT DINNET

DIREGNESS कालिमन् (m) v DARKNESS BLACKNESS

DIGGLE दरी v DALL VAILEY

DINGY : काल (ल, ल) (?) : v. DARK, BLACK.

DINING-ROOM भोजनशाला, Oh., and sim. comp.s.

DINER : भोजनम्, who invites and does not give d. दिमन्त्रयित्वा भोजना-
दायी, V. s. ; d. plate भोजनभाजनम्, N. ; it is time to bathe and take
d. समयः स्नानभोजने सेवितुम्, V. : v. FOOD.

DINAPLESS (1) भोजनविरहितः (हा, त) ; (2) अनशनेन or निराहारेण (= with-
out food).

DINT (subs). I. Blow q. v. प्रहार. II. Mark of blow :
प्रहारचिह्नं, and sim. comp.s. Ph. • by d. of • -बलेन (in comp.) :
v. MEANS.

DINT (v. t.) : चिह्नयति (चिह्न, c 10.) : v. TO MARK.

DIOCESAN (subs) प्रधानाचार्यः . v. BISHOP.

DIOCESAN (adj) : i. e. pertaining to a diocese : expr by comp. or
by gen.

DIOCESAN : अधिकारः or प्रदेश , (when the exact sense is not clear)
प्रधानाचार्यस्याधिकार .

DIOPTRICS : *नेत्रदीप विषयगतिविज्ञानम्.

DIP (v. t.) : I. To plunge or immerse . q. v. : मज्जयति (c. of मज्ज्),
the youths were d.'d in the fair dame with all their soul सर्वात्मनेन
द्युतनी युवभिर्ममज्ज, N. II. To wet : q. v. : लैद्ययति (c. of लिद्).
III. To dip out . i. e. to take out : q. v.

DIP (v. i.) . I. To immerse (lit. and fig.) . मज्जति (मज्ज्, c. 1.). II.
To d. into (books, etc.) : चुम्बति (चुम्ब्, c. 1.).

DIP (subs.) : I. Immersion : मज्जनम्. II. Inclination, slope : q. v.

DIPHTHONG युक्तसूत्रः (?) ; द्विसूत्र (?)

DIPLOMA : *उपाधिपत्रम्.

DIPLOMACY : I. In gen. sense : सामन् (n.), these are the five forms
of d. noted by those skilled in its practice : इति सामपयोग्यं. साम

पशुविषञ्जन्तम् Ku , the milk ocean is churned by d क्षीरविमलित

नावा Ku II Envoys दूतवर्ग

DIPLOMATIC Ph d skill सामप्रयोगपारीक्ष्यम्

DIPLOMATIST सामप्रयोग Ku and c m comp s

DIRA दादय (दा य) V DREADFUL

DIRECT (a j) I Straight q v क्षत्रु (mfr) II Sincere q
v III Plain express q v

DIRECT (v t) I To aim, point लक्ष्यकरीति Ph diana the
rond सन समापाय Ku II To manage govern q v मासि
(गत c z) III To guide दिशति निर, वा, उप, प्र (दिश, c 6),
who would d the way to Suvarneyura य सुवसपुत्रपद्मानमुपदिशति K
IV To order q v नियुक्ते, नि, (मुन c -), d me what I shall
give प्रयच्छामि कर्मणे विनियुक्षु मां Mah V To supersede q v

DIRECTION I Management, guidance command q v II Or-
der prescription q v निर्देश by the d of (Her) superior दुरी
नियोगात् Ku III Line of motion दिश (f) in which ever d
the eye is thrown यस्यां यस्यां दिशि विविध्यत चक्षु, K , in whatever
d the will of Providence runs यथा दिश धाति वक्ष्य कृच्छा N ;
in every d प्रतिदिशम् Ku , cast h's eyes in that d तामेव दिश चक्षु
माहिषीन् K IV The name and residence of a person नाम
धानी (n du) V A board of directors भावकर्तृ (?)

DIRECTLY I Instantly q v उपदि II Immediately after
d he stopped विरतमात्रे तद्विम् or तद्विरामात् रमेव III Expressly
q v स्पष्टम् IV In a direct line क्षत्रु or सरलम् V As
opposed to inversely चतुर्लोमेन

DIRECTNESS आर्जवम् V FRANKNESS

DIRECTOR नायक V MANAGER CHIEF

DIRECTORY *नामधानप्रदीपिनी

DIREFUL दाहण (ण ञ) नि V DREADFUL

DIRENESS दाहणत्वम् V TERRIBLENESS, HORROR

DIREX करुणमीद (?) *In d s* करुणार्थवर्धितम् (?) R

DIREGLIKE i c doleful q v करुण (f ञा)

DIRK कृपाणी V DAGGER

DIRT मल (mn) *(lit and fig), in a round face from d* अपमलमसि
मलसि, K

DIRTILY (1) मलिनम् (2) मनीमस्य

DIRTINESS (1) मादित्यम्, (2) मलिनता, (3) समलता

DIRTY (nly) (1) मलिन (ना न), *an old d rag torn into hundred*
+ pieces और्ध्वगतखण्डमलिनकन्या, J, *d b f b: (h and in acts* अग्न्यसंती
मलिन (ना न), K (2) मनीमस्य (वा, ष *and track* मनीमसा परति,
R (3) समल (जा ण)

DIRTY (v) मलिनयति (nomi) V TO SOIL, BEFOUL

DISABILITY I Inability q v II Legal d अनौयता (?)

DISABLE (v) अशक्त्ययति (c of ऋ), *of d d sight* अशक्तदृष्ट (mfa), R
V TO WEAKEN UNFIT Ph *an outcaste is d d from inheritance,*
(funeral) cake and water अपपातिदस रिक्कयपिण्डीदकानि निवर्तसे, Sha

DISABLE मर्म हिनति (हिद c t), दरीकरीति etc *To d of artifice*
हल निरुपति (अम् c t), etc V TO DISPEL

DISACCUSTOM V UNACCUSTOMED and TO MAKE

DISADVANTAGE (subs) (1) अहित V ADVANTAGE (2) हानि (= loss q v), (3) पीडा (=inconvenience, trouble) *and little d to the former* चेतस्वानिदयाप्या पीडा, Viv, (4) बाधा (=पीडा), *if of much use and little d* कथामुपयोग्यबाधयेत् N s

DISADVANTAGEOUS (1) अहितकर (री, र), (2) अनर्थकर (री, र) V UNFAVOURABLE, TO INJURE

DISADVANTAGEOUSLY V UNPROFITABLY, UNFAVORABLY

DISAFFECT अपराग्न or विराग जनयति (जन्, c 10) (with gen)

DISAFFECTED : (1) विरक्त (क्ता, क्त), (2) अपराग्न (क्ता, क्त) ; (3) द्रोहवृद्धि (mfu)

DISAFLECTION (1) विरक्तिः, (2) विराग, (3) अपराग्न, K1

DISAGREE I. Not to agree, differ : q v. : विसेष्यति (वद, c. 1)

II. In opinion : (1) विप्रतिपद्यते (पट्, c. 4), (2) विरुद्धे (वद, c. 1.)
(=to dispute) III. To be unsuited • न रोचयति (c. of वच्)
(with acc) (?).

DISAGREEABLE : I. Unpleasant, offensive q v. अनभिमत (ता, त). II. Unamiable, peevish • q v : प्रतीप (पा, प.) III. Contrary, unsuitable • q v.

DISAGREEABLENESS (1) अनभिमतता, (2) प्रतीपता

DISAGREEABLY (1) अनभिमत v UNPLEASANTLY, (2) प्रतीप v. PRE-
VISHLY

DISAGREEING (adj) (1) विमतादिन् (f नी), (2) विरुद्ध (दा, ड).

DISAGREEMENT • I. Difference q v. विमताद.. II. In opinion
विप्रतिपत्ति III Dispute विवाद, भेद. IV. Unsuitable-
ness • q. v

DISALLIED • विद्वेदिन (ता, त) : v TO SEPARATE.

DISALLOW न अनुमन्यते (मन्, c 4) • v. TO ALLOW, PERMIT, and NOTE

DISANGL • (1) विलुप्यति (लुप, c. 6), (2) खण्डयति (खण्ड, c. 10.).

DISAPPEAR (1) अन्तर्धीयते or तिरोधीयते (पा०. of पा) (as phantoms),
the Father of the world d.ed. तिरोधीनिस्तरोद्ध्ये, Ku, (2) तिरोभायति (भू,
c 1.) (=1.), K1, (3) नश्यति, वि, (नश्, c. 4) (=to vanish), *d.s*
although made motionless with ties. सन्धाननिबन्धोक्तमापि नश्यति, K.,
(1) अदृश्य. (ग्रा, द्य) भवति (=to become invisible)

DISAPPEARANCE *on the d of the disease* विनष्टे च सदानधि : v TO
DISAPPEAR, also DEPARTURE

DISAPPOINT Ph *I am d ed in you* लब्धं गम्याम् , *d ed in love*
 लब्धिलभ्यथ (या, य) , *do not d I m* नास्वामी विफला कुर्व , *better to*
be d ed in an application to a great man याज्ञा मीचा वरमधिगुणे,
Me , d ed by Siva मन्मुना विफलीकृतयथ , K:

DISAPPOINTMENT (1) आशाभङ्ग (of hope) , (2) याज्ञाविपाद्यम्, M n ,
 and *am comp s* (in an application) , *the pain of d* मध्यमद्वेदना,
 K: , (3) विपलथ (=deception q v) (4) विषाद (=dejection)

DISAPPROBATION (1) विमर्ति , (2) निन्दावाद (expression of d) (?)

DISAPPROVAL (1) अननुमोदनम् , (2) निन्दा v CENSURE

DISAPPROVE (1) न अनुमोदते (मुद c 1) , (2) निन्दति (निन्द , c 1)
 v TO CENSURE

DISARM I Lit (1) निरस्त्रीकरोति (2) अस्त्राणि or आयुधानि हरति
 (त c 1) II Fig शमयति (c of यम)

DISARRANGE (1) आकुलीकरोति , (2) सञ्जीभयति (c of चुन)

DISARRANGEMENT सञ्जीभ v CONFUSION, DISORDER

DISARM I An army व्यूढं मनक्ति (मन् c 1) II To disarm
 q v विस्त्रयति

DISASTER विपद् (f) or विपत्ति v CALAMITY

DISASTROUS (1) आत्ययिक (की, क) , (2) दुरण (ना, न) , (3) दारुण (या,
 य) (=terrible)

DISAVOW न स्वीकरोति v TO DENY

DISAVOWAL अस्वीकार v DENIAL

DISBAND I To dismiss विस्त्रयति (मन्, c 10) II To divorce
 त्यजति (त्यज्, c 1)

DISBAR *अभिभाषकमण्डपाद् बहिष्करोति (ज, c 8)

DISBAR अतारयति (c of द) v TO DISBARK

DISBELIEF (1) अविश्वास , (2) अमत्य , (3) अयदा

DISBELIEVE न प्रत्येति (द, c 2) v NOT ; TO BELIEVE

DISBELIEVING (adj.) (1) अविश्वासिन् (f. नी) , (2) अश्रद्धालु (mf. n)

DISBURDEN भारम् अवतारयति (c of लृ) V TO UNBURDEN

DISBURSE व्ययते (अय, c 1) V TO EXPEND

DISBURSEMENT व्यय V EXPENDITURE, PAYMENT

DISC V DISK

DISCARD अपास्यति (अस c 4) V TO REJECT, RENOUNCE

DISCERN I Mentally विविनक्ति (विच, c 7), *does not d what is*

his good सहित न विविनक्ति, Si II With the eyes (1) निभा

स्यति (भल c 10), *d ing this ring* रत्नमङ्गलीयकं निभासयन्ती Mal ;

(2) निर्वर्णयति (वर्ण , c 10), *d ing my limbs* मङ्गलानि निर्वर्णय, D

DISCERNIBLE (1) निर्वर्ण्य (f. र्णा) , (2) विभाव्य (f. व्या) , (3) by verb. V

TO DISCERN

DISCERNING (adj.) सूक्ष्मदर्शिन (f. नी) V SHARP

DISCERNMENT I Judgement sagacity q v विवेक , (*you have*

spoken without d विवेकशून्यमभिहितम् Mal II The act विवेक

(rare) *no d could be made of any thing* न कस्यचिद्विवेक उपलेभे,

Ki ix 12

DISCHARGE (v) I Of burdens (1) अवतारयति (c of लृ) , (2) अवरी

पयति (c of वृह) II Of rivers to enter the sea (1) विप्रति, प्र , (विप्,

c 6) , (2) याति (या, c 2) (—to go) III To utter, give vent to, emit

q v उद्गिरति (गृ c 6) Kl. *To d rage* क्रुध निघ्नति, Si IV

To let fly (1) मुचति or नीचयति निच्, वि, प्र , (मुच्, c 6 and 10),

d ed a shower of arrows शरवर्षे सुमीव, Ram , (2) स्रजति, वि , (स्रज,

c. 6) *to d fire* अग्निं विघ्नति Sa , (3) असति (अस, c 4) V To

dismiss q v (कर्मण or अधिकारान्) अपकर्षति (लघ, c 1) VI

To pay (1) शोधयति, वि , *to d a debt* अण शोधयति, Vri , (2) निर्दात

यति (c of यत्), *for d ing a debt* अण निर्दातनाय, Viv , (3) तरति, वा ,

उत् , (लृ c 1) N s VII To perform q v निर्वाहयति (c of वृह)

Ph you also d your duty त्वमपि स्वनिर्णीतमनस्य कुरु Sa II VIII
Of prisoners मुच्यति IX Of pus पूयते (पूय, c 1)

DISCHARGE (subs) I Of a burden (1) अन्तारणम्, (2) अन्तरे
पणम् II A letting fly (1) नीच, d of arrows बाणमोक्ष Sa ,
(2) विमर्जनम्, (3) असन (rare) III Dismissal (1) पदभग, (2)
अधिकारमुक्ति, (3) कर्मापकर्ष IV Payment (1) मोघनम्, वि, (2)
निर्यातनम् V Performance q v निर्वाह VI Aquittal मुक्ति
VII EMISSION q v याव

DISCHARGER of electric jars *नि सारणदण्डम् Arrow d (i e bow)
रघुसैनम्

DISCIPLE (1) पिप (f प्या), dialogue between a preceptor and his d
गुरुशिष्यसंवाद, Mah, (2) अन्तेवादिन् (f नी) (rare), of her d तदन्ते
वादिन्या Ma

DISCIPLESHIP (1) शिष्यत्वम्, (2) अन्तेवादिन्य (rare)

DISCIPLINARIAN (1) शासनकर्तृ (m) (?), (2) शासित (m) (?)

DISCIPLINE (subs) शासन (in all the senses)

DISCIPLINE (v) I To educate q v II To bring under con-
trol दमयति (c of दम्) D d दान्त (ज्ञा, न) III To chastise
प्राप्ति (मात c 2)

DISCLAIM प्रत्याख्याति (ख्या, c 2) v TO DENY.

DISCLAIMER प्रत्याख्यानम् v DENIAL

DISCLOSE I To uncover, open q v विहृणोति (ह, c 5) II To
reveal, expose q v विहृणोति, to d a secret रहस्य विहृणोति,
D VIII

DISCLOSURE I Exposer q v विहति II That which is
disclosed these d s एषा विहति

DISCOLORATION I The act (1) वपान्तरणनम्, (2) विरचोत्करणम्
v TO DISCOLOR II Stain q v

DISCOLORE I To alter the color वदालर जनयति (उन्, c 10)

(with gen) II To sully निषर्थाकरोति

DISCOMFIT पराजयते (जि, c 1) v DEFEAT

DISCOMFITER पराजय v DEFEAT

DISCOMFORT (subs) क्षय v DISTRESS, PAIN,

DISCOMFORT (v) पीडयति (पीड्, c 10) v TO PAIN.

DISCOMPOSE I To break up भनक्ति (भन्, c 9) II To agitate, disturb q v आकुलीकरोति

DISCOMPOSER (1) व्याकुलता, (2) अधीरता v AGITATION

DISCONCERT I To frustrate, defeat q v सन्धयति (सन्ध्, c 10)

II To confuse चोभयति (c of चुम्)

DISCONNECT विद्विजयति (युज् c 10) v TO SEPARATE

DISCONNECTION भेद v SEPARATION

DISCONSOLATE (1) विषय (वा य) v DEJECTED (2) शोकसन्तप्तमानस (सा, सं) v SAD

DISCONSOLATELY (1) सविषादम्, (2) सखेदम् v SADLY

DISCONSOLATENESS (1) विषयता, (2) निवेद, (3) वैमदस्यम्

DISCONTENT, DISCONTENTMENT (1) असन्तोष, (2) असन्तुष्टि, (3) असन्तुष्टता, (4) अनिर्हति

DISCONTENT (v) v TO DIS-SATISFY

DISCONTENT DISCONTENTED (adj) (1) असन्तुष्ट (ता ट्), (2) अनिर्हति (ता त्) v CONTENT

DISCONTENTEDLY expr by adj, writes d असन्तुष्टी लिखति

DISCONTINUANCE, DISCONTINUATION I Cessation q v विराम

II Disruption विच्छेद

DISCONTINUE (v 1) विरमति (रम्, c 1) v TO CEASE

DISCONTINUE (v 2) I To stop, leave off q v समापयति (c of आप) II To disunite विद्विजयति (युज्, c 10)

- Dr cord I In music (1) વિસ્તર , (2) અપરવ II Dispute ધ
 િવાદ III In gen sense િ D ANCE
- DISCORDANCE (1) વેધનમ્ (2) અનૈક્યમ્ , (3) વિરોધ
- DISCORDANT I Incongruous (1) વિષમ (મા મ) , (2) વિરુદ્ધ (ઢા,
 ઢ) II Dissordant (1) પ્રતિકૂળ (લા લ) (=disagreeable) *rien
 the clock [would appear to] have a d voice* અચળગુણ પ્રતિકૂળશબ્દા,
 કુ (2) અર્થકટોર (રા ર) (=jarring), M n
- DISCOUNT (r) I To deduct a percentage Pl *to d five per cent*
 *વધક થત વ્યવહાર (વચ c 1) II *To pay a bill, deducting the
 percentage Ph d this bill* *ભાગ ઘટીલા હજિમૂલ્ય દેહિ
- DISCOUNT (subs) *ભાગ
- DISCOUNTER કુસીદ (=usurer ધ વ)
- DISCOURTEANCE I To abash ધ ર નજાયતિ (વચ્ચ, c 10) II
 To disapprove oppose ધ ર ન અનુમોદતે (મુદ c 1)
- DISCOURAGE I To deject ધ વ અચ્છાદમક્ર કરોતિ, *d d* મધીચ્છાદ
 (ઢા, ઢ) *To be d d* (1) સલાત્ પરિભયતે (પાસ of મજ) (2)
 નેજમ પ્રભયતે, Mr II To deter ધ િ નિયધતિ (નિધ c 1)
- DISCOURAGEMENT I Dejection ધ વ (1) અચ્છાદમક્ર , (2)
 સલયમ િ II Hindrance obstacle ધ િ વિદ્ય
- DISCOURAGING (aly) (1) by comp (2) અચ્છાદવધિન્ (f ળી) (")
 પ્રતિકૂળ (લા લ) (=unfavourable)
- DISCOURAGINGLY expr by aly *speaking d* પ્રતિકૂળવાદિન્ Ku
- DISCOURSE (subs) I. Speech, conversation ધ િ (1) વલન (n) ,
 (2) ભારતી II Transaction ધ વ વ્યવહાર
- DISCOURSE (v) વક્ત્રિ (વચ, c 1) v TO SPEAK, CONVERSE
- DISCOURTEOUS (1) અવિનીત (તા ઢ) , (2) અદલિય (f ળા) v COURTEOUS
- DISCOURTEOUSLY (1) અવિનીતમ્ , (2) અદલિયમ્ [COURTESY
- DISCOURTEOUSNESS, DISCOURTEOUS (1) અવિનય (2) અદાલિયમ્ િ

- DISCOVER** I To reveal, shew q v प्रकाशयति (nomi) II To find out prob प्रकाशयति, आविष्करोति (used in Bengali), *d ed America* *आमरिकानाविष्कार
- DISCOVERER** (1) प्रकाशक, (2) आविष्कर्त्ता (m) (?)
- DISCOVERY** I Revelation q v प्रकाशनम् II Finding out प्रकाशनम् (?), (2) आविष्कार (?)
- DISCREDIT** (subs) I Disbelief अविश्वास II Disgrace, infamy q v (1) अश्रयस्त (n) (2) कलह
- DISCREDIT** (v) I To disbelieve न प्रत्येति (इ, c ०) II To disgrace q v कलहयति (nomi)
- DISCREDITABLE** (1) अश्रयस्कर (री, र), (2) कीर्तिनाशिन (f नी), (3) कलहायक (रह, ह), (4) गर्हित (ता त)
- DISCREET** (1) समीचा or विमृशकारिन् (f ची) (=circumspect), (2) परिणामदयिन् (f नी) (=seeing the end), (3) विम (या त) (=wise q v)
- DISCREETLY** समीचा v FAUDENLY, WISELY
- DISCREETNESS** v DISCRETION
- DISCREPANCY** (1) भेद v DIFFERENCE, (2) विरोध v CONTRADICTION
- DISCREPENT** भिन्न (भा त) v DIFFERENT
- DISCRETION** I Discreetness (1) समीचाकारिता (2) विवेक, (3) विमता v WISDOM II Entire control Ph you have no d in the matter न त एवाधीनमेतत् act according to your d *दत् श्रीभक्त मन्त्रसे तदेव कुरु, you have entire d to do what becomes you in this case यद्वाक्यं समुचितं तत्र प्रभवति (भू, c 1) भवती ह, at d (i e without condition) विना समयेन
- DISCRETIONARY** cpr lyal विवेकानुसारिक
- DISCRIMINATE** विविचित्रि (विच c 1) v TO DISTINGUISH

DISCRIMINATING, DISCRIMINATIVE (adj) I Distinguishing भेदक
(f दिका) II Capable of discrimination (1) विविध (दा घ) ,
(2) गुणदोषविद (mfu) Ph d faculty विवेकशक्ति

DISCRIMINATION विवेक v *DISCERNMENT, DISCRETION*

DISCROWN (v) स्रुष्ट हर्षति (ट c 1) v *CROWN*

DISCURSIVE I Rambling गानाविषयक (का, क) an 1 sin compl c
II Rational तार्किक (की, क)

DISCUS I A quoit चक्रम् II A disk q v

DISCUSS (v) I To disperse q v II To debate विचारयति
(c of चट्) (- to consider thoroughly) (ne will) I whether different
or not निश्चयं न वेति विचारयति च

DISCUSSION विचार, d of the sense of passages वाक्यादेर्विचारणा
S Ph no v s : II follow the subject under d सम्प्रति प्रवृत्तविषय
वर्तमाने S

DISCUSSIVE DISCUTIENT रसप्र (घी घ) (?)

DISDAIN (v) अवजानाति (घा c 9) v TO DESPISE Ph who det
people as straws हयमित्र परिभूतो यथ सर्वथ शोक, Ve

DISDAIN (subs) (1) अवज्ञा v *CONTENT* (2) घृणा v *SCORN*

DISDAINFUL expr by adv, I s d s la n f l speech असद्वचनशील v-
HAUGHTY ARROGANT

DISDAINFULLY (1) अवज्ञया, (2) अनादरेण, (3) साहचर्य

DISDAINFULNESS अवाग (=haughtiness q v)

DISEASE (subs) (1) रोग (best equiv, c rel of mental d चिकित्सित
मनोरोग (न न), Ve VII, (2) व्याधि oppressed with d s व्याधिभि
परिपीडितान् Bha (3) गद, d I not get over the d गद नाश्वमान्
R (4) चान्द्य i ffectious d चान्द्य व्यर्थस्वचारी Rqj

DISEASED (1) रोगयुक्त (f ता) a d biand रोगयुक्त शब्दा, S c (2)
रोगीपणम् (f डा), d bolj रोगीपण्युक्तम्, R VIII 94, (3) व्याधित

(ता, त) v SICK, ILL Ph *he is d both in body and mind* *रस
शरीरमनसो बीमाकाने

DISEDGE (1) कुल्लयनि (nomu) (2) कुल्लिकरीनि

DISSEMBARK (v t) (1) चतरति, चरा, (तृ c 1), *we d ed on a rock.*

श्रीलावल्लयमवातराम D, (2) चरीरति (रृ c 1)

DISSEMBARK (v t) (1) चतरति, (c of तृ), (2) चरीर(प)यति (c
of रृ)

DISSEMBARKATION (1) चतरणम्, (2) चरीरण (rare)

DISSEMBARASs भीचयति (मुच, c 10) v TO FREE, EXTRICATE

DISSEMBARRASMENT भीच v RELEASE

DISSEMBITTER तित्ता नाशयति (c of नश) or हरति (ह c 1)

DISEMBODIED I Di bandel q v II Freed from the body

बीतशरीर (रा र) v FREE FROM

DISENLOQUE of rivers v TO DISCHARGE

DISENBOWEL अन्ताणि अपनयति (नी, c 1) v TO EVISCERATE

DISENBROIL v TO DISENTANGLE, EXTRICATE

DISENCHANT Ph *d this place* *अवस्था मावां नाशय or निर्मूल, etc, I
will d you * तत्र भीरु दूरीकरीनि

DISENCUMBER I Lit भार हरति (ह, c 1) or अपनयति (नी, c 1)
II Fig to free भीचयति (मुच, c 10)

DISENGAGE I To detach विद्वेषयति (c of द्विष) II To re-
lease free भीचयति (मुच, c 10)

DISENGACFD i e at leisure न व्यावृत्त (ता, त), कार्यविरत (ता, त)

DISENGAGEMENT I Release q v मुक्ति II Separation
q v विद्वेषणम् III Leisure q v विराम

DISENJOBLE अपनयति (c of नम्) v TO DEGRADE

DISENTANGLE I Lit विकल जटति (कट or -ट c 1) (??) II
To extricate, free q v भीचयति

DISSENTITE अधिकार नाशयति (c. of नश्) or लुपति (लुप् c 6) (with
len)

DISENTRANCE *the lung was d* उपतेक्षणी जुनुदे, R. V TRANCE, TO
REMOVE

DISESTEEM (v) अज्ञानायति (ज्ञ, c 9) • V TO SIGHT, DISRECARD

DISESTEEM (subs) अज्ञा V CONTEMIT.

DISFAVOUR (subs) नियह or अयह (rare), *the disposer of favours*
and d's अनुग्रहायहयोर्विधाता, Si V FAVOUR and NOT. I h.
finding hi iself suddenly in royal d अरुन्धादेव प्रसादपराभुलमवनिपति
मन्त्रीव, P 1. 3

DISFIGURATION V DISFIGUREMENT

DISFIGURE (v) (1) विक्षयीकरोति or विस्पयति (nomi), *to d a face* गुप्त
विस्पयति, D (2) विकरोति (rare), *seeing himself d d* आत्मान विहृत
हृष्टा, Mah , (3) विकलीकरोति (by depriving limbs), *by whom my*
husband has been d d येन मे पतिर्विकलीकृत, D , (4) व्यहयति (nomi)
(—3), *who can d me* औ मा व्यहयितु समर्थ, P

DISFIGUREMENT I The state वैहयम् II, The act expr by
verb Ph d of h ibs वैहयमङ्गदु, Ram

DISFRANCHISE • *पीरल लुपति (लुप् c 6) or हरति (ह, c 1), *d d* •
*उत्तपीरल (त्वा, ल)

DISFRANCHISEMENT *पीरलहरण or -नीप .

DISGORGE (1) उद्गिरति (गृ, c 6) , (2) उद्गमति (वम् c 1)

DISGRACE (subs) I Disfavour q v II Dishonour, ignominy
(1) अप(व)मानम्, *whose notions of honour and d have been erred by*
deceititude परावन्नुपमानावमानवित्त, D (2) अप मानता, रि, (the act),
Ku , (3) अभिभव or पराभव (rarely अभिभूति or पराभूति) (=humilia-
tion), *f on fear of d* अभिभूतिभयात् hi , (3) निवृत्ति or अङ्कार
(=insult), *the d of being remote l from the first *cat* अयासनापन

यथा निजति, Mu III That which brings disgrace Ph. *there is no body without some d* नास्त्यकलङ्क कीदृषि, Va, *the d. to the Paulista race* पीलस्त्यकलङ्कयामन, Vi

DISGRACE (v) I To dishonor (1) अपमानयति, अघ, वि, (c of मन्), (2) परिभ्रमति, परा, अभि, (भु, c 1), Vi II To revile q व गह्वयति वि, (गह्व, c 1)

DISGRACEFUL (1) गर्हित, वि, (ता, त) (2) अपमान्य (री, र) (= infamous), (3) हेपप (f ची) (=shameful)

DISGRACEFULLY (1) मानमुन्मथ्य, (2) expr by adj

DISGRACEFULNESS (1) गह्वितता etc, (2) better by adj

DISGRACIOUS (1) प्रसादहीन (ता, न), (2) प्रसादपराश्रय (घा, ख), etc

DISGUISE (subs) छद्मन् (n), *Takshila coming in d* छद्मनायेत्यन्वयः, *Mah, flow of ambrosia under the d of sweets* स्नेहच्छद्मनामनद्वन, Ra II

DISGUISE (v t) I Lit - Ph *d d as foresters* आटविकच्छद्मना, D, *the two d d as Kapililas (beggars)* आगो कापालिकवेष्टयो D VIII II To conceal q व

DISGUISEDLY (1) छद्मना, (2) छद्मवेष्टीन

DISGUIST (subs) (1) जुगुप्सा, (2) घृणा, (11) *d being excited* ससुष्य प्रघृण, K

DISGUIST (v) expr by adj घृणा जनयति (c of जन), अप्पादयति (c of पद), etc *Dele e offended* विरक्त (ता, त)

DISGUISTFUL, DISGUISTING (adj) (1) बीभत्स (f ता), *with d dresses* बीभत्सविभूषा, K, (2) अद्भुतकर (री र) (=alarming), *d even to the residents of the hell* अरक्तवासिनामभ्युद्भुतकरम् K

DISH (subs) I A vessel q व (1) शराव, (2) पात्रम् II A male-d, *How many d s have you got* *कियदिधानि ते भोज्यानि

DISH (v) पात्रे or शरावे निवेशयति (. of तिज)

DISHABILLT V DESHABILLE, UNDFRIG

DISHABIT (1) निवासवति (c of वस)

DISH CLOTH, DISH CLOUT *सुशार्जितपट

DISH LOYER विधान (?) V LID

DISHFARTEN V DED AND TO MAKE, TO DEJECT

DISHHEARTENED (1) भयननम् (mfn), (2) भयमानम् (मा, स) and sim comp s

DISHFILLED Pl with d lar प्रक्षीर्णकिय (भी, ग), Mah, विक्षीर्णगूर्ज (ग, ज), Ku, असह्यताकुलानर (का, क), K, and sim comp v

DISHONEST अद्यधि (mfn) V HONEST and NOT

DISHONESTLY (1) अद्याधिन, (2) दधयित्वा (= receiving) *theft is taking others property d* दधयित्वा परधनापहरण सेवम् Mit

DISHONESTY (1) अद्यधित्वा or अजीव V HONESTY, (2) जिह्वता (= crookedness), (3) दम (= fraud)

DISHONOUR (sub) अश्र्वाजान V DISGRACE, DIGNITY

DISHONOUR (v t) I To disgrace ग V अशमानयति (c of मन्)
II To defile ग V *in ding respectable women* कुलवधूनां शीलपातने D III Not to accept प्रत्याख्याति (द्या, c 2)

DISHONOURABLE I Of acts अपयम् or अयशस्कर (री व) v.
DISGRACEFUL II Of men शलहीन (गा, ग), P 1 3

DISHONOURABLY मानं प्रयत्न V DISGRACEFULLY

DISHONOURER I In gen sense अशमानकर्तृ (m) II A debaucher ग v

DISINCLINATION (1) अनिच्छा, (2) विरक्ति V AVERSION

DISINCLINE निवसयति (c of वृत्) V TO ALIENATE

DISINCLINED अनिच्छु (mfn) V UNWILLING, AVERSE

DISINFECT (1) शोधयति (c of यध्) (= to purify), (2) अशुद्धयति (शुद्ध c 6) (= to keep clean)

DISINFECTION (1) शोधनं v. PURIFICATION, (2) निवारण v. REMOVAL.

DISINGENUOUS अवजु (mfn.) : v. INSINCERE.

DISINGENUOUSLY अवजुतया v. INSINCERELY, CROOKEDLY.

DISINGENUOUSNESS अवजुता v. INSINCERITY, CROOKEDNESS.

DISINHERIT (1) भागानीष्ट (f. गी) करोति (?), (2) भागाधिकार ह्युपति (लुप्, c 6) (f.).

DISINTEGRATION (1) सहविभेद, (2) विभ्रंशः (= disunion).

DISINTER. उन्मूलयति (अन्, c 8.) (= to dig up)

DISINTERESTED (1) निःसङ्ग (f. द्वा), II; (2) अपक्षपातिन् (f. नी) (= impartial), (2) निरीह (द्वा, द्वा) (= indifferent)

DISINTERESTEDLY (1) expr by adj, (2) निःपक्षपातम्

DISINTERESTEDNESS (1) निःसङ्गता; (2) अपक्षपातिना.

DISJOIN विलोपयति (c of गुण) v. TO SEPARATE.

DISJOINT I To dislocate. q v. II To break into pieces. q.
v. *D ed* : c. unconnected असम्बन्ध. (आ, अ)

DISJOINTLY : v. SEPARATELY.

DISJUNCTION : विभ्रंश v. DISUNION, SEPARATION.

DISJUNCTIVE Ph *d. conjunction* *विकल्पसूत्रकमध्यम्, *d. proposition*.
विकल्प, Sr

DISJUNCTIVELY : v. DISJUNCTIVE, SEPARATELY.

DISK (1) बिम्ब (नग) (the best equis), (2) परिकि, (3) परिवेष्ट.

DISLIKE (subs) : विरति, v. AVERSION, HATRED.

DISLIKE (v.) : हेटि, हि, (दिप्, c 2) (= to hate), *d s what is pleasing* :
रम्य हेटि, Sa : v. TO LIKE and NOT. Ph *and will d. and leave her*
विरक्तयेदी त्यजति, D.

DISLOCATE I To disjoint सम्भे. चालयति (c of चन्), विस्थापयति.
D d (1) उन्मिश्रक (ला, ल), Sr., (2) उन्मिश्रयिष्ट (द्वा, द्वा), Bha. II.
To displace. q v

DISLOCATION I The act विमथीकरण II The state (1) मथि
सुति (2) उन्मिषिष

DISLODGE निगद्यति (c of वस) V TO DRIVE OUT

DISLOYAL भक्तिहीन (ना, न), Mu V UNFAITHFUL, TREACHEROUS
Ph *d to a king* राजविह (दा व), Mu

DISLOYALTY अमत्ता V TREACHEROUSLY

DISLOYALTY भक्तिहीनता V UNFAITHFULNESS TREACHERY

DISMAL (1) अपमन्न (दा न) (= cheerless), (2) दारुण (f चा) (= dreadful), (3) सशोक (का क) (= sorrowful)

DISMALLY (1) दारुण (= horribly), (2) मशोक (= sorrowfully)

DISMAINED (1) दारुणता, (2) अपसाद V HORROR, GLOOM

DISMANTLE I Lit to disrobe q V II Fig prob नदी-
करोति

DISMAST (V) रूपकं or गुणवत् चरति, अप, (ट, c 1) (with gen) *Ded*
हत् or नीतकूपक (का, क), etc

DISMAY (subv) I Terror q V सज्जस II Ruin q V

DISMAY (V) सतासयति (c of वस) V TO TERROR *Ded* सक्त
(दा क), सज्जसपरीत (ता स), etc

DISMEMBER विवटयति (घट्ट c 10) V TO SEVER, also TO MUTILATE

DISMEMBERMENT विवटनम् V SEPARATION, MUTILATION

DISMISS I To let go विमर्जयति (सज, c 10), *d ing the princes*
विमर्जितराजकी, h II From an office expr by (1) भगवति
परि म, (c of भग) (2) आसयति परि म (c of अ), (3) असरीपयति
(c of वस) (4) अपकर्षयति (कप c 1) (5) आधिपति (विप c 6), etc
from is replacing of Usha abhata and Purusha Datta who has
been at side of अशुभदत्ताशुभदत्तादिकार्योर्भद्रमष्टपुरुषदत्तयो पुनरधिकारा
रीपयनेन Mu *whether you do not d from these employments until*
it is finding some fault कश्चित् नापकर्षयि कर्मभ पूर्वमप्राप्य किन्निपन,

Mal d'ung from the r places साधिकाराभासरीज Mi without
being let अवपद D III To reject प्रत्याख्याति (पा ८ १)

To decree and d जयपराजय विधाति D

DISMISSAL DISMISSAL I I leave to depart विमर्जन्म् II
From employment अधिकारवृत्ति \1 and sm comp etc v
TO DISMISS (II)

DISMOUNT (v t) (1) अवरोहति (?) अवतरति v TO GET DOWN

DISMOUNT (v t) पातयति (c of पत) ds and l ds पातयति पादेन
ताडयति M vt

DISOBEDIENCE (1) आशमभङ्ग do not brook l नाशमभङ्ग सहने, Mu
(2) आदमभङ्गम् (3) आसनव्यतिक्रम etc

DISOBEDIENT (1) आशमभङ्गकर (री र), (2) निदमभङ्गिन् (f भी) (3)
प्रतीप (पा प) (=refractory) II

DISOBLY आशम प्रतिपालयति (पाल c 10) or मनजि (मन्त्र c 10) (=
break) or लङ्घयति (=transgress q v)

DISOBLIGE v TO OBLIGE and NOT TO OFFEND

DISOBLIGING प्रतीप (पा प) v UNCIVIL, DISAGREEABLE

DISOBLIGINGLY (1) प्रतीपम् (?) अदादिच्छन् (3) सविनयापरम्पम्

DISOBLIGINGNESS (1) प्रतीपता (2) अदादिच्छन्, (3) विनयापराध

DISORDER (sul) I Confusion thro' the er anp'ent in l सेनादि
अथ वृत्तुः अथार, R v 42 the entire Zenana was th' en in d
सालभोगाल पुरमाकुलीवम् D II Tumult q v हुम्मा III
Disease q v पीडा

DISORDER (v) I To confuse d'compo e आकुलीकरीति II To
derange दीधान् जनयति (c of जन) (?)

DISORDERLY I In confusion v DISORDER (i) II Not in proper
order (i) विपन्न (छा छ) (?) विपन्न (मा म) III Turbulent,
anruly q v

DISORGANIZATION : I. The act : उच्छेद : v. DESTRUCTION. II.

The state उच्छेदस्थिति

DISORGANIZE : I. To destroy, break up उच्छेदयति (हिद, c. 7) II.

To disorder : q v

DISOWN : प्रत्याज्याति, (जा, c. 2.) : v. TO DENY.

DISPARAGE अधिपक्षि, वा, (विप्, c. 6.) v. TO DETRACT, CENSURE

DISPARAGEMENT I. Detraction, disgrace. q. v : अधिपक्षि. II.

Insult . q v . अपमानम्.

DISPARAGER अधिपक्षकः : v. DETRACTOR.

DISPARAGING (adj) : expr. by comp, d. remarks . अपक्षिणः, Ki.

DISPARAGINGLY expr. by circum. : v. DETRACTINGLY.

DISPARITY (1) वैषम्य v. INEQUALITY, (2) भेद v. DIFFERENCE

DISPASSIONED, DISPASSIONATE (1) वीतराग. (ग, ग), (2) वीतलुब्ध.

(डा, ड), (3) मान (ला, ल) v CALM.

DISPASSIONATELY . प्रमानि v. CALMLY, IMPARTIALLY.

DISPATCH . v. DESPATCH.

DISPEL (1) दृढति, अप- , एत- , व्यथा, (दृढ, c. 6.), d. ed his doubt . तस्य विपरीतं दृढीद, Ki IV. 5., (2) निरु-असति, अप- , उन्- , (अम्, c. 4) (=to throw off), darkness has been d. ed तमो निरस्तम्, R v. 71., (3) निरु-धूनीति, अ- , (धू, c. 5) (=to shake off), d. ing your ignorance arising from inallertence : निर्धूय तन. प्रमादशब्द, Ki II. 22. : v TO REMOVE, DRIVE AWAY.

DISPENSARY . औषधशाला (?), औषधालय (?) ; etc

DISPENSATION I Distribution : q v. II. Divine d . नियम . v. ORDER. III. Legal आदेश v also EXEMPTION

DISPENSATOR, DISPENSER : v. DISTRIBUTOR.

DISPENSATORY . Ph d. power *मुक्तिदा चमत्.

DISPENSE (v) I. To distribute : q. v. II. To d. with : Ph. I

can not d with a cop *मिरस्त विना स्याति न शक्नुमि, *he can d with*
your pre ence *सवानुपस्थितिमनुमन्नु शक्नु

DISPERSE (v t) किरति वि, (कृ c 6) *d l s louse a l down*
 ऊर्ध्वतिरधीनमधश्च कीर्षे K v TO SCATTER D PFCSE DISPEL

DISPERSE (v i) (1) वि सरति प विप्र, (ख c 1) v TO SPREAD, (2)
 नश्यति (नश c 4) (=to vanish) Ph *d d to the r se eral lo u*
 ख ख गृह्ण अम्नु

DISPERSEDLY (1) सर्वत (=on all sides), (2) इतस्तत (=here and
 there)

DISPERSION (1) विस्फरण (=spreading) (2) विस्फरण (=diffusion)
 (3) better ly verb *the Jews in the r d* बहुपादता बहुद्वय (after
 K.)

DISPINE सल or मन्त्री मशयति (c of मश) v TO DISCOURAGE DIS
 HEARTENED

DISPLACE I To put out of place विपद्यति (पस c 4) II To
 remove q v III To discharge पदान् आविपति (विप c 6)
 म मशयति (c of मश) etc *also d d Aalusa f om the post of Indra*
 पन्नामघोन मयययाधी नहुष अकार R

DISPLACEMENT I Lt विपद्यास II Removal d charge q v

DISPLAY (v t) (1) दर्शयति प (c of दृश) v TO EXHIBIT (2)
 वदयति (c of वद) v KNOW TO MAKE *To d u elf* v TO
 REVEAL

DISPLAY (s bs) विकाम v SHOW Ph *d s of poet c genius*
 कविलयनविद्यास A

DISPLEASE (1) असन्तोष जलपयि (c of जन् (2) better ly aly
 असन्नु (=I t) v also TO ENRAGE

DISPLEASING (adj) असन्तोषकर (गि c) v UNPLEASANT

DISPLEASED असन्तोष v ANGER DISLIKE

DISPORT I Subj v PLAY II Verb v TO AMUSE PLAY

DISPOSABLE (1) प्रदिय (दा, य) (what can be given), (2) विनियोज्य (f व्या) or योज्य (f व्या) (what can be employed)

DISPOSAL I Arrangement q v (1) विन्यास (2) विरचना II Regulation management q v निर्वाह III Bestowal q v IV Power, control, pleasure q v Ph *s nee I saw you I am at your d* दर्शनम् प्रवृत्ति परवानग्य जन, *h, this is at your d* अतः प्रवृत्ति (मू c 1) भवति

DISPOSE I To arrange q v विन्यसति (अन c 4) II To employ, apply q v विनियोजयति (पुन c 10) III To incline, incline प्रवीक्षयति (बुद्ध, c 10) *D d i e bent* प्रवृत्ति (f व्या) or गीत (ता स) in comp Ph *I am not d d to follow you* अनुसरति न च कथमुत्तरं (सह c 1), *Kn*

DISPOSE OF I To direct employ q v निर्दिशति (दिग c 6) II To get rid of (1) ददाति (दा c 3) *to give* (2) निक्षेपति (क्षी c 2) v TO SELL III To finish q v समापयति (c of वाद्

DISPOSER (1) विधाट (म), (2) नियन्तृ (म)

DISPOSITION I Disposal, arrangement q v II Character q v स्वभाव III Tendency, inclination q v प्रवृत्ति

DISPOSESS निष्कासयति (c of कम) '*d the stream*' 'भूमिवांनिक निष्कासय' v TO DRIVE AWAY, DEPRIVE

DISPOSSESSION निष्कासन (प)

DISPROOF निराकरणम् v REFUTATION

DISPROPORTION I Fit (1) expr by circum, (2) वैयर्थ्यम् II Unsuitableness अयोग्यता

DISPROPORTIONATE, DISPROPORTIONED न अनुपात (ता प), *Vi v* UNEQUAL INADEQUATE

DISPROPORTIONATELY (1) विषम v UNEQUALLY, (2) असंगत v 15-
SUITABLE, (3) better by circum

DISPROVE निराकरोति (क, c 8) v TO REFUTE

DISPUTABLE (1) विवादनीय (या, यं), (2) विवादित्य (f व्या)

DISPUTANT (1) विवादमान (ना न), (2), विवादिन् (f भी)

DISPUTATION विवाद v DISPUTE

DISPUTATIOUS (1) विवादप्रिय (या, य), (2) विवादशील (ला, ल)

DISPUTATIONOUSLY v OBSTINATELY

DISPUTE (subs) (1) विवाद, *I do not like even their d एतेषां विवाद एष*
न मे रोचते, Mal 1, *if a d arises about boundaries सीमां पति समुपग्रे*
विवादे, M, (2) कलह (=altercation), (3) विचार (=discussion),
(4) वाद (=controversy)

DISPUTE (v) I To debate, altercation (1) विवादते (वद c 1), *by the*
cries of people ding amongst themselves असौख्य विवादमानाना प्रजा
नामाक्रोशे, D VIII, (2) कलहायते (nomi) (=to quarrel), *ding with*
a sage named Mandi मन्दभाषा मुनिना सह कलहायमान, C Ph *a d I*
point विवादपदम् M II. To deny q ए विवादते, *it is not to be*
d d here नैराय विवादित्यम्, S

DISPUTELESS निर्विवाद (दा, द) v UNDISPUTED

DISPUTER I A denier q ए विवादित (m) II One fond of dis-
putes विवादप्रिय, and sim comp s

DISQUALIFICATION I Disability प्रबुद्ध —obstacle) II Defect
निर्गुण

DISQUALIFY expr by असम (मा, म) (=incapable) or असौख्य (या, य)
(=unworthy)

DISQUIET (subs) व्याकुलता v ANXIETY, UNEASINESS

DISQUIET (v) आकुल्यति (nomi) v TO DISTURB, AGITATE *Def*
v HOSTILENESS, UNEASY

DISQUIETNESS DISQUIETUDE V DISQUIET

DISQUISITION विचार V DISCUSSION

DISREGARD (subs) (1) अन्यादर (2) उपेक्षा V NEGLECT CONTEMPT

DISREGARD (V) (1) उपेक्षते (ईष, c 1) *missing enemy should not be ded* उत्तिष्ठमान एते नीपेक्षा, Si, (2) अवधीरयति (धीर c 10), *this is the fruit of d ing the advice of a friend* अवधीरितमुद्धात्यस्य फलमेतत्, (3) न आद्रियते (ड c 6) V TO CARE AND NOT, DESPISE

DISREGARDFUL V REGARDLESS NEGLIGENT

DISRELIISH (subs) (1) अहृदि, (2) अनदिहृदि Ph *arists d for food* नास्ति हृदिर्भवति Sr

DISRELIISH (V) न अभिनन्दति (नन्द c 1) A V TO RELISH, NOT

DISREPUTABLE अपदशम्बर (री र) V INFAMOUS, SCANDALOUS A *d pe son* अभिज्ञत, Y

DISREPUTE अवज्ञा V DISGRACE, INFAMY

DISRESPECT (subs) असम्मानम् V DISREGARD

DISRESPECT (V) (1) न सम्मानयति (c of नन्) (2) उपेक्षते (ईष c 1)

DISRESPECTFUL सम्मानरहित (ता न) V INSOLENT, UNCIVIL

DISRESPECTFULLY (1) वीतसम्मान, etc, (2) उपेक्षया (=disregardfully) (3) अन्यादरेष (=disdainfully)

DISROBE (1) विस्त्रयति (nom) (2) विस्त्रीकरीति, (3) by circum *every body has been d d except one—Dhisalma* एक शान्तनव हित्वा सर्वे विवसना कृता, Dh [V RUPTURE.

DISRUPTION I Lit रुकुटनम् V TO DUNST II Fig भेद

DISSATISFACTION (1) असन्तोष (2) विरक्ति [विरक्त (क्ता क्त)

DISSATISFI expr by past part *Ded* (1) असन्नुष्ट (था ङ), (2)

DISSECT I Medically व्यवच्छिन्नति (च्छिद c 1) II To examine minutely खण्ड्य समालोचयति (लोच, c 10) (?)

DISSECTION I Lit व्यक्छेद II Fig खण्ड्य समालोचना (?)

DISSECTOR व्यञ्जककारिन् (m) (1) व्यञ्जक ()

DISSEMBLE निवृत्त अप (ङ् c 2) Mm v TO CONCEAL

DISSEMBLER (1) निवृत्त अप (m) (2) छात्रिक (=hypocrite)

DISSEMBLINGLY निवृत्त अप v FALSELY

DISSEMINATE I To disperse प्रकिरति (क् c 6) seeds d l on
the ground बीजानि प्रकीर्णानि महीतले Vm II To spread प्रसपति
(ख c 1) the run out d l in every direction प्रतिदिग् लीकवा
प्रसर्पन् D

DISSEMINATION (1) प्रकिरण (2) प्रसर्पणम् v above

DISSEMINATOR expr by verb

DISSENSION I Disagreement भेद II Quarrel कृ र कण्ठ

DISSENT (subs) (1) वैमत्यम् (2) असम्मति

DISSENT (v) वैमत्य or असम्मति प्रकामयति (c of क्षा) Ph actio t
adding co ce विना कस्यापि वैमत्येन or सर्वेषामवैकमत्येन

DISSENTER *विमतित् (f नी)

DISSENTIENT Pl in the t ad co ce *विना कस्यापि विमतन

DISSERTATION (1) प्रबन्ध (2) निबन्ध

DISSERVE अपकरोति (ङ् c 2) v TO INJURE DISOBLIGE

DISSERVICE अपकार v INJURY DISADVANTAGE

DISSERVE v TO SUFFER

DISSIMILAR I Unlike कृ र असम्मान (मी म II Differ
कृ र भिन्न (मा म)

DISSIMILARITY (1) असम्मान (=unlikeness) कृ र (2)
(=difference कृ र)

DISSIMULATION धृ र HYPOCRISY DECEIT

DISSEMINATE I To disperse कृ र विहरति (ङ् c
squander consume अपविपति (दिप् c 6) [

DISSEMINATED (adj) i c l o s e d (1) अपविपित

- DISCIPATION I Discursion विक्षेप II Gay, various life
अनुकामीयता (१), B , आम्बट्टा (= debauchery)
- DISSOCIATE विच्छिन्नवर्ति (c of द्विप्) V TO SEPARATE
- DISSOCIATION विच्छेद V SEPARATION
- DISSOLUBLE द्राव्य (व्या, व्य) V SOLUBLE
- DISSOLUTE (१) उच्छृङ्खल (ला, ल), (२) उद्दाम (गा, म) *d youths* उद्दामानि
यौवनानि, Me V LEWD
- DISPOSURENESS (१) उच्छृङ्खलता, (२) आम्बट्टा (= lewdness)
- DISSOLUTION I The act (१) विद्राघम्, (२) विलयम्, (") विगलन
II The state (१) लय, वि, म, (२) गन्ताम् वि, , (३) द्रुति, वि
- DISSOLVE (r t) (१) द्रवति वि, (द्रु c १), *d quick* द्रव द्वाग् N, (२)
गन्ति, वि, (गल् c १), *dference and identity* *face d l* भेदाभेदी
यतिनी, J, (३) लीरति, वि, म, (ली, c ४), *the star of the living world*
d s जीवजीवनिर्वाह मनीयते, Mn
- DISSOLVE (r. t) द्रावयति, वि, (c of द्व) V TO MELT *To d a parliament*
उद्दामां द्रावयति (?): V also TO BREAK UP
- DISSONANCE, DISSONANCY V DISCORD
- DISSONANT I Dissonant विभार (रा, र) II Discrepant अ व
- DISSEASE (r) शरयति, नि, (ड, c १०), *I generously d you* काह्यत्रायां
शरयामि, Mah V TO PRESENT, TO ADVISE
- DISSEADER (१) निवारक, (२) निवर्तविह (m)
- DISSEASION (१) निवारणम्, (२) निवर्तणम्
- DISSEASIVELY (१) निवार्य, (२) निवर्त्य
- DISSILLABIC शब्द (स र)
- DISSILLABIC (१) शब्दम्, (२) शब्दः उद्
- DISTAFF (१) तर्क, (२) तर्कणी
- DISTANCE (सुल) I Space (१) मूर्ति (= space अ र), [I]
I see cover d a d - उन्मार्गो भूमिभूयान्, K, (२) अन्तम् (= way

q v.) *by what d I am separated from my forces* किंयताभ्यन्त
 विच्छिन्नमिती यत्न मे, K. II. Remoteness (1) दूरम्, *from a d.*
 दूरान्, P, (2) *darling (is) at a d* दूरे दशिता, Ma, *what is d*
to the active कि दूर व्यवसायिनी, H, (2) अन्तर (= interval), *trees*
at a d of three leagues तिस्रस्तन्त्रादुमा, B p, (3) निप्रकर्षं, *d*
of time क्षाननिप्रकर्षं, Vi. III In dissociation अविद्वन्धता, K.
 v also REFER.

DISTANCE (r) (1) दूरीकरोति, डि, *garden plants have been d d by*
wild plants दूरीकृता उद्यानलता वनलताभि, Sa, (2) दृश्यति (nonu)
 (rare), *d ing the places reached* दृश्यन्प्राप्तमूर्तिभिर्भास्वम्, B.

DISTANT I Of objects दूरस्थ (f द्या). Ph *the temple is not d*
far भानिदूरे विशासनम् II Of relations, etc (1) दूर (रा,
 र), (2) निप्रकृष्ट (दा, द) (rare) III Not cordial अविद्वन्ध.
 (आ, अ) IV Discrepant, repugnant विभिन्न (ता, द)

DISTANTLY I. Remotely दूर in comp II Not cordially
 अविद्वन्धम्

DISTASTE अहवि v DISPLISH, DISLIKE

DISTASTEFUL I Of the palate (1) अहवि (निफ), (2) अहण्य (आ,
 अ) Ph *is d to the salubrit* यताय न भद्रते, N II Offensive,
 unpleasant q v (1) अहविर (रा, र), (2) अहण्य (आ, अ)

DISTASTEFULNESS (1) अहविता, (2) अहविरता, etc

DISTEMPER I. Disease q v पीडा II. Tumult q v. III.
 Uneasiness आकुलता

DISTEMPURED I. Diseased पीडित (ता, त) II. Disturbed
 आकुल (ता, त)

DISTEND आकुलति (आ, अ) v TO INFLATE, SWELL.

DISTENSION आकुलितम् v INFLATION, EXTENT

DISTICH (1) द्वीक (= verse), (2) युग्मक (= a couplet of verses)

DISTILL (v t) I To drop q v II To flow q v III

To use a still *मद्यनिष्कर्षं करोति

DISTILL (v t) I To let fall पातयति (c of पत्) II To ex-
tract निष्कर्षति (कृप c 1) (?)

DISTILLATION *मद्यनिष्कर्षं v TO DISTILL.

DISTILLER *मद्यनिष्कर्षक *

DISTILLERY *मद्यनिष्कर्ष माला

DISTINCT I Different separate q v (1) विभिन्न (मा द) (2)

विविक्त (ला क) (n ph lo) S II Clear स्पष्ट (टा ड) v

CLEAR (III)

DISTINCTION I Difference q v विवेक *what I have I between*

you and I म क चतु मे लयि तद्विषय विवेक K, *to find d* विवेकम्

अज्ञाप्रति N *ignorance of d's* अविवेकप्रज्ञा K, *without d*

निर्विवेक्येण v PROMISCUOUSLY II Discrimination विवेक III

DIVISION q v विभाग IV Eminence (1) पवित्रता, (2) गौरवम्,

(3) ख्याति (=renown)

DISTINCTIVE (1) विभक्त (f धिका) (2) भेदक (f दिका) (3) विभ

(पा घ) (=peculiar)

DISTINCTIVELY सविशेष or विविधेण

DISTINCTLY I Separately q v II Clearly q v सविश

or विविधेण *d appears to me* सविशेष म प्रतिभाति K. v 35 III

In distinct words भिन्नार्थम् Sa

DISTINCTNESS I Difference (1) निम्नता (2) पार्थक्यम् II Clear

ness q v स्पष्टता

DISTINGUISH I In gen (1) विविक्त (विष c 7) (mentally) *u/o*

can s ff'c ently d u/ it is good and u/ it is not good य यमनि न

यमनिद्वयि विवक्तुमलम् K (2) विविक्त (विष c 7) (to part

c larize), *des the age in v'et' (v see)* यमनिमनि विविक्त, M n (3)

परिचिह्नयति (दिष्ट c 7) (-to mark out) *It reveals itself also* *It is as to or m ts* भगवती नी गुणयोग्यत परिचिह्नयति *Mal* (4)
 वृथहरीति (to separate q v) (3) विभजति (भञ्ज c 1) (=to
 divide q v) II To do one self प्रविष्टा or उत्कृष्ट or स्याति लभत
 (लभ c 1) *who do it? and in consequence of it people*
 प्रजारयन्लभयति I

DISTINGUISHING (part aly) भद्व (f दिक्ता) *It is the* भद्वकी गुण,
S III 42 v DISTINCTIVE

DISTINGUISHED i c famous q v (1) लभप्रतिष्ठ (छा ४), (2)
 विद्यत (ता त) (3) विख्यात (ता त)

DISTORT I To disfigure q v विरूपयति (रूप c 10) II T
 to t q v व्याकुलप्रति III To pervert q v

DISTORTION I Crookedness deformity q v II Perver
 sion q

DISTRACT I To draw away q v अवकर्तति (रूप c 1) II
 To confus अकुलीकरीति (ज्ञ c ४) (2) मोहयति, वि (c
 of सुह) III To make mind *del and* प्रविष्टिन् अत *Ma*
 y MAD

DISTRACTEDLY (1) विव्रत (2) विव्रवेतन (मि) v MADLY

DISTRACTEDNESS विव्रता v MADNESS

DISTRACTION I Drawing away अवकर्ष य II Diversions q v
 III Agitation perplexity q v चीम IV Disorder q v
 V Males q v विव्रता

DISTRAIN *सम्पीडयति (यद् c 9)

DISTRAINT *सम्पीडनवृत्तम्

DISTRAUGHT v DISTRACT

DISTRESS (bs) I Misery affliction (1) दुःखम् *see next end*
of () दुःखस्यानन्यपदको *Met* (2) कष्टम् () शोक (- & sorrow)

(4, डिङ (=pa n) II Calamity q v अपद (f) III A state of dang r हङ्ग IV Distraining *सम्पीडनदण्ड

DISTRESS (v) I To afflict (1) व्यथति (c of व्यथ), (2) पीडयति (दीङ, c 10), (3) दुःपाकरीति *Deo* (1) दुःखित (ता, त), (2) व्यथित (ता, त) II To distraim q v

DISTRESSFUL v DISTRESSING

DISTRESSING (al) (1) कष्टकर (दी र), (2) व्यथक (का, क), (3) दुःखकर (मा, ख), (4) *ly subs*, what can be more d ततो दुःखकर दुःखि, G, what else will be more d to narrate कि वापरमत् कष्टतरमा व्यथनव्यापयति, k

DISTRIBUTE v DISTRIBULA

DISTRIBUTE (1) विभजति (भज c 1) (=to divide q v), (2) विहाति (ह c 1) (=to give q v) (3) विन्यसति (यस c 4) (=to arrange as of d ing types), (4) परिचल्ययति (लृप्, c 1) (=to assign)

DISTRIBUTION (1) विभाग (=division), (2) विभन (=giving), *taking as f r d* आदान (ह विहाय, R), (3) विन्यास (=arrangement)

DISTRIBUTIVE Ph *D justice* *विभाजकादिपक्षे, *d adjective* *विभाजकपक्षे विभजक

DISTRIBUTIVELY (1) विभाजक, (2) सविभाजिन

DISTAL TER (1) निगदहर्ष (ग), (2) दाह (=giver q v)

DISTANT (1) दूर (2) भग्न (3) v COUNTRY, REGION

DISTANT (su's) (1) अविश्वास, (2) अशङ्क्य v SUSPICION, DOUBT.

DISTANT (v) (1) न विश्वसिति, etc v TO BELIEVE, (2) ग्रहते (ग्रह, c 1) v TO SUSPECT [expr by verb

DISTRUSTFUL I Suspicious q v अविश्वासीन् (f नी) II D of

DISTRUSTFULLY (1) अविश्वासेन, (2) साह (=*apprehensively*), *and f* *I & I* *अप्रा व साहदण्डपदान*, k

DISTURB I To lcrange (1) विप्रकरीति (छ c 8) , (2) पाकुलीकरीति (= to confuse) II To agitate q r पाकुलीकरीति III To interrupt q v प्रतिवध्नाति (वन्ध, c 7)

DISTURBANCE I Commotion, disorder q v मदीम II Agitation q v मदीम III In law, perb मद् IV The act expr by verb +

DISTURBER (1) मदीमक (= agiator) (2) विप्रकट^० (m) (= lcranger) , (3) मधक (= interrupter)

DISTINCTION I Separation q v विधीन II Disagreement q v भेद

DISTANCE विधीनवति (युग c 10) v TO SEPARATE

DISTANCE (sils) (1) अख्यकार r uel , (2) विगम v CESSATION To fall into d विगमति (लुप c 6) , v 1

DISTUSE (v) v TO USE and NOT

DISTURD Pl d to toil अत्रासपरिथम (भा म) , d from pain विरतवेदन- (भा म)

DITCH (sils) (1) परिष्ठा (=moat) the d es were filled up with muds परिष्ठा कीले सुनिचिता कता, Mal , (2) पात (=trench) , near the d उषवातम् D

DITCH (v t) I To surround with a moat परिष्ठा वेष्टति (c of वेष्ट) II To dig and खात करीति (with loc)

DITCHER (1) परिष्ठावधक , (2) खातकार

DITTA मारुमद्

DITTO I Adj or subs तदा II Verl तदास्तु, वदति (वद, c 1) (r)

DITTA मीदम् r सोऽऽ

DIPLIIC मृदल (ना म), Sr

DIGRESSAL आश्रित (की क) v DAILY.

DIVAN I A council q v सभा II A c chamber दन्दकम्

II A sofa *दिव्यासनम्

DIVE I To plunge विनाडन ज्ञप्त (गङ् c 1) *they dived into the Sarayu [for it] (b t) were unsuccessful* बन्धायमानो सरयू विनाड

R II Fig v BOTTOM ABSORBE

DIVER I One who dives विनाडक *A : v d* भदीज II II
A bird (1) जलकाक (2) बह्म, (3) ब्रह्म (applied also to other aquatic birds)

DIVERGE I As opposed to converge विस्पर्षति (ह्रस्व c 1) (?) II
To deviate q v III To differ q v

DIVERGENCE v DEVIATION DIFFERENCE

DIVERGENT विस्पर्षिन् (f ची) (?)

DIVERS (1) अनेक (ज्ञा, ज्ञ) (2) नागा, *d colonel* नागारथ (आ ज्ञ)
or नागारथविद्यमान (ग्रा ग) Mal v SEVERAL

DIVERSE I Different q v भिन्न (ज्ञा ज्ञ) II Various q
r (1) नागारथ (आ घ), (2) पृथग्विध (आ घ) Is

DIVERSIFICATION भेद (= difference q v)

DIVERSIFY I To variegate q v II To distinguish q v
विभिन्नति (गिष् c 1)

DIVERSION I The act of turning aside अयमाद्यनम् II Amusement, sport q v विनोद न *your friend without any d*
निविनोदो सखीय Me, *wish ag for d by a man* हस्येन
विनोदमिच्छन् Si III Mal t t expr ly verb v to
DIVERT (III)

DIVERSITY I Dissimilitude भिन्नता II Variety नानाविधत्वम्,
letter by अल्प III Distinctness पृथक्त्वम्

DIVERT I To turn aside अयमाद्यति (c of वद्) II To amuse
q v, विनोदयति (c of वृद्) III Mal t t expr ly circum

de g the enemy by appt re g 11 fi nt पुरम्, दर्शन दक्षा सत्रचारुतद्विषयाः

Kt xviii 57

DIVERTING (aly) विनोदिन् (f नी) विनोदकर (री र)

DIVERTINGLY expr by part विनोदयन् (f नी)

***DIVEST (v)** I To strip हरति (ह c 1) and soon del him of

his armor अहार चास्त्रदिपिरण वस्त्रे Ki To d of clothes दिवस्त्रति

(noun) or विवस्त्रीकरीति II "To deprive ए १, हरति

DIVIDE (v t) I To apportion (1) भजति, (commoiv) वि भवि,

स (भज c 1) after the demise of the father, the sons should d

his property वितुर्हं इति एवा भिन्नगुर्धनं वितु. V s, d d among

the two wives पत्नीविभेज, R x 14, (2) वष्टयति (=वष्ट c 10), *the*

retail should be d शेष वष्टनीयम् 317. II I with (1) भजति,

वि, d ing (acc) get the quote 1 भजतामसी गुण, La 4° हरति (ह

c 1) d by the remainder शेषेष्टं (सा र्) La III To

sever separate cut into pieces ए १ विभजति as the *Mere*

was not ill and male over to the beggars विभज्य मेहन यदायिष्यात्कृत

N To d into two विधाकरीति into three parts विधाकरीति Ve

IV I in on or interest Ph [the are] neither com' ned nor

d d न सदा न निवृत्तय, Ki 1 19

DIVIDE (i i) (1) विभज (हा ज) भवति, (2) विभज्यते (pass) (rare)

DIVIDED I In arith भाज्य La II A share made by

division भाज (=share), लाभ (=profit)

DIVIDER भाजक वि

DIVINATION v PROPHECY, AUGURY **DIVINE ()** (III)

DIVINE (adj) (1) दिव्य (व्या व्य) (best equiv), *d shade* दिव्यशक्तिम्

S p d bed श्रुत दिव्यम् Mah (2) दैव (बी वं) *d language*

दैवी वाक् U, (3) ly comp d intellect श्रुते B, (4) अदाम्य

(बी वं) (=not human), (5) अपार्थिव (बी वं) (=not earthly) F

DIVORCEMENT *bill of d* *विवाहभोपपन \ divorce

DIVULGE I To reveal q v विहस्यति *to d a secret* युञ्ज विहस्यति,

D II To impart q v

DIVULGER भेदू (m) (=betrayor), better by verl.

DIZZYNESS & CINDIDNESS VERTIGO

DIZZY I Gdly q v II Heeulless q v

DO (v t) I To effect (1) करोति, कुरुते (क. c. 9) (the best equiv)

command us what shall be d शविम करवाम कि, Ku vi 24 ,

let it be done to Sthoborala व्यावरकस्य कि क्रियतां Mu v , *not*

know ng what to d किकर्तव्यताम् (डा ७) K , *to d penance*

तपसि करोति Ku , (2) वि दधाति or धत्ते (धा, c 3) *what is to be done*

will it be d कि विधेयमनयार्थस्यदा, Si , *does both good and bad*

to animals शुभघ विदधात्यशुभघ जलो Ma i (3) अनुतिष्ठति (आ c

1) (=to perform), *it is d* done by fate देवेनेदमनुहितम् Ma iii ,

(4) निपादयति (=to accomplish q v) II When standing for

another verb, expr l v it or circum *I have much to ask about*

it *Do so call ly* बहु पटव्यमथ । विद्यथ प्रश्नः Au iii *addresses*

me as you have been accustomed to d यदाभ्यस्तमभिधीयताम् U i *listen*

will feel sure of *I will do lot* 'दयतामवधार्यताश्च । 'अभयमपि

क्रियते Mu (m il is last ex क्रियते do s not stand for the principal

verb) but उभय mean 'दयश्च and अपधारण) III As simple

auxiliary verb not expressed *and as it was in trouble* क्रिष्टस्य मे

विदयतामर्थं साहाय्यकम् D viii A B (a) When emphatic, expr by

word given under truly & rely, indeed (b) In interrogative sen

tences expr ly अपि, कश्चिन् etc *do you set to penances according to*

your capability अपि अशक्तः तपसि प्रवर्तसे Ku IV To be done, as

of meat, etc निपादति (घि, c 4), Dh. V To deceive q v.

D (v t) L To behave q v II To fare Ph *you d you d*

- स्वागत ते Mr १, *as how you are doing* ता कुशल वृत्ति Me III
 To get on, succeed q v Ph *I have done* साधयामि, R xi 91
 Do AWAY Ph *do away with begging* कृतमिव यात्रया Ki xiv 20 *do away with (your) axe* समापयतु परधनु V
 Do FOR I Lat करोति *if you would do this for me* यदि मे भगनिद् कुर्यात्, M b II To do good प्रिय करोति (with gen), *if I more shall I do for you* कि ते भू. प्रिय करोमि, Ma x १ *good to do* III To destroy q v उन्नादयति (c + of दृढ), *I am done for* उन्नादितोऽस्मि, Mr IV To suit q v
 Do INTO Ph *do it to Persian* पारसीवासा करोति, R y
 Do UP & TO BACK
 Do WITH expr 1) कार्ये or अर्थ with ins *what I do you to do with him* कसेनाथ, D ii, *I have nothing to do with Ulanche* न म मालविकया कथिदर्थ, Mal iii
 Do WITHOUT expr by circuml *unable to do without pleasures even for a moment* इन्द्रियाण्यपिभूत्यमचम मोक्षमेवमपि क्षणानरम् R
 DOUBT (1) विवेक (यद् यद्) (2) विद्याप्रसङ्ग (या न), (3) अनुविधायिन् (दी) (=phantasy)
 DOUBT (1) विवेकता (2) विद्याप्रसङ्गता, (3) अनुविधायित्वम्
 DOCK (subs) I For ships *दीक्षाग्रय, and sim comp v II For prisoners *रति III A plant (1) नीलिका (2) रणसीगन्धिक
 DOCK (v) I Of ship. *दीक्षाग्रये निवेद्यति (c of विद्य) II To cut off अङ्गच्छति (कृत् c 6)
 DOCKET (subs) I A label or ticket q v II A summary सारपत्र (?)
 DOCKET (v) सारपत्र निवृत्ति (लिख c 6) ()
 DOCK TAILD द्विप्रवाहसालधि (inf) and sim comp v
 DOCK YARD *दीर्घावस्थान, and sim comp v

DOCTOR (sub) I A physician q v वैद्य. II A learned man पंडित, *d of laws* पण्डित्याख्यविशारद

DOCTOR (v t) विक्रियति (किन् c 1) v TO TREAT (III)

DOCTORATE DOCTORSHIP विशारदीपाधि (?)

DOCTRINAL expr by comp, *d d ference* मतभेद

DOCTRINE I Instruction, q v II An opinion (1) मतम्, *the d of Chivalry* आशक्तमतम् D s, (2) वाद, *atheistic d* निरीश्वरी वाद, P p, (3) मख (= truth) III Erudition q v

DOCUMENT लेख्यम्, *public d* राजसाचिक (or राजकीय) लेख्यम् V s, *private d* जानपद लेख्यम्, M *attested d* ससाचिक लेख्यम्, V s, *to make a d* लेख्य करोति V, *to renew a d* अन्वदेख्य कारयति, L

v WRITING

DOCUMENTARY Ph *d evidence* लेख्यप्रमाणम्, *d debt* लेख्यकृतशुल्कम् V

DODDER लताविशेष

DODGE (subs) कपटम् v TRICK

DODGE (v) I To evade q v परिहरति (उ, c 1) II To play tricks, quibble आतुरी करोति (?)

DODGE s (1) आतुरी (2) गाला (= leccit) *d of the Lord* विभी माठाम्, Mu 1

DODGER (1) चतुर, (2) मठ

DODD परिविशेष, *देद

DOE (1) मदी, (2) हरिणी, (3) मगधू etc

DOER (1) कार्य (f मी) (-) कारिन् (f मी), (3) रिगद (f, मी), (4) कार (f रिक्ता), (5) रुत in comp

DOE (adj) as a log for v MALF

DOG (subs) I The animal (1) कुत्तर *barked at by d* कुत्त बुझामान Mr, *to throw to the d* कुत्तराय विपति (?) (2) चन् : *lunar d* चन्दर Msh, *let go the d* विमुञ्चनी आन h, all

will go to the dogs तत् सुखे शुनो गच्छति M VIII 90 Ph *hunting dog*
 आशिष्ठक *tail* अलक II A constellation *श्वचक्रम्

DOG (v) *समति* or *समयति* (घम c 4 and 10)

DOG Brier DOG ROSE जवा, पुष्प . . .

DOG CART *श्वयानम्

DOG CHASE अदकस्त्रम् (ला ला) or सुम्भ (भा, भा)

DOG DAY *श्वदिनम् श्वार

DOGE प्रधानदण्डनायक

DOG-FANCY (1) श्वप्रीयक, Is, (2) श्वश्विन् (in), M n

DOG FISH - डॉग (?) v SHARK

DOGGED *ककश (गा श) v SULLEN, OBSTINATE

DOGGEDLY, DOGGEDNESS v SULLENLY, SULLENNESS

DOGGEREL *dog poetry* कुकविता

DOGGISH *dog fellow* श्वर Mah v CHURLISH

DOG GRASS द्वयविशेष

DOG LATIN श्विच्छातिनम् (?)

DOGMA : I A doctrine q v मतम् II In bal sense मलाप,
 a D s, साहसवाद (?)

DOGMATIC DOGMATICAL I Lit expr by comp II In bal
 sense Pl d assertion प्रलपित or अभ्युक्त (?), d person
 पलापिन् (?)

DOGMATICALITY (1) साहसेन, (2) धाटन (3) विना प्रमाणेन

DOGMATISM (1) पलापप्रियता (2) साहसवादित्वम् (?)

DOGMATIST प्रलापप्रिय (1), साहसवादित्वम् (?)

DOGMATIZE (1) प्रलपति (लप c 1) (?) (2) साहसेन वदति (दड, c
 (?) (3) जल्पति (जल्प c 1) (?) *dogmatist* व्याप्ती जल्प N

DOGSTICK *श्वचक्रम् anism comp

DOG HOOD हस्तिशिरः

DOILY १ NAKHIN

DOING (sul १) कर्मन् (n) १ DEED

DOLF (sul १) I A part q १ १ अज II Alms q १

दानम् III Grief q, १ शोक

DOLF, DOLE OUT (१) वितरति (तु c 1)

DOLEFUL सशोक (का क) १ MOURNFUL

DOLEFUL १ सशोकम् १ MOURNFULL १ SADLY

DOLEFULNESS सशोकता १ SADNESS GRIEF

DOLL (1) पुतक or पुतिका Lu 1 29 (2) पाचलिका (3) पुतली (4) बालभाद्रिका (5) दादगभी

DOLLAR मुद्रादिजन *द्वार

DOLOROUS शोकपण्डित (ता त) १ SAD

DOLOUR शोक १ GRIEF

DOLF IN I A fl *दाक्षिण II A collection धनिष्ठा धनिष्ठा

DOLT जड १ BLOCKHEAD

DOLT ST जड (डा ड) १ STUPID

DOM IN अधिकार १ DOMINION ESTATE

DOSE I A house दृश्य II A ci pola चर्चणीलघुम् (?)

DOMESTIC I Belong ng to a house (1) ly comp d aff l ce गृहभूति Mu (2) गृह (जा जा) d fire गृही बन्धि १ (3)

गृहज (जा ज) गृहीत्यज (जा ज) (born ntle lome) d b Hocl's गृहीत्यजौ त्वमी P II Not w (d (1) दाम्य (f व्या), (2) दाम 1 comp d fo l

दामदुष्ट M III I test e q १ अन्तर in comp IV

Fonl of lone गृहस्थि (या य

DOMESTIC (sul s) गृहदास (f भी) १ SERVANT

DOMESTICATE गृहामज (f क्) कर ति ?) १ TO T 3 F

DOMESTICATED लतगृहामज (डा ड) () १ DOMESTIC

DOMICILE निवास v ABODE, HOME

DOMICILIARY निवास in comp 'd v चि निवासद्वयनम् (?)

DOMINANT (adj) प्रबल (ला ल) To be d v TO DOMINATE

DOMINATE शास्ति (नाम c 2) v TO RULE, GOVERN

DOMINATION शासनम् v RULE, SWAY

DOMINER (1) शास्ति (शास् c 2) (- to rule) (2) कदर्शयति (पर्य c 10)
(= to oppress)

DOMINERING (adj) उद्धत (ता, त v HAUGHTY BOID

DOMINICAL एष (श्री ३) (?) Ph d d'aj महारक्षार

DOMINICAN *सीमनिक (सी क)

DOMINE I A school master q v II A parson q v

DOMINION I Authority, power q v आधिपत्यम् II. In pl
kingdom country q v राज्यम्, विषया (m pl)

DOMINOS (pl) a game *बनुरखतीडा

DOX भव (m) (m addressing) v GRANDEE

DONATION दानम् v GIFT GRANT

DONATIVE दानम् GIFT, PRESENT

DONJON गुमि (?)

DONKEY खर v ASS MULE

DONOR दातृ (f श्री) v GIVER

DOOLY दौला

DOOM (sub) I Sentence दण्डाया II Lt परिणाम

DOOM (v) I To condemn दण्डयति (दण्ड c 10) II To destine
Pl only d ed to d streets. कैवल्य खराजनम् K v FATED

DOOMSDAY महाविचारदिन and aim comp 3 (?) *

DOOMSDAY BOOK *दण्डयिषुनिपत्रिका दिजव* राजाजया सगृहीता

DOOR (1) द्वार (lit. an fig) near the d द्वारोपानि Me, to open a d
द्वार विच्छेति Ku, at the back of विधेद्विपक्षकारक, Mr M, d s

of income broke down चाय र्गाणि व्यशीर्यन् D viii , *death's d* मृत्यु
 द्वारम् II , (2) द्वार (f) (rare, except in the loc), *who is at the d* कोऽय
 द्वारि तिष्ठति, Mu ii , (3) कपा (वा ट (inn) (the leaf of a d) Pl
from d to d दृष्टादृष्टम् D (b) *reads मेहे*, U (c) *out of d s*
 वहि , *next d to (i e l order ng on)* अनन्तर (रा, र) , *'the fault lies*
at my d *द्वारे मे वर्तते दोष*

DOOR KEEPER (1) द्वारपाल , (2) द्वारिन् (m) , (3) द्वाररक्षक , (4) दीव
 रिक , B

DOOR POST द्वारस्तम्भ

DOOR SILL (1) द्वारपिण्डी , (2) द्वैहलि ली) (f)

*DOOR WAY द्वारम् v DOOR

DORIAN DORIC *डीर (रा र)

DORMANT I Lit सुप्त (मा ण) II Fig v ORNAMENT HIDDEN

DORMITORY (1) शय्यागृहम् , (2) शयनगृहम् , and s m comp s

DORMOUSE *हृदमूषिक

DORSAL (1) पृष्ठ in comp , *d bore पृष्ठम* , (2) पृष्ठा (डग डग)

DOSE (subs) *ex pr l v circum , should give this medicine in d s of*
three sallis रसनिम रत्तिकावयनित दद्यात् Bha should increase the
d every day by one salli प्रतिदिन तस्यैकेका रत्तिका वयंयत्, Bha

Dose (v) *i e to prepare or give d s ex pr l v circum*

DOT (subs) बिन्दु

*A

DOT (v) I Lit बिन्दुना पिबयति (विज , c 10) II To diversify
ly 'd ed with cottiges इतस्तत् कुटीरै समलङ्कृत

DOYACE जराजीवेन्द्रियता , जरा (= lecrejitude)

DOYARD जराजीवेन्द्रिय (दा, द)

DOYTION (i) अवलानुरागवत् (f ती) (with loc)

*DOYINGLY I Fondly अवलानुरागेण II Foolshly g v

DOUBIE (adj) I Two fold (1) द्वि in comp , (2) द्विक (का, क)

II As much again दिगुण (वा, य), *d pa* दिगुणवेतनम् III
In pairs द्वन्द्वीभूय IV Deceitful, ambiguous q v perh
दि in comp, *having a d meaning* दार्थ (वा, यं), Va

DOUBT (subs) I. Twice as much दिगुणम् II A trial q v
III Companion q v.

DOUBLE (v) I Lat दिगुणीकरोति II To be d of दिगुण (वा,
य) III To up दिगुणं करोति (?) Ph *to d a cape* *प्रलय
लक्ष्यति.

DOUBLE (v 1) I Lat दिगुणीभवति II To return परावर्तते
(इत् c 1) III To play false छलनां करोति

DOUBLE HAPPELLED *दिगाल (ला ल)

DOUBLE-DEALER, DOUBLE DEALING v DECEITFUL

DOUBLE DEALING (subs) v DECEIT, ARTIFICE

DOUBLE ENTENDRE दार्थ (वा, यं) Va

DOUBLE FACED prob दिगुण (वा य) v DECEITFUL

DOUBLE HEADED दिगिरस (mfn), and sm comp

DOUBLE LOCK (v) *तालकद्वयेन पिदधाति (वा, c 3)

DOUBLE TONGUED दिविह (f द्वा) (lit and fig) Sa 1 63

DOUBLET I A pair q v दुयान II. A vest चीज, क

DOUBLY (1) दि, (2) दिगुणम्

DOUBT (v) (1) सशेते (श्री, c 2) *was doubly accused by the kings*
समय नृपे मयत्र, K1 (2) सदिग्ध (दिह, c 1), *a man alone d s 12*
things to be done एक सन्दिग्धे कार्यवस्तुनि, Sa, (2) शङ्कते, वा, दि,
(शङ्, c 1) (=to apprehend) *from who 1 (you) d d disgrace* यतीन्द्रधी
रणो विग्रहसे Sa, (4) न प्रत्येति (इ, c 2) (=not to believe q v)

DOUBT (subs) (1) शङ्क, *without d असशङ्क* Sa, *I have only one*
d about (his) form इमे मे शङ्कन्तु क Mah, (2) सन्देह, *1c is in*
d each of our marriage [आयेद्य] पवित्रय पर सन्देह, Sa v, (3)

गडा, चागडा (apprehension), *I will remove your d.* : तसामगडामपणेच्यामि,
Sa. v.

DOUBTER : (1) संशयिहृ (m.) ; (2) चन्देष्टू (m.).

DOUBTFUL (1) सन्दिग्ध. (धा, ध), *d. as (in this verse)* सन्दिग्धं यया,
Kav. ; (2) सागधिकः (की, कं) ; (3) सन्देष्टुल. (का, कं) ; (4) संशयापन्नः
(मा, मं) ; (5) शङ्कनीयः (या, यं). *To be d.* : i. e. to have doubts
v. DOUBT.

DOUBTFULLY : (1) समन्देष्टम्, (2) संशयम् ; (3) सन्दिग्धम्.

DOUBTINGLY (1) संशय ; (2) सन्दिग्ध, (3) सागडम्.

DOUBTLESS : निःसन्देह (हा, हं) v. UNDOUBTED.

DOUBTLESSLY : नि सन्देष्टम् : v. UNDOUBTEDLY.

DOUCEUR : पारितीविकम् : v. PRESENT, GIFT.

DOUGH पिटगोधूमचूर्णविष्ट. (?)

DOUGHTY : विजाल (जा, जी) . v. VALIANT, ILLUSTRIOUS.

DOVE : I. Lit. कपीत. II. Fig. v. DARLING.

DOVE COAT : (1) कपीतपात्रिका ; (2) विष्ट. (rare), Vi.

DOVE-TAIL (subs.) . *कपीतपुच्छवत् .

DOVE-TAIL (v) : v. TO UNITE, FIT.

DOWAGER : विधवा (= widow . q. v.).

DOWER (subs.) : I. Any gift : दानम्. II. Woman's . धीन(तु)कं,
mother's d. . मातुर्दत्तकम्, M.

DOWEED : धीन(तु)द्वारी, and sim. comp. s.

DOWERLESS : धीनरहीना (a d. woman) ; निर्धनः (ना, न) (= poor).

DOWN (subs.) : i. e. soft hair : कीमन्तरीमन् (n.) (v). *Eider-d.* इसरतूलं (l), D.

DOWN (subs.) . I. A bank : बलम्. II. Low ground : निचं or
निचपट्ट, *ups and ds* : निचोन्नतानि. II. ; *on the road having ups and*
d. मार्गे नवीन्नभूमिभागे, Sa. III. Fig., *d. fall* : पात, *ups and ds. of*
men . पालीश्वता मनुष्याणां. II.

Down (prop.) I Below ; expr. by adv. II. D. the same line .
gen. not expr. . *d. the stream* . अन्वस्रोतम् .

Down (adv.) : अथ , for which it does not go *d.* येन नेयमियादथ , Go. ,
looking *d.* : अधोऽग्नौक्थ , Anr. , (2) नीचे- , goes up and *d.* नीचेर्गच्छत्युपरि
च , Me. Ph. " *d. with the palace* " : अथ पातय पासादम् , *d. to the pre-*
sent time अद्य यावत् .

Down (adj.) . of trains, etc. निम्नगामिन् , (f. नी) (?)

Down\cast : (1) अधोमुखः (खी, ख), and sim. comp.s, *Karna d. from de-*
jection : कर्णो द्येयादधीमुखः , Mah , (2) निषण्ण (f. णा) (= dejected). Ph. :
with d eyes अधोदृष्टि (mfn.), and sim comp.s .

Down\fall (1) विनिपात , (2) अवपात , (3) पतनम् ; (1) जय v. ruin,
DESTRUCTION .

Down\hearted हीनमनस् (mfn) , Mah , and sim comp.s

Down\hill (adj) पातुक् . (का, क) : v. sloping

Down\right (adj) I. Plain, artless : q. व. स्पष्ट (दा, द) . II
Open, absolute . स्पष्ट (दा, द) . *d. nonsense* स्पष्टनिरर्थकभाषितम् .

Down\right (adv.) : I Lit. : नीचे . II. Plainly q. व. .
स्पष्टम् .

Down\ward (adj) : (1) अधोगामिन् (f नी), (2) पातुक् (का, क) (= *sloping*) .

Down\wards (adv) I. Lit. : अथः v. down. II From a remote
time : पूर्वञ्च (abl. pl) .

Downy I. Lit : क्रीमलसीमन्थ (घी, घ) (9) II. Eng, soft, calm .
क्रीमल (ला, ल) .

Downy - दीप्तुक् v DOWER .

Doxy I In good sense दयिता . II In bad sense बन्धकी .

Doze : निद्रावते (noun), Md v TO SLEEP .

Dozen . दादम् (mfn) v. TWELVE .

DOZINES - निद्राशीलता (?) - v. SLEEPINESS.

DOZING, DOZY : निद्राशील (ला, ल) (?) : v. SLEEPY.

DRAE (adj) पिङ्गल - (ला, ल) : v. BROWN.

DRAE (subs) : I. A slut - बन्धकी. II. A woollen cloth - *द्राव.

DRACHM ; DRACHMA - द्रुचमुद्राविशेष.

DRAFT : ड्राफ्ट. v. REFUSE.

DRAFT : I. Draught q v. II. A bill of exchange - *निष्कषपत्र :
v. FILL.

DRAG (subs) : I. Of an Indian boat - द्रुप. II A d. net : चार्क-
पञ्जाल, III. A hook चार्कपट्टी. IV A carriage विपयानं (I).
V. A harrow : q v. VI. A break : q. v.

DRAG (v. t.) I. To draw : q. v. कर्षति, आ, (कृप्; c. 1.), *to d.
hounds* कर्षितवानाकर्षति, K. II. To earn - q. v. Ph. : *to d. or
d. on life* जीवित वाहयति (c of दृष्ट).

DRAG (v. i) I c *to hang to the ground* : लुडति (लुड्, c. 6), II. Ph.
the matter d'd on for a year - *एकवर्षं चयामार्थ.

DRAOGIE . v. TO DRAG. D.-tailed v. UXTIDY.

DRAOULT चार्कपञ्जालम्

DRAGOMAN - द्यागमान (म.) (?).

DRAGON : *नगरसिंह.

DRAGOON (subs) : चयारीह (=horseman)

DRAGOON (v.) I. Lit. चयारीह. वशिकरोति (ह, c. 8.). II. Fig.,
to harass सन्वीहयति (पीड्, c. 10).

DRAIN (subs) : (1) *मलप्रवाही (=sewer) ; (2) जलप्रवाही (=water-
course), (3) जलनिर्गम. (for the exit of water), (4) मसः (=

3, 5)

DRAIN (v. t.) I. To draw off water *to d a marsh* - चनूपप्रदेशस जलम्
अपकर्षति (दृप्, c. 1) or अपवाहयति (c. of दृष्ट) or निर्गमयति (c. of मृ).

II Fig (1) चपयति (c of चि) v TO EXHAUST, (2) रिक्तिकरीति
v TO EMPTY III To filter q v

DRAINAGE *जलनिर्गमपथादी and sim comp s

DRAKE चादम्- v DUCK

DRAM I Lit सानविशेष II Drizzling पाद D drizzles मयय
v DRUNFARD D shop शीतलालय, मण्डापानम् [Sah

DRAMA I A play नाटकम् II The d दृश्यकाव्य or दृश्य काव्यम्

DRAMATIC, AL expr by comp, d genius *दृश्यकाव्यमति, d co iposi-
tion दृश्यकाव्य or प्रबन्ध

DRAMATICALLY (1) नाट्येन (by representation), (2) दृश्यकाव्यानुसारेण
(according to drama)

DRAMATIST (1) कवि (= poet q v), (2) नाटकप्रणेता (m) (?)

DRAMATIZE नाटकयति (nomi) (?)

DRAPE बन्धेभूययति, वि, (भूप् c 10) or मण्डयति (मण्ड c 10)

DRAPEL चीमशस्त्रविक्रेत (m) or विद्रविन् (m) (?)

DRAPEL I Cloth चीमशस्त्र (?) II D selling चीमशस्त्र
विक्रय (?) III For statues, etc परिच्छिद्य

DRAUGHT I Drawing आकर्ष, ष II Load carrying धुर्वहनम्
D-cattle धुर्व or धुर्वद III Drinling q v पाद IV
Delineation निरूपनम् V That which is drawn expr by circum,
"which brought him a great d" *धिन बहुलदमासीत् VI A
portion q v VII A detachment q v VIII A sketch
q v IX A draft *निच्छिद्यवचम् \ Current of air चीघ
v CURRENT \I A drain नरनिर्गम \II Of ships Pb
"a ship of 12 ft d" *बहद्वलजलमापरीत \III In pl, a game
अष्टापदक्रीडा (?) d board अष्टापदम् (?)

DRAUGHTSMAN I A drawer (1) लेखक (2) चित्कर्त (= painter)

II A tuppel मयय III For playing draughts शरि

DRAW (v. t.) : I. To pull : कर्षति, आ-, (हृच्, c 1.), *d.s a snake out of the basket* : मुञ्चन्माकर्षति वेष्टिकाया, V. t. ; *d.ing his sword* : खड्गमाह्वय, Ve. III. ; *d.n up to the ear* : आकर्ष्यकृतः (दा, दं), R. ix. 57. ; *d.ing the sheet rolled up under his arm-pit* . कञ्चत्तलसुखीकृतं पटमाह्वय, Mr. II ; *to d. a curtain* : जवनिक्काम् आकर्षति (?) (there were no sliding curtains among the Hindns). Fig. : *d.n by same* : यश्चाकृत (दा, द) : v. TO ALLURE. II. To extract : q. v. : निकर्षति, *intended to d. money from Kuvera* निकर्ष्युत्तमये चक्रे कुबेरात्, R. v. 26. III. To lift : q. v. : उद्वहति (अध्, c. 10), *d.ing water to quench thirst* : पिपासां प्रतिकर्तुमुदकमुद्वहन्, D. IV. To delineate : लिखति, अभि-, आ-, (लिप्, c. 6.), *the person d.n on the canvas* . पटे लिखितं पुरुषं, D. iv. V. To write : लिपति, अभि-. VI. To deduce - q. v. VII. To require a depth of Ph. *it d.s six feet of water* : *चतुर्दशलजले गच्छति VIII. To gain : q. v. Misc. : *to d. the breast* : सगम् आकर्षति (?) or पिबति, B. p. ; *to d. an animal* : पशो. क्रीमादीन्पिबति (after D) ; *serpents d. air* : रुपाः पिबन्ति पवनम्, I.

DRAW (v. i.) : I. To pull : आकर्षति. II. To be d.n : आह्वयते (pass. of हृच्) III. To contract : q. v. IV. To sketch : q. v.

DRAW AWAY : अपकर्षति, दि-, *Chandragupta has been d.n a. from Chánakya* : अपकृतयाचक्राच्चन्द्रगुप्तः, Mu.

DRAW BACK - I. Trans. : प्रति कर्षति, प्रत्या-. II. Intrans : परावर्तते, प्रत्या-, प्रतिनि-, (हृच्, c 1.) : v. TO RETREAT.

DRAW IN : I. To bring in : कर्षति, आ-, दि-, *d.s in fortune* : त्रिषं विकर्षति, Ki. II. To entice : q. v. : आकर्षति

DRAW NEAR OR HIGH : (1) सन्निकर्षति, D. x. ; (2) प्रत्याघोदति (अह्, c. 1.), *time for going home d.s n.* . प्रत्याघोदति शरद्वसनकाल, K.

DRAW OFF . I Lit. . अपकर्षति, आ-, अपा, *d.ing off the eyes from* .

the king आनिपालसुजादाख्य चणु, R II To withdraw, retire *
q 3

DRAW ON I To draw in q v II To draw near q v III To
make a draft *to d on the Bank of Bengal* *बङ्गबनाङ्कानि निष्कर्षति.

DRAW OUT I To draw v DRAW (t) II To extract v DRAW
(tt) III To stretch, extend q v IV To prolong q v

DRAW OVER prob समाकर्षति v TO BRING OVER

DRAW TOGETHER समाकर्षति v TO BRING TOGETHER

DRAW UP I Lit उत्कर्षति, R II To compose विन्यति (विन्यु,
c 6) III To arrange troops (1) विन्यसति (अन् c 4), (2)
विरणयति (रन्, c 10)

DRAWBACK (1) हानि (= loss), (2) प्रलुब्ध (obstacle) [1], Ram

DRAWBRIDGE *आकर्षयेत्, यन्त्रीपनसंक्रम, Ram *To close (it)* हरति (ह, c

DRAWER of a cheque *आदिष्टनिष्कर्ष

DRAWER I Lit खर्च, या II A painter लेखक III. Of a
cheque *निष्कर्षक IV A sliding box *निष्कर्षणी V In
pl, a garment अङ्गवास Ph *a cleft of d s* *निष्कर्षपेटिका

DRAWING (subs) I The act आकर्ष, च II Delineation
चित्रकर्षणम् (n) III A picture q v *to close d is it* केनेद
लिखितम् IV In lotteries नि सारणम् (?)

DRAWING MASTER चित्रशिल्पक (9), and sim comp s

DRAWING ROOM समाजमञ्चीठ (1) Ph *to hold a d* *समाजमञ्चीठ करोति

DRAWL (v) मन्द मन्दम् लदीरयति (रद् c 10) v TO UTTER

DRAY, DRAY DART शकट

DRAYMAN शकटवाहक

DREAD (subs) चास, वि, d *inspiring* आसपदन (नी, न), K1 v FEAR

DREAD (adj) v DREADFUL, TERRIBLE [me मघासान्, Ve

DREAD (v) नश्यति, वि, (अन् c 4) (with abl) v TO FEAR Ph *d ing*

DREADED (adj) घोर (रा, र) √ FOPPIDABLY

DREADFUL (1) भयव (f चा), (2) दाहव नि, (f चा), (3) घोर (रा, र), (4) वाचावृ (दा, द)

DREADFULLY (1) घोर, (2) दाहण, (3) भयणम्

DREADFULNESS (1) भयणम्, (2) दाहणम्, नि, (3) घोरता

DREADINESS दिभय (दा, द) √ FEARLESS

DREAM (subc) I Lit (1) स्वप्न, *to have a bad d* दुःस्वप्न पश्यति, D viii, (2) सुप्ति or सुप्तिका, *pleasant d* सुखसुप्तिका, Sr iv Ph *to speak in d* उत्सृष्टायते (nom), U II Fig Ph *pleasures are bit d s* कामा स्वप्नीपमा, R: xi 34

DREAM (v) I Lit (1) स्वप्ने पश्यति (दृष्ट, c 1) (=to d of something), *d t that the moon had entered into the mouth of Vilsavati* स्वप्ने विलासवत्या आदने ऋग्नि प्रविशन्महाधीत, R, (2) स्वप्न पश्यति (=to have a d) II Fig ध्यायति (ध्, c 1) (=to meditate) *To d away or out of time* निश्चयचित्तया कालं विपति (चिष c 6)

DREAMER I Lit स्वप्नदर्शिन (f नी) II Fig उन्मत्त (ता, त) (1)

DRIFAMLESS (1) शीतस्वप्न (प्रा प्र), (2) स्वप्नशून्य (स्वा न्य), etc

DRIFAMY, i e dreamlike स्वप्नीपम (मा म), and sim comp

DREAR √ DREARY

DEARLY (1) घोर, (2) निराश्रय (=cheerlessly)

DREARINESS घोरता √ DESOLATION, CHEERLESSNESS

DREARY घोर (रा, र) √ DESOLATE

DREDGE आकर्षणी (3)

DRECS I Lit मल II Fig उच्छिष्टम्, √ REFUSE.

DRENCH (subc) पान √ DRINK

DRENCH (v) I To make to drink पश्यति (c of पा) II To moisten, wet q √ क्षेदयति (c of क्षिद्) Ph *although I u d ed with sweat* स्वेदमनिलघातादि R

DRESS (sub) *वेष्ट or वेश, take away the hunting d मगवावेशमपनयन्,*
दा , (2) नेष्य (rare), with marriage d वैवाहिकेन नेष्येण, Ma ४१
४ CLOTHES, GARMENTS

DRESS (v t) I To clothe *q, ४ (1) वेष्टति (c of विष्) (= to*
d another), d ing Śrīrāva with female d साध्व स्त्रीविवेचैषयिता B
p , (2) वेष्ट विदधाति (अ०, c ३) M ४ अतिरचयति (र०, c १०), d ed
तिरचितवेष, R ४ ७६ , (3) वेष्ट विभर्ति (अ, c ३), (= to d one'sself),
P Ph d ed as Pāsasaḥḥḥ वासनदत्तावेशधारिणी, R १ III II
Of the hair (1) रचयति, वि , d the law देशरचना कुर्वन्ति, R १ IV
१५ , (2) कल्पयति, या , (तुष्ट, c १०), I ere [the] are] d ing the name
of horses इती इतीऽद्याग क्षेप्तत्पना निरते, Mr १४ (3) सम्करोति (इ,
c ३) III Of food, etc सम्करोति, I also know how to d
food अन्नसम्कारमपि जानामि, Mbh IV Of wounds . शोधयति
(c of शुध), Bha ४ ४० TO DRESS UP [**सास्त्रणी.*

DRESSER I One who dresses *प्रसाधक (f धिका) II A table .*

DRESSING (sub) I Dress *q ४ II For a wound लेप, प,*
वि III Of food सत्कार (?) IV Bulabonng ४ TO DE-
ADORN THE FASH Comp ३ (a) *d gown *प्राक्प्रसाधनवेष , (b) d -*
*room प्रसाधनक्रीडा (?) , (c) d table *प्रसाधनमेज*

DRIBBLE चरति (चर c १) ४ TO TRICBLE

DRIENET कथ, m d १ कथश्च ४ DROP

DIRT (sub) I That which is driven (1) प्राण , (2) राजि
 (=heap q ४) Ph *under the d of=unpelled by ४ TO IMPER.*

II Course *q ४ III Partort q ४ (1) भार , (2) तादर्थ्यम.*

DIRT (v t) दृढति (दृढ c ०) ४ TO DRIVE

DIRT (v i) दृढते (प्रत्ये of दृढ) , चञ्चते (प्रत्ये of दृढ) , etc

DALL (sub) I For boring वेधनी ४ GINLET. II, Of
 soldiers कैश्यामस , Ka.

DRILL (v t) I To Lore q v रिद्धति (अथ c 4) II To
tra n and exercise troops Ph slo l l d the soldiers everj d
अन्वह सैन्यव्यायामं कारयेत् (c of रु) Ka xvii 13

DRILLING (subs) शूलक्रापांसपटविशेष

DRINK (v) पिबति (पा c 1) *we le they t re ding there* पिबन्ती तत्र रे
तयाम् V p , *ding maireja liquor* कैरेय मधु मीला B p Ph
he d s (= a drunkard q v) स पान करोति, *we d to your health*
*तर स्वाय्याय पिबाम D off or 1 p (1) नि पिबति (2) छन् चुलुन्वति,
Vi v D in v TO INRIBE

DRINK (subs) (1) पानीयम् (2) पेयम् (3) पानम् *bring me d quick*
पानमाहर मे दिवम् Mah D money सुरामूयम्, Sa v To take to d
पानवम् आसेवते D

DRINKABLE (1) पेय (या य) (2) पानीय (या य)

DRINKER य (या यन्) पान करोति v DRUNKARD

DRINKING पानम् *excessie d* अतिपानम् Ka great d begin
प्रावर्तत महापानम् Mah D vessel पानपात and sm comp s D -
nse ibly पानवीही D D place प्रपा Mah

DRIP (subs) I Droppng पात II Faves रुक्मिन्का

DRIP (v t) दाहयति (c of रुक्) I will d this cloth on her एतदीवर
मखा उपरि शालक्षिष्यामि Mr

DRIP (v i) (1) चरति (चर c 1) (2) गच्छति (गच्छ c 1) v TO OOOZ

DRIPPING (subs) २. रस d pan *रसधारिणी

DRIVE (v t) I To impel (1) धेयति (धैर c 10), *d n by con*
trary w nd प्रतिघातधेरित (ता त) D vi d the horses fast towards
the १ I ऐशानो दिश प्रति धेरयाशमाद्यगमनाय १ I , (2) द्रुहति or
भोदयति घ, (द्रुद c 6 and 10) *d n by fate* नियन्ता भोदिनाघ Et xx
1 d n by the charioteer मारदिसम्पद्य, Ku xvii 10 (3)
भोदयति, प्र मे, (द्रुद c 10) *drove the horses on level ground* ममे

देह दयान् वाच्यदन् Mah (4) वाहयति (c of वच) *don't d the car*
 ना तावत् प्रवृत्त वाहय Mr vi , (5) आलवति परि (c of वच) (= *cause to move in d ing cha ots* रयम् परिपालन Nd Ih
I will d yo to yo : lo se रयन ली सृष्ट गत्याति or प्रापयानि
to d a nail कौल परिग्रयति (c of विग्र) II To lunt q v
 III To follow carry on q v IV To force q v

DRIVE (v 1) I To be impelled expr ly the pass of verbs given
 under *drive* (v t)(r) II To rush q v निष्पतति (पन् c 1)
 III To go by a carriage रयन गच्छति चलति v TO GO MOVE
 IV To d at अनिच्छन्दपाति (धा c 3) v TO AIM STRIVE

DRIVE AWAY (1) निर अयति अय (अन c 4) (=cast away) (2) निर
 सारयति अय (c of सृ) (3) निर धूनीति अय वि (धू c 5) (= *shake off*)

DRIVE OFF नि सारयति v DRIVE AWAY

DRIVE OUT (1) निर्वासयति (c of वस) v TO BANISH (2) नि सारयति
 (c of सृ *d ove the son o t of the co it*) द्वादि सारयामास सृष्टम् B
 P (3) निरस्यति (अन c 4) v TO DISPEL

DRIVE (subs) I The exercise expr by verb *gone out to take*
a d वायुसेनायै रोज निर्गत II A place for d रथा (?)

DRIVEL (subs) I Slaver जाला II Noise 196 q v

DRIVEL (v) I To slaver जालायते (nom) II To dote *d ing*
 जालायित (ता व)

DRIVELLER I Lit जालासः II Fig v rpiot

DRIVER (1) वाहक *d of a ca rage* प्रवृत्तवाहक Mr (2) यन्त्र (m)
 (=moderator of animals) *elel ant d* यन्त्रा यन्त्रा R

DRIZZLE *len it was d ing* मन्द मन्द प्रवति पत्रायी P v TO RAIN
 GENTLY

DRIZZLY *d weather* c rannng expr by circum

DROF CTF *उपसंहारजनिका

DROSCAT वातव्ययपीडित (ता, त) (?)

DROSV वातव्यय (?) , चटरी (= useless)

DROSS I Of metals मण्ड (mn) II Fig उच्छिष्ट V REFUSE

DROSSY समद (ला, ल) (?) V INTERF, WORTHLESS

DROUGHT I Aulity (1) अनादृष्टि , (2) अशय II Thurst q v.

DROUGHTY शुक् (का, क) V DRI, PARCHED

DROVE द्रुव र HRPD

DROVER पशुपाल V HERDSMAN

DROWN (v t) I To deluge q v प्रावरति (c of ड्रु) II To
kill by immersion (1) जले निमज्जयति, वे (c of मज्ज्) (= to plunge
when the senses are clear) *will it go i soon like a vessel of stone*
पारावर्तयति निमज्जयति पुरा ला, Ku (2) जले मज्जयित्वा व्यापादयति (c of
पद्) V TO KILL

DROWNED, to be I To perish in water (1) निमज्जति (मज्ज्, c 1)
(when the sense is clear) *I don't know whether Patnodbhava is as
d there or scathed the coast* रवीन्द्रवन्धन निमज्जी वा सीरमनमदा न
जानामि, D , (2) by circum II Fig निमज्जति

DROWSILY (1) निद्रालस (मा, म) V SLTPHLY , (2) आलस्येन V SLOTH
FULLY

DROWSINESS I Lat (1) निद्रा (= sleep), *overcome with d* निद्रया
निभूत (2) सुषुप्ता V SLTPHNESS II Slothfulness q v
आलस्य

DROWSY I Sleepy q v निद्रालु (nfa) II Soporific निद्राद
(दा, ट) (?) III Dull, stupid q v

DRUB (v) द्रुडिन् द्रुवयति (मज्ज, c 10) V TO BEAT, CUDGEL

DRUB (sub.) (1) द्रुडायाम , (2) द्रुडप्रहार , etc

DRUD (sub.) द्रुडकर्मकर (?) , in same comp.

DRUDGE (v.) : निहटकर्मसु आश्रयम् आयासयति (c. of दृग्) (1).

DRUDGORY : निहटकर्मणि (?), and sim. comp s.

DRUG (subs.) : (1) औषधं (= medicine : q. v.) ; (2) औषधि. (= plants used in their composition).

DATA (v.) : I. Intrans : औषधं ददाति. II. Trans. : मिस्रयति (मिस्, c. 10.) : v. TO MIX.

DRUGGET : लुप्तप्रकारः (?).

DRUGGIST : (1) औषधधिक्रिद (m.) (?) ; (2) औषधीयद्रव्यक्रिद (m.) (?) .

DAVID . *दुत. D.-ism : *दुतत्व.

DRUM (subs.) : (1) षडङ्ग ; (2) पटङ्ग ; (3) दुन्दुभिः, (4) डिडिमः (a' small d.), beat the d आहत डिडिमं, Mr.

DRUM (v.) : I. Lit. : षडङ्गं नादयति (c. of नद्, ताडयति (तद्, c. 10.) etc. II. To throb : कम्पते (कम्प्, c. 1.) .

DRUM OUT : षडङ्गताड निर्वासयति (c. of वस्).

DRUMMER : (1) मारद्विकः ; (2) पटङ्गाङ्कः, and sim. comp s.

DRUMSTICK : दण्ड (= stick).

DRUNK : (1) मत्त. (मा, तं), *half d.* मध्येन मदेन मत्त, Ni. ; *in the fourth stage (a man) d. is worse than dead* पतुषे तु मदी मूढो असादय्यपरी मत्त, Ni. ; (2) मदीमत्त (मा, तं) ; (3) चीरः (वा, वं), परि-, *d. with the blood of Dussishanx* : चीरी दुःशासनासृजा, Ve. Ph. *I got d.* मदीनासृ-ग्ने ; *being d.* उपोदमद्, D. II.

DRUNKARD : (1) सुरापः ; (2) मद्यन ; (3) पातपः, Mah. ; (4) पातपीड, R.

DRUNKEN : मत्त. (मा, तं), *the d. fell* मत्ता. परिपतन्निज, Mah. : v. DRUNK.

* DRUNKENNESS (1) मत्तता ; (2) मदीमत्तता ; (3) मद ; (4) चीर्य or चीरता (rare).

DRY (adj) . (1) दृक् (का, चं) (in all the senses of the English word, *a hesp of d. leaves* दृक्पत्रवृक्ष, Mr. ; *when it becomes d.* :

अङ्गिन् मुने V , *d g i n d a g* मुक्तये B , *d altera t i o n* मुक्तविषय ,
B P (2) परि मुक्त , स चत् , दि , (धा, क्) P] *d land* स्थलम् ,
d measure *मुक्तमान , *d we ne* *मुक्तावय

DRY (v t) (1) मुक्त (f क्) , करोति *where shall I spread and d [this cloth]* कृत्र प्रसार्य मुक्ता करिष्यामि, Mr viii (2) शोधयति (c of मय) ,
should d the body with penances सपसा शरीर शोधयेत् V s

DRY (v i) शोधयति (इ, c 1) याति (या c 2) वजति (वज्, c 1) ,
मयति (इम् c 1) *and the ponds dried* ययु शोध यराति च, V p .
v TO DRY UP [S c

DRY UP (v i) शुष्यति (शुष c 4) , *that branch dries up* सा शाखा शुष्यति,

DEY UP (v t) शोधयति दि , परि , चत् , च , (c of शुष) *is like d ng up*
the ocean समुद्रस्य शोधयम् Mnl

DRYAD वनदेवता

DRY FIED prob मुक्तनेत्र (ना न्) v TEARLESS

DRYNESS शुष्कता परि , वि च

DRY NNESS अक्षयपायिनी धात्री

DRY POINT क्षुत्तिविशेष

DRY SHOD मुक्तपाद (दा, द्) , and sun comp s

DEAL *but icky (you have used) the d number* विषयननु कदम्, U vi

DEALITY (1) द्वित्वम् , (2) द्वैतम्

DECE (v) (1) करोति (=to make) , (2) कीर्तयति (=to glorify)

DECECS संदिग्ध (धा, क्) v DOUBTFUL

DECELSLY संशयित्वा v DOUBTFULLY

DECELSNESS संदिग्धता v DOUBTFULNESS

DECAL *द्विचकीय (दा य) उपराजकीय (दा, य)

DECAT *द्विचकीयमुदा , उपराजमुदा

DECHNESS *द्विचकी , उपराजो

DICER *उपराजम्

Duck (sub^v) I Lit (1) कादम्ब (2) कउहम II A darling
जातक (f का)

Duck (v) v TO PLEUNT NOD

Ducker I A plunger liver q v II A fawner q v

Duckling कादम्बशय १ DUCK

Duct नाडि १ also PASSAGE

Ductile विनेय (या य) १ DOCLIF

Ductility विनेयता १ DOCLITY

Dugrow मन्द ११ I मन्नु (mf1) १ ANGER

Duf (adv) भरपम d cast चरलपूर्व (वा वं) (?)

Due (adj) I Owl (1) दी (या य) (=to be given) (2) पाय
(या य) (=to be received) II Proper fit q v उपयन् (का
क) III Ow is the fall of r is d to its leanness अपा
पतन तद्गुणकारणम् V d १ ACCOUNT OF ON— Pl the mail is
d not *अथ यथापि समागत्यानि

Due (sub^v) I It (1) दीयम् (2) सन् (=left) Pl respect
is d to others पुज्या गुण १ OUGHT II Right q v III In
pl taxes शुल्क

Duf I Sub^v ददयुदम् II Verl ददयुद करीति

Duplist ददयुदकारिन् (f ची), दधीदृ (f डी)

Dug (sub^v) सन १ NIPPER TEAT

Dugong *द्विभ्रद सनन्धगमविनीय

Duke *अधिनायक उपराज, दूक

Duero *अधिनायकल उपराज्यम्

Dulcet मधुर (रा रं) १ DUFFY

Dulcim १ तली (?), वाद्ययन्त्रविनीय

Dull (adj) I Of intellect (1) मन्द (ना न्दं), (2) मूर् (डा ड)
(=stupid) II Of colours, etc (1) मन्द (दा न्दं), १ len the d

lighted (moon) was about to set अयातमासीदुषि मन्दकान्ती, B , (2)
 मदिन (ना, न) (=dark) III Blunt q v निलेख (mfn)
 IV Sad, melancholy q v निवन्ध (f वा) V Flat insipid q
 v चरस (वा, म) VI Heavy, insensible q v VII Cloudy,
 dark q v

DULL (v) I To stupify जडीवरीति II To blunt कुण्ठोकरीति.
 III To obscure मलिनीकरीति IV To depress म्लानीकरीति

DOLLARD मूढ v FOOL

DULL BRAINED, DULL-HEADED (1) मन्दपी (n धि), v e , (2) मन्दमति
 (mfn) Ptn , (3) मूलबुद्धि (mfn), k

DULLY (1) मन्द (=slowly), (2) नीरस (=insipidly)

DULLNESS (1) माया (=slowness, dunness), (2) बाया (=stupidity),
 (3) निक्षेजकता (=bluntness, drowsiness), (4) नीरसता (=insipidity)

DULY I Filly q v यथावदम् II In proper time यथासमये

DUMB (1) मूक (का क) (the best equis) deaf and d एवमुक् (का, क),
 (2) जड (वा, ड) v SPEECHLESS To strike d जडं करोति

DUMB BELL prob अदीदण्ड, k

DUMBLY (1) मूकम्, (2) नि शब्द (=silently)

DUMBNES (1) मूकता, (2) कीटा (rare)

DUMB SHOW *मूकचेष्टा v GESTURE

DUMFOUNDER जडीकराति v TO CONFOUND

DUMMA prob जड

DUMF विषाद v SADNESS Dish v SAD DULL

DUMPLING a puding a pple d *आताकल चर्चरी

DUNNY : e short and thick a d woman अनायता मूलाकाया नारी
 v SHORT, THICK

DUN (a l) I Swarthy कपिश (शा, म II Dark, gloomy q v
 दोर (वा, र)

DUN (subs) I A demand धर्यना II One who ds
उत्पीडक (?)

DUN (r) उत्पीडयति (पोड, c 10) (= to trouble)

DUNCE स्तुलबुद्धि V FOOL, BLOCK HEAD

DUNG (subs) (1) निडा, (2) पुरीषम्, (3) मलम्, (4) मूयम्

DUNG (v) I To void excrement (1) मुरति (गु c 6), (2) वदते
(वद, c 1) II To manure, q v

DUNGEON दुर्ग, Mr r PRISON

DUNO HILL I Lit मङ्गलसीम, and sim comp. II As a term
of reproach नीचदीर्घ

DUSLIN दिदिम (?) पचिदिदिम

DODECIMO *दादशम (का क)

DECE (r) वदयते (वद, c 10) V TO DECEIVE

DECE (subs) विश्वस्यवत् (=credulous) Ph I was their d *बह्मसं
नैषां वदयन्मूंसि

DUPLICATE (subs) *द्वितीय प्रतिनिधि

DUPLICATION द्वैतव्यम् (?)

DECEITLY वदयन् r DECEPTION

DURABILITY (1) स्थायित्वम्, (2) स्थिरता (3) अवस्थान

DURABLE (1) स्थायिन् (f भी) (= lasting abiding), (2) स्थिर (रा, र)
(=constant), (3) अवस्थ (पा, य) (=unleaving)

DURABLY expr ly alj or circum [निरीय

DEFAUCE I Duration q v II Imprisonment q v

DEFATION I Durable स्थिति या अवस्था II Abidingness
स्थायित्व Ph of long d दीर्घस्थायिन् (f भी), of short d अल्पस्थायिन्
(f भी)

DEATH (1) ly loc abs, d whose reign दक्षिन् मर्त्यो जायति, R, (2)
ly loc, (when = in), d youth यौवनदशाया, H, d sleep स्वप्न, D

DUSK (adj) v DUSKY

DUSK (subs) I Lit सन्ध्या (= twilight) Ph in the d of the evening रायन्ने तमसि II A color मानिषम्

DUSKINESS I Lit ईषदम्भकार II Fig मणिमता

DUSKY I Lit (1) तमस्य (f स्था), (2) ईषदम्भकार (रा, र), and sim comp's II Fig मलिन (वा, व)

DUST (subs) (1) धूलि (सी) (f), sea of d धूम्रजीवलि, Ku (2) रजम् (n), to put down d रज ग्रमयति, Lu, (3) रेणु (mf), to raise d रेणुम् उत्थापयति, R, (4) पाद (m) (rare), the whole body smeared with d पादप्रलिहचरित्र, Mah Ph to throw d (fig) धूलि ददाति (used in Bengali)

DUST (v) 1 e to brush or sweep away d v TO BRUSH, SWEEP

DUSTER *धूलिहारिणी v BRUSH

DUSTINESS (1) पायुलता (2) by adj

DUSTMAN धूलिहारक (?), धूलिवाह (?)

DUSTY I Filled with dust (1) धूलिनिचित (ता त), (2) रज्जीरस (ता, त), (3) पायुल (ता ख), etc II Like dust (1) धूलि, d white *धूलिचित (ता, त)

DUTIOUS DUTIFUL (1) भक्त (ता त), (2) भक्तिमत् (f ती), (3) वय्य (य्य, य्य) (=submissive), (4) अट्टिधायिन् (f गी) (=compliant)

DUTEOUSLY, DUTIFULLY भक्ता v RESPECTFULLY

DUTEOUSNESS, DUTIFULNESS (1) भक्ति, (2) वय्यता (=submissiveness)

DUTY I Moral obligation धर्म, caste d's धर्मधर्मान्, S, d's of kings राजधर्मा, V s, to abandon d धर्मा क्रिया सुचति B Ph it is the d of 1 e it should be done by v SHOULD, OUGHT II Service निधीय, execute your d स्वनिर्धायनगृह्य कुर्व Si Ph one who has done his d हतहन्त्र, H III Reverence भक्ति IV An impost गुरु (mn)

DECUMVIR *द्विपुरुषी (dual). *D.-ate* : *द्विपुरुषाधिकारः.

DWARF : (1) वामन. (नौ, नं) ; (2) खर्व (f. वां).

DWARF (v. t.) : (1) खर्वयति (nomi.) ; (2) खर्वीकरोति.

DWARFISH : (1) वामन. (नौ, नं), *d. stature* वामनी मूर्तिः, N. I. 124. ; (2) खर्वः (वां, वं) v. SHORT.

DWARFISHNESS : (1) खर्वता ; (2) वामनता (?).

DWELL (v. i.) : वसति, नि-, उप-, अनु-, अधि-, आ-, प्रति-, सम्-, उभि-, अध्या-, (बम्, c. 1.) (the last eight are not common), *d.s in the forest* : वने उपवसति, S. k.

DWELL ON or UPON : I. To detail : q. v. : प्रपञ्चयति (nomi.), S.

II. To remain absorbed with : निर्वर्णयति (वर्ण, c. 10.), D.

DWELLER : निवासिन् (f. नी) : v. INHABITANT.

DWELLING . (1) निवासः ; (2) वसतिः ; (3) वासः, आ-.

DWELLING-HOUSE : (1) वासगृह ; (2) वसतिवेग्नम् (n.), Ki. ; and sim. comp.s.

DWELLING-PLACE : वासभूमि, आ-, H. ; and sim. comp.s.

DWINDLE : क्षीयते (pass. of क्षी) : v. TO WASTE AWAY, DECREASE.

DYE (subs.) : (1) रङ्गः ; (2) रामः

DYE (v. t.) रञ्जयति, अभि-, (c. of रञ्ज), *d.d with indigo* : नील्या रक्त, S. k. : v. TO PAINT.

DYED WITH (as adj.) by a deriv. . *d. madder* : माध्विड (f. डी) ; *d. turmeric* : हारिद्र (f. ट्र), S. k.

DYEING : रञ्जनम्, अभि-.

DYER : (1) रङ्गाजीवः ; (2) रञ्जक .

DYING (adj.) : Ph. *D. man* विद्यमाद्य v. TO DIE ; *d. hour* : मरणकालः v. DEATH.

DYE-WOOD : रङ्गकाष्ठ .

DYNAMICS . *गतिविज्ञानं, *rigid d.* *व्यन्यगतिविज्ञानम्.

DYNASTIC (1) वंश (या श्र) (?) by comp

DYNASTY वंश the solar l सूर्यवंश of the solar d सूर्यवंश (f मी,

R XVI 10 that d will become extinct with Ashemala चमर
वायव्य वंश सूर्या वासाते V P

DYSENTRY (1) दृष्टी (?) चामर

DIAPHRAGM चामवादिश V INDIGESTION

DIAPHRAGM चामवादिश (f मी)

DYSTRY मृगकृष्ण

E.

EACH V EVERY Ph went e to / s o c i a l o u s स स चाम जगत्,

B P e of these एवमेकैक K gave one cole to e एकैको
सहितैकैकैकै ददो B P V EVERYBODY we are ashamed of e
other अन्यैकैकैकै K V ONE ANOTHER

EAGER I Desires (1) चाक्ष (सा स) (best equ \) e to see

Sa ईशानमर्शनवालस (सा स) Ku (2) सोलुप (वा प) e for
an embrace चाक्ष वलीलुप (वा प) S II Impetuous f'rent

(1) व्य (सा प) (2) अतृप्त (का क) the ap ng is very e अतृप्त
वप नाधन Ku III Britle q v

EAGERLY (1) सम्पृष्ट (-longingly) (2) चक्ष (=thirstily), (3)
सीक्षा (=zealously) (4) व्य (-impetuously)

EAGERNESS I Eager desire (1) चाक्ष (2) दृष्ट (=thirst) II

Impetuosity व्यवसा III Zeal चक्ष

EAGLE prob चक्ष of Mat वलिनिश

EAGLE EYED गृध्रक्ष (mfi) or दृष्टि (mfn)

EAGLE STONE उपलोहविग्रह

EAGLET खट्वाङ्गवक् (?)

EAR (subs) I Of animals (1) कण to come to one's कर्णपदन
आयाति Sa to sh t the e s कणौ पिदधाति M to lend an e कर्णे
ददाति Sa to w l sper into one's e कर्णे कथयति Mu the bori g
of the e s (a relig ious ceremony) कणवेध the root of an e कर्ण
मूलम्, R or कर्णान R or कणनाह B the s ddlee or dream of the
e कणक्षप N (?) शीघ्रम् e enchant ng शीघ्रहारिन् (f थी), K ,
(3) श्रुति beng of the same name to thee अत सनाथ Mu Ph
the t p of an e पालि the outer e श्रवकुली C s II Of other
objects perh कर्ण III Of corn (1) कण्डिग (mn) (2)
ग्रहमधुरी

EAR (v) I To plough q v II To p t forth ears of corn
v TO PUT FORTH

EARACHE कर्णशूलम् Sr creates a bad man s e उपजनयति अशपथित
शूलमभयस्य R

EARED I Hav ng ears (1) कर्णिन् (f नी) (?) कणवत (f ती) (3)
कर्णिल (ना ल) II S₁ ked मधुरित (ता त)

EARDROP कणपूर (?) v EAR RI D

EAR LAP कणपालि

EAR LESS (1) अकर्ण (र्ण ण) (2) कर्णहीन (ना न) and sm comp s

EAR MARK I Lt कर्णचिह्नम् II Any mark चिह्नम्

EAR RING (1) कुण्डल gold e काचनकुण्डलम् S (2) कर्णपाली (3)
कणिका (4) कर्णभूषणम्, (5) कर्णवेष्टनम्

EAR SHOT कणविवय कणगीचर an i s n comp s

EAR TRUMPET *कर्णनादिनी

EAR WAX (1) कणमज (2) कणमूत्रम् (3) तीक्ष्ण

EAR-WIG : कर्णकीटी (?) .

EARL : उपाधिरश्मि , *उपनायकः *Earl* . *उपनायकत्वम्

EARLINESS : छिप्र, by adj. - v. EARLY .

EARLY (adj) . I. Commencing Ph : *e. drops of rain* वर्षावदिव्धर ,
Me ; in the *e* part of the day दिवसशायमाये, *Dak* , *e. twilight*
अधस्तथा, *Sa* , *e. youth* प्रथम वयः II. Ancient q. v. : in *e* times
पूर्वकाले III. Forward the winter is *e* this year *अग्निन् वर्षे
शीघ्रं समागतं शीतम् , *e. death* अकालमृत्युः , IV. In the morning
प्रभतेन (जी, न) • v. MORNING .

EARLY (adv.) : I In the morning (1) प्रातर् , (2) प्रत्युपसि v
MORNING Ph : *very e in the morning* अतिप्रबुधे or महति प्रबुधे, *Sa* .

II. Soon q v. : (1) शीघ्रम् , (2) अचिरं III. I'rst q. v. पूर्वम् .

EARN (v.) • (1) अर्जयति, उप- , (अर्ज् , e 10) , *e ing fleeting fortune* अर्जयन्
गलरी . चिप्र , *Ki* , (2) अर्जनं or उपार्जनं करोति , *after e ing three*
hundred sovereigns स्वर्णमलवधोपार्जनं कृत्वा, *P* : v TO ACQUIRE .

EARNEST (adj) . I Eager, zealous q v. . (1) व्यय (या, य) ; (2)
सीत्साह (डा, ड) Ph : *e. wish* एकाग्रचित्तता II. Intent (1)
एकाग्र (या, य) , (2) निश्चितः (डा, ड) . III. Serious : q v .

EARNEST (subs.) I Reality सत्यम् . Ph : *I am in e.* न परिहृताभि .
II. Eagerness, intentness q. v. III. Part-payment : (1)
सत्यापनम् , (2) सत्यदार , *to give e* सत्यदारं ददाति, *Vy* .

EARNESTLY I. With fixed attention . (1) एकाग्रचित्तेन , (2) निश्चि-
तमनसा . II. Eagerly q. v. सीत्साहम् . III Seriously q v .

EARNESTNESS I Eagerness , व्ययता . II. Intentness एकाग्रता .
III. Seriousness . q v .

EARNING (subs) : अर्जितम्, उप- , *one's own e.s* स्वयमर्जितम्, *Gr* . ; *e.s of*
valour शीर्षार्जितम्, *Da* .

EARTH (subs.) : I. The globe • (1) पृथिवी , (2) पृथ्वी , (3) वरुधा ;

(1) वसुमती (2) वसुभरा (3) चरनि (f) (7) मदिनी (8) मही
 (9) धरिती, (10) भू (11) भूमि, (12) धरा (13) दिति (14)
 धरणी II The dry land खलम् III Clay (1) चण्डिका, (2)
 चद (f)

EARTH (v) I Tran भूमौ निदधाति (पा c 3) II Intrans
 [भूमौ] वसति (वस c 1)

EARTH BORN (1) भूमिज (जा ज) and sun comp s, (2) भौम (नी म)
 when you went to conquer the e लयि भौम गते जगुम् S

EARTHEN (1) मल्लय (वी य) e vessel मल्लय पात्रम् R (2) मार्तिक
 (की क) (rare)

EARTHEN WARE (1) चद्राणम् (2) मृत्पात्र भाण्डम् (3) मार्तिकम् (4)
 कौलाटकम्

EARTHING (1) भौम (2) मलय

EARTHLY I Lt (1) पार्थिव (नी व) e fo tu e पार्थिवी R (2)
 भौम (नी म) e forms भौमा उपाधय V सासारिक (की क) (=
 worldly q v) II Conceivable खलु iclat e pless re कि खलु
 सुखम्

EART QUAKE (1) भूमिकम्प R y (2) चितिकम्प V m (3) चरनिपक
 न्यनम् Ku anls n comp s

EARTH WORM I Lt पीलु II Γ g की

EARTH WORK I Lt मृदुशीलन (?) II A mound q v

EARTHY v FARTHEN EARTHLY

EASE (subs) I Comfort सुखम् ate सुखन or निरु-गन II Peace,
 tranquillity (1) निरुति, how co ll le l see e कथ स्यात्स्य निरुति
 P (2) साध्यम् I am now at e लभमिदानीं साध्यम् Sa III
 Facility अनायास icth e v BASILA IV Of style etc
 साध्यम् (?)

EASE (v) I To comfort सुखयति (noml.) II To alleviate

अपयति (nomi.) III. To move gently : ईपसावयति (c. of चल्)

IV. To dung : अशीनं करोति, V s.

EASEL *विवाधार . .

EASEMENT : I. Assistance . q v. II. In law परमूमाधिकारः

EASILY I. With facility (1) सुखेन, or सुखम्, or सुख in comp, *to be got* सुखेन खय्य (f. स्या), Kt I. 17 ; *digests e.* सुखं जीर्णति, Si. ; (2) अनायासेन or निरायासेन (= without exertion), *to sustain e.* अनायासेन विमर्त्ति, K. ; (3) अजेहेन (= without trouble). II. Without anxiety (1) निर्वहणेन , (2) निश्चितम्. III. Gently, gracefully . q. v.

EASINESS I. Comfort - सुखम् II. Good-nature : सौजन्यम्. III. Credulity : q v. IV. Of style etc. साच्छन्दम् (q). V. Facility : सौकर्यम्, better expr. by adj. v. EASY (1).

EAST (adj.) : (1) पूर्व (वाँ, वै), *on the e.* पूर्वतः, A. p , (2) प्राग् (f. ची), *e. of Vinashana* : प्राग्विषयात्, M.

EAST (sub.) (1) पूर्वदिग् (f), and sum. comp s. *floes towards the e.* पूर्वा दिग् प्रति स्रवन्ति, S o. , (2) प्राची, *he first went to the e* च यदी प्रयत्न प्राची, R. , (3) ऐन्द्री दिग्, and sum. comp.s, Kt.

EASTERN *हृदय पुनरुत्थानपर्वन् (n.).

EASTRILY : I Adj. : v EASTERN. II Adv. expr. by loc : (1) पूर्वार्धा दिशि ; (2) प्रायात् ; etc.

EASTERN (1) पूर्व (वाँ, वै), *the e. and western oceans* पूर्वापरी तीयनिधी, Ku. ; (2) प्रायः (था, थ), *e gate प्राय द्वारम्*, B. , *the e.s* : प्राय्या , Muh. , (3) पोरन्ना (f. लता), *e regions* पीरल्ला जलपदा , R.

EASTWARD expr. by m°. (1) पूर्वेण ; (2) प्राच्या or प्राचा, *passing a little e.* प्राचा विच्छिदन्तरमतिशय, D.

EASY : I. Not difficult (1) सुकर (त्, र), अवसराय्य (था, थ), etc. (= e to do), *it is not e. to besh great men's contemplation* न हि महती सुकर सदाभिमत , Ki. ; (2) सुगत (ना, न) (= e. to go or under

stand), *the rest is e* शेष सुखम् Go , (3) सु in comp , *fortune is not e to keep* अदुस्त्वा श्रिय , Is , *Ind s is e to scors'up* साराधो मरुवान् Is II Quiet calm q v (1) दिहंत (ता त) , (2) सुख्य (स्या स) III Of style etc सखन्द (स्या, य्) (?) IV Causing ease वरन (भा न) (=good) V Compliant अदुरोधिन् (f भी)

EAT (v t) I Lit (1) खादति (खाद, c 1) *should not e fishes* मनुस्वात्र खादेत् Is b (2) अति (अद c 2) *wee Brahmins* अग्निं रिजान् B , (3) अयाति (अय c 2) *and nobody ret ned without e ing who wanted to e* इष्टायामितुमनायवा न च प्रययासि Si , (4) भवति or भवयति (भव c 1 and 10) *it'll e us all* भवयिष्यति न सर्वान् A r (5) भुक्ते (भुज c 7) *theja e belly full* अमीभिराकण्डमभीक्षि ñ , (6) ऊदिति (उच c 2) (rare) (7) घयति (घय c 1) (rare), (8) खाति (खा c 1) (rare) II To corrode खादति Plu *to e one's own words* स्ववचनं दितथ करोति ()

EAT (v i) I I t v EAT (i II To taste q v

EAT AWAY EAT OUT खादति स

FAT TF (1) भवति or भवयति, (2) ऊदिति (rare)

EATABLE (subs) (1) खाद्यन् (2) भीक्ष्यन् , (3) भक्ष्यन् (4) भोजनीयम् (5) अमितव्यय, etc

EATER (1) खादक (2) भवक , (3) भोक्तृ (m) (4) भोजिन् (m) *man-e* मानुषभीषिन् \ r , (5) खादिन् *e of one's own race* सकुलादिन् \ , (f) अद *a fish-e is e of all flesh* मन्नाद सर्वभासाद V (7) -भज (m) मन-e शुभुज B

EATING (subs) (1) भोजनम्, (2) भवदन (3) अयदन

EAVES (1) नीषम (2) बलिह (3) गन्दनिका, (4) पटवणाल

EAVESDROPTER श्रवणकानुह ()

[v DECLINE DECAY

EFB (subs) I Lit. (1) दीपनाया वीणा , (2) वक्ताशत्रु II Fig

EBB (v) (1) चीयने (pass of बि), (2) काल यच्छति (गन्, c 1)

EBONY कीरिदार, a banner of e कीरिदारकीरु, U

EBRIETY मत्तता, in a state of e मत्त (ता, य) v DRUNKENNESS

Ebullition I Lit बुद्बुदायित (?) II Fig उद्रेक .

Eccentric I Deviating from a centre *कैन्दूरक (ता, इ) II
Not having the same e *विषमकैन्द (व्या, न्) III Irregular,
odd perb विषम (मा, य)

Eccentricity वैषम्यम् (??) v ODDITY

Ecclesiastic AL (adj) (1) धर्म in comp , (2) याज्ञकीय (वा य) (?)

Ecclesiastic (subs) याज्ञक (1)

Echinus v PEDGEGHOG

Echo (subs) (1) प्रतिशब्द, क, men follow royal sayings like e s
प्रतिशब्दक इव राजपदवत्प्रशब्दति ज्ञ, K , (2) प्रतिध्वनि , (3) प्रतिस्वन,
by its e in the cave प्रतिस्वनेनाद्य गुह्यामतेन, R , (4) प्रतिनाद

Echo (v 1) (1) प्रतिध्वनति (ध्वन् c 1) , (2) प्रतिस्वनति (स्वन्, c 1) , (3)
प्रतिनदति (नद् c 1) , the noise e ed in the caves अनिर्देरीषु प्रतिननाद
K₁

Echo (v t) I To cause to e (1) प्रतिध्वानयति (c of ध्वन्), e ing
the cave कन्दरसुत ऊर्षीन् प्रतिध्वानयिता, Na , (2) प्रतिनादयति (c of नद्)
II To echo q v अनुनदति, etc III Fig, to adopt expr
by these verbs v ECHO (subs)

Eclat I Splendour q v प्रखल II Applause q v

Ecclectic *समाचारिन् (f ची)

Eclipse (subs) (1) यक्ष (the best equiv) , total e समूर्णयक्षन्, Su
com , or सर्वयक्षन् Gan , (2) यास , partial e आंशिकयास Su
com , magnitude of an e यासप्रमाणम्, Gan , (3) उपराग , lunar e
अर्धोपराग , Mu 1 , (4) यक्ष (rare)

Eclipse (v) I Lit दादयति प्र, क- म, (ह्रस्व, c 10) , in the solar

e, the moon e s the sun • रविग्रहे रवि विग्रहादयति, Gan II Fig
to ob cure, darken (1) छादयति, म, *e ing their fame* कीर्तिं पञ्चाश
तेषां वै, Mah , (2) तिरस्करोति (झ, c 8), *so long as your title of*
prince is not e d by the title of e peror अधिराजपद्वेनातिरिक्तं कुमार
पदे, Mu

ECLIPSE (1) कान्तिव्रतम्, (2) कान्तिमण्डपम्

ECLOGUE *गोपकाव्यम्

ECONOMIC -AL I Domestic q v II Frugal q v III
Prudent, careful q v चमत्त (जा न) IV Relating to eco
nomy expr by comp Ph *e m i u m* *साधारणकौतुकागारम्

ECONOMICALLY v FRUGALLY, PRUDENTLY

ECONOMICS अर्थशास्त्रम् v ECONOMY

ECONOMIST I Lit विवेकव्यभिक् (f नी) (?) II Political e
अर्थशास्त्रविद् (mf n) (१)

ECONOMIZE विवेकेन व्ययते (अद्य c 1) (?)

ECONOMY I Lit विवेकव्यय (१) II Ord ly system नियमावलि
(?) *Political e* अर्थशास्त्रम् (१)

ECSTASY I Rapture इवात्माद, *me* सङ्वेत्नादम् V: II Mad
ness, frenzy q v उन्माद

ECSTATIC I Entrancing उन्मादिन् (f नी) *as if in e m i*
उन्मादिर्विभक्तम् N II P turous उन्मादिन् (f नी)

ECUMENIC, AL (1) सार्वभौमिक (की, म), (2) विश्ववर्मीन (जा, म)

EDDY (subs) (1) चारुतं, (2) भनि v WHIRLPOOL *E of w nd*
चक्रवात्स v WHIRLWIND

EDDY (v) I Lit घनीभवति (?) II F g चारुतं भनयति (मन c 4)

EDGE (subs) I Of a cutting instrument धारा *the sharp e of*
the axe of Pa na धारा हिला रामपरशुधर, R II Border, end q
v धारा III Sharp ness, severity तेजस् (n) IV. Com

menecement : प्रारम्भः. Ph. : "to set the teeth on e," इन्द्रधनुं जनयति (अन्, c. 10.).

EDGE (v. t.) : I. To whet : अ. v. : (1) prob. धारयति ; (2) प्रापयति (nomi.). II. To embitter : अ. v. : वेजयति, उन्, Vi. III. To border : अ. v.

EDGE (v. i.) i. e. to e. along : प्रसरति (अन्, c. 1.) (?).

EDGED : (1) सपाटः (रा, र) ; (2) धारीज्जलः (ला, ल') (poet.), Pra.

EDGING (subs.) : (1) पालः v. BORDER ; (2) दृग् (of a garment).

EDIBLE : खाद्य (धा, थ') : v. EATABLE.

EDICT : आज्ञानम् : v. ORDER.

EDIFICATION : शिक्षा (?) : v. INSTRUCTION, IMPROVEMENT.

EDIFICE : (1) प्रासादः ; (2) शोधम् ; (3) दर्शनम् ; (4) अद्वैतिका.

EDIFY : (1) उत्कर्षति (अन्, c. 1.) (=to canoble) ; (2) शिक्षयति (मिच्, c. 10.) (=to teach).

EDIFYING (adj.) : (1) आनन्दः (दा, दं) ; (2) शोधयन्ति (f. भी).

EDIT : (1) प्रकाशयति (काग्, c. 10.) (=to publish) ; (2) संस्मरोति (ऊ, c. 8.) (?) ; (3) सुटयति (हुद्, c. 10.) (=to print).

EDITION : *संस्करणम्, first e. : प्रथमसंस्करणम्.

EDITOR : (1) *संस्कर्ता (f. र्त्री) ; (2) प्रकाशक (f. शिक्षा) (=publisher).

EDUCATE : (1) विनयति (नी, c. 1.), *ed him* : विनियुतेनम्, R. III. 29 ; (2) शिक्षयति (मिच्, c. 1.) (=to instruct) ; (3) संस्मरोति (ऊ, c. 8.) (=to dress up). [LEARNED.

EDUCATED : of men : (1) हनयितः (धा, थ') ; (2) सुशिक्षित (ता, सं) . v.

EDUCATION : (1) संस्कारः, *e. has been given by (your) father with great care* : शिक्षा महता प्रयत्नेन समारोपितसंस्कारः, R. ; (2) विनयः (rare), *by giving e. विनयाधानम्*, R. ; (3) शिक्षा (=instruction).

EDUCATIONAL : Ph. for e. purposes : *प्रशिक्षणार्थम् ; e. series *शिक्षा-पुस्तकानि ; e. department *शिक्षाविभागः.

EDUCATOR (1) विद्वत् (f स्त्री) , (2) सस्कृतं (f स्त्री)

EDUCE (1) उन्नयति (नी c 1) (2) उन् हरति ते (उ c 1)

EEL कुचिका (?) २०० (?)

EFFACE नाष्टि or नाजयति अप, उन् निर, प्र, व्या, (मूज c 1 and 10)
to e the mud of isam/ प्रमाद्युगयम् पद, h.

EFFACEMENT मार्जना-न अप, उन्, प्र, निर

EFFECT (subs) I As opposed to cause कार्यम् there is no e in
the absence of a cause कारणाभावात् कार्याभाव, V d II Conse-
quence result q v फलम्, of no e निष्फल (ला ल) III Force,
importance Ph he always speaks with e हृदयपाटीणि सदा जलु तस्य
वचांसि the e was heightened by the lonely nature of the place
*स्थानविद्विक्ता रीदता वर्धमानास (the real e should be expr in such
cases) IV Purpose q v अभिप्राय to this e एतदभिप्राय (दा य)
V Fact q v in e फलम्, S VI In pl, goods q v
सम्पत्ति

EFFECT (v) निष्पादयति (c of पद) v TO ACCOMPLISH

EFFECTIBLE (1) साध्य (व्या व्य) (2) निष्पाद्य (दा द)

EFFECTION (1) निष्पादनम्, (2) उपपादनम्, (3) साधनम्

EFFECTIVE I Vroducing effects कार्यापादक (f दिका) II
Effectual फलवन् (f स्त्री) III Telling impressive हृदयपाटीणि
(f स्त्री) IV Serviceable कार्यक्षम (मा म)

EFFECTIVENESS of speech हृदयपाटीनिम्

EFFECTLESS निष्फल (ला ल) v INEFFECTUAL

EFFECTOR निष्पादक v DOER AUTHOR

EFFECTUAL (1) फलवन् (f स्त्री), (2) सकल (ला ल), (3), बलवन् (f स्त्री)
(=force ble)

EFFECTUALLY (1) सकलम् (2) बलवन् (=force'ly), (3) अपोष (with
out failure)

EFFECTUATE सम्पादयति (C of पद) v TO ACCOMPLISH

EFFEMINACY (1) कापुटयत्न (=cowardice), (2) स्त्रीत्व , (3) नार्द्रत्व
(=mildness)

EFFEMINATE I Womanish (1) स्त्रीव (वा, व) v UNMANLY, COWARD,
(2) सुकुमार (रा, र) v DELICATE II Womanly स्त्रीण (f ची),
by e lightness स्त्रीवेन लघिष्वा, B [Ve

EFFEMINATELY स्त्रीण् to shed eye-drops e स्त्रीवद्वयनसलिल परित्यजति,

EFFEMINATENESS v EFFEMINACY

EFFERVESCE बुद्बुदायते (nomi) (f)

EFFERVESCENCE I Lat बुद्बुदायित (?) II Fig, excitement
ताप [out]

EFFETE (1) वयः (आप्त, आ) v DATTEN, (2) क्षीणं (वा चे) (=worn)

EFFICACIOUS (1) गुणवत् (f ती), (2) फलवत् (f ती)

EFFICACIOUSLY सकलम् v EFFECTUALLY

EFFICACIOUSNESS, EFFICACY (1) गुणवत्ता, (2) साफल्यम्, (3) प्रभाव
(=power)

EFFICIENCY I Effectual agency कार्योपादिकाशक्ति II Competent
energy (1) तेजस् (n), (2) प्रभाव III Ability दाक्ष्यम्

EFFICIENT (1) कार्यक्षम (मा, म), (2) दक्ष (वा, च) (=able)

EFFICIENTLY (1) दाक्षेण (=ably), (2) अतन्द्रितम् (=actively)

EFFIGY प्रतिमा v IMAGE, LIKENESS [ANCE

EFFLORESCENCE I Lat पुष्पोद्गम II Fig आविर्भाव v APPEAR

EFFLUENCE निर्गम v ISSUE, FLOW

EFFLUVIUMS परेण उद्गार v EXHALATION

EFFLUX साव v FLOW, EFFUSION

EFFORT यत्न प, with the utmost possible e सर्वप्रयत्नेन, B v ENDEA-
VOUR, ATTEMPT

EFFORTLESS निर्द्वय (वा व), V p, and sim comp s

DIFFIDENTLY ધાર્દિન્ય વ IMPEDENCE, BOLDNESS, SHAMELESSNES

EFFULGENCE સ્વચ્છલતા વ SPLENDOR, BRIGHTNESS

EFFULGENT સ્વચ્છલ (સા ન) વ BRIGHT, SPLENDID

EFFUSION સાર, *e of blood* રક્તસાર વ FLOW

LEFT હાલગીધા (?)

LEG (ubs) (1) અશ્વ (the best equir) *len's e* કુદુટાણ્. ૧૧, *I will lay e s there* તત્વાદ્યગણકરિમોહણ કરીનિ P ૧ ૧૨, [rarely]

(2) હિમ્મ, (3) કીય, (1) યેમી

EGG ON (v) મીચ્છાહયનિ (e of મજ) વ TO INSTIGATE, IMPEL

EGG PLANT (1) ચાર્તાર્ક, (2) વટ્તન (3) હિચ્છીર

EGG-SPOON *અણ્ણાદનવનસ

EGLANTINE વન્યસેતી (?)

EGOISM I Philo અહમ્મદ II Egotism q v

EGOTISM આત્મગ્રાધા વ VANITY, PRIDE

EGOTIST આત્મગ્રાધિન્ (f ગી) વ TAIN, PROUD

EGOTISTIC, AL આત્મગ્રાધાનય (યી, યં)

EGOTISTICALLY (1) આત્મગ્રાધા, (2) આત્મગ્રાધાપૂર્વકમ્

EGREGIOUS અસાધારણ (સા, ય) (=uncommon) *e mistake* અસાધારણમન
Ph *e fool* અધનમૂર્ખ

EGREGIOUSLY અત્તલ વ EXCEEDINGLY

EGRESS (1) નિર્ગમ અ, (2) નિવાણમ્ (3) નિવૃત્તમ્, યં

LIDLE DOWN પરહ હસતૂલ, D v

LIGHT અટન્ (mf n) *in e ways et parts* અટપા, *e t nes* અટહલ
or અટવારાન્

FIGHTER અટાદટન્ (mf n) *L th* અટાદટ (ગી ય)

LIGHTFOLD અટદુલ (સા અ)

LIGHT (adj) અટમ (મી, મ), *in the place* અટમન

FIGHT (sub:) (1) અટમીય or અટમિ, (2) અટમમાન or અટમાન

EIGHTIETH (1) अशीतिवत् (श्री म) (2) अशीति (श्री न)

EIGHTLY (1) अष्टम (2) अष्टमम्

EIGHTY अशीति *e t n e s* अशीतिन्ये

EITHER (conj) (1) वा वा (never at the beginning of a clause) *e*

I d ssolves on the summit of the mountain नगमुहनि दिलीवे वा *It*

(2) किंवा *I ll touch e l s nuls or l s ar on heads* तस्य

किंवा तद्विपुस्य अटार *Vl v or*

EITHER (pro) *Pl e of too* अन्यतर (रा र) *e of t l es* अन्यतम

(भा म) *on e c eel* कपीशयो *on e s de* उभयत *v BOTH*

v of e v NEITHER

EJACULATE उद्गिरति (ग c 6) *to e greatness* साक्षात्ताम् उद्गिरति *Vl*

v TO UTTER

EJACULATION उद्गार *V v CPY (s b)*

EJACULATORY पर्ल उदीयमाण (वा अ)

EJECT निरस्यति (पम c 4) *v TO THROW OUT DRIVE AWAY*

EJECTION **EJECTMENT** निधारणम् निरसनम्

EKE (adv) अपि *ALSO*

EXT (v) *I To increase* ए र वधति *II To extend* ए व

ELABORATE (1) बहुयमेव करोति (=to produce with labour) (2)

सस्फुरीति (to refine *q v*)

ELABORATE (adv) (1) सस्फुर (न न) (=refined) (2) बहुयमसिद्ध (f वा)

ELABORATELY (1) बहुय ए (=with great labour *q v*) (2)

सस्फुर (2)

[*सस्फुर

ELABORATION *I Refine me t* सस्फुर *II Of style etc*

ELAPSE (1) अत्यंत सम (र c 2) *12 y ars have e l* द्वादशवर्षा

समतीव *D l v* (2) अतिक्रान्ति or क्राव्यति राग (क्रम c 1 nd 4)

when the s ath n g l t t otel ng l ad ed अतिक्रान्त पठोप्रागरे, *h v*

TO PASS

ELASTIC I Lt स्थितिप्रापक (का, क) II Fig v CHEERFUL,
BRISK

PLASTICITY स्थितिप्रापक, Par, स्थितिप्रापकता ल

ELATE (v) उन्मीलयति (c of सिच) v TO PUFF UP, INFLATE

ELATE OR ELATED TO BE उन्मिलयति ते (सिच c ६), (yet) his mind
was not e न तस्मिन्निदमे मन, R

ELATION उन्मीलक v PRIDE, TO ELATE

ELBO v (1) अरवि, (2) कक्षीणि, (3) कूर्पर Ph saw her leaning on
her left e वामकरतलमिनिहितकुण्डलमला ददर्श R

FLEW ROOM i e room for motion परागम

ELDER (adj) (1) ज्येष्ठ (f दा), (2) ध्यायक (f श्री) (rare), (3) बयोधिक
(का क) L brother अयम्, e sister अरजा

ELDER (subs) I A tree वृक्षमिव II An e person (1)
वृद्ध, e s in knowledge and age विद्याबयोवृद्धा H (2) ज्येष्ठ, e by
l th, knowledge and merit ज्ञानविद्यागुणज्येष्ठ, Vri

ELDERLY अविवाह्य (mfn) पदवयस (mfn)

ELDERSHIP (1) ज्येष्ठता ल, (2) ज्येष्ठम्, Da

ELDEST ज्येष्ठ (दा द) the e or h s next ज्येष्ठोऽनन्तरो वा L s

ELECT (v) I To choose q v II To select by vote no
equiv निर्वाचयति (c of वच) (?), मनोनीत (f दा) करोति (in Bengal)

ELECT (adj) निर्वाचित (ता त) (1) निर्वाचित (ता, त) (?)

ELECTION I Choce q v II For an office निर्वाचन (?)
III The e s *निवाचनकार्याणि (n pl IV Free will इच्छा V
Dissement विवेक

ELECTIONEERING I Subs *निवाचननिर्वाह II Adj expr
by comp, e agent *निवाचननिर्वाहक

FLECTIVE I h e franchise *निर्वाचनाधिकार, e office *निवाचनीयपदम्

ELECTOR *निर्वाचक, निर्वाचनाधिकारिन् (m)

ELECTORAL *expt by comp, the e body* *निर्वाचकसमूहदाय

ELECTRIC, ELECTRICAL (1) वैद्युत (ती, त), *e f e* वैद्युत कृशात्, Ki, (2) *by comp, e current* *तद्धितप्रवाह

ELECTRICITY (1) तद्धित (f), *the science of e* *तद्धितविज्ञानम्, (2) विद्युत् (f), *atmospheric e* *वायवविद्युत्

ELECTRIFY I Lit *to e a jar* *घट तद्धितवान् करोति II Fig, to surprise पर विषय जनयति (e of जन्)

ELECTUARY चरलेह, Bha [q v

ELEMOINARY : e relating to or founded or supported by charity

ELEGANCE (1) वाक्ता v BEAUTY, (2) नायुर्वै (of style etc), Kav

ELEGANT (1) वाक् (f वी) v BEAUTIFUL (2) मधुर (रा, र) (of style, manners, etc)

ELEGANTLY (1) वाक्, (2) मधुरम्, (3) चलित (of movements, etc)

ELEGIAC कव्यार्थव्यञ्जित (ता, त), and sim comp s *E metis* (in Sans knt) विद्योमिनीहस्तम् Mn

ELEGI कव्यार्थव्यञ्जित काव्यम् (=poem) or गीत (=song)

ELEMENT I An e any substance (1) भूतम् *slf etc are the five es* पञ्चभूतानि त्रिमदादीनि D s, *the sixth of the great es* भूतानां सप्तमा षष्ठ, R, (2) मूलप्रदायै II Rudiments q v *es of grammar* व्याकरणसार or लघुव्याकरणम् III The proper sphere Ph *he is o it of his e* *न स्वभूमौ वर्तते स

ELEMENTARY Ph *e substance* मूलप्रदायै, *e instruction* वार्तामात्रा बोधनम्, D, *e treatise* लघुग्रन्थ (l)

ELEPHANT (1) गज *e catcher* गजवध Vet, *a wild e* वनगज, (2) दन्तिन् (m), (3) करिन् (m) (4) नातश् (5) कुञ्जर, (6) नात, (7) वारण, *a rutting e* मत्तवारण, (8) दन्तिन् (m) (9) दिव *a newly ca ght e* नवपक्षी दिव, D II, *a musk-e* गन्धविष *A che-e* (1) करिणी (2) दन्तिनी (3) गजवध (4) करिणु (f) 1 young e कर(ज)म् The

leader of a (elfherl (of es) दूधनाथ or दूधप *A large fine e*
 (1) गजन्द (2) गजपुत्र (3) करेपार्व *The roar of an e*
 उद्दिग्धम् *Its tusk* (1) कर (2) गण्ड (3) हस्त (rare) *Its*
fontal gobes कुम्भौ (in dual) *Its temple* (1) गण्ड (?)
 कट

ELEPHANT APPLE (1) कपिल (2) दक्षिण

ELEPHANT DRIVER (1) चाधोरण (2) हनिपक (3) महाभाव Mr
 (4) गजस यन्त्रा or नियन्त्रा K

ELHANTIASIS a disease of the leg श्लीपद or शिलीपदम् one affected
 1 the श्लीपदिन् (f नी) M III 155

ELEPHANTINE exr by comp e epoca *उत्थियुग्म

ELEVATE I To raise q v उन्नयति (c of नन्) II To exalt
 q v उन्नयति *Ed i c lofy* q v उन्नत (ता त)

ELEVATION I Rising (1) उन्नयनम् (2) उन्नोन्नम् II Loftiness
 q v उन्नयनम् R III Of ground उन्नतभूमि v HEIGHT

ELFEN एकान् (r fn) *E t mes* एकाग्रशरान्

ELEVENTH I Adj एकान् (मी ष) II Subs एकादशमास
 ELF डाकिनी (?)

ELFIN ELFI I Lt e pr ly comp II Fg v MIS
 CHIFFON

ELF LOCK जटा es जटाजूट (?)

ELICIT (1) निहरति (ह c 1) (hr g out) (2) निष्कर्षति (रूप c 1)
 (= law o t)

ELIDE लयति (लय c 6)

ELIGIBILITY I Lt *निर्वाचाधिकार II Worthless q v
 योग्यता

ELIGIBLE I Lt *निर्वाचाधिकारिन् (f नी) II Worthly q v
 योग्य (f षा)

ELIMINATE : निष्कासयति (c. of कृत्).

• ELIMINATION : निष्कासनम्.

ELISION . लोपः.

ELITE . सुव्याः (m. pl.) ; रत्नानि (n. pl.) (= gems).

ELIXIR : I. Lit. : रसायनम्. II. Fig. : सारः, the e. of lives :
सारसारः, N.

ELK : कश्यपः (?) ; उरुणिगिजेव.

ELL . माण्डविशेषः.

ELLIPSE : *अव्युत्थं or उपवृत्तं or उपवृत्तखण्डम्.

ELLIPSIS : अन्वयदम्, Kav..

ELLIPSOID : *अव्युत्थखण्डम्.

ELLIPTIC, -AL . I. Rhet. : अन्वयपदः (दा, द) II. Geo. : expr. by
comp., e. motion *अव्युत्थगतिः.

ELLIPTICALLY : expr. by circum. : v. WANTING.

ELM : वनस्पतिविशेषः.

ELOCUTION . I. The power of speech . वाक्शक्तिः. II. Delivery :
व्याहारः. III. Eloquence : वाग्मिता.

ELONGATE . दीर्घीकरोति : v. TO LENGTHEN.

ELONGATION : I. Extension : वितति . II. Distance : q. v. . विप्रकर्षः.

ELOPE : पलायते (पलाय्, c. 1.) : v. TO RUN AWAY. Ph. : she e. d with
him : तेन सह दीशानरं जगाम (after D.).

ELOPEMENT : पलायनम् : v. FLIGHT.

ELOQUENCE : I. Of men : (1) वाग्मिता ; (2) वाक्पाटनम्. II. Of address,
etc. : perh. पौदलम्, Ma.

ELOQUENT : I. Of men . (1) वाग्मिन् (f. नी), at the head of the e. :
वाग्मिना परि, Ki. ; (2) वाक्शक्तीविद् (दा, द), M. n. ; and sim. comp.s.

II. Of speeches, etc. : perh. पौटः (दा, द).

ELOQUENTLY : (1) प्रौट (?) ; (2) सपाटव (= skillfully) ; (3) वाग्मिवाग्मिनेन (3).

leader of a (wild) herd (of e.): यूधनाथ, or यूधपः A large fine e. :

(1) गजेन्द्र , (2) गजपुद्गल , (3) करिष्यस्य . The roaring of an e. :

वृद्धितम्. Its trunk (1) कर ; (2) गच्छ , (3) हस्त (rare) Its

frontal globes कुक्षौ (in dual) Its temple (1) गच्छ , (2)

कट .

ELEPHANT APPLE (1) कपिल ; (2) दधिल .

ELEPHANT-DRIVER . (1) आधीरण , (2) दन्तिपक्ष , (3) महामात्र , Mr ,

(4) गजस्य यन्त्रा or नियन्त्रा, Ki

ELPHANTIASIS a disease of the leg श्लोपद or श्लिपीपदम्, one affected

with e. श्लोपदिन् (f ची), M. III 165

ELPHANTINE . expr by comp, e. epoch *द्वितीयम्

ELEVATE I. To raise q v. : उन्नमयति (c of नम्) II To exalt .

q v . उन्नमयति E d . i c. lofty . q v . उन्नत (ता, त)

ELEVATION : I Rising (1) उन्नमनम् , (2) उन्नोलनम् II Loftiness .

q v . उन्नतम्, R. III Of ground उन्नतभूमि . v. HEIGHT.

ELFVEN एकादशन् (mfn) E times एकादशवारम्

ELEVENTH I. Adj. . एकादश (त्री, य) II Subs. एकादशमास .

ELF . जाकिनी (?) .

ELFIN, ELFISH I Lit . expr by comp. II Fig v. MIS-
CHIEVOUS

ELF LOCK . जटा, e.s जटालूट (?)

ELICIT (1) निर्द्धारति (ङ, c. 1.) (= bring out) , (2) निष्कर्षति (कृष्, c. 1.)
(= draw out).

ELIDE . लुप्यति (लुप्, c 6) .

ELIGIBILITY . I. Lit : *निर्वाच्याधिकार . II. Worthless q. v
वीर्यता

ELIGIBLE I Lit *निर्वाच्याधिकारिन् (f ची) II Worthy . q v
वीर्य (f, स्वा)

ELIMINATE निष्कासयति (c of कम्)

• ELIMINATION निष्कासनम्

ELISION लोप

ELITE सुख्या (m pl), रत्नानि (n pl) (= gems)

ELIXIR I Lat रसायनम् II Eng सार, the e of unces
दाखार, N

ELLK जल्य (?) इरिषविशेष

ELL मातृविशेष

ELLIPSE *अवृत्त or उपवृत्त or उपमण्डलम्

ELLIPSIS न्यूनपदम् ह्य

ELLIPSOID *अवृत्तच्युनम्

ELLIPTIC, AL I Rhot न्यूनपद (दा द) II Geo expr by
comp, e motion *उपवृत्तगति

ELLIPTICALLY expr by circum & WANTING

ELM वन्यपादविशेष

ELOCUTION I The power of speech वाक्शक्ति II Delivery
आहार III Floquence वाग्मिता

ELONGATE दीर्घीकरोति v TO LENGTHEN

ELONGATION I Extension विलति II Distance दू & निग्रह

ELOPE पलायते (पलाय c i) v TO RUN AWAY Ph she ed u th
I am तेन सह देशान्तरं गतम् (after D)

ELOPEMENT पलायनम् & FLIGHT

FLOQUENCE I Of men (1) वाग्मिता (2) वाक्शपाटनम् II Of address,
etc perh प्रौढत्वम्, Ma

ELOQUENT I Of men (1) वाग्मिन् (f भी) at the head of the e
वाग्मिनी परि Ku , (2) वाक्शकोविद् (दा द) M n , and sim comp s
II Of speeches, etc perh प्रौढ (दा, द)

ELOQUENTLY (1) प्रौढ (व), (2) शपाटन (= skilfully), (3) वाक्मिणासेन (?)

ELSE (conj) : (1) अन्यथा ; (2) इतरथा : v. OTHERWISE.

ELSE (adj) Ph. *who e.* को, क्व or कोपर, K ; *what e.* किमन्यत् or किमपरम्, Ma. or किमित पर, Ra. ; *some thing e.* अन्यत् किञ्चित्, Ana. ; *somewhere e.* अन्यत्र कुत्रापि, N.

ELSEWHERE : (1) अन्यत्र, (2) अन्यतः, R. v. 17.

ELUCIDATE (1) उद्गासयति (c. of भास्), (2) विशदीकरोति (क, c. 8.)
v. TO EXPLAIN.

ELUCIDATION : (1) उद्गासनम्, (2) विशदीकरणम् : v EXPLANATION.

ELUCIDATOR : उद्गासक : v. INTERPRETER. [trate : q. v.)

ELUDE (1) (कीर्तयेत्) परिहरति (उ, c. 1.) ; (2) कीर्तयति (= to frustrate)
ELYSIAN : स्वर्गीय (दा, य) (= heavenly . q v.).

ELYSIUM : स्वर्ग (= heaven) ; वैकुण्ठ (of Vishnu).

EMACIATE : I To make lean : (1) कर्षयति, परि-, (c. of हृन्) or हृषीकरोति, *e.d by disfigurement* वैदम्यकर्मितः (ता, त), Ram. ; (2) विपीति, परि-, (वि, c. 5), *the disease e.d him* आमयस्तमविपीत्, R. II To become lean : (1) हृषीभवति or हृषति, परि-, (हृन्, c. 4) ; (2) चीयते (parts of चि)

EMACIATE (adj) : पत्रिहृष (मा, य) : v. LEAN, THIN

EMACIATION (1) हृषता, (2) कर्षणम् ; (3) चामत्ता

EMANATE . I. To flow from : q. v. उद्गच्छति (गम्, c. 1.). II. To arise, originate q. v उद्गच्छति.

EMANATION I. The act उद्गम ; निर्वमः. II. That which comes out expr by verb.

EMANCIPATE मोचयति or मोचयति, वि-, (मुच् or मोच्, c 10.), *you will be e.d from the bond of the world* : भवन्मादिमोचयते, V. c. ; *they should be e.d by the ling* : राजा मोचयितव्यास्ते, M p. v. TO LIBERATE, FREE.

EMANCIPATION : मोचः, *e. of slaves* दास्य मोचः, Viv. . v. LIBERATION, RELEASE.

EMANCIPATOR नीचदिष्ट (f जी) v LIBERATOR

EMASCULATE I Lit to castrate पुंशु हन्ति, उद, मति (हन् c 2),

V s II Fig v TO WEAKEN, ENERVATE

EMASCULATE-D (a l j) I Lit हतपुंशु II Fig हतवीर्य (f यो)

EMASCULATOR (1) पुंशुश मतिघातकत् Y , and sim comp s

EMBALM (1) रचति (रच् c 1), therefore (the) e the Ling कती रचन्ति
भूमिदम्, Ram , (2) तैले निधिपति (विप् c 6) (to c m oil) B

EMBALMER expr by verb v above

EMBANK वम्रेष वध्नाति (वन्ध c 9)

EMBANKMENT वपदन्ध (?) v MOUND, BANK

EMBARGO निषेध or मर्यादनिषेध (?)

EMBARK (v t) I Lit (1) नौकायाम् आरोपयति (c of रह) or निदधाति
(धा c 3) (=put on board) e ing them all अस्यां निधाय सर्वान्नाम्,
Mat (2) नौकया प्रस्थापयति (c of स्था) (=to send by boat) II
To engage व्यापारयति (c of वृ)

EMBARK (v i) I Lit (1) नाव or पोतम् आ रोहति, अधि, (रह् c 1)
etc, without e ing on a vessel पोताधिरोहणे विने Tar , (2) नौकया
प्रतिहते (स्था, c 1) (=to depart) II To engage व्यापियते (वृ, c 4)

EMBARKATION नौकारोहण (going) or नौकारोपण (putting on board),
मर्यात (=departure)

EMBARRASS (1) आकुल्यति (=to perplex), affection e es Satananda सेह
प्रतापन्दनाकुल्यति, An , (2) मोहयति, रि, म, व्या, (c of सह) (=to
confound) I am e ed seeing (this) evil अनर्थमुत्प्रेक्ष्य प्रमुन्धोऽस्मि An ,
(3) बध्नेति (=to hinder, annoy), Vi [difficulty q v).

EMBARRASSMENT (1) आकुलता , (2) प्रदीह , (3) बाधा , (4) विषम (=

EMBASSADOR v ANDASSADOR

EMBASSY I Lit दीप or दूतम् II The dwelling of an ambas
sador दूतावास

EMBATTLED : (1) निवृत्त (ता, त), (2) विरचित. (ता, त). Ph : *e. field*
युद्धक्षेत्रम्.

EMBEDDED : (1) निहित (ता, त), (2) व्यस्त (f. ता) ; (3) निविष्ट (f. त).

EMBELLISH : विभूषयति (भूष्, c 10.) V. TO ADORN.

EMBELLISHMENT - विभूषणम् : V. ADORNMENT, ORNAMENT.

ENDER १ भस्मन् (n.) : V. ASHES.

EMBEW-DAY : उपवासदिवस (?).

EMBEZZLE द्रव्यम् आत्मसात्करोति (क, c. B.).

EMBEZZLEMENT द्रव्यमात्मसात्करणम्, लोभ (= theft).

EMBEZZLER द्रव्यमात्मसात्कर्ता (f. र्ता) : V. also THIEF.

EMBITTER I. Lit. विनाशयति (nomi.). II. To distress : क्षिप्रति
(क्षिप्, c. 9.). III. To exasperate : उत्कोषयति (c. of कृष्).

EMBLAZON (1) मण्डयति (मण्ड, c 10.), (2) विभूषयति (भूष्, c. 10.).

EMBLAZONRY पताकादिमण्डनम् (?).

EMBLEM (1) लक्षणम्, (2) लाब्धनम्, (3) लिङ्गम्.

EMBLEMATIC, -AL : expr by emblem V. SYMBOLIC.

EMBLEMATICALLY : लक्षणेन (?) V. also FIGURATIVELY.

EMBODIMENT I. Lit. : expr. by verb. II. Representation ; Ph.
e. of virtue समरीरो धर्म.

EMBODY - I. Lit. दृढेन or अरीरेण युजति (युज्, c. 7.) II. To collect
q. v. समाहरति (ह, c. 1.).

EMBOLDEN साहस जनयति (जन्, c 10) : V. TO ENCOURAGE.

EMBOSS - उच्चरेखादिना तक्षति (तक्ष, c. 1.) (?).

EMBOWEL - I. To eviscerate अन्वाचि अपनयति (नी, c. 1) V. TO
REMOVE. II. To embalm : q. v. III. To busy q. v.

EMBOVED. इव्रित (ता, त), नि-.

EMBRACE (v.) I. To clasp (1) आ निद्रसि, यस्याः, (सिद्ध, c. 1.), *the*
father and him with open arms : प्रसारितभुजयुगलस्य पितालिङ्गि, K. ,

EMERALD (१।५) (1) expr by tat (2) मारुजत (ती त)

EMERGE उद्भवति (मज्ज, c 6) *emerge from the rise of arrows* वापनया*
उद्भवन् hi, *slowly el from the eastern ocean* पूर्वपथोद्ये जनकेन्द्र
मज्ज Ki v TO RISE

EMERGENCE उद्भवनम् v RISE

EMERGENCE I Crisis occas on q v सदृष्टम् II Exigency
q v प्रयोजनम्

EMERGENT I Lit उद्भवन् (f ती) II Critical Ph e business
* आत्ययिक कार्यम् H

EMERSION I Lit उद्भवनम् II Astro मीष Su

EMERY अग्रमार (?)

EMETIC वातिकर (री र) and sim comp s

EMIGRANT *निर्वासिन् (f नी), सदैमत्यानिन् (f नी)

EMIGRATE *निर्वासति (वम c 1) *ed to America* अमेरिकी निर्यात ,
वासार्थे देशान्तर गच्छति, प्रजति etc

EMIGRATION *निर्वास

EMINENCE I A height q v उन्नतभूमि II Exaltation q
v (1) उत्कर्ष or प्रकर्ष (2) उन्नति सम् III As a title
अगवन् (f ती)

EMINENT (1) उत्कृष्ट (हा ट) v EXCELLENT, (2) विद्युत (ता त)
v CELEBRATED, (3) असाधारण (f थी) v UNCOMMON

EMINENTLY (1) अति in comp v EXCEEDINGLY, (2) विशिष्ट v ES-
PECIALLY (3) शोभनम् v WELL

EMISSARY (1) चर, (2) चार, (3) प्रणिधि

EMISSION I Lit (1) भाष (2) विस्र्जनम् (3) निर्गम or निष्क्रम
(=coming out), (4) उद्धार (=throwing up), (5) सार (=flow)
II Anantरी रेत यत्नम्, रेत युति, रेत चरणम्, रीर्यनिवेद, etc
Pl *lelate* अस रेत चक्रम् or गुमार Mah

EXIT (v.) : (1) सुचति, निहृ-, वि-, प्र-, (सब्, c. 6.), *eted steam* : उष्माणम्-
 सुचद्, Ku. ; *to e. water* : अयो सुचति, Ki. ; (2) निवृजति (यञ्, c. 6.),
to e. fire : अग्निं निवृजति, Sa. v. **TO SEND 'BORTH, THROW OUT,**
VOMIT. *To be eted* : i. e. *to come out* : q. v. : निःसरति, प्र-, (घ,
 c. 1.), *from the bow arrows were eted* : धनुष शराः प्रससुः, Si.

EXMET : विपीलिका : v. ANT.

EXOLIENT : I. Adj. : खेचनः (नी, नं). II. Subs. : खेचनम्.

EXOLUMENT : लाभः : v. GAIN, SALARY.

EMOTION : I. Feeling : q. v. . रमः, *the tender e.* : अरुणरम, U. II.

Excitement : q. v. : (1) विकाट, विकृतिः, or विक्रिया, *seeing the e.s (of*
Nals) of holy fame पुण्यस्त्रीकस्य विकारं दृष्ट्वा, Mah. ; (2) अपजनिः (rare),
unable to control her e.s : अपाजनीर्विनिवृत्तमदमा, Ki. 1. 27.

ENFALE : I. To enclose : q. v. II. To put to death : मृत् or मृत्ति
 or मृत्पापाम् आवीपयति (c. of वृद्), P. ; मृत्ति निवेशयति (c. of विद्), Vir.

EMPEROR : (1) सम्राट् (m.) ; (2) महाराजः ; (3) अतिराजः ; (4) राज-
 राजः ; (5) राजाधिराजः ; (6) राजेन्द्रः ; (7) अधीश्वरः ; (8) सार्वभौग.
 (rare), *e. of the gods* : देवतासार्वभौगः, Kuv.

EMPHASIS : मञ्जुत्कर्षयौक्तकीक्रि, (after Turanatha).

EMPHASIZE : मञ्जुत्कर्षयौक्तकाम द्रवयति (nomi.) (?).

EMPHATIC : (1) दृढः (दा, ड) (= firm) ; (2) निश्चितः (ता, त) (= certain) ;
 (3) स्वबलः (भा, न) (= forcible).

EMPHATICALLY : (1) दृढं (= firmly) ; (2) निश्चितं (= certainly) ; (3)
 स्वबलम् (= forcibly) ; (4) समीरितं (= gravely).

EMPIRE (1) साम्राज्यम् ; (2) आधिपत्यं (rare) : v. KINGDOM.

EMPIRIC (subs.) : I. A quack : कुवेद्यः. II. An examiner : q. v.

EMPIRICAL : I. In good sense : दृग्दर्शित्वः (f. ता). II. In bad s. :
 अविद्यः (दा, ड).

EMPIRICALLY : I. In good sense : दृग्दर्शनेन. II. In bad s. : अविद्यया.

EMPIRICISM 1 e quacery અગ્રાસ્યવિકાસ (2)

EMPLOY (subs) 1 EMPLOYMENT

EMPLOY (v t) I To use ૧ વ પ્રયુક્તે II To commission

(1) નિયુક્ત or યોજયતિ (યુજ, e ~ and 10), e (me) without any
hesitation in : that are to be done કર્તવ્યપુનઃશિક્ષિતવા નિયુક્તવા H, (2)

આપારયતિ (e of ૫) ed to break their confederacy તત્તદ્વિરોધેદાય
આપારિતા, Mu

EMPLOYEE (1) અધિકારી, (2) નિયોજ્ય Sa v OFFICER

EMPLOYER (1) ટ્રીજક, (2) પ્રયોજક

EMPLOYMENT I Lit (1) પ્રયોગ, (2) કાર્ય II Occupation

વર્તન (m) to disengage from an e કર્મચોડયકર્ત્તા, Mah v service,

LIVELIHOOD OFFICE

EMPORIUM ચાપિયમ્માનમ્

EMPOWER અમત્તં દદાતિ (દા e 3) v TO AUTHORIZE

EMPRESS (1) આધરાણી (2) મહારાણી, (3) રાજરાજેશ્વરી, (4) રાજાધિરાણી

EMPTYNESS I Lit (1) શૂન્ય (2) રિખતા II Fig અધારતા

EMPTY (adj) I Lt (1) શૂન્ય (આ ન્ય) પરિ, the street is e શૂન્યો
રાજવાત, Mr i to his my belief e પરિશ્વ શૂન્યોદયમય તે R, (2)
રિક્ત (જા જ) (rare) in the mouth of the quiver રિને નિપદ્ધવજી, H:

II Fig અધાર (રા ર) in this e could અધારે સધારે, Va v VAIN

EMPTY (v t) (1) શૂન્યીકરોગિ (2) રિખીકરોગિ, e ing tants રિખીકર્ણ
સર્વતિ H, (3) રિખીક (રિખ e ૭) (rare), B

EMPTY (v i) શૂન્યીકરણ D II the rivers quackly e themselves in the
ocean પ્રવાહિ નદ્યજ્વરિત પયોનિધિ H:

EMPTY HAYDRO (1) શૂન્યદ્રવ (જા, જ), (2) રિક્તદ્રવ (આ, જ), etc

EMPTY HEADED શૂન્યમંદિષ્ઠ (જા જ), and can comp v

EMPIREAL તેજીમય (ધી, ય)

EMPIREAN વૈકુણ્ઠ (*) તેજીભીક {૪}

EMULATE स्वर्धते (स्वर्ध् c 1) *the accursed Rikshasha is emulating*
 मया सह स्वर्धते राक्षसद्वयम् Mu

EMULATION स्वर्धा, as if in *e* of the *u*sters of the celestial *u*sters
 दिव्यसखिद्वयपुत्रतिसुधर्षित, Si v also RIVALRY, CONTEST

EMULATIVE EMULATORY v EMULOUS

EMULATOR स्वर्धिन् (f नी), प्रति v RIVAL

EMULOUS स्वर्धिन् (f नी) *E of स्वर्धया v EMULATORY To be e*
of v TO EMULATE

EMULOUSLY स्वर्धया, स्वधापूर्वकम्

ENABLE प्रक्षि, सामर्थ्ये, or समर्था ददाति (दृ, c 3), *letter by circum,*
it will e you to dec: up अनेन तत्राप्यसर्पणं शक्यम्

ENACT I To decree करोति *to e laws* *विधीन् करोति II To do,
 perform q v करोति

ENACTMENT I The act करणम्, निषादनम् II A law कृति
 (१), विधि

ENACTOR कर्त्त (f र्त्त) v DOER

ENAMEL (subs) *अनामिदम्

ENAMEL (v) *अनामिष्वणि (nom), अनामिष्वेन रचयति (रच्, c 10)
E d *अनामिष्वित (तृ, तृ)

ENAMOUR Ph *he is eed of her* अनामननमा D, *I a: eed of*
these books *एतेषु कुलदेव्युदयनामिष्वि

ENCAGE पचरे रचयति नि, चा, द, (रच्, c 1)

ENCAMP (v t) निविशते (नि c 1) *preparing to e* निविशुमुदयमाता, [M n

ENCAMP (v t) निविशति (c of नि) *and efore* वडादिनिविशमाता, R.

ENCAMPMENT निवश, P t ४) v CAMP

ENICIENT समंती v PRECISE

ENCLAVE (v) (1) निविशति (नि c 1) or निविशति (नि c 1) (lit),
 h, (१) निविशति (नि c 1) D

ENCHANT I Lit (1) वशीकरोति Kuv , (2) माधवति (c of निध), D
II I g to e the learners शृणुता गतो हर्ष, R xv e4 v to
CHARM DELIGHT Eng v CHARMING

ENCHANTER I A magician (1) मायाविन् (m) , (2) मायाकार II
A charmer भोदन or क, रि

ENCHANTMENT I The act वशीकरणम्, K II The practice
वशकर्मन् (n) D s III Any thing enchanting v CHARMING

ENCHANTRESS (1) न हिनी (2) मयाविनी (in bad sense)

ENCIRCLE (1) परि वेष्टयति (वष्ट c 10) , e whatever be on the side
यथावती भवति सपरिवेष्टयति P , to e in the arms भुजाभ्यां परिवेष्टयति
D , (2) परिगच्छति (गम् c 2) (= to go round) e d by the Vetrozati
वेववत्या परिगता, h

ENCLOSE (v) I To surround q v परिहृणीति or वारयति (ह c s
or 10) e d m e w th e l o w e r s o f a r r o w s शरवर्षाभी पर्यवारयन् Mal
II To fence q v परिहृणीति III To shut up confine q
v IV To put in a case सष्ट प्रेरयति (रेर् c 10) (= to
send with)

ENCLOSURE I Fence इति परि e s o f p a r k s उपवनवलय Me ,
over the e s इतीनासुपरि, Si II That which is enclosed there
were no e s with the letter *पर्वेण सहित न किञ्चिन् प्रेरितम्

ENCOMIAST v EULOGIST

ENCOMIASTIC AL v EULOGISTIC

ENCOMIUM कृत v EULOGY, PRAISE

ENCOMPASS परिवेष्टयति (वष्ट c 10) v TO ENCIRCLE

ENCORE I Adv पुनरभिनीयतां (t) II Verb पुनरभिनीयमानमिति
वदति (वष्ट c 1) (t)

ENCOUNTER (v 1) सगच्छते (गम् c 1) the two seas of armies e e l
सेनाभीषी सगच्छाते Si v TO MEET

ENCOUNTER (v t) I To meet in opposition (1) अभि एति आ, (इ c 2), *footmen eed footmen* पति पतिमहीयाय रणाय, Ku, *horse eed horse* बाहुमेवाय रात्री, Si, (2) अभ्या घतति (घन् c 1), II, *of the two armies coming up to e each other* सद्भागाय सन्निपतत सैन्ययुग्म, Ku, (3) वि घृह्णाति (घृह c 9) (=to fight), *for ulou ue ha eed enemies* यत्कृतेऽरीन् व्यग्रह्णीत, D II To struggle with ग १

ENCOUNTER (subs) I A meeting अभ्यागम II Conflict, battle सयुग, " *for fierce e s fit* सायुगीन (ना, न), V.

ENCOURAGE (1) साहस जनयति (जन्, c 10) (with gen) (=to embollien), (2) आश्वासयति (c of अश्) (=to cheer), (3) प्रीत्याहयति (c of सङ्) (=to incite)

ENCOURAGEMENT (1) आशास, न, *it found no e from the 1 ble c* *वाधा रणादावाह न निधे, (2) प्रीत्याह, न, " *with good e* सुप्रोत्साहनेन

ENCOURAGER (1) आश्वासक, (2) प्रीत्याहक

ENCOURAGING (1) आश्वासन (नी, न), (2) प्रीत्याहन (नी, न)

ENCROACH (1) घृह्णाति (घृह, c 9) (=to scize), *your house has been eed upon by another crocodile* लदीय गृहमपरेण गृहरेण गृहीत, D, (2) हरति (ह c 1) (=to take), (3) अत्यायेन प्रविशति (विष्, c 6) (=to enter unlawfully), (4) न्यूनीकरोति (=to lessen)

ENCROACHMENT (1) गृहण (=scizing), (2) अत्यायप्रवेश (=unlawful entry) *Ph e of a river* नदीसञ्च, Vii

ENCRUST v TO ENCRUST

ENCUMBER *thus eed by you on all sides* बाधनैः सर्वतो निरुध्वेष्टा गहरय, Mu, *eed estate* ऋणदसा सन्धति v TO BURDEN

ENCUMBRANCE प्रतिवन्ध v IMPEDIMENT BURDEN

ENCYCLICAL v CIRCULAR, e letter *चक्रम्

ENCYCLOPEDIA विद्याकोष

ENCYCLOPÆDIC, AL *Ph of learning* विद्यासागर

- I \ D (subs) I Extreme point अन्त, (rarely पर्यन्त प्राक् उपान्त)
at the e of the journey अन्तःपथे, R xvr 3^e, *e of a battle*
 अग्रकांक्ष, J II Termination (1) अन्त or पर्यन्त, *at the e of the*
year मय्यस्यस्यन्ते, Mat, *dist at g in the e* पर्यन्तपरिपन् (f नी),
 K₁, (2) अदसानम् *at the e of the day* दिनारम्भान्ते, F₁, (3) परिणाम
 or परिष्ठापि, *pleasing in the e* परिणामतुष्ट (ख₁ म), K₁ III Con-
 clusion (1) अन्त, *at the e of the sacrifice* संधान्ते, P, (2) अदसानम्
at the beginning, middle, or e आदौ मध्येऽवसाने वा, N s Pl *let me*
e to समापयति (e of आप, V₁ IV Death, destruction q v (1)
 अन्त, *will surely meet his e* अन्तमयाश्नाति भवेत्, K₁ xv 4^e, (2)
 अदसानम् *at the e of the lead man* मूलपुरुषावसाने, S₁ V Aim
 object q v आश्रय *th to no e* निरर्थकम्, *to the e that*
 एतदभिप्रायक (वा क) VI Remnant अन्त *relation in, gu j*

(यम् c 1), *eing to go* उद्यच्छमाना गमनाय, B , (3) व्यस्यति (यी, c 4),

would e to separate her कदापि वृथङ्गु व्यस्येत्, Mu

ENDRAVOUR (subs) (1) उद्यम , (2) व्यसाय v ATTEMPT

ENDING (subs) अन्त v END , TO END

ENDIVE शकमयेद

ENDLESS I Without enl अन्त (ना न), *of e process* अनन्त-
रीर्य (र्मा, ये), Ku II Without an object निरर्थक (ना, क)

ENDLESSLY (1) अनन्त v INCESSANTLY , (2) निरर्थकम् v IN VAIN

ENDORSE I In gen sense वृत्ते लिखति अन्ति, (लिख्. c 6), *a debtor
should e payments on the bond* लेखरा वृत्तेऽभिलिखेद्वा दत्ता धन कर्णौ,
v II T^g of opinion etc कचीकरोति, D s

ENDORSEMENT वृत्तनिबन्धनम् *this is my e* *मतेतत् वृत्तलिखित or मतेतत्
वृत्ते निबन्धनम्

ENDOW I Lit वृत्ति ददाति (दा c 3) II To furnish with
योजयति (युज् c 10) *F e l i o t h* (1) अन्वित (ता त), सम्, e *with
reason* विवेकसमन्वित (ता, त), (2) उपेत (ता, त), e *with all good
qualities* सर्वगुणोपेत (ता त), (3) युक्त (ता, त) v TO POSSESS

ENDOWMENT I The act वृत्तिदानम् II A settlement इति
III Talent gift इति

ENDURE (v) तिष्ठति (व्या, c 1) v TO LAST, REMAIN

ENDURING i e lasting व्यायिन् (f नी), चिर

ENEMY (1) शत्रु, *who never made an e* अज्ञातशत्रु, Vc, *a prostrate e* चरणनिपतित शत्रु, Mr, (2) रिपु, *attack on the e's side* रिपुपक्षा
मियोव, Vi, (3) वैरिन् (m), *g eat e* वैरिचर, Ku, (4) चरि, *to the*
e of Yamuchi (i e Indra) नमुचैरखे R, (5) चराति, *victory over*
the e's चरातिषु जय, Ki, (6) रिष, विदिप्, or रिषन् (m), *e's of*
Gods ईशरिष Ku (7) पर (an ambiguous term), *by stronger e's*
मन्त्ररै परै Ku, (8) परिपन्थिन् (m) rare, (9) शत्रव (rare) v
OPPONENT

ENERGETIC (1) वीर्यन् (f. ती) (=strong powerful), (2) तेजसिन्
(f. नी) (=spirited) v ACTIVE

ENERGETICALLY वीर्याह (=erg uly) (2) सह तेजसा (=ajurate 'ly),
(3) वीर्ये समाश्रित्य (=vigorously), (4) अतन्द्रित (=actively)

ENERGY (1) तेज v SPIRIT, (2) वीर्यं v VIGOUR, STRENGTH, (3)
उद्योग v ACTIVITY

ENFEAWE (v) (1) दुर्बलीकरोति, (2) वीर्ये हरति (इ e 1) v TO WEAKEN

ENFEAWE, D (1) हतवीर्यं (f या) v WEAR

ENFEAWE I The act (1) दुर्बलीकरणम्, (2) वीर्यंचय II The
state (1) हतवीर्यता (2) निर्वीर्यता, (3) लेश्यम

ENFEIBLE दुर्बलीकरोति, e (the ministers) one by one एकैकं दुर्बलीकृत.
Mah v FEEDLE, TO WEAKEN, ENACIATE, BREAK DOWN To
become e d दुर्बलीभवति

ENFEIBLEMENT I The act दुर्बलीकरणम् II Weakness q v
दुर्बलता [ददी

ENFEOLP Ph eel this estate to me भाटकेन भूमिमिमांसां सम्पूर्णमीदाम्

ENFEOPMENT expr as above

ENFORCE (v) I To compel q v II To force q v III

To give force to प्रबलयति (nomi.), प्रबल' (f. ली) करीति. IV. To carry out चरुतिष्ठति (स्त्रा, c. 1.). V. To confirm, support : q. v. : द्रढयति (nomi.).

ENFORCEMENT : expr. by verb. + q. v.

ENFRANCHISE (v) : I. To release q. v. मोचयति (मोच्, c. 10) II. To naturalize (1) पौराधिकारं ददाति (दा, c. 3) (3); (2) पौरत्व लभयति (c. of लभ्) (3). Ed : दत्तपौराधिकारः (रा, रं) (2).

ENFRANCHISEMENT I. Release q. v. . मोचः. II. Admission to the freedom of a corporation : पौराधिकारदानं (?) , पौरत्वप्रतिपादनम् (3).

ENGAGE (v. t) I. To bind, pledge : q. v. : बध्नाति (बध्, c. 7.). II. To enlist perh. भाटयति (=to hire), उच्चापयति (c. of स्त्रा) (=raise). III. To attract : q. v. : आकर्षति (कृप्, c. 1.). IV. To occupy, employ : q. v. : व्यापारयति (c. of दृ). To be e.d : व्याप्तिवते (इ, c. 6.). Ed : व्याप्त. (ता, त) , सव्यापारः (रा, र), in the day-time while c. सव्यापारमहनि, Me. V. To encounter q. v. : अभ्यति (इ, c. 2.).

ENGAGE (v. i) I. To promise, undertake . q. v. प्रतिग्रहीति (ग्र, c. 5) Ph. she is e.d to me : मया' प्रतिग्रुता सा. II. To enter in when the ascetic e.d in fighting : सुनी रणमुपैषुषि, Ki. , e.d in meditation : आननिविष्ट. (टा, ट) , while they were e.d in the controversy : प्रवृत्ते च तदीर्घादि V. TO BEGIN, ENTER.

ENGAGEMENT I. A battle . q. v. युद्धम्. II. A promise to visit Ph. I have an e. today at his *अथ तद्वयहयमम मया प्रतिग्रुतम् , I could not keep my e *नाह प्रतिग्रुतं रचितु मया III Betrothal प्रतिग्रुतसम्बन्ध. IV. Business : q. v. : (1) व्यापार , (2) कार्पम् , (3) कर्मम्. V. Pledge : q. v. IV. An obligation : q. v. VII. The act of engaging V. TO ENGAGE.

ENGAGING (1) छद्मकारिन् (f जी) v CHARMING, (2) रम्य (द्या, घ्य)
v PLEASANT, DELIGHTFUL

ENGAGINGLY expr by adj or verb v TO CHARM

ENGENDER जनयति v TO BEGET, PRODUCE

ENGINE, यन्त्रम् *military e* युद्धयन्त्रम्, *e driver* *यन्त्रगृहक

ENGINEER वास्तुविद्याभ्यासद (?) v EING

ENGINEERING वास्तुविद्या (?) *Civil e* पथप्रणाल्यादिनिर्माणविद्या (?) *Military e* वस्त्रपरिष्कारादिनिर्माणविद्या (?) *Mechanical e* यन्त्रविद्या (?)

ENGLISH इलष्टिय (या य), इरेज (जी, ञ), *knows e* *इरजी जानाति

ENGLISHMAN *इलष्टदमीय, इरज

ENGRAFT v TO INGRAFT, GRAFT

ENGRAINED v INGRAINED

ENGRAVE (1) सुदरति (सुद्, c 10), *with my name e d on it* मध्नामाचरसु
दित (ता त) A r (2) उत्कीरति (कृ c 6) *with his name e d on*
the bell मणिवन्धनीतकीर्णनामवेद्य (या, घ), Sa

ENGRAVER नामादिसुद्राकारिन् (f जी) (v)

ENGRAVING I The art नामादिसुद्राकर्मन् (n) or कला (?) II A
print expr by सुद्रित (ता, त), उत्तकीर्ण (f जी),

ENGROSS I To thicken q v II To copy in a large fair hand
खटाचरं लिखन् (लिख c 6) (?) III To absorb q v *Ph d e es*
my mind अवाधन मे मन IV To buy up परिक्रीचीते (क्री, c 9)
V To assume q v

ENGROSSER I A copyist खटाचरलेखक II. A fore staller (1)
परिक्रियन् (f जी) (v), (2) पूर्वकोट (f जी) (v)

ENGULF (1) गच्छते (यस c 1) (=to swallow), (2) प्रापयति (c of द्रु)
(=to drown)

ENHANCE बढ़यति (c of द्रु) v TO INCREASE

ENHANCEMENT हर्द्ध v INCREASE

ENHARMONIC एकतानिक (की ङ) (2)

ENIGMA प्रहलिका v RIDDLE

ENIGMATIC AL बज (जा ङ) v OBFUSCARE AMBIGUOUS

ENIGMATICALLY बङ्ग v AMBIGUOUSLY

ENJOIN I To order q v आशि (मास c 2) II To prohibit or
restrain q v निषेधति (मिध c 1)

ENJOIN I Let (1) भुनक्ति or भुंक्ते, चप, म परि चतु, अधि, (भुज
c 1) *e m j milk* पयो मदीयमुपभुञ्ज R, *e s the kingdom of heaven*
भुनक्ति साराज्यम् Ana., (2) चतुभन्ति (भु c 1) (*prop to feel*), *e m j*
all pleasures सर्वमुपभुञ्जन्त, R (3) निर्विग्रहि (विग्र c 6), *e the*
beauties of youth यौनवयोर्निर्विग्रहा R II Carnally भुनक्ति
चप, P

ENJOINMENT भीष चप, म, परि, *the desire of e is over* निहन्ता भीषन्ता,
I *what an e in those places* स सभोगो यत्तादृशेषु पदेषु V

ENKINDLE सधुचयति (धुच् c 10) v KINDLE

ENLARGE (v t) I In gen (1) वधयति (c of वध्) v TO INCREASE,
(2) विस्तारयति (c of स्त) v TO EXTEND II To release q v
मुचयति (मुच, c 6)

ENLARGED (v i) I Let वधते (वध c 1), *the fish e d there* स तत्र वधते
मत्स्य, Mah v. TO INCREASE, EXTEND II To e upon प्रपचयति
(पच् c 10), *how we will e on its different states* इदानीं तमैवावस्थाभिर्द
प्रपचामि, S v TO DETAIL

ENLARGEMENT I Extension, expansion q v वृद्धि, वि, R II
Release q v मीच III Expiration विसार

ENLIGHTEN I To lighten q v दीपयति (c of दीप्) II To
instruct ज्ञान ददाति (दा, c 3) (=to give knowledge), (2) चतुर्दन्तो-
चयति (c of चीच्) (=to open the eyes), (3) अज्ञानयति (c of माप्) (rare)

ENLIGHTENED पौष ज्ञानिन् (जा, त) v EDUCATED

ENLIGHTENMENT perh सविद् the Lord of e सविदामीय Kt \ re-
FINEMENT, CIVILIZATION

ENLIST (v t) I To enroll q v (1) गृह्णाति (ग्रह्, c 2) (=to take), (2) उद्यापयति (c of द्यत) (=to raise) II To gain over perh निवेगयति (c of विग्) or ग्राहयति (c of ग्रह), I will e them in the cause of truth *ज्ञान सन्ध्यायै निवेगयामि or सत्यपथ ग्राहयामि

ENLIST (v i) I To engage in विग्रति प्र, (विग् c 6) II To enter heartily in a cause निविशति, अभि, (विग्, c 6)

ENLISTMENT I The act v TO ENLIST II A writing *प्रवेशपत्रम्.

ENLIVEN (1) उत्तेजयति (c of निज्) (=to excite q v), (2) हर्षयति (c of हृष्) (=to gladden q v)

ENLIVENING हर्षजनन (नी, न) v JOYFUL.

ENMITY (1) वैरम्, should not make e with any one न वैरं कुर्वति केनचित् B p e towards Udaraka उदारके वैरम् D II (2) शत्रुता, (3) विषेय, (4) मादाम्, (5) दौष्ट्य (rare), (6) विरोध (=feud)

ENNOBLE I To dignify (1) उन्नमयति (c of नम्), (2) उत् कर्षति, प्र, (कृष्, c 1), (3) उन्नत प्रादयति (c of प्रि) II To raise to the nobility *अनुरात्र or अज्यायै करीति

ENOUR खेद v WEARINESS

ENORMITY I Greatness चारता II Atrocious crime q v .
घोरपातकम्

ENORMOUS I Inordinate असाधारण (f ची) II Great (1) महाप्रमाण or बृहत्प्रमाण or अतिप्रमाण (f चा) (=of e size), (2) विमाल (ला ल) (=large q v) III Atrocious q v

ENORMOUSLY अव्यक्त in comp v EXCEEDINGLY

ENOUGH (1) अलम्, all this is not e for one सर्वे तन्नालमेकस्य, Mah, c of this story अलमनया कथया, h, (2) पर्याप्त (हा, प्र) I am e for all the I alshakas in battle सर्वेषामेव पथानां राजसूयानां मह युधि, Ram,

and so much fuel is e for cooking so much food इयत्तधीदनस्य पाका
 'यतावदिभ्यः पयाप्तम् D , (3) प्रचुर (रा र) (=abundant) Pl and I
lavs not fail e of (lit not satiated with) youth न च दमोऽधि यौवने,
Not more than e for lund ed years consumption वर्षं शतोपभोगेऽ
 प्यक्षयम् D

ENQUIRE I To ask q v अनुयुक्ते (युज् c 1) e t of him what
 was to be given and how much किं प्रदेयं कियदेति तमन्वयुक्तः, R II
 To seek to know जिज्ञासते us uill now e into the nature of spi-
 rit प्राणं किस्वरूप इतीदानीं जिज्ञास्यते, S III To examine, consider
 q v अनुसन्धाति or धत्ते (धा, c 3) personally e d into the duties
 विरादान स्वधर्मानुसन्धी M n

ENQUIRE I Asking अनुयोगं uloeser I may be (you) should make
 no e याकि सायानुयोगी भवे न कर्तव्यः, Mah II Seeking to know
 जिज्ञासा, e after duties धर्मजिज्ञासा M d , a subject of e जिज्ञास्यम्
 S III Examination, consideration q v अनुसन्धानम्

ENRAGE (1) क्रोधयति प, स, (c of कृप्) I tell e his क्रोधयामासम्
 B r , (2) क्रोधयति (c of कृप्), (3) रोधयति (c of हृप्), (4)
 क्रोप जनयति (c of जन्), (5) क्रोषम् उत्पादयति (c of पद्), K , (6)
 सरथ मयति (नी, c 1) R , etc

ENRAGED (1) क्रुद्ध (दा द), (2) क्रुपित (ता, त), (3) रुद्ध (दा, द) ,
 (4) सरथ (f अग), (5) आतामर्ष (वा पी), (6) आतमस्तु (मि-),
 etc To be e (1) क्रुध्यति (कृप् c 4) v ANGER, TO BE , (2)
 क्रोषम् यति (ह, c 2) , (3) मय्यु प्राप्तीति (वाप् c 5) Vi , etc

ENRAPTHER ENRAPHISH प्रहर्षयति (c of हृप्) v TO CHAFF.

ENRAPHISHLY प्रहर्षे जनयत् (f ली)

ENRICH I Lat धनित (f नी) or धनराशित (f नी) इव-ति v EN-
 TO MAKE II To adorn q v मययति (c of मय्) III To
 fertilize q v.

ENRICHMENT expr by circum v TO ENRICH

ENROLL (v) I To enlist *निवेशपत्रिकाया नाम निवेशन (c of रिग)

II To record q v III To envelop q v

ENROLLMENT I The act *नामनिवेशनम् II A register *निवेश पत्रिका

ENROOTED (1) बडमूल (ला ल), (2) रुटमूल (ला, ल)

EXAMPLE निर्दम्बन् v EXAMPLE

ENSANGUINED (1) रूधिरमयिष (सा न) (2) रीरिताक्त (f ला), (3) असदित्व (f म्वा), etc

EXSCORCE क्षीयते (सी c 4) v TO HIDE

ENSURINE I Lit v SHRINE, TO ENCLOSE II To clench रहसि (रच c 1)

ENSIGN I A banner q v पताका II A standard bearer (1) पताकिन् (म), (2) वैजयन्तिक

ENSLAVE दासीकरीति *one who has e the whole of the three wols*
दासीकृतायेपजगद्य (या य) Ku, *there is no one who n the good qual*
ties of Kadambars do not e कादम्बरां रुपाम कविष दासीकृषणि K
To become e d दासीभरति

ENSLAVEMENT I The act दासीकरणम् II The state दासम्
v SLAVERY

ENSNARE पाशेन बध्नाति (बन्ध c 9) or पाशे पातति (c of पत्) (lit and fig) *To lead* पाशे पतति (पत c 1) (lit and fig)

ENSUE अनुवर्तते v TO FOLLOW Eng v FOLLOWING

ENSURE ENSURE v INSURE INSCRIB

ENTABLATURE ENTABLMENT *सम्प्रतिर श्रया [*अनुच्छेदनिधय

ENTAIL (subs) I An estate *अनुच्छेदसम्पत्ति II Its rule

ENTAIL (v) I Lat to settle unalienably *अनुच्छेदनिधयेन बध्नाति
(बन्ध c 9) II Fig to bring on आश्रयि (रच c 1)

accept q v परिग्रहयति (एक c 9) V To clear h करति,
to e a l o p e प्राप्ता करोति

ENTERTAINER I A host q v अयुक्ताकारिण (f ची) II An
amuser q रं विनोदक III A cherisher expr ly circum

ENTERTAINING (a ly) (1) विनोदिन (f नी) (=amus ng) (2) हासकर
(री र) (=exciting laugh ter)

ENTERTAININGLY (1) विनाद विदधन् (f ती), (2) हान्न जनयत (f नी)

ENTERTAINMENT I Hospitality q v (1) अयुक्ता, (2) पुजा
II A feast उद्घाट III Amusement q v विनोद

ENTHRAIL दासीकरोति v TO ENSLAVE

ENTHRONE (1) अभिविधति (विध c 6), (2) सिंहासने निवेशयति (c of
विश) (only of k ngs) v TO PLACE, THROU

ENTHROPEMENT (1) अभिविध (2) सिंहासननिवेशनम् (only of k ngs)

ENTHUSIASM I Frenzy fanaticism धर्मात्माद (?) II Warmth,
zeal q v अयुक्ता

ENTHUSIAST I A fanatic धर्मात्मा (ना न) (?) II In gen
sense peril उद्घाट (ना न) es abo t t q ar युद्धीत्मा, अयुक्ताद्वय
(f ती) v ZEALOUS

ENTHUSIASTIC AL (1) अय (या य) (=eager zealous), (2) उद्घाट
(ना न) (=m l), (3) प्रपद्य (f उडा) (=impetuous) Pl e devo
tion निरतिमयभक्ति v EXTREME

ENTHUSIASTICALLY (1) निरतिमय (=extremely), (2) सीक्षाद्वय (=
eagerly), (3) सीक्षाद्वय (=madly)

ENTHUSIASTIC उपनयननिमनम्

ENTICE (v) (1) हरति (ह c 1) (=to allure q v) not e. d by ether
te la ions अयुक्ता विनोदनाकरै R (2) म सीमायति वि, (c of लुभ)
(=to tempt q v) if anyone e s and defiles th s gr l यदि कधि
दश वाता विनोद नागद्वय न D

ENTICEMENT I The act (1) छरणम्, (2) प्रलोभनम्, वि II
Alluring object प्रलोभनम् वि

ENTICER प्रलोभक v TEMPTER.

ENTICING v ALLURING, CHARMING

ENTICINGLY (1) प्रलोभ्य, वि, (2) मनी इत्या

ENTIRE I Complete, whole q v (1) हस्त (f ह्म), (2) समय
(मा य), (3) अक्षय्य (द्या, य), (4) अविकल (ला, ल), (5) निविन
(ला, ल), (6) अविन (ला ल), (7) समस्त (मा, ल) II Not golden
q v prob अविकल (ला, ल)

ENTIRELY I Completely q v (1) काश्चन, (2) साकल्येन, (3)
समयम्, (4) अक्षय्यम्, (5) सर्वथा (=altogether), (6) by adj II
Solely comp.* with एक, *whose life depends e on water* . अलौकिकाय
मज्जीवित (ता, त), M n , of e peaceful character मनेकवृत्ति (mfn), Is

ENTIRENESS **ENTIRETY** (1) काश्चनम् (2) साकल्यम् (3) समयता, (4)
सम्पूर्णता v **ENTIRE**

ENTIRE (v) I To call, name q v (1) अनिदधाति (मा, c 3),
(2) उदाहरति (इ, c 1) II To give a claim to expr by अधिनार
or चर्तति (चर्, c 1) or भाज् (mfn) in comp, *who are not e d to
share* विभागानधिकारिण, Mit, *how is the youngest e d to the
kingdom in preference to the eldest* कथं ज्येष्ठमतिक्रम्य कनीयान् राज्य-
मर्हति, Mat, *in the absence of the former, the latter is e d the
property* पूर्वस्थाभावे धनभागतत्, १

ENTIRE (v) (1) सन् G, (2) भाग, G

ENTOMB निदधाति धा, c 3) (= to bury)

ENTOMBMENT c : burial in a tomb v **ENTIAL**, **TOMB**

ENTOLOGICAL *कीटविज्ञानविद् (mfn) विज्ञारद् दा, द)

ENTOMOLOG *कीटविज्ञानम्, कीटविज्ञा

ENTOMOLOG (pl 203) *अन्यत्र

ENTAIL (1) चञ्चलम्, (2) पुरीतम् (n) (rare)

ENTRANCE (subs) I The act or right of entering प्रवेश, न, *for*
our e अन्त्याक प्रवेशाय, V p, *give me e* दीहि मे प्रवेशम्, Mu, *e sec*

*प्रवेशनयन्त्रकम् II A place for e प्रवेश, *at the e of a car an town*
 कस्यचिद्गम्य प्रवेशे, P 17 6 v DOOR, PASSAGE

ENTRANCE (v) I To put in a trance मोह जनयति (अन् c 10),
 उषादयति (c of एह), etc *Ed* मोहादिह (एह, ए), मोहादिहित
 (ता त) II To enrapture हृद्ययति (c of हृप्)

ENTRAP (1) दधाति (अन्, c 9) (when the meaning is, clear) *by*
means of nets, looks, and other devices for e ping fish जालवद्धिम्
 प्रवृत्तिभिर्मध्यममोपायै, Sa v, (2) पाशे पातयति (c of एत) *v to*
 ENSNARE

ENTREAT उपपन्नयति (हृन्, c 10) R v 58 v TO BEG, IMPLORE

ENTREATY (1) अभ्यचना or मार्चना *by e e, by adv ees* अभ्यचनाभिरीप
 दर्शय k, (?) यात्रा v REQUEST

ENTREATY दासिज्यराजानम् (?)

ENTRUST (v t) निविदयति (विप्, c 6) *should e all work to k*
 यन्त्रिन् सप्तक्षायांसि निविदेत, M vii 59, *is the secret kept you were*
entrusted with रक्षाते भवता रक्षयनिक्षप v ii, (2) व्यसति, वि (अस,
 c 4) or व्यासीकरीति (with sim cons) *e ng wife to sons* सुतविमल
 पत्नीक, v, (3) नि दधाति or धत्ते (धा c 3) (with sim cons)
 K l, (4) निवशयति (c of शि) (rare) *all work was e e l to you*
 तदि निवेष्टितसर्वकार्ये Mu v

ENTRY I The act of entering प्रवेश, न, *en (your) e* प्रवेशे, R vi
 24 *getting an e with difficulty* अथनवि लम्बप्रवेश, Yu II A
 passage for entering प्रवेश v ENTRANCE (iii) PASSAGE III
 That which is entered expr by verb *this is an erroneous e*
 *इदम्प्रमाणविरहितम्, to make care of v ENTER (ii)

ENTWINE (v) परि वेष्टयति (वेष्ट्, c 10) (= to encircle, surround q v)
 ENUMERATE I To count सख्याति (ख्या, c 2) II To recount,
 mention q v आख्याति (ख्या c 2), *e the Kings of England*
 *इत्यष्टि चराणां नामानि कथय

ENUMERATION आख्यातनम् v MENTION, RECITAL

ENUNCIATE I. To predicate लक्षय or कथयति (कथ्, c 10) II
 To pronounce q v उच्चारयति (c of चर)

ENUNCIATION I Predication लक्षय- or कथकथनम् II Mode of
 utterance उच्चारणम् III A declaration उक्ति

ENCLOSE (v) (1) गुण्ठयति, चर, (गुण्, c 10) (= to veil), *ced in noc*
hermal darkness रानीतिनिरागुण्डिन (ता, त), Ku, (2) परि ढ़्णोति or
 षारयति (ष, c 5 and 10) (= to enclose) *cing the whole Lanka* लङ्का
 समस्तां परिवार्य, Ram v also TO ENCIRCLE, CONCEAL

ENVELOPE (subs) *प्रववेष्टनम्

ENVENOM (v) I Lit दिषेथ लिप्सति (लिप्, c 6) or दिषि (दिष्ट्,
 c 2) or चनक्ति (चघ्, c 9) II Fig *ced glance* दिषेथ
 कटाक्ष Ma, '*ced tongue of calumny* विषाळा विषमजिह्वा

ENVIABLE स्पृहणीय (या य), *of e prowess* स्पृहणीयशीर्ष, Ku III 20

ENVIER (1) ईर्षिन् (m) (2) असूयक, (3) मन्त्रारिन् (m)

ENVIOUS (1) ईर्ष्यिन् (f ची), *e, hateful, discontented ईर्ष्यो हृत्पसन्नुष्ट*, II
 (2) नान्तरिन् (f ची), *e of others rise* परहृदिमन्त्रारिन् (f ची), Si, (3) माभ्य
 सूय (या य), (4) ईर्ष्यालु (mfin) (5) असूयापरीत (ता, त), etc

ENVIOUSLY (1) ईर्ष्यम् (2) साध्यसूयम्, (3) समसरम्

ENVIOUSNESS v ENVY

ENVIRON (v) परिहृणीति (ह c 5) v ENCOMPASS

ENVIRONS परिसरा or परिसरविषया (म pl) v SUBORD

ENVOY दूत v AMBASSADOR

ENVY (subs) (1) ईर्ष्या v JEALOUSY, (2) अभि असूया, *who has crea*

tel you r e केनाध्यसूया ते जनिता *Isu* , (3) मात्सर्यम् *close nuns are*
o taste l w th the feeling of e मात्सर्यरागीपदताम् (mfn) , *Ki*

ENVY (८) I In bad sense (1) अनूयति अहि , (nomi) (with dat) ,
 (2) ईर्ष्यति (ईर्ष्य c 1) (rare with dat) , (3) better ly c ibs II
 In good sense स्पृहयति ते (स्पृह c 10) (with dat) , *I e the King*
Dasarathas स्पृहयामि रामे दशरथाय V :

EPACT annuall e सुषमन्द्रस्यराक्षसम् , *contly e* अर्द्धस्यमासालम्

EPAULET स्त्रियाभरणम् and sim comp s (?)

EPHEMERAL I Diurnall q v II Short-lived क्षणमद्भुर (रा ८)

V TRANSIENT

EPHOD परिकर (?) ८ GIRDLE

EPHOR *परिदर्शक *I ally* *परिदर्शकत्वम्

EPIC Ph e *joem* महाकाव्यम् *e joet* महाकाव्यलेखक etc

EPICENE स्त्रीपुलिङ्ग (का ३)

EPICURE भोजनचक्षु *Yet* विद्वयासक्तचित्तम् (mfn) (=sensualist q v)

EPICURIAN I Lit *एपिकूरीय (या द) II Luxurious विविष्ट
 (दा द) III Given to indulgence (1) इन्द्रियसुखनिरत (ता त)
 (2) विद्वयासक्त (जा त)

EPIDEMIC I A ly व्यापक (f पिक्का) II Sib* व्यापकव्याधि ,
 मारि (=pestilence).

EPIGLOTTIS उपजिह्वा प्रतिजिह्वा, अतिजिह्वा

EPIGRAM सुद्रक्विता (?)

EPIGRAMMATIC AL I Lit expr ly comp II Concise pointed
 q v कथु (ः fi)

EPIGRAMMATIST सुद्रक्वितानुसक्त (?)

EPILYPSY (1) अपकार , (2) भागरम्

EPILEPTIC (1) अपलारिन् (f पी, c (2) भृगुरिन् (f पी)

LEILOUTE उपसहस्र

EPICHAUZY I Iit आशिर्भाय v APPEARANCE II A festival

*आशिर्भायपर्वन् (n)

EPISCOPAL expt by comp, e jurisdiction *प्रधानाचार्याधिकार, e church आचार्यधर्ममन्दिरम्

EPISCOPALLY *प्रधानाचार्यै (ins pl) [*प्रधानाचार्यवर्ग

EPISCOPATE I A bishopric q v II The body of bishops

EPISODE उपाख्यानम्, उपकथ

EPISTLE पत्रम् v LETTER

EPISTOLARY expt by पत्रम् e style *पत्ररीति, e correspondence *पत्र सवाद

EPITAPH *स्मरणमण्डनम् v INSCRIPTION

EPITHALAMUM (1) मङ्गलगीतम्, (2) विवाहगीतम्

EPITHET विशेषणम् V

EPITOME (1) सारसंग्रह (2) सत्तेष (= abridgement)

EPITOMIST सारसंग्रहकर, सत्तेषू (m) (= abridger) *

EPITOMIZE (1) सारसंग्रह करोति, (2) सन्निपति (अपि c 6) (= to abridge), (3) सन्निपति (अपि c 4) (= 2)

ETERN (1) काल (= time) (2) युग (= age)

ETUDE काल्यविशेष

ETROPEE v EPIC

EQUABILITY समता v EVENNESS, EQUANIMITY

EQUABLE सम (ना म), e temperd समरुति, B: v EVEN, UNIFORM

EQUABLY समम् v EVENLY, UNIFORMLY

EQUAL (adj) I Alike (1) सम (ना म) I do not see any one greater than or e to Rama पण्यानि समानादधिक सम वा नाच्यम्, B, e share समभाग, B: , (2) समान (ना म), e in caste and number समाना जातिमव्यया D: , to (men) of e valour, lineage and nobleness समानवीर्यालक्षणीयेषु B: , (3) तुल्य (अपि, अ) (= matching, like), of

e strength दुव्यशक्ति (mf.n.), M n ; (1) सङ्ग (शी, श) (=दुव्य), *with those, who are not his e.s.* चनाकसद्वेष, Mu. II. Adequate (i) सम (मा, म), (2) पर्याप्त. (मा, म) (=enough ; q. v.) III. Equitable सम (मा, म). IV Indifferent. सम (मा, म) or समान (ना, न)

EQUAL (subs.) (1) expr. by adj. सम (मा, म) or समानः (ना, न), *with e.s.* समै, H , *tico e.s.* : समानी, B ; (2) समानजन, *before e.s.* समानजनसमचम्, M. n.

EQUAL (v. t.) I To be e. to expr by adj., *but does not e me : penances* ननु तपसा मे सम, Vi. II. To make e. to (1) expr. by adj., (2) समीकरोति or समानीकरोति.

EQUALITY. I. Lit. (1) साम्यम्, *bearing e. with the thunder of Jupiter* अशनिना मघीना साम्यं यतः Ki. , (2) समानता, (3) तुल्यता II. Evenness तुल्यता. III. Uniformity समता.

EQUALIZATION (1) समीकरणम् ; (2) समानीकरणम्.

EQUALIZE : (1) समीकरोति, (2) समानीकरोति, (3) by adj v. EQUAL.

EQUALLY : (1) सम or समानम्, *treats his servants e.* सम शब्देषु दर्शते, P ; (2) तुल्यम् ; (3) सङ्गम्, (4) by adj, *the battle was e. matched* तुल्यपतिर्विन्दुः अभूः युद्धम्, R.

EQUANIMITY (1) समता, *by e.* समतया, R. १८ ६. ; (2) समवृत्तिता ; (3) समभार ; (4) समचित्तता.

EQUATION = समीकरणम्. *quadratic e.* : वर्गसमीकरणम्, Vy.

EQUATOR : I, Terrestrial (1) भूपरिधि ; (2) भूकक्षा. II. Celestial. (1) व्योमकक्षा, and sim comp.s ; (2) आकाशपरिधि, Gan.

EQUATORIAL Ph. e region निरक्षदेश, Go.

EQUERRY, EQUERY. I. A stable : (1) मन्दूरा, (2) गजिशाला, (3) अश्वशाला. II. An officer : मन्दुरापाल, K.

EQUESTRIAN (subs) अश्वारः v. HORSEMAN.

EQUESTRIAN (ah) I Pertaining to horses (1) अश्वीय (या य),
 (2) आश्व (इ या) (3) आश्विक (की, व) II Pertaining to horse-
 men expr by tat comp

EQUIANGULAR (1) समकोण (षा, ष), (2) समानास (इ या), etc

EQUIDISTANT (1) समदूर (रा र), (2) समानान्तर (रा, र), etc

EQUILATRAL समभुज (जा, ज) I triangle समविभुज, e pentagon
 समपञ्चभुज, and so on [(2) सुलाघत (ता, त) (इ)

EQUILIBRIUM समप्रति (2) V s To be in e (1) समष्ट (ता, त),

EQUINOCTIAL विषुवतीय (या य) The line (1) विषुवरेखा, (2) विष-
 ववृत्तम्, (3) विषुववृत्तम् Su The e sun विषुवरेखी दिगन्तर, Su A
 point अश्विन

EQUINOX (1) विषुवम् (2) विषुवत् (न) Vernal e गृष्मविषुवम्
 Autumnal e जलविषुवम्

EQUI (v) (1) समीकरोति, well e led समन्वित (ता, त), (2) आकरोति,
 उप, (दृष्ट, c 10) v also TO ADOPT, ACCOUTRE

EQUITAGE I Lat (1) सजा (2) आकल्प Ph personal e शरी
 रीयकरणानि, K II Retinue q v परिवर्त

EQUIPMENT I The act (1) समीकरणम्, (2) आकल्पनम् उप
 II Equipage q v सजा

EQUIPOISE समप्रति v EQUILIBRIUM

EQUITABLE I Of men न्यायपरायण (इ या) II Of acts न्यायमत्त
 (ता त) v JUST

EQUITABLY न्यायेन or न्यायत v JUSTLY, FAIRLY

EQUITY न्याय, e governs in the conflict of two codes of law दृष्ट
 विरीये न्यायी बलवान् I v JUSTICE

EQUIVALENT (ah) (1) तुल्य (षा, ष) v EQUAL, (2) तुल्यार्थ
 (का क) (in meaning) (3) तुल्यरश्म (षा, ष) (in force), (4) तुल्य
 (या य) (in value)

EQUIVALENT (subs) I An e thing expr by ११ II In chemistry *तुल्यम्

EQUIVOCAL वक्र (क्रा, क्) V AMBIGUOUS

EQUIVOCALLY वक्र V AMBIGUOUSLY

EQUIVOCATE (v) (1) वक्रोक्तिं करोति, (2) भद्भि करोति

EQUIVOCATION (1) वक्रोक्ति , (2) झुठभिप्रायै वच , Si

ERA (1) काल V TIME, (2) शर or शक (sp of Shalivahan) (3) मङ्ग (of Vikramaditya)

ERADICATE (1) उन्मूलयति सम्, (मूल c 10), *an enemy can be easily e d* विपक्षमूलयितुं सुकर, Ki it "0 (2) उद्धरति (इ, c 1), *I will e the ene / today* शत्रुमयोद्धरिष्यामि Ram, (3) उच्छिन्नति (दिद, c 7)

ERADICATION (1) उन्मूलनम्, (2) उद्धरण or उद्धार, (3) उच्छेद, e of *but* उच्छेदी क्षयन, Ki

ERASE I To efface १ v प्रभाटि (मज्ज c १) II To destroy १ v कपति (कप्, c 1) *all e ing fate* सर्वकथा भवितव्यता, Ma

ERASURE लोप (?) V OBLITERATION

LEP पूर्वम् e this इत पूर्वम् V BEFORE

ERELONG (1) अतिरेक, (2) अतिराम

ERECT (adj) I Of posture perh उन्नत (ता त) II Raise I uplifted १ v उन्नत (ता, त) *with e jebrous e* उन्नतम् (न भु) Ph *his has become e (from joy)* पुलकितो बभूव

ERECT (v) I To set up, plant १ v स्थापयति (c of स्था) II To build १ v (1) निमिमीते (मा c ३), (2) करोति (=to make) III To exalt १ v उन्नमयति (c of नम्) IV. To establish, found १ v स्थापयति

ERECTION I Planting (1) स्थापनम् स, (2) प्रतिष्ठापनम् II Build ing निर्माणम् III Exaltation १ v

ERECTLY prob उन्नतकायेन or उन्नतो (f ता) भूला

ERECTNESS : उन्नता, ल' : v. **ERECT**.

ERE WHILE : किञ्चित्पूर्वम् : v. **SOMETIME, BEFORE**.

EREMITE : (1) वरुणगर्ही, Vl. ; (2) आरुणकः, Vl. : v. **HERMIT**.

EREMINE : I. An animal बहुलजातीयजन्तुविशेष. II. Its fur : *कर्णव
लोमन् (n.) III. The dignity of judges . *कर्णवलोमपरा. (m. pl.).

EROTIC : v. **AMATORY**.

ERR (v.) . (1) धनति, रि, (भग्, c. 1.), *that you may not e. again* . मा मूषो
विभवेदिति, Mah. ; (2) पथः or मार्गात् अस्ते (यु, c. 1.) or धनति, ते
(धग्, c. 4.) (= to wander from the right way), Ki. ; (3) उत्पद्येन
or उन्मार्गेन गच्छति (गम्, c. 1.) or धनति (धाव्, c. 1.) (in moral sense), U.

ERRAND शब्देश . v. **MESSAGE**.

ERRANT . I. Wandering q. v. : परियमिन् (f. ची). II. Wild : q. v. .
उद्धत (भा, न).

ERRING (adj.) : (1) भान्तः (ना, न्), *e.-minded भानवृत्ति (mfn)*, M. n ;
(2) व्यभिचारिन् (f. ची), *un-e. knowledge ज्ञानमव्यभिचारि*, N. d.

ERRONEOUS . (1) भ्रममूलकः (का, क), *this reading is e.* . इतिपाठस्तु भ्रम-
मूलक, Va. com. , (2) प्रमादिकः (जी, क), *e interchange of things*
प्रमादिको वस्तुपरिवर्तिः, M. n ; (3) मिथ्या (=false) in comp., an e.
inference मिथ्यानुमानम्, N. d.

ERRONEOUSLY : (1) भ्रमात्, (2) प्रमादेन, (3) भ्रान्ति, Go ; (4) मिथ्या
(=falsely q. v.).

ERRONEOUSNESS : (1) भ्रममूलकम्, (2) प्रमादिकत्वम् v. **FALSITY**.

ERROR . I. A mistake q. v. : भ्रम. II. An inaccuracy अशुद्धम्.

III. Deviation : उन्मार्गगमनम् IV. Fault, sin . q. v.

ERST पुन v. **FORMERLY**.

ERUCT, ERUCTATION v. **DELCH, BELCHING**.

ERUDITE . I. As applied to men . पण्डित (ण, त) v. **LEARNED**.

II. As applied to any science etc. v. **ABSTRUSE, IMPOUND**.

ERUDITION (1) पाण्डित्यम् (2) वैदुष्यम् (rare)

ERUPTION I A bursting forth (1) नि सरणम्, (2) निर्गम II .

Of the skin *what are these* *किं निर्गतमस्त्रे \ RIMPLE, ITCH

ERUPTIVE *ex* p^{ly} verb निर्गच्छति (ग्न् c 1) or नि सरति (स्त्र, c 1) .

ERYSIPELAS (1) उदरं, (2) दह

ESCALADE I Su^l prob अस्त्यद्, न II Verb आम्बुदति (कन्द, c 1) (?) अदधति (लङ्, c 10) (=to scale)

ESCAPADE सल्लिखन, k

ESCAPE (v t) I To get out of (1) मुच्यते वि, परि-, (pass of मुच्) (with abl), *who es the great enare* यो महापाशात्मुच्यते V c, (2) सरति, उच् निर्, उच्, अभि, (तू c 1) (=to cro s, overcome), *with out e ing an accusat on* अभिधी-मनिखीर्षे Y, *to e death* मृत्यु सरति, V. II To avoid q v परिहरति (हृ c 1), *infamy has been e d* परिहृतमयम्, Ma III Of observation, etc *e l l e not ce of the g and* न लक्षितो रक्षितो न, *it e d l is not ce* स एतन्नालक्ष्यन् (लङ्. c 10)

ESCHEAT (s bs) cap by circum v to ESCHIEAT

ESCHIEAT वञ्चयति (वञ्च c 10) v to AVOID

ESCONT (subs) (1) cap by circum *attende l by a large e* मदता वलीन
रचिव (ता न) (2) रक्षाधिकृतपुरुष (3) परिचर v RETINUE GUARD

ESCORT (v) अदुगच्छति (गम् c 1) *I myself e l e l e r* स्वयमेवादुगच्छामि
रक्षकरीम् Mr v to ACCOMPANY GUARD

ESCUENT खाद्य (खा द्य) EATABLE

ESCUCTIONS *कुनचिद्वदम् W l l a n s

ESOTHERIC रिशिट (डा ड) (?)

ESPALEIR लक्ष्मण (?)

ESPECIAL रिश्व in con PRINCIPAL PARTICULAR

ESPECIAL v (1) विशदेष (2) रिश्वदत (3) प्राधान्य (—pr e pally q v)

ESPIONAGE I The practice of spies दृष्टवचर anism comp
II The r employment चारप्रयोग v d s comp s

ESPLANADE विरामभूमि (?)

ESPOUSAL I Betrothal दानम् व II Marriage l v विवाह
III Eng a l o p t o n पतिव्रत

ESPOUSE I To betroth ददाति व (दा c 2) II To marry
q v परिग्रह्णाति (ग्रह c 3) III To accept परिग्रह्णाति

ESSE निर्णययति (वञ्च c 10) v to SEE

ESQUIRE I An attendant सट्चर II A title श्रीमान् (m) pre
f d e l

ESSAY () I To attempt व्यासति (वी c 4) II To assay q v

ESSAY (subs) I — Attempt q v II — Assay q v III —
Composition (1) प्रबन्ध (2) निबन्ध

ESSAYS प्रबन्धसमूह

ESSENCE I In gen sense पार e of beauty चीन्दयसार M a m
e an l n c l a r s c l e सारा शीलतय D II Perfume गन्धसार (?)

ESSENTIAL : I. Lit. . expr. by comp., *e. thing* सारवत्. II. Contain-
ing essence . (1) सारः (रा, रं) ; (2) सारवत् (f. ती). III. Indispen-
sable, necessary . q. v. : *the study of the Vedas is e for an*
enquiry about duties धर्मजिज्ञासा वेदाध्ययनं नियमेनैवापेक्षते, S. Ph. : *e. oil*
‘सारतेलम्.

ESSENTIALLY : सारतः : V. ESSENTIAL, REALLY.

ESTABLISH : I. To found, settle : q. v. : स्थापयति, सं-, प्रति-, (c. of
स्था), *will e. Kaivartas in his kingdom* : कैवर्तान् राज्ये स्थापयिष्यति, V. p.
Ph. : *the e. ed church* ‘प्रतिष्ठापितधर्मः’. II. To confirm : q. v. :
स्थिरीकरोति. III. To prove q. v. : (1) प्रति-पादयति, उप-, (c. of
पद्), *does not e. his claim by evidence* : उक्तं प्रमाणेन न प्रतिपादयति, K.
b. ; (2) भावयति, ति-, (c. of मू) (rare), *a case e. ed by witnesses* साक्षिभि-
र्भावितं कार्यम्, Kat.

ESTABLISHER : I. A founder ‘स्थापक’, सं, प्रति-. II. Prover : प्रति-
पादक or by verb.

ESTABLISHMENT : I. Settlement : स्थापनम्, सं-. II. Confirmation :
स्थिरीकरणम्. III. Proving : प्रतिपादनम्. IV. System, government :
स्थिति . V. Domestic . expr. by circum. : *he keeps a large e.* बहूनि
गृहादीनि रचति.

ESTATE : I. State : q. v. : अवस्था. II. Property : q. v. : सम्पत्तिः.
III. An order or class . वर्गः (?), *the third e.* (i. e. the commonalty)
‘तृतीयवर्गः.

ESTEEM (v.) : I. To think, reckon : q. v. . गणयति (गण्, c. 10.). II.
To respect, love : q. v. . बहु मन्दते (मन्, c. 4.).

ESTERN (subs) : expr. by verb, *he is held in high e. by the people*
प्रजान् बहु मन्दते : V. REGARD, REPUTATION.

ESTIMABLE : I. Praiseworthy . q. v. : श्राय (ष्वा, छं). II. What can
be estimated निदण्य. (ष्वा, छं).

ESTIMATE (subs) I Of money, etc गणना (?) II Judgement

appreciation q v गणना

ESTIMATE निरूपयति (रूप c 10) v TO COUNT, COMPUTE

ESTIMATION I Lit निरूपणम् v COMPUTATION II Opinion

q v मतम् III ESTEEM q v

ESTOP *प्रतिवध्नाति (बन्ध c 9) *et id by 1 s ou 1 deed* *समवेष्ट प्रतिवध

ESTOPEL *प्रतिवध

ESTRANGE विश्लेषयति (c of द्विष) v TO ALIENATE

ESTRANGEMENT विश्लेष्ट v ALIENATION

ESTUARY झुटमेद (?)

ET CETERA (1) आदि (nfn) *animals etc* पञ्चादय, S, (2) यद्यपि (mfn) *c tizens, v llagers etc* प्रौरजानपदप्रभृतय An

ETCH लिखति (लिख c 6) (=to draw q v)

ETERNAL (1) नित्य (त्वा, त्व) *to the e God* नित्याय देवाय, V₁, (2) शाश्वत (वी त) *m e course* शाश्वते पयि, Ka (3) अनन्त (ता ना) (=endless), (4) सनातन (नी, न) (=ever existing), (5) सन्तत (ता त) (=incessant)

ETERNALLY (1) नित्यम् (2) शाश्वतम्, (3) अनन्तम् (4) सनातनम्

ETERNITY (1) दिव्यता, (2) better by a l v ETERNAL

ETESIAN वार्षिक (की, क) v ANNUAL

ETHER I A medium *तेजोवह II A fluid *हिनद्रव

ETHERIAL I Celestial q v *c regions* जलम v sky II Spirit like तैजस्य (वी, व)

ETHIC, ETHICAL expr by धर्म in comp, "*c meaning* *धर्माद्य authors of e *syste as* धर्मशास्त्रप्रयोजका, 1

ETHICS धर्मशास्त्रम् (applied also to jurisprudence), धर्मतत्त्व (?)

ETIQUETTE आचार or सदाचार v CUSTOM

ETIMOLOGICAL व्युत्पत्तिविषयक (का, क) and sim expr (?)

ETYMOLOGIST व्युत्पत्तिविद् (inf) (१), व्युत्पत्तिविद्याभिरारद (दृ, द) (?),
and sum comp °

ETYMOLOGY I In gram शब्दादीनां रूपप्रकरणम् II Derivation
व्युत्पत्ति III The science व्युत्पत्ति, विद्या (?)

ECHARIST *छटपादस E ic *छटपादोय (या य)

EULOGIST (1) प्रशंसक, (2) स्तुतिपाठक (who sings eulogies)

EULOGIZE स्तौति or स्तवीति (स्तु, c 2) ° TO PRAISE

ELLOGLY स्तुति or स्तु others are pleased with false es तोषमेति वितथे
स्तवै पर Si ° TO PRAISE.

ETCHUCH (1) वर्षवर, (2) पथ, (3) क्षीर, (4) नपुंसक A B (3)
and (4) are usually terms of contempt

EUPHEMISM *मृदुलभाषितम्

EUPHEMISTIC Ph e expression *मृदुलभाषितम्

EUPHONIC, -AL }
EUPHONIOUS } (1) सुस्वर (रा र), (2) सुस्वरमिश्रित (रह, र) (१)

EUPHONIOUSLY (1) सुस्वरेण (१), (२) सुस्वरमिश्रितम् (?)

EUPHONY सुस्वर (?)

EUPHORIA बहुदुःखिका

EUTHICISM शान्तिनाम (?) *शौकिप्रम

EVAKATE (१) I To empty q १ मूलैकरीति II To void q
१ *मृजति (मृज्, c ७) III To desert, quit q १ व्यजति, परि,
(व्यज् c 1), c 12 De sala दारका परिव्यज्य, Mal

EVAUATION I Of the bowels मशीमर्ग E: *घात II of a
town or fort भीम, the se ge and e by Sals रीध भीमघ शाभुन
Mal

EVAD (१) परिहरति (ह c 1) to e a S one *आह्वान परिहरति Ph
to e observation १ TO ESCAPE (१) (11) e 1 g these ponts अमु
विमुच्ये, १

EVANESCENT : अथमहुर (रा, र) V. TRANSIENT.

EVANGELIC, -AL Ph. *a preacher* *मद्रलप्रवक्ता, **a history* मद्रलपुराणसम् ;
a truth *बाईवलातुगत सत्यम्.

EVANGELICALLY *बाईवलातुगारेण.

EVANGELIST I. A writer : *मद्रललेखकः. II. A preacher *मद्रल
 प्रवक्ता (म).

EVANGELIZE, *to e, the world* *लोकेश्वरी मद्रलं मयति (वम्, c. 2).

EVAPORATE (v. t.) I. Lit. *वाष्पीकरीति (?) V. VAPOUR ; TO DIS-
 SIPATE. II To dry up - q. v : आषामति (वम्, c. 1), R.

EVAPORATE (v. i) : I. Lit. वाष्पी भूत्वा गच्छति (गम्, c. 1.) (?). II.
 Fig, to be wasted गच्छति (गम्, c. 4).

EVAPORATION * I Lit : वाष्पीकरण (?) (turning into vapour), वाष्पी-
 मयि (?) (passing of in v.) II. Fig. चक्षः V. DECAI.

EVASION - (1) expr. by verb. v. TO ELUDE, (2) छल (=trick).

EVASIVE : वक्ष (दा, क) (v) V. AMBIGUOUS.

EVASIVELY (1) चक्षुः परिरुध्य (?) , (2) वक्षोक्ता V. AMBIGUOUSLY.

EV, EVEN (subs) - I. Evening - q. v. II The evening preced-
 ing a feast पूर्ववदीप (?) III Fig. *we are on the eve of war*
 प्रयासीदति (मद्र, c. 1.) भी युद्धम् : V. TO APPROACH.

EVEN (adj) I. Level, smooth q. v. सम (मा, म), *it (the earth)*
looks e. to him मा समा मद्र मतिमाति, Go. II. Equable सम (मा,
 म), *e-tempered* सममति. (मा), K. III Not odd - सम (मा, म)

EVEN (adj) - अपि (placed after the word emphasized), *where*
e the trees, e the animals are my friends यत्र वृक्षा अपि घमा अपि
 वन्द्यते मी, U. III, *very difficult to be thinned* *e when leaving सुदुर्लभ
 जालद्वन्द्वीय, K. ; *e none* अद्यापि, J, *e if v. if, not e he* सीदपि
 . . न Ph. *e so* एव. [K.]

EVEN HANDED (1) सम (मा, म), (2) समदंष्ट्रिन् (f भी), (3) सुच्यमति (मा),

EVENING (subs) (1) सायंकाल , (2) प्रदीप , (3) सन्ध्या ; (4) विकाल ; , (5) दिनाह्न (poet) , (6) रजनीसुखम् (poet). *In the e.* सायम्, *e. and morning* साय प्रातः, Sha

EVENING (adj) (1) सायन्मन. (नी, न) , (2) प्रादौषिक. (की, क) , (3) सायंकालीन (ना, न) , (4) सन्ध्या (f स्या) ; (5) वैकालिक (की, क) , (6) by tat. comp *The e star* *प्रदीपतारा.

EVERELY (I) समम्, (2) समानम् ; (3) तुल्यम् . v. EQUALLY, UNIFORMLY.

EVENNESS I Lit : समता II. Of temper * समता, *by e, by dis* . *charging showers of wealth* समतया वसुहृदिविसर्जने , R.

EVENT I An occurrence * (1) घटना , (2) इत्तम्. Ph : *at all e s* अन्त , *in the e of यदि* v IF II Issue, end : q v.

EVENTFUL घटनाकुल * (ला, ल) (?) * MEMORABLE.

EVEN-TIDE सायंकाल * v EVENING.

EVENTUAL * अन्तिम (मा, म) : v FINAL, ULTIMATE.

EVENTUALLY अन्तिमे v. FINALLY, ULTIMATELY.

EVER I At any time * कदाचिन् or कदापि, *if these e desire union* कदाचिदेवे यदि यौगमर्त , Ku ; "*nobody e. yet hated his own flesh*" *अद्यापि न कीऽपि स्वमांसं द्विष्टे Ph *e and anon* यदा तदा. II. Always . q. v. : (1) सततम्, *e. think of the truth* तत्त्वं चिन्तय सततम्, J. , (2) निरन्तरम्, D : Ph : *gone for e* अगुनरत्नमनाय गत , *lost for e.* एकालं नष्ट (दा, ड) . E. so (=in whatever degree) * v HOWEVER.

EVER-BLOOMING दिव्यपुष्प (पा, प) , and sim comps, *where trees are e* यत्र पादपा दिव्यपुष्पा , Mc.

EVER-GRIFF * (1) सततवर्धित (ता, त) (?) , (2) निरन्तरं (f. र्तां) (?)

EVERLASTING निरन्तरायिन् (f. नी) * v. ETERNAL.

EVERLASTINGLY v. ETERNALLY, CONTINUALLY.

EVER-MORE : I. Fore * सततम्. II. At all times * सदा

EVERY * (1) by doubling the word, *at e. place* स्थाने स्थाने, J. , *in e.*

house गृहे गृहे, Ku., *e. six months* षण्मासे षण्मासे, P. III. 8, (2) by
 * comp with प्रति, in *e. direction* प्रतिदिग्म्, Ku., *e. day* पथ्यहम्, H,
 (3) by comp. with अनु (of rapid succession) *e. moment, e. now and
 then* अनुक्षणम्, (4) सर्वः (सर्व, वै) (when c. = all), *e. poem* सर्व
 काव्यम्, Mal

EVERYBODY, EVERY ONE : (1) सर्व, *e. is after his own interest* सर्वे
 स्वार्थे प्रगीहते, Si II. 65, (2) सर्वजन, सकली जनः, *ect, e. will say*
 सर्वे जनी पदिवति P., *e. hates the minister* सकलो जनीऽमात्यं दुष्टयते,
 Ma. 11 Ph. *delighted e. one of the citizens* पौरान् प्रलेखं ह्लादया
 चक्रे, R., *looking at e. one* प्रलेखमवलोक्य, Ana

EVERY-DAY (adj) (1) प्रात्यहिक (ह्री, क), *e. hunger* प्रात्यहिकघ्नुत्, S. d,
 (2) नियः (स्वा, त्य) (-regular), *e. present* नियदक्षिणा, Mal. १. DAILY.

EVERY THING सर्वम्, *everybody does not know e. न सर्वं सर्वं जानाति*,
 Mu.

EVERY-TIME * यदा यदा V. WHENEVER.

EVERY-WAY, IN (1) सर्वथा, (2) सर्वप्रकारेण

EVERYWHERE (1) सर्वत्र, (2) सर्वत, *you go e. त्व सर्वतोऽगामि*, Ku

EVICT निगारयति (c. of च) (?).

EVICTIOY निगारयन् (?)

EVIDENCE (subs) : (1) साक्ष्य (of witnesses), *to give e. साक्ष्यं ददाति*,
 Y., *e. may be direct and also hearsay* समवदर्शनात् साक्ष्यं श्रवणाद्येन
 सिध्यति, Yi., (2) प्रमाण (=any proof), *does not establish his claim*
by e. उक्त प्रमाणेन न प्रतिपादयति, K b, *document (=written) pos-*
session (=real) and witnesses (=oral) are e. प्रमाणं निश्चितं भुक्ति
 साविद्य, Y.

EVIDENCE (v) प्रमादयति (nomi) V. TO EVICT, PROVE

EVIDENT (1) स्पष्ट (स, ट), वि, *although e., the lustre of his body*
was not e. स्पष्टोऽप्यविस्पष्टवपुः पद्मान्, Ki, (2) व्यक्त (क्ता, क), चमि, *very*

c f on the long wet foot steps सुञ्जत्तमाट्ठं पदपङ्क्तिमिरायतामि R , (3)
स्नुट् (टा, ट), परि, *to become c* स्नुटीभवति S1

EVIDENT, TO BE (1) प्रकाशते (काग, c 1), M n , (2) विक्रम(स)ति (कग
or कम c 1) *your untruthfulness is c from your act* तव कर्मस्यैव
विक्रमस्यचयता S1 xv 16

EVIDENT, TO MAKE (1) प्रकाशयति (c of काग), *who have made your
intellect and character c* प्रकाशितत्वकतिशीलसारा, K1 , (2) विक्रम
(स यति (c of कश् or कस)

EVIDENTLY (1) व्यक्तम् *c I have been deceived* व्यक्तमपि निपलब्धा, D ,
(2) स्पष्टम् रि, (3) स्नुटम, परि

EVIL (v1) I Having bad qualities (1) दुष्ट (टा ट, *quieting
the c oies* दुष्टपुमानि, V1 , *c sleep* दुष्टनिद्रा, K , (2) by दुर prefixe,
c doings दुष्कर्माणि (n pl) , *c speaking* दुर्वाक्यम् II Not good
by कृ 1 ref at an c moment कुदये, *c coarse* कुवर्ग *c eye* कुदृष्टि

EVIL (subs) I Mischievous calamity q v अनिष्टम् II
Wickedness q v दुष्टता

EVIL (ad) v BADLY

EVIL Minded (1) कुमति (mfn) , (2) दुराचार (रा, र), (3) दुष्कृति
(mfn) v WICKED

EVILICE दृश्यति (c of दृश्) v TO SHOW, MANIFEST

EVisCERATE अन्वापि अपनयति (नी, c 1) or अपीकृति (उह c 1)
(with gen) [(=to draw out)

EVOKE (1) आह्वयति (ह्वे c 1) (=to call) , (2) निष्कर्षति (कृष, c 1)

EVOLUTION I Development उद्भेद *c of affection* अनुसामखीर्षेद,
Ma II A series परस्परता III In arith मूढलाभ (f

EVOLVE (v) I To disclose q v विस्फोटति (ह, c s) II To
emit q v

EVULSION (1) लुचनम् अव, उत्, (2) पाटनम् उत्, रि

LowE . (1) मेघो, (2) मेरी ; (3) उरणी ; (4) एडका.

• Lower : कमछलुः : v. FITCHER.

Exact (adj.): I. Precise : q. v. : यथायं (यं, यं). II. Accurate, punctual : q. v. : सखितः (ता, तं).

Exact (v.) : निक्षेपति (क्षप्, c. 1.) : v. TO EXTORT, TAKE.

Exaction : I. Extortion : q. v. : निक्षेपः, यं. II. That which is exacted : perb. निक्षेप, -प (after लक्ष्मीकर्म).

Exactly . I. Precisely, accurately : q. v. : यथायं. II. Nicely : सुखम्. Ph. *these are c. alike* नास्ति कथिदनयोर्विज्ञेयः ; *c. so* एतमेव . v. JUST (adv.).

Exactness : I. Accuracy : q. v. : यदता. II. Nicety : q. v. : सुखता. III. Carefulness . q. v. : सखितता. IV. Regularity : q. v. [c. 10.1.]

Exaggerate (v.) : perb. वदति (c. of हप्) or अधिक' कथयति (कथ्).

Exaggeration : (1) expr. by verb. ; (2) अत्युक्ति' or अतिमयोक्ति' (= hyperbole).

Exalt : I. Lit. : उन्नमयति (c. of नप्), *e. ed by the echoes* : प्रतिस्मनेद्व-
नित (ता, तं), Ki. : v. TO LIFT. II. Fig., to elevate : (1) उन्नमयति,
नप्- or उन्नति' or सन्नति' नयति (नी, c. 1.), प्रापयति (c. of आप्), etc.,
c. some नापिप्रययुन्नति, Mr. ; (2) उन्नमयति, नप्-, (c. of त्रि), *eing*
(his) process by arms अयोर्विमुक्तायविष्यन्. VI. III. To elate .
उन्नमयति (c. of नप्), *c. Dasaratha* : दशरथमुन्नमयति, An.

Exaltation : I. The act . उन्नमनम्. II. The state : (1) उन्नति,
नप्- ; (2) उन्नमः, नप्-.

Exalted : (1) उन्नतः (ता, तं), नप्-, *bending the c.* उन्नतान्नमयन्, K. ,
(2) उन्नित (ता, तं), नप्-, *in a very c. minister* अत्युक्ति' नयति,
Mu. ; (3) उच्चै. (= high), *a more c. place* उच्चैश्च पदम्, Ku.

Exalted, to be : उन्नमति (नप् c. 1.), *as if the sky was c.* दीर्घनामे, Ki.

EXAMINATION परीक्षा, *e of ge is* खपरीक्षा, Mal , *e in-chief*
 *पूर्वपरीक्षा, *post morte is e* , *मृतपरीक्षा, *e of urine* मूत्रपरीक्षा, Bha ,
after e (of a book) परीक्षा Mal

EXAMINE (१) परीक्षते, स, (ईच c 1), *one should e and then form*
association सङ्गत परीक्षा कर्तव्यम् Sa , *shall e a sickman by look,*
touch and questions दर्शनस्पर्शनप्रश्ने रोगिण परीक्षते, Bha , *shall*
not e witnesses in all cases of violence साक्षिषु च सर्वेषु न परीक्षेत
 साक्षिण N ४

EXAMINER (1) परीक्षक or परीक्षिन् (m) *e of coins* नाणकपरीक्षी, Y ,
 (2) प्राश्निक (by questions) *your Reverence should take the post of e*
 भगवत्या प्राश्निकपदमध्यासितव्यम् Mal

EXAMPLE I Lit (1) उदाहरणम् *I am an e of it* तस्याहमङ्गुदाहरण
 भूता D VI (2) निदर्शनम् *with es* सनिदर्शन (ता न), L (3)
 दृष्टान् *an e of the real* दुर्बलानां दृष्टान् M n ४ also INSTANCE
 II Fig = way q ४ "to give e" पद्यान् दर्शयति (e of दृग्)

FRANIMATE I Dead q ४ गतजीवित (ता, त) II Spiritless,
 dejected q ४

EXASPERATE I To enrage q ४ (1) उत्कीपयति (e of कुप),
 (2) मद्योन्मयति (e of मद्य) II To aggravate रधयति (e of ह्य)

EXASPERATION I Irritation उत्कीपनम् II Increase इति

EXCAVATE (1) खनति ४ TO DIG (2) विदारयति (e of ह)

EXCAVATION I The act (1) खननम् (2) विदारणम् II A cavity
 or hollow q ४ खातम्

EXCAVATOR I A digger q ४ II A machine *विदारिणी

EXCEED (१) (1) अतिक्रामति or क्रामयति (क्रम c 1 and ४) (2)
 अल्लेति (४ c १) L १ ४ TO SURPASS EXCEL

EXCEEDING (=prec) (1) ex १ ly verb (2) by अति in comp (rare)
e hum in spiritual proies अतिमानुषदायरल (ता ल) D

EXCERDING, EXCERDINGLY (aly) (1) अति *you are e arrogant* अतिदि
नासासिष्यते, V: , (2) अत्यन्तम् *e proud* अत्यन्तमानिन् (f नी), Mu ,
(3) अतिमात्रम् , (4) अतीव v also EXTREMELY, EXCESSIVELY

EXCEL (r t) (1) प्रकथ्यते, or उद् (pass of कृद्) (=to be drawn up)
(with abl) *no bold e s Vishvavira in greatness* न खलु विद्यामिवा
महत्वेन कथिदपर प्रकथ्यते, V: 1 , (2) अतिवर्तते (कृद्, c 1) (=to be
beyond), *what is eulogy to you whose digni e s the range of eulogy*
का ते क्षुति क्षुतिपदादतिरक्तव्य V: , (3) अतिर्गते (गो, c 2) (=to be
beyond), *in this your Excellence e s your ancestors* पूरात् महामात्र
तयातिरिपे R v 14 , (4) अतिरिष्यते (pass of रिप्) (to be more)
(with abl) , *truth e s even thousand horse sacrifices* अथमे
अथहसादि अथमेनातिरिष्यते, II iv , (5) अपरयति (nomi) (=put
down q v) *e ling the sages in his pure acts* अतिर्देर्मुने
मपरयन् युविम, Ki vi. 24 , (6) तिरस्करीति (=to eclipse
q v), M n , (7) अभिमानी (भू c 1) (=to humble q r),
e ling the fragrance of other flowers अभिमुताम्यङ्गमुमपरिमलम्, h ,
(8) जयति (जि, c 1) (=to conquer q v), hi i 19 , (9) ईषयति
(c of जो) (=to put to shame) Ki xiii 41 , (10) निन्दति (निन्द्,
c 1) (=to censure q v), Gi ii 6 v TO SUPPRESS

EXCELLENCE I Superiority (1) उत्कर्ष or प्रकथ , (2) उत्कृष्टता,
(3) विमिष्टता v also GREATNESS LOFTINESS II Any good
quality गुण or महद्गुण or विमिष्टगुण

EXCELLENCE I Excellence q v II A title श्रेष्ठ (f श्रेष्ठ)
(applied to kings and ministers) , महामात्र (दा, म)

EXCELLENT I Admirable, eminent q v (1) उत्कृष्ट (दा, >) ,
(2) विमिष्ट (दा >) , (3) प्रकथ (दा >) *the bird parrot is of e.*
form यक्षपक्षी प्रकथय, S p b II Extreme q v

EXCELLENTLY expr by अति v. also AFFIRMABLY, WELL,

EXCEPT (v.): I. Trans. . to leave out : (1) वर्जयति, वि- (वृज्, c. 10) ; (2) अपास्यति (अप्, c. 4). II. Intrans., to object : q. v.

EXCEPT (conj.): यदि न : V. UNLESS.

EXCEPT, EXCEPTING (prep.) (1) by parts वर्जयित्वा, विहाय, अपहाय, मुक्त्वा, etc. (with acc.) e. *your acceptance of Sita* सीताया स्वीकारं वर्जयित्वा, M. n. ; e. *Damayanti* विहाय भैरवीम्, N. r. 13. , (2) अन्ते (with acc or abl.), e. *the sum* अन्ते रवेः, Si. r. 33. v. also *ECT*, WITHOUT.

EXCEPTION (subs) E. Excluding वर्जनम्, वि-. Ph. : *with the e of* वर्जयित्वा (with acc) v. EXCEPT (prep.) II. To rules etc. अपवाद, e. *to theft* अपवादपद, Viv. ; *like precepts by e.s* अपवादैर्वि-बोक्षमां, Ku. II. : 7. III. Objection : q. v. : आपत्ति.

EXCEPTIONABLE : V. OBJECTIONABLE.

EXCEPTIONAL . i. e. uncommon : अपापरप (f. स्त्री)

EXCERPT : I. उद्धरति (हृ, c. 1.). II. Subs : expr. by उद्धृत (ता, त).

EXCEPTION : I. The act : उद्धरणम्. II. Excerpt : expr. by उद्धृत. (ता, त).

EXCESS : I. Lat . (1) आधिक्यम्, (2) अतिरिक्तः, M. n ; (3) often by अल्. : अधिक (का, क) or अतिरिक्त (जा, ङ), *when there is e of bile* पित्तैरधिके, Bha. ; e. *population* अतिरिक्तजन, M. n. *To be in e. of* अतिरिच्यते (pass. of रिच्) (with abl). II. Intemperance, dissipation : q. v. : perh. अतिभीमः.

EXCESSIVE : (1) अति- in comp, e. *rain* अतिवृष्टिः ; e. *drinking* अतिपानम् ; (2) अतिशय- in comp., e. *devotion* अतिशयभक्तिः ; (3) अत्यन्त (न्ता, न्तं), e. *crying* अत्यन्त रुदितम्, R. ; (4) नितात्, (न्ता, न्तं), (5) सातिशयः (या, यं) : V. ABUNDANT ; MUCH.

EXCESSIVELY : (1) अतीव, e. *agitated* अतीव व्याकुलितचित्तः, P. ; (2) नितात्तम्, e. *fond* नितात्तवचन, R ; (3) सातिशयम् . V. EXCEEDINGLY.

EXCHANGE (subs.) I Lat. : विनिमयः, *how many pomegranates are to*

be got in e कति दाडिमानी लब्धानि तद्विनिमयेन भवति, *L1, e of qualities* •
 सुखानां विनिमय, *K1 - v also CHANGE, INTERCHANGE Ph take*
my life in e of hers विहाय जीवितं तस्या मृदाय मम जीवितम्, *bill of e.*
 *विनिमयपत्रम्, *e is in favour of London* *लण्डनायुक्ती विनिमय II
 E place ऐतिषत्वर (?), *विनिमयघट्टम्

EXCHANGE (v) (1) मयते, नि-, (gen) विनि, (मे, c 1), (2) परिवर्तयति
 (c of इव) (=change q v), (3) by circum, *e these for fuel*
 इमान्दत्ता वाहान्याहर, D

EXCHANGEABLE विनिमेय (या, य), विनिमययोग्य (या, य)

EXCHEQUEER I Treasury q v कीष, *lord of the e* कीषपति

II A court • q v

EXCISEABLE (adj) *उपगुल्कारं (f ही)

EXCISE (subs) i c e dnty *उपगुल्क

EXCISEMAN *उपगुल्कपादक

EXCISION उत्छेद • v EXTERMINATION, DESTRUCTION

EXCITABLE (1) उत्तेजनोप (या, य), (2) कीपन (दा, न) (=irritable)

EXCITANT दीपन (नी, न), Br

EXCITATION • I Lit (i) उत्तेजनम्, सम्, (2) उत्कीपनम्, (3) उद्दीपनम्
 (=kindling) II Causing जननम्

EXCITE I To stir up (1) उत्तेजयति, सम्, (c of तिज), *I will e the*
king's servants to release my friend सहद परिपीवणाय भरिन्द्रभत्वावृत्ते-
 जयाणि Mr, *speech e ing an enemy* मवीरतेजनकरे वाक्, Sali, (2)
 उत्कीपयति (c of कृप) (a stronger term), *to e head ache* शिरः प्रनसुत
 कीपयति, Vi, (3) उद्दीपयति (c of दीप्) (=to kindle q v) II.
 To produce, cause q v. जनयति (c of जन्), *to e envy* ईर्ष्या
 जनयति, M n.

EXCITEMENT I Exciting उत्तेजनम् II. Agitation, emotion q v
 सचोभ III That which excites उत्तेजनम्

EXCITER (adj) (1) उत्तेजक (f जिज्ञा) (2) उत्कीर्णित (f नी)

EXCITING (adj) (1) उत्तेजक (f जिज्ञा) (2) उत्तेजनकर (री र)

EXCLAIM गदति (गद c 1) V TO SPEAK, cry OUT

EXCLAIMER वक्ता (f जी) V SPEAKER

* EXCLAMATION आकीर्ण V CLAMOUR NOISE

EXCLAMATORY I Expressing exclamation आकीर्णव्यञ्जक (nn) *

II Using exclamation आकीर्णित् (f नी) (l)

EXCLUDE (V) I To turn out reject (1) वद्विच्छरीति, (2) नि सारयति

(c of छ) II To hinder q v निषेधति (सिध c 1) III To

except वर्जयति (वज c 10)

EXCLUSION I Turning out (1) वद्विच्छरणम् (2) नि सारणम् II

Exception वर्जनम् वि परि III Pejection प्रत्याघ्यानम्

EXCLUSIVE I Exclusive (f रिक्ता) II Not shared by others

अनन्यसाधारण (f ची) or अनन्यसामान्य (f न्या) Pl c of lone

अद्वारीह्यतिरेक्य or अद्वारीह्यतिरिक्त (ता त)

EXCLUSIVELY अनन्यसाधारणम् अनन्यसामान्यम्

EXCLUSIVELY अनन्यसाधारणता अनन्यसामान्यता

EXCUBITATE (1) उद्गायति (c of मू) (2) परिकल्पयति (c of रूप)

EXCUBITATION (1) उद्गायनम्, सम् (2) परिकल्पनम्

EXCOMMUNICATE I Lit समाजान् वद्विच्छरीति Et समाजवद्विच्छ्रुत

(ता त) अपवाचित (ता त) V II To forbid q v

EXCOMMUNICATION समाजवद्विच्छरणम्

EXCORIATE अक्षपीडयति (पीड c 10) (with gen)

EXCORIATION I Lit अक्षपीडनम् II Spoliation q v

EXCREPESCIT (1) उद्धार (2) अत्र (प) स्वर \ DUNG OPDURE

EXCRESCENT (1) उद्धारित (ता त) (2) अत्र (प) स्मृत (ता त)

EXCRESCENCE आदिर्भाव V also EXCUBITATION

EXCRETE (1) उत्सृजति (सज c 6), (2) नि सारयति (c of छ)

EXCRETION I The act (1) उत्सर्ग , (2) निःसारण II Excrement q v उत्सार

EXCRETORY (subs) *मलस्राविका

EXCRUCIATE (v) चल्त् चल्थवति (c of चल्) v TO PAIN, EXCEEDINGLY
Ph *ei g / a i* मर्मच्छेदिनी or चरुनुदा वेदना

EXCULPATE (1) मोक्षयति वि परि, (c of यप्) *if he does not c / i i self* नाम्नाम श्वेदशोधयित् Y (2) मोक्षयति (मुच् c 10) (= to free) (when the meaning is clear)

EXCULPATION (1) शोधन वि, परि, (2) मोक्षनम् (= freeing)

EXCURSATORIAL *excr ly comp, c eu lence* शोधनप्रसाध

EXCURSION I Expedition अभिद्रव *To make an c* अभिद्रवति (द्रु c 1) Mah II A strip q v *to make an c into Cashmere* क्षात्रीराष्ट्रदृ गच्छति III Deviation, digression q v

EXCURSIVE I Int पर्यटनशील (ला, ल II Fig सर्वांगीभूति (f नी)

EXCUSANT (1) मर्त्यशीय (दा य), (2) क्षमाय (व्या य)

EXCUSE (v) I To absolve मोक्षयति (मुच् c 10) II To forgive
पारण q v मर्षयति (c of यप्)

EXCUSE (subs) I Penance मोक्षनम् II Forgiving मर्षयन्
"an c / r u तत्सर्वथाय III Plea, apology उत्तर (= reply)
IV That which c v *excr by verb* *"at all the c of youth*
मैत्राक्षेनीरिद्ध मर्षयितव्यम्

EXCUSLESS (1) अनर्पशीय (या य), (2) क्षमाह (f इ)

EXCRUDIF अतिगर्हित (ता त) v ABOMINABLE, DETESTABLE

EXCRUATE I To curse q v कपति (कप् c 1) II To test late q v अशुद्धते

EXCREATION I Curse q v शाप, अभिशाप II Any thing detested अशुद्धित (ता त), अतिगर्हित (ता त)

EXCUTE I To accomplish, carry out q v अशुद्धित (व्या, c 1),

to e and ler शासनमन्त्रिष्ठिति R II Of d eds करीति III To
put to death q v व्यापादयति (c of पद) Ph abo t to beed
बध्यमान (ना न) Mu

EXECUTION I Accomplishment (1) अनुष्ठानन (2) निष्पादनन (3)
निर्वाह II Of d ed करणन III Putting to death व्यापादनन
Pl place of e बध्यभूमि Mu

EXECUTIONER घातक बधाधिकृत (?)

EXECUTIVE (aly) I Pertaining to execution expr ly comp e
l ty अनष्ठाननियोग e po er *अनष्ठाननमता II Fitted for execution
(1) कार्यक्षम (मा स) () कार्यकुशल (ला ख) and s n comp e

EXECUTIVE (ub) *अनुष्ठानाधिकृता (m pl) अतिरक्षणशासका (n pl)

EXECUTOR (n) EXECUTRIX (f) I A doer q v निष्पादयति (f
ती II Of a will *व्यापादयानुशासक (f सिका)

EXECUTORIAL I Executive q v II In law *अनुष्ठय (या य)

EXEGETIC निरति १ EXPLANATION

EXEGETE EXEGETIST व्याख्यात (f ती) () व्याकृत (f र्ता)

EXEMPLAR आदर्श १ MODEL [lic]

EXEMPLARY (1) expr ly आदर्श (2) प्रशस्त (सा स) (= commend)

EXEMPLIFICATION expr ly verb १ BELOW

EXEMPLIFY (1) उदाहरण or इष्टानन or सनिर्दर्शन स्वष्टीकरोति or स्वष्टी
करोति (2) उदाहरति (उ c 1) these have been ed in order तद्
क्रमबोद्धत I iv

EXEMPT () शीलयति (मुच c 10) १ TO FREE RELEASE

EXEMPT (aly) expr ly निर or दीत pref d e from b tl and decrep
t le शीतयन्मग्नस (mfn) Ku v 22 १ FREE FROM DEVOID OF

EXEMPTION (1) मुक्ति १ FREEDOM (2) ly der e from anx ety
निविकृता शीतविकृता etc

EXEMPT 1 शीतयति (मुच c 10) 2) शलाघि १ cōn १

EXERCISE (pl) (1) और्द्ध्विकम्, (2) अभ्यसिका

EXERCISE (subs) I Application, employment q v प्रयोग II Performance, practice q v अनुष्ठानम् III Exertion (1) व्यायाम place of e व्यायामभूमि, ha, (2) यत्न, परि-, took e with non maces यद्योदयेन यत्नमकरोत् K, tied with e परिश्रमकाल (ना, ल), ha IV A disquisition, task q v

EXERCISE (v) (1) व्यायाम करोति, (2) यत्न करोति

EXERCISE (v t) I To use q v प्रयुज्ते (युज् c 7) II To practise q v अभ्यसति (भस c 4) III To discipline शिक्षयति (e of शिक्ष) IV To cause to e व्यायामं कारयति (e of क), ha V To afflict आवाहयति (e of वस)

EXERT (v) I To e oneself यत्न करोति v TO ENDEAVOUR, ATTEMPT II To employ, apply q v प्रयुज्ते (युज्, c 7)

EXERTION व्यायाम from e व्यायाम् S; v EFFORT

EXFOLIATE परिपुटति (पुट् c 6) (1)

EXFOLIATION परिपुटनम् (?)

EXHALATION I The act (1) उद्गार, (2) उत्सृप II That which is exhaled perh उद्गार v

EXHALE (1) उद्गिरति (गृ c 6), to e a smell परिमलम् उद्गिरति, Me, (2) उत्सृपति (सृप् c 6) (= to throw up) v TO EMIT

EXHAUST (v) I To empty q v शून्यीकरोति II To dry up q v शोषयति (e of शप्) III To consume खय or परिखय करोति IV To weary क्षेद्यति (e of क्षिद्)

EXHAUSTION I Emptying (1) शून्यीकरणम्, (2) रिक्तीकरणम् II Dry ing up शोषणम् ति, लृत् III Consumption खय, परि IV Fatigue q v क्षेद V Dejection खानि, अरसाद

EXHAUSTIVE क्षमिन् (f खी) परि

EXHAUSTIBLE खस्य (या य) v INEXHAUSTIBLE

EXHIBIT (1) दर्शयति, प्र, उत् (c of दृश्) v TO SHEW, (2) प्रकटयति (no mi) or प्रकटीकरोति, *discharged the magician who had used skill* प्रकटीकृतपाठक विद्येश्वर विमर्शज, D, (3) व्यचयति (c of व्यच्), *bring your good fortune* श्रीभाग्य ते व्यचयन्ती, Me

EXHIBIT (subs) निदर्शन (?)

EXHIBITION I Display (1) दर्शनम् प्र, (2) प्रकटीकरणम् II A show प्रदर्शनी (?) III A scholarship इति (or fully) द्वापदिति .

EXHIBITIONER (1) इतिभुज् (nfn), (2) द्वापदितिभोगिन् (f नी)

EXHILARATE उल्लासयति (c of लम्) v TO CHEER, DELIGHT.

EXHILARATING (adj) (1) उल्लासिन् (f नी), लम्, (2) उल्लासकर (री, र).

EXHILARATION उल्लास v CHEERFULNESS, DELIGHT

EXHORT (v) प्रोत्साहयति (c of सह) v TO INCITE, ADVISE

EXHORTATION प्रोत्साह, न v INCITEMENT, ADVICE

EXHORTATIVE, EXHORTATORY (1) by comp, (2) प्रोत्साहक (f दिका)

EXHORTE प्रोत्साहक v INCITER, ADVISER

EXHUMATION उत्खननम् *e of a corpse* शरीरखननम्

EXIGENT (v) उत्खनयति प्र (खन् c 1)

EXIGENCE, EXIGENCE *e of business* कार्यगौरवम्, *in the presence of a crisis* वर्तमाने कार्यसंकटे, *in this* अस्मिन् काले v URGENCY, IMPORTANCE, CRISIS

EXIGENT (adj) गुरुतर (रा, र) (=very important)

EXILE (subs) I Banishment ए व निर्वासनम् II The person ए निर्वासित or विवासित or प्रवासित (ता, त)

EXILE (v) निर्वासयति (c of वस्) v TO BANISH

EXIST I To be ए व अस्ति (अस् c 2), *everybody would believe that he does not* ए सर्वे श्रीकी दाहमस्तीति पत्नीयाम् IS, (2) वर्तते (हत्, c 1),

II II To live, remain ए व, तिष्ठति, अस्, (स्था, c 1)

EXISTENCE (1) अस्तित्व (as opposed to non c) *e of God* ब्रह्मास्तित्वम्,

S (2) अवस्थान or स्थिति (=continuance), *but I e a l des*
triction अवस्थितिताया S (3) जीवन (life q v)

EXISTENT वर्तमान (दा न) *To be e v TO EXIST*

EXIT (1) निष्क्रम (2) निर्गम (3) निर्यापन *Exit (n drama)* निष्क्रान्त (दा
 न) *Exit (pl) or e omnes* निष्क्रान्ता सर्वे V

EXODUS (1) निर्यापन *e of the Jews* *इहूदीनां निर्याप (2) निर्गम अ

EXONERATE शोधयति (e of ग्रह) V TO EXCULPATE

EXORABLE (1) अनुगत (या य) (2) प्रसादनीय (या य) (3) *or ly*
circum, he is e अ अनुगत गृह्णाति or प्रसादयितु शक्य

EXORBITANCE EXORBITANCY V EXCESS EXORBITA EXTRAVAGANCE

EXORBITANT अव्यधिक (का क) V PACESSIVE EXTRAVAGANT

EXORBITANTLY अव्यधिकतः V EXCESSIVELY

EXORCISE (1) भूत दूरीकरीति, (2) भूतविनाशो भविष्यति (सुच c 10)

EXORCIS : भूतापसारणम् भूतप्रतिषेध

EXORDIUM मुखवचन V PREFACE

EXORTERIE साधारण (जी य) (?)

EXOTIC निदेशीय (या य) (- fore gn q v)

EXPAND (v t) प्रसारयति (e of स) V TO SPREAD EXTEND OPEN

EXPAND (v i) प्रसरति (स c 1) V TO SPREAD EXTEND

EXPANSE प्रसर V EXTENT *Ph in the e of Icaen* विस्तृतमसि

EXPANSION प्रसार or प्रसर V EXTENSION SPACE

EXPANSIVE (1) प्रसारिन् (f ची) (2) प्रसरिन् (f ची) V also DIFFU
 SIVE

EXPATRIATE I To rove q v II To enlarge q v प्रपचयति
 (पच c 10)

EXPATRIATE खराष्ट्रादिप्रवासयति (e of नस) V TO BANISH

EXPATRIATION खराष्ट्रादिप्रवासनम् V BANISHMENT

EXPECT (1) अपेक्षति (दृष्ट c 1) (- to look forward) *e ag the force*

fall of the लोः उत्पद्यते सिद्धनिपातमुच्यम् R , (2) उत्प्रेषते (इच c 1)
 (-I) V n (3) तत्प्रति (तर्क c 10) (*to fancy* q v), (4)
 सम्भावयति (c of भू) (=to believe q v), (5) प्रतीक्षते (ईच c 1)
 (=to wait for q v)

EXPECTABLE उत्प्रेक्ष्य (f चII) or उत्प्रेक्षाणीय (या य) v TO EXPECT

EXPECTANCE EXPECTANCY I Expectation q v II Hope आशा

I EXPECTANT उत्प्रेक्षक v CANDIDATE

EXPECTATION I The act expr by verb *I was in c of it* तद्वद्भु-
 यम् II Hope q v आशा, *it is beyond o's e's* आशावीतमेतत्
 III Promise q v

EXPECTORATE उद्धरति (श्र c 6) v TO SPIT

EXPECTORATION उद्धार v SPITTLE

EXPEDIENCY I Fitness q v युक्तता II Self interest q v

EXPEDIENT (a l) उचित (ता त) v FIT PROPER

EXPEDIENT (subs) उपाय v MEANS SHIFT

EXPEDITE I To hasten q v त्वरयति (c of त्वर) II To des-
 patch q v विद्युजति (द्युज c 6)

EXPEDITION I Haste q v त्वरा II Departure q v
 यात्रा v also ATTACK

EXPEDITIOUS त्वरान्वित (ता त) v QUICK

EXPEDITIOUSLY त्वरित v SPEEDILY HASTILY

EXPEL निरप्यति (चम c 4) v TO BANISH DRIVE AWAY

EXPEND व्ययते (व्यय c 1) or व्यय करोति v TO SPEND

EXPENDITURE व्यय *heals of e increased* व्ययमुत्पाद्यते D VIII

EXPENSE व्यय परि *e's connected to the con no't es* व्यय पश्यसमुद्भव
 Y and who have *e's and no t come* निराया व्ययवलय Y at the
e of food भक्ष्यव्यय H b

EXPENSELESS (1) व्ययवहित (ता त) (2) व्ययशून्य (ता त) etc

EXPIATION I The act (1) शोधनम् (2) मार्जनम्, (3) पावनम् At
 II The means (1) प्रायश्चित्तम् (2) प्रायश्चित्तनम् V:

EXPIATORY पावन (शोधन), *the* पावनी विधि, Pa Ph *e ceremony*
 प्रायश्चित्तम्

EXPIRATION I D uth end q v उद्वसन II C ssation q v
 उद्वसन III Emission q v उद्गार IV Breathing out
 निश्वासनम्

EXPLANATORY *Pañcānotas* व्याख्यान or अथव्याख्यानटीका

EXPIETIVE (subs) : *the word* पादपूर्वकशब्द

EXPLICABLE (1) *exp* by verb, (2) व्याख्येय (या य)

EXPLICATE (v) (1) विवक्षीति (ह c 5) (2) व्यष्टयति (c of व्यष्टा) Can

V TO EXPLAIN

EXPLICATION विवक्षित V EXPLANATION

EXPLICIT (1) स्पष्ट (टा ट) (2) स्फुट (टा ट) \ CLEAR

EXPLICITLY (1) स्पष्ट, हि , (2) स्फुट, परि-

EXPLICITNESS (1) स्पष्टता हि , (2) स्फुटता, परि, हि हि 27.

EXPOSE (v) महागच्छेन विदीर्षित (pass of दृ) or स्फुटि (काट् c ७) (P)

EXPOSED (adj) : *c rejected* (1) निरस्त (f स्ता), (2) दृग्गोहत (ता त)

IV To put q v ददाति (दा, c 3) V To e a chill चपति
धति (व्यच् c 4), D iv

EXPOSITION (1) विवृति, (2) व्याख्या (= explanation q v)

EXPOSITOR विवृतिकार v EXPLAINER

EXPOSITORY Ph e index सूचिपत्रम् *

EXPOSTULATE वक्ष्यति (वक्ष्, c 10) v TO REMONSTRATE, REASON

EXPOSTULATION विद्वत्तर्क v REMONSTRANCE, DISCUSSION

EXPOSTULATOR विद्वत्तर्कमय (यी, य) (?)

EXPOSURE I Disclosure विवृति II showing पदार्थनम् Ph
c ill the sin आतपलङ्घनम् Sa, noril erie उत्तराभिमुखता

EXPOUND (v) विवृणोति (वृ, c 5), it has been eel in Tatva'arumud
विवा तत्वकौमुद्याम् D s v TO EXPLAIN

EXPOUNDER विवृतिकार v EXPLAINER

EXPRESS (v t) I To press out of (1) निष्कर्षात् (व्यच् c 1), (2)
निष्पीड्य गृह्णाति (ग्रह c 9) II To indicate, exhibit q v व्यनक्ति
(व्यच् c 7), your iiter ew e es vroid ness मज्झिमेयदर्शनयोग्यता व्यनक्ति
Si, or it e es 'jou a e sa j ng false अथवा मिथ्या वदसीति व्यगरे, ha
III To denote q v वक्ति (वच c 2) here the word beast is
intended to e ill be al अत्र जगुपदमहात्तर्यपे विवक्षित, Kav IV To
declare speak q v वक्ति what he was abo t to e विवक्षिता विरम्
Si V To send q v * विवृजति (वृज c 6) VI To re-
present q v

EXPRESS (adj) I Explicit, plain q v व्यष्ट (दा, द) II
Special विनिष्ट (दा, द), e messenger विनिष्टयानावह

EXPRESS (subs) I A courier जहाकरिक II An e train
*विनिष्टयानावह

EXPRESSIBLE I What can be declared (1) वक्षनीय (वा, य), (2)
वाक्येय (वा, य) II What can be squeezed निष्कर्षणीय (वा, य)

EXPRESSION I Pressing out (1) निष्पद्यम्, (2) निष्पीडाग्रहणम्

II Declaration (1) कथनम्, (2) स्थापनम् III Significant

indication व्यञ्जनम् IV Look q v V Phrase वाक्यम्

Here the fault is of e अत्र पापस्थैरदीप, Kav VI In arith राशि

EXPRESSIVE I Lit (1) व्यञ्जक (f झिका) (=indicative), *e of*

st is ic प्रीडाव्यञ्जक Kav, (2) वाचक (f विका) (=denoting), *day*

is not e of light दिनमिति प्रकाशमत्रमित्यर्थे वाचकम् Kav II

Significant q v अद्यत (f ती)

EXPRESSIVENESS (1) व्यञ्जकता (2) वाचकत्वम्, (3) अद्यतता v above

EXPRESSLY (1) स्पष्टम्, (2) निश्चयं v EXPLICITLY PLAINLY

EXPUGN विजयते (नि c 1) v TO CONQUER

EXPUGNER उद्ध (f ची fi v CONQUEROR

EXPULSION (1) निरसनम्, (1) निःसारणम् (3) निःसारणम्

EXPULSIVE (1) निःसारिन् (f ची) (2) by comp *e power* निरसनशक्ति

EXPUNGE उन्मार्ष्टि or मार्जयति (मज c 2 and 10) v TO BLOT OUT,

ERASE

EXPURGATE पुनति (पू c 9) v TO PURGE, PURIFY

EXPURGATORY पार (नी न) Ph c 110x *निविद्धपुलकनामादिति

EXQUISITE (adj) I Excellent अव्युत्तम (मा म) II Most de

lightful अतिरम्य (स्वा, स्व), मनीहारिन् (f ची) v DELIGHTFUL,

CHARMING III Extreme q v परम (मा, म)

EXQUISITELY expr ly v also EXTREMELY WELL

EXQUISITEVESS I Lit (1) अव्युत्तमता, (2) अतिरमणीयता, etc

II Extremity expr by परम (मा, म) III Sharpness

तीव्रता

EXSCARATE शोषयति (c of दृप्) v TO DRY

EXSICCATION शोष or शोषणम् उन्, वि, परि, न

EXSICCATIVE (1) शोषिन् (f ची) वि, परि, (2) निशोषण (f ची)

EXTANT : I. Protruded : बहिर्गतः (ता, तं). II. Not lost : विद्यमान.
(ना, नं).

EXTASY EXTATIC : v. ECSTASY, ECSTATIC.

EXTEMPORANEOUS, EXTEMPORARY : (1) तत्कल्पकल्पितः (ता, तं) (?) ; (2)
तत्कल्पविहित. (ता, तं) (?) ; (3) तत्कालकृतः (ता, तं) (?).

EXTEMPORE (adv.) : expr. by अज्ज., *delivered an address e.* *तत्कल्पवि-
हिता अज्जतामुदीरयामास.

EXTEND (v. t.) : (1) विस्तारयति (ल, c 10.), *amassing fame, e.ing excel-
lencies* उपचिन्तयन् यशः, विस्तारयन् गुणान्, K. ; (2) वसोति, वि-, प्र-, (तन्,
c. 8.), *to e. fame* : यशसवतीति, Ki. ; (3) प्रसारयति (c. of वृ) (=to
stretch), *who would e. (his) hand* : क करं प्रसारयेत्, Ku.

EXTEND (v. i.) : (1) विस्तीर्णते (pass. of स्तृ) ; (2) वितन्यते (pass. of तन्) ;
(3) विस्तृतः or वित्त (ता, तं) भवति : v. TO SPREAD, INCREASE.

EXTENDIBLE, EXTENSIBLE, EXTENSILE : (1) विस्तारणीयः (या, यं) ; (2)
विस्तारक्षम (ता, तं) ; (3) by circum.

EXTENSION (1) विस्तारः (best equiv.) ; (2) विस्तीर्णता ; (3) विस्तृतिः ; (4)
वितति , (5) प्रवृत्तिः ; (6) विस्तार.

EXTENSIVE : विस्तीर्ण (f. णीं), *the sea-garmented (earth) is e.* : विस्तीर्णे-
यमर्णयाध्वरा, D. ; *neics of Kusumapura is e.* विस्तीर्णे. कुसुमपुररक्षणान्,
Ku., v. LARGE, WIDE.

EXTENSIVELY : (1) विस्तीर्णम्, (2) विस्तरेण, (3) विस्तारम्.

EXTENSIVENESS : विस्तीर्णता v. largeness, wideness.

EXTENT विस्तार, a *Yojana in e.* : योजनविस्तारः (रा, र). Ph. *to a great
e.* अतिमात्रं v. EXCEEDINGLY ; *to such an e.* एतन्तत् v. MUCH, so- ; *to
a slight e.* ईषत् v. LITTLE.

EXTENUATE (v. t.) : I. To thin : कृ v. : कर्मयति (c. of हृष्). II.
To palliate, to degrade कृ v. . लघयति (nomu.).

EXTENUATION लघूकरण : v. palliation, mitigation.

EXTERIOR (aly) बहि in comp V EXTERNAL, OUTER

EXTERIOR (subs) (1) बहिर् (ind), *I like (you) &* बहिरि, *Get him &*
claiming only in the & बहिरैव मनोहा, H (2) बहिर्भाग

EXTERMINATE उच्छिन्नति (हिद् c ०) V TO EXTERMINATE, ERADICATE

EXTERMINATION उच्छेद सम् V EXTERMINATION, ERADICATION

EXTERMINATOR (1) उच्छेदक (f दिक्), सम् (2) उन्मूलयिष्ठ (f ची), सम्,
(3) उद्घात (f नी), सम्, (4) विध्वंसिन् (f नी), (5) अन्तर्जन (mn)

EXTERNAL (aly) (1) बहि (in comp) *is young & external dent*
बहिरन्तर्गलमुप (mn) An, (2) बाह्य (घा, घ), *& objects* बाह्यविषया,
S p b

EXTERNALLY (1) बहि *& sweet, but internally disagreeable* मधुर बहि
स्वादयिषम् Si, *not only internally but also &* न केवल अन्तर्बहिरपि
h, (2) बाह्यत (rare)

EXTINCT (aly) I At an end (1) उच्छिन्न (दा घ), (2) सञ्चित
(ता त) *to be &* सञ्चिता प्राप्नोति, V p & also END II Extinguish
(1) ज्ञान (ता त), (2) निर्वात (ता त)

EXTINCTION I Putting out निवापम् II Destruction q &
उच्छेद *& of Helictis* उच्छिद्योच्छेद, Vi iv

EXTINGUISH I To put out q & निवापयति (*& of वा*), *I will &*
the fire of benevolence by giving life दहमुच्छृज्य मित्राणि^१ निवापयानि
Va II To destroy q & उच्छिन्नति (हिद् c १)

EXTINGUISHED, BE I To go out q & निवति (वा c २) *these*
facts are not yet & निर्वन्ताद्यापि नैते ह्यववाह्या, Mu II To be
destroyed q & व्यप by उच्छिन्न (दा घ)

EXTINGUISHABLE I Of lights निवाप्य (f घा) II Fig
उच्छेद्य (f घा)

EXTINGUISHER of a lamp *दीपनिवापक

EXTINGUISHMENT & EXTINCTION

EXTIRPATE (1) उन्मूलयति सम्, (मूल, c 10), and all the *Andas* have been e 1 नन्दापीडूलिता सधे, Mu , (2) उच्छिनत्ति, सम् (हिंद c 7) to e enemies रिपुनुच्छिनत्ति, R , (3) उतसादयति (c of सद), e my thorns • उसादयन् कष्टकान्, K

EXTOL (1) I To raise up उन्नमयति (c of नम्) II To praise q v कीर्तयति (कृत् c 10) especially to those who e'd the excellencies of *Damajanti* विमिष्य भैमीगुणकीर्तनाकृतान् N

EXTIRPATION (1) उन्मूलनम्, (2) उच्छेद, सम् , (3) उन्नादनम्

EXTORT (x t) निष्कर्षति (कृप, c 1), to e a confession अनिष्कर्षति निष्कर्षति, to e money अर्थं निष्कर्षति R

EXTORTION निष्कर्ष, र्ण, e of money "अथनिष्कर्ष"

EXTORTER, EXFORTIONER निष्कर्षक (f विंका) (1)

EXTRA I Adj अतिरिक्त (ता त) II Subs अतिरिक्तम् III Prep v BEYOND, EXCEEDING

EXTRACT (v) (1) निरकर्षति, उत्, (कृप, c 1), to e an o! तैल निष्कर्षति • (२) निरहरति ते, उह्, (ह, c 1), will e the thorn of infant अथग शयमुद्धरे K1 To e a root (in arith) मूल निधारयति

EXTRACT (sul a) I That which is eed expr by verb II Essence (1) रस , (2) निदास (२, नियुंछ III & citation quotation expr by =दूत (ता त) IV Descent q v

EXTRACTION I The act (1) निष्कर्ष or उत्कर्ष अ, (2) निहार or निर्हरण , (3) उद्धरणम् II Lineage, descent q v Ph e of roots (in arith) मूलनिधारणम्

EXTRAORDINARY perh simply वहि in comp

EXTRAJUDICIAL अवरहारावधिर्भूत (ता, त) (२) , अवरहारावाद्य (f जा) (२)

EXTRAMUNDANE अलीकिक (की, क) , अपावित्र (वी, व)

EXTRAMURAL भित्तिवधिर्भूत (ता त) (२)

EXTRA NEOG वाद्य (f वा) v EXTRA NEI, FOREIGN

EXTRAICABLE (1) उद्धारणीय (या, य), सम् , , (2) मोक्ष (f आ), वि, परि

EXTRICATE (1) उद्धारति, सम् , *to e one's self* आत्मानमुद्धारति, V. c , (2) मोक्षयति (मृच c 10) (=to free q ८) , (3) तारयति (c of तृ) (=to save q ८)

EXTRICATION I Lit (1) उद्धार , सम् , (2) उद्धारण, सम् , (3) मोक्ष ज, परि v DELIVERANCE II Emission q ८

EXTRINSIC, AL बाह्य (घा, जी) v EXTERNAL

EXTRUDE नि सारयति (c of ह) v TO EXPEL, THRUST OUT

EXUBERANCE प्राचुर्यं v ABUNDANCE, EXCESS Ph in e of joy
अपनिर्भर (रा र), R

EXUBERANT प्रचुर (रा, र) v. ABUNDANT, EXCESSIVE

EXUBERANTLY प्रचुर v ABUNDANTLY, EXCESSIVELY

EXUDATION I The act (1) उद्धार , (2) निटीवनम् II Flow q v III What is exuded (1) निर्गम , (2) निर्गम , (3) रस

EXUDE (v) I Trans (1) उद्गिरति (मृ, c 6) , (2) निरस्यति (चस c 4) (3) निटीवति (टीव् c 1) *some d lac* केनपिवाद्यारसी निहृत, Sa II Intrans सरति (सु, c 1) v TO FLOW

EXULT (v) (1) उल्लसति, ते (सिच, c 6) (often in bad sense), *his mind did not e* न तस्योक्तिविवे मन R , (2) प्रमोदते (मुद c 1), *we eagerly e* वय व्यया प्रमोदामहे, V :

EXULTANT (1) उल्लसित (ला ल) *of the ascetic* उल्लसित तपोनिने, V , (2) प्रमुदित (ता, त), *the e pa t of the bridegroom* प्रमुदितवरपच , R

EXULTATION (1) उल्लेख , (2) प्रमोद v Rapture

EXULTINGLY (1) मोक्षेक (2) मोक्षाम , (3) प्रमोदनिर्भरम्

EXUSTION (1) निर्दोष , (2) निर्दहनम् v TO BURN UP

EYE (subs) (1) अक्षु *in do n e s in see ng othe s faults* परदीव-
चषदिश्वचषुष, Si *where a king places his e* यक्षिन् पाणिमयचुरारीपयति
I , (2) मोक्षनम्, वि, *shut the e s never to open again* (i e ded)

अनुनयनीलनाय निमिगील लीपने, C , *press with es shut* लीपने मीनयिला •
 नमय, Me , (3) नेतम् *the observed of Lindhels of es* नेदशतेकसचा
 (चा, चा, R , (4) नयनम् *the full of her es* अस्स वस्स नयनयुगले निप
 पात चसु, K , (5) अक्षि (n) *the thousand ed* (Iira) सहस्रात् , *the*
external out of the e अक्षीर्वाच्य पञ्चम् Bha , (6) दृग् (f), *all the*
fine-ed [companions] drunk him with (thev) es अह्म दृग् अमुना
 सुदम् समसा , N *Blind of one e* काण (वा य) *The outer corner of*
the e (1) अपाद् , (2) नयनीपाल *Before the es of* (1) समच or
 प्रत्यच (with gen or absol), *before the es of Kings* प्रत्यच क्षापतीनाम्,
 Ve , (2) by gen or loc of पश्यत् (f ली), *before, jes* पश्यती मे or
 पश्यति मयि

LYE (१) निरीचते (ईच्, e 1) १ TO SEE

LYE BALL (1) तारा or तारका (2) कनीनिका

LYE BROW भू or मूलना *A girl with beautiful es* सुभू A face with black,
 smooth, gracefully arched es अन्तरकनोदस्त्रिभूदुनसाननम् D ११

EYE DROP (1) नयनजलविन्दु, K , (2) नयनसलिलम् Me , (3) नयनाम्,
 (n), hi , (1) अश्रुविन्दु, D १ TEAR

EYE GLASS *उपनेत्रम्, उपनीचनम् [XIII 25

LYE LASH पद्मन् (n), *eyes with raised es* उल्लसरात्रीनि विभीषणाणि R

EYELET, EYELET HOLE छिद्रम् १ APERTURE

EYELID (1) नेत्रच्छद , (2) नयनच्छद

LYE PIECE *नेत्रपट्टम् १ LASH

EYE SALVE अघ्ननम्, नेत्राघ्ननम् etc १ OINTMENT

EYE SERVICE प्रत्यक्षता , प्रत्यक्षयुगुता

EYE SHOT, EYE REACH अश्रुविषय, an him comp s, *when they were*
out of e अश्रुविषयगतिश्रोत्रेणुं सिपु, H 1

EYE SIGHT दृष्टि , *my e cannot decipher these letters* नात्र मे वर्णविभाजन
 दृष्टा दृष्टि १ १ SIGHT

EYE-SORE : (1) अक्षुःप्लवम् ; (2) अक्षिगुत् (ता, तं), *I am his e.* : अक्षिगुत्ताय-
मस्य, D.

EYE-WITNESS : (1) दृष्टवन्माक्षिन् (f. पी) (after M.) ; (2) दृष्टवद्दृष्ट (f. पी) ,
etc.

EXRE : परिभ्रमणम् : v. CIRCUIT.

EYRIF, EYRA : कुलाय : v. NEST.

F.

FABIAN (adj) : *फावीयः (दा, यं) , दीर्घातः (दा, तं).

TABLE : I. Lat. कथा : v. STORY. II. Falschood : q. v.

FABRIC I. Texture q. v. II Edifice : q. v. भवनम्. III. Cloth :
q. v. परि.

FABRICATE : I. To build, produce : q. v. : रचयति (रच्, c. 10.). II.

To invent : यजति (यज्, c. 6.) : v. COUNTERFEIT ; FALSE.

FABRICATION : I. Construction, manufacture : q. v. : रचना, वि-

II. Falschood : *this is a f.* : अपीकनितम् : v. FALSE, COUNTERFEIT.

FABRICATOR : रचयितृ (m.) : v. MAKER.

FABULIST : (1) कथाकार (?) ; (2) आख्यानकारा कर्ता, K. ; (3) आख्यायिका-
कारः, C.

FABELOUS : I. Fictitious : q. v. II. Related in fable : कथानिव-
(दा, यं) : आख्यानकीर्तिव (ता, तं).

FACADE : मुखम्.

FACE (subs.) : I In gen (1) मुखम्, *struck Yudhisthira on the f.*
मुविहिंसे मुखेऽहम्, Mah. ; *with a f. beautiful as the moon* इन्द्र मुखरमुखी-

Ma., how (we) will shew our *f.* to men कथं भोक्तव्यं तुभ्यं द्रव्याम्. *Ana.* ; makes thousands of *f.s.* ह्यनमद्विषयानि कुरुते. *K.* ; is it proper for a king to turn his *f.* from duty किं धर्मं प्रति विमुच्यतीति वाच. *So.*, you have come before my *f.* (= eyes १. १११) अन्तर्मुखमासी-
ति. *Ve.* ; the *f.s.* of the quarters दिग्ग सुमानि. *N.* ; (१) अलम्बम् ; (२) रक्षम् ; (३) वक्षम् ; (४) वक्षम्, (५) अलम्बम्. *Ph.* ; in the *f.* of the Vedāntas वेदान्तेषु प्रागदक्षेण. *D. s.* II. In *Geo.* : कार्यः, *K. d.* ; *सुखम्, having six *f.s.* षट्सुखं (षो, ष).

FACER (१): I. To confront : (१) सम्मुख्यति (nomi.), (२) अभिसुख्यति (nomi.) ; (३) सम्मुखी- or अभिसुखीभवति (with gen.), *māts it f. ut vult difficulty* कथमपि मदभिमुख्यकरोत्. *D. v.* to *MFET.* II. To front upon. expr. by सुख- or अभिसुख- in comp., *sing the east* पूर्वमुख (f. षो), *sing the north* उत्तरमुख (f. षो) ; *sing Lalshunians* ललशुन्याभिमुख, *Ram* III. To cover the f. of : v. to *COVER.*

FACET : as of a diamond : सुषम्.

FACETIOUS I. Merry, jocular परिहासशील (वा, ल). II. Exciting laughter : *f. conversation* लसंभाषितम्, *K.*

FACETIOUSLY : परिहासपूर्वकम् १. *MERRYLY, GAILY.*

FACILE : I. Easy : (१) सुकर (वा, र), (२) अवयवायः (धा, ष) ; (३) अन्यायमनिरास्य (वा, ष). II. Easy to pass : सुगमः (वा, मं). III. Mild, affable : मृ १. * मृदु (f. षो).

FACILITATE : expr. by गृह्य, *it will f. their union* अदेन सपामनसयो-
रयमवाप्य.

FACILITY : I. Ease : मृ. v. : मृकृते. II. Dexterity मृ. r. : आचरन्, *shewing the f. of his hand* दर्शयन् पाणिनायनम्, *Ram*. III. Mildness, affability : मादृते.

FACING (sub.) *सुखच्छद.

FACIMINE परिहृयन् (१)

FACT (s bs) I Reality truth q v मृताय it was pe l ng
 the मृतायथावृत्ति सा हि R, w/ don't jo t represent the f विमर्श
 मृताया न निवध्यत Mr ix II An act event q v इत्तम्

FACT IN (1) वस्तुत but : f वस्तुतत् Da com (2) प्रत्युत it is in
 f (our) abuse प्रत्युत सा तिरस्क्रिया S

FACTION I A body of combatants दलम् II A party q v
 दलम् III Discord q v भद

FACTIONOUS I G en to fa tion (1) कलहप्रिय (या य) (= quarrel
 son e) (2) उपजापिन् (f नी (= ntrgu g) II Belong ng to a
 f expr by comp or gen

FACTIONOUSNESS (1) कलहप्रियता (2) उपजापिता

FACTIT OLS लविन् (मा म) v ARTIFICIAL L NATURAL

FACTITIVE Pl f object मौल कर्मन (n)

FACTOR I A manager agent q v II In artl expr ly
 circum t o s o f of ten दश द्वाभ्या भाज्य

FACTORAGE पारितोषिक (= reward) v also COM MISSION

FACTORA *कथमप्यानम्

FACTULTY I Lover q v यति II Authority समता III
 A body of men समाज f of mol c ne *विक्रियसामज

FADE (1) I To de ay droop q v अशरीरति (च c 1) II
 To lose freshness (1) घ यति परि (घे c 1) t il f l bea ty of
 fies परित्यागमुल्लसियाम् hu (०) मलिनीभवति the f ng girls d
 माया मलिनीभवतीम् N

FADE (1) (1) क्षापयति परि (c of ग्रे f s l ng the claple वनमाया
 क्षापयन् S (2) मलिनयति (nom) or मलिनीकरोति hu

FLEECE चान्द्र v LECREMENT

FAG (subs) डेट v EEL ANT [c 4]

FAG v) I To luge कथ करोति II To tire विद्यन (मिह

ΓΛΘ (γ t) (1) आयासयति (c of घञ्), (2) छिद्यति (c of छिद्य)

ΓΛΘ END अयं न व END, REFUSE

ΓΛΘΓ काष्ठानि (n pl) व FUEL

ΓΛΙ (γ i) I In gen (1) क्षीयति अयः, वि, (सद c 1), *of feel*
exhaust आत्मश्रम {मिन् R व TO DEPART, GO, *my limbs are falling*
 क्षीयन्ति मन आत्मादि, G व TO SINK, DECAY *with intellect not falling in*
ex genes कायमद्वेष्टुविपक्षधी, K व TO BREAK, BECOME FRUSTRAT-
 ED, (2) अक्षयति (धी, c 4) *my strength is* अक्षयमानायति, K₁
 II To be deficient व DEFICIENT I' of क्षीय (ना, न, in comp
 व WANTING, FALL OFF

ΓΛΙ (γ t) व TO DEFEAT, DISAPPOINT

ΓΛΙ (sib) व FAILURE Without f निश्चय व CERTAINLY

ΓΛΙΓ (sub) I Fault q व दीय II In money matters
 आसाद (?)

FAINT HEARTED दीनमनस (mf) v DEJECTED COWARD

FAINT HEARTEDNESS दीनमनसता v DEJECTION COWARDICE

FAINTING (s bs) (1) मूर्च्छा (2) मोह (ambiguous) *given to f* मोहपरा
यथा Ku (3) प्रलय (rare) *the end of f* प्रलयान Ku

FAINTLY (1) ईषत् (=little q v) (2) दृबल (=feebly)

FAINTNESS I Dje t on Inactivi ty q v चरसाद् II Feeble-
ness q v दीनमन् III Dulness भाव्यम्

FAIR (aly) I Clear q v विमल (दा ल). II Beautif l q
v सुन्दर (री र Ph *the f o f sex* सुन्दर (f pl) III Frank
uprigh t q v अश्रु (mf n) IV Of complex ion गौर (री र)
or गौरवर्ण (f ला V Favourable q v VI Proper q v
युक्त (का क)

FAIR (adv) I Clearly स्पष्टम् II Frankly अश्रु Ph *to*
bid f TO PROVE *f* *and sq* *are* v JUSTLY HONESTLY

FAIR (sub) मैत्रा Fu y f *मित्रमित्रा v IABILE

FAIRING (s bs) मैत्रामुच्यन्(?)

FAIRLY I Expre sly q v स्पष्टम् II Justly q v न्यायन
III Properly q v यथाह

FAIRNESS I Clearness q v वैमन्यम् (?) II Beauty q v
सौन्दर्यम् III Hone ty q v अजम् IV Distinctness
स्पष्टता

FAIR SPOKEN मित्रवत् (दा द) v AFFABLE

FAIRY I Illu on जाया II A f n ale sp r t (1) चकारम (f) *f*
r ng *असतीमन्त्रलम् (2) सुरकामिनी v also ELY

FAITH (sub) यद्वा *be ng f ll of f sal ted the gods* अहामयीभूय सुप्रबन्ध
मान्मनान् \ v BELIEF *To have f in* अह्वाति or धर्ति (धा c 3)
(with loc), *has ng f in gods* सुरैव अह्वन् (f ती) \ *he fal f in*
Poma s p o et अर्पितम् वाचस्पत्य II

FAITH (interj.) : सत्य ; v. VERIFY.

FAITHFUL : I. Full of faith : (1) बहालु (मं०) ; (2) बहालु (वी, व').

II. Loyal. भक्त. (का, क'). Ph. . a *f. wife* पतिव्रता नारी ; a *f. husband* पतिव्रत. पुमान् (?). III. Not breaking promises : सत्यसत्यः (आ, अ') ; सत्यप्रतिज्ञः (का, क') ; etc. IV. Worthy of belief : विश्वसनीयः (वा, य) or विश्वास (f. स्था). V. True यथार्थः (वा, व').

FAITHFULLY : (1) भक्त्या ; (2) बहापूर्वकम्.

FAITHFULNESS : I. Lit. : बहालुता. II. Loyalty : भक्तिः. III.

Constancy : अव्यभिचारिता. IV. Truth : यथार्थता.

FAITHLESS : I. Lit. : (1) अयथार्थता (ना, न) ; (2) बहाहीन (ना, न').

II. Treacherous : विश्वासघातिन् (f. भी). III. Disloyal भक्तिहीनः

(ना, न'). IV. Inconstant : व्यभिचारिन् (f. ची). V. Delusive : अय-

थार्थः (वा, व'). VI. In promises : असत्यसत्य (f. स्था) ; and sim. comp. s.

FAITHLESSLY : expr. by acc. sing. of adj. or ins. sing. of subs.

FAITHLESSNESS : I. Lit. : अयथार्थता. II. Treachery : विश्वासघातः. III.

Disloyalty : अभक्ति, IV. Inconstancy : व्यभिचारिता. V. Delu-

siveness : अयथार्थता. VI. In promises : (1) असत्यसत्यता ; (2) प्रति-

ज्ञाभङ्गः ; etc.

FALCATE, FALCATED : अगुक्त (का, क), D.

FALCHION खड्गविधेयः v. SWORD, SCIMITAR.

FALCON : श्येनः.

FALCONER : श्येनशीलिन् (f. भी), M. III. 163.

FALL (v. i.) : I. In gen. : (1) पतति, नि-, (rarely प्र-, पटि-, विनि-, आ-, से-) (पत्, c. 1), *Putana fell on the ground* : पपात पूतना भूमी, V. p. : *with the dress fell into the water* : सगताः पापतस्त्रये, Mah. ; *to fall on the Lance* : शत्रुभ्यां (ins.) पतति, Mah. ; *the glittering scimitar fell from his hand* : अस्त्रप्रतिस्पर्श पपात पाशे, R. xvii. 58. ; *riocers flying into the ocean* : अस्त्रराशिं पततीर्नदी, Si. III. 75. [This use of पत् is rare.

Gen. expr. by परिग्रति, M. n. or उपैति, Mah. or प्रयाति, Ri. etc.] ; *flower-rain fell from the sky* : विपतः पुष्पाणि पपात, Vi. v. RAIN ; *we suddenly fell on Vindhyaletu* : अतर्जिता एव विश्वकर्मेतोरपरि निपतिता अ, Pri. v. TO ASSAIL ; *some rise and f.* : कीदृश्विहितः पतति, Mr. v. TO DECLINE ; *the refuge of the fien* ; पतितमरण्या, J. ; *something else has f.en there* : अद्यत् किमप्यघोरं तव पतितं, Ana. iv. v. TO HAPPEN ; *this kingdom has f.en into the hands of Vasantabhanu* : वसन्तभाभीरुं खे राज्यनिदं पतितम्, D. ; (2) भग्नति, -ते or भ गते, परि, (भंश्, c. 4. and 1.), (gen. in fig. senses), *f.en on the ground* . खर्षां भट (टा, टं), R. ; *did not f. from truth* : सत्याग्रामग्रत, R. ; (3) अगते, नि, प्र, परि- (अ, c. 1.) (gen. fig.), *has f.en from the top of the tree* : तद्विश्वरादद्यापरि-च्युतः, R. ; *f.en from the path* : पददुतः (ता, त), Ki. II. To cease : q. v. : मान्यति (अन्, c. 4.), *when the wind fell वाते हसता गते*, Mah. III. To decrease : q. v. : प्रासह्येति (ऋ, c. 1.). Ph. : *to f. a sleep* v. ASLEEP ; *to fall calm i. e. to become calm* v. CALM. ; *to f. foul* v. to attack ; *to f. short* : क्षुणीभवति v. DEFICIENT.

FALL-AWAY. I. To sine : अङ्गेषु परिहीयते (pass. of हृ), Sa. II. To sink into wickedness पतति : v. TO FALL.

FALL-BACK : I. To recede : q. v. II. Not to fulfil : q. v. : (1) यशसि ; (2) अगते.

FALL-DOWN. I. Lit. : पतति, नि, अव, *as if the hot-rayed (sun) had f.en d. on the earth* निपतसुमितोऽवरमिमुन्याम्, Ki. II. To prostrate : q. v.

FALL IN : I. To agree : q. v. II. To comply : q. v. III. To enter : q. v.

FALL IN WITH : आघादयति, उम्, (c. of चट) : v. TO MEET.

FALL OFF : (1) भग्नति, *does not f. off or decay न भग्नति न क्षीयति*, Vi. ; *spirit fs off तेज. पभं गतेति*, Ki. ; (2) अगते, (3) पतति : v. TO FALL.

FALL OUT I. To quarrel q. v. II. To happen पतति, वा, नि, स-.

FALL OVER I. Lit. : v. TO FALL. II. To revolt q. v. : *the people of Tirhut have fen o. Praharavarman* महाप्रवरमणि विदेहा जातः, D.

FALL TO : I. To begin q. v. : प्रसीति (सु, c. 2). II. To apply : निविशते, जनि, (विग्र, c. 1.).

FALL UNDER : I. To come under : *to f. u. one's power*. वशमेति, H. : v. TO COME. II. To come within : expr. by चलनं (ता, तं).

FALL (subs) I. The act of faling : (1) पतः, नि-, *f. of a mountain* : निरिपात, V. p. ; (2) पतनम्, नि-, प्र-, *f from a mountain* : निरे. पतनम्, H. l. , (3) अवपतनं or अवपातः (= *fing down*) ; (4) भग्न, घ-, (rare) ; (5) अति, परि-, वि-, (rare). Ph. *coming out had a f. in front* निष्कृत्याये पपात छ, Mah. v. TO FALL. II. Death, destruction : q. v. : पत or पतनम्, नि-, विनि, *how will Rdwan brook the repeated f. of his men* कश्चनिर दमस्तुष भूयोभूय सज्जननिपात स हते, Vi. III. Down-fall, degradation : पत or पतनम्, अर, नि-, विनि, *rise and f of men* पातोपाता मनुष्याणाम्, H. ; *even f.....is equivalent to rise* विनिपातोऽपि समं समुन्नतेः, Ki. IV. Decrease : q. v. *रास, rise and f. of prices* : अर्थस ह्रिक्कात, Vy. V. Cadence . q. v. : पतः. VI. Declivity, slope : q. v. : पत . VII. Waterfall . इपात, *the f.s of the great Kosls* महाकौशीप्रपातः, Ku. VIII. A falling : पतः, *heavy f of hail* हुम्लकरकाहटिपातः, Me. IX. Felling : पत, न.

FALLACIOUS : (1) भ्रमजनक (नी, न) ; (2) मिथ्या in comp (=false : q. v.).

FALLACIOUSLY : (1) भ्रमं जनयन् (f. बी) ; (2) वचनार्थं (=to deceive).

FALLACY : I. Deception . q. v. : वचना. II. Mistake : q. v. : भ्रम .

III Logical . (1) ऐलामासः, N. d. ; (2) वास्तविक .

FALLIBILITY . (1) पतनशीलता, (2) भ्रान्तिः {?}.

FALLIBLE : (1) पतनशील. (वा, छ) ; (2) भ्रान्त (वा, सं) (=erring).

FALLING-SICKNESS ; अघकारः : व. EPILEPSY.

FALLOW (adj.) : I. Lit. : पतित (ता, तं) (*land which lies*), *f. for three years* : *is waste (land) निर्वपति* खिलन्, Viv. : व. UNTILLED. II. Pale red . पाटल. (ला, ल).

FALLOW (sub.) : पतितभूमिः.

FALLOW (v.) : (1) पातयति (c. of पत), *f.ing land* : क्षेत्रं पातयित्वा, Viv. ; (2) वाहयति (c. of वह), *to f. low land* निचां भूमिं वाहयति, Pa.

FALLOW-DEER : हरिहरिषेव : व. DEER.

FALSE (subs.) I. Not true, not real : (1) मिथ्या in comp., *f. reply* मिथ्योत्तरम् ; *to speak f.* मिथ्या वदति, M ; (2) अलोकः (का, कं), *f. prowess* अलोकविक्रम, Pr. १ ; *f. Nala अलोकनलः*, N. ; (3) रित्य (वा, य), *this proverb is f.* : अयं लोकरादी विदय, Ve. ; (4) म्वा in comp., *f. assertion* म्वावाद, K. b ; (5) अहत (ता, तं), *f. accusation* अहतानिबीवः, St., (6) असत्य- (वा, य). II. Uttering false hood : मिथ्यावादिन् (f. जी), (3) अदतगिर् (mf n) ; and sim. comp.s. III. Fictitious, counterfeit : q. v. : झूट in comp., *f. measures of weight* झूटमुना-मानम्, P., *f. evidence* झूटसाक्षान्, M. IV. Treacherous, unfaithful : q. v. : असत्यसम्भ (वा, य), Sa.

FALSE (adv.) v. FALSELY. *F.-hearted* : कपटहृदय (वा, यं).

FALSE HOOD : I. want of truth (1) असत्यता ; (2) अलोकता ; (3) वेतं अन्, *how could f. take a footing in their speech* क्व वेतयमासद् कुर्वीत, K. II. A lie : q. v. अदतन्. III. Deceit . q. v. : वेतयम्, *unacquainted with f.* अनभिज्ञं वेतयन्, Sa.

FALSELY : I. Not truly . (1) मिथ्या ; (2) म्वा, *deposing f.* साचा म्वा द्रुवन्, Mit., (3) by adj. v. FALSE. II. Deceitfully : q. v.

FALSENESS . I. Lit. : अलोकता : v. FALSEHOOD (v). II. Fictitiousness कविमता. III. Perfidy, deceitfulness : q. v.

A D D I T I O N S. ---

PAGE.	LINE.		
7.	11.	add	निर्दोषरत्न, Sr.
61.	26.	"	लुङ् (in Sanskrit conjugation).
67.	10.	after मन्वन्ति add	‘an α. will be heard : पुनर्यवहारी } ‘दृष्टव्यः, Mr.’ }
75.	19.	add	याजुषावली .
109.	10.	"	मधुरेखा, Gan.
120.	8.	"	श्रीधारा, Mah.
"	9.	"	श्रीधारावति, and sim ^r comp. ^s .
149.	1.	"	मलिनम् -ज, Sa.
158.	3.	"	मलिनम् वाच्यं चिकित्सक, Nil.

CORRECTIONS.

PAGE	LINE.				
1	14	for	दि	read	दि.
3.	1.	"	वति	"	वति.
—	10	"	दे	"	दे.
4.	4.	"	पारवति	"	पारवति
—	18.	"	ध	"	ध
—	28.	"	घ	"	घी.
5	6	"	घट	"	घट.
6	3	"	घा	"	घा
—	16.	"	ने	"	ने.
7	6	"	विपक्ष	"	विपक्ष.
—	20.	"	pl.	"	ph
8	12	"	ठ	"	ठू.
—	26	"	लघाहार	"	लघाहार.
10	22	"	षा	"	षा.
12	3.	"	casualty	"	casualty.
—	7.	"	causal	"	Casual.
17	26	"	वयस	"	वयस
19	13.	"	Mr vi.	"	Mr. ix
20.	12.	"	SUREWED	"	SUREWD.
—	26.	"	सप	"	सप.
22.	14.	"	Adhesive	"	ADHESIVE.
23	12.	"	Amilitary	"	A military
—	24.	"	रक्षक	"	रक्षक.
29.	8.	"	advise	"	advise.
30.	1.	"	नीड	"	नीड.
32.	19.	"	शक्तीति	"	शक्तीति.
—	20.	"	दण्डमुद्रा	"	दण्डमुद्रा.
—	28.	"	अभिषेक	"	अभिषेक.

PAGE	LINE				
33	12	for	भीत (ता, त)	read	भीत (ता, त)
—	24	"	प्रसूते	"	प्रसूते
34	16	"	सूतेन	"	सूतेन
—	19	"	भाटकम्	"	भाटकम्
35	17.	"	सत्ययुगम्	"	सत्ययुगम्
36	11	"	वध	"	वध्.
37	2	"	(छा, छ)	"	(छा, छ)
—	19	"	मि	"	मि
38.	7	"	omni-science	"	omniscience
—	9	"	दृष्ट	"	दृष्ट
40	1	"	वायु सेवनार्थं	"	वायुसेवनार्थं.
43	13	"	सर्वसुखा	"	सर्वसुखा
44	28	"	वैरादिक सम्बन्ध	"	वैरादिकसम्बन्ध .
49.	2	"	शुद्ध	"	शुद्ध
—	3	"	विशिष्ट विज्ञान	"	विशिष्टविज्ञान
50	15	"	वन्दनीयमिति	"	वन्दनीयायामिति.
51	17	"	ल	"	लो
—	24	"	K	"	R.
53	1	"	दिद	"	दिद
—	8	"	पुव	"	पुव
53	20	"	तस	"	त
54	1	"	व	"	व
55	4	"	subs	"	subs s
—	9	"	(G)	"	(b)
56	2	"	गमन	"	गम
57	20	om t	OR		
58	13	for	(तप c 1)	read	(तप c 1.)
—	20	"	विश्वोप	"	विश्वोप
59	13	"	वार्षिक	"	वार्षिक
60	28	"	(त्र c 2)	"	(त्र, c 2)
62	4	"	क्षणसार	"	क्षणसार
—	23	"	आन्तरिक	"	आन्तरिक .
63	2	"	भागम्	"	भाग .

PAGE.	LINE.				
64	16.	for	यथ	read	यथे.
—	17.	"	शक्तुं बलि	"	शक्तुं बलि.
65.	27.	"	भणितम्	"	भणितम्.
67.	21.	"	यथ...	"	युथ...
—	—	"	(यस, c. 1.)	"	(यस, c. 1.)
68.	21.	"	(य, यं)	"	(यी, यं).
—	21.	"	CONCOMITANT	"	CONCOMITANT.
69.	7.	put	'gen'	after	'not'
—	17.	for	समन	read	समन.
—	23.	"	आर्द्रः पर्यया	"	आर्द्रः पर्यया.
71.	26.	"	पर्यन्त	"	पर्यन्त.
76.	4.	"	दी	"	दी.
77.	25.	"	उद्भान्	"	उद्भान्.
78.	1.	"	यमः	"	यमः.
79.	18.	"	तनुम	"	तनुम.
—	26.	"	व्युह	"	व्युहः.
80.	16.	"	विरचय	"	विरचय.
81.	2.	"	शीयम्	"	शीयम्.
—	21.	"	की	"	की.
83.	3.	"	रीम	"	रीम.
93.	2.	"	ATO BRANCE	"	TO AFRANCE.
—	9.	"	विभति	"	विभति.
99.	12.	"	CONCOMITANT	"	CONCOMITANT.
—	25.	"	.. ज...	"	...ज...
—	28.	"	सामाहित	"	सामाहित.
101.	8.	"	धर्मावाच	"	धर्मावाच.
103.	21.	"	दुर्लभः	"	दुर्लभः.
106.	20.	"	परान्तुष	"	परान्तुष.
111.	11.	"	दुर्दम्	"	दुर्दम्.
112.	9.	"	भाष्य	"	भाष्य.
115.	22.	"	the	"	the.
116.	16.	"	वाङ् विह	"	वाङ् विहः.
—	20.	"	यनिङ्	"	यनिङ्.

PAGE	LINE				
129	8	for	कनकम्	read	कनकम्
130	4	"	अदनीय कल्लोम्	"	अदनीयकल्लोम्
131	20	"	ओमोरम्	"	ओमोरम्
134	5	"	व्या	"	व्या
138	28	"	आसम्	"	आसम्
139	10	"	आम्	"	आम्
140	1	"	भाव	"	भाव
141	1	"	विद्या	"	विद्या
—	7,	"	आवजनम्	"	आवजनम्
143	6	"	'adder'	"	'addel'
—	16	"	'edul'	"	'equil'
—	20	"	BLK	"	BEG
—	21	"	BE COVE	"	BECOVER
144	10	"	MORE OVER	"	MOREOVER
145	10	"	रिहति	"	राहति
—	29	"	रासम्	"	रासम्
149	~	"	RIBBER	"	BISPER
151	2	"	by	"	by
150	8	"	'comp'	"	'comp'
154	25	"	मन्त्र	"	मन्त्र
174	24	"	अपटकार्य	"	अपटकार्य
181	27	"	(विष, c 1)	"	(विष c 1)
188	3	"	ह	"	ह
191	27	"	Imaginate	"	Imaginate
192	4	"	Ille	"	Ille
—	8	of	'of'	"	multon
194	6	for	व्या	1 ad	व्या
196	21	"	कुलम् कमलम्	"	कुल(कमल)म्
197	27	"	सम्	"	सम्
200	28	"	कुलम्	"	कुलम्
207	1	"	Do	"	'Blo'
210	12	"	तत्त्व	"	तत्त्व
214	20	"	क	"	क

PAGE	LINE				
222	2	for	रप	read	रप
—	27.	"	र	"	र
224	19	"	र	"	र
244	11	put	'c'	before	'for'
245	24	for	दक्षिणम्	read	दक्षिणम्
2 0	28	,	स नक्ष	"	सैनिक
251	5	"	निष्ठा	"	निष्ठा
251	10	,	CHIMNEY PIECE	"	CHIMNEY PIECE
258	20	"	र	"	र
259	20	,	C stick	"	C stick
260	13	"	Arithmetical	"	Arithmetical
268	7	,	off	"	off
269	7	,	मुष्टि	,	मुष्टि
—	21	,	वदथा	"	वदथा
270	15	"	र	"	र
—	22		रप	,	रप
275	19	put	(?)	after	अङ्कगणितम्
276	28	for	'ed'	read	'c el'
278	27	"	CONSIDER	"	CONSIDER
279	27	,	CORRELATION	,	CORRELATION
289	18	,	'Apathy	"	Apathy
283	17	"	अपथ्य	"	अपथ्य
285	1	,	समाप्ति	"	समाप्ति
297	11	,	सम्पन्न	,	सम्पन्न
299	11	put	'of'	before	'c s'
303	16	for	सर्वसमाप्ति	read	सर्वसमाप्ति
305	8	,	'tile	,	'style
—	16	"	(स, स)	"	(स स)
306	14	"	र	,	र
308	21	,	पदसम्पन्न	,	पदसम्पन्न
325	14	,	र	"	र
328	1	put	'out'	after	'r outh is'
333	5	for	सम्पन्न	read	सम्पन्न

PAGE	LINE				
336	10	for	शरपरीचक	read	मृत्परीचक
338	19	,	विदधाति	"	विदधाति
339	3	"	COSMOGRAPHY	"	COSMOGRAPHY
346	10	"	प्रच्छादयति	"	प्रच्छादयामि
352	5	"	विधाह	"	विधाह
353	15	"	शवदाह	"	शवदाह
356	28	"	हविमाश्रुणि	"	हविमाश्रुणि
362	4	"	animal	"	animals
371	20	,	तद्योग	"	तद्योग
373	21	"	भा	"	भ
374	27		DAME	,	DAME
377	19	,	(sum comp s)	"	(in comp s)
379	11	"	case	"	case
380	25	1 it	v	after	etc
384	4	for	IMMORTAL	read	IMMORTAL
—	10	"	(strictly)	"	(strictly)
—	21	"	Debauchery	,	Debauchery
389	6	,	DECLINE	"	DECLINE
—	—	,	शव	"	शव
394	2	"	शवशयता	"	शवशयता
403	10	,	debase	,	To debase
404	20	1 it	v	after	K
405	22	for	'accuse'	read	'accuse
407	9	"	Desert ons	,	Desertion
413	23	"	प्रचलितमिव	"	प्रचलितमिव
417	27	"	निष्कनी	"	निष्कनी
419	3	"	धस	"	धस
421	28	"	DESTEROSOMY	"	DESTEROSOMY
422	14	"	पयशयुताया	"	पयशयुताया
423	22	"	सम्भ्रुति	"	सम्भ्रुति
—	20	"	अयोजित	"	अयोजित
433	10	"	exact	,	exact
435	18		पातिगद्य	,	पातिगद्य

PAGE.	LINE		for	अधिकार	read	अधिकार.
445.	1.					
446.	13.		,	<i>ambrosia</i>	"	<i>ambrosia.</i>
449.	16.		"	साधस	"	साधस.
451.	16.		"	मन्दनाद्या	"	मन्दुनाद्या.
459.	7.		"	मयक्तिर्प	"	मयनक्तिर्प.
460.	4.		"	ख्याति	"	ख्याति
—	25.		"	<i>Distraint</i>	"	<i>Distraint.</i>
466.	8.		"	शाधिन	"	शाधि न .
—	19.		"	ययताम्	"	यूयताम्
—	23.		"	<i>emphatic</i>	"	<i>emphatic.</i>
472.	20.		"	<i>d, every</i>	"	<i>d. every.</i>
479.	6.		"	<i>stretch</i>	"	<i>stretch</i>
481.	3.		"	<i>GARMENTS</i>	"	<i>GARMENT.</i>
484	6.		"	<i>As</i>	"	<i>A</i>
—	26.		"	अक्षविन्द	"	अक्षविन्दु
485.	1.		"	उपसहार	"	उपसहार.
—	22.		"	सुपुष्पा	"	सुपुष्पा.
487.	10.		"	सुष्यति	"	सुष्यति.
492.	28.		"	सूय	"	सूय.
497.	15.		"	<i>flows</i>	"	<i>flow.</i>
498.	9.		"	<i>retuned</i>	"	<i>returned.</i>
501.	26.		"	विनयाधानात्	"	विनयाधानात्.
503.	21.		"	<i>EFFLUVIUMS</i>	"	<i>EFFLUVIUM.</i>
504.	18.		"	(पा, षं)	"	(षी, ष).
505.	11.		"	(ग, c. 6)	"	(ग, c 6).
—	23.		"	<i>to</i>	"	<i>to</i>
507.	9.		"	<i>ELEMOSYNARY</i>	"	<i>ELEEMOSTNARY.</i>
514.	27.		"	रत श्रुतिः	"	रत श्रुति .
515.	3.		"	<i>forth</i>	"	<i>forth.</i>
—	26.		"	सिद्ध	"	सिद्ध.
516.	11.		"	'(m.)'	"	'(n) .
517.	7.		"	<i>EMOLUTION</i>	"	<i>EMOLUTION.</i>
—	16.		"	(f. षी)	"	(f. षी).

LIST OF SUBSCRIBERS

[*N B*—Those who have expressed their desire of taking this book, but whose names do not appear in this list will be good enough to apply to my agents.]

HIS EXCELLENCY THE VICEROY,

PROFESSOR MAX MULLER

W J MONEY, Esq, C S I,

Civil and Sessions Judge

E M REID, Esq,

Manager of the Cooch Behar Pay, Cooch Behar

L W HUTCHINSON, Esq,

Small Cause Court Judge of Lusteia, Chooalanga, and Pabna

R H PAWSEY, Esq,

Magte Coll, Mymensing

SYED MAHAMMAD ISRAIL,

Dy Magte, Lashore ng

BABU DEBIN BEHARI MOUFJEA,

*Manager of the state of the late Babu Ram Lashore Acl as
jeo of Muktagacha*

„ DURGA CHARANA GHOSH,

Pleader, Mymensing

„ CHANDRA KUMAR GHOSH

Pleader, Mymensing

„ KALI SHANKAR GUHA,

Pleader, Mymensing

MOULVEE HAMID UD-DIN AHMED, B A,

Pleader Mymensing

BABU GANGA DASS GUHA,

Pleader, Mymensing

„ SHAMA CHAMAN ROY, B L,

Pleader, Mymensing

BADU ARHOY KUMAR BASU, M.A., B.L.,

Munsif, Bigumgung, Tippera.

„ BARESSAR PATRASAYAS,

Pleader, Mymensing.

„ SHASHI-SHANKAR CHATTOPADHYA,

Pleader, Mymensing.

„ PURNA CHANDRA ROY,

Govt. Pleader, Mymensing.

„ ISHAN CHANDRA CHAKRAVARTY, B.L.,

Pleader, Mymensing.

„ SHAMA CHARAN CHAKRAVARTY, B.L.,

Pleader, Mymensing.

„ MAHENDRA CH. MAZUMDAR,

Pleader, Mymensing.

„ RATNA MANI GPTA,

Head Master, English School, Mymensing.

J. PRATT, Esq., M.A.,

Jt. Magt., Mymensing.

SURGEON MAJOR J. SHAW, M.D.,

Civil Surgeon, Gaya.

SURGEON S. BORAH, M.D.,

Madras.

SURGEON Z. A. AHMED, M.D.,

Civil Surgeon, Nya Dooila.

BADU RAM DAS SEN,

Zemindar, Berhampoor.

„ MADAN MOHUN ROY,

Head Clerk, Pabna.

SRIPAD B. THAKUR, Esq., C.S.,

Bombay.

RAMA RAU, Esq.,

Mangalore.

REV. DR. K. M. BANERJEE,

*Late President of the Faculty of Arts of the University
of Calcutta.*